

ІВАН ХРУЩ

*Р*оспростерті крила

Роман в шести частинах

Том сьомий

Penfield, New York.

2023

ЧАСТИНА ПЕРША
ПРИГОДА В ДОРОЗІ

ЧАСТИНА ДРУГА
СОВА ПОВЕРТАЄТЬСЯ

ЧАСТИНА ТРЕТЯ
ПРИМИРЕННЯ

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА
ЧЕТВЕРТЕ ПОКОЛІННЯ

ЧАСТИНА П'ЯТА
КОРВЕТ

ЧАСТИНА ШОСТА
РОЗЛОГЕ ДЕРЕВО

Період, в якому описано події: 1983-2022рр.

ЧАСТИНА ПЕРША

ПРИГОДА В ДОРОЗІ

1

Осінній вітер, зривав жовті листки і гонив їх через дорогу, а порою крутив їх в хороводі над придорожними канавами і знову шмигав в різні сторони. Це відбувалось тут на землі, а вгорі над землею, хмари сірих та темно-синіх кольорів, також пропливали в швидкому для них темпі, заходячи одні на других і нижні обгоняли тих, що плили над ними вище. І хоча хмарів було доволі, все ж таки день не був сірим, тому що поміж хмар провиднялась небесна синь, яка мабуть серед такої неспокійної природи, стояла над стихією нерухомо і спокійно...

Дорогою рухався легковий атомобіль; він немов не вписувався своїм світло-зеленим кольором в невколишне середовище, немов впевнено мандруючи хотів показати, що бушуюча стихія, йому не помиха; щоб не відбувалось навколо нього, а йому рухатись вперед по наміченому маршруту. І справді в салоні легковика, було тепло і зручно мандрувати навіть в таку неспокійну погоду, яка вирувала за вікнами.

В салоні сиділи дві особи: один був мужчина років тридцяти п'яти, а поруч сидів хлопець, на вигляд, десяти років. Водій був ходощавий на обличчя, носив вуса, а на голові було кучер'яве волосся і його було доволі, так що закривало вуха, а також лягло заді на комір сорочки. А хлопчина мав русяве волосся, але темніше, та сірі очі, він був одягнутим в синього спортивного светра і сірі штани.

Коли проїхав назустріч автомобіль, він блимнув світлом, через хвилину знову показався якийсь білий «Запорожець», також блимнув.

- Тату, - почав хлопець, - а що вони двоє вже так зробили?

- Міліція стоїть напевно десь незадовго; може в Бурштині, а може вже в Галичі.

- А нам треба їхати і що зробимо?

- Але вже знаємо: тепер вже поволі стану їхати як на знаку написано, ремінь зашцеплений в мене, - водій глянув на сина в якого також ремінь безпеки був належний образом заціплений.

- А ми поволі їхали, нам нема чого боятись.

- Воно-то так, але як зтримає когось, буде щось шукати, щоб шофер дав йому пару рублів; вони такі. А ще як в багажник подивиться, а ми машинку до бетону веземо нову, почне питати де взяли; таке не продається в магазині. Так що краще їх обминути нам.

- Але машини їдуть і не кожна вони зупиняють.

- В нас номера з другої області, вони можуть поцікавиться чому ми тут і до кого їдемо.

- Краще я був би не мив машину вдома, номерів не було б видно так спереду.

- Може якимось пронесе нас і не зтримають.

Коли двоє мандрівників вели таку звичайну розмову, нараз старший з них побачив жінку, яка стояла край дороги і зупиняла транспорт, щоб хтось її підібрав.

- Може візьмемо тютю якусь? – Запропонував хлопець.

- А чому не взяти? Можна і взяти, - батько потягнув ричаг перемикання швидкості і їхнє Жигулі стало котитись збавляючи швидкість. Коли машина вже зупинилась, жінка відчинила задні праві дверцята і нахилилась щоб їй було гарно чути:

- А скажіть, з вами можна в Галич? Тут коло вокзалу, на початок Галича?

- Можна, сідайте там заді. – Запропонував водій і оглянувся на речі, так як на задньому сидінні стояв якийсь одяг, а на ньому жіночий осінній плащ, а також їхні дві куртки.

- Ой, дякую вам люди добрі, - промовила жінка зачинивши двері. – Такий вітер на дворі, а мені треба бути нині в Галичі. Маю документи відвезти.

- А нині субота, всюди вихідний ніби, - промовив водій.

- А я не в кантору, я передати повинна, щоб на понеділок були готовими. Стою чекаю, а то такий вітер.

- В нас без вітру тут; тепло, спокійно і ми поволі їдемо.

Через кілька хвилин мовчання, жінка протягнулась поміж спинки передних сидінь і запитала:

- А ви також в Галич, чи може десь даліше?

- Ми до Франківська їдемо. – Пояснив водій і глянув в центральне люстерко на пасажирку.

- А цей хлопчик синок ваш напевно?

- Так, це мій помічник росте.

- А в якому ти класі вже? – Жінка звернулась до хлопця.

- В четвертому.

- О, то вже тебе усі вчителі вчать.

- Так. – Коротко відповів школяр.

- Не хотів переходити, - став пояснювати батько, - вчителька, яка вчила три роки, така була добра до нього і вже привик був, але час прийшов і нікуди не подінешся. Вчителька була колись одноклсницею моєї жінки, і вже ніби не чужа людина до нас, а він такий що вдома може бути неспросидющий, але в школі чемний.

- Жалів за вчителькою? – Жінка далі зверталась до хлопця.

- Спочатку, але вже привик тепер, – відказав хлопчина.

- Тоді тобі вже одинадцять років виходить.

- А як вчора здається мені, жінка моя додому привезла з роддому, - зітхнув батько.

- Добре коли є хлопець в батьків, але тепер навіть не знаю, якось і страшно скажу вам.

- А чому так?

- Моя донька робить в місті на заводі, такий є «Карпатпресмаш», в бугалтерії там. Приїздила додому минулої неділі і розкажує що з ними працює якийсь чоловік і його племінника привезли з Афганістану.

- В «цинку»?

- Що-що? – Не зрозуміла пасажирка водія.

- Питаю, чи в цинковій труні првезли?

- Так, вже ховати привезли. Тато його хотів відкрити щоб подивитись, але були офіцери і не дозволили.

- Я навіть чув про таке, що хтось був відкопав гріб, вже як похоронили, після того всього, і відкрили труну, якось там прорізали метал напевно, а там не було їхнього рідного, а якесь шмате старе і рюкзак з піском. Все так розклали акуратно і зв'яли послідовно ніби труп людини.

- Може де і живий був той солдат, а пропав просто...

- Можливо. Взяли, накидали на вагу людини, а труна запаяна, хто там що знати може: не котиться там нічого, не калатає і як небіжчик відчувається тим хто несе ту труну.

- А як він прийде додому потому? – Запитав хлопець, який слухав розмову.

- Ой, сину, - зітхнув батько, - звідти прийти, це не зі Львова до Галича сюди. Там як вже пропав, хоча буде жити, але там з тими дикарями в горах.

- Та то границя, так не перейдеш просто, - добавила жінка.

- А ви когось знаєте з Галича може? – змінив тему водій.

- Не дуже, якщо чесно. – Відказала пасажирка.

- Мій тато був з Галича, але він вже давно не жив там.

- А як вашого хлопчика звати?

- Скажи як звати тебе, - в пів голосу звернувся батько до сина.

- Я, Володя, - хлопчина посміхнувся і глянув сірими очами на жінку.

- О як гарно; рости на втіху батькам Володя.

- В нас нема в родині Володимирів, - став пояснювати батько, - одного діда звати Василь, це мій тато, а тестя звать Петро. А двоюрідної сестри моєї, також є хлопець, два роки старшим від нашого, назвали його Володька і вже моя жінка також собі вподобала так.

- Якщо два роки старшим, виходить що той хлопець з сімдесятого року, - підрахувала жінка.

- Так виходить, тому що в них ще дівчинка є, здається п'ять років меншою від брата. А наші батьки, були рідними: мій Василь, а в сестри, звати її Наталка, тата звали Роман.

- Так як би ваш стрийко вже.

- Так, так.

- А ті вже в Галичі живуть?

- Сестра в Івано-Франківську, а її брат, ніби вже мій двоюрідний також, він в Ленінграді живе.

- О, тоді в гості є до кого, там є на що подивитись в такому місті.

- Знаєте, - скривився водій, - ми якось так не дуже близькими, хоча по родині ніби повинно так бути як ви кажете. Але вони вчені усі, лікарі, і якщо так просто сказати, з нами не дуже рахуються. Батьки в дитинстві жили між собою в гаразді, а мій вже помер тато і якось так день поза день, і віддаляємось...

- Давно тато ваш помер?

- Вісімдесят першого, але в грудні. З двадцять четвертого року був.

- Вже два роки пройшло... Виходить що тато ваш прожив всього п'ядесят сім років; молодий відносно чоловік був, - жінка глибоко зітхнула.

- Курич дуже, робив на машині, робота нервова, а потому легені почали слабувати і так гірше, гірше, поки не помер.

- Чуєш Володька, - звернулась жінка до хлопця, - щоб ти не курич ніколи, будеш жити довго. Нащо було дідові того; молодий досить пішов зі світу.

- А тато не курич, - відповів хлопчина.

- Мудрий твій тато, слухайся його. Знаєш як зараз хлопці такі нечемні: о, ти не мужик, на зятягни, спробуй, а ти тоді відповідай: не хочу того диму і не хочу скоро в могилу.

- Хотів зі мною поїхати, він ще не був так далеко ніколи, - батько глянув миловидним поглядом на сина.

- Тоді запам'ятає таку подорож якщо ще тут не був, - відказала жінка.

Ніхто з трьох хто знаходився зараз в салоні Жигулів, не могли знати що ось цей хлопчина, справді запам'ятає сьогоднішню мандрівку на все життя, але щоб це зрозуміти, потрібно пройти шлях свій особистий, який дається кожній людині, яка народилась на цей світ...

2

Раптово на розвилці, куди дорога відходила вліво в Більшівці, водій побачив міліцейську машину. Він машинально глянув на спідометр, впевнився що швидкість не великою, став їхати мовчки. Але два міліціонери, не звертали увагу на зелене Жигулі, так як зупинили вже були вантажний автомобіль, який був завантажений цукровим буряком так, що дерев'яні борти, аж вигнулися на подобу човна.

Минувши міліціонерів, водій глянув в люстерко заднього виду, переконався що його вже не зупинять, немов сам до себе промовив:

- А чому в суботу він буряк возить...?

- Тут завод в Бовшові цукровий, хоча нині субота, але напевно що робить в три зміни, - пояснила жінка,

- зараз сезон на буряки; зібрати треба щоб морози не вдарили передчасно як буває нераз.

- Ще трохи і був би довіз, а то як вчепляться зараз до людини, з ними не так просто.

- Я бачу ви такі свої люди, - шепотом промовила пасажирка, - вже таки скажу: якось при тому Брежнєві не було так строго з усім, а тепер цей став «очкарик», - (жінка мала на увазі керівника держави, Юрія Андропова), - лапають людей по магазинах, кінотеатрах, навіть на базарі і питають чому не на роботі в робочий час. Та є люди що в нічну зміну десь робить, чи ще якось, вже страшно в білий день з хати вийти навіть. Казали в нас жінки, що якась була в місті, там коло ЦУМу, приїхала щось купити: може дітям перед школою, чи може щось друге. А до неї підійшов міліціонер, правда молодий такий, вона не боялась щоб йому сказати. Питає її що вона тут робить, коли люди працюють в даний час. А вона йому каже: а ти мене на бораках не видів як я робила? Не видиш як спалилась на сонці ніби який вугарок? Він не зрозумів і каже тій жінці: а ви що на морі були що так загоріли? Вона йому відповідає: ага, на морі, але зеленому, ще мала таку мотику довгу при собі, щупала нею дно, аби на втопитись в тому морі.

- Що відказав той? – Водій почав сміятись.

- Та що скаже: подумав напевно що баба дурновата якась, тай пішов далі десь.

- Воно правда, - водій зітхнув, - в селах такі норми дають обробляти буряка, як половина аеродрому, а ще коли земля засохне, як буває сухе літо, тверде поле таке, що не можна пробити землю.

- Як дощі також біда: бур'яни ростуть від вологи, а обробити не дає погода мокра.

- А моя мама, не працювала в колгоспі; на крані з молодих років.

- На якому крані? На машині може? – Здивовано перепитала жінка.

- На такому високому. Знаєте як будинки будують дев'яти поверхові, а вона там на горі в кабіні сидить і подає матеріал будівельникам. Робота не важка фізично, але літом буває що нагріється та кабіна і душно досить. Хоча мама все любила говорити нам: я коли погляну вниз на робрчих, як вони там в болоті чи в цементі, на їхні рукавиці і одяг, тоді зразу відчуваю себе ніби щасливою, що я все ж таки не там вдолині, а в кабіні де чистіше і зручно. Бувало що в дощ працюють, правда коли вітер, тоді заборонено по техніці безпеки, там хитає так, що відчуваєш вітряну погоду.

- Нині, вже б не робила ваша мама, - жінка натякнула на вітер за вікном.

- Вона вже не працює, вдома постійно. Але мала часу все доволі на роботі: подасть там якусь цеглу і чекає, книжки читає, а так взялась в'язати. Спочатку шкарпитки, шапочки, а так безрукавки пішли.

- А тато небіжчик, ви сказали що шофером працював?

- Тато возив ліс колись ще давно. Навіть маму так зустрів був тоді: привіз він на будову стовпи електричні, а там побачились з мамою, вона вже працювати лишень почала на крані, ще дівчиною була.

- Я був на крані також – промовив хлопець.

- Не боявся так високо? – запитала жінка.

- Ми з татом лізли драбиною: я першим, а тато за мною.

- Було раз що я приїхав був, - став продовжувати батько, - якась телеграма була прийшла чи ще щось, вже забув. Приїхав я на будову і кажу там що маму треба мені терміново, а мені хтось там відказує: десь пішов той що в нього рація, а ти вилазь до неї в кабіну, тобі скоріше як їй златити, а потому назад вилазити. Я подивився що бригадира нема, ані прораба, кажу малому: давай перший, а я за тобою. Він сам не полізе, страшно, а так вже як гляне, а я під ним внизу і підказую: давай, давай, вже близько. Так ми вилізли двоє, а воно високо досить, навіть златити страшніше як вилазити.

- А я висоти боюсь. Була малою і вилізла на драбину винограду зірвати. Драбина якось перекинулась, я руками за виноград, а то не яблінка що має гілля. Виноград був підв'язаний шнурками, вони на дощі перегнули вже, і я трималась за ту гілку, вона обривається від труби до якої була прив'язана і я разом з нею впала з драбини. Вже від тоді не полізу вище як на табуретку.

- Наша дочка також була впала колись з вікна, ще як малою була.

- О, ви ще дівчинку маєте?

- Маємо, але вона вже в восьмому класі.

- Такий ви молодий тато? – Здивувалась пасажирка.

- Я женився скоро, в дев'ятнадцять років. Не був в армії, а вже через рік татом став.

- Тоді добре, - похитала головою жінка.

В таких розмовах, мандрівники приїхали на початок районного центру Галич. Коли автівка зупинилась, жінко взялась за гаманець, щоб заплатити за проїзд.

- Не шукайте гроші, не треба. Ми що таксі яесь? – Запротестував водій.

- Тоді, я вам дам цукру такого кубиками, маю пачку з собою. – Жінка поклатала на сидіння паперову коробку, продовженої форми.

- Дякуємо; буде до чаю.

- Вам дякую. Щасливої дороги.

Коли попутчиця вийшла, двоє поїхали далі. Може через хвилину мовчання, батько почав промовляти:

- Кажеш, що вже привик до усіх вчителів в школі?

- Думаю, що краще тепер. Як хтось один вчить: тоді знає про тебе, а так тут був на одному уроці, а там прийшов другий вчитель і не знає що було на першому.

- А який предмет ти не любиш?

- Математику.

- А чому так?

- Там не цікаво: десять цифр і переставляють з місця на місце. Що там цікавого може бути?

- А чому так думаєш, може і там щось знайти.

- В нас на уроці природи, Бодя Борсук задав запитання: як далеко перелітють птахи на зиму. Галина Михайлівна, цілий урок нам про птахів пояснювала; усі слухали. А на математиці що будеш питати? Цифри все однакові, лиш переставляють їх сюди і туди.

- Ось тобі запитання по математиці: припустимо, що ти вирізуєш з дерева, чи скажімо з металу цифри і продаєш, щоб люди номерували свої дома. Стоїш ти на ринку, і вже усі розкупили цифри, але в тебе є ще дві: «сім» і «один». Скільки в тебе можуть купити покупців, що в них дома з такими номерами?

- Два думаю... Купити в кого номер сімнадцять, або сімдесят один.

- А чотири не хочеш? Куплять, в кого сімнадцять, сімдесят один, і в кого сім, або просто один.

- А, точно. – Посміхнувся хлопець.

- А тепер візьми і де добав одну цифру, скажімо «вісім». Скільки людей в тебе вже можуть купити?

- Зараз порухувати маю, - хлопчина став загинати пальці рук.

- Виходить що шестеро. – Школяр відказав невпевнено.

- А ще три добав; може хтось по одній цифрі купити також.

- Цікаво виходить...

- А ти кажеш що не цікава математика. Ану вчительку запитай за скіли часу, вона сама тоді підрахує. А якщо ноль замість вісім, ще інакше буде, тому що вже самий ноль, ним ніхто не пронумерує хату.

- Я скажу Ромкові Пірнику, він не боїться вчителів і запитає. Якщо вчителька не буде добре знати, тоді злосна буде на мене, а йому не страшно, його тато в школі робить стенди постійно і знається з вчителями.

- Кожна наука цікава сину, треба лиш знати як підійти до такого питання. – Батько посміхнувся, глянув задоволеним поглядом на сина і погладив вуса.

3

На дворі вже збирались сугінки, воно ж не дивно, адже був вже другий тиждень місяця листопада і день значно коротшим. Також вітер став немов вчухати, а можливо це здавалось тому, що опинившись в містечку, там не було таких відкритих піль, де вітер гонився куди хотів без жадної на те йому перешкоди.

Проїхавши ріку Дністер, а так центр Галича, мандрівники стали підніматись вгору по крутому підйому, обминаючи Замкову гору, на якій залишились руїни якогось старинного замку чи фортеці. Але піднімаючись стрімко вгору, проїхавши молочний завод з правої сторони, а так цегельний завод, який з лівої сторони напроти гори через дорогу, нараз водій Жигулів, побачив що в нього засвітилась лампочка акумулятора, яка була вмонтованою по центрі трьох, на показнику тахометра. Машиналино він глянув на малий датчик температури води в двигуні, який був на панелі з лівої сторони від керма, також по центрі, серед трьох малих показників.

- Вовка, в нас біда з машиною, - стурбованим голосом промовив батько.

- А що тепер буде?

- Сам не знаю: загорівся акумулятор на панелі, але ніби не перегрівся мотор ще, хоча ми на таку гору виїхали. Щось «пішло» вже: або генератор «накрився», а може ремінь обірвався в нас.

- А ми зможемо їхати?

- Не думаю. Зараз стану і подивлюсь що там таке може бути.

Виїхавши вже на самий верх підйому, водій Жигулів зупинився і вийшов щоб поглянути що все ж таки трапилось. Коли він відчинив кришку капота вперед, хлопець з салону побачив як батько витягнув розірваний ремінь. Хлопець сам про себе подумав: а ще жінка яку ми підвозили, побажала нам «щасливої дороги», ось нам як тепер «пощастило». Він відчинив дверцята і вийшов на двір до батька.

В цей час на зустріч, надіхав якийсь чоловік на велосипеді, років шістдесят, він побачив що чужі люди зупинились, сам зліз з велосипеда, направився до потерпілих.

- Здоровенькі були, - привітався дятько і припідніс сірого кашкета.

- Добро здоров'я вам. – Привітався водій.

- Щось сталось вам з машиною може?

- Ремінь обірвався, а нам до Івано-Франківська потрібно.

- Та ще є трохи, більш як двадцять кілометрів, - дятько почувався за вухом.

- Що тепер робити, а ще субота нині, вихідний день...?

- А воно може добре що субота; всі шофера вдома.

- Може знаєте когось з механіків тут, або хто має Жигуля чи Ладу?

- Та мають в нас машини люди, а тут близько на горі, - дятько став думати, - а тут є Ігорко, він має якусь подібну як ваша.

- Далеко живе він?

- Трохи в долину зараз і така хата буде виправлена, файна така. А давайте я покажу вам.

- А велосипед ваш?

- А я поїду в долину і там стану, а ви поволі покотитесь вниз.

- Ми можемо легко їхати, мотор вже остинув трохи, тим більше якщо в долину.

- Закривайте покришку і котимось. – Дятько розвернув велосипеда і став чекати.

Водій закрив капота, сів з сином в машину і завів двигуна.

- Тату, а той чоловік поремонтує нам?

- Якийсь Ігорко, може хоча підкаже де механік який тут живе. А коли не знає, тоді ми може в нього залишимо машину, а самі на поїзд підемо, або на автобусі поїдемо вже. Коли куплю ремінь, тоді приїду і зроблю, тому що до Франківська не доїдемо: акумулятр сяде і мотор перегріємо, а тоді вже мотор можна як кажуть на сміття викинути.

Їхати прийшлося трошки довше як можна було сподіватись зі слів дятька, але коли він вже зупинився, тоді було зрозуміло що саме тут живе хтось, що є власником подібної техніки.

На подвір'я були відчинені ворота, в двох кімнатах від дороги, вже світилось світло, а також на дворі перед гаражем.

Дятько став чекати, приперши велосипеда до паркана.

- Тату, я тут побуду в машині може.

- Добре, я піду подивлюсь чи можна щось заорудувати нам.

Коли батько вийшов, він одів куртку, підняв комір, ховаючись від вітру, пішов за дятьком на подвір'я. На подвір'ї стояло два автомобілі: одна Лада а також Москвич, і їхня присутність тут, всияла надію, що щось може вдатись поремонтувати, адже тут скоріше всього живуть люди, які знайомі з технікою.

Буквально через короткий час, хлопець побачив як поміж два автомобілі шмигнула якась тінь, через кілька секунд знову, а так показали діти, які хотіли знати хто приїхав і що за третя машина стоїть біля них. Потому знову хтось когось штовхнув, і хтось запищав дівочим голосом. Було зрозуміло що діти граються і жартують на дворі.

Хлопець відчув надоволення, він подумав якщо будуть ремонтувати їхню машину, тоді він буде сидіти тут, щоб незнайомі діти його не дразнили, так як знайомитесь він не дуже любив. Але думати довго не прийшлося, тому що батько ішов до автівки і до пасажирських дверей.

- Вовка, - промовив батько, відчинивши дверцята, - давай ходи в хату, тут якраз ті, кого нам треба і зараз можливо зробимо машину нашу.

- А я тут побуду, я нікого не знаю там, - став вператись хлопчина.

- Чого будеш тут сидіти? Ми зараз поїдемо ремінь шукати до машини.

- Тоді я з вами поїду.

- Ходи вже, зараз договоримось і поїдемо разом, - пообіцяв батько, а в голосі його було чути бадьорість від того що є вихід з становища, в якому вони опинились.

Коли пройшли двоє на подвір'я, там стояли два молодих мужчини, (так як дятько з велосипедом після того як йому подякував батько Володьки, поїхав собі). З тих двох мужчин, один з них був одітим як гість, він кутив, а другий був одітим в спортивні штани і бушлат.

- Заходьте в хату, зараз щось будемо давати раду, - став просити той, що був в бушлаті.

Усі троє пройшли в хату, а четвертий залишився на дворі. В хаті було дві жінки: одна старшого віку, а друга молодшою, також коло телевізора сидів чоловік, мабуть батько сім'ї, він побачивши незнайомих людей, також встав щоб привітатись.

- Мамо, - став говорити молодий господар, - люди їдуть з під Львова, машина їхня поламалась. Я поїду по запчастину може знайду, а ви дайте їм теплого чаю, поки вони будуть чекати.

- Та я маю борщик Ігорку такий добрезний, тай ще щось є до столу.

- Так проходите, будьте як вдома, - продовжував Ігор.

- Ой, дякуємо вам. Нам ремінь обірвався тут на горі. – Пояснив батько, поклавши руку на плече синові.

- Так, я поїду зараз до Олійника, він повинен мати різні ремені до машин, - виговорив Ігор.

- А ми не з вами? – Запитав потерпілий гість.

- Не треба. Там він як визнає що щось сталося в дорозі, зараз з вас зідре в три рази дорого, а так я скажу що мені треба і він продасть як має бути. Я того гендляря знаю добре.

- Добре каже Ігорко, - промовила господиня старшого віку. Він поїде і привезе зараз що вам треба, а тому нащо знати що в кого сталося в дорозі. А так наш має машину таки, тай той подумає що треба му що до неї, тай вже на тому.

- Скільки б він не сказав, все одно купіть, я гроші маю, - добавив потерпілий в дорозі водій.

- Добре, я поїхав. То у вас «тройка», думаю він повинен мати, - немов сам до себе промовив Ігор.

- Але дивись, - в догонку кликнув старший господар і скоріше всього батько, а може тесть Ігоря, - дивись добре щоб тобі щось старе не пхнув як він може, має нове бути з магазину, щоб чоловік не платив гроші за дрантє якесь!

- Мене не обдурить, - посміхнувся Ігор, - я з ним буду говорити як колись той наш «татуньо-коменяр». Після цих слів, Ігор вийшов і зачинив двері за собою.

4

Двоє гостей зняли взуття і сіли на диван, в хаті було тепло і прибрано. На стінах висіли дорогі килими, також були відчинені двері в другу кімнату і там виднілась мебельна стінка.

- Ви будьте як вдома! – Немов наказом сказав господар. – Як кажуть люди: світ не без добрих людей; зараз Ігорко вам зробить що треба, він майстер на всі руки. До городу і корови він не дуже, а до желіза: їсти му не дай, лиш ведро з шрупками крутити. Хоть ви далеко від дому, але людина людині має помогти.

- А ми, якщо по правді, не такі вже аж далекі; мій тато з Галича був, може знали його?

- А хто такий, як звали вашого тата? – Запитав господар, а дружина його також зацікавилась і стала уважно дивитись на гостя.

- Прізвище Білик, Василь звали.

- О, та як не знаємо, - вмішалась в розмову господиня. - Я з Ромком, тим що дохтором був, вашого тата брат, в школу ходили колись. Лиш не пам'ятаю кілька то років різниці було між ними.

- Тато на три роки був старшим від стрія Ромка.

- Та Ромко не раз на музиці мене брав до танцю, такий був файний парубок. Василь більше так вдома був. Добре таки пам'ятаю Біликів.

- Тому я кажу, що не дуже чужий в Галичі, - посміхнувся гість.

- А ви до них їхали в місто може тепер?

- Ми їхали по другій справі.

- Зараз розкажете, - встав з дивану господар, - але перше до столу. Давай Ганю накладай що там маєш, як кажуть: чим хата богата. А то зараз Ігорко приїде і до машини возьме вас.

Коли сіли за стіл, господиня подала борщ і сметану до нього. Також поклала гречку, а до неї жарину рибу.

- Слухайте, - задоволено промовив гість, - я дивлюсь що нам трапилась пригода в дорозі, але ми попали на таку вечерю, що вже навіть не знаю що сказати; може і добре що ремінь обірвався саме тут коло вас.

- Я маю що налити також, але не знаю чи ви тут будете, чи таки нині поїдете далі? – Господар розвів руками, питаючи як йому поступити з випивкою спиртного.

- Ми не будемо пити, я думаю якщо Ігор знайде ремінь, вже покласти його не так тяжко. Хотілося б поїхати зразу в дорогу, вже не так далеко нам залишилось.

- Та в нас ще й гості нині були також, - господиня звернулась до чоловіка свого, - Михайло, а де Степанчик подівся? Він десь на дворі, чи поїхав з Ігорком?

- Був на дворі, але і дітей десь нема, хіба піду подивити сі де вони всі поділись.

- Заклич малих до хати, вітер такий на дворі, а вони бігають ще від полудні, аби Надена мала не простудилась, вона не має такого здоров'ячка.

Господар, якого як почувли гості що звати Михайло, вийшов з кімнати і пішов на двір. Хлопець який вечеряв, дуже не хотів щоб діти прийшли в хату; зараз почнуть їх знайомити, щось питати, а так краще щоб вечерю закінчити і вийти до машини, може за такий час, якась там «Надена мала» не простудиться ще – подумав собі Володька.

В цей час господиня подала гостям чаю, а батько хлопця, почав пригадувати:

- Я, колись був приїхав з мамою в село, і ми пішли до однієї жіночки за якомось насінням. А тоді дощ падав, вечір був. Ми під парасолею приходимо, хата така старенька, як на малюнку якомусь. Зайшли ми в

хату, а там так тепло, такий абажур світить під стелею, а в кімнаті не багато світла так. В куті пічка стоїть, а там щось так пахне, чи то борщ був чи зупа, я такий апетит дістав від того, але не скажу: дайте мені їсти. Побули ми там і пішли додому, але якось так запам'яталось мені, хоча було вже давно... Щось сьогодні у вас так кухня смачно пахне також, так що ми дуже вам дякуємо за таку вечерю; правда Володька? – Батько поглянув на сина, який вже закінчував ласувати смажину рибу.

- Та на здоров'я, знаєте як кажуть люди: гора з горою не сходиться, а людина з людиною здибається. А як ваш стрий Роман? Але ви сказали що не до них їхали, - пригадала господиня.

- О, я не сказав по якій справі: мене просив один що зі мною працює разом, щоб я перевіз його тестеві таку машинку що шліфує крошку в бетоні. Його тесть робить гроби і сходи також. А машинка тяжка щоб автобусом вести чи поїздом, а ще не зручна, тому що там до неї такий хобот зроблений що крутить, а його ні в мішок не покладеш, він не гнеться так дуже, а хіба лиш дугою такими колами. Я в багажник поклав, а машинка нова, і вже погодився відвести, але як бачите сталась нам пригода в дорозі. Він хотів зі мною їхати, а я вже сина взяв і ще той напився, тож я подумав: що буде мені п'яний щось говорити цілу дорогу, ще десь машина його закачає, сказав що сам відвезу, а він щоб ішов проспатись. А тепер бачу добре що не брав його, як зараз з ним тут було б нам?

- А до нас зять приїхав з дітьми, він так любить все до Ігорка нашого як лишень може заїхати, хоча на трошки.

- Я бачив там дівчатка були на дворі.

- Та більша, то наша онучка, а менша, вона зятевої сестри донька, приїхали з ним. Діти там в місті як в клітці на поверхах, а тут вже набігаються скільки їм вгодно.

- Воно правда.

- А хлопець, він наш онук, живе тут з нами, Ігорка син вже нашого.

- Тоді Ігор, це ваш син виходить?

- В нас так як не в людей: донька в місті, а син вдома. Люди все доньку тримають коло себе, а в нас наоборот, але так вже якось вийшло в нас, тай що робити будемо. Маємо ще сина молодшого, зараз в армії служить, далеко трохи, але що зробимо...

- А де саме ваш син?

- Місто Фрундзе. Вже має прийти восени, - мама солдата зітхнула. – Пише нам, що така там спека, ніби виліз на саме сонце з самого верху і сів там.

Тут в хату зайшов старший господар, він розвів руками і посміхнувся:

- Поїхав Степанчик з Ігорком, а малі не йдуть в хату. Я питаю чого не хочуть, а вони сміють сі поміж собов, а наш малий каже, що дівки встидають сі бо там є якийсь хлопець. Я кличу щоб познайомились, а вони ще більше втікають від мене; дівчиська що тут зробиш, - чоловік далі розвів руками в сторони.

- Та скажи що дуже гарний хлопець, здалека їхав, тай щось їм розкаже, - стала приповідати господиня.

- Вони зараз самі якось наведуть як кажуть «місток дружби», діти вони знають самі; без старих обійдутьсі. Але щось Ігорко довго, хоть би знайшов що треба до машини людям.

- Як не порихтуют що там треба, вони можут з Степанчиком поїхати в місто і відвести ту машинку, а вже собі поїздом до Львова, а свою машину тут лишут; запахаємо там під яблінку щоб стояла, а там вже як буде, - господиня все розклала на свої місця у випадку невдачі.

- Ще мороку маєте з нами. – Відказав гість.

- Яка ж то морока чоловіче добрий, - махнув рукою господар, - я колись мав мороку. Поїхав я ще хлопцем сіно привезти, так перед вечером. Думаю пушу коні щоб паслись, поки накладу на воза копицю. А там були якись хлопчиська і вкрали коні щоб повозитись. То вже тепер хлопці не знають як до коней приступити, а в моїх молодих літах, з кіньми мали справу. Пішов я шукати коней, поки запитов чи хто видів, а то вже темно стало. Знайшов коні, привів їх і дивлюсі нема сіна вже, думаю: добре що воза не вкрали. Воно була там за водов, а злодіїв там розвелосі як блохів на старому псові.

Тут раптово блимнуло світло за вікном, було зрозуміло що Ігор повернувся.

- Ще раз дякую вам за вечерю, треба іти до машини, якщо щось зробимо зараз, а я розрахуюсь за поміч.

- На здоров'ячко вам, і вашому синочку, - повторила господиня. – Як його звати, ви були сказали навіть?

- Володя, а я Микола, - пояснив гість господарям.

- То вже пишитісі таки виходить що Білик? – Запитав дятько Михайло.

- Так. Тато таке носив прізвище і ми вже, хоча не мешкаємо в Галичі.

- Нічого, всьо одно ви наші; провда Ганю? – Посміхнувся господар.

Двоє встали за столу, і поки розпрощались з господарями, Ігор вже сам зайшов в хату. В нього в руках був новий ремінь для автомобіля, стало зрозуміло що сьогодні проблема вирішиться вдало і можна буде продовжувати свою мандрівку хоча пізно, але все ж таки можна буде їхати.

Здавалося б що замінити ремінь не так вже доволі роботи, але все ж таки не так скоро можна було зробити. На подвір'ї звільнили місце від двох автомобілів, Ігор протягнув електричний продужувач щоб було світло, і троє мужчин стали до праці.

Тим часом, Володька не сів в салон Жигулів, а стояв поруч і дивився. Тут місцевий хлопець, підійшов сам до Володьки, він виглядав як ровесник, може рік сюди чи рік туди, але по росту був саме таким, правда повніший тілом з рожевими щоками; він запитав:

- А ти рибу любиш лапати?

- Не знаю, я не ходив на рибалку ніколи, - відповів гість.

- Ходи щось покажу, а краще почекай тут, я принесу зараз.

Місцевий хлопчина митнувся кудись поза гараж, а замість нього, з темноти немов винирнули дві дівчинки: одна була вищою ростом, світлого виду, а друга меншою і на очах носила окуляри. Володька поглянув що діти менші від нього, зрозумів що він старшим і запитав більшу з дівчат:

- А як твого брата звати?

- Івасик, - відказала дівчина.

- А тебе як?

- Оля.

- Мене Вовка, а це хто така? – Хлопець поглянув на меншу, яка соромливо ховалась за подружку.

- Сестра двоюрідна; вона приїхала з нами.

- А як звати?

- Ми кличемо її Сова, - Дівчина Оля, приклала дві руки до очей, звела долоні в трубку і навела форму окулярів, висміюючи меншу ростом.

Володька глянув на меншу дівчинку і побачив як вона засоромилась і заховалась за двоюрідною сестрою, а так знову украдкою виглянула, щоб подивитись на нього. Але в цей час прибіг хлопець, той самий Івасик, він тримав в руках два спінінга.

- Ти на рибу ходиш з ними? – Здивовано перепитав Володька.

- А що на жеби думаєш?

- А рибу яку ми їли, ти також ними ловив?

- То з морі риба була, нам вони привезли мороженої, - хлопець кивнув головою на дівчат.

- А ти в якому класі? – Змнив тему Володька, який не рибачив і не розбирався в такому хоббі.

- В третьому, - відказав місцевий учень, (з відчутним галицьким суржиком).

- Ти з сімдесят третього тоді?

- Я з «другого», але з жовтні.

- Тоді ми ровесники, але я з своїм роком ходжу, а ти з сімдесят третім, тому що після вересня.

- Так само як вона, - дівчина Оля, вказала на меншу двоюрідну сестру.

- З якого ти місяця? – Звернувся Івасик до меншої, в якійсь грубій формі з запитанням.

- Ноября, - дівчинка відказала, а Володька почув як вона не могла вимовити букву «р».

- Кажі з листопада як люди, - зневажливо виправила Оля.

- В нас зараз листопад, - замітив Володька, - а якого числа?

- П'ятнадцятого, - відказала дівчинка вже українською мовою і щиро глянула в очі гостеві через окуляри.

- А в нас сьогодні дванадцятого, тоді в тебе у вівторок день народження виходить. А скільки років?

Дівчинка не відказала, лиш показала усі пальчики двох рук, але один загнула; великий правої руки.

- Дев'ять їй буде у вівторок, а мені десять, але ходимо двоє в третій клас, - Оля вказала на Івасика.

- То ви в одному класі вчитесь?

- Я тут не живу, - стала пояснювати дівчина, - ми в Івано-Франківську, а він тут живе.

- А я думав що вона менша, - вказав Володька на дівчинку в окулярах.

- Соби великими не ростуть, - відказала Оля і двоє з Івасиком засміялись.

- Добре що ви нам тут допоможете, - зітхнув по-дорослому Володька, - ми ж тут нікого не знаємо.

- Будеш колись їхати тоді станеш і до нас зайдеш, - став пропонувати місцевий хлопець, - хата знаєш яка, тут попри дорогу; не треба шукати десь по вулицях.

- А ми часто сюди не їдемо, просто треба щось там татові відвести було в Івано-Франківськ.

- Тепер вже нас будеш знати і можеш в гості, - запропонувала Оля.

- Але ти тут не живеш, а в Івано-Франківську, я не знаю де там.

- Сову лекше знайти: вона в такому високому домі живе на Набережній, а я там недалеко. А ти в місті живеш, чи в селі якому?

- Коло Львова, там ніби не місто, тому що люди не в квартирах, а в своїх хатах. До Львова близько нам.

- Щось таке як в нас там Пісична напевно коло Франківська.

- Може... Я тут ще не був, не знаю як що називається.

- А десь далеко вже був? – запитала Оля.

- Не доводилось.

- Я на морі була, два рази вже. – З горідстю призналась Оля.

- А я на самольоте летела, - обізвалась так звана Сова, російською мовою.

- Воно видно що ти літала, - Оля зневажливо глянула і посміхнулась, - перестрашилась літака, що до тепер не знаєш як шнурівки зав'язати на ногах; Сова ніби якась, а літати боїшся.

Володька був по характеру гуманіст, йому в край не сподобалась поведінка Олі, як вона висміювала меншу дівчинку, але так як він був чужий, а діти в одній родині, тому не став виявляти свій протест, хоча йому дуже хотілось так зробити.

Але скоро в нього появилась нагода вирівняти таку несправедливість, хоча таємно і це трапилось спонтанно.

Через короткий час, Оля запитала:

- А що там таке стоїть у вашій машині?

- Ти про що? – не зрозумів Володька.

- Ходи покажу, - усі четверо тут же підійшли до задних лівих дверей.

- Це плащ моєї баби, ми спішили і не витягнули речі з машини.

- А там щось на комірці таке гарне, - Оля вказала рукою.

Насправді, на комірці осіннього пальто, був почеплений декоративний жук, в якого були бурштинові крила. Брошка була досить гарно виготовленою і цей жук був давно в баби, якого вона носила.

- А що подобається тобі?

- Дуже, - відказала Оля.

- Якщо б він був мій, я б подарував тобі, але це моєї баби, вона як взнає, буде кричати на мене.

Діти замовчали; зрозуміли що прикрасою полюбувались і годі.

Тут батько Володьки відчинив двері і завів двигун, було зрозуміло що все вже поремонтовано і пора їхати далі. Поки діти побігли поглянути як двигун працює, Володька швидко відчинив двері, розщепив того бурштинового жука, перевернув пальто, щоб не було видно комір і зачинив двері.

А коли його батько розраховувався з мужчинами, діти хотіли знати як розійдуться, вони стали слухати, а Володька тим часом смикнув дівчинку, яку зневажливо називали Совою, за рукав плащика. Коли вона оглянулась, він поманив її пальцем від усіх подальше. Дівчинка глянула на Олю, натягнула нижче плетену шапочку щоб захвати свої вухка, і тихо відійшла де було темно за автомобіль. Володька став заді ліхтаря автомобіля який світив, а дівчинка поруч.

- Хочеш мати? – хлопець відчинив долоню на якій був жук і повернув до світла ліхтаря, який світив червоним кольором. Жук перелився кольорами від світла, а дівчинка поправила окуляри, не віривши своїм очам. На її личку протягнувся посмішка і від здивування вона привідкрила рот. Хлопець побачив білі зуби, а два передніх були трошки більшими.

- А что можна? – шепотом запитала здивована дівчинка.

- Тобі на день народження, але не показуй їм щоб не забрали в тебе. На давай нікому, він дорогий дуже.

- Спасибо, - дівчинка взяла, швиденько пхнула в кишеню плащика і приклала палець до вуст, даючи знати що нікому не скаже про подарунок, а Володька відчув якесь особливе задоволення, його наповнили приємні почуття і він ще раз миловидним поглядом, глянув на дівчинку в окулярах.

Світо-зелене Жигулі, виїхало на трасу в напрямок міста Івано-Франківська. Була вже година половина дев'ятої вечора, але так як вже в листопаді вечори довшими, здавалось що вечір тягнеться вже доволі довго. Через хвилину, Володька запитав батька:

- Тату, а ти багато їм заплатив?

- Не хотів за роботу, лиш за ремінь взяв гроші. Так що нам ще добре дуже обійшлась наша пригода в дорозі. Якись такі добрі люди вони виходить: поїли ми смачно, і ще машину нам Ігор зробив. Я також за вечер'ю хотів заплатити, а він навіть слухати не хотів про таке.

- Тепер, як ми ще колись будемо сюди їхати, тоді вже в нас тут будуть знайомі люди. Але краще щоб машина не ламалась наша більше, - потер долоні хлопець.

- Напевно переночуємо там вже в того дятка куди ми їдемо. Я думав що ми повернемося додому, але затримались і прийдеться перебути там ніч, щоб не їхати так пізно. А завтра в неділю, ранком встанемо, і поволі поїдемо.

- Скоро вже зима буде...

- Як рік цей перебіг швидко; ще якихось кілька тижнів і вісімдесят третій рік закінчиться.

- А там в Івано-Франківську, той дятко живе в квартирі, чи має хату так як ми вдома?

- Має хату. Знаєш що таку машинку хіба в гараж, а в квартиру навіщо таке тягнути. Я маю все розмальовано як туди потрапити і це буде вулиця зватись Надвірнянська. Вона буде від центру, на третю годину. Ми пападемо в місто десь дванадцята година.

- Що так ще довго їхати? – Хлопець став приглядатись до годинника, який був вмонтованим в панелі автомобіля по самому центру.

- Ні сину, не так ти зрозумів. Наприклад коли глянути зі Львова, тоді Івано-Франківськ виходить на п'яту годину, а коли навпаки поглянути з Івано- Франківська, тоді Львів буде на одинадцятку. А ми попадаємо в місто з дванадцятої, а вулиця наша на третій.

- Нічого не розумію.

- Бачиш, годинник має всього дванадцять годин, дванадцять поділок, а скільки багато можна з того навчитись. Знову цифри, але можна ними багато чого визначити.

- Тату, ти дуже мудрий, я тоже хочу знати, як воно так?

- А хто мені сказав що в математиці лиш переставляєш місцями дві цифри? Ніби так скучно, нічого цікавого нема там?

- Вже так не буду казати більше.

- Дивись Володька яка справа. Коли у війні пілот летить на літаку, їх летить скажімо ескадрилія. Уяви собі що ти пілот і летиш, а я твій командир. Тут я побачив що до тебе наближається ворожий літак, але ти не видиш його, тому що він не спереду. Я тобі по рації починаю кричати: на п'яту йде на тебе! Куди ти будеш дивитись, щоб побачити того літака?

- Кругом напевно.

- Ти не на вишні сидиш і навколо стовбура крутишся. Насправді все досить просто. Ніс твого літака, завжди в тебе буде дванадцять. Тоді коли я кричу «п'ята», де ти повинен дивитись?

- Заді мене де праве плече виходить.

- А коли кричу тобі «восьма»?

- Тоді майже заду, але трохи вліво.

- Бачиш як просто. Не треба крутити головою як дзигую, а дивитись зразу куди кажуть, бо на війні кожна секунда вартує життя людини, тим більше пілота, який на шалені швидкості несеться разом з літаком.

- З літаком я вже буду знати, а як в місті знати де там «ніс» чи «дванадцята?»

- Усі карти, друкують однаково, тобто північ вгорі постійно. Уяви собі, що місто великий годинник і якщо ти дивишся на карту любого міста чи країни, ти стоїш в центрі того годинника, там де стрілки вкладають і дивишся вгору на дванадцятку годину. Де буде в тебе третя година?

- Рівно як протягнути праву руку.

- Правельно. А коли ліву тоді дев'ята, а за спиною шоста і поміж них усі решта.

- Якщо я в центрі Львова, де в тебе буде восьма годна?

- Там. – Хлопець вказав де стояв плащ на задньому сидінні.

- А наші Дубляни на яку годину від Оперного театру?

- Виходить що на першу, а може...

- Не «може», а таки на першу, - ствердив батько.

- Я вже буду знати. В школі запитаю хлопців, чи хто знає як літаки літали у війні.

- А ти казав що з цифрами так скучно тобі і не цікаво. – Батько жартуючи потріпав волосся на голові сина і задоволено поглянув що той такий розумний, і тут же засвоїв все належним образом.

Так поміж собою розмовляючи, двоє приїхали в Івано-Франківськ і якщо раніше хлопець думав що Львів велике місто в усі решта обласні центри просто такі собі немов «більшенькі села», він тут же став розглядатись.

Тільки проїхавши напис «Івано-Франківськ», вони зразу в'їхали в місто. Притому не було як звичайно перше хати, з крутими вуличками, якісь склади, а так далі щось з споруд, а зразу з лівої сторони після поля перша вулиця яка ішла вниз і освітлювалась на стовпах, а за нею почались багато поверхові будинки, а з правої доволі високий будинок і це було велике підприємство «Радіозавод».

Мандрівники на першому перехресті звернули вліво і потрапили на вулицю Галицьку, нею вони з'їхали вниз і коли стали їхати по мосту через ріку Бистрицю, хлопець побачив як освітлювалась широка і рівна вулиця на првому березі, а за дорогою стояли високі багатоповерхові будинки. Володька подумав що дівчатка які були в Галичі, живуть в гарному місті і саме річка придавала цьому місту красивий вид.

Звичайно що сам центр Прикарпаття не таким по величині як Львів, але саме коли потрапити в місто з Галича чи з Калуша, тобто з півнчної і північно-західної сторони, тоді складається враження про самий Івано-Франківськ, що він розбудовний і доволі сучасний.

За мостом, переїхавши ріку Бистрицю, звернули понад берег і поїхали по бетонній дорозі. Володька тримав карту міста, піднісши її до ліхтаря, якого вмикнув в салоні, і мимоволі він побачив що вулиця, на яку він дивився з моста, зветься «Набережна імені Василя Стефаника». Він тут же пригадав, як Оля була сказала, що та менша дівчинка яку діти звали Сова, живе саме на цій вулиці, і її легко тут знайти, але хлопець замітив що вони поїхали в протилежну сторону, так що ріка була від них з лівого боку.

А з правого, він побачив як великі білі клуби пару підіймались з трубів, і вітер розвівав білу хмару в різні сторони, але мандрівники не знали що це Івано-Франківський спиртзавод, хоча коли було відчинити вікно в дверцятах, тоді запах спиртного було б можна почути на вулиці.

Двоє, також не знали, що саме незадовго, саме «спиртове діло», дасть про себе знати і їхні плани зміняться в корені, і це буде немов «десерт», до їхньої пригоди в дорозі.

7

Автомобілів вже було мало, і заїхати не складало зусиль, тим більше що який водій їхав у Львові, той в такому місті як Івано-Франківськ, почував себе немов на посовиську де немає взагалі нікого.

Приїхавши на вулицю Надвір'янську, біля одного будинку світило світло на подвір'ї і були якісь люди. На здивування двох розглядаючих в темноті де можна побачити номер, саме де був номер будинку який вони шукали, раптово почувись викрики і різні голоси, вечірню тишу прорізав дзвінкий жіночий голос схожий на плач чи розпач. Володька в непорозумінні глянув на батька і побачив що той також нічого не зрозумів.

- Що тут таке? – Промовив схвильованим голосом батько. – Синочку, напевно помер хтось в них. Давай посиди в машині, а я якось сам когось запитаю. Бачу попали ми в «недобру годину» до людей.

- Може їдемо далі геть?

- Як поїдемо? Я ж не повезу машинку назад додому. Вже скільки їхали треба віддати щоб не трапилось в них. Але що ж воно таке...?

Вийшовши з машини, Микола став заді, щоб почути про що мова велась, так як на подвір'ї було може шість осіб. Він показав немов щось робить, а не просто слухає, відчинив багажник, тим більше що там знаходилась річ, задля якої він саме тут опинився, але в цей час, він побачив як якась жінка зібрала щось в руки і ринулась крізь людей до дороги і просто до автівки приїзджих. Коли вона вийшла під лампу біля воріт, в руках в неї був великий клубок одягу. Жінка хриплим голосом вигукнула:

- Ти приїхав його перевозити?! На, забирай його калісони і все решта, най вона йому пере і щоб здохла разом з ним в один день!

З подвір'я почувся крик мужчини, якого тримали два чоловіки, мабуть сусіди, щоб той чого не вкоїв фатального з жінкою; чоловік волав:

- Зарубаю відьму! Я в себе вдома, най вона зчезне звідси! Я маю ще її терпіти? Закон на моїм боці і Конституція. Де Конституція і прокурор?!

- Ти вдома?! – Обізвалась жінка, яка вкинула одяг в багажник, - та моя мама рученьки лишила аби придбати мені тут обісте, я тобі покажу де твій дім зараз, свиното паршива!

Микола не знав що робити, але зрозумів в чому справа, він відчинив двері і став сигналізувати машиною щоб усі замовчали. Коли люди справді замовчали, Микола вигукнув:

- Хто тут Антон зветься?!

- Він, - вказав чоловік, який з другим тримали п'яного господаря, як можна було зрозуміти з того що відбувалось на подвір'ї.

- Послухайте! Та будьте людьми нарешті! Я привіз зі Львова машинку шліфовочну, я не приїхав перевозити нікого. Заберіть машинку, вона від вашого зятя, від Діми. Куди покласти вам її?

- Зараз розберемось, - сказав ще один мужчина, який стояв в тіні і тепер вийшов на світло. Він підійшов і глянув на передний номер Жигулів. – Так товариші, Львів тут, написано на номері як має бути! – Голос в мужчини був п'яним. – Тихо! Тихо, я кажу! А ти Гандзьо зрґбай калісони людям з машини і згинь. Тут мужики рулюють, поняла!

- Та я тебе неждо драбоного як крикну зараз, я тобі язик навколо шиї намотаю, як ти до мене так будеш!

- Гандзьо, я тебе поважаю. Я пам'ятаю як ми колись їхали.

- Хто їхав з тобов? Я як тобі в'їду піміж очи зараз, я тобі копілку зроблю в чолі!

Микола зітхнув, побачив що з ніким нічого не домовиться, сам став витягувати машинку, а так хобот, взяв два конусні нождачні камені, які були на дроті зв'язаними разом і потянув те все на подвір'я. Він поклав поруч сходов, взяв якогось шаплика і накрив ним елетродвигун, щоб коли дощ, той не замок. Опісля оглянувся на людей хто більш-менш в нормальному стані, промовив до нього:

- Я приїхав від Діми зі Львова. Привіз машинку яку він просив, для Антона.

- Він Антон, - вказав мужчина на господаря, який вже почав щось співати.

- Поясниш йому. – Микола став відходити, так як люди почали просити до столу, щоб «відмітити» справу.

Швидкоруч він зачинив багажника, (з якого жінка вже витягнула вкинутий нею одяг), сів за кермо і завів автомобіль, хтось там вибіг з пляшкою з хати, але Микола вмикнув передачу і швидко натиснув на газ.

- Як ти сину, не перлякався їх?

- Боявся щоб в машину хто каменем не кинув.

- Ось тобі переночували. Прийдеться їхати до дому нам. Вже що робити; не будемо на вулиці спати.

- А чому міліцію хтось не викличе?

- Напевно в них щось було, святкували щось, і сусіди вже не вперше таке тут бачать. Він майстер по бетоні, а майстри п'ють дуже в нас. Але як вийшло: те що не думали відбулось там в Галичі, а тут я розрахував ще до того як ремінь нам обірвався, думав що повечеряємо, перночуємо. Казав мені той Діма що його тесьь такі розгони робить інколи, але треба якраз коли ми приїхали.

- Давай додому, - промовив хлопець, який немов відчув полекшення після побаченого, - я не можу спати в чужій хаті.

- Як хочеш, перелазь собі там і лягай на задне сидіння.

- Я буду тобі щось розказувати щоб не хотів спати.

- Добре, ти мій помічник в пригодах і в дорозі. Тепер ти будеш мій штурман: двивсь коли буде Галицька вулиця, нею ми виїдемо вже з міста на Львів.

- А вулиця тому напевно зветься Галицька, бо вона на Галич іде, - додумався хлопець.

Коли проїхали трохи часу і вже вибрались за село Ямницю, батько побачив що якийсь автомобіль іде вже тривалий час за ними.

- Якась машина іде за нами також кудись, - промовив батько.

- Може бандити якісь, чи жуліки?

- Не думаю. Бачиш, моросити дощ почав, може якийсь шофер не бачить добре і вже тримається так за нами. Наші фанари світять яскраво і так іде собі щоб не самому, а ніби нас двоє.

- Тату, ти нікого не боїся, я з тобою також не буду боятись нічого.

- В нас номера львівські, а тут львівських бояться. Якщо б хтось їхав з Франківськими номерами вночі коло Львова, тоді в нього є підстава боятись, а ми не маємо чого переживати. Навіть той алкогольік увидів лиш дві букви на номері, тут же присів тихо.

- Завтра неділя, вже поспимо собі досить, - підбадьорив батька хлопець.

- Добре що я взяв тебе з собою. Приїдемо про все Тані розкажеш, а я мамі.

- Танька нездала: вона заставила була мене в середу підлогу мити в кухні.

- Коли ви самі були?
 - Коли ви з мамою їхали до Львова, казали їй «пильнуй малого», а вона сама сиділа, а мене заставила мити всю підлогу.
 - Нічого, переживемо якимось таке. Ти бачив, що там було звідки ми їдемо? Так що твоя підлога, ще не біда.
- Через якийсь час, батько вмикнув радіо, знайшов якусь пісню і двоє стали слухати.

8

Проїжджаючи знову Галич, але в зворотньому напрямку, хлопець моволі поглянув на хату, в якій вони вечеряли і де допомогли поремонтувати їхню машину. В хаті вже не світилось, ворота були зачинені і вже другої машини не було на подвір'ї, лиш мабуть одна Лада Ігоря, десь стояла, яку не було видно, тому що була ніч.

Батько також повернув голову і поглянув на подвір'я, він промовив:

- Як важливо сину в житті зробити правельний вибір: ось тут живуть одні люди, а там де ми були живуть другі. Цим людям, нині ми як кажуть, звалились як сніг на голову зі своєю проблемою і вони нас прийняли як повинно бути. А тим, ми привезли машинку, зробили добру справу, а вони навіть не подякували. Хоча я не знав того чоловіка, Антона якогось, я знаю його зятя, але коли повернемось і мене Діма запитає як все відбулось, навіть не знаю що сказати.

- Правду як було.

- Ти ще молодий, але підростеш до двадцять років, і тоді вже станеш задивлятися за дівчатами, тому я кажу як важливо зробити вибір і думати в яку підеш родину, тому що де попадеш, так тобі і доля постелеться там в тій родині.

- Тату, а як людина з когось сміється, понижує когось, вона добра людина чи погана?

- Дуже погана.

- Але може потому передумати, вже не бути такою.

- Я тобі ось що скажу Вовка: з чим вродиться людина, з тим і помре. Буває що вчать, пояснюють, вдома, в школі, але людина не буде все під кимось. Виросте, стає вже сам думати, сам рішати, і сам робити що хоче і тоді те з чим вродився, починає в ньому проявлятися.

Зі мною в школі, вчився такий один Міля, таке було дурне, а тепер я зустрів його, став говорити з ним, а він який був, такий далі лишився. Не навчила: ні школа, ні комсомол, ані армія.

- А що за таке ім'я якесь?

- Оменілян, а вже кличуть Міля.

- Я навіть не знав...

- А ще був один випадок: їдемо ми з школи, може клас шостий, а може вже сьомий був. Стоїть якийсь такий бідний чоловік і просить грошей, щось там вершиком якимось так говорить. А коли ми пройшли, один хлопець покритився йому і досить так голосно, що можливо той почув. Відходимо практично може двадцять кроків і він стає на люк такий що на тротуарі був. А хтось кришку припідняв і змістив перед тим: люк провалюється, перекручується і він падає туди. Добре що не глибоко було, але бороною вдарився до кришки люка так що губу розбив. Ми так поглянули один на одного і кожен зрозумів без слів, чому саме з нас чотирьох, той попав в того люка.

- Тату, а чому не поїхали спати до тих що нам родина? – Змінив тему хлопець.

- Яка родина?

- А там в Івано-Франківську, якась родина наша є здається?

- А нащо тобі того, - батько махнув рукою.

- Що посварились з ними?

- Хоча можу тобі розказати, ти вже більший трошки; все одно колись визнаєш.

- Щось таке було колись, що я не знаю?

- Багато чого було колись такого, що ми не знаємо, але про таке я знаю. Послухай і може колись тобі пригодиться в житті, а то буває не раз так, що історії чи якісь справи, повторюються в людей. А було що жили два брати: твій дід Василь і його брат Роман. Василь зазізнався з дівчиною, моєю мамою, і тобі тепер вже вона баба Ліда. Оженився, як повинно було бути, а в неї сестра, моя тьотка.

- Та що на трамваї їздила?

- Так вона.

- І що далі? – хотілось знати хлопцеві якусь таємну родинну справу.

- Роман почав з нею дружити, ходив якийсь час, подарунки носив, але друга його переманила і він залишив тьотку Дарку, а оженився на Марії Володимирівні.

- І баба Ліда була зла на того стрія Романа.

- Дарка віддалась але не вдачно: чоловік бандит був, в тюрмі сидів три рази, грошей не було в них ніколи. Все позичала і не віддавала, син той Петька, також пішов так як тато і така біда. А в стрія Романа, все гладко пішло: син його Богдан вчителює в медучилищі, Наталка рентген робить в лікарні, тапер сам стрійко добре прожив до тепер з Марією Володимирівною, і така історія...

- Тому ми з ними ніколи не здибаємось?

- Був раз один що зустрінулись на похороні, тьотка померла була. Моя мама на поминках щось там сказала, а Роман також, і ще більше посварились. Воно не добре що так; краще щоб хто помирих людей, але якось так вийшло що живемо дальше і нікому не треба дружби такої. Вони вчені, а ми вже так собі, хоча мама ваша також в аптеці працює, але дальше живемо. А тепер не приїду до них і як бути? Що скажу: Добрий вечір, я маю переночувати у вас?

- Добре що не їхали до них, ми чому маємо їх просити. Ми ж їм не зробили злого, а той котрий ніби зробив для баби Ліди, він має нас перепросити тепер.

- Як тобі сказати сину: воно то так, але не зовсім так...

- А чому?

- Якщо Роман побачив красивішу дівчину, чи навіть не те що красивішу, а просто полюбив її. Може бути навіть якась не красива така, а западе в серце, тоді не може він сам в собі розділитись, тобто: женитись на тій що йому вже в родині підібрали, а про ту другу, думати постійно. Краще бути чесному: оженились на тій кого серце вибрало, хоча хтось може злитись на тебе, але я рахую що саме так є чесно.

А коли питання в родині стане з одруженням, тоді якщо появились вороги від цієї справи, така незгода буде довго тягнутись, можна сказати що на все життя. Це не так щоб хтось там посварився за якусь річ, адже кожна річ можна набути, а тут питання стоїть в людині, а людей не буває повториних, щоб все поправити. Так що якась така справа була в нашій родині колись. Хоча якщо глянути, в кожній родині є якісь негативи; без них не буває між людьми.

Хлопець замовчав, він якось став порівнювати двох дівчат яких вчора бачив. Володька сам здивувався від своїх думок, мовляв: а вони тут причому? Хоча думка далі не давала йому спокою: а як прийшлося б вибрати котрусь йому з них двох, кого б він вибрав? Оля ніби красивіша, розумніша, говорить виразно, але чому він того жука, якого можна сказати що вкрав в тієї ж баби Ліди з плаща, дав саме тій меншій, яку діти звали Совою. А може тому що з неї сміялись, просто пожалів її і все на тому, хоча вона насправді смішна якась виглядає в тих окулярах. А цікаво за котру з них двох, переживала господиня дому, щоб та не простудилась, тому що немає такого здоров'ячка, і її маму звати Надя, напевно про ту меншу все ж таки, адже з неї сміялись діти, що вона не уміє шнурувати зав'язати.

Тут раптово прийшла йому в голову інша думка: а як запитає баба вдома де її жук подівся, що тоді буде? А тоді - хлопець тут же приймає рішення - треба сказати що діти викрали, в той час коли ремонтували машину, адже баба не поїде в Галич вияснювати, хто її жука зняв з пальто.

Тут думки хлопця перервала поява міліціонерів які стояли на посту при в'їзді в Рогатин. Один з них протягнув паличку на якій в кінці був червоний кружок. Другий міліціонер також зупинив автомобіль який рухався всю дорогу заді. Два легковика, з'їхали на обочину з асфальту.

Коли перевірів сержант документи, він поцікавився чому так пізно люди їдуть. Микола сказав правду, хоча додавив, що перевозив якусь стару машинку для бетону, щоб той чого гіршого і не поцікавився де взяв її, тому що такі речі не продавались у вільному продажі. Опісля міліціонер посміхнувся, коли вислухав про драму на вулиці Надвірнянській і віддав документи.

Але перше чим їхати, Микола поглянув хто слідував заді них всю дорогу, він побачив дятка, який їхав на атомобілі ВАЗ 2101, білого кольору. Микола почекав поки другий міліціонер провірив того, тоді сказав:

- Що поїхали далі разом?

- А мені вже не довго; три кілометра залишилось. Дякую вам що не втекли від мене. Я так їду і переживаю, а так вже за вами тримався. Повертаюсь з Снятина, а там дощ був такий, поволі їхав і так дотримався аже до такої пізної ночі.

- Тоді ви вже вдома можна сказати.

- В нас роковини були родинні, і ми на могилу батьків їхали з жінкою; вона заснула в машині, а я так за вами поволі їхав.

- Нам ще довше трошки. – Микола сів в своє Жигулі, і знову виїхав на львівську трасу.

Через короткий час, хлопець заснув, а Микола їхав і з нагоди того що сказав про батьків дятько-попутник, також став думати про свої батьків, про те що він знав з дитинства про них.

Батьки його побрались зразу після війни, 1947 року. Тоді така професія як водій вантажівки, була не просто як тепер говорилось «шофер», а досить престижною, адже люди їздили як правело на підводах і знали з кіньми. А щоб знати вже техніку і ще такий «Студебекер» американський, який по ленд-лізу попав на фронт, а опісля в державну цивільну службу, таких багато мужчин не було тоді. Але два брати-галичани, були здібними і це ще можна було побачити в їхньому ранньому дитинстві. Тому Василь тягнувся до механіки, а молодший Роман до медицини. Трапилось так, що дороги їхні розійшлися і різних два протилежний напрямки: Василь став жити в Дублянах біля Львова, а Роман в Івано-Франківську.

Василь був такою людиною, що він дуже легко умів переконати любого з ким ставав до розмови, якое так знаходив в потрібний час потрібні факти, якісь аргументовані доводи і вже його слухач, якое сам не усвідомлюючи в собі такої переміни, годився з ним, щоб той не просив чи не казав. Такий талант він в собі сам ще запримітив з дитинства, коли хлопці бувало зроблять якусь шкоду сусідам, чи поб'ються з кимось на вулиці, Василь завжди так умів довести своєму батькові, мовляв була така ситуація і як було поступити по другому, ось такий самий правельний був вихід і так далі, що старий Білик змушений був змиритись з сином. З нагоди того, колись друзі Василя і хто знав, прозвали його «жидком», хоча до євреїв він нічого не мав взагалі. Але це так було ще в молоді роки, а пізніше коли він став возити своїм вантажним тягачем ліс, тоді справи пішли вже досить по-серйозному з самими євреями.

Як відомо на посадах в Радянському Союзі, а особливо після війни, коли була потреба в грамотних людях, євреї всюди приходили до керівництва, (опісля також, але сме тоді, було немов табу в суспільстві). Одним словом, Василь Білик почав «заганяти» дерево яке перевозив і ділився з тими хто його покривав. Справа була ризикована, але вже після смерті Сталіна, пішло все якое більш впевнено.

Тоді дерево, було дорогим і завжди попитним, адже все відбудовувалось і кожному будівельний матеріал був потрібний. В містах будувались заводи і комбінати, а по селах колгоспні будівлі.

За якийсь час, вже було горошей скільки, що потрібно було щось робити і батько Миколи, почав будувати нову хату. А вже опісля зібрав гроші на легкову машину синові, і так рік за роком люди піднялись і досить впевнено вже стояли в суспільстві.

Коли Микола одружився, він мав нагоду жити в квартирі своєї молодої дружини, але батьки його настояли щоб син жив вдома, так як більше дітей господарі не мали, і тому невістка погодилась, так як в неї ще була сестра, яка вже в той час була заміжня і жила в наймані квартирі у Львові уступивши місце молодшій. Опісля, коли та сама молодша пішла в Дубляни за невістку, старша повернулась назад до батьків і таким чином немов все стало на належне місце в родині.

А вже літом 1968 року, коли Миколі було всього двадцять років і його дружині, яку звали Віра, дев'ятнадцять, в них народилась донечка, яку батьки назвали Таня, а ще через чотири роки, тобто 1972 року, вже мали і синочка Володьку.

Але час пройшов і вже на календарі був 1983 рік, і той вже закінчувався. Та що на сьогоднішній день, Миколі пішов тридцять шостий рік, його дружині один рік менше, а діти вже були школярами: Таня ходила у восьмий клас, а хлопець був учнем четвертого класу.

Сам Микола працював на будівництві, але не простим робітником а майстром, так як мав для цього відповідну освіту, дружина його була фармацевтом. Звичайно що мавши доступ до будівельних матеріалів, можна було трошки підробити собі на стороні, по крайній мірі вдома дещо прибудувати чи поремонтувати, так як під руками, все те що потрібно в такому ділі, завжди могло знайтись.

Наступного ранку в неділю, дружина не дала спати довго чоловікові, який повернувся пізно вночі додому. Вже зранку вона почала з ним вести розмову в досить вимогливому вигляді:

- Коля, ти вчора поїхав, а мала наша, прийшла додому майже перед тим як ви повернулись двоє.
- А де була?
- А ти тато, так запитай щоб більше не ходила.
- А ти чому не питала?
- Каже мені що знає якогось хлопця і він дружить з нею вже.
- Тоді що ти в мене хочеш?
- Коля, що в тебе за питання? Вона ще в школу ходить, а вже такі гулянки до опівночі?
- Добре, я скажу щоб не ходила більше так допізна.
- Скажеш їй? Ти повинен того хлопця зловити і пояснити йому що в нас донька не буде робити що він хоче; їй вчитись треба, а не водитись з ним.
- Як я можу йому таке пояснювати, коли я не знаю хто він такий, як звати і так далі?
- Розпитай її.
- Вірка, ти смішна якась людина: я собі уявляю що коли я познайомився з дівчиною, а мене старий її переходить і моралі читає; щоб я подумав тоді?
- І щоб ти подумав тоді?
- Подумав, що старий якийсь чокнутий.
- Слухай, з тобою щось домовитись, як не знаю з ким.
- Вірка, давай ти послухай: ми вчора поламались, заїхали до одних людей і вони нам допомогли щоб ми їхали далі. Запитай Вовку, як вони там в домі гарно відносяться одні до одних. Говорить мама про сина Ігорчик, а про зятя Степанчик, такі спокійні люди, культурні. Я собі вже так подумав: от якщо б в таку родину пішов наш Володька за зятя, як вони б шанували його. Увляєш що донька їхня в місті живе, а невістка вдома. Нам, та господиня наклала їсти, а невістка собі на дивані перекинула ногу і телевізор дивиться з чоловіковим татом. А вже ми приїхали там до тестя Дімового, а там понапивались, крики вечором, сваруться, одним словом - крайність. Я так подумав собі: яка різниця поміж людьми може бути.
- Коля, з людьми тими ми не знаємось, а тут я тобі про Таньку нашу, щось треба робити.
- Головне щоб не пив той хлопець, але ти сама розпитай що і як. Ти ж мама, вона не буде з татом про таке.
- Не дуже мені ділиться також, якщо хочеш знати.
- Тоді напевно лиш початок в них, ще не сміє так якось признаватись.
- Але може таке бути, що коли признається, вже пізно буде.
- А чому пізно?
- Коля, ти що маленький? А як доводиться до такого що потому ні сюди, ні туди?
- Вірка, - протягуючи руки над головою, став похізати Микола, - так не буває: є або сюди, або туди.
- Все на мене і на мою голову.
- Що ти переживаєш вже так, може ще нема чого.
- Та тобі нема і не буде.
- Вірка, давай так двоє вирішимо: ти займаєшся Танею, а я вже буду пильнувати малого, він все ж таки мужчина і я якось з ним простіше можу. Танька зараз розплачеться, що я не розумію, що я її не люблю, ну ти знаєш як вона може.
- Тоді мені треба дізнатись хто він такий той хлопець.
- Бачиш як ми дійшли одної думки: я ж тобі ще на початку всього так само сказав був.
- Ой, з вами тут дійдеш, - махнула рукою дружина.

На тому так і вирішили того недільного ранку, а Микола побачивши доньку на подвір'ї, поглянув на неї і сам собі пояснив, що вона вже майже доросла і має право на своє персональне життя.

Таня була русява дівчина, вищого зросту і тим вона пішла в батька. Вона гарно вчилась і до тепер не було проблем з нею. А вже від тепер, було потрібно приглянутись і дізнатись хто такий той самий, що почав дружити з Танею, а там стане видно, що і як буде відбуватись у майбутньому.

А через якийсь час, вже Білики знали, хто напрошувався до них в зяті, був нормальний хлопець, саме весною повинен був поступати в інститут, а жив він лишень з мамою. Стали вони його в гості запрошувати, щоб він проводив часу доволі в них вдома, щоб дружба доньки була в них на очах і менеше

було хвилювань з приводу цього. Хлопця звали Віталій, він був з шістдесят шостого року народження, і ще до того чусу як виднілась перспектива одруження, Білики вже так привикли до нього, немов він в них вже жив з самого дитинства, так як сам Віталій кожен неділю приходив і проводив з ними разом.

ЧАСТИНА ДРУГА

СОВА ПОВЕРТАЄТЬСЯ

1

В місяці грудні, 1988 року, відбувся жакливий по своїй силі землетрус у Вірменії. Звістка по нього облетіла увесь світ. Багато країн вікликнулись на горе потерпілих, а самих потерпілих були сотні тисяч. Дуже багато людей які залишились при житті, втратили свої рідних, а кому пощастило що усі рідні були живими, тоді втратили свої дома чи квартири.

Усі жителі Радянського Союзу, дізнались про трагедію з телебачення і з газет; люди вели поміж собою розмову про те що трапилось.

Також в домі Біликів, новина не обійшла стороною, вони почули про неї, але ніхто з них не знав, яке матиме відношення така подія особисто для них. Хоча трагедія була жакливою для усіх мешканців держави, все ж таки така подія, не усіх торкалась так глибоко особисто.

В родині Біликів, вже відбулись зміни за останні роки, особливо від вісімдесят третього року, а вони саме були такими: буквально через рік, тобто 1984 року, в грудні помер стрий Миколи, Роман, в Івано-Франківську, тоді поїхали на похорон мама Миколи Ліда, також дружини його, а дітей не брали з собою, так як Володька був хворий на грип, а Таню, доньку свою, залишили з ним, щоб його доглядала. А через два роки трапилась трагедія: двоюрідної сестри Миколи, загинув чоловік, який служив військовим лікарем в Афганістані, і коли його привезли, тоді Наталя, вислала була телеграму, але на похорон знову поїхали самі дорослі. А вже коли померла кілька місяців тому Марія Володимирівна, мама Наталі, а дружина покійного Романа Білика, вже ніхто не їхав, так як не знали про це. Дізнались правда вже пізніше, але мабуть на дали знати їм по тій причині, що баба Ліда не любила Марію Володимирівну, яка немов переговорила нареченого, тобто Романа, який повинен був одружитись з сестрою Ліди, Дарією. Це вже були давні історії, хоча діти про них знали, як Василя син Микола і невістка Віра, також Романові: син Богдан і донька Наталя.

Правда, відбулась ще новина приємного характеру і блища в сім'ї: донька Таня, вийшла заміж за Віталія, і вже молоді жили разом вдома. Віталій скоріше проживав сам з мамою, яка походила з поляків, хоча по батькові, прізвище в зятя було чисто українське – Пасічник. В його мамі була гарна квартира, в

старому домі, але Таня не хотіла жити в чоловіка по тій причині, щоб не бути невісткою в чужий для неї квартирі.

В даний час дітей ще в них не було, так як Таня навчалась; жили молодята вже разом сім місяців. А сам Віталій був такою людиною, що він легко зживався з другими людьми, старався нікому не зважати своєю присутністю і на все був згідний, що вирішувалось в домі без нього.

Якщо скоріше Микола з Вірою думали що він єдинак і почне показувати капризи, чи просто не зможе жити без мами, (як часто буває з людьми які виростали в подібних умовах), вони помилились, тому що зять виявився таким, що багато жартував і завжди був веселим. Також він подружився з Володькою, якому вже тоді пішов шіснадцятий рік. А ще Віталій завів собі собаку, німецьку вівчарку, і тут саме де було подвір'я, йому була нагода реалізувати своє бажання, чого в квартирі було робити значно складніше.

З нагоди такого розвитку подій, Микола вирішив робувати більшу літню кухню, щоб було кілька кімнат хоча не великих, але все ж таки вже на обістю мешкало дві сім'ї, тому і потрібно було щось прибудувати, тим більше що матеріалу він міг навести з будови якого завгодно і просто було б якось нерозумно, щоб не реалізувати таку справу. Будову почали над кухнею і гаражем, тобто другий поверх, також окремих будиночок поруч майстерні за хатою на подобу комори.

Але будова ішла поволі: сам Микола не брався до того сам, інколи приходили робітники з бідівельної бригади, вони могли працювати в п'ятницю, а ранком в суботу до обіду. В обід, коли вже добре собі поїли, тоді те що зробили, так воно і було, а решта стояло, чекаючи нагоди знову.

Володька значно підріс, особливо дивлячись на нього, тішилась мама Віра. Сама вона була низького зросту, тому що таким був її батько Петро, а ось діти, Таня і вже тепер було видно що також син, не пішли в маму. Коли ще діти виростали, за доньку Віра менше хивлювалась, тому що Таня вже в школі була в своєму класі вищою багатьох ровесників, а поглядаючи на сина, трохи побоювалась. Але тепер вже Віра вирішила, якщо син залишиться навіть таким як зараз, тоді вже можна вважати що він не малого зросту. Але перспектива вказувала на те, що хлопець не намірений зупинятись на цьому і ще виросте більшим.

Віра пригадувала собі, як їй батько жалівся що в нього була проблема одружитись. Він був хорошим з обличчя, також мав гарні очі, а ось ріст, не давав йому щоб бути досконалим юнаком, і все ж таки мама Віри була вищою від батька, хоча він старався носити взуття на каблуках, а вгорі високу зачіску і мав як тоді любили казати «шевелюру» на голові як який артист.

Тому Віра боялась щоб особливо син, не пішов в неї, а ще гірше в діда, але вже було видно що межа хвилювання пройденою і тепер лиш може бути ще краще, тому що той що вже виріс, меншим не стане, по крайній мірі в молодих літах.

Ось в такому спокійному ритмі життя, який можна сміливо назвати ідилією, проживали собі люди близько міста Львова, і це відбувалось до певного часу, вірніше сказати до одного дня, і хоча зразу не було чогось помітно, все ж таки дата відштовху до особливих змін, саме того дня почнеться, а якщо вже брати дость глибоко, тоді це був не перший, а просто новий поштовх до таких змін, які розтягнуться на роки вперед.

В місяці лютому, 1989 року, однієї неділі зять Біликів Віталій, збирався їхати в Івано-Франківськ на автобазар. Ні, він не шукав щоб купити собі автомобіль, його попросив товариш який навчався разом з ним в інституті. Віталій погодився поїхати щоб тому не було скучно дорогою і просив дружину, але Таня відмовилась, мотивуючи тим, що буде холодно і їй потрібно підготувати для навчання певний матеріал.

Віталій став говорити молодому швагрові, а Володька на відміну від сестри, тут же погодився поїхати. Він хотів побувати на автобазарі, і взагалі розвіятись трохи кудись подальше дому.

Дев'ятнадцятого лютого, досвітнього ранку, троє молодих мужчин, виїхали на південь в напрямок Івано-Франківська. Справа в тому, що можливо в цінах на автомобілі не було такої великої різниці, але як пояснив друг Віталія, якого звали Ростислав, що його старший брат шукає автомобіль «Нива», але щоб якогось був темного кольору, тому що він вже був знайшов, але автомобіль був жовтого кольору і через те він його не купив. А тієї неділі брат Ростислава поїхав в Тернопіль, а меншого брата, відпровадив в

Івано-Франківськ. Ростислав знав що саме брата цікавить, і коли б попався підходячий варіант, тоді домовлятися, а вже опісля можна під'їхати щоб торгуватися за покупку автівки.

Сам Ростислав був здорової будови, після армії, одним словом львівський серйозний хлопець, з таким самому Володькові їхати кудись було як кажуть за честь.

Хлопці їхали на автомобілі Лада 2107, автівка була темно-синього кольору, і з львівськими номерами, затемненими вікнами, і виглядала досить брутально на трасі.

Дорогою Ростислав розповідав про дисантні війська в яких він служив, (тому що навчався в інституті вже після армії) і в таких розмовах хлопці проїхали Рогатин, так Бурштин і вже вибрались на гору в Галичі.

Володька став розповідати і вказав де вони колись давно їхали з татом і де їм обірався був ремінь. Він став пригадувати яка драма розгоралась на вулиці Надвір'янській коли вони привезли шліфувальну машинку якомусь майстрові. Як жінка бігла з одягом до їхньої машини, як сусіди тримали якогось того майстра, а той кричав на жінку. Ростислав з Віталієм сміялись з того що їм розповідав Володька, але коли вони вже почали їхати вниз, Володька став очима шукати хату, де колись він з татом ремонтували своє Жигулі. Хоча, коли він їхав колись з батьком був вечір, а коли тоді вони повертались назад була взагалі вже ніч, все ж таки хлопець думав що він впізнає хату.

Але раптово він побачив саму хату і відчинені ворота, над воротами ялиновий весільний вінок, а на подвір'ї стояла весільна палатка. Володька очами провів за господею, але так як був ранок, він встиг зазриміти якусь жінку в білому фартушку і з великою мискою в руках. Виходить, що в них весілля відбувається, але хто ж там одружується... Напевно той Івасик, але як так? – став міркувати Володька – який Івасик як він молодшим від мене? Хтось інший, але хто тоді? А може Оля виходить заміж, але вона така як той Івасик віком, також вона в місті живе, хіба що в діда і баби робить весілля тут? Але не може вона заміж, їй лишень шіснадцятий пішов, а так як тепер лютий, лиш другий місяць вісімдесят дев'ятого року, тоді можна рахувати що Олі всього п'ятнадцять років.

Тут Віталій став щось питати Володьку і його думки перекинулись на щось інше і вже в таких розмовах усі троє приїхали в Івано-Франківськ.

Але походивши по автобазарі, нічого такого не знайшлося щоб привернуло увагу, опісля пішли купили шашлик, поїли, ще познайомились з якимось іншими покупцями, які також шукали щось собі і так пройшло вже доволі часу. Насправді була вже третя година після обіду, а львів'яни не спішили їхати додому. А коли вже нарешті всілись в Ладу, Володька промовив:

- Ростик, ти дуже спішиш додому?

- Та вже треба спішити, ми так заходились що ноги як колоди в мене.

- А ти чому питаєш? – Поцікавився Віталій.

- Ми коли їхали, там в Галичі я видів що на тому подвір'ї де нам тоді нашого Жигуля латали, весілля якесь. Думаю що я точно впізнав хату.

- Що хочеш загуляти малий? – Посміхнувся Ростик.

- А що можна?

- Та ж весілля вчора було; нині неділя.

- Це в місті в ресторні один вечір, - став пояснювати Віталій, - а в селах, чи в тому Галичі не так: в п'ятницю вечером називають «Коровай», або «Вінки», як в нас кажуть. Саме тоді іде молодь на танці, а вже в суботу основний день; там вже одружені ведуть парад.

- А нині неділя, - стояв на своєму Ростислав.

- А в неділю називається «Пропій», вже що залишилось, там доїдають і йдуть напевно усі кому не лінь.

- Когось знаєш там? – Ростислав запитав Володьку і оглянувся на нього.

- Думаю що знаю. Була дівчина одна, Оля звалась. Там живе її дід з бабою і її мама звідти походить.

- Хочеш викрасти наречену?

- Вона ще не може по роках, вона меншою на рік від мене, але мені було б цікаво її увидіти і запитати чи пам'ятає мене. Від тоді пройшло вже досить часу. Ми їхали в листопаді, вісімдесят третій був рік, а тепер вже пройшло більше як п'ять років.

- Вже піросла дівка для тебе Вовка, - оглянувся жартуючи Ростик.

- А що, - вмівся в розмову Віталій, - якщо Тані не скажеш, зараз погуляємо там. Заходиш на подвір'я, питаєш де та Оля, скажи щоб нам якого пляцка винесла, будемо мати що їсти дорогою.

- Не, не так, - заперечив Ростик, - зараз підвалюємо тачкою під палатку, малий вискакує, питає де староста або газда, і каже: папаня, давай ковбасу! А коли той щось не в'їде в курси, тоді старику кажеш: папаня, львівські шкети голодні, а коли голодні, вони дуже злі. Так що давай стриган набирай ковбаси, шинки, і в центр тачки викнь, поки їм там нерви не розшатались.

- Що серйозно зупинимось там? – Не знаючи чи Ростик жартує, чи правду каже, перепитав Володька.

- А чому не зупинитись? Не знайшли «Ниви» на базарі, так хоча погуляємо в місті Данила Галицького. Якщо б не він, нашого Львова не було б тепер. Тут його син Лев народився напевно десь був, може там де та хата стоїть навіть.

- Давай зупинимось, - вже цілком серйозним тоном почав Віталій. – Підеш скажеш що ти з татом їхав, що тато привіт передавав їм, а ти не знав що весілля, просто їхав тут і вирішив привіт передати. Ми почекаємо в машині, а ти піди і може щось дадуть. Тато казав що добрі люди вони, зараз ми перевіримо їхню доброту.

- А як там якісь напились і стануть битись з нами?

- З ким це з нами? – Перпитав Ростислав.

- Як тебе бити будуть?

- Мене? Всього, я нікуди не їду далі, лиш під палатку, я тобі покажу як мене хтось може бити тут. Ти малий точно прибацаний. Щоб мене, десантуру, хтось торкав?

- А що я буду казати? – Володька вже цілком зацікавився тим, щоб зупинитись біля тієї хати.

- Підеш, запитаєш чи є тут Оля, хтось тобі покличе і вже скажеш хто ти є. Думаю якщо ти її пам'ятаєш, вона тебе точно пам'ятає, тому що дівки хлопців не забувають, - пояснив Віталій, - а ще коли тебе такого увидить зараз: взуття від львівського «Прогресу», куртка польска, дівка очі витріщить на тебе зараз.

- Якщо зупинимось тоді я піду, - пообіцяв Володька.

- Та без базару малий, - кивнув Ростик і в сторони помотав щелепою, немов розминаючи на випадок коли б справді потрапив на якусь бійку, як буває інколи на весіллях, опісля коли нап'ються добряче мужчини і не мають де використати свою енергію, як пустити її через кулаки один одному. Правда львівські хлопці таких випадків не боялись, тому що вони були зі Львова, а далеко за його межами знали, що Львів - то є Львів!

3

Коли Лада з львівськими номерами під'їхала навпроти воріт де відбувалось весілля, була вже половина п'ятої перед вечером. А так як дні не довгі ще в місяці лютому, людей вже було досить багато. Володька коли побачив, він почухав свою гривку але відступатись перед старшими мужчинами, не було куди. Ростислав зупинив автівку і кивнув щоб хлопець виходив, а вони тут почекають.

Володька вийшов з машини, поправив на собі одяг і став водити очима щоб когось зачепити на розмову. Дивитись довго не прийшлося, так як до подвір'я тротуаром підходили якихось три підлітки. Володька перейшов дорогу і зразу подався до них.

- Ей, пацани, почекайте! – гукнув він хлопцям, які роками були молодшими від нього.

Хлопці зупинились і поглянули перш всього на Ладу, а так на незнайомця. Коли Володька підійшов, він подав кожному руку:

- Хлопці, здоров. А хто тут виходить заміж нині?

- Василь женеться, - відказав один з хлопців.

- О, Василь, - Володька став пригадувати хто б то міг бути. Він забув як тоді господиня дому сказала була, що ще один син служить в армії, де дуже гаряча погода.

- А ви Івасика знаєте, який тут живе?

- Пацюка?

- Я не знаю як його кличуть пацани; можливо що «пацюком».

- Знаємо, - відказав один з хлопців.

- А сюди приїздила така Оля з міста, ви її також знаєте?

- Олька? А вона вечером була вчора і в п'єтницю тоже була.

- А зараз вона є тут?

- Думаємо що є. Це ж її мамані брат женетсі, як вона не буде?

- А хтось може її покликати якщо вона є? А якщо не буде, тоді Пацюка того.

- Збігай «бульбашка» - один хлопець вказав найменшому.

Той метнувся на подвір'я, а усі троє стали чекати чи «бульбашка» справитися з завданням.

Через короткий час, Володька побачив як малий повертався, а за ним ішла дівчина обмотуючись в шубу від холоду. Оля вже була високого зросту з руським волоссям. Дівчина була накрутила біляве волосся, намалювала очі, а на вуха почепила довгі кульчики у вигляді перекручених листків. Також була в чоботях на шпильках і тому виглядала досить дорослою. Вона підійшла близько і поглянула на усіх хлопців.

- Добрий вечір, - привітався Володька.

- Привіт, відказала дівчина і знову стала дивитись незрозумілим поглядом на незнайомця.

- Оля, а скажи що мене не впізнала?

- Напевно в «Космосі» зустрічались.

- Не літав ще в космос, поки що.

- Я про кінотеатр наш Франківський.

- Ні, не там. Я колись тут з своїм папашкою був, машину ремонтували давно таку зелененьку як молодий огірок. Ти тоді сказала була, що твого брата звати Івасик.

Хлопці коли почули, що того кого вони звали Пацюком звали Івасик, тут же почали сміятись. Оля глянула суворо на них і промовила:

- Ану бризь звідси!

Хлопці тут же повернулись і пішли, залишивши двох, коло відчиненої брами.

- Я той самий Вовка. Я сьогодні з двома їхали в Івано-Франківськ на автобазар, ранком поглянув і впізнав хату, дивлюсь весілля у вас тут. А тепер ми повертаємось, я попросив щоб зупинились і хотів знати як ви тут. Тебе хотів побачити.

- О, тепер вже пригадала. Тоді такий вітер був, Іван вудки показував тобі. А ти був в синьому светрі такому спортивному. Тато вуса мав твій.

- Все правильно; бачу що пам'ятаєш.

- Тоді дякую що зайшов. А ти будеш увесь вечір тут?

- Ні, ми їдемо додому; просто хотів побачити когось з вас.

- Слухай, ти таким став, так змінився, - Оля стала захоплено розглядати хлопця.

- Ти також змінилась.

- Що правда? Не впізнав б напевно десь в місті коли б мене побачив.

- А як та Сова, що тоді тут була, вона також є тут?

- Сова? Ой, ти навіть запам'ятав як ми їй призивались тоді.

- А є вона? Приїхала з тобою на весілля?

- Нема.

- А що не просили її на весілля? – Володька зразу пригадав про батькову родину і як тоді батько сказав, що в кожній родині є якісь свої негативні відносини.

- Не в тому справа; просто вона не може зараз тут бути.

- А в чому справа?

- Вона не живе вже в Івано-Франківську.

- Ти ж казала тоді, що на якісь Набережні вона живе?

- А, так там живе моя бабця, татова мама, а тьотя Надія, вона поїхала з чоловіком в Єреван.

- В Єреван? Сова в Єревані живе? – Здивовано запитав Володька.

- Ой, послухай, там така біда в них була, все землетрус розвалив, не знаю де вони тепер живуть взагалі. Її папаша парцював в «Інтергазі», тягнули газову трасу, а тьотя Надія з ним познайомилась, але я не знаю чи тоді, чи ще скоріше, знаю лешень що він став на квартирі в них жити коли тут був, і вже так живуть двоє до тепер. Там навіть вони не в самому Єревані були, яесь містечко близько.

- Зрозуміло, а ти як: школа, тусовки, подруги, дискотека, пацани напевно?

- Є все що ти кажеш, але я так собі, - дівчина засоромилась, а потому таки висказала, - я вообщє то вільна, якщо тобі цікаво.

- Звичайно що цікаво. Бачу така класна дівча зробилась, добре що я не проїхав мимо, - пожартував хлопець, і замітив як Оля широко дивилась йому в очі. - Що ж прийдеться їхати додому, вже тебе побачив, передавай привіт усім хто мене знає, там дідові, бабі; ми вдома про них згадували навіть не один раз.

- Почекай, я скажу щоб баба вам щось в дорогу дала, тут скільки всього наготовленого, цілий Галич можна нагодувати. Але скажи: ти часто буваєш в Івано-Франківську?

- Не був ще від тоді, як ми тут були. Я ж не маю причини їхати сюди.

- Давай до мене в гості приїдь коли; приїдеш?

- Як просто так в гості?

- О, в мене буде день народження дев'ятого квітня, давай приїдь.

- Навіть не знаю: як приїду просто так до тебе, а батьки що скажуть?

- Візьми якогось друга свого, двоє приїдете якщо сам не хочеш. А старики в мене нормальні, я в них єдиначка, вони мене балують, якщо тобі якось несміло, можеш про таке не думати навіть. Подумаєш там: сядеш на поїзд у Львові і просто до нас.
- Тоді напиши адрес, може щось таке буде.
- Телефон маємо також. Почекай, я зараз напишу.
- Я піду скажу там хлопцям з якими я їду, щоб почекали, а ти давай іди напиши, - Володька вказав на дорогу, де стояла Лада.

4

Володька підбіг до Віталія і Ростислава, вони двоє сиділи і вели якусь серйозну і схвильовану бесіду, напевно використовуючи нагоду, що малого нема з ними. Коли Володька підшов до дверей, Ростислав відчинив вікно:

- Я все зробив і зараз щось винесуть нам, я домовився з однією малою тут.
- А що впізнала тебе?
- Сказав хто я такий, зараз бабулю підтягне і буде все в порядку.
- Давай, ми почекаємо.

Володька пішов знову до воріт, в той час вже стояв якийсь хлопець повної будови, Володька поглянув на нього і впізнав рибалку який колись йому хвалився спінінгом. Він зразу зрозумів чого того Івасика назвали Пацюком. Володька підійшов до місцевого молодого «господаря».

- Привіт Іван. – Двоє протягнули руки один одному.
- Здоров, як ти вчасно з'явився тут.
- Олька не впізнала мене, а ти бачу впізнав.
- Вона сказала що ти тут, а тоже не пізнав би був напевно. Ми малі були, а тепер як впізнати?
- Жаль що Сова ще немає; ще б її хотів побачити, - признався Володька.
- О, ти про Аліску?
- Як її звати? – Перепитав здивовано Володька.
- Аліса. А по-нашому далі буде Сова; нічого не змінилось.
- А вона десь далеко сказала Олька.
- Літає по світі; вона ж сова, що їй перелетіти десь.
- Тобто «Аліса в стране чудес», - пожартував Володька.

Тут надійшла Оля, вона тримала папірець на якому була адреса і номер телефону. За нею ішла господиня, вона вдивлялась в сутінки, щоб побачити, так як вийшла з світлої кухні.

- Добрий вечі вам, вітаємо з радісним святом! – Промовив перший Володька.
- Ой людоньки мої добрі, який вже виріс нівроку той онук Біликів. А тато де? Він тоже є тут?
- Нема. Я з двома товаришами повертались додому і побачив що у вас таке свято тут.
- Та клич їх за стіл; зараз сідати будуть люди.

- Дякую вам, але ми поїдемо, нам ще є куди їхати додому. Я просто захотів Олю побачити вашу і Івана також, вони такі вже великі стали як я, - Володька посміхнувся.

- Та я зараз тобі дам чогось на дорогу, ти Йванку, - зверулась господиня до онука, - пантруй щоб не втік той хлопчисько нікуди, а я скоро зараз винесу.

Через кілька хвилин, вийшла якась молодича, вона несла поливане відро від води, а в ньому всього було накладено. Жінка стала дивитись на хлопця, а Івасик вказав де стояла машина і усі троє пішли за нею. Володька відчинив задні двері, щоб все те викласти на сидіння.

- Ой, дякуємо вам господине, - став промовляти Ростислав, коли побачив молодичу.
- Ходіть хлопці, я вам сто грам налля, - тихо сказала жіночка.
- Я за рулем, - скривився Ростислав, а він жінки боїться, - вказав на Віталія.

- А то що з вами хлопці таке якесь? А мій не боїться ні жінки, ні начальника, ні партії, ані чогось другого.

- Як таку мати гарну жінку і пити? – Пожартував Ростислав.
- Не пощастило мені, а вашим «половинкам», певно що пощастило.

- Які тут у вас галичанки вродливі, - продовжував Ростислав, - не дармо малий говорить щоб ми зупинились, тому що знає якусь дівчину тут, а я дивлюсь що має смак малий в такому.

- Їжте хлопці на здоров'я, а мені бігти треба, зараз до столу гостям сідати.

- Дякуємо вам, а як вас звати хоч скажіть? – Не зупинявся Ростислав, розглядаючи грудасту галичанку.

- Галя, - відказала молодиця і почепила відерко на руку.

- Не переходить дорогу комусь з порожнім відром! - гукнув Віталій.

- Я вже тоже подумала так само, - жінка ще раз посміхнулася львів'янам.

- Ще раз дякуємо вам Галя, приїжджате до Львова; приймемо як має бути! – Вигукнув Ростислав.

- Як запрошуєте, тоді можна, - жінка посміхнулася і побігла через дорогу.

Тим часом Володька став прощатись з Олею та Іваном. Дівчина суворо глянула на двоюрідного брата, той зрозумів що він третій зайвий, подав руку і пішов за Галею, також на подвір'я.

- Так що прийдеш? – Настоювала дівчина.

- Дев'ятого квітня ти сказала?

- Якраз неділя виходить, а мені буде шіснадцять вже.

- Вже паспорт можеш зробити собі.

- А що заміж тоді зразу, - дівчина засоромилась і глянула на Володьку.

- Можна і заміж.

- Я чекаю дев'ятого.

- А хтось ще буде в тебе тоді?

- Іван буде, однокласниці мої, так що не думай багато.

- Солодке любиш; щось зі «Світоча» львівського подарую, якщо любиш.

- Львівський хлопець коли буде присутній, це вже подарунок для мене.

- Тоді приїду. – Володька подав на прощання руку.

- Обіцяєш? – Настоювала дівчина, не відпускаючи руки.

- Обіцяю.

- До зустрічі і не прощаємось. – Оля аж тоді відпустила руку.

- Тоді до зустрічі. – Володька склав руки і помахав ними відійшовши, а Оля посміхнулася хлопцеві.

Коли вже виїхали, троє були голодними і накинулись на все що їм надавали в дорогу. Мужчини не розбирали і їли м'ясо разом з солодащами, також копчене сало, з печеними горіхами, які мали начинку.

- Ти малий просто супер-герой нині, - посміхався Ростислав, - моя черево-мішалка, ще так не робила в такому ритмі як нині; план перевиконує достроково!

- Просила мене та Оля, до неї в гості на день народження в квітні.

- «Ниву» ми не знайшли на базарі, але зате ти відновив контакт з дівкою, так що буває і таке інколи в людей, - промовив Віталій.

- А Тані можна сказати вдома, вона буде питати де ти так довго? – Запитав Володька.

- Кажі. Я ж то сидів тут, ти з ним договорився щоб він став, а вже чекати мав з вами.

- А як вам на рахунок імен, яке краще: Оля чи Аліса?

- О, ти що малий вже дві маєш і не знаєш яку вибрати? – Почав сміятись Ростислав.

- Просто запитав.

- Просто так не буває: навіть та молодичка мене просто так не просила, видно що таке якість: очі бігають по хлопах: то на мене, то на нього. Якийсь придурок має гарну жінку, а сам п'є; ну хіба не придурок?

- Добре що не на мене дивилась, - посміхнувся Володька.

- Тобі малий ще двох мало? – Ростислав почухався за вухом. - А знаєш малий, Аліса, ніби трохи смішно але якось може і краще, я так думаю, якось ніжно для дівчини, хоча Оля також нормально, якщо така кругленька як буква «о».

У Володьки був близький друг, в нього було кілька друзів, а ось близький друг був один і звали його Павлік, а якщо офіційно - Вівчар Павло. Хлопці були ровесники, хоча не навчались в одному класі, так як Павлік був з кінця місяця вересня, і ходив вже з сімдесят третім роком.

Володька вирішив поділитись з другом про зустріч в Галичі під весіллям, він також розповів йому давнішу подію, коли їхав з батьком в Івано-Франківськ. Володька не просто так розповідав, він став намовляти Павліка, щоб той з ним поїхав дев'ятого квітня в Івано-Франківськ, на запрошення Олі.

Павлік зацікавився, він проживав один з своїм дідом, так як батьки його працювали на півночі і були в той час у відрядженні. А вже щось придумати, щоб наговорити дідові, проблем не становило, так як старий не дуже цікавився онуком, а любив собі також кудись запропаститися інколи на день, чи навіть два.

Старий Вічар, був гендлярюм, постійно щось купляв і перепродавав, і його профіль в такій торгівлі, були запчастини до велосипедів, моторолерів і мотоциклів. Автомобільні частини він не продавав, але міг звести покупця з тими, хто вже міг в цьому щось порадити, коли ставала потреба як така в цій справі.

Але чому саме Володька вибрав Павліка а не когось іншого, тут ще було моральне підґрунття: Володька не любив коли хтось йому щось вказував, можливо тому що сам був молодшим від сестри і вона завжди його в чомусь настановлювала і навіть заставляла робити щось на кухні. Звичайно це відбувалось ще в дитинстві, і як правело коли батьків не було вдома. А коли він впирався, бувало що отримував від сестри інколи, яка барала на себе роль виховательки. Правда, батькам він не жалівся на неї часто, рахував що це дуже низько; мовляв: якщо не може постояти за себе перед сестрою, тоді для чого ще про таке самому признаватись.

Павлік був таким другом, що Володька постійно йому немов писав програму в усьому, а той ніколи не ставав опором, а завжди годився, тому вже в молодого Білика виробилось таке розуміння, що на такого як Пашка Вівчар, можна покластись в усьому. Так що забігаючи вперед, можна сказати що тут Володька був правим, і по житті це буде помітним.

Ще було одна справа, яка немов була в тіні, але насправді вона була досить вагомим аргументом: дід Пашки, знав різних бандитів міста, він крутився поміж різними авторитетами, хоча сам ним не був і не сидів жоден строк. Бувало що в його домі переховувались підозрілі елементи, але про це не говорилось в слух. Про що знав сам Володька, це те, що колись давно в Павліка хтось був викрав велоспед дитячий «Орльонок», коли дід його комусь там шепнув, велосипеда відкупили нового і привезли малому на подвір'я. А ще був пізніше випадок в школі, що один хлопець був побився з Павліком, вірніше побив його. Директор наробив такого руху, що діти були здивовані, так як бійки проходили сестиматично поміж хлопцями, але ніхто так не переймався з педагогів про них, як тоді було з Павліком.

Сам Вівчар не кічився таким, не підпирався авторитетом, ані дідом, але хлопці знали що краще не зв'язуватись з таким, хоча сам Пашка не наривався ніколи на неприємність. Правда Володька знав що його дід близький з якимось в кого кличка Тяга, а хто був той самий Тяга, Володька не знав детально.

А ще давно колись, Володька був прийшов додому Павліка і випадково застав діда який рахував гроші; малий Білик ще в житті не бачив скільки грошей; вони стояли пачками на столі і на підлозі, але про це він мовчав. Також старий Вівчар не бачив хто прийшов, подумав був що онук, тому що не оглядався і сказав щоб той взяв собі молока, якого принесла якась жінка. Володька, тоді тихо не шурудячи взуттям позадкував, вийшов з хати і просто пустився навтеки не оглядаючись; Павлікові він також не признався опісля, про те що побачив в його домі.

З нагоди таких даних з життя свого друга, Володька не боявся з ним опинитись навіть в центрі Львова посеред ночі, а про Івано-Франківськ навіть не було що казати, так як криміналістичний авторитет Львова, був відомий далеко за межами інших областей.

Як конкурента поміж дівчатами, Володька не бачив в такій ролі Павліка, хоча той не був якимось відштовхуючим від себе, але тут також зіграв феномен сестри Тані. Ще з давніх літ, Таня любила часто говорити братові що він красивий вродою, або як вона висловлювалась - «вдався мордою», і вже від дитинства в нього якомсь мимоходом посилилось таке враження про себе, можливо тому що сестра все ж таки преставник жіночої половини суспільства, а можливо він просто повірив що сестра розбирається в мужчинах, і Віталій якого вона вибрала, був доказ цьому.

Так що поміж двома товаришами, все було домовлено, залишалось купити якісь ласощі дівчині-іменинниці, а також квитки на поїзд і вже просто чекати дати візиту в Івано-Франківськ.

Але часу ще було доволі, тому маючи вже адрес, Володька вислав відкритку для Олі на жіночий день «восьме березня», так як мама йому купила щоб син привітав дівчат в своєму класі, а Таня підписала своїм гарним почерком, не вдаючись в деталі хто така Ольга Сосновська, тому що адрес хлопець вже сам написав на конверті і відправив поштою завчасно. Хоча Володька міг признались сестрі хто така дівчина, що не навчалась в його школі, але ніхто не питав його, тож він не став про це вести бесіду зі своїми в домі.

В неділю ранком, дев'ятого квітня, хлопці їхали поїздом «Мінськ-Чернівці» в Івано-Франківськ. Двоє були святково одягнутими, а Володька купив коробку шоколадних цукерків як обіцяв, а також відкритку якусь європейську у Львові в поляків.

У вагоні було досить вільних місць, так що хлопці сиділи самі без сусідів по місцях. Вони вели різні бесіди і таких розмовах приїхали перед обідом в центр Прикарпаття.

Вийшовши з вагону, хлопці пішли в Гастроном навпроти вокзалу щоб купити собі кави і чогось перекусити, так як не знали коли покличуть до столу. Володька ще міг потерпіти, а ось Павлік був голодний, так як ранком нічого не снідав навіть. Хлопці взагалі не спішили, так як назад в них були квитки пізно вечером, біля десятої години, а у Львові їх повинен був зустрінути Віталій на вокзалі.

Коли вже перекусили, Володька підійшов то телефону і набрав номер:

- Алло, - відізвався чоловічий голос.

- Добрий день, це квартира Сосновських?

- Так.

- А ви, напевно дятько Ігор?

- Я, Степан.

- Ой, вибачте, точно, дятько Ігор в Галичі живе, - виправив Володька.

- А це зі Львова гості напевно? – Радісним голосом промовив батько іменинниці.

- Так. Я приїхав зі своїм другом, нас Оля запросила на своє свято.

- А де ви хлопці? Приїхати за вами може?

- Тут бачу що транспорт ходить, поки ми будемо чекати, може самі доберемось.

- Тоді дуже просто: сідайте на тролейбус «одиночку». Будете їхати до зупинки «Кінотеатр Комсомолець», там виходьте, перейдете вулицю центральну і буде на неї виходити вулиця Жукова. Там вас зустріне Оля, чи хтось з дівчат, що вже тут прийшли до неї.

- Дякуємо, ми маємо номер дому і квартири.

- Тоді добре; чекаємо вас. – Степан поклав телефон.

- Погнали Пашка, все грає в нас, - потер долоні Володька.

Хлопці, там же біля Гастроному в парку, немов на замовлення для них, побачили жінку яка продавала букети квітів. Вони вибрали гарний букет, заплатив Володька і перейшли площу щоб сісти в тролейбус. Вже в тройлебусі, запитали якусь бабусю де їм виходити, а коли вийшли, вони побачили що дві дівчини стояли на розі вулиць: одна була сама іменинниця Оля, а з нею ще якась дівчина. Хлопці привітались і вже усі разом пішли в квартиру.

Квартира була на шостому поверху, двох кімнатна, воно не дивно: адже тут мешкало лишень троє осіб. Стіл накрили в залі, а гостей було усіх п'ятеро, не враховуючи самої іменинниці. Три дівчини які прийшли, були дві однокласниці, а одна сусідка. Наготовлено було досить, також все було досить чисто і гармонічно. На здивування Володьки, мама Олі також звалась Віра, (так само як його мама), вона досить придириливо розглядала хлопців і Володька встигнув зазриміти, що його другові, навіть не дуже це подобалось. Але так як Павлік жив більшість часу з дідом, було не дивно що він не любить зайву жіночу увагу зі сторони.

Після того коли вже поїли, також батьки привітали доньку з шіснадцятиліттям, вони пішли кудись з квартири, а молодь залишились самі. Оля включила магнітофон, і стала грати музика.

Павлік, розумів що його друг приїхав до Олі, тому він став розважати дівчат, розповідаючи їм якісь смішні історії. Дівчата почали спочатку сміятись, а опісля просто реготатись на усю квартиру.

Через якийсь час, розмова завелась про собак. Володька сказав що його швагер Віталій, купив собі собаку. Тут одна з дівчат, пригадала також про собаку і попросила щоб Оля показала знимку того собаки. Оля взяла сімейний альбом в якому були також світлини не вставлені в сторінки, а просто розсіпні і зберігались поміж сторінок. Володька став переглядати світлини і побачив якихось мужчин, які стояли біля великого напису, на якійсь іншій мові.

- А це де таке і що за люди?

- Армения, тут одного дятька лиш знаю, - відказала Оля.

- А з Єрвану не прислав ніхто тобі вітання? – поцікавився Володька.

- Ти про Сову питаєш? Тут десь є шкільна фотка, вона прислала ще минулої осені.

- Покажи якщо є; цікаво просто яка вона, я вже забув її, а ще тоді вечером бачив.

Оля стала шукати і знайшла світлину на якій були сім школярів, мабуть на свято «Перший дзвоник», тому що усі були у білих фартушках і з букетами пійонів. Дівчата ішли площадкою, усі сміялись, а другою з правої сторони, була та сама, кого вони звали Согою.

- Що впізнав? – якимось невдоволеним голосом запитала Оля.

- Як не впізнати, коли лиш одна має окуляри з них.

Оля хотіла тут же забрати світлину, але Володька повернув до вікна щоб краще розглянути. Хлопець відчув як йому стало якось приємно на серці від того, що він побачив тут саму, з кого колись сміялись діти в Галичі, а він їй подарував жука, про якого до тепер ніхто не знав де він подівся.

Тут раптово одна з дівчат, яку звали Оксана, промовила перед усіма:

- Олька, а коли вона вже приїде сюди?

- Хто приїде?

- Аліска. Ти ж говорила мені що вона приїде, що після землетрусу тоді в них, вони втратили квартиру свою і не мають де жити більше.

- Сова повертається? – Запитав Володька.

- Щось таке. Вони тепер в когось живуть в Єревані, а скоріше вони жили в місті Спітак, але там розсипалось місто повністю. – Пояснила Оля.

- Вже чотири місяці як землетрус був, - підрахував Павлік.

- Я собі уявляю, якщо б зараз почало трясти нас, - промовила Оксана, - ми з шостого поверху летимо долину разом з цим столом і цукерки сипляться на нас разом з фотографіями.

- Ой, - зробив серйозний вигляд Павлік, - щось штовхнуло, ану слухайте, таки трясануло знов.

- Що ви його слухаєте, - почав сміятись Володька. - Прелякав вже вас Пашка.

- Аліска вже напевно коли школу закінчить, тоді приїде, - далі продовжувала Оксана.

- Не забувай що в неї ще братів троє старших; думаю що також приїдуть, - промовила Оля.

- Ага, чому вона так чекає, - почала сміятись сусідка з Оксани.

- Якщо троє їх, тоді буде кого вибирати, - зовсім не збентивившись перед подругами, відказала Оксана.

- А брати старші в неї? – Поцікавився Володька.

- У них усі через два роки, - стала пояснювати Оля, - один Арсеній з шістдесят восьмого, він найстарший, вже з армії прийшов. Так іде Саша, зараз здається в армії служить. А Рустам, твій ровесник, закінчує школу, і Сова найменша, ще в школу ходить.

- О, в самий раз пацани, - Оксана сплеснула долонями. - Я вже трьох замовила, а коли виберу, двох вам віддам, так що дивіться мені, щоб хто з вас не вліз переді мною; приб'ю. Думаю що після екзаменів, вони усі приїдуть до нас.

- А тобі що не хватає в школі Ковальчука? – Запитала Оля.

- Надоїв вже і зуби криві. Щось нового хочу. – Оксана махнула рукою, на якогось Ковальчука.

- Але як так може бути: якщо вони переїхали, до кого вони тут приїдуть; до вас може? – Запитав Володька.

- До нас? – Повторила Оля. – Чого ще не хватало, щоб усі вони до нас приїхали.

- А куди тоді?

- Тьотя Надія має маму тут. Я думаю що вони приписана в неї, тому що квартиру не розміняли на меншу. Вони ще хату тут на Софіївці мають. Напевно бабу туди запровадять, а самі будуть в квартирі шашлики готувати свої з баранів.

- Вони десь тут будуть жити близько? – Далі цікавилась Оксана хлопцями з Вірменії.

- На Набережні будуть, тут недалеко від тебе; так що будеш перед балконом бігати, робити зарядку, щоб тебе який запримітив. - сердито відказала Оля.

- А тьотя Надія, вона хто тобі в родині? Вона з Галича?

- Мама моя з Галича. Мама, є того Ігоря, рідна сестра. Також Василя, того смого, який женився тоді як ти їхав. А тьотя Надія, мого тата рідна сестра, а момою тих усіх, що їх ледь не засипало там коли був землетрус. - Пояснила Оля.

- Тоді в неї прізвище дівоче таке як в тебе: Сосновська.

Оля не відповіла, так як нараз почувся дзвоник в двері, а коли вона пішла і відчинила, на порозі зв'явився двоюрідний брат Іван, по кличці Пацюк, який приїхав з Галича приміським поїздом і значно затримався від інших гостей.

Після того, коли Іван відказався їсти, мотивуючи тим, що вдома поїв, Павлік запропонував щоб піти походити понад річкою Бистрицею, яка не далеко була від вулиці Жукова. Усі семеро вийшли з квартири і жартуючи пішли прогулятися, сонячного весняного дня.

7

Вечером, Степан повіз хлопців на вокзал. Також з ними поїхав Іван, так як поїзд «Мінськ-Чернівці», зупинявся в Галичі. Правда Івану було досить іти від вокзалу, але він був в Галичі як на свому подвір'ї, так сам він висказався. На вокзал також поїхала Оля з батьком і усі молоді пішли на перон, а Степан залишився в своєму «Москвичу», чекати на доньку.

На вокзалі було багато народу, в цей час приїхав потяг «Львів-Чернівці», а зараз незадовго мав заходити той самий на якого чекали хлопці. На вокзалі Оля попрощалась, подякувала гостям за те що вони приїхали, так як в неї день сьогодні був справді святковим. Також просила телефонувати коли є можливість, хоча Володька сказав, що в нього вдома до тепер ще немає телефону і прийдеться іти на пошту коли треба буде зв'язатись з нею. Оля ще стала просити, щоб хлопці якщо зможуть, приїхали коли їм захочеться, так як тут їм завжди будуть раді.

Вже в поїзді, Володька очікував щоб скоріше Галич і щоб Іван вийшов. Володька хотів довідатись від Павліка його враження від того як все відбулось, адже з боку воно якось краще видно.

Першу зупинку поїзд зробив у Єзуполі, хоча селище звалось Жовтень, але залізничну станцію не змінили, тому назва залишилась попередня, яка була ще за польської влади. А вже опісля був Галич, де Іван попрощався з львів'янами і вийшов з вагону.

- Пашка, як тобі поїздка? – Запав Володька, коли вже залишились двоє.

- Нормально. Поїв смачно, побув в гостях.

- А люди, які вони на твою думку?

- Цей Ванька люксовий пацан.

- Його кликуха Пацюк.

- Хоча Пацюк, но класний Пацюк.

- А Ольга, старики її?

- Що тобі сказати Вовка? Тобі правду-матінку як мій дід каже, чи так по-газетному?

- Так як твій дід каже.

- Папаня мужик хороший, простий як віник. А мамаша якась прикра напевно. Я так сів, дивлюсь так чисто, вишліфовано, і думаю собі: якщо б вони увиділи, з якої миски мій стрий хлєпче, напевно твого Віталія Рекс, їсть з чистішої.

- Так можеш помити дідові миску, - почав сміятись Володька, - яка проблема?

- А про кого ви постійно говорили, що хтось кудись їде, чи приїде?

- Про двоюрідну сестру Ольки.

- Щось вона їх не любить, або переживає щоб ти не думав про якусь другу.

- Так вигялдає тобі?

- Ти коли дивився на ту фотку, вона така була зла, що я вже думав щось зараз буде. Але то єдиначка, егоїстка, капризна, не видів як старі їй годять в кожній дрібниці. Я також сам в старих, але мої свистали на мене; десь світами мотаються. Напевно не хотіли дітей, а якось вродився на світ.

- А женитись можна на ній?

- Ти що здурів?

- А що тут такого?

- Скажу твоїй Тані, вона тебе ожениць так, що забудеш про таке. Старики тебе розпустили дивлюсь, він жинитись питає. Я, до армії навіть дівки не хочу ніякої; ходити, віники носити.

- Які віники?

- Букети. Кілько ти заплатив за квіти? А тепер якщо тобі так приїздити до неї років чотири, можеш поррахувати собі такий розхід.

- А ти ще зі мною поїдеш колись до неї?

- Запросто. Поїсти, проїхатись, чому не поїхати?

- А ти собі не приглянув з тих що ще там були?

- Мені б Ольки стару до мене на тиждень, вимила б хату, а то живу з старим як той пацюк в карнику. Дід у вазонки цибулі напхав, я питаю нащо, а старий мені: ади так до закуски вщипну собі і все є зелена: чи зима чи літо. Я кажу до нього: ще принеси тут ящик з гніздом, кілька курок і вже яйці будуть готові в хаті.

- А ти замітив що Олька батькам на «ви» говорить, не так як ти дідові «принеси».

- Тоже мені став рівняти. Старий їсть макарон і щось перебирає там. Потому каже: Павле, ану пошукай бо я вже сліпий трохи, я їм і десь зуб подівся мій: або його пустив в череву, або десь тут вилетів. А макарони жовті такі як зуб і я не виджу де він.

Володька почав сміятись прикриваючи долонею рот, тому що у вагоні було доволі людей.

- А мені так нічого та Олька, бачу що дружити не проти зі мною, - почав далі Володька.

- Що думаєш робити далі: ще до літа і школі кінець.

- Я беру на виробничі «машину», зроблю собі категорію на легкову. Казав мій Васильович, що ще до армії, візьме мене його начальник тресту щоб возити. Але є проблема одна.

- Яка вона?

- Постійно по будовах їздить, а сам любить щоб чисто в машині було, так що кожен раз треба мити машину за ним. Ніхто не може вгодити з шоферів йому. А сам знаєш яке на будові під ногами.

- Давай іди, буде машина в руках, поїдемо всюди.

- Як поїдеш як він на спідометер подивиться що машина наїхала скажімо за вихідні багато.

- Який начальник дивиться на спідометер, що таке вигадуєш? Він буде дивитись щоб ти помив машину, а там вже якось буде. А яка техніка його возить?

- Волга.

- О, це були б діла в нас Вовка. Тоді вже не поїздом як зараз, а Волгою до тої Ольки, так півалуємо напів спущених кулках; як тобі?

- Треба спробувати, може дійсно зможу собі кудись вельнути по своїх справах.

- А далі в армію нам. – Павлік зітхнув, мовляв як не вчасно та армія тут.

- Може якось мене «відмазають», там вже одному офіцерові тато загонив цегли на будову дачі і ще треба йому матеріалів досить. Обіцяв щось виручити.

- Тому вже за дівками дивишся; ясно з тобою тепер.

- Не за дівками, а за Олею, за одною.

- А та що на фотографії була, якась нормальна?

- Що собі хочеш?

- Не хочу, я сказв тобі що не треба мені ніякої романтики.

- Її звали вони колись Сова, тому що носить окуляри.

- Окуляри, ще не противогаз, - засміявся Павлік, - вдень носить, а вечером на тумбочку і вже ніби друга людина в хаті виглядає.

- Знаєш що Пашка: я хочу ту Сову побачити живою. Запитаю чи вона пам'ятає як я їй подарував жука колись. Просто цікаво зустрінутись з нею.

- Олька приб'є тебе і буде тобі Сова. Будеш сам мати «окуляри» але сині такі під одним оком і під другим.

- А давай так зробимо: я візьму тебе, скажу що ти з нею хочеш познайомитись і ти мене прикриєш просто.

- А нащо тобі Сови якоїсь?

- Хочу. Не знаю як пояснити, але хочу побачити. Може воно не нормально так, тому що Олька думає мене напевно бачити коло себе, але я ще не можу так нікого не видіти навколо лиш її одну. Може так буде пізніше, навіть сам не знаю.

- Виходить що Олька з гарної сім'ї, навіть подобається тобі, але ти її не любиш. – Павлік зробив підсумок почутого від друга.

- А чому так вже вирішив?

- Так є в тебе. Ти ще не знаєш, не розібрався сам в собі, але так мені виглядає.

- Більш треба знати мені про Ольку; ще мало знаю.

- Маєш час, не спіши в такому.

- Сова повертається... – Володька задумався і промовив немов сам про себе.

На вокзалі хлопців чекав Віталій, він приїхав Жигулями, також з ним приїхала Таня. Дорогою додому, Павлік розповідав про поїздку, а Володька навпаки мовчав і щось думав, а з його близьких ніхто не знав, що з ним відбувається і якщо по правді: він сам не знав також...

Від того часу пройшло вже два місяці. Хлопці вже задали екзамени в школі, закінчили десятый клас. Переважно після школи, в хлопців залишався один рік часу, перед тим як заберуть їх в армію на військову службу, яка тривала два роки, а на флоті три. Тому хто не поступав в інститут, той вже старався знайти якусь роботу на один рік, чи які курси, наприклад за кілька тижнів навчитись ремонтувати телевізори, або холодильники. Бувало що поступали в технікум, але це скоріше всього після восьмого класу, а тепер залишалось мало часу щоб зацікавитись наукою, а також переважно планувалось все вже після армії.

Батько Володьки, настоював щоб син ішов працювати з ним, він обіцяв його підтягнути в будові, щоб той став бригадиром, але це вже після армії, а тепер треба було визначитись на один рік і тут не було таких маневрів, так як не давав їх час.

Так як Володька був з літа, з місяця серпня, його скоріше всього могли покликати на військову службу під осінь наступного року, але батько вже домовлявся про відстрочку хоча до весни, і ніби вже в цьому питанні було погоджено що молодого призовника не візьмуть, так що хлопець ще час мав на свої розваги. Також стати водієм начальника тресту, було цілком реально, але наступного року, коли виповниться вісімнадцять років.

Люди так жили і так планували, але ніхто не думав що держава розпадається вже, правда це почали замічати десь у верхках, а прості люди просто бачили що стає дефіцит багатьох товарів і якісь незрозумілі поступки, державного керівництва. Одним з таких поступків, це був вивід військ з Республіки Афганістан, де Радянський Союз, воював біля десяти років.

В другій половині місяця червня, Володька вирішив зателефонувати в Івано-Франківськ до знайомої дівчини, він пішов на переговорний пункт, так як з таксофона чомусь не зміг. День був субота після обіду. Коли вже йому набрали обонемента, відізвався сама Оля.

- Привіт Оля, це Вовка з Дублян дзвонить, - пояснив хлопець.

- О, привіт Володя. Я вже хотіла тобі листа писати; думаю здам усі екзаменати і напишу. Вчора був останній, а сьогодні ти сам відізвався.

- Як там справи біля вас? Що нового коло тебе?

- Коли приїдеш знову?

- А що можна приїхати?

- Давай якнайшвидше. Зараз літо, так гарно, погуляємо.

- А самому, чи взяти того Пашку знову?

- Як захочеш.

- А брати твої приїхали вже ті з Єревану, чи звідки вони там були? – Володька нарочно не запитав про Сову, а немов про братів, також сказав немов він не знає звідки вони, мовляв вона сказала була, але він забув, так як не цікавився ними, а тепер так запитав, щоб щось говорити просто. Хлопець пам'ятав як йому сказав Павлік, що Оля була сердитою коли той розглядав світліну з Совою.

- Ой, то такі бандити, у вашому Львові напевно нема навіть таких.

- Зараз модно знати таких, тобі пощастило може, - хлопець не почув відповіді, а все ж таки хотів знати.

- А Сова вже мене зоколебала, не має в що одітись, думає що я її почну зараз шмотки позичати.

Володька сам до себе посміхнувся, він зрозумів що Сова вже повернулася і в Івано-Франківську. Він швидко виговорив:

- Давай я на другу неділю приїду якщо зможу. Точно не обіцяю, але постараюсь. Маю тобі розказати яка в мене робота намічається, так що можливо я буду мати машину в руках, але через рік, а тепер є про що поговорити.

- Я буду чекати, в любую неділю. – Повторила дівчина.

- Іванові привіт передавай коли його будеш бачити. Пашка сказав, що він класний пацан.

- Тоді буду чекати, так що не витрачай грошей на телефон.

Володька попрощався, коли він вийшов на двір, він відчув якусь радість, як передчуття чогось приємного і невідомого. Хлопець не знав як самому собі пояснити таке явище.

Того вечора він пішов до Вівчара Павліка. Коли хлопці зустрінулись, почали домовлятися поміж собою:

- Пашка, ти друг мені?

- Навіть добрий друг.

- Виручай тоді.

- Що треба грошей?

- Не грошей Пашка. Треба поїхати зі мною знов в Івано-Франківськ.

- Ага, та якась Сова вже «прелетіла» напевно, бо такої радості що аж вухами бризгає.

- Правельно. Але Ольга не знає мого плану. Ні, план цілком нормальний, я хочу просто побачити дівчину яку колись давно бачив і тут нічого нема поганого. Але Ольга її чомусь не любить, все погане про неї говорить. Я хочу щоб ти поїхав зі мною, і тоді я скажу щоб вона її покликкала ніби для тебе.

- І що далі?

- А далі я не знаю нічого. Просто хочу побачити, а там мої плани закінчуються.

- Коли їдемо?

- На другу неділю. Зможеш поїхати так само як тоді?

- Думаю що зможу.

- Я мав переговори з Ольгою, так зраділа коли я сказав що приїду. Правда про тебе не сказав, я ж не знав що ти погодишся. Думаю: покличе когось з дівчат, а потому що скаже: іди додому, ми двоє з ним будемо. Так що я думаю її зовсім не здивує, коли тебе побачить.

- Вже десь хочу протелепатись трохи, - Павлік витягнув руки над головою.

- Я оплачу дорогу; гроші знайду, - пояснив Володька.

- А ще квіти купиш, а ще шоколад який, а ще десь в парк зводиш, і так буде. Я ж казав тобі що не хочу такої мороки, а ти мене не слухаєш. Нащо тобі того всього, сам не знаю. Тебе не дурно назвали в школі Гриб, а знаєш чого так?

- Тому що Білик, значить білий гриб.

- А ще того, що в гриба нога і голова з одного матеріалу.

- Ну ти вже як моя Танька, моралі мені читаєш.

- Я сам твоїй Танці скажу, щоб не моралі читала, а як колись, дала добре.

- А ти пам'ятаєш як ти був прийшов до мене, а вона мене «прала», але я злий був тоді на неї.

- Мало «прала», дурість не вигнала з тебе.

- Давай так: цей раз буде послідним, а вже коли буде в мене машина в руках, тоді поїдемо може.

- Думаєш щось краще буде: як менти зупинять, заплатиш більше як на вертольоті полетіти, хоча Волги не дуже мусора пиняють.

- Яюсь буде, ще не маю на чому їхати.

- А в тебе старий має Жигуля; виманти яюсь.

- Ще вісімнадцять нема мені, а категорія дійсна в правах після вісімнадцять.

- Малий щоб на машині їхати, а йому дівки треба; двох навіть!

- Двох не треба Паша, я з однією, я чесно як повинно бути.

- Я вже чую які драми починаються, скоро в нашому Оперному сценарій поставлять про тебе.

- Все буде нормально, все іде по плану.

- А там після плану сам не знаєш; от влізеш ти в якийсь блудняк Вовка, чую печінками що влізеш. З бабами не так просто, там вже одна другу пекла б на вогні, а ще ти там влізеш. Тобі що в школі тут не було з ким закрутити? На випускному яку проводив? Ірка Пігулка що тобі не підійде?

- Тихо Пашка, не фантазуй вже. Не цікаві мені однокласниці, просто ще пам'ятаю їх з першого класу як зимою носи підтягували і ревали за кожну низьку оцінку.

- А там що інакші думаєш?

- Не бачив такого з тими що там, не чув подібного, і тому не знаю.

- І все таки правельно тобі в школі призивались Гриб, ти точно такий як гриб: голова є в гриба, але з того самого що нога. Так само в тебе, хоча ти і «білий гриб», і ніби не мухомор.

- Тому тебе кличу разом, щоб думав за мене.

- Прийдеться, коли вже так пішло тепер.

- Ти просто супер дружбан в мене, - Володька жартуючи штовхнув в плече Вівчара.

Коли вже хлопці домовились і розійшлись, Володька ідучи додому думав над тим що він спонтанно висказав, мовляв однокласниці були малими і носи підтягувати. Він тут же пригадав як колись в Галичі баба Ганя сказала була, що Надена мала не має здоров'ячка, а та сама «мала», вона тепер приїхала назад в Івано-Франківськ. Зі слів Ольки, сама Надя, є мамою тих хлопців і тієї ж самої Сови, і тепер виходить що саме таку йому хочеться побачити, але чому так, хлопець сам собі не міг того пояснити А ще йому було дивно як він так детально пам'ятає все що того вечора відбувалось там в Галичі, адже вже пройшло доволі часу і другі справи він давно забув...

В неділю, другого липня, хлопці їхали тим самим маршрутом як в квітні. Була гарна погода і вони вже у вагоні стали міркувати як провести час. Двоє були одягнутими в джинси і чорні футболки. Правда Павлік ще мав на руці годинника, але такого, що Володька не надів його б ніколи, тим більше на побачення з дівчиною. Годинник був напевно ще діда: великий як половинка розрізаної цибулі, а браслет таким розтягнутим, що коли хлопець підносив руку, той годинник сповзав йому майже до ліктя. Але головне що стрілки вказували правельно час, що і вимагається від годинника.

Володька ще мав на собі пояс на якому була шкіряна сумочка з замочками, в якій він тримав гроші на дорогу, так як кишені зайвої не було окрім тих, які були в штанах щоб пхнути руки, а в задню кишеню штанів, було ставити пормане небезпечно, могли витягнути десь і сидіти було б не зручно також.

Коли хлопці вийшли з вагону, вони не хотіли снідати, а просто у великому залі вокзалу, правоч була телефонна будка, яка знаходилась в стіні, а на шклянних дверях, був напис латинськими буквами вертикально, щоб хто тут шукає звідки зателефонувати, зразу побачив що адміністрація вокзалу про таку потребу подбала.

Володька набрав номер в квартиру Сосновських.

- Алло, відізвався дівочий голос.

- Оля?

- Так, це я.

- Оля привіт, впізнала Вову зі Львова?

- О, привіт. А ти як там?

- Я не там, я тут.

- Не розумію.

- Я приїхав, як обіцяв тобі.

- Ти що може в нас, в місті? – Здивованим голосом запитала Оля.

- На вокзалі.

- Але класно! – Дівчина вигукнула з радості. – Прикинь: старики мої в Галич поїхали годину тому. Я також мала їхали, але добре що не поїхала. Давай до мене скоро, ми двоє до вечора. Уявляєш яка лафа?

- Двоє не вийде, бо зі мною Пашка.

- О, тоді нічого, приходіть. – Голос в Олі змінився і хлопець зрозумів що вона розчарувалась, почувши що той не сам.

- Став чайник, а ми будемо зараз.

- Давайте, чекаю на вас.

Коли Володька вийшов з кабінки, він здивувався від того, що немов Оля його не чекала, адже він їй був повідомив скоріше про своє бажання. Також він не сказав другові, що той сьогодні зайвий, хоча зайвим Павлік був для господині квартири, але ніяк для Володьки. Натомість він сказав друге:

- Пашка, коротше говоря: Сова тобі потрібна.

- Мені? Мені нащо якоїсь Соби, я ж тобі говорив...

- Тихо, мовчи і слухай: ніхто тобі не підсовує її, для мене так треба. Я ж не скажу зараз: ей Ольго, давай Сову мені тут на кант! А як посидимо, зберемось десь їти, ти тоді поросиш ніби до компанії; піде так?

- Піде. Я ж тому тут зараз.

Чекаючи на тролейбус, Володька думав собі: виходить що щастить нам нині і старих Сосновських нема вдома, але цікаво коли вони приїдуть? Хоча вони мене знають, так що тут все нормально. Але як пройде час до вечора, ще невідомо...

Хлопець не міг стояти на одному місці, і коли його друг стояв і дивився на привокзальну площу, сам він ходив по тротуарі біля вокзалу, і піднявши погляд побачив високо на фасаді стіни по центру широкого вікна яке було над дверима, барельєф обличчя яке було в шоломі, а над ним крила. Володька подумав: коли ми вечером будемо повертатись, і проходить крізь ці двері, я вже буду знати як день нам пройшов і ось тоді можна буде сказати чи день вдався, чи навпаки...

Незадовго надіхав тролейбув, а людей було мало, так як була наділя. Хлопці зайшли в нього і поїхали, пригадуючи маршрут від першої поїздки.

Оля зустрінула гостей біля будинку свого, але цього разу хлопці вже не мали з собою квітів, може тому що минулого разу було свято для дівчини, а можливо тому що не було де купити на вокзалі; не бачили тієї жінки що першим разом. Але насправді хлопці просто забули про таку приємність і як властиво молодим людям, здогадаються тоді, коли вже як кажуть – проїхали.

Зайшовши в квартиру, хлопці зняли взуття і пішли помити руки, так як чистота і старелізованість в квартирі, немов їх наштотувала саме так поступити.

Дівчина не встигнула нафарбувати собі очі, так як гості приїхали досить швидко, вона просто оділась в літнє плаття, голубого кольору.

Оля вмикнула магнітофон і тут же приклала долоню до чола, розклавши пальці немов корону принцеси, промовила сама собі, перед гостями: От роби добро комусь.

- А що таке, ти про нас може? – Не зрозумів Володька.

- Касети дала ще в понеділок на два дні; музика там кльова. Сказала ж що поверне і нема до тепер.

- Подруга взяла? – Запитав Павлік.

- Ой, слухай, ще мені одна подруга; Сова взяла.

- Тоді скажи щоб принесла, я вже б щось послухав нормальне, - провадив далі Павлік.

- Ідїть на кухню, хто хоче чай чи кофе, - стала просили Оля.

Коли хлопці пройшли, вона пішла телефонувати і щось промовила швидко в телефон. Опісля повернувшись і підійшла до хлопців. Вона поклала каву, витягнула склянку молока, а також з холодильника налисники, щоб запивати теплим чаєм, чи кавою.

- Олька, - ти не заморочуйся хавкою, - став промовляти Павлік, так як зрозумів що батьки поїхали в гості, а тут гостей ніхто не чекав, – зараз щось вкинемо в топку, а там купимо в місті. Ми ж не сказали що будемо, так що нормальок. Головне що погода за елюмінатором; почапаємо десь може?

- Можна прогулятись. – Погодилась Оля.

- Як там Ванюха твій братильник? – Поцікавився Павлік.

- Давно вже бачила.

- А тут можна десь в кіно піти нині? Як ти Вовка не проти? – Павлік став дивитись на двох.

- Ти про це нове: «Интердевочка?» – Оля стала дивитись у вікно на вулицю.

- Як про мене, нормальний фільм. Показали так як є зараз все з середини в стране советов.

- Може пацанам нормальний, розглядати бабські ляшки, а мені як кажуть: не очень.

- А відаки є десь тут у вас?

- Є вже, але я не ходила.

Тут пролунав дзвоник в двері, Оля направила в коридор, а хлопці стали слухати що там буде відбуватись. Павлік хотів встати з табуретки, але Володька махнув рукою щоб той був тихо. Вони почули як Оля промовила:

- Заходи, може впізнаєш його, він з другом до мене приїхали знову.

Коли Оля так сказала, Володька тут же зрозумів, що поміж дівчатами була розмова про їхній перший візит тоді в квітні.

- А ты почему не сказала что ребята здесь, я б оделась нормально хотя. Я прямо так з квартиры побежала - відказала друга дівчина в коридорі, але хлопці додумались хто вона, тим більше що розмовляла російською мовою, і було зрозуміло що це не одна з дівчат які були тоді, так як жодна з них не розмовляла таким голосом.

Обидві дівчини на зайшли на кухню, де чекали гості, а пройшли в зал, а хлопці глянули один на одного. Володька швидко випив чай, витер рота і кивнув щоб іти. Хлопці встали за столу, щоб також перейти у гостинну до дівчат. В коридорі Володька глянув в люстро на себе, поправив гивку в ліву сторону, і сам про себе пригадав вислів Тані: «вийшов мордою», тому що в даний час, був такий давний вислів, доречним для нього самого. Також він мимоходом побачив ще одну пару взуття і це були літні як звали «мельнички» в сіточку салатого кольору. Володька побачив що на них немає шнурівок, подумав як колись Оля була висказалась тоді в Галичі, що Сова не вміє зав'язати шнурівки, і він сам собі не міг повірити що саме зараз ось тут, він порбачить ту, про кого чомусь йому думалось час від часу ще здавна.

Володька глянув на друга і видихнув, щоб спокійно зайти та привітатись.

В гостиній кімнаті, праворуч великого вікна, стояв журнальний столик, а на ньому магнітофон. Коли Володька зайшов в кімнату, він побачив таку картину: Оля стояла переглядаючи аудіо касети, а друга дівчина була повернута спиною, вона стала навколішки, присіла на свої п'ятки, і пермотувала якусь касету в магнітофоні, шукаючи мабуть якусь із пісень. Саме в цей час, Оля протягнула якусь касету і промовила: давай тут чистіше записано. Дівчина не повертаючись піднесла праву руку щоб взяти касету, вона не оглядалась, так як лівою рукою тримала якусь клавішу магнітофона. Відбулось все недовго, але Володька встиг замітити як вона вигнула спинку і йому показався приваблий дівочий стан. Дівчина була одіта в шовкову блузочку темно-зеленого кольору, на ногах були модні чорні штани, яких звали «плащовки», а ніжки були босими. Волосся було чорне, густе, воно не було доволі довге, але і не коротке. Хлопець ще раз очами повів, щоб виразно роглянути виїмку по спині дівчини, а так його погляд зупинився на симпатичних ніжках, п'ятки яких злегка потонули в юних сідницях. Це були кілька секунд, але доволі для того, щоб пробудити в хлопця як в чоловічі те, що не дає опісля спокою і не забувається ніколи.

Тут Павлік всівся на диван і Оля почула що хлопці вже не на кухні. Вона поглянула і промовила:

- Ей Аліса, давай впізнавай котрий з них був тоді в Галичі?

Дівчина повернулась, але продовжувала стояти на колінах, на очах були окуляри, але не такі як колись, а вже в гарній оправі, які навіть прикрашали дівчину. Вона поглянула перше на Павліка, якимось подитячому помахала йому рукою.

- Привітання наше, - пожартував Павлік.

Коли Аліса, глянула на Володьку, вона побачила як він дивився на неї, посміхнувшись, а так опустила очі:

- Привет, - дівчина промовила і Володька відчув як вона вимовила букву «р», не зовсім чисто, хоча далеко не так, як колись в дитинстві це було в Галичі тоді вечером.

Володька підшов і вітнувшись подав руку, Аліса підвелась з колін і соромливим поглядом оцінила хлопця, а так опустила очі знову. Вона тут же присіла на другий край дивану, на якому сидів Павлік і поправила окуляри пальчиком по середині, щоб не сповзали з тендітного носика.

- Бачиш, я знайшов вас, - промовив Володька, (так як зрозумів, що потрібно щось сказати в такому випадку), - довго я не знав як тебе звати, але тепер вже знаю.

- Очень приятно увидится снова, - промовила дівчина, схвильованим голосом.

- Він знав що тебе кличуть Сова, - сказала Оля і обидві дівчата розсміялись, а за ним вже і хлопці також.

Саме такий жарт, розслабив обстановку, тому що пригадалось усім трьом дитинство, а Володька сів на велике крісло напроти дивану, зрозумів, що потрібно вести розмову. Він цілком серйозно запитав:

- Аліса, а там де ти була, ти бачила як тоді землетрус був?

- Ой, это кошмар вообще был, - дівчина знову поправила окуляри і стала пояснювати розводячи симпатичними пальчиками, - там такое происходило; наши соседи умерли трое.

Володькові якимось кожного разу ставало приємно від того, коли дівчина хотіла сказати і в слові потрібно було вимовити букву «р». Він сам не розумів чому воно так, але йому хотілось щоб Аліса надалі щось розповідала, а в серці була така рідсть що він її бачить ось зараз тут перед собою, що це було не передати на словах, хіба лиш відчувати і самому насолоджуватись такими почуттями.

Але почала Оля, вона стала про землетрус немов сама там знаходилась, а в той час Володька спостерігав як Аліса, (вона же Сова), дивилась своїми карими очима на двоюрідну сестру, і в знак згоди, хитала головою. Володька побачив кулончик на шиї дівчини, так як блузочка була розціпленю на два верхні гудзики.

Павлік, в той час спостерігав не за дівчатами, а за своїм другом. Він хотів знати що робиться в того в середині, щоб надалі повестись правельно, слідкуючи за ходом поступків товариша.

По ходу слід замітити, що Павлік сам не усвідомлюючи того, виростав коли з дідом, міг почути розмови які той проводив з тими хто приходив до старого Вічара. Він якимось мимоволі навчився розуміти людей без слів, і в цьому він дость далеко досягнув.

Коли вже молоді поспілкувались, вони стали збиратись щоб піти в кіно. Тим часом Павлік вхопив олівець, перломив його, щоб не стирчав з кишені, також взяв кусок обривка газети, все заховав при собі. А вийшовши на двір, він ішов поруч Володьки, нарочно не ділячись на пари. Хоча Оля хотіла була іти заді тротуаром пропускаючи вперед Павліка і Алісу, все одно нічого з того в неї не вийшло, і побачивши це, вона мабуть прахувала, що він не розуміє нічого в коханні, а просто такий пацан з вулиці.

Але насправді, Палік розумів найбільше від усіх трьох, і Володька в цьому перконається ще сьогодні вечером, але ще не був вечір і тому потрібно було провести час як молоді домовились.

Аліса хотіла піти додому переодітись, а особливо поміняти взуття, але хлопці стали вговорювати щоб не робила цього, так як прийшлося б їм чекати на неї, хоча насправді Володька боявся щоб хто з батьків не затримали Алісу вдома і могли не відпустити щоб вона погуляла сьогодні з ними. Хлопцям вдалось швидко її переконати і дівчина погодилась піти з ними разом, такою якою вона була одітою.

Дорогою Павлік пропустив дівчат вперед, так як чотрьом іти тротуаром було тісно, він взяв за рукав товариша, кивнув щоб той ішов заді, і так усі троє пішли на троллейбусну зупинку.

Хоча спочатку Оля хотіла якось виправити становище, щоб все ж таки показати для Соби, що вона пара з Володькою, але з часом зрозуміла, що сьогодні так не вийде, тому що той друг, якого було потрібно залишити вдома, не дає цього зробити. А Павлік зрозумів що більше він вже не поїде сюди, не захоче Оля щоб той приїздив, хоча не вартувало «бігти впереді паровоза» також – думав Пашка.

В кінотеатрі, сіли вже немов парами: дівчата поруч, а хлопці по сторонах, і це не випадково, хоча могла так виглядати на перший погляд. Усі четверо, дивились кіно до кінця.

Коли повернулись назад, батьки Олі приїхали вже були з Галича. І коли мама побачила гостей, вона тут же стала готувати вечерю.

В гостинній накрили на стіл, мама припросила гостей, а з часом вийшла щоб не заважати молодим. За столом почались різні жарти, про школу, Павлік почав про свого діда, так пішла розмова про одяг, моду і ціни на модні речі.

А вже в кінці, коли повинні були гості збиратись на вокзал, Володька зрбив один жест, який багато чого говорив. Справа в тому, що до столу подали торт, якого купив господар, ще поки його дружина приготувала вечерю, а також натуральну каву. А сиділи молоді наступним розкладом: Оля сиділа напроти Аліси, а хлопці на торці столу: Володька обличчям до вікна, так що Оля була в нього по лівій руці, а Аліса по правій. Павлік сидів обличчям до Володьки, на протилежній стороні столу, тобто спиною до вікна.

Володька замітив що Аліса трошки спробувала кави, поклала горнятко на стіл. Вона вже закінчила вечеряти, лиш слухала хто що розповідав. Коли Володька поласував торта, він хотів запити кавою але не взяв своє горнятко, а горнятко Аліси. Дві дівчини в той час побачили і стали дивитись в непорозумінні що той таке робить, але Володька досить надпив кави, поклав горнятко знову притому близько дівчини, немов давав натяк, що це не випадковіть.

- Ти що переплутав горнятка? – Запитала Оля. - Твоя кава тут стоїть, - вона підсунула горнятко ближче гостя і похитала в сторони головою, мовляв: як так не бачити.

- А може йому так смачніше, - пожартував Павлік.

Володька глянув на Алісу, дівчина соромливо опустила очі, поправила окуляри, і стала дивитись в свою тарілку, в якій стояв кусочок торта, якого вона не спробувала навіть. А Володька зовсім не збентежившись, промовив дівчині:

- Захочеш кави, бери мою; тут багато.

- Спасибо, - промовила тихо Аліса і глянула в очі Володьки своїм карими очами. В цей час він хотів відповісти на її подяку, але відчувши нервову навантаження, ковтнув гортаню, а дівчина тут же все замітила і немов у відповідь, лівою рукою, повела собі по тендітній шиї.

Після цього, Павлік вже все зрозумів остаточно. Нараз він став спішити щоб збиратись, а Оля, немов нічого не запідозрівши, пішла сказати батькові, щоб відвіз хлопців на вокзал, так як часу вже не було доволі, щоб їхати їм троллейбусом.

Хоча в Москвичу було ще одне місце, Аліса не поїхала з ними, вона попрощалась і пішла додому, а хлопці зрозуміли що просто Оля не захотіла, щоб та прощалась на вокзалі з гостями, так як побачили, що Оля щось сказала до неї, біля дверей автомобіля.

Коли потяг рушив з місця, людей було дуже багато, хлопці стояли в проході і надіялись що даліше від Івано-Франківська, люди вийдуть по наступних зупинках, але це їх не дуже турбувало, так як розум був зайнятий іншим. Павлік дивився на друга, а Володька зітхнувши почав першим:

- Пашка, мені просто каюк. Щось воно таке, як ти мені говорив вдома.

- Що ж: все ж таки Сова?

- Ой, що зі мною робиться, все поплило навколо.

- І каву ти пив щоб дати їй знати, що ти не рівно дихаєш коло неї, - зробив підсумок Павлік.

- Нехай думає що хоче, просто я колись її жалів малу, а тепер їй прийдеться напевно мене пожаліти.

- Так. Давай все по порядку: Оля що з тобою говорила там на задньому сидлі в машині?

- Мовчала, вона не задоволеною. До себе не просила більше лиш сказала: що ж побачив Сову? Як захочеш подзвони мені, а я тобі маю багато чого сказати.

- Що ти відповів?

- Нічого. Я що мав признатись як я побачив і що саме побачив? Пашка, поки вона повернувся, я коли глянув яка в неї фігурка, яка задничина, спинка яка симпатична, а коли вона повернувся личком до нас, я поплив просто. Ти бачив які там вії і брови? Але це арм'яночка нівроку, якою вона зараз стала, повірити не можу, - хлопець став потирати долоні рук.

- Все ясно; так як я зрозумів зразу. Добре що я розклав по місцях. Ти увидів що я нарочно мішав вам ходити разом з Олькою?

- Я додумався.

- Розумієш яка справа виглядає: ти не знаєш що вона буде говорити тій Сові, а так коли та сама побачила що ти не поводишся як коханий до Ольки, тоді Ольга немає аргументів таких. А що вона буде говорити друге, тоді можна вірити, а можна не вірити; тут вже як сама Сова захоче. А те що сама побачила, є фактом і вона виділа, тим більше в окулярах своїх.

- Як вона тобі?

- Котра?

- Пашка, не нервуй; сам знаєш.

- Але дивилась на тебе; так дихала, аж сіськи рухались. Але я думаю і знаєш що?

- Що думаєш? Говори скоро, не томи мою душу.

- Думаю, що вона тебе любить ще від тоді.

- Від вісімдесят третього року? – Володька зробив на друга такі великі очі, що Пашка аж посміхнувся.

- Так. Мені так виглядає з сторони. Яж кажу тобі, що не дивилась як звичайно давня знайома, чи ще якось так звичайно, а так по-особливому, з почуттями.

- Але день нині в мене. Але добре що ми не казали щоб Ольга покликкала її, якось сама викликала за касет якихось. Може похвалитись хотіла яка вона єдиначка, пацани в неї львівські тусуються в квартирі білоденно, старики все знають вже, а тут, - Володька розвів руками.

- А з кавою ти попав просто в «десятку», я як увидів, зразу подумав: Білий гриб, ще щось може.

- Пашка, а я колись думав що Вівчар може вівці пасти, а ти як виявляється, можеш багато чого більше, - пожартував Володька.

- Вовка, а скажи чи не правда така справа: одне подобається дівчина, а зовсім друге коли влюбився?

- Не говори Пашка більше... Зі мною щось таке, що не знаю навіть як пояснити.

- Будеш до Ольки дзвонити?

- Буду, хочу знати що вона скаже; просто послухаю.

- А далі як будеш?

- Сам не знаю. Тій Сові, всього лиш п'ятнадцять років буде в листопаді. П'ятнадцять років, п'ятнадцятого листопада. Дату ще з Галича пам'ятаю.

- Поїдеш з пачкою цукерків до неї?

- Я ж не знаю як її знайти. Якщо Ольга не захоче тоді як бути? Знаю лиш, що на якісь Набережні вулиці живе вона. Я не мав її з першого разу питати, сам бачив що не було навіть часу з нею сам-на-сам. Але тепер головне що туди в Єрван не поїде, а тут може якось знайдемось.

- В когось не було часу, а в когось він був, - Павлік покрутив пальцем.

- Говори зрозуміло: ти про що?

- Я, в Ольки вхопив кусок олівця, відірвав кусок газети, замість блокнота щоб був. Сидимо в кінотеатрі, я кажу до Сови: адресок черкинеш може? Вона мені: а тебе зачєм? Я їй лиш одне словечко так тихо: ему. Таке мовчання, поглянула в твою сторону і мені відказує: если ему, того пиши. Я підсовую папірець і олівчик і шепочу: сама напиши, мне темно, здесь разве сова увидеть может. Так підглядаю, лиш блисне на екрані світліше, а вона дві букви встигне.

- Пашка, ти придумав, я тобі не вірю, - здивовани поглядом Володька поглянув на друга.

- А цього папірця хочеш? А там п'ять завітних номерочків. – Павлік витягнув обривок газети з кишені.

- Телефон маєш? – Володька майже скрикнув у вагоні і так огягнувся що кругом люди, тут же прикрив долонею рота.

- А для чого я їхав друган?

- Пашка, ти просто в мене дружбан до смерті будеш тепер.
- А вона так віддає і не сказала жодного слова, я взяв, а вона ще раз глянула в твою сторону і так відихнула немов людині стало так легко на душі, що я аж сам зрадив за тебе і за твою арм'янську Сову.
- Пашка, мені кришка тепер, я заплутався поміж дівками, що ж воно буде.
- Вартує, якщо по-чесняку.
- Правда?
- А любила вона тебе ще від тоді, я так думаю, просто відчуваю, а дівки, вони так вміють...

12

Коли хлопці приїхали, їх зустрів Віталій. Вже в Дублянах, коли потрібно було прощатись щоб іти спати, Павлік сказав до Володьки:

- Знаєш що Вовка, в мене є одна ідея.
- Почекай Пашка, в мене голова вже не «варить» зараз нічого.
- Ще це переварить. Коли ти будеш дзвонити до Ольки?
- Не знаю ще. Але треба якось.
- Давай на другу неділю.
- Я думав може скоріше; на тижні десь, може в середу.
- Скажи Вовка: ти пам'ятаєш закон підлості, який постійно діє в природі?
- Типу, коли падає з рук хліб з маслом, завжди маслом вниз на підлогу? Або коли ти почепив яку наклейку, все хто її побачить, обов'язково спробує нігтем, чи вона не відривається.
- Так, і тут буде подібно: на самому цікавому, тобі під час бесіди, оператор скаже: «закінчіть, ваш час вийшов».
- Так яка ідея Пашка в тебе, щоб обминати нам такий «закон підлості»?
- Я собі надумав ось таку ідею: мій дід, він зараз малює чи ремонтує в школі щось там в спортзалі і має ключі від школи. Його кличуть кожного року, коли учні на канікулах, підремонтувати що там треба. Підемо в школу і там є телефон. Звониш на кумутатор, просиш абонемент і говориш. Потому зі школи вираховують якісь там гроші, але справа не в тому: як тобі на «переговорному» щось пояснювати, коли там люди ходять, шумить постійно, а тут тихо, в неділю в школі нема нікого, ніхто ремонту не робить там в такий день. Я думаю що так буде суперово.
- А дід дасть ключ?
- Не треба старому того знати; я заберу ключ сам. Він в неділю не сидить в хаті ніколи, а ключ на гачку висить постійно там в коридорі.
- Я б навіть заплатив за таку послугу, але не знаю кому.
- Мені вже самому хотілося б знати, що Ольга скаже на твій кофепій.
- Давай Пашка, спати пішли; дякую що поїхав зі мною, - стомленим голосом промовив Володька.
- Бувай, закоханий в араратську Сову, - пожартував Павлік на прощання.

Наступного дня, Володька записав в свій блокнот виразно нову адресу в Івано-Франківську, також номер телефону, хоча папірець, а вірніше сказати долина газети, де було вільне місце від друку, а на ньому великими буквами записана адреса, хлопець не викинув геть, а просто заховав. Було зрозуміло що дівчина писала коли було мало світла і тому букви були більшими, але це був немов її особистий автограф, а якщо брати глибше: це був перший крок в його сторону, як документ в письмовій формі.

В неділю хлопці пішли в школу, було десь біля другої години дня. Володька поклав друга як говорили на «атас», щоб коли хто підійшов, хлопці могли втекти. Вони знали куди можна заховатись в школі, але такої загрози не намічалось, тому що в неділю ніхто не заходив в школу вдень.

Але абонемент в Івано-Франківську не відповідав, і того дня не вдалось поговорити з Олею. Павлік припустив, що можливо так як свято Івана було в п'ятницю, тоді цілком реально щоб в неділю вона з батьками поїхали в Галич, так як в Ігоря був син Іван, мабуть святкували родинною свято.

Павлік став намовляти щоб Володька зателефонував на вулицю Набережну, але той відмовився, мовляв ще не готовим до такого. Насправді Володька не знав що там відбувалось після того коли вони поїхали геть, і тому не знав з чого починати. Він вже навіть надумав собі, якщо все ж таки він зв'яжеться з Олею другим разом, тоді коли буде вона запитувати щось таке що він не зможе відповісти і потрібно буде

обдумати, тоді він їй скаже що погано чути, так два рази, а за третім натисне клавишу, щоб з'язок перервати.

Володька, як молодий ще хлопець, не мав уяви як піде розмова в нього з Олею, він не мав ще практики і таких речач і визначав людей по-своєму. Також тут за нього не міг вести розмову його друг, так що потрібно було йому самому якось розставити все на свої місця як в своїй голові, так само там в Івано-Франківську поміж дівчатами. Володька став побоюватись щоб не подумали про нього ніби він такий собі вільнодумний і може легко перестибувати від однієї дівчини до другої, тому що в даний час мабуть Сосновські вже вели про нього розмову, адже він два рази був в них в гостях не просто так. А тим більше коли в них донька єдиначка, неможливо що вони не звернули увагу на гостей які не з однієї школи чи з сусіднього двору, а приїхали зі Львова до них.

Але ідея зі школою, Володькові дуже подобалась, тому що тут було тихо, ніхто не заважав, і в такій обстановці, він міг зібратись думками і вислухати когось належним образом. Тож хлопець вирішив щоб коли доживе до наступної неділі, прийти сюди знову і зробити спробу телефонувати.

Наступного дня, була досить гарна погода. Воно ж не дивно, адже на дворі був саме місяць липень. Володька побачив сестру, яка вийшла в грядки нарвати кропу і ще чогось з городини. Він хотів поділитись своїми переживаннями і про них вже знав Вівчар Павлік, але він його ровесник, він не може думати набагато глибше, хоча з сторони він бачить досить добре. Але саме думка людини старшої за віком, була в даний час необхідною. Володька ніколи не ділився з батьками подібним переживанням, хоча бувало посвариться з сестрою в дитинстві, але тут же знову з нею щось вирішував, тому що не було вдома з ким так близько спілкуватись як з нею.

- Танька, - хлопець оглянувся, - я маю щось тебе запитати.

- Питай давай, поки в мене ще настрої добрий.

- А чому так?

- Мій Віто, вже хоче ще пса одного, просто замахав мене з псами своїми. Я ж могла жити в Львові, в квартирі, але пса як там тримати такого як теля?

- А що ти вже так свого Віталія презвала якось?

- Так по-польське; його ж мама з якогось польського роду. Тато наш був, львівський...

- Ясно якщо так.

- А ти що хотів питати?

- Як думаєш: якщо дві дівки і два вибори, і дві гарні?

- А що вже б'ються дівки на тобі? Я ж тобі давно казала, що ти мордою вийшов як артист.

- Послухай перше.

- Давай, я вже слухаю, - сестра присіла і полола щось там в грядках, а Володька перегнувся через сітку яка була огорожею між подвір'ям і грядками.

- В одній дівчини три брати, а друга єдиначка, сама з старими. Який варіант мені підходить?

- Перший, - відверто і не задумуючись відказала Таня.

- А чому так думаєш?

- Нащо тобі терпіти єдиначці і її старим? А так як є брати, вони щось допоможуть навіть коли треба.

- Наприклад?

- Вже не будеш боятись, що хтось морду начистить тобі, а в єдиначки усі тебе будуть; коротше сам знаєш.

- Зрозумів, - Володька випередив, тому що знав як інколи сестра могла загнути матом, немов який батяр.

- Женись малий. Дивись тато скоро женився, ми вже вирости, а він ще молодий, для себе може пожити.

- А жити де мені прийдеться.

- Тут, а де ще хочеш? Що на місяць полетиш може?

- Ти тут живеш.

- Я піду до Львова.

- Будеш з мамою Віталія?

- Мама хвора, вона довго жити не буде, а квартира залишиться йому. Я доки тут з псами буду? Треба його забирати звідсіля поки ще не розвів тут псарню. Людина як піде в якийсь хоббі, тоді можна казати що пропав. Він вже з якимось псарем знається, що той йому книжок надавав про собак. Чує моє серце що потягне його в ту свою компанію, і я вже йому сказала так: прізвище Пасічник не підходить тобі, тому що в такому разі ти повинен розводити пасіку, а не псами водитись.

- А що краще як була б ти по чоловікові на прізвище якась Собакіна?

- Також вже як придумаєш, - похитала головою в обидві сторони Таня.

- Але добре що не п'є твій Віто, а собаки гарні такі собі тварини. Навіть з пасікою було б гірше: бджоли б кусали нас на подвір'ї всюди тут.

- Що боїшся бджолів?

- А що може ти б сказала моє прізвище Пасічник, чи я жінка Віталія і вони б обминали тебе?

- Я говорю йому, що нам пора дітей вже заводити, а він своє знає.

- Тут квартира може врятувати, згідний з тобою Танюха. А точно зробиш мені місце вдома? Я вже навіть буду сам собаки годувати ваші, все ж таки вони не бики чи коні.

- Вовка, я піду, баба також, а вже тато і мама в літну кухню; досить з них буде там.

- А баба куди піде?

- На цвинтар.

- Але ти Танька даєш; просто рубаєш як сокирою.

- Таке життя Вовка. А для чого щось вигадувати, коли все так буде, як іде здавна. В нас на кафедрі, викладачка стара така вже, було в неї день народження, а інші викладачі їй кажуть: Ніна Михайлівна, вам ніхто не дасть ще п'ядесят навіть. Нащо людину так обманювати скажи мені? Баба виглядає як старий мішок, а вони їй так кажуть. Я вважаю, що люди повинні бути чесними: не хочеш образити, так мовчи, але не брешти в очі людині, тому що в неї є люстро вдома, яке не має язика, зате показує правду.

- Треба все по-чесному... – Хлопець зупинився в розмові, він пригадав коли вони повертались давно з Івано-Франківська, і батько йому розповідав про ожруження свого стрія Романа, тоді він сказав: якщо любиш одну, а одружуєшся з іншою за обставин, тоді це не чесно.

Володька вже мав на чим думати цілий тиждень, до наступної неділі.

13

В неділю, шіснадцять липня, падав цілий день дощ. Погода була сонна і похмура, але не для двох юнаків. Вже о першій годині після обіду, вони відчинили двері школи і зачинили за собою на ключ. Володька надіявся що можливо дощ також в Івано-Франківську, тому що почав ще накрапати вечером і так усю ніч, можливо, що хмара потягнулась далеко. А коли так, тоді Оля не гуляє в таку погоду, а вдома сидить. Також вже пройшло свято Петра, і тому немов повинно все буде сьогодні вдало.

Замовивши абонемент, хлопці стали чекати коли буде зв'язок. Чекали не довго, може дві хвилини і зв'язок було налагоджено.

- Алло, я слухаю. – Обізвалась дівчина з другого кінця.

- Оля?

- Так. Слухаю вас.

- Привіт Олька, це Вовка львівський.

- О, привіт. Думала вже передумав, так довго не давався чути.

- Я минулої неділі тебе набирив, але не було нікого.

- Ми в Галичі були.

- Зрозуміло. Ти сказала мені коли ми на вокзал їхали, що маєш мені щось сказати.

- Я хотіла тебе запитати, чи ти помітив як та Сова на тебе дивилась? – Без вступу почала Оля.

- Просто давно бачила, але пам'ятає мене.

- Давай я тобі скажу хто вона така, і думаю що ти забудеш і про неї і про її пам'ять.

- А що тут такого? - Хлопець не сподівався таке почути, він розраховував що йому прийдеться виправдовуватись за минулий раз, але тепер зрозумів, що не все так просто і зовсім не по-юначому.

- Сова, а я знаю добре, вона не нормальна.

- В чому? – Володька відчув як в нього спотворився і без того насторожений настрій.

- Ти не пербивай мене якщо хочеш знати. Вона малою була такою, що з неї усі діти сміялись, до недавня не уміла шнурівки зав'язати на кетах. Ходила в тих окулярах, не уміла говорити виразно, ти сам чув її мову. А тепер приїхала, вже по-руському говорить, ніби щось поміняється з того; хоче бідне показати щось з себе, але що тут покажеш? Я питала маму свою, чому вона такою і в кого, бо тьотя Надія нормальна людина. Мама мені сказала, що Сова народилась семимісячною, її тьотя Надія не доносила два місяці. Також думали усі, що вона не виживе, дуже хворіла, але якось лікарі її можна сказати, що витягнули. А тепер вона така як її брати. Той Сенька, брат її старший, бандит натуральний і вона мені

призналась, що пробувала вже курити разом з братами. А ще вона була в школі першою в двох питаннях: найбільше від усіх однокласників пропускала школу, і першою знала звідки люди беруться на світі; братчики навчили про таке. Але якщо по правді, я сумніваюсь що в неї діти будуть коли вона вийде за якогось, хто її не знає. Сам подумай: який нормальний хто таке знає, буде з такою своєю долєю плутати? Так що я хочу щоб ти знав про неї і хто така Сова є дійсно.

- Ти все сказала? – Володька тримав себе в руках, щоб не посваритись передчасно. Йому вкрай не подобався такий тон розмови, тим більше що вона про свою двоюрідну сестру, так відзивалась.

- Можу додати, але не знаю, що ти хочеш ще знати про неї.

- Оля, я її лиш другий раз в житті побачив, і вона мені першим разом, а тим більше другим, виглядала зовсім нормальною дівчиною. А окуляри, навіть її роблять симпатичною досить.

- Тому ти каву випив за нею? Що ти хотів тим сказати? Хіба що знати який язик в неї на самак, якого вона перед тобою там вже вмокала.

- Побачив що вона не п'є більше і подумав: нащо кава пропаде. В мене сестра є вдома, бувало що вона за мною пила щось.

- Так сестра тобі рідна, а вона хто тобі?! – Оля розсердилась і скрикнула.

- Просто така мила дівчина, ласкава досить виглядає мені; вона досить ніжна особа.

- А ти знаєш що ти дав їй повід, щоб вона про тебе думала?!

- Не знаю. А що вона про мене думає і звідки ти вже про таке знаєш?

- Знаю; говорила мені. Знаєш що та Сова нещасна мені сказала?

- Не мені ж сказала, а тобі; звідки мені знати?

- Говорить: «Я ему первой понравилась. Он жука мене подарил, не тебе». Як так слухаю і думаю: але вже бреше нещастя таке. Не засипало в тому Спітаку, так воно тут щось вигадує і нерви тріпає мені.

- Оля, послухай тепер що я скажу, - Володька так змінився на обличчі, що Пашка підійшов близько щоб слухати також про що розмова велась. – Аліска сказала правду: я їй подарував тоді в Галичі того жука, вона все сказала правильно. А якщо ти не можеш собі такого уявити, виходить що твої уяви не завжди відповідають реальності. Так що тут, по поводу жука, ти не правою і Сова зовсім не «нещастя», як ти виразилась. Для мене вона нормальна дівчина, а що в дитинстві хворіла, так я також бувало що хворів. Тим більше що вона не потерпіла від землетрусу там тоді, ти повина радіти, а не говорити ось так.

- Тепер зрозуміло стало мені; права була мама.

- Яка мама?

- Сказала мені: а ти нащо їй сказала що в тебе гості, ти сама собі накликала додому.

- А мама твоя звідки про таке знає? Чому вона вавжає, що якась вже в тому проблема?

- Я розказала їй. Мама також виділа, як та Сова через окуляри дивилась на тебе. А чому на того твого друга вона не дивиться? Думаєш мама не розбирається в такому.

- До речі той друг, зразу запримітив, що мама твоя розбирається добре в усьому. Але я наприклад з своїми родичами не говорив про таке взагалі. Просто сказав, що з Пашкою їдемо до друзів і все на тому.

- А мені сказала мама, що коли ви ще приїдете тут, а бажано ти один щоб був, тоді ніякої Сови тут не буде в нас більше.

- Знаєш що Оля: я не хочу бути предметом якоїсь ненависті у вашому домі.

- Тоді ти повинен нас слухати, бо інакше не буде доброго нічого.

- Оля, а я думаю що ти не повинна про свою сестру таке розповсюджувати.

- Далі жалієш, як тоді в Галичі?

- До речі тоді, мені дуже було неприємно як ти з Ванькою сміялись з неї. Я до тепер пам'ятаю її ображене личко. Така дівчинка, тим більше що хворіла, а ви так над нею збиткувались. Я противник насильства над людиною, яка не може себе захистити.

- О, ще таке їй скажи, тоді вона вже обнагліє і ще буде наді мною сміятись.

- Дай мені її номер телефону, я можу сказати.

- Нема в неї телефону, так що не знаєш ти де вона живе і не визнаєш без мене. Навіть не знаєш в яку школу тут буде ходити. Що в тебе є прізвище може чи адрес?

Тут Павлік торкнув рукою і почав махати руками в сторони, даючи натяк, щоб той не признався про адрес. Володька зітхнув і кивнув що все зрозумів.

- Оля, для чого обманюєш? – Продовжив Володька.

- Хто, я обманюю?

- Як нема в неї телефону, коли ти сама їй дзвонила, щоб касети принесла тобі?

- Давай так: або ми не говоримо більше про неї, або ще посваримось.

- Давай не сваритись, - Володька хотів закінчити розмову мирно.

- Тоді приїдь і поговоримо, вже досить на нині; платити будеш багато за переговори.
 - Добре. Дякую що вділила мені уваги. Як буде нагода я приїду, але вже може коли працювати буду на машині, а то поїздами, не дуже подобається.
 - Дивись щоб в армію так не пішов поки будеш збиратись.
 - Все буде нормально.
- Зв'язок перервався, Володька поглянув на трубку і не зрозумів чому Оля не сказала на прощання як повинно було бути, він клацнув трубку на телефонний апарат і видихнув повітря.

14

Коли хлопці вийшли зі школи, Павлік поглянув на товариша, відішов трохи дороги, давши тому прийти в себе, а так промовив:

- Вовка, а що я тобі сказав про її стару; ти запам'ятав перший раз?
 - Правий ти був Пашка. Який в тебе «апарат» встановлений на шию, що ти правий постійно?
 - А бачиш: правда виходить що Сова тебе любить? Вже з нею спорить про тебе.
 - Як так на сестру свою наговорювати, яка та Ольга розпушена, нахальна і ще впевнена. Ну звідки їй знати, чи в Аліски будуть діти чи не будуть? Ні, ти скажи мені: звідки їй про таке знати?
 - Лишись тої Ольки поки ще не пізно. Одно добре Вовка: що вона, а вірніше вона і її стара, тому що старий ніби нормальний мужичок такий, напевно також та стара йому печінки їсть. Добре, що вони не знають, що тобі відомий адрес і телефон Аліски.
 - Добре, що ти мені кивнув, я може був би признався, в такому голова не працює добре. Як я себе в руках тримав, мене так розізлила, що просто не знаю. Пашка, мене батьки не били ніколи, бувало що баба так по плечах щтовхне, а від Таньки я получав бувало добре, але я ж розумію що був малий, непосидючий, вона доглядала мене коли ми двоє були вдома, але де б я міг так перед Віталіком, чи перед тобою, на сестру свою висказувати усі її недоліки від народження до тепер.
 - Напевно її маманя, не любить ту тьотю Надію, маму Сови. Так якщо в родині є така племінниця яка хворіла, навпаки добрі люди приласкають, приголублять, похвалять комусь, а не так про неї говорити.
 - Вона мені каже, щоб я їх слухав. А ти уяви собі, що я одружився, і вже на другий день, нас дві баби вишикували і мені з її татом, настанову дають: що робити і що говорити.
 - І на кого дивитись, - додавив Павлік.
 - Правда не знаю як в тої Аліски в домі, я ж не бачив її братів, ані батьків.
 - Та що вже гірше може бути як в єдиначки капризної такої, - махнув рукою Павлік.
 - Пашка, а як зі школи визнають про нас? – Змінив тему Володька.
 - А як можуть знати?
 - Наприклад перевірять куди виклик ішов за місто? Номер телефону десь там фіксують я думаю.
 - Тоді нехай дзвонять до Ольки і розбираються.
 - А коли вона нас здасть? Скаже: дзвонив Білик Володимир з Дублян?
 - Що ти переживаєш тим чого ще нема. Скажеш що мій дід дзвонив до коханки давньої, що йому зроблять? Він не пам'ятає де вони усі поділись, скільки мав їх старий.
- Двоє почали сміятись, ідучи тротуаром. А вже коли доходив Володька до свого дому, Павлік запитав його:
- А на день народження поїдеш?
 - Яке народження, до кого?
 - П'ятнадцять, п'ятнадцять, - пожартував Пашка.
 - А що думаєш що треба щось їй подарувати гарне?
 - Їй вартує подарувати, не чув як про якогось жука пам'ятає до тепер.
 - Точно, в тебе ідея. Але перше треба по телефоні з нею поговорити.
 - Давай поки ще школа не почнеться.
 - А краще я листа напишу. Дівки вони люблять пошту любовну. Перший такий собі легенький, може там хтось з братів прочитає, щоб не сміялись з неї так як Ольга.
 - Не думаю: можливо брати її обожають, вона найменша, хворіла і головне: якщо Ольга сказала що вона пробувала курити з ними, значить вони її посвячують в свої секрети. Якщо б вона їх здавала перед

батьками, тоді було б наоборот. Але це коли та Олька правду сказала про неї, звичайно за винятком дітей в майбутньому, тому що такого вона знати не може.

- Про здоров'я, напевно правда, тому що я пригадую коли ми тоді були в Галичі, бабця того Івана сказала якось була так: Надена мала щоб не простудилась, вона не має здоров'ячка. Можливо також правда, що народилась семимісячною.

- Але що ти так запам'ятав від тоді, що і хто про неї сказав; бачу також ти не був байдужим до неї.

- Пашка, а тепер ти все чув як ми говорили?

- Тихо в школі було, а з трубки чути досить. Я переживав щоб щось не випалив з нервів, але дивлюсь що ти тримаєшся нормально.

- Щоб я без тебе робив Пашка? Що ти хочеш за свою виручку?

- Пообіцяй що не будеш женитись поки я буду в армії, бо ти певно що не підеш вже.

- Яка вже тут армія, не чуєш що там вже робиться через мене...

- Час все розставить на свої місця.

- А мене куди час поставить?

- Він вже тебе поклав; сам подумай: вам в машині ремінь обірвався, і якраз там, була тоді Сова. Ти їй жука якогось дав, і вона після немов пропала з твого життя. А час то іде, і тут землетрус там у Вірменії, вона повертається, і тут касети позичила. Ти хіба не бачиш що само все скаладеться в тебе?

- Доля виходить, не інакше, - зітхнув Володька Білик.

- Але ти Ольку закусив: вона каже нема телефону в Алісі, а ти їй як сама за касети питала. Видно що та Олька: що дихне - то збрихне.

15

Після тієї телефонної розмови, пройшло два дні. Володька не міг ще прийти повністю в себе. Справа в тому, що він виростав в такому домі, де бували також інколи скандали, але щоб хтось так наговорював за спиною на когось, такого хлопець не пригадував. Якщо навіть батьки щось поспорили, вони найпеше спорили суто по темі, а також через короткий час, вже спілкувались знову, хоча кожен залишася при своїй думці, і хіба вже час міг показати, хто ж все ж таки був правим.

На Володьку, найбільше подіяло два фактори: Перший, коли Оля сказала, що вона думає, що в Алісі не буде дітей, і тим самим вона викрила свою тупу ненависть до людини яка в нічому не винуватою, що так в її житті відбувається, також мабуть Оля видає бажання за дійсне, але в цьому вона не правою взагалі: вона не може такого знати і її бажання ніяким чином не може впливати на організм двоюрідної сестри.

Другим, найважчим ударом по хлопцеві було те, що вона всюди прикладала враження і поради своєї мами, і це Володькові вже було досить, щоб відштовхнутись від дівчини дуже далеко: як морально, так само фізично. Хоча він не знав як відізнеться про Ольгу також та ж сама Сова, але якось в нього посилилась думка, що вона все ж таки не такою навіть близько. Володька пригадував якийсь немов дитячий і невинний погляд дівчини, коли вони сиділи за столом і вечеряли, як вона обережно поводитись немов відчувала, а може знала про те, що їй тут не раді місцеві мешканці.

Володькові було дуже приємно від того, що він почув вислів дівчини про себе, коли Оля повторила як їй сказала Аліса: «Я йому першої понравилась. Он жука мне подарил, не тебе». Хлопець дивувався сам собі, як він так зразу запам'ятав її вислів, мабуть коли б Оля знала про це, вона б нізащо не призналась йому про ту розмову з Совою. А ще б коли знала що Пашка відірвав кусок газети і переломив кусок олівця, щоб дізнатись адрес тієї ж самої Сови, тоді розсердилася б на нього напевно більше як на неї.

За свої молоді роки, Володька не знав багато дівчат, тим більше не приглявся до жіночого характеру, спочатку від вважав що усі такі як його сестра Таня, яка що думала тут же висказувала і звучало порою досить так би мовити не етично. Але тепер він коли вислухав Ольгу Сосновську, хлопець зрозумів що буває ще набагато щось гірше як прямота його рідної сестри.

З приводу цього, Володька зрозумів чи так би мовити вивів таку формулу, що дівчата чи жінки, відрізняються одна від другої досить противоречно як ззовні, так само характером. Правда його штовхало на таку думку саме те, що він сам хотів щоб так звана Сова, була повністю протилежна своїй двоюрідній сестрі.

Володька думав над таким питанням кілька днів, і він вирішив покласти таким думкам край, а все дізнатись наскільки можна, як відбувається насправді. Для цього потрібно було особисто спілкуватись з дівчиною і він вирішив щоб написати їй першого листа, а там, коли вона відпише, (а хлопець не сумнівався в цьому), вже щось визначитись, як йому бути далі.

Але насамперед, хлопець хотів дещо знати так просто для себе і він використав час, коли сестра вийшла взяти пошту до вулиці, Володька пішов за нею:

- Танька, в мене є запитання до тебе; може ти таке знаєш?

- Питай малий.

- А люди які родяться семимісячні, вони нормальні як усі люди?

- Ти що вже якусь «нагородив» орденом Мати-героїня?

- Танька, що таке мелеш, я просто так запитав. Почув ніби є такі випадки, що люди родяться передчасно.

- Якщо семи місячні, тоді в них є більший шанс вижити, а коли восьми, тоді помирають переважно.

- А як потому вони: в чомусь відстають від інших?

- Ні, вони нормальні, так по людині ніколи не скажеш нічого. Росте дитина як усі і виростає як кожна людина; рідні там знають як було, а чужі не замітять навіть нічого.

- А я народився вчасно, - перевів тему Володька.

- Запізнився здається на два тижні навіть. Мама запитай, вона добре пам'ятає. Здається, що з хлопчиками таке буває, а дівчатка скоро хочуть на світі бути.

- А чому так?

- Щоб не розібрали інші жєнехів їхніх, - посміхнулася сестра і жартуючи вдарила звернутою в трубку газетою, хлопця по голові.

- Тоді якщо дівка народилась скоріше, вона переживала щоб хлопця якась не перехопила виходить?

- Якась вже напевно за тебе так переживала, що ти таке питаєш.

- Та я просто так.

- Просто так, навіть собака не гавкне, не те щоб таке питати. Кого ти обвести хочеш малий?

- Кажеш що нормальні такі люди?

- Навіть розумні досить.

- І симпатичні, - додавив Володька і підійшов до водяної помпи, щоб напиться води.

В нього вже одна тривога була немов знятою з питання денного, адже сестра навчається в інституті, хоча не медичному, але все одно вона розумна досить в таких питаннях. А маму для чого питати про таке, нехай не знає краще. Думає, що я їду до якогось Івана, який рибачить десь там, нехай так думає надалі.

Насправді, батьки Володьки приглядались до сина, але вони бачили що він дружить найбільше з Вівчарем, а той не був поганим, так що з них було досить того, що син не випиває спиртного і не питає про нього дільничний міліціонер, тому що з його батьком Миколою, таке по молодості траплялось, хоча він був єдинак, але батьки мали з ним мороку свого часу.

А через день, вечером, батько запитав сина коли усі рідні були в хаті:

- А ти пам'ятаєш Вовка, як ми їхали колись і везли таку машинку в Івано-Франківськ?

- Пам'ятаю добре, - відказав Володька.

- Казав той Діма, що його теща померла. Говорить що тесть, той самий майстер, забув як його звали...

- Антон, - підказав Володька.

- Точно. Казав що той Антон, дуже плаче за нею.

- Як плаче, як тоді кричав що зарубає її? - Здивувався Володька.

- Видиш як тепер: тоді кричав, а коли вже її не стало, плаче сам без неї.

- А я ніколи не буду кричати на свою жінку, я буду жаліти її постійно. Навіть якщо вона не буде мати доброго здоров'ячка, я буду добрий до неї.

- Пошастить якийсь з таким чоловіком, - похвалила сина, мама Віра.

Володька лиш посміхнувся, від відчув щастя від того що подумав, а вірніше уявив біля себе юну вірменку, яка тримається його попід руку, і вже стала його дружиною...

Володька став думати якою мовою йому написати листа: російською чи українською. Як він почув, дівчина розмовляла російською, хоче можливо для того, щоб виділитись перед присутніми тоді, як висловилась Оля: хотіла щось з себе щось трошки показати. Але неможливо що вона не знала української, коли її мама звідси, можливо з нею розмовляє вдома рідною мовою, хоча звичайно що там вона навчалась у російській школі, а може у вірменській, хто його знає...?

Ще один плюс був в тому, що коли з братів візьме листа, відчинить конверт, тоді українською не все зрозуміє, а ось коли вона не зрозуміє, це ще навіть краще: відпише щоб довідатись, але може запитає когось з подруг. Але щоб Ольку не стала питати, можливо вона не знає як та про неї відзивається, хоча тоді поводила себе досить обережно в квартирі, так що тут якось так виходить – думав хлопець.

Все ж таки він вирішив написати українською мовою, а коли вона відпише, тоді вже все буде зрозуміло. Листа потрібно було першого написати обережно, немов пише друг, а вже яка буде відповідь, від цього потрібно відштовхувтись і плисти далі, тому що можливо в неї є якийсь хлопець, а тут ще один пише щось; цілком, що може і таке бути. Але я ж то рахуюсь львівським – думає Володька – так що якщо навіть якийсь там притирається, нехай посується в сторону.

Володька навіть вже був подумав, щоб пробратись знову в школу і надрукувати листа на друкарській машинці, але передумав по двох причинах: перша з них була в тому, коли прийдеться писати листи надалі, тоді він не зможе друкувати їх, а друга була ще більш важливою як на його думку: він не хотів ставити дівчину в таке становище, ніби він щось може більше від неї, щоб вона не шукала також, хто б її надрукував листа, і тим самим вже дівчина не зможе бути такою відвертою в своїх почуття, адже лист буде виглядати більш офіційний, немов якийсь документ. А коли рукою пише, тоді надумавшись пізніше, може щось додати, або замалювати просто ручкою, адже лист поки не вкинуто в поштову скриньку, його завжди можна коректувати.

Все обдумавши, хлопець взявся писати; в результаті його старань, лист вийшов наступного змісту:

«Привіт Аліса! Думаю, що ти вже побачила мій адрес і знаєш хто тобі написав цього листа. Я дуже вдячний тобі, що ти погодилась дати адрес моєму другові, а він вже мені передав. Для мене був сюрприз тебе побачити, але я признаюсь тобі правду: якщо б твоя сестра не сказала була принести касети, я все одно вже знав що ти повернулась і тепер тут, я хотів її просити, щоб тебе покликала. Може ти ще зараз не повіриш, але я для цього взяв свого друга і приїхали до вас тоді; саме для цього.

Пред тим, минулого разу коли я був, а тебе ще не було тут, я бачив фотографію твою, таку що ти з подругами які з тобою навчались там в Спітаку, я був приємно вражений якою ти вже стала дорослою і симпатичною. Я хочу тебе просити, щоб ти мені переслала своє фото, я не маю жодної фотки твоєї, а дуже хочу мати.

Напиши як в тебе проходять літні канікули, як тобі тут живеться в нас, тому що думаю є різниця як жилось там у Вірменії. Одним словом пиши про все що захочеш, я буду радий прочитати від тебе листа.

Про себе не знаю навіть що такого писати, якщо тобі щось цікаво, тоді запитуй мене. А про мого листа ніхто не знає, лиш я і ти. Можеш писати руською мовою, я розумію звичайно.

Аліса, напиши чи ти була колись у Львові, я ж то пам'ятаю як колись в Галичі, ти сказала була що летіла на самолоті, а я тоді був перший раз в Івано-Франківську. Так що я не знаю що тобі цікаво, так що запитуй. Бажаю тобі успіхів, і всього гарного, тому що ти сама собою дуже гарна і сипатична. Буду чекати на твого листа. Твій друг - Вовка з Дублян».

Внизу хлопець написав виразно свій адрес. Також він два рази перечитав свого листа і заклеїв в конверт. На ньому надрукував адресу, щоб були виразними цифри, і щоб лист попав куди йому хотілось.

Опісля хлопець сів на велосипеда і поїхав вкинути листа на пошту. Він став думати скільки часу той лист буде іти в Івано-Франківськ. Якщо сьогодні в нас четвер двадцятого липня, тоді десь в середу на другий тиждень буде в неї. А якщо вона мені відпише зразу, ну хоча б на другий день скажімо в четвер чи п'ятницю, тоді на початку серпня, лист прийде мені.

Після того як листа Володька вкинув, він поїхав велосипедом до Вівчара Павліка. Коли приїхав, побачив того, що він ремонтував якогось мопеда.

- Пашка, що за апарат в тебе?

- Не їде, який то «апарат»; дрантє старе.

- Я на пошті був, лист відправив Сові.

- Так і підписв що він Сові?

- Підписав як на твоїй шпаргалці було: Азарян Аліса А. Правда не знаю як її батька звати.

- Три букви «А», - замітив Павлік.

- Щось символічно непевно.

- Про що писав?
- Просив фотку вислати. Так хочу її бачити, що ти просто не можеш собі уявити.
- Я радий за тебе Вовка. Але скажи мені правду як перед ксьондзом: коли ти Ольку увидів там під весіллям тоді і коли ти увидів Сову в квартирі Ольки, в тебе одинакове було відчуття?
- О, ні. Навіть близько не подібне. Коли Олька вийшла тоді до воріт, я просто побачив нормальну дівку, старшокласницю, давно знайому, хоча я був не проти з нею тримати контакт. Запросила на день народження, думаю поїду, розвіюсь трохи з дому, а там побачу. А коли зайшов в кімнату, а Сова повернута, я ще обличчя не побачив, а вже поглянув яка фігурка, вона так вигнулась, а по спині така виїмка по середині, як зараз бачу. А коли повернулась і глянула на мене, по мені мурашки побігли, я так зразу подумав собі: нічого собі Сова, ще кращою як на знімці яку я перед тим увидів. Вже ми ходили, а я лиш думав про неї, хотів так її роглянути з кожної сторони, щоб запам'ятати.
- Вовка, ти як поет так можеш описати дівчину. Ти так написав їй в листі може?
- Е ні. Напишу, але коли вже відповідь отримаю.
- Напиши, нехай тішитися. Я також відчув до неї якусь пошану, якість таке відчуття, що я зразу подумав, що вона тобі буде подобатись не інакше. Я ще так глянув на Ольку, вона ніби не погана на вид, але Сова, вона якась така, як то сказати...
- Гармонічна, ніжна така, - допоміг Володька.
- Як то у піснях співають про дівчат. Буває так послухаєш якусь пісню і добре стане тобі на душі.
- Знаєш Пашка, одного разу я сидів на літературі в класі, напено восьмий клас був. А вчитель наш, Ярослав Васильович, щось нам про якусь драму розповідав. Він так ходив по класі, і якимось так умів все викласти немов ти слухаючи, перносишся в той час і уявляєш собі в голові як там все відбувається. Розказував про якусь дівчину, яка любила хлопця, а він пішов на війну був, ще Першу світову. Все так дослівно, як вона переживала за ним, як страдала, листи які писала, і він так говорить, а в класі так тихо було що я не пригадую щоб на якомусь уроці така тиша була коли. Дівки як слухали, почали плакати, і я ледь втримався тоді. Так усіх учнів якимось завів в такий стан, що ми були немов перемістились і нший час. Пролунав дзвінок, а ніхто не встає з місця, ось тоді я зрозумів, що слово може робити такі речі над людьми.
- А ти так само опиши її про свої почуття, а тоді вона тобі, і вже піде все як має бути.
- Думаєш відпише мені?
- Якщо дала адрес, тоді для чого думаєш?
- Точно; адрес дала, - Володька посміхнувся і потер долоні рук.
- Думай Вовка і не задавай лишніх питань мені, а то мопед вже мене задовбав той і я злий.
- Тоді іди щось поїш, як казав колись друган мого швагра: львівські шкети коли голодні, вони дуже злі.
- Точно, вже треба в череву щось шурнути, - Павлік глянув на годинника, який літав вільно по його руці і був також цілий в мазуті, від того горе-мопеда.

В суботу, Микола ходив по своєму подвір'ї, він щось міряв кроками і знову перемірював. Щоб дізнатись причину таких короткометражних маршрутів господаря, потрібно мати уяву розположення будівель на обістю Біликів.

Саме подвір'я було прямокутної форми, але хата стояла немов якимось незручно на ньому, тому що знахилась розташовано не спереду, ані заді, а якимось немов по середині, хоча васе ж таки ближче до передньої частини. Коли заходити в подвір'я. По лівій стороні руки, стояла зразу криниця, а через якихось чотири метра сама хата яка була також продовженою по формі подвір'я самого. Заді хати, була прибудова на подоби майстерні, а за нею вже не багато було місця до огорожі. А коли глянути по правій руці, тоді стояла літна кухня, але вона починалась з гаражу, а так вже була сама кухня. Виходило так, що вхідні двері кухні були навпроти дверей самої хати. Поміж двох будівель можна бул проїхали, але хіба легковою машиною, а вантажною було доволі тісно.

Брама була широкою, тому що одна половина відкривалась щоб можна заїхати в гараж, а перша половина щоб заїхати на саме подвір'я. Площа де було місце, тобто перед хатою і поміж двох будинків, уся була залита бетоном.

В літній кухні було дві кімнати і сама кухня: в одній жила баба Ліда, в другій Микола з Вірою, а вже в хаті жили молоді, тобто Віталік з Танею. Володька також в хаті, але його кімната була на вищці, під дахом і досить низькою. Також там потрапляло світло лиш від одного невеликого вікна, яке було під дахом від дороги, а називали по-місцевому таку ділянку стіни фіціяттом, і коли заходило в сонячну погоду, тоді світло лилось немов з прожектора по кімнаті під кутом. Але він нізащо б її не проміняв на інше помешкання, так як сидів собі там як сам висказувався як «щур в норі».

Правда на літній кухні скоріше розібрали верх, щоб добудувати другий поверх, вже було вимуровано цеглою і накрто, але ні вікон, ані в середині, не було викінчено нічого.

Заді літньої кухні була собача територія, а після неї грядки, вірніше Віталік взяв частину грядок для свого собаки Рекса, де йому спорудив буду і підлогу перед нею, щоб в дощову погоду, собака не був брудним.

Кринецю вже мало користувались, тому що поруч була помпа, яка накачувала воду в баню, яка була в хаті, і тут по межі з сусідою, росли сливи, які давали тінь від сонця.

Хата була побудованою ще давніше, виправленою на сірий колір, а поміж вікнами, були світлі вставки набриску.

За мейстернею ще було трохи місця і тому Микола вирішив добудувати ще якусь прибудову просто так щоб матеріал якого міг набрати досить, не стояв так на роботі, і тому вже там щось робилось але дуже поволі, а якщо точніше: почалось робитись і вже не робилось.

Того дня Володька вийшов, а вірніше зійшов з вишки, і вже взяв велосипеда кудись їхати.

- Вовка! – гукнув батько.

- Слухаю, відказав хлопець.

- Ти вже забувай про свої гулянки, з понеділка ти робиш на роботі; поняв?

- Як на роботі? На якій?

- Сказав Генадій Афанасевич, що його шофер зломив ногу. А я ще скоріше просив Афанасевича про тебе, тому він мені вчора говорить: малий з понеділка мене буде возити твій. Ще пожартував: в мене тепер як в шахматах: чорні, або білі.

- Які шахмати тату?

- Я також витріщив очі, а той каже мені: в шофера прізвище було Чернюх, а тепер буде Білик, тому так виходить як в шахматах.

- Типу: білі починають і виграють, - пожартував Володька.

- Ти думай і я вже думаю від рані самого...

- Що думати тату?

- Де тут Волгу в нас тримати? Я міряю вже і так і сяк, машина то ж більшенька така.

- Тату, а він знає що в мене права дійсними ще за один рік? Мені сімнадцять років минуло лишень.

- Знає, але махнув рукою. Говорить мені: він буде зі мною їхати, в мене все під контролем, міліція також своя вже. А ще сказав: «я того не чув». Він ніби не знає що в тебе ще права не дійсні, але все буде нормально. Сам подумай Вовка: хто його зупиняти буде.

- А мама знає?

- В мами своя заморочка: її назначають завідуючою аптеки. Так що в нас тепер такі справи сину. Одна проблема лишень велика. – Микола поглянув на небо.

- Яка проблема тату?

- Де ту Волгу подіти тепер тут, - Микола розвів руками.

- Та просто заїду так і буде тут стояти між хатою і врьмонкою, - Володька вказав на заїзд, де справді могла стояти машина легкова.

- Не добре так: по перше, треба щоб був прохід для нас ходити, але головне, щоб ти тут розвертатись міг. Наприклад: заїхав вперед, дав назад під сливки і виїхав передом на дорогу. Вже я кожного разу з гражу як виїжджаю, потрепаю щоб мені хто не залетів в задок Жигуля, а ти також будеш так вважати кожного разу як будеш їхати? Ти виставиш половин машини на дорогу, а буде «летіти» Каленюк старий «під градусом» на своєму трендулеті, як вперіщить тобі в машину, що тоді буде? Що тоді Афанасеч скаже? Так не піде сину: тут заїдеш, передом скажімо під сливки, даш назад, і виїдеш передом як повинно бути.

- Може і так, - погодився хлопець.

- Ще той зятьок з тим псом тут.

- А пес причому? - не зрозумів Володька.

- Та ні причому. Дійсно, - посміхнувся сам до себе Микола, - причому тут пес?

Двоє розсміялись посеред подвір'я.

- Хіба тут лавки забрати від криниці і машину ставити, може влізе щоб так завертати з вулиці вліво зразу, а потому виїхати поволі. - Став міркувати Володька.

- А я вже знаєш що надумав: криницю закрити в землі, а над бетоном просто зрізати як гриба. Подумай скільки місця буде. Вона мішає тут усім нашим планам.

- Ідея... – Володька став оглядати бетонну площадку поміж кринцею і хатою.

- Давай, як ти сказав: білі починають і виграють. Тепер кидай ровера того, і поки баби нема, розбираємо дашок. А я привезу з будови бетону кришку, закриємо криницю і порядок. Ніхто з неї воду не бере вже.

- А баба що свартись буде?

- А що не знаєш як в неї: то ж тато копав, я помагала, як криницю нищити.

- А ми не засипаємо того що дід копав, ми просто прикриємо.

- Але обрежно, щоб не впав хто з нас зараз в ту криницю. Давай скоро, до понелілка має місце бути для Волги тут. Бетонне кільце зараз потягне Луць трактором своїм: обтягнемо тросом і потяне.

- А що можна так?

- В нас на будові ще не таке робили Вовка. Заптай бабу Ліду, як її раз підставив був бригадир: облили бетоном таке як велика бочка, потому опалопку обстукали і хотіли так разом зняти як чехол з того бетону, щоб була готовою на другий цоколь такий. Обв'язали тросом і каже щоб крановщиця піднімала. Вона ж на горі в кабіні, їй сказали «віра», тобто вгору, вона тягне. Але трос натягується, а конструкція не підіймається. Кран вже став тріщати, і тут раптово як зривається та опалобка вгору, краном як кине назад, баба Ліда ледь голову не розбила до скла в кабіні. Опісля тому бригадирові прораб випишував так як дітлахові якому; це ж могло «покласти» крана повністю.

Знаєш що десь був випадок, що один кран як падав, стрілою вдарив другого і просто по кабіні.

- І що було?

- Зрізав кабіну як косою.

- А там хтось був тоді?

- Крановщиця була; зразу на смерть.

- Нічого собі.

- Техніка безпеки, повинна бути постійно на відповідному рівні; в нас також тут коло криниці.

- А кришку коли привезуть бетонну?

- З дощок зробимо тимчасову, накриємо просто, щоб хто не шурнув в криницю. Ще Рекс впаде і тоді вже точно вже не скажеш: «причому тут пес».

- Навіть з тих дощок, що дашок з них.

- Давай неси сокиру, не говори багато, давай поки баби нема вдома, - квапив сина Микола.

За годину часу дерев'яної набудови вже не було над кринцею. А після обіду, Микола пішов до сусіда щоб той трактором зтягнув бетонне кільце яке було вже над землею. Коли сусід під'їхав трактором Т-40, він привіз трос, яким обв'язала кільце і зтягнули з нижнього, яке було під ним.

До вечора Володька з Віталіком, на презміну молотом розбили бетонне кільце висотою одного метра, а Микола зробив накриття над кринцею з міцних брусків, вирізав їх по колу, щоб коли навіть переднім колесом наїде на них Волга - не провалилась.

А коли баба Ліда прийшла додому, вона лиш свиснула на все подвір'я від побаченого, Володька посміхнувся, так як перед тим ніколи не чув, щоб баба Ліда, свистіла як мужчина. Але коли врахувати що вона пропрацювала на будові поміж мужчинами все життя, тоді нічого тут аж такого дивного не було. А місця на обістю прибавилось, тому що заді криниці також було півтори метра площі, яка просто не використовувалась ніколи. Опісля Микола став розвертати своє Жигулі, щоб переконатись в тому, що вони не даремно сьогодні попрацювали.

В понеділок, для Володьки Білика, почався новий період в його молодому житті. Ранком він разом з батьком поїхав в будівельну кантору. Там він побачив автомобіль, на якому повинен був працювати. Це була Волга 24-10, світло-сірого кольору. Лишень хлопець вийшов з Жигулів і хотів розглянути автомобіль на якому йому потрібно було працювати, тут з дверей кантори вийшов швидко якийсь чоловік віку п'ятидесяти, він тримав шкіряну сумку на подобу яку носили вчителі. Сам дятько був високого

зросту, волосся зачесаним рівно назад на потилицю, одітим в сірі штани та голубу сорочку. Він не вітаючись з Миколою, тут же швидко промовив:

- Все поїхали, поїхали, давай бігом, бо мені ще в трест треба.

Хлопець розгубився, він ще не водив такий транспорт, хоча на батьковому Жигулю вже пробував. Микола хотів пояснити:

- Слухайте Афанасевич, йому десь потренуватись на машині на перший раз.

- Що в «Динамо-Київ» поступає граги? Там на будові потренується, - сам начальник направився до керма, щоб самому їхати.

- Сідай Вовка з ним, але там поволі щоб десь не залетів на машині, - Микола на прощання сказав синові.

Володька підійшов до пасажирських дверцят, відчинив їх і сів поруч Афанасеча. Той завів двигуна, вмикнув задню і пішов колом попід канторою, потім передню і Волга зірвалась з місця.

- Звать як молодняк? – Запитав начальник.

- Володя.

- В мене барт молодший також Володя. Був правда такий.

- А чому «був»? – Запитав молодий стажор-водій.

- Втопився.

- Давно?

- Давно. Напились на якесь свято і втопився.

- Шкода що так сталось...

- Як та проклятуша горілка народ губить. Я не кажу, також буває що стаканчик пропущу, але тоді за руль не сяду, вище сходів не полізу, а до води зась. А ти дивись щоб не пив, не пробуй навіть, бо то така зараза що потому не відпустить вже. Дивлюсь твій тато тримається як має бути, але Віра Петрівна в нього жінка як треба, а коли жінка гідна, тоді і пити мужик не буде.

- Баба Ліда, татова мама, також пияків не любить. В нас сусід п'є дуже, вона його мерзить так час від часу, але ві не слухає нікого вже.

- Тобі скільки літ?

- Вісімнадцятий.

- Він стариший був, брат мій: двадцять шість мав. Родилась дочка в нього була якраз. О, та вона якраз тобі підходить по літах; дівку хочеш мати? Але нашо тобі вона, таке не для тебе, - сам собі відповів Афанасеч.

- А тато сказав що машина буде в нас вдома, так буде?

- Якщо ранком будеш вставати. В нас так на стройке: ранком об'їхали об'єкти, потому перерив десь до години четвертої, можеш вдома побути, правда не кожен день так, але часто. Коло п'ятої планьорка і мене додому відвезеш. Саме більше ранком в нас біганина; так що привикай.

- Добре. Як скажете так буду робити.

- Тоді домовились ніби.

- А заправляти де буду?

- Талони дам тобі.

- Зрозумів.

- З тобою якое простіше, а той твій тато, до тепер телефон не провів. Я ж йому вже два роки про той телефон, а він мені каже що тепер мусить бо жінку назначили завіуючою аптеки. Як майстер живе без телефону? Бригадир шукає за ним, мені буває що треба, а він тягне з тим роками. Я сказав: малого беру шофером, а до вересня щоб був телефон в тебе. Казав що зробить, - зітхнув Афанасеч.

Коли приїхали на якусь будову, Афанасеч вхопив свою сумку вийшов з машини і направився до якогось вагончика, раптово повернувся і промовив:

- Чому сидиш? Давай за руль і тренується тут, вийду, щоб вже мене сам відвіз в кантору!

- Добре, - відповів хлопець.

- Але далеко щоб десь не втік; тут по будові кругами давай! – Гукнув начальник на ходу

Володька справді сів за кермо, завів двигуна і почав розглядати люстерка, так вмикнув передачу, почав їхати, зупинився, провірив гальма, і знову поїхав. Він старався проїздами по території будови, де на острівках стояла цегла і бетонні панелі. Автомобіль був не старий, як кажуть водії: тримався купи, нічого не калатало, не стукало і молодий водій відчув задоволення від того що він водить такий транспорт. Також передачі перимикались плавно, зцеплення працювало також нормально.

Афанасеч не виходив довго, так що Володька вже встиг вивчити автомобіль, як вмикати світло, що там і куди, магнітофона і радіо вже вивчив, як ними користуватись. Він не вірив що сьогодні перший день його праці в ролі водія.

Коли Генадій Афанасеч вийшов, Володька зразу зрозумів, чому той сказав що назад прийдеться його вести; начальник вже був п'яним, незважаючи що буквально дві години тому, критикував тих хто випиває.

- Слухай, ти знаєш де твоя мама працює? Аптека знаєш де її?

- Знаю, - відказав здивовано водій.

- Давай туди, голова болить щось. Налили хлопці якоїсь «сирватки» і плохо мені.

- Але я так скоро не буду їхати як ви сюди їхали, я ще обережно так мушу спочатку.

- Як хочеш, але вези в аптеку.

Дрогою Афанасеч розгорнув газету і став щось там двивитись, він мовчав аж до аптеки, в якій працювала Віра Петрівна Білик.

- Генадій Афанасеч, ми приїхали. – Володька поглянув на начальника.

- Збігай і скажи мамі щоб щось від голови дала, а то зараз здохну, - промовив так званий шеф.

Хлопець так зробив, забіг в аптеку, в якій вже працівники знали що він син Віри Петрівної. Дівчина якась з рудим волоссям, покликкала маму Володьки:

- Мамо, ви маєте щось від голови для мого начальника; каже що голова болить.

- Вже напився зранку? – Посміхнулась мама, а Володька глянув на неї у білому халаті і вона зовсім іншою тут виглядала як вдома коло кухні, а з білим циліндром на голові, виглядала вищою ростом.

- Та в вагончику тому; сидів довго, а як вийшов вже чує від нього понесло спиртом.

- На дай йому, але запити чимось треба, - мама протягнула порошки, - взяла стакан і налила води.

- Я стакан принесу зараз.

- Як тобі робота?

- Як бачите: з першого дня вже лікую його. – Володька до мами звертався на «ви», так само як до баби Ліди, а до батька на «ти», тому що так чомусь зверталась сестра Таня і вже якось само по собі так повелось в їхньому домі. Може тому що батько жартував з дітьми скоріше, возив їх на спині в ролі коника, а можливо тому що він жартуючи ще тоді дітям як були малими покривлявся, як вони вимовляли слова і сміявся разом з ними, а діти у відповідь покривлялись йому.

Опісля як начальник випив порошки, він сказав щоб той відвіз його в кантору, а сам вже їхав додому. З кантори його забере хтось там, а вже завтра приїхати на сьому ранку.

Володька поїхав додому, він вже на подвір'ї помив Волгу, особливо старанно вимив в середині, взяв собі аудіо касети з піснями, поклав їх в бардачок.

Так пройшов перший день його праці, вечером батько запитав чи в того немає досить бензину щоб злити собі в каністри, але Володька сказав, що ще скоро робити такі речі, потрібно привикнути як до начальника, так само до розкладу в роботі, а вже тоді побачити скільки залишається в нього пального і чи можна щось для себе відлити.

Того вечора молодий водій любувався своєю машиною на якій став працювати, він багато разів, обходив її, сідав знову в салон, одним словом був задоволений своєю роботою, яку лишень почав.

З вівторка на середу, Володькові приснився сон. Наснилось йому, немов він на комусь полі де росте польова трава, а з неї на довгих стеблах вирости польові квіти. Ввісні він чує якийсь дівочий сміх, і він так тихо іде по тому полі, щоб побачити хто сміється і щоб його ніхто не побачив. Коли він підходить, бачить Алісу яка лежить в траві, а по носику в неї, лізе жук якого він їй подарував і той жук живий. В той час він подумав: де її окуляри, і тут раптово пробудився.

Володька повернувся на ліжку і тут же подумав сам про себе: точно листа відпише, якщо ще не написала.

Ранком прийшлося вставати половина сьомої, але хлопець знав що в армії встають солдати ще швидше і не сідають в чисту Волгу, а біжуть робити зарядку, а так муштрують їх кожного дня. Тому думаючи над таким, а Володька був таким з малку що завжди ставив порівняня влюбій речі, він відчував себе

щасливим і надіявся що батько його якимось різними шляхами, але таки визволить від армії наступного року.

Того дня він був довше на роботі. Приїхав половина шостої вечора, вийшов з автомобіля, і направився в літню кухню щоб напитись води. З собакою гралась Таня, вона побачила брата і промовила:

- Вовка, тобі лист якийсь прийшов.

- Звідки?

- Я не дивилась.

- Де він?

- Зараз дам; я з газетами поклала в хаті – Таня митнулась в хату і винесла конверт, дорогою вона побачила що лист з Івано-Франківська. - О, слухай: може наша родина собі пригадали про нас: Володька тобі написав Наташин, чи мала їхня...

- А я що знаю їх, щоб мені писали?

- Розбирайся сам з своєю поштою. – Таня протягнула конверт братові.

Володька направився іти до свого автомобіля щоб сісти в салоні перечитати, він ідучи подумав: точно як мені сон приснився в ночі, і тут же глянув на зворотній адрес внизу конверта. Але там не було вказано адресу, а лиш підпис, якого було важко розібрати. А може Олька написала – подумав Володька – може я даремно так зрадів тому листові.

Всівшись в машину, він відчинив конверт, і перш чим витягнути листа, витягнув фотокарточку, він здивування в хлопця засвітилися очі: на світліні була саме вона, та хто йому приснилась. Світлина була мабуть з тієї серії, як тоді він бачив в Олі, але тут було три учениці і зблизька. Сама дівчина ішла з лівої сторони і весело сміялась. Напевно їй самій подобалась така фотка, тому і прислала – подумав хлопець і витягнув папірець на якому був текст, якого він так чекав вже від того часу, від коли відправив був свого листа. Володька почав читати, лист був російською мовою:

«Привет дружок! Спасибо Тебе за письмо, вообще я удивилась когда оно пришло от Тебя. Вот честно, мне так приятно, просто так легко на душе стало. Днем раньше, мне написала подруга з Армении, я вспомнила там друзей, и мне так грустно было весь день. Здесь у мене не было ещё таких близких людей, и я себе считала одинокой. А на второй день, мне брат письмо принес; я когда открыла, не поверила если честно. А я знала что Ты хороший, ещё тогда давно, когда Ты был такой обаятельный и нежный. Поэтому тепер мне уже не грусно совсем, я даже написала подруге в Армению про твое письмо.

Я сделаю фотки как Ты просил, я была уже в ателье, только ждать не хотела долго с ответом. Не знаю какие они получились, на одной я с очками, а на другой без них.

Я пишу на русском языке, потому что у меня с украинским не очень, то есть я могу говорить, а вот писать ещё волнуюсь, дело в том, что я хочу чтоб Ты меня все правильно понял. Я в школу здесь ходила только три класа и то без четверти учебного года, а потом жила в Армении. Но Ты мне пиши на украинском, пожалуйста, я быстрее выучу все как следует.

Кстати, у меня сохранился Твой подарок, этот янтарный жук, и после этого, мне стал нарвится янтарь, я уже собрала несколько вещей с янтаря.

Ещё хочу спросить: напиши мне как нарвится Тебе, что б мне знать как звать Тебя: Владимир, Володя, Вовочка или Вовка, как звал тебе Пашка, друг Твой. Не забудь ему привет передать, он ведь очень симпатичный парень, мне так он показался тогда.

Я хочу Тебя познакомить с моими братьями, они дружелюбны такие парни, а меня обожают просто, особенно Сенька, самый старший. А если честно: я ему сказала про Тебя, посто призналась кто мене письмо написал.

Напиши мене какой по себе город Львов, думаю что он очень красивый город, если там такой парни хорошие, также фотку не забудь мне прислать. Я здесь гуляла над речкой по нашей набережной, читала несколько раз Твое письмо. Так что пиши как у Тебя дела, чем занимаешься, и вообще все что Тебе хочется написать, мне будет очень интересно.

Надеюсь что когда я пойду в школу, тогда в меня украинский язык станет более доступным, так что в этом вопросе можна все решить.

Ещё раз спасибо за письмо, это так благородно помнить старых знакомых, это так приятно, просто замечательно. Поэтому я буду ждать и впредь на Твою весточку. Желаю Тебе хорошего настроения как говорится по-армянски: всего наилучшего мой джан, (это так обращаются в Армении к очень, очень, близкому и любимому человеку). С благодарностью, Твоя подруга Сова-Алиса».

Прочитавши листа, Володька посміхнувся сам до себе і промовив: ой почула б Олька, що я вже твій «джан», було б тобі тоді. А виходить що на своє прізвисько «Сова», вона не ображається, сама мені написала так і навіть перед іменем. Буду писати, запитаю чи я могу так жартувати до неї що вона Сова.

Також щоб сон не забути описати їй, він же був про неї. Я вже тепер новий дружок, а якщо точніше то появився знову давній друг, а в мене вже подруга... А ще привіт для Пашки передати, навіть вона побачила що він розумний. Ще б не побачити: все що їй хотілось, він так робив по-своєї програмі, яка співпала з її програмою.

Опісля хлопець швидко поїв, а саме зробив собі бутерброда з ковбасою, запив чаєм і відчинив браму щоб їхати машиною до Павліка. Коли він приїхав, старий Вівчар подума що хтось з органів за ним шукає. Він крикнув онукові що його нема вдома, щоб так сказав.

- Здоров Пашка, - привітався товариш.

- О, то ти? А мій дід, вже в пивницю зразу.

- А чому так?

- Подумав, що вже догендлювався, приїхали по його душу. – Павлік став обходити автомобіль і оглядати.

- Піди скажи що то я, щоб не боявся.

- Нехай ще посидить; подумає що я його відмазую перед ментами так довго.

- Піди, бо буде злосний на мене, а я тобі привіт передам.

- Від кого?

- Діда звільни, - розвів руками Володька.

- Усіх ти жалієш: там малу Сову колись в тому Галичі, тут мого старого, щоб щурі йому по лисині не гасали; вже йду, скажу. – Павлік поволі пішов на подвір'я, пхнувши руки в спортивні штани.

Через хвилину вийшли двоє, старий Вічар поглянув щоб перконатись, що онук правду каже, а так пішов по своїх справах.

- Що відписала може?

- Так. Прийшов лист. Передавала тобі привіт, ходи сідай у Волгу, зараз перечитаю тобі.

- Давай, йди на трибуну як кажуть, а я слухати буду. – Павлік всівся на місце, де сидів начальник.

Коли Володька перечитав, Павлік дивився на нього.

- Що скажеш Пашка?

- А вона не така вже проста як та Ольга її змальовує перед тобою. Ходить ще в школу, а вже такого листа пише як поетеса яка. А знаєш що Вовка?

- Що?

- Ви схожі двоє, ви зходитеся напевно характерами.

- Так думаєш Пашка?

- Я не можу пояснити, але щось між вами є однакове і можливо не одно, а більше.

- Напишу їй. Також поядкую що повернулась сюди і живе тепер тут.

- Є вже машина, значить є нагода поїхати.

- Поїдемо Пашка, - потер задоволено долоні, Володька.

Вдома Володька переглянув усі світлини які мав, і вирішив зробити також в ательє, щоб вислати дівчині в Івано-Франківськ. Також він зразу не відписав, хотів обдумати як написати правельно, а ще потрібно було почекати на фотознімки, щоб зробив фотограф в ательє.

Але в суботу, Павлік попросив друга, щоб той з ним поїхав на речовий ринок, так як хотів купити куртку «варьонку», тому що під осінь вони будуть дорожчими, а в Павліка тепер були гроші.

Ідучи по ринку, Володька побачив чоловіка що продавав різні штучки виготовлені з дерева, досить акуратно вирізані та лаковані під різний колір. Він підійшов і став розглядати брелки до ключів, а також на шнурочках декоративні речі, які чіплялись на центральне люстерко в салоні автомобіля.

- Беріть хлопці, - запропонував дятько. – Купите собі по машині і вже зразу буде що почепити там.

- А ви можете щось таке зробити, що мені потрібно? – Запитав Володька.

- А що таке?

- У вас тут бачу є риба, також козак, а ви могли б для мене вирізати сову?

- Сову? А яка та сова має бути?

- Така як ось цей якорець.

- Виріжу, але як тобі: крила розпростерті, чи ніби як сидить сова?

- Краще сидить, думаю так краще.

- Правильно: крила ропростерті може хтось поцікавитись так візьме до рук і обломить. А колір який хочеш щоб був? Я можу різний тон дереву придати.

- Якщо сірий такий, а крила трошки коричневі зверху.

- Щоб була подібна до сови натуральної я так зрозумів і очі з жовтими обводками.

- Я бачу що ви самі все знаєте добре. Коли буде готова?

- На другу суботу приходить; зроблю тобі. Буде колір такий як ти хочеш і лаком покрию щоб міг помити коли треба буде.

- Добре, дякую; я заплачу скільки скажете, – відказав задоволено Володька.

- Буде зроблено! – Пообіцяв майстер на прощання.

Але тут Павлік став оглядатись, він дивився за трьома хлопцями, а так промовив:

- Вовка, тобі твоя Сова написала що ти добрий і чесний, чи як там було?

- До чого ведеш?

- Видиш тих три «бурсаки», щибанули гроші в якогось малого лешень що.

- Де той малий?

- Сидить там, на когось чекає.

- Пішли запитаєм і зараз накажем їх. – Володька повернувся, а Павлік за ним.

Коли вони відійшли кілька кроків, потерпілого вже не було, але Павлік побачив його футболку і прискорив кроки. Наздогнавши, вони побачили якогось хлопчину, може років чотирнадцять, Павлік торкнув його за плече. Хлопець перелякано оглянувся.

- В тебе бабки щибали? – Запитав Володька.

- Я немаю вже, звідки вам дам?

- Нам не треба, скільки забрали?

- Дванадцять рублів.

- Як звати?

- Мене Ігор.

- Тим більше. Один Ігор став в пригоді був нам і мені також. – Володька посміхнувся, але хлопець нічого не зрозумів; він і не міг зрозуміти того.

- Я на поїзд не маю навіть вже додому, - хлопець розвів руками.

- Давай за нами, зараз знайдемо їх.

- Їх три було.

- А хоча й тридцять, пішли кажу. – Володька взяв рукою за плече того Ігоря.

Пройшовши по ринку, Павлік побачив тих трьох, і тепер разом з Ігорем їх також було троє. Підійшовши в притул, Володька звернувся до найвищого ростом, який був вищим навіть за нього:

- Бабки вернув; давай, давай. – Володька помахав руками на себе.

- Кому? – Запитав хлопець, але оглянувшись навколо, збентежився.

- Пашка, - Володька глянув на друга, - поясни бикам.

Тут трапилось таке, що сам Володька не знав і не сподівався. Павлік з кишені витягнув ніжик, не просто ніжик, це була складна «фінка» для НКВД. Ручка була слонової кістки, а на ній червона зірка з серпом і молотом. Усі п'ятеро присутніх стали дивитись на ніжик, а Павлік промовив:

- Скинулись по рублю за страждання потерпілої душі, плюс його баки, а як хтось проти, зараз кенгору зроблю з черева.

Хлопці-хулігани переглянулись, а так той високий став витягувати гроші, а за ним двоє по карбованцю також витягнули.

- А він що не може сказати, що не сам тут, чи кого знає? – Віддаючи гроші Ігореві, промовив головний з них. – В нас ту схвачено з Тирсою, ми не прсто так.

- А в нас з Тягою, - відказав Палік і склав ножика.

- Яка бурса? – Запитав Володька хуліганів.

- Давай не треба, вже нормально, скажи їм що нормально, - хлопець звернувся до Ігоря.

- Провалюйте! - крикнув Павлік і хлопці наступаючи на ноги один одному, ринулись поміж людей.

- Беріть собі троячку, - став відраховувати Ігор, - мої вернули.

- Тримай на поїзд, - Володька посміхнувся, - ми що бандити якісь, щоб грабити когось.

- А хто ви пацани? Звідки?

- Він зараз щасливий і тому усіх виручає, - посміхнувся Павлік, - тому що закоханий в Араратську Сову.

- Дякую вам, - хлопець протягнув руку на прощання.

Коли вже все закінчилось, Володька звернувся до друга:

- Де таку фінку взяв?

- Старий пхнув. Каже мені: ніколи не ходи на ринок з голим кулаком лишень. Виходить правий був.

- Напишу до Аліски як тут відбувались події нині, як про неї згадувалось.

- Пиши, думаю що в тебе буде з нею ще багато чого пов'язано, так що в кінці твої листи зберуть і книжку надрукують якусь. Такий «Посібник для закоханих».

- Пішли тобі куртку шукати, ми ж чого тут?

- А, точно, я вже забув навіть, - посміхнувся Пашка.

- Ти не спіши, якщо не купиш, я на другу суботу, маю свою сову забрати в того майстра, так що поїдемо.

- А я вже думав що свою Сову забираєш до себе жити.

- Ще скоро, але я не проти якщо чесно.

- Почекай ще трохи, а як тобі малих совенят народить зразу, що будеш робити?

- Олька так не думає, вона сказала що не знає чи в Аліски діти будуть. Але скажу тобі чесно: якщо б навіть лікар сказав що вона не зможе народити, я все одно б женився на ній. Вона мені така якась близька, просто відчуваю що Аліска моя доля.

- Тоже мені аргумент: як Олька думає. Кого слухаєш? Най подумає щоб в неї чоловік був перше, бо вже одного втратила через свій язик дурний.

- Не в язика справа, - признався Володька, - після того як я увидів фотку ту шкільну, мене вже сверліло в середині якщо чесно, а коли вже побачив живу Аліску, тоді ти вже сам знаєш.

- Првельно зробив. Хоча Олька може нарікати ніби все через неї ти вийшов на Сову, але якщо навіть так, ти не можеш через таке сам себе заставляти наперекір.

- Олька ще буде мати, вона також ще в школу ходить. А так як вона єдиначка і ще така що має такий язик, що не одного обмотає тим язиком.

- Правельно Вовка, - погодився Павлік Вівчар.

П'ятого вересня у вівторок, Біликам приєднали телефон. Також там був номер, через який можна було виходити на міжміську лінію і замовляти перемовини з іншими містами. Найбільше такою подією радів Володька, так як тепер вже він мав можливість не лишень замовити перемовини, а також оплатити за час розмов, так як вже заробляв свої гроші, працюючи водієм Генадія Афанасевича.

Правда до того часу, він вже написав листа дівчині, про яку думав постійно, вислав свої світлини і чекав відповіді. Володька знав що дівчина вже пішла в школу, але так як була того року шкільна реформа, вона перейшла вже в дев'ятий клас, (Аліса ходила з сімдесять п'ятим роком, тому що була народженою п'ятнадцятого листопада сімдесять четвертого, але усі учні, яким до першого вересня не виповнювалось сім років, ходили вже з наступним, так було з дівчатами і хлопцями також. Звчайно якщо б вона була народилась як повинно було, тобто в дев'ять місяців, тоді в неї дата народження припадала б на січень сімдесять п'ятого, але як вже тепер відомо, в родині четверта дитина народилась семимісячною. Правда очікування виправдали себе, так як три брати і батьки чекали дівчиники і вона народилась на їхнє бажання, хоча передчасно).

Володька мало знав про сім'ю Аліси, а якщо щось знав, тоді лиш негативи, якими клеймувала Оля, хоча він не хотів це більше згадувати, все ж таки думка побігала щоб чого більш довідатись як в неї вдома: ким працюють батьки, де брати її, хто вчиться, а хто в армії і так далі.

В своєму листі, він запитував її саме про рідних і як хлопця не кортіло щоб зателефонувати, він заставив себе почекати на листа, щоб довідатись щось більше про середовище в якому знаходилась дівчина. А вже тоді можна буде зв'язатись з нею і мати усний контакт.

Того тижня в п'ятницю, Володька повернувся з роботи, година була біля шостої вечора, але тепер вже йому працювати було простіше так як в любий час його начальник міг його викликати через телефон. Того дня прийшов лист, хлопець зразу кинувся його читати. Але коли він відчинив конверт, в ньому було дві світлини. На одній дівчина стояла тримаючись рукою за біле металеве крісло, і тут вона була без окулярів. Аліса була одітою в джинси, вгорі біла блузочка, а на поясі червоний широкий ремінь. На

другій світлині вже була вона зблизька, тобто погруддя і вже в чорній блузочці. На очах були окуляри і виглядала вона більш дорослою, немов молода вчителька. Володька став розглядати подругу, в нього так піднявся настрій, що він був готовим стрибати.

В листі дівчина описала про себе, про школу, подякувала за світлини, які вислав їй Володька. Також відповіла на запитання, які хлопець був їй написав в своєму листі. Вона написала, що її батька звали Ашот, він працює в Інтергазі, в даний час він проживає тимчасово там у Вірменії. Маму звали Надя, вона працює на кондиторській фабриці, а в їхньому домі завжди є шоколад і цукерки. Два брати живуть з нею, а середній брат в армії служить, в місті Тамань. Старший брат працює таксистом, а молодший вже на ринку щось там робить також.

Дівчина призналась, що вона не ображеться коли її зовуть Сова, тому що їй навіть якось романтично, а так назвали її не Оля з Іваном, а ще в школі в першому класі, і це вже вона сама їм призналась про свою кличку, і тут все нормально. Також вона любить слухати історії про жахи і сова є саме такою птахою, яка в ночі нічого не боїться. В цьому була якась таємна романтика в дівчини. А ще написала що їй дуже подобається Львів: там гарні споруди і навіть сама назва міста, для неї якась глибока і урочиста.

Аліса запитувала щоб Володька їй порадив, яка їй підійде зачіска, тому що вона не знає чи відростити довге волосся чи вкоротити його. Також запитувала які йому пісні подобаються, любимі актори, і що він любить їсти.

В кінці листа, дівчина йому подякувала що він їй написав знову, вже в школі похвалилась подругам, що в неї є такий привабливий дружок у Львові.

Володька прочитавши листа, рукою погладив декоративну сову, яка була почіпленою на центральному люстерку, з кумедними великими очами, вийшов з Волги і побачив сестру яка повернулася зі Львова. Він гукнув за нею, на ходу витягуючи світлини з конверта:

- Танька, ти в прічах розбираєшся?
- В чому? – Не зрозуміла сестра.
- Як волосся краще для дівчини, питає мене одна подруга: чи відростити більше, чи обрізати.
- Хто така?
- Подивись що я маю, - Володька протягнув дві світлини.
- Првельно сказати: кого я вже маю.
- Як тобі?
- Якась молдаванка? Звідки вирізав, з якого журналу? – Таня повернула світлинку, щоб поглянути чи нема там ім'я заді написаного.
- Вірменка, і не з журналу, а я її знаю, сама прислала фотку для мене. Як думаєш: підходить мені?
- Але волосся в неї, нічого собі які брови. А як їй чорний колір до лиця.
- Класна правда?
- А цілується як? – Посміхнулася сестра.
- Ще не пробував.
- Слухай, привези в неділю до нас, я живу хочу увидіти, а не на папері.
- Танька, та вона ще в школу ходить, мала ще щоб ти вже тут сваталась з нею.
- Яка мала? Я подумала що студентка якась вже і вчиться тут у Львові. Ану розкажуй де і коли зніхався з такою і ще вірменкою?
- Довга історія.
- Я не віддам тобі фотографії, поки не розкажеш мені. – Таня поманила рукою брата до лавки, яка стояла під сливками перед Волгою, щоб все довідатись про дівчину, а Володька сам хотів поділитись з сестрою про своє щастя. Він почав від того дня, коли вони з батьком їхали і в Галичі поламалась їхня автівка. Признався про Олю, про те як Пашка його виручав, а в кінці замовив сестру, щоб та нікому не розповідала, ну хіба Віталію і ще можна Рексу, той не скаже нікому.
- Правда вже того вечора, все відбулось навпаки: усі знали про дівчину окрім Рекса, прийшлося показати світлинку, навіть Микола почухався і промовив до дружини:
- Що ж тепер Віронько, прийдеться малого з армії якось визволяти, не буде чекати якась з сонячного Арарату на нього два роки; хлопці не дадуть, а так невістку можливо будемо мати глянь яку.
- А вона його захоче? – Пожартувала мама.
- Як фотокарточку дала, виходить що дуже хоче.
- Щоб не сказав малий Афанасечу на роботі, тому що той запросить якщик коняку арм'янського; нехай мовчить.
- От задав нам наш Вовка мороку тепер: будь тут мудрий і дай план. – Розвів руками Микола.

Молодий Білик зрозумів, що з його рідних ніхто не має проти того що він дружить з дівчиною, надумав собі щоб зателефонувати з дому і провести першу телефонну розмову.

Звичайно що хлопець розумів про те, що батьки не надто серйозно віднеслись до того про що їм повідомила Таня, адже дівчина ще навчалась тим більше досить далеко, а йому також ще випониться вісімнадцять наступного року, і про серйозні стосунки поміж двох молодих людей, говорити було ще рано. Але хоча добре виділялось в тому, що все ж таки ніхто не став проти. Володька пам'ятав коли Віталій почав заходити до сестри, тоді також було все як повинно бути в людей: батьки відносились до такої події ніби нормально, так що хвилюватись не було потреби, тим більше передчасно.

Можливо в Біликів, не перечили у виборі коханої людини ще й по тій причині, що пам'ятали одруження діда Василя і стрія Романа, вже як кажуть один раз попеклись так, що до тепер «дмухали на холодне», як говорить народне прислів'я. Тому ні в доньки Тані, ані тепер у сина Володі, заперечень не помічалось.

В суботу вечером, Володька відпровадив сестру до літної кухні, (так як телефонний апарат стояв в хаті, в прихожій), він всівся і м'яке крісло і замовив перемовини з Івано-Франківськом. Пройшло доволі часу, може хвилин десять, а так нарешті було встановлено зв'язок.

- Алло, - відізвася спокійний жіночий голос.

- Добрий вечір! Скажіть будь ласка, це квартира Азарян?

- Так. З вами Надя на телефоні.

- Я хотів просити, чи можна мені на кілька хвилин Алісу, якщо вона вдома?

- А це з перукарні може?

- Ні. Я просто її знайомий, я з Дублян дзвоню вам, це поруч Львова.

- Ой, в Алісі так далеко знайомі можуть бути? А у вас платний телефон скоріше всього, я швидко. Я подумала що з перукарні її питають, - добавила мама дівчини.

Володя хотів щось почути, але нічого не було чути, через кілька секунд, він почув шурудіння коло трубки:

- Алло, слухаю.

- Привет Аліска!

- Это точно Дубляны, или меня разыграли?

- Точно. У меня уже телефон провели; я же писал тебе что будет телефон.

- Тогда скажи так для пароля, как в Армении обращаются к очень близкому человеку?

- Ко мне например, очень близкая армянка, обращалсь в письме – джан.

- Точно джан тогда. – Дівчина розсміялась. – А давай на украинском будем; я хочу пробувать как получается у меня. Только не смейся с меня пожалуйста, договорились?

- Добре. Як справи коло тебе? Як настрої?

- Нормально. А що тут пройшло: Ольга сорилась.

- А чому так? Вірніше, що їй не так?

- Мол, чому ти не їдеш до неї уже як скоріш.

- Моя справа: не хочу і не їду. Побув в неї, вже досить. Вона не моя подруга, щоб я до неї часто приїздив.

- Ну так получилось что я виновна.

- Ты не виновата, нехай не вигадусь.

- Если мужчина так сказал, тоді вопрос исчерпан.

- Аліска, мої батьки твою фотку бачили, сестра сказала що в тебе дуже волосся гарне, усім ти подобаєшся.

- Ти серйозно? Спасибо, я так старалась чтоб фотка була красивый.

- А ти постійно красива. А чорний колір як тобі підходить, дуже навіть.

- Ой, спасибо, так приятно слушать, - дівчина задоволено зітхнула.

- Аліска, а куди ти думаєш після школи: хочеш вчитись чи працювати?

- Я хочу на кулінара вчитись. Працювать в ресторане мечтаю, то еть руководить там.

- В мене вже апетит появился. Звичайно що тобі начальницею бути, завідуяча ресторану Аліса Ашотівна.

А ще настроїй піднявся, що я особисто знаю таку особу. Уявляю собі: красива і ще готувати уміє смачно, про таке лиш мріяти можна. Так що коли ти до мене приїдеш у Львів, я вже навіть не знаю куди повести, в який ресторан, щоб було тобі до смаку.

- Ой спасибо, ти такой хороший, такой ласкавий. Главное щоб конфет не купляв, а все друге нормально.
- А конфет в тебе можна мені буде поїсти, вже тобі проїлись. Я ж то побачив що торта не торкалась навіть тоді в Ольки коли ми були.
- Давай приїзджай, будуть для тебе конфети і кофе як ти любиш?
- З одного горнятка?
- А що так понравилось? – Дівчина тихо засміялась від радості.
- Дуже навіть.
- А ти не сказав мені в листі, як тебе звати мені?
- Можна Вовік.
- Не серйозно звучить; правда яюсь... Нет, конечно если, - (дівчина перейшла на російську мову, щоб краще пояснити), - имею ввиду если там однокласник, или парень со двора, тогда может быть нормально, не не в этом случае.
- А я тоді виходить ближчий до тебе, я правильно зрозумів?
- А хто дальшим, тоді не буде пити з одного як ти сказав, горнятка.
- Все правельно ти зрозуміла і відповіла також дуже правильно.
- А як мама тебе кличе?
- Мама кличе мене Володька.
- Тоді я також так буду.
- Можеш мене навіть Джан звати.
- О, ти так хочеш щоб ніхто другий, только я одна?
- А чому ти про маму запитала? Цікаве запитання між іншим.
- Цікаве, це то самое что интересное? Я правильно поняла?
- Так, все правильно.
- Это потому, что мама не будет звать скажем официально как в документах, или в паспорте, и одновременно, чтоб звучало красиво с уважением.
- А тебе як мама кличе?
- Мене, Аліска, буває коли сердиться тоді Аліска просто.
- Красиве ім'я в тебе. А я від тоді ще від Галича, думав постійно: як ту дівчинку звати, що її кличуть Сова. Хоча мені також подобалсь як тебе назвали, просто думав чи ти не злишся за таке. А в мене є ще також прізвисько таке шкільне, мене знаєш як назвали?
- Интересно, то есть цікаво.
- Назвали «Гриб», тому прізвище Білик, а є білий гриб. Так вчитель сказав був один раз і діти підхопили. Так що в нас виходить така картина зараз: У лісі, лісі темному, сова сидить на дереві, а вже внизу під деревом, там білий гриб росте. А вони сидить і спостерігає, щоб хто його не взяв і не з'їв. Якщо б він був просто мухомор, тоді не було б причини переживати за нього, а так гриб ж то їстівний, - пожартував хлопець.
- Я всё поняла. Буду сидеть на дереве, смотреть, стеречь, и всех отгонять, особенно ночью...
Двоє розсміялись з такого сюжету.

Наступного тижня, Володька приїхав з роботи. Він направився іти в літну кухню, щоб чого поїсти, але сестра вийшла з хати і тут же його поклікала:

- Вовка, до тебе якийсь пацан дзвонив десь дві години тому. Сказав, що буде знов дзвонити в сьомій нині.
- А хто такий?
- Якийсь Івасик-Пащочок. Я подумала ще, що з дітсадка якогось може.
- Так сам сказав?

- Він щось хотів пояснити, а якась дівка взяла телефон і пояснила; так і сказала: з Вовкою хоче поговорити про одну справу, Івасик-Пацючок.

- Він з Галича.

- Так, з Галича. Але дзвонив з Івано-Франківська.

- Хіба що в Аліски був, тому що лиш вона має мій номер.

- Була якась там коло нього дівка також.

- А якою мовою вона сказала?

- Так як як тобі переказую; нашою мовою.

- Добре Танюха, подякував. Іду щось візьму похлептати і буду зараз тут на сходах їсти, щоб чути телефон.

Коли Володька став набирати собі гречки, він добре посолив, витягнув з банки малоросольний огірок і вийшов на двір. Володька став думати: напевно вже якась там знову драма розгоряється, якщо вже Пацюк дзвонить мені, а хтось поруч. Якщо він був в Аїлси, для чого він їй щоб до мене звертатись про якусь справу? Виходить що вже якось обвели там Сову і мають мій номер. Вона ж довірлива дівчинка, а Олька з тим Пацюком, напевно вже її якось випитали, а тепер щось почнуть вигадувати двоє.

Хлопець дивився поглядом де в даний час собака Рекс, тому що Володька любив собі сісти на сходи хати і так їсти, але це було можливим лиш тоді, коли вівчарка був на ланцюгу, тому що в іншому випадку той прибігав і зразу впихав морду в тарілку без дозволу. Розглядаючи місце знаходження Рекса, нараз його думки перервав дзвоник телефону, хлопець зайшов в хату, поклав тарілку в коридорі на тумбочку і швидко кинувся в кімнату де стояв телефонний апарат.

- Алло! – Відізвався Володька.

- О, вже приїхав роботяга нарешті? – Почувся голос, але явно не Аліси.

- Так я вже вдома, а я з ким?

- Вже забув так скоро?

- Оля може?

- Не «може», а таки Оля, якщо вже так забув.

- Мені сестра сказала що Ванька мене шукав.

- Він був в мене, вже поїхав автобусом в Галич.

- А що він хотів; може ти знаєш?

- Я того тебе набрала зараз: він просив, щоб тебе запитати, чи ви там з Пашкою їдете на «трасу», хоче шмотків купити. Сам не поїде, а якщо з вами.

- Він напевно не знає де можна купити.

- Знати може вже б знайшов, але «посикає» як кажуть, там йому не тут вдома. Пацюк герой в Галичі, а там боїться щоб не тріпанули блатні паціки. Просив запитати, і я питаю тепер.

- Давай я з Пашкою перетру тему, нехай він мене набере в п'ятницю в такий час, а в суботу якщо зможемо, тоді нехай приїде Рахівським поїздом рано. Я його зустріну тут на вокзалі і будемо шукати поляків.

- Діловий ти там бачу, - відказала Оля.

- А в мене запитання до тебе: звідки мій номер взяли?

- А хто тут має, як ти думаєш?

- Одна особа лишень.

- Вона дала Пацюкові. Правда сказала щоб нікому не признався, він і сам від мене дзвонив, але я вже увиділа його папірець і переписала так для себе; на всякий випадок. А мій стричок завтра в Галич їде, тому думаю запитаю тебе, і вийшло на краще: тато йому перекаже, щоб в п'ятницю був в нас вже.

- Зрозуміло... Добре Олька, ти не витрачай горші, давай.

- А що нічого про Сову не хочеш знати більше? – З хитрою іронією запитала дівчина.

- Я лиш знаю, що ти про неї погане постійно, а вона телефон дала вам, вона вам добром старається.

- Тоді я також добром, але для тебе буду; хочеш?

- Яким добром ти можеш для мене?

- Давай послухай, а тоді скажеш чи воно для тебе не є тим, чого ти хочеш.

- Давай, я слухаю. – Володька настроївся і подумав що зараз йому прийдеться сваритись з Олькою.

- Я зараз навчаюсь в медучилищі, а Тьотя Надія також хотіла, щоб Сова сюди поступала, тим більше я усіх тут знаю, підкажу їй що треба і так далі. А в школі однокласниця Сова, така є Галя Воронюк, десь поміж дівками сказала, що дуже хоче поступити в Львівський Технікум харчової просмисловості. Сова коли почула, вже з тією Галею домовилась, щоб разом з нею буде також поступати. Гальки старики

боялись її відпускати в Львів, але тут вже познайомились з мамою Сови і тьотя Надія тепер думає як бути. А Вронюки вже ніби згідні, якщо дві будуть разом, тоді нехай поступають.

- Вони на кулінарів хочуть? – Володька тут же пригадав, як йому Аліса призналась, що хоче на кулінара вчитись. Виходить так, що те що Оля говорить, є правдою.

- Але як виходить смішно: Сова і Ворона, дві полетять на Львів.

- Галя Воронюк, тоді вже з нагоди вона Ворона, кликуха така в неї. – Додумався Володька.

- А чому саме Сову потягнуло на кулінарку, думаю ти вже сам знаєш.

- В неї мама на кондиторській працює, можливо тому...

- У Львові хоче бути твоя Сова.

- Тоді «Ласкаво просимо», як співається в пісні.

- Так що шукай їм квартиру там, якщо не хочеш щоб десь в гуртожитку львівські батяри «зажимали» твою Сову так, що аже пір'я з неї сипалось, а то в неї вже сіськи нівроку що куди там.

- А в школі не пристають пацани до неї?

- Хотів один, але вже не хоче більше.

- А хто його поклав на місце?

- Сенька. Той може директора покласти навіть.

- Ой Олька, скільки новин, є над чим думати. – Хлопець відчув радість від почутої новини.

- Так добре я тобі про Сову цього разу?

- Дуже добре. Я сам наберу її може завтра вже.

- Ой, яка вже любов, а в Сови вже очки від щастя світяться.

- Давай Олька, не фантазуй.

- Що переказати Пацюкові?

- Скажи щоб Івасик не посилав від того що поїде до Львова, а якщо хоче більше щось дізнатись, тоді мене щоб набрав в п'ятницю, о сьомій вечора.

- Давай Вовка, тримайся.

- Дякую Олька за таку інформацію.

Телефон клацнув і зв'язок перевався.

Хлопець потер задоволено долоні рук, він подумав: хоче у Львові бути моя Сова, тоді я візьму її тут до рук так, щоб аж пір'я сипалось, як Олька говорить.

Володька не втримався щоб не признатись сестрі про те що він почув лишень що від Ольки. Якщо зразу він був незадоволений тим, що його номер телефону попав до Сосновських, то після розмови, він вже так не думав. Вийшовши з хати, хлопець побачив Таню, яка гладила вівчарку.

- Танюха, знаєш що?

- Що малий?

- Аліска моя хоче поступати на кулінара, її мама працює на кондиторській фабриці і вона хоче також.

- Мама працює, а донька вже напевно така солодка, що ти вже не можеш дочекатись щоб губи злизати.

- Танюха, справа в тому, що вона з подругою-однокласницею, хочуть поступити тут в нас, в Технікум харчової промисловості.

- А все через тебе напевно?

- Танюха, мені треба взнати де можна квартиру нормальну для них підняти.

- В свекрухи живе квартирантка зараз, якась дівка з Бродів. Думаю що може і дві взяти, в одній кімнаті помістяться. Сам подумай: платять трошки більше як одна, а живуть в одній кімнаті. Там кімната в якій квартирантка живе, велика в неї досить.

- А в тебе ідея, - Володька став ходити колами навколо сестри. – Я переговорю з Аліскою і скажу що так можна домовитись тут. Але головне щоб вони поступили...

- Попросиш свого Афанасеча, він допоможе.

- Він може з цементом допомогти, а кулінарія справа з цукром; два різних матеріали.

- Саме з цементом допоможе тому, хто коло кулінарії. Запитай кажу тобі.

- Ще не зараз, як прийде до того, тоді буду просити.

- Малий, - Таня поглянула суворо на брата, - а ти не думаєш що в армію треба тобі? А може тебе туди зразу на Арарат служити відправлять.
- Втечу з армії, не зможу там бути сам.
- Що так серйозно закохався, - також серйозним поглядом, сестра поглянула на Володьку.
- Вона така класна дівчина.
- Щось таке виходить в Біликів: Наталка, стрийка Романа, віддалась була за якого кабардинця, а ти знайшов якусь також звідти.
- А сталось через той випадок тоді, як нам Жигулі поламались були.
- Воно так буває: як людина має знайти своє щастя, тоді може навіть воно з літка впасти, а машина тим більше поломиться.
- А ти пам'ятаєш такого жука, що баба носила на плащі?
- Щось пам'ятаю таке.
- Я тоді їй подарував в Галичі. Плащ бабин був в машині нашій, а я зняв жука і дав Алісі.
- А баба думала що його в Пилиповича на поминках вкрав хтось.
- А це хто такий?
- Працював в них в один такий і помер був.
- Має Аліска того жука; не вкрав його ніхто.
- Ти вкрав жука.
- А якщо свій, тоді не рахується навіть.
- А тепер вже і вона своя також?
- Своя Танюха, своя вже.
- Знаєш малий, так дивлюсь як тепер молодь змінилась від моїх ровесників, тепер вже ніхто тим дурним комсомолом не морочить голову собі, якось так вільно стало, не бояться діти вчителів як скоріше, навіть старих вдома також. Одіваються хто як собі хоче, малюються як клоуни.
- А хіба скоріше не малювались? Волосся постійно вчителі мали якесь інакше.
- Так це жінки, а хлопці де таке робили коли? Зараз пацанва перекісем водню випалює собі гривки на біло, коли таке було? За моїх літ, в школі постригли б на лисо за такий колір, навіть батьків не спитали б.
- А тепер вже модно і на лисо бритись також.
- Зеки стали популярні; вже пацани під них собі також голяться.
- А я вже не можу ні бритись, ані малювати волосся, тому що повинен думати яким я подобатись маю одній особі; а ти знаєш хто така вона.
- Ой малий, але все правельно, - похитала головою Таня.

Після тієї розмови, Таня все розповіла мамі, але мама Віра, була занятою на роботі, так як її поклали завідуючої аптеки і в неї було мало часу, тим більше що син ще був молодий до одруження. Хоча коли поглянути на його батька Миколу, який також одружився ще до армії, тоді можна було досить серйозно віднести до такого явища.

А після того всього, Володька став думати як би йому зустрінутись з дівчиною віч-на-віч, хоча на кілька годин часу, але щоб побачити і торкнутись її безпосередньо. Потрібно було знайти причину щоб поїхати в Івано-Франківськ, а ще якось з нею десь провести час, тому що додому він чомусь не хотів іти. Можливо тому що побувши в гостях Ольги, він побачив як батьки вже знали про нього, як все відбувалось офіційно, а тепер він немов став боятись такої уваги для нього від старших, тим більше що не без того, щоб мама Аліси не знала про його візит до братової доньки.

Але головне щоб був телефон, а вже через нього, можна було домовитись про зустріч, а також про технікум і житло на квартирі, в мамі Віталія, яку звали Емілія Войцехівна.

До суботи, Володька вирішив багато справ: домовився з Вівчарем, що той поїде разом з Іваном з Галича і ще з одним другом на «трасу», щоб купити речей в поляків. Але головне що було, він перемовився з своїм щепом і Афанасеч сказав що зможе допомогти, щоб дві Франківчанки, поступили в технікум. За таку послугу він попросив жартуючи пляшку вірменського коньяку, хоча Володька цілком серйозно зрозумів жарт як натяк і прийняв таку пропозицію, належним образом.

Також хлопець вже встиг перемовитись з мамою Віталія, він сам особисто поїхав до неї, жінка мешкала на Підзамчу, в неї була стара квартира і вона так практикувала щоб брати студентів. Спочатку коли ще син жив вдома, вона брала одного хлопця на квартиру, а вже коли син переїхав до Біликів в Дубляни, тоді господиня квартири брала дівчину, а в даний час вже навіть погодилась щоб взяти дві. Все немов складалось вдало, так як квартирантка яка мешкала в даний час, повинна була закінчити науку до наступного літа, а дівчата коли поступлять, тоді у вересні можуть зайняти квартиру, а вірніше кімнату в квартирі.

Емілія Войцехівна, була такою людиною, що вона любила коли хто її щось розпитає, поцікавиться її життям, посміється в чомусь і Володька це вже знав від своїх домашніх. Тому він досить розважливо повівся: розглянув усі вазони в квартирі і на балконі, поцікавився світлинами які висіли на стіні, хто там на них зображений, скільки літ прожив і ким працював. Навіть розглянув якийсь давний чайний сервіз, розпитав господиню про здоров'я і самопочуття, похвалив що ще гарно виглядає на свої роки.

Таким образом перемовившись з Емілією Воцехівною, дійшли двоє згоди в такій справі, вигідній для усіх трьох сторін.

Володька зрозумів що він має в такому успіх, щоб щось закерувати, і мабуть це в нього передалось від покійного діда Василя, який також все життя щось орудував, хоча працював простим водієм лісовоза.

В суботу, Володька не поїхав з хлопцями на «трасу», він лиш зустрів Івана на вокзалі, притому своєю робочою Волгою, привіз його спочатку додому, нагодував, а вже опісля повіз до Пашки, в якого вже чекав ще один хлопець Міша, і вже усі троє, поїхали купляти в поляків. Опісля гість з Галича, повинен був поїхати вечірним потягом додому.

А сам Володька замовив перемовини з Івано-Франківськом, і коли вже зв'язок було встановлено, він зрадів що дівчина була вдома в той час.

- Привіт Аліска, - привітався Володька.

- Привет мой Джан.

- Добре що ти вдома, в мене багато новин для тебе хороших.

- А я так подумала, що ти будеш дзвонить, якось відчувала, - призналась дівчина.

- Я думаю що тобі поступати на кулінара, потрібно тут в нас у Львові.

- А ты наверное уже мои планы раскусил как я слышу?

- Більше того: я вже домовився з начальником який замовить за тебе і за Ворону, щоб ви поступили і ще домовився за квартиру, де ви будете обидві жити.

- Ты чё серьёзно, или так пошутить решил?

- Які шутки Аліска? Квартира гарна, жіночка одна, вона мама швагера мого Віталіка, інтелігентка, бувший працівник заводу «Електрон», вже погодилась, щоб з вересня наступного року, вас прийняли двох. Ціна доступна, я можу оплатити навіть за вас двох.

- Слушай, я счас Галюське скажу, её родители обрадуются.

- Скажеш, але ще зі мною поговори.

- Ты такой заботливый, такой хороший. Спасибо тебе; мы очень благодарны.

- Пашка, сказав що знає з ким вирішити щоб вас, тебе і твою подругу, ніхто не торкався тут у Львові, він це вирішить без проблем. Скажіть батькам своїм, щоб в такому питанні були спокійними.

- Ой, как замечательно; так все понимаешь ведь.

- А мені подобається як ти мене зовеш не по-імені, а так як ти сказала.

- Если нравится, тогда буду звати тебе Джан; пожалуйста.

- Думаю тобі в Львові буде подібатись і ми зможемо бачитись постійно вечером. А на вихідні собі будете додому їхати в п'ятницю вечером Чернівецьким поїздом, а вечером в неділю, Мінським поїздом сюди, я вас зустріну, завезу в квартиру. В мене ж машина вдома постійно стоїть, так що все буде окей.

- Это так романтично в таком городе только погулять, а учиться это вообще клас. У вас там много всего старинного, напоминает Армению. А в армию тебя не возьмут? Нет, тебя нельзя в армию в никоём случае.

- Нащо мені армія, на кого тебе тут залишу у Львові.

- А ти прийдеш до мене в ноябре?

- П'ятнадцятого?

- Тогда работать будешь в тот день.

- Можна в неділю, після п'ятнадцятого. Ану я маю календарик зараз гляну, - Володька витягнув з портмане маленький календарик, – так виходить неділя дев'ятнадцятого.

- Давай з Пашкой вместе; я позову подругу.

- А мама що скаже? Тобі ж не вісімнадцять років, може не дозволить щоб хлопці були у вас.

- Ну если так волнуешься, тогда скажу что ты друг Сеньки, брата моего. О, кстати: Ольку надо пригласить, она така стала со мной ласкавая, дело в том, что в Сеньки друг есть один, а она хочет с ним дружить.

- А ти не проти?

- Мне какая разница; пускай дружат.

- Тоді приїдемо, - пообіцяв Володька.

- Пожалуйста Джан, я буду очень ждать тебя. О, Сенька видак притащил, у нас будет несколько месяцев, посмотрим видео американское, интересно будет.

- Якщо будеш коло мене сидіти поруч, тоді буду дивитись, а не як минулого разу коло Пашки сиділа, хоча тоді він адрес взяв, також була вигода з того.

- А «поруч», это рядом, я правильно поняла?

- Майже на колінах.

- Если тебе хочется, почему бы не посидеть. Только чтоб приехал, обещаешь?

- Як все буде добре, обов'язково приїду; обіцяю.

Після того коли вже двоє попросились, хлопець подумав собі: добра вона дівчина, мирна така, навіть на Ольку не гнівається і сказала що покличе також. Тепер зрозуміло чому та Ольга такою доброю вже стала, і про Аліску розказує мені, але так може і краще в даний час для мене, а тим більше для Аліски.

А мені тепер, подарунок якийсь знайти, тому що вже з цукерками не пройде - посміхнувся хлопець - в неї цукерків вдосталь. Що ж то купити для неї такого, хіба що якусь штучку янтарну, вона ж любить збирати такі прекраси, в свою колекцію...

26

Опісля, Володька все переказав Павліку, він також став просити щоб той поїхав з ним в Івано-Франківськ. Павлік погодився лиш тоді, коли той візьме машину, а вже чи Волгу, чи батькову, немає значення. Володька став думати як поступити, тому що машиною їхати було небезпечно, адже ще не виповнилась дата вісімнадцять років, але з другої сторони, можна було довше посидіти в гостях і повернутись над ранком додому.

Також Павлік став сварити, чому той не домовився на суботу, адже в неділю вихідний день, а так потрібно буде іти на роботу після повернення, лиш Володька в цьому проблеми не побачив жодної, так як він на роботі доволі чекав на начальника свого і мав нагоду спати як кіт на сонці.

Наступного дня, Павлік приїхав на мопеді до Біликів. В той час на подвір'ї була Таня.

- Танька-банька! - гукнув з вулиці Вівчар, - заклич свого Гриба. Волга стоїть, так що не брешти що він не вдома. Я чекаю тут!

- А в тебе що твоє піпкало не робить? Посигналь йому.

- Зараз піде сирена на всі Дубляни, - пожартував хлопець.

Пашка справді став сигналити, але Таня розсміялась коли почувла:

- Твій сигнал, щось таке ніби качка кричить, яка вже доходить.

Але Володька почув сигнал і вийшов з літної кухні. Він підійшов на вулицю до товариша.

- Здоров Пашка, - хлопці подали руки один одному.

- Я тут запитав старого свого, де можна купити якусь штучку янтарну. Він дав наводку мені, якщо хочеш тоді підемо двоє і запитаємо.

- Це вже щось таке що мені треба, - з цікавістю став дивитись Володька на друга.

- Дивить тут Вовка: в центрі коло Оперного, час від часу появляється такий мужик, він сидить там на лавці і звати його Сенька.

- О, так як швагра мого.

- Твій здається Віталій, - не зрозумів Пашка.

- Не той, я про того що там у Франківську.

- А, ти про того. Так той Сенька, вірніше цей Сенька, знає хто може продавати такі штуки. Приїдемо і скажемо що ми від «Вужика» старого, так дід сказав мені. А вже після, він нам скаже куди звертатись.

- А хто такий «Вужик»?

- Мій старик, в діда таке погоняло блатне.

- Тоді давай в суботу поїдемо під театр, поїдеш зі мною?
- Давай поїдемо. – Павлік погодився.
- Коли вже Вівчар поїхав, Володька пішов на подвір'я і присів на сходи хати. В той час Таня винесла мельницю з випраним одягом, щоб розвішати його на проводі для сушіння.
- Малий, не сиди на бетоні, - запротестувала Таня, - простудиш собі все чим природа наділила, а тобі ще женитись і я племінників хочу мати.
- Таких совенят малих?
- Звучить нормально, так що можна і совенят.
- Танюха, а ти знала що старого Вівчара, блатна кликуха «Вужик»? – Володька почав сміятись.
- Встань з бетону, кому сказала! Хочеш собі свого «вужика» простудити? – Сестра замахнулась мокрим рушником, щоб зігнати Володьку.
- Вже встав, - хлопець справді встав на ноги.
- Виріс, а розуму як в того Рекса, і то нюх в того кращий.
- Танюха, в мене проблема.
- Я тебе маю пильнувати до старості літ? В тебе ще буде проблема, як не будеш мене слухати.
- Танюха виручай.
- Що треба? Вже десь залетіли двоє з тим Вівчарем і грошей вам нема де взяти?
- Що ти таке подумала, в мене друга проблема яку не можна вирішити.
- Нема таких проблем, щоб не вирішувались.
- Танюха, мені на день народження до Аліски треба, але машину хочу випросити нашу, а тато не дасть. Це ж далеко їхати, аж в Івано-Франківськ.
- Щось придумую, - якось байдужно відказала сестра.
- А що можна придумати?
- Та не в Америку їхати, що зробив з того якусь драму, ніби там в тому Нагорному Карабаху.
- В тебе інститут; придумай щось.
- Скажу що мій Віто якогось пса купив там для свого друга, і треба привести. Пес великий, кусючий, не буде в поїзді вести сабацюгу такого. Візьмете Жигулі і поїдете двоє.
- А там я що з ним роблю?
- З ким: з псом чи з моїм Віто?
- Вталіка де подіну і пса не буде.
- Та все просто: Віто завезеш до мами його на Підзамче, нехай десь посидить в неї, я відпочину від нього, а потому забереш вже тут у Львові як повернешся. А про пса скажете що здох, поки ви приїхали за ним.
- Танюха, як в тебе все просто. Думаєш спрацює такий план?
- Я сама буду говорити, не переживай таким.

Володька ранком поїхав на роботу. Почав падати дощ і хлопець привізши свого начальника на якусь будову, спостерігав як якісь солдати срочної служби там працювали. При виді таких роботяг, хлопця пробирав жах, він уявляв себе що через рік часу, може опинитись на їхньому місці. Один з солдатів, який був вже старшим по строку служби, різними словами кричав і сміявся над іншими молодими. Володька спостерігав до того часу, поки той самий нахабний солдат, не став матюкатись і вживати для зв'язку речень, (якщо це можна було назвати таку бесіду реченням), слова українською мовою. Володька оцінив того що мабуть він з якогось села, а це чути було по його мові.

Нараз Володькові пригадалось як йому сказала Аліса, про те що її рідний брат Саша, служить в армії в Тамані. Він уявиви собі, коли такий самий там старший віком, знущається з брата улюбленої.

Володька раптово відчинив двері, вийшов з автомобіля і підійшов поправляючи комір куртки.

- Що борзий дуже? – Без вітання запитав він солдата.
- О, здоров, - солдат посміхнувся, немов до знайомого, а Володька взяла ще більша злоба, як той перед місцевим львівським, став придобрятись.
- Питаю: борзий дуже?

- А з ними не можеш інакше.
 - Роги обламати?
 - Мені треба йти, я на службі, - солдат став дивитись чи хто не підійде з солдадатів, щоб його виручити.
 - Молоді звідки? – Володька кивнув на солдатів, які тягнули якусь бочку.
 - З Закарпаття, вони як цигани: дурні і тупі.
 - Вони пацани наші, земляки.
 - А що знаєш когось, що так за них?
 - Армяни є тут?
 - Є один, малий той.
 - Поклич сюди, - наказом промовив Володька.
 Солдат підійшов і позвав по імені, але Володька не почув ім'я виразно. Коли двоє підійшли, молодий вірмен, став в непорозумінні дивитись на водія Волги.
 - Привет, как звать? – Запитав Володька.
 - Меня, Дживан.
 - Как служба, не обижают?
 - Нормальный служба.
 - Давай так Дживан, - Володька витягнув портмане, якийсь папірець, відірвав з нього кусок і став записувати номера, - вот тебе здесь телефон, если кто обидет, целый Львов подыму.
 - А ты кто такой, друг?
 - Сюда сначала смотри, - Володька витягнув світлину любимої дівчини. – Как она тебе?
 - Слушай, красивый девушка очень. А это дорогой, она может армянка, а скажи не прав я?
 - Она из Спитака, отець з Армении.
 - Знакомый твой девушка?
 - Любовь моя.
 - Как приятно, поэтому ты меня защищать будешь? Она армянка, поэтому я ей брат, она мне сестра. Нас не так много; мы все батья и сестры.
 - Да, она армянка, правда наполовину.
 - Спасибо брат. – Молодий служивий, склав папірець і заховав в нагрудну кишеню.
 Солдат, який покликав вірмена стояв і все слухав, а Володька побачив що Генадій Афанасеч вже вийшов, промовив до солдата, який розумів українську мову:
 - Передаш там, щоб його не шниряли, і пам'ятай що ти у Львові.
 - Буде порядок, - пообіцяв солдадат.
 Виїхавши з будови, Володька думав щоб не забути, переказати дівчині, як він поручився за її земляка.
 А вже вечером, того ж дня, Таня зайшла у літну кухню. Вона вкинула собі смаженої картоплі, взяла трохи салату і стала їсти припершись до одвірка. В той час ще господиня дому не повернувся з аптеки, а баба Ліда насмажила картоплі, сама сіла дивитись телевизор, накривши собі коліна шерстяним покривалом.
 - Тату, - звернулась Таня до батька, - нам твоє Жигулі треба на один день.
 - Нащо? – Запитав Микола.
 - Віталій хоче пса перевести для свого друга.
 - А пес великий чи малий?
 - Яке має значення?
 - Якщо малий, тоді може в багажнику, а як великий дуже, буде псом в салоні чути мені.
 - Не в тому справа: можна і великого запхати в багажник; пес ще не верблюд.
 - А Вовка не може Волгою? Там багажник такий, що я можу скрутитись.
 - Далеко їхати трохи, може Афанасеч злитись на малого як взнає по спідометру що намотав більше.
 - Як далеко? Дуже далеко?
 - В Івано-Франківськ.
 - О, почекай, - підняв руку Микола, - мені Діма говорив, що хотів щось відвезти тестеві, мішок цукру здається, а може рису. Має той Діма того Москвича, і все ремонтує.
 - П'є тату твій Діма, а не ремонтує. Він коли тверезим? Зранку дві години може?
 - Біда з ним і його пияцтвом... – Микола співчутливо зітхнув.
 - Так що тату: можна вирішити таке питання? – Настоявала донька.
 - Можна, що тут рішати: машина моя їде, заправити і в дорогу.
 - Прекрасно, - вказала рукою Таня, в якій тримала виделку, - поїдуть хлопці за собакою, заодно і мішок той відвезуть. Він готовий має вже той цукор?

- А пса як треба: від нас до них, чи від них до нас?
 - Здається що звідти до нас, але я перепитаю.
 - Тут привезе таки додому нашого?
 - Ні, зразу до того мужика закине. Мені що не хватає Рекса нашого?
 - Щоб мене в дорозі не покусав той пес, а то я коли туди їду, в мене пригода зарзу - Микола посміхнувся.
 - Тату, тобі чого їхати? Малий поїде з Віталіком, а може навіть з Дімою поїде. Той пса закриє в багажник і приїдуть, завезе Діму і заодно пса того десь там на Лівандовку здається, чи на Рогатку.
 - А коли воно має бути, щоб я Дімові сказав?
 - Здається що на другу неділю, якось дев'ятнадцятого виходить.
 - О, тоді Вовка вдома, може поїхати якщо з Дімою і Віталіком. Самого боюсь пускати в дорогу. Він має права такі ще не діючі, але поволі поїдуть. Як хтось буде з старших в машині, тоді не біда, тай Діма права має на машину, так що малою як зупинять, Діма сідає за руль і їдуть не глядя далі.
 - Але точно треба знати, тому що ми дзвонити будемо за собаку.
 - Ви там рішайте з тим псом, а Діма поїде коли ви скажете, тим більше якщо на вихідний день. Але Вовка щоб бензини злив з Волги, я ще на якогось пса буду бензину заправляти? Хоча Діма може заправити також.
 Таня поклала тарілку і вийшла з літної кухні, на дворі падав осінній дощ, вона зайшла в коридор хати, глянула за перегородку, за якою піднімалась широка драбина на вишку і вигукнула:
 - Вовка! Малий, де ти там?!
 - Що Танюха? – Володька поглянув згори вниз.
 - Падай тут скоро.
 - А що таке важливе? Давай говори я чую добре.
 - Падай кому сказала! Питає він багато! Зараз як дам, мало не покажеться.
 - Мені що десять років? – Володька повернувся спиною і почав злизати вниз.
 - Я вже домовилась з татом; візьмеш машину і поїдеш до своєї Аліски, але не кажи нікому, - наказом промовила Таня.
 - Що точно? – Володька нараз змінив голос від радості.
 - Тато сказав що той Діма, має старому мішок цукру відвезти; поїдеш з ним.
 - Почекай: а там що я буду з ним робити? Мені треба Пашку взяти.
 - Візьмеш того Пашку, а Діму залишиш там в тестя, поки не побудете собі. Ви його визете, а не він вас, так що ти заправляєш програмою.
 - Напевно цукру треба тому, щоб самогон гнати.
 - Яка тобі різниця? Головне що машину дадуть тобі.
 - А про пса як сказати?
 - Щоб туди поїхав, а приїдеш хто про якого пса питати буде. Дімові тому поясниш коли вже виїдеш в дорогу, так що збирайся. А я пробрихалась, але батя не додумався: питав мене звідки пса вести: чи від нас туди, чи наоборот. Я відказала що не заю, а потому кажу: приїдуть назад і пса на Лівандовку закине зразу.
 - Танюха, ти в мене супер сеструха! – Володька потер долоні.
 - Знай малий, що я таки добра і багато чого можу, - Таня з гордістю підняла голову і направила у свою кімнату, а Володька побіг далі на вишку, в свій теремок у веселому настрої.

В суботу, одинадцять листопада, двоє хлопців поїхали в центр Львова на площу перед Оперним театром і справді там був чоловік якого вони шукали. Коли Павлік пояснив що вони від Вужика, розповів в чому справа, той сказав щоб прийти сюди завтра о третій дня і він принесе щось з бурштинових прекарас.

Володька взяв гроші, так як розраховував витратити навіть до сто карбованців, лиш щоб подарунок подобався дівчині. Але коли хлопець повернувся, його чекав новий сюрприз:

- Слухай малий, - звернулась Таня, - ти можеш якось домовитись нормально?
 - Ти про що Танюха?

- Коли ти маєш їхати до своєї малої?
 - В неділю, не завтра, а через тиждень.
 - Вона дзвонила коли тебе не було і просила передати, щоб ви приїхали не в неділю, а в суботу вісімнадцятого. Сказала що в неділю її тато після обіду приїде Московським поїздом, вона піде зустрічати а ви щоб були в неї в суботу. А ще просила дорогою заодно якогось Івасика забрати з Галича, тому що я сказала їй, що ви машиною поїдете.
 - Пацюка може?
 - Сказала Івасик, а чи Пацюк не знаю.
 - Але якщо в суботу, тоді ще навіть краще, спішити не буду додому скоро. Правда як той дятько Діма буде з нами, що з ним робити...
 - Він нап'ється з тестем і будуть спати як вужі на сонці. А ти також можеш ночувати, щоб в ночі не їхав
 - Е, ночувати ще скоро. Сама кажеш що приїде її тато в неділю, а ми як будемо спати до обіду, він зайде і скаже: Ей, слухай, хто такой, мой дочь красивий тебя знает? – Володька підробив вірменський акцент щоб звучало смішно. - Її мама Надя буде вдома також, так що не зможу.
 - Скажи правду малий що боїшся до дівки взятись, і сам радий що не зможеш, - посміхнулась Таня.
 - Я завтра її наберу і вже точно взнаю.
 - А ти не думаєш скільки за телефон платити треба буде?
 - Заплачу Танюха; хіба воно проблема.
 - Що би ти без мене робив Вовка, - зітхнула сестра.
 - О, Тань, нам один дятько який продає різні штуки, сказав одну справу, може ти таке щось знаєш також. Ми говорили про прекраси жіночі і він сказав, якщо жінка чи дівчина, любить срібло, тоді вона буде керувати чоловіком і буде дуже ділова людина, як думаєш: він правду каже, чи просто так?
 - Срібло любить... – Таня задумалась. – А що твоя любить срібло може?
 - Не знаю про срібло, але янтар любить, правда той дятько сказав що він по-нашому називається бурштин.
 - Так купи її щось таке в подарунок.
 - Я вже йому сказав щоб приніс мені якісь штучки такі; Аліска колекцію збирає.
 - Взагалі той янтар, чи як ти кажеш бурштин, він завжди в срібній оправі, виходить що вона срібло любить також. Знаєш досить цікаво, я запитаю в інституті викладача одного, він про все знає.
 Але на наступний день, коли Володька приїхав знову на Театральну площу, він побачивши речі, які приніс йому продавець, впав в непорозуміння. Справа в тому, що хлопець знав про те що бурштин, буває коричневого кольору, а той приніс перстень з бурштином слонової кості, на вигляд як карамель з кондиторської фабрики, а другий тонкий срібний брослет з овальними вставками з якогось зеленуватого бурштину. Хлопець подумав, що його той хоче обманути. Вийшла досить смішна сцена, коли продавець від здивування став старатись доводити, що це натуральний бурштин, а не якась підробка. Він поглянув на перехожих, побачив якусь даму престижно одітою, якій було може за сороківку, покликав до лавки:
 - Я перпрошую вас, але у нас тут спорить ось цей юнак, - поклав руку на груди так званий Сенька.
 - В чому справа? – Серйозним тоном запитала жінка, яка була одітою в чорне пальто і червоний капелюх.
 - Ви скажіть йому, з якого матеріалу зроблені ось ці прекраси. – Сенька відчинив дипломат, і показав брослет і також перстень. - Скажіть будь ласка правду, що ви тут бачите?
 - Ой яка краса, ви продаєте може?
 - Ось покупець, а він не вірить що це натуральне. Ви скажіть самі, нехай він почує, скажіть йому як ви думаєте: з якого матеріалу ці речі?
 - Молодий мужчина, - звернулась жінка до Володьки, - запам'ятайте собі: основа зробленою з срібла, а вставки янтарні, і коли ви не купляєте, тоді так і скажіть мені.
 - А чому янтар, не коричневий, а перстень взагалі не прозорий?
 - Тому що буває різний янтар: буває такий як скажімо на вигляд коняк, є жовтий, зеленуватий, є навіть майже чорний. Ви мабуть один колір бачили всього, і це тому що найбільше він коричневий буває, а тут унікальний, більш рідкісний, а значить цінніший навіть.
 - Я ж йому показав пробу срібла тут вибито, а він, - Арсеній, (він же Сенька), розвів руками.
 - А скільки ви просите за брослетик? – Запитала жінка.
 - Сімдесят, а для вас п'ятку скину, як вже на таке пішло.
 Жінка стала витягувати гаменець, а Володька зрозумів що зараз покупка зірветься, він тут же вигукнув:
 - Я першим був, я купляю! Давайте перстень також.

- Хоча не признавайтесь тій людині кому купляете, як ви сумнівались, а то про вас вона подумає, - пожартувала жінка, зітхнула, а так зачинила прямокуний гаманець.

Коли хлопець розрахувався, Сенька дав йому картонну коробку в якій була вата, склав туди срібні речі, а хлопець взяв і заховав в нагрудну кишеню куртки.

Але їхавши додому, в нього був таки сумнів, можливо жінка десь там поруч крутилась і вона з ним заодно – думав хлопець – тому він вирішив щоб таки зразу, заїхати до Вівчара.

Павлік покликав товариша в хату і запитав діда:

- Як ви думаєте, Сенька той ваш, він може когось «намахати»? Продає ніби підробку, а каже людям що натуральне?

- Якби таке він робив, - відкашлючись від куріння старий Вівчар передихнув, - він вже б не торгував більше там. Покажи, що він приніс тобі?

- Дві речі я купив, - Володька витягнув і поклав на стіл свої покупки, відчинивши коробку.

- О, Сенька в Шольмана взяв; той таким торгує. Срібло хлопці, все натуральне. – Старий Вівчар взяв окуляри роздивився, але в руки не брав прекраси. - Але ти вже від тепер дівку вчиш на такі коштовності? Буде в тебе хлопче розбалувана бабчина. Ти хоча торгувавсь?

- Не було як, там якась жінка вже хотіла купити.

- Тоже правда: люди гроші мають, а щось таке купити не скоро знайдеш. Ой хлопче, пропала твоя голова через якусь, а вона хоча вартує такого?

- Вовка, - звернувся Павлік до друга, - маєш фотку, покажи дідові.

Володька витягнув з пормане світлину, старий знову взяв окуляри, поглянув перше на дівчину, а так на молодого Білика:

- Не простої породи, не простої...

- Як вас зрозуміти? – Володька посміхнувся, забираючи назад світлину.

- Ти ще малий таке розуміти, але не раз згадаєш мене старого. Одно скажу тобі: ніколи, при жодних випадках, не думай через якісь дурощі розходитись з такою, не показуй щось з себе перед такою, тому що таких, зуть розумні мужчини, «Дама серця». Буває що молоді, дурні хлопчиська, щось свариться, якісь принципи свої ставить, товаришів слухає, ще якоїсь зарази чіпляється, а коли втратить дівчину, тоді вже пізно. Правда не зразу також таке зрозуміє, думає що він молодий, усі перед ним стеляться пластом. Воно також таке є що стеляться дівки, але дури вітрогонні, а не дами, на яких можна покластись і довірити тайну якусь важливу навіть.

- А на яку можна покластись? – Запитав Володька.

- Є така що мужчина на роботі, а вона вже з другим торочить ляси, а є достойні особи: мужик на зоні п'ять літ, а до неї не підійде ніякий, тому що вона знає ціну відносинам і собі також; ось на таку можна покластись...

Володька приїхавши додому, вирішив набрати перемовини хоча на дві хвилини в Івано-Франківськ, так як потрібно було знати точно коли їхати і попередити Діму, щоб він збирався з своїм мішком до старого Антона, саме в суботу, а не в неділю.

Замовивши абонимент, хлопець ходив по кімнаті сюди і туди. Через три хвилини, пролунав дзвоник і зв'язок було встановлено:

- Алло, - відізівався Івано-Франківськ.

- Добрий вечір, можна Алісу до телефону.

- А я уже жду, - почувся веселий голос дівчини.

- Аліска привіт.

- Привет Джан.

- Я хотів уточнити: ми повинні приїхати в суботу, взяти в Галичі Ваньку заодно?

- Совершенно верно.

- Тоді ще краще як в неділю.

- А воно правда що ви будете на своїй машині?

- Правда. Ми ще веземо одного дятка на вулицю Надвірнянську, там його залишимо і потому заберемо.

- А сколько времени у вас будет?

- Скільки ти захочеш.

- Правда?

- Так точно. А ще я хотів тебе розпитати про янтар. Скажи Аліска, який янтар буває на колір? І що в тебе є в колекції з нього?

- Бывает разный, ну не синий конечно, и не прозрачный как стекло, но есть разные цвета. А у меня есть твой жук, это первый мой сувенир, также шпилька для волос, и ещё есть кулончик такой светлый как мёд.

- А я тобі привезу подарунок також до колекції.

- Ты серьёзно, или просто так?

- Побачиш сама.

- А что это будет? Скажи пожалуйста.

- Я хотел сюрприз.

- Я видить не буду, просто очень хочу знать, а сюрприз будет когда увиджу. Пожалуйста Джан.

- Маю для тебе брослет срібний, такий з зеленуватими вставками овальними, їх там десять штук, і перстень з такого темно-жовтого, але не прозорого янтару.

- Ой, я спать не буду, ждать целых шесть дней.

- Я також буду чекати.

- Спасибо Джан, ты такой внимательный ко мне.

- Того Пашки дід, побачив твою фотку і сказав що ти такої породи, яких звать мужчини, «Дама сердца».

- А ты согласный с ним?

- Само собою. Ти Дама, мого сердца.

- Как красиво звучит.

- Про красиву, повинно все звучати красиво.

- Джан, я просто обожаю тебя, такой хороший, такой искренный.

- Тоді до зустрічі, ми десь коло години третьої повинні бути на Набережні.

- Буду ждать.

- А мама що твоя скаже? Не буде сердитою що ми приїхали і прямо в квартирі зустрічаємось?

- Что ты такое говоришь. Мама, только не хочет чтоб я вечером по улице гуляла как сова ночью; девчонка ведь. А так все нормально, нас много будет: Сенька мой, его друг, Оля, Ваня, вас двое, и ещё Галя, новая подруга моя.

- А брат твой Рустам?

- А Рустамчик в Черновцы уедет по работе в субботу; он извенился что не сможет быть, и я его отпускаю.

- Добре якщо так. Так що тоді прощаємось на сьогодні: до зустрічі і обіймів в Івано-Франківську.

- Тогда целую и жду очень, очень. – На прощання промовила весела дівчина.

Коли вже двоє розпрощались, Володька вийшов на двір. Був осінній вечір, він підійшов до брами, глянув на вулицю і сам собі промовив: яка приємна дівчина, а Ольга сімється що вона шнурівки не уміла зав'язати, і що тут смішного не розумію... Вже тепер, ніхто з неї не посміється ніколи; не дозволю такого, тому що Аліска, справді Дама мого сердца...

Того таки вечора, Таня попередила брата:

- Вовка, щоб ти там не напився в тих своїх вірменів якого вина чи коняку.

- Що ти Танюха, мені їхати треба машиною.

- Дивись, якщо ти щось витвориш, я тобі вже не допоможу ніколи більше, ти в мене згубиш довіру.

- Не переживай; все буде добре.

- Я так побачила, що той Вівчар не поганий такий, з ним можна дружити тобі. Одне лиш думаю: щоб тебе в армію не забрали, треба різними шляхами тебе визволяти. Два роки пропаде тобі, а ще тепер коли такий бардак всюди. Хто зараз поцінить твою службу, це не колись що було гордістю служити в армії, зараз лиш служать такі що не мають ні горошей, ані батьків ділових. Мій Віто вже казав так: якщо Володька не зможе викрутитись. Тоді нехай поступає на другий рік в інститут, а там вже точно не візьмуть такого. Будете двоє вчитись тоді.

- Я з Пашкою двоє?

- Яким Пашкою? З Алісою: вона на кулінара, а ти на когось там також. Їй три роки технікуму, а за той час, армія вже напевно розсиплеться, не бачиш що в державі робиться.

- Якщо так, тоді можна вчитись, - погодився Володька з сестрою.

- Та краще і іституті сидіти чим десь в казармі якісь.

- А може щоб я втік до Франківська жити?
- Ой, ще один жити зібрався. Як буде: вона сюди до нас, а ти до неї?
- А точно, треба мені тут бути.
- Думай що говориш малий.
- Тань, а як думаєш: я зживусь з нею добре?
- Та ніби ти не прикрий, а їй потерпиш, нічого тобі не буде, - відказала байдужно сестра.
- Аліса виглядає мені така дуже м'якого характеру, але якщо б навіть щось потерпіти треба буде, тоді я готовим. Коли ти вже собак полюбила через Віталія, тоді мені може простіше прийдеться.
- Та все буде нормально.
- Надіюсь...

В суботу, вісімнадцятого листопада, світло-зелене Жигулі, мчало в напрямок на Івано-Франківськ. За кермом був Володька, поруч сидів Павлік, а заді по середині салону, дятько Дмитро, якого звали усі Діма. Під заднім вікном, стояв букет квітів, це були осінні троянди рожевого і червоного кольорів.

В багажнику був також мішок цукру, а так як цукор був тоді в дифіциті, Володька боявся за нього більш як за своє посвідчення, яке ще не дозволяло водити транспортний засіб, в зв'язку з неповноліттям водія.

Володька пояснив суть справи, сказав що жодного собаку везти не будуть, а просто їдуть до друзів на побачення і там пробудуть до вечора.

- Ви хлопці були б мені сказали, - почав Діма, - я був би вудки взяв, там ріка є не далеко тестя мого. Що буду сидіти в хаті, така погода тепла, був би пішов понад рікою походити з вудкою.

- Не проблема, - відказав Володька, - зараз в Галичі ми підбраємо одного хлопця, а він рибак від малку. Скажу йому щоб взяв вудку з дому і блесни якісь.

- О, тоді добре якщо так. – Погодився Діма.

В Галичі, Іван вже очікував на хлопців, він кілька разів виходив на дорогу і дивився чи не їде Жигулі з львівськими номерами. Коли хлопці під'їхали, Іван був на подвір'ї.

Володька з Павліком вийшли з машини, вони підійшли привітатись:

- Здоров Ваня, - Павлік першим подав руку, а за ним Володька.

- Я вже чекаю на вас, але вчасно дивлюсь що приїхали.

- Вань, - почав Володька, - з нами дятько один, ми його завеземо там по адресу, але він буде чекати на нас, просив щоб вудку позичити, щоб він не нудився, а пішов собі на ріку рибачити.

- Хлопці, та ми там до ранку будемо, він і порибачить і поспить ще добре.

- Як до ранку? Хто тобі сказав таке? – Поцікавився Володька.

- Я знаю: в них як гуляють, то вже гуляють. Зараз спініги принесу йому, - Іван митнувся до гаражу.

- Вань! – гукнув вслід Володька, - ти не давай якісь дорогі йому, може маєш якусь просту вудку, він такий що любить випити. Піде на ріку, з кимось там як нап'ється, а якщо хтось в нього вкраде спініг і що тоді буде?

- Я маю вудки, але вони замотані, треба жилку ромотувати.

- Бери їх, він розмотає собі, буде мати час.

Іван так зробив: витягнув якісь вудки, вони були змотані разом і поніс їх в багажник автомобіля. Хлопці застрбнули в Жигулі і помчали в Івано-Франківськ.

Першим разом вони поїхали на Надвір'янську вулицю, там витягнули того мішка, вудки, і сказали щоб той вечером не чекав на них, а ішов собі спати, а коли вони приїдуть, тоді його розбудять. Діма погодився, так як йому не залишалось другої альтернативи, і пішов шукати тестя де той подівся.

Тим часом, хлопці помчали на вулицю Набережну. Іван сидів спереду, вказував куди їхати і коли вже були на Набережній, Іван сказав куди повертати, а Володька скинув швидкість. Іван підняв голову, дивлячись по балконах будинку вигукнув:

- Аліса вже чекає, там на балконі стоїть, думаю що по кольору впізнала нас.

- Де вона? – Запитав Володька.

- П'ятий поверх. О, точно увиділа, змоталась вже з балкона, зараз зустріне нас.

Володька відчув як в нього почало стукати швидко серце, воно не дивно, адже він не бачив дівчини більше як половина року. Коли він заїхав у двір, Іван оглянув все навколо, сказав:

- Сенька вдома напевно, бо його друг вже є.
- Звідки знаєш? – Запитав Володька.
- Видиш «бобик» стоїть, а на номерах пише «АР», він лиш таку машину тут має.
- Що машина з Armenii? – Здивувався Павлік.
- Він робить в Інтергазі також; друган Сеньки.
- Той самий що Ольга з ним хоче крутити? – Запитав Володька.
- Хто буде з тою Ольгою, - махнув рукою Іван, - вона така вредна якась, що її лиш вгодити треба вміти.

Лиш автомобіль зупинився, і хлопці вийшли, а Володька витягнув букет, з дверей будинку вибігли три дівчини: одна була невідома, друга Оля, а третя сама імениниця. Аліса була одітою в чорне плаття з вирізом, волосся розділеним в дві сторони, а зіді зібраним. Дівчина значно підросла і змінилась, а найбільш що було не привичним для Володьки, вона була без окулярів.

- Привет, - посміхнулась Аліса.

- Вже чекала нас, - промовив Іван, вказуючи головою на поверхи будинку, хоча насправді вони знаходились в дворі дому, тобто заді, а не там де був балкон.

Аліса підійшла, злегка засоромившись і по-кавказькому, перше щоб трошки привикнути до такої події, обняла Івана, а так Павліка, коли підійшла до Володьки, він подав їй букет троянд, а вона тримаючи в правій руці квіти, обняла його і швиденько поцілувала в ліву щоку.

Володька відчув як від дівчини пахнуло духами, вона виглядала такою красивою, в чорному платті, що хлопець хотів її знову обняти, щоб притулити тісніше до себе, але тут підішли дівчата і стали вітатись, подаючи свої тендітні ручки гостям.

Усі шостеро, пішли в будинок, а так зайшли в ліфт. Іван, який вже бував тут скоріше, натиснув кнопку під номером «5». В цей час дівчата мовчки спостерігали, але не просто так, і Володька побачив що щось тут не звичайно. Він оглянув усіх і хотів запитати в чому справа, але Оля його випередила:

- Як тобі наша Сова? Впізнав її?

- Якщо чесно, не привик що вона без окулярів, - признався хлопець.

- Ану усі тихо! – Наказом промовила Оля і звернулась до Володьки, - скажи тепер ти: як їй краще?

- З очками я думаю, просто вже знаю що вона їх носить.

Дівчата почали сміятись усі троє, а так Аліса промовила до подруги, яку вперше побачили хлопці.

- Галька, давай мої очки, оказывется ты проиграла.

Дівчина справді віддала окуляри, Аліса наділа, а Оля призналась:

- Ворона поспорила з Совою, а ти виручив Сову все ж таки навіть нічого не знавши.

- В чому спорили? – Запитав Володька, коли вже ліфт відчинив двері.

- Ворона сказала, що тобі буде подобатись Сова без окулярів, а Сова сказала, що в них; виходить твоя Сова виграла тепер.

Володька глянув на Алісу, дівчина справді в окулярах була красивішою, так йому здавалось, вона посміхнулась і вся компанія ринулась під двері квартири.

Зайшовши в квартиру, хлопці зняли взуття і куртки. Іван, тут же щоб не забути, передав дівчині від баби Гані з Галича, банку полуничного варення, щоб було до кави, або до чаю.

Володька, зайшовши, став розглядатись, можливо тому, що якимось скоріше зовсім по-іншому собі уявляв інтер'єр. Він був подумав про людей які недавно переїхали сюди, і в них немає всього що необхідно. Але насправді квартира була більшою як наприклад в Сосновських, обставлена мебільлю і було багато вазонів. В залі на перкеті був постелений великий килим і складалось враження, що ніхто звідси нікуди і ніколи не їхав. Правда хлопець забув, що Оля розповідала, що в квартирі Азарянів, жила мама Надії. А квартира була трьох кімнатна, в одному з високих будинків, які тут на Набережні вулиці.

За вікном був балкон, а далі видно ріку Бистрицю, яка була за дорогою, а так за дамбою, по якій стелився тротуар для прогулянки. На балконі стояли два хлопця, одного Володька зарзу впізнав, тому що

він був найстаршим і в нього було чорне волосся, а другий був нижчий ростом і світліший. Хлопці було модно одягнуті, хоча гості-львів'яни, також не уступали в такому.

Усі поздоровались, Аліса пояснила хто є хто, а опісля всілися хто де порахував для себе зручніше. Так як вирішували самі дівчата, вони порадилися щоб не накривати стіл, так щоб кожен сідав до столу, а просто поклали все що було наготовлено, а кожен брав собі тарілку набирав гарячої картоплі, салату, м'яса, і вкидав що йому хотілось. Але хлопці які були в гостях, найбільше тягали раз поза раз, шоколадні цукерки, з вмістимої кришталевої салатниці, на що домашні, вже навіть не дивись по тій причині, що цукерки, були постійно тут в домі.

Володька хотів прогулятися з Алісою кудись на самоті, він сказав щоб Павлік «прикрив» Галю, тобто не давав дівчині скучати, а Оля вже нехай сама розбирається з другом Арсенія, якого звали Валерій. І коли вже Сенька вмикнув «відик», щоб дивитись якийсь боєвик, Володька кивнув дівчині, щоб вона вийшла в коридор.

- Аліска, ти не проти пройтись у вас тут понад річкою?

- А ми двоє тільки?

- Нехай вони дивляться там «мордобой», а ми двоє підемо.

- Тогда не вопрос, сейчас одену куртку, ноябрь ведь.

Володька собі пригадав, як колись в Галичі, вона поглянула на нього і сказала що вона з місяця «ноября», він відчув такі почуття ніжності до дівчини, що не знав що з ним таке відбувається. Він зрозумів, що це слово, а вірніше назва місяця, в якому народилась колись в сім'ї передчасно дівчинка, йому ще від тоді подобалась, коли він почув в Галичі, вісімдесят третього року...

Через п'ять хвилин, вже двоє ішли понад річкою тротуаром який був по дамбі, понад берегом. Правда Аліса не взяла свою куртку, а братову, тобто чоловічу. В ній вона виглядала ще більш привабливою, і якоюсь не ординарною. З нагоди Володька сказав:

- Аліска, ти в такій куртці шкіряній, як з фільму якогось американського. Тобі так ідуть металічні штучки що на ній, що просто супер. Як побачив твою фотку старий Вівчар, сказав що ти не простої породи і таких звуть «Дама серця». Так дивилось на тебе і ти справді така дама в такій куртці, що просто я зачарований.

- Спасибо за букет, сейчас уже осень такая, а ты купил.

- Ой, я подарунок тобі забув дати, - хлопець кинувся до кишені куртки.

- Я то уже подумала, что ты забыл взять; самой как-то неудобно спросить.

- Тебе побачив, усе на світі забув. – Володька витягнув коробку з картону, в якій були прикраси, двоє підійшли до ліхтаря на якому світило вечірне світло, він відчинив коробку і подав дівчині.

- Ух ты Джаник мой. Янтарь, какая прелесть, серебро натуральное. Так это денег сколько стоит, ой спасибо тебе хорошенький.

- А я не за дякую тобі; поцілувати мусиш тепер.

- Да пожалуйста, пошли на лавку сядем. – Аліса взяла за руку Володьку і потягнула за собою. Коли присіли двоє на лавку, яка була біля тротуару, хлопець промовив:

- Як тут у вас гарно, - гість оглянувся навколо, - а я не вірю що ти коло мене, так багато думав про цей час, а коли він наступив, я просто не можу повірити, що я особисто знаходжусь в Івано-Франківську на вулиці Набережні. Так тут гарно, простірно, вода шумить, осінь така романтична...

- А знаешь какой мне нравится пейзаж более всех?

- Хочу знати.

- Облака перед грозой, когда молния і грозовые тучи.

- Мені також подобається гроза.

- А можно тебе спросить один вопрос?

- Можно, навіть більше.

- А может не надо, даже не знаю...

- Аліска, ти не знаєш чи питати, а я не буду знати що ти хотіла щось знати і буду думати? Приїду додому і зразу дзвонити стану, щоб мене думки не мучили? Може вартує пожаліти мене, як думаєш?

- У меня вопрос такой: дело в том, что я боюсь чтоб не влеклась полностью тобой, вот скажи мне честно: мы просто друзья, или больше того?

- Можеш не боятись такого і захоплюватись наскільки можливо.

- Так ты только мой мужчина, или как?

- Ти мені першою подобалась, я ж тобі жука дав тоді.

Аліса весело розсміялась, вона зрозуміла що він знає про їхню розмову з Олею. Дівчина поглянула в очі і відверто промовила:

- Слушай Джанік, вот если бы мне за такого хорошего замуж запрыгнуть, какая я бы была счастлива. – Дівчина промовила відверто, а Володька відчув кавказьку прямоту і щирість в її словах.

- Але проблема в тому, - хлопець зробив сумний вид обличчя.

- Тогда скажи, я постараюсь понять тебя, - насторожилась дівчина.

- Що ж як лиш тобі п'ятнадцять, ось би шіснадцять було, тоді вже можна на старт.

- Какой старт?

- Пригать замуж.

- А ты это серьёзно, или так разговор поддержать, - дівчина жартуючи вщипнула Володьку за руку.

- А я думав що ти не така до бесіди, а бачу що добре тримашш планку. А я дуже серйозно, ти для мене все що може бути в людини на землі і я лиш твій мужчина...

- А всего-то меня третий раз увидел.

- А з мене досить.

- Ты мне всегда нравился. Даже в Армении бывало, думала о тебе...

- А коли той землетрус був, де ти знаходилась тоді в той час? Я тоді питав тебе в Сосновських, а Ольга неперед тебе говорить, ніби вона там була, а не ти. – Володька запитав тому, що хотів більше поспілкуватись з дівчиною, щоб вона почувала себе не так як в третій раз, а щоб привикнула до нього.

- Ой, это кошмар был. День был такой пасмурный; зима ведь. Ми в школе на физкультуре, осталось несколько минут до перемены. Все армяне это время помнят, было одиннадцать сорок один по местному, то есть один час впереди московского времени.

Так вот: бегаем вокруг стадиона и тут грохот такой и скрежет метала. Я смотрю на котельню школьную, а вокруг с неё пыль такая как цемент, я подумала: горит что-то там. А одна девчонка кричать начинает; она увидела как окна начались сыпаться школьные. Потом толчки такие прямо под ногами, мы разбежались, а куда бежать? Бегаем по стадиону как кролики, а вдруг такой грохот, с каждой стороны, и так продолжалось может половина минуты. А после сразу так тихо стало будто всё замерло, а потом крики начали окрест раздаваться; люди кричать начали. Один парень стал ругаться и кричать что война с американцами началась, мол атомною бомбу сбросили на Ереван и поэтому такая ударная волна мощная пошла вокруг. Я сразу домой побежала прямо в спортивном костюме, и с шапочкой такой с кутасиком. Форма ученицы в раздевалки осталась, дипломат в классе, и главное очки там же. Это ужас просто был. Бегу по улице и плачу, свернула в двор с улицы Микояна чтоб ближе к дому, а туда невозможно пройти; все завалено кирпичом и бетоном.

- А твої рідні де тоді були?

- Папа в то время в машине ехал рабочей, мама в Гастрономе была; там все поняли сразу, выбежали на улицу. А Сенька перед тем с армии вернулись може две недели, был на рынке. Рустамчик школу прогулял, где-то в городе с друзьями бродили и это их спасло. Его клас тогда на втором этаже сидели, алгебра была в них, и бетонная лесница когда падала, она тяжёлая, вся связанная арматурой, потянула часть пола за собой, а третий этаж обвалился прямо в пролёте лесницы, так что выбраться с этого класа, было невозможно.

Через два часа мы уже все собрались около дома нашего, поняли что все родные живы. А на второй день, Рустамчик пошел в нашу школу, залез под перекрытие и достал мою курточку в раздевалке, такая красивая была у меня курточка; жаль было потерять её.

- А ще твій брат один, той що в армії зараз?

- А Сашка уже был в армии: его призвали весной восемьдесят восьмого, он в Тамани уже был. Кстати в Тамани, жил какое-то время поэт Лермонтов; знаменитый этим город.

- А квартира ваша розсипалась також?

- Ми в Спитаке жили на втором этаже, её засыпало верхними этажами, она ещё стояла, но дом снесли потом. Когда откопали, мы пошли вещи втащить кое-какие. Потом в деда жили, но он в деревне, далеко от города. Сашке письмо написали, а он не знал живы ли мы все, пока письмо не пришло в часть.

Папа после сказал маме: Надежда, давай бери детей и езжайте на Украину. Так всё и было.

- Землетрус звичайно що біда, але коли б не він, не приїха б ти було до нас. Ольга мені в Галичі сказала, хоча вона не знала всього, тому що говорила ніби ви у самому Єревані живете. А вже коли я був неї, її однокласниця така Оксана, запитала чи воно правда що ви приїдете назад, і коли Ольга відповіла що так буде, в мене появилась надія тебе побачити.

- Ты сказал тоді: Сова повертається.

- А ти можеш по-українськи якщо хочеш. – Володька жартуючи взяв дівчину за талію і потягнув до себе. Він легенько поцілував дівчину в ліву щоку.

- А знаєш таке правило: обычно это далают после несколько встреч, а в нас сегодня первая, имею ввиду что мы двое.

- Так як я далеко живу, правело таке треба змінити.

- Сделать исключение? – Дівчина стала знімати окуляри щоб не зважали їй, а Володька все зрозумів.

Хлопець протягнув праву руку під куртку, взяв кохану за талію, а Аліса покклка свою праву руку на його груди, двоє почали цілуватись як справжні закохані. Хлопець відчув якою дівчина була ніжною, вона спочатку водила легенько рукою по його грудях, а так почала страстно водити пльчиками та стискати його мускул на грудях там, де знаходилось його серце.

Осінній вечір був прохолодним, річка Бистриця шуміла по каміннях, а понад дамбою світили лампи. Нікого не було видно з людей, лиш вони двоє. Володька ніяк не міг повірити що про те що він мріяв скільки часу, стало реальністю саме зараз для нього, йому здавалось що це такий сон, хоча насправді він знаходився в Івано-Франківську на вулиці Набережній, з коханою своєю вірменкою. А ще перед його очима немов пропливав образ почутого, немов він там в Спітаку, бачить як по вулиці біжить заплакана дівчинка в спортивному костюмі і в шапочці з кутасиком, а навколо руїни, тривога і горе...

Коли двоє повернулись, тому що на дворі було вже досить холодно, і вже була половина одинадцятої, в квартирі компанія сиділа на диванах і переглядали на відео якийсь концерт. Правда, Галю, подружку Аліси, Іван вже провів додому, і сам повернувся назад.

Музика грала не гучно, тому що вже був вечір, але молоді сміялись на повну волю.

Володька сів в м'яке крісло, а Аліса на підлокотник крісла поруч. Коли Оля побачила таку сценку, вона не витримала, щоб не вставити свою репліку:

- Що може Вовка, зразу до Львова забереш?

- Якщо б не п'ятнадцять було, тоді навіть не сумнівайся, - відказав гість.

- Ой, які вже двоє.

- А что завидно? – Жартуючи, запитала Аліса.

- Ой, але краще не буду; твоє свято нині, - відказала Оля і зітхнула.

Володька поглянув по квартирі, так на дівчат як вони були одітими і зробив висновок, що Аліса одітою найпрестижніше з дівчат. Він пригадав собі, як Оля була сказала що приїде Сова і почне в неї позичати одяг, але тепер він зрозумів, що це все було неправдою, хіба що навпаки може бути – подумав хлопець.

Через якийсь час, Аліса пішла в спальню, вона розпустила волосся, і переоділась в спортивні штани чорного кольору, коли вона прийшла знову до Володьки, він вже не дивився на екран, а лишень на ноги дівчини, яка сиділа поруч, перекинула ногу і заклал руки на грудях.

Раптово Аліса пригадала і шепнула на вухо Володькові:

- Слушай Джаник, напомнимь если я зубуду: я тебе конфет собрала может три килограмма; Тане своей вдели, если она любит.

- Я люблю, а їй дам три цукерки і хватить, сам буду собі на роботі тягати по одному і тебе згадувати. Я бачу що ти не дуже ласуєш цукерки, вже напевно тобі проїлись.

- Мне б сейчас с Араратской долины, винограда сладкого, такого армянского. – Прошептала дівчина.

- А мені б зараз арм'янку також солоденьку таку, - пожартував хлопець.

- Тогда выдем, - дівчина кивнула на балкон.

Коли двоє встали з дивану, Оля як сиділа поруч Валерія, все підслухала, вона не випустила нагоди:

- Окуляри хоча зніми, а то ще з балкона впадуть.

- Спасибо что напомнила, - Аліса посміхнулась, справді зняла окуляри, покклала на журнальний столик, і потягнула за руку Володьку за собою.

- Соби в ночі без окулярів можуть видіти, - далі продовжувала Оля.

- Это уж точно, - Аліса відповіла і всело розсміялась, зачиняючи двері балкону.

Коли вийшли двоє, Володька оглянувся на двері і сказав:

- Як ти їй терпиш так постійно?

- Да ладно, она завидует, что подалаешь тут. Ей нужно сочувствие сейчас.

- Я так бачу, що коли тобі весело, тоді ніхто не може тебе засмутити: ні жартами, ні коли підколлює.

- Мене так хорошо сьогодні, спасибо что приехал как обещал. У меня ещё не был такой день рождения как этот, и благодаря тебе, это все у меня сегодня.

- А вже пізно досить, тобі спати не хочеться?

- А я завтра спати буду; каждая нормальная сова, ведь днем спит, - пожартувала дівчина.

- Я тобі дякую що ти приїхала і залишила солодкий виноград.

- Завтра воскресение, только вам в дорогу ехать.

- Добре що ти пермінила на суботу, а так я не встигнув б на роботу в понеділок зранку.

- А мне бы в татком случае, ещё один день пришлось бы ждать.

- Жаль що прийдеться мені прощатись з тобою, - промовив хлопець і двоє відчули привкус розлуки.

Одночасно глянули в очі одне одному і несподівано миттєво в пориві почуттів, кинулись в обійми і почали гаряче цілуватись, як це роблять дорослі мужчина з жінкою, після тривалої розлуки, лиш в них було перед розлукою.

Через який час, Володька признався дівчині:

- Аліска, в тебе таке волосся гарне, я нікого не знаю з дівчат, щоб в кого було таке подібне. Я колись так не задивлявся і не думав що саме волосся, може так прикрашати дівчину.

- Так это хорошо что «не задивлялся», - повторила українською дівчина сказане слово.

- Аліска, я так влюбився в тебе, що не знаю як я на роботі буду сам. Я тепер лиш буду працювати щоб телефон оплатити.

- А что, я правда тебе так нравлюсь?

- Правда.

- И ты мне нравишься очень, очень.

- Я ж для тебе Джан тепер.

- Правельно в Армении произносят так мягко. – Аліса висказала якоесь по-особливому це слово, а саме букву «а», вірніше воно звучала немов перед буквою «а», ледь відчутно прослуховувалась буква «я».

Тієї ночі, сиділи довго, але так як Валерій не спшив їхати, то ж тим більше львівські хлопці не хотіли, особливо з зрозумілих не те причин, не хотілось їхати Володькові Білику.

Іван, дивлячись відео заснув, він привідкрив рота і закинув голову на спинку дивану, яка була на вигляд подушки, рівномірно дихав.

Правда з дому Ольги, вже телефонували три рази, але Оля також не ішла додому, тим більше що завтра, а вірніше вже сьогодні – була неділя.

Коли хлопці попрощались і виїхали, вони спочтаку поїхали на Надвірянську вулицю, щоб забрати свого пасажира. Також з ними повертався в Галич Іван. Володька думав як розбудити дятка Діму, адже була половина п'ятої ранку, а в листопаді це ще досить темно. Сам Володька дивувався як він зовсім не перевтомленим і йому не хочеться спати.

- А де ти так ходив довго? – Запитав Павлік.

- А що я пропустив щось цікаве може? – Також замість відповіді, запитав Володька.

- Мені так смішно було як Сенька сказав на тапочки своєму друганові.

- А що такого смішного той сказав?

- На Кавказі, тапочок називають «чув'як».

- Запитаєш діда свого, чи коли чув про таке.

- Але ти пішов, а так був би з мамою Аліси познайомився.

- А її не було, де ти її бачив?

- Приходила, вона в сусідки була, а потому поїхала до своєї мами. Але я бачив її.

- Яка вона, так на твій погляд? – Володька тут же пригадав як давніше Пашкові не подобалась мама Ольги.

- Не такою я уявляв зовсім.

- А якщо конкретно?

- Така собі невеличка, делікатна, світла на відміну від своїх дітей. Правда шоки такі довженькі, щось Аліса має від неї. Я ж то думав якщо людина коло цукерків робить, тоді вже така пику собі випасла як мій батя нівроку, а зовсім не так; правда Ваня? – Павлік оглянувся, але Іван спав заді.

- Щось питала тебе може?

- Багато питала.

- Тебе? А про що? – Здивувався Володька.

Павлік у відповідь лиш повів очами, вказуючи на Івана, і також рукою вказав що коли того висадять, тоді можна розповісти. Але Володьку непокоїло, просто він не міг додуматись про що могла мама дівчини вести розмову з його другом, він хотів хоча по вигляду лица щось прочитати, але Пашка був втомленим і тому по його гримасі, щось дізнатись було практично не можливо.

Приїхали на вулицю Надвір'янську, Володька пішов розбудити Діму, той вийшов, кутаючись від ранкового холоду, побрів в Жигулі. Сів заді поруч Івана і позіхаючи запитав:

- А ви хлопці чого вже не спали десь там, а в таку рань зірвались до Львова? Мені лиш сон приснився такий файний, а тут мене розбудили.

- Зараз Івана відпровадимо спати в Галичі, а тоді ви собі там лягайте і спіть до Львова самого.

Володька, доволі швидко виїхав з Івано-Франківська, так як зранку дорога була порожня.

- Слухай, я вудки забув, - здогадався Діма, коли вже проїхали кілька кілометрів.

- Колись забремо, - відказав Іван, - я ними не користуюсь ніколи. – А хоча ходили на рибу?

- Ходив, навіть чотири штуки злапав окунів був. Але якийсь випустив мені назад в ріку.

- Хто випустив? – Поцікавився Іван.

- Там було нас троє, прийшов якийсь і п'яний був, ногою відерко перевернув, а риба з беріжка і у воду одна за другою, як би домоворились усі четверо. – Після Діма став позіхати, а Іван відвернувся, так як від того було чутно, що вчора напився спиртного вдоволь.

- Ну і порибачили, - став сміятись Павлік.

Володька їхав швидко, він хотів щоб якнайскоріше висадити галичанина і щоб Діма заснув, тому що той вже дірмив на задньому сидінні. А коли вже Іван вийшов, хлопці виїхали на Львів, Павлік сам почав:

- Вовка, не знаю що тобі твоя там наговорила коли ви були, але я тобі скажу свою думку: вони не просто такі як можна було думати.

- Як тебе розуміти: це добре, чи погано?

- Для тебе напевно добре. Я коли там був, спостерігав за всім, так собі з сторони. Дивлюсь та Олька, вона лиш тим язиком як віником, що треба і що не треба. Думає що вона ділова така, а насправді що вона є? Старий має Москвича, мала квартира, а гордості там, як не знати від чого, бо вона єдиначка.

- А як тобі сім'я Аліси?

- Брат її, він сам мені признався, пішов працювати таксистом, тому на такісі їздять ділові люди і можна познайомитесь з ким потрібно. Вже тут знає ментів місцевих, пацанів таких що район тримають. Ось цей Валерка, друг його, також світ проїхав, діловий мужик. Сенька знає доньку якогось кагебиста, вона повдовіла і має дочку малу. Він її виручає що потрібно і сам розумієш що в неї вже нема таких шансів щоб вийти заміж. Але що він мені сказав: вже вирішив, якщо Аліса буде поступати, вони її допоможуть.

- А куди вона хоче поступати, він сказав тобі? – З тривогою поглянув Володька на Павліка.

- В нас, в Львівський технікум.

- Я вже подумав, що вона передумала і десь її тут знайшли.

- А з мамою думаєш про що ми говорили?

- Я хотів запитати якраз про що?

- Питала мене як у Львові Аліса буде, де буде жити, яка та жінка що має квартиру і так далі. Досить так за неї вона переживає, воно не дивно: донька одна в них.

- Що ти сказав їй?

- Я, вас Біликів, підняв на такий рівень, як той кран що колись твоя баба Ліда сиділа в ньому, так що вона просто слухала і дивилась на мене. Сказав що в тебе сестра розумна, і щоб коли треба, вона особисто по телефону провела з нею співбесіду, щодо навчання доньки у Львові. Сказав що у вас усі з вищою освітою: тато майстор працює, мама завідує аптекою, сестра вчиться, швагер твій також вчиться.

- А про мене щось питала?

- Вона все знає про тебе; думаєш Аліска твоя не поділиться з мамою? А ще я так зрозумів, що Олька мама, вела про нас бесіду. Мама Аліси, досить така інтелігентна жіночка. Ми поки приїхали, думаю що твоїй Алісі, прийшлося також пояснити, які за гості будуть і хто такі.

- В принципі, ти правий.

- Я говорив на балконі з Сенькою, до речі вас бачили як ви ходили по тротуарі там. Сенька розпитав про техніку, а так мама їхня прийшла була і на кухні щось там робила. Сенька мене покликав на кухню і вже почав перед мамою розпитуватись про Львів і так ми розбалакалися усі троє.

- А мама не питалась де в той час Аліска знаходиться?

- Вона знала що ти з нею гуляєш, лиш запитала Арсенія, чи Аліса оділась тепло.

- Я також по іншому собі уявляв їх, думав що вони набагато бідніше живуть, потерпіли від землетрусу, переїхали, якось Олька все про них, ніби вони якісь нещасні такі.

- Вони потерпіли досить, машину їхню засипало і сплюснуло. Але де ти видів арм'янів бідних?

- Вони машину мали?

- Так. Лада була, правда забув: чи «тринадцятка», чи «четверта».

- Але куплять знову тут, так Сенька сказав. Не така вже твоя Аліска і проста Сова як ти думав.

- Нині їхній батя приїде з тої Вірменії.

- Я видів його фото, такий дятко здоровий, плечистий. А мамаша їхня така дрібненька собі жіночка. До якоїсь кіно актриси подібна, але я не знаю прізвища тої актриси.

- Пашка, уявляєш собі, що Аліска вже мені закидала про женення, я не сподівався якщо чесно.

- Нічого дивно, вона напевно рахує що в неї жених ще від тоді, коли ти якогось жука їй дав.

- Правельно рахує. Я буду на ній женитись, якщо хочеш знати.

- А я дуже хочу, щоб ти був в такій родині. Я навіть не мав часу Галю розглядіти, думав лиш щоб побільше інформації для тебе зібрати.

- Пашка, ти друган мій будеш все життя. А Галя буде у Львові вчитись, тоді розглянеш, вона підросте.

- Але ти не чекаєш щоб твоя підростала, хапаєшся зразу я так бачу.

- Я ж не можу коло неї сидіти, як той Валерка коло Ольки. Мене так тягне до Аліски, що просто не можу навіть пояснити тобі.

- А коли в армію візьмуть нас?

- Їй все одно три роки вчитись, навіть якщо піду, повернусь і женитись буду.

- А як тебе замінить на когось другого?

- Я відберу її, все одно моя повинна бути.

- Знаєш що Вовка: я думаю, що про тебе там, вже доволі в хаті бесід, вони вже знали навіть про таке, що твій батя на будові робить і Сенька сказав, що зараз можна «розвернутись» в такому добре і грошей «згребсти». Люди з тих країв, вони не такі собі прості люди, так що твоя Сова, ще виявиться не такою безпорадною, як тобі вона виглядала. Хоча це правда що вона хворіла малою, але тепер вже сам бачив яка дівка нівроку. Правда якщо ти її в чомусь скривдиш, тоді будеш мати справу з її братами.

- О, Пашка, ти точно не спав цілу ніч. Щоб я її кривдив? Ні, ти себе послухай з сторони, перелякаєшся.

- Перпрошую. Ляпнув з безсоння, зрозумів, більше не почувеш з мене подібне.

- Слухай, як в неї волосся гарно пахне, яка вона ніжна. Я так сидів на лавці і уявив що вона вже моя жінка. Але коли вона без окулярів, важко якось привикнути, хоча вона красива без них також.

- А знаєш як буде в тебе: тут одна в очках, а в ліжку ніби друга вже, а голос той самий одночасно.

- Пашка, - Володька випустив кермо, потер долоні, - як добре що ми поїхали, хоча вудки той, - Володька оглянувся на Діму, який зкрутився на задньому сидінні і спав, - вудки десь пропив напевно Пацючкові.

- А її мама, немає нічого проти того що ви дружите. Напевно тому, що сама Аліса дуже веселою від такої дружби і мама тішиться, коли бачить таку доньку в домі.

- Пашка, в тебе голова працює як «відак японський», той що Сенька приніс, звичайно коли виспишся вдосталь.

- А тобі Вовка взагалі щастить постійно: з друганом, з дівчиськом, і з сестрою також. Всі на твоїй стороні.

- І теща вже тепер; або мама Надя.

- Все Гриб, - став позіхати Павлік, - тепер будь тихо, я ще дійсно посплю трохи, а ти пильнуй дороги...

Володька думав: чому коли Олька сказала, що її мама внесла якусь свою репліку була, йому так не подобалось, а тепер брат Аліси і її мама Надія розпитувала особисто про його рідних і про нього, і якось його це зовсім не дразнить, а навпаки навіть подобається що вони цікавляться ним? А напевно тому, що він любить Алісу і усі хто до неї близьким, вже і для нього такі самі.

Наступного дня в понеділок, Володька поїхав на свою працю. Він увесь день думав про те що відбулось останніх два дні. Але того дня, прийшлося побувати на роботі довше. Справа в тому, що місяць був вже в другій половині, а ще наближався кінець року і потрібно було начальству підводи підсумок, а також вкласти в план до Нового, 1990 року.

Вечером, коли вже нарешті Володька повернувся додому, на нього вже чекала сестра і мама. Хлопця зразу взяли на сімейну співбесіду.

- Володька, - почала мама першою, - я знаю що ти їхав в Івано-Франківськ не тому, що якийсь цукор вивозив, і жодного собаки, не було там. Це ви з Танею татові можете наговорити що надумали, а мені так не думайте навіть.

- А що я Діму не возив може того і цукор був також. – Володька став виправдовуватись. – Той ще вудку взяв у Ваньки і не віддав йому; загубив десь, чи може пропив.

- Облиш Діму, вудки і цукор, тут справа серйозна досить, - перервала мама в розмові сина.

- Я слухаю вас двох, - Володька присів на край дивану, а мама стояла припершись до столу з однієї сторони, Таня з другої так само.

- Сину, ти вже почав таку справу, що за неї приходиться нести відповідальність. Я тобі хочу сказати, щоб ти добре подумав, хоча я думаю, що з порадою я вже запізнилась.

- Танька! – не видержав Володька, - що ти вже наговорила мамі?

- Не я, а ти мовчи і слухай. – Спокійним голосом відказала сестра.

- Давайте мамо, я вас слухаю.

- Сьогодні нам задзвонила з Івано-Франківська одна дівчина; твоя дівчина. Вона тебе хотіла, але тебе ще не було і вже вона з Танею провела розмову.

- А що там таке вже, що так скоро дзвонила? – Насторожився хлопець, подумавши, що можливо вони довго сиділи в гостях і мама дівчини пожалілась батькові, коли той в неділю приїхав.

- А ти хіба не розумієш: побула з тобою, і далі хоче з тобою бути, але не може кожного дня, тоді хоча по телефоні хоче.

- Тоді добре, я вже подумав не знати що там відбувається.

- Саме відбувається. Подумай сам: дівчина молоденька, красива, ти також гарний і вона тебе полюбила.

- Тоді добре, - Володька засоромився перед мамою, але відчув задоволення в душі.

- Воно добре, але щоб ти знав, що ти повинен до неї так бути, як вона до тебе. Ти наш син, а вона також дитина в батьків, ти пам'ятаєш як Віталік почав приходити, як ми його приймали, відносились як до свого, тому що він полюбив твою сестру, а нашу доньку. Тому я з тобою хочу поговорити як з дорослим, хоча ти ще до армії, але я так побачила, що ти пішов в тата свого. Ми з татом, також молодими побрались, але ми віднесли досить серйозно до своїх почуттів, з відповідальністю. Тепер я хочу тебе запитати: що ти думаєш далі, як ти будеш поводитись у відношенні до тієї дівчини?

- Женитись хочу на ній, щоб моя жінка вона була.

- Тоді якщо так, ти повинен з ніякою другою не заводити дружби жодної, і знати що ти вже маєш дівчину там в Івано-Франківську. Щоб не було так: там почекає, а тут я погуляю собі.

- З ким я буду гуляти тут? Вона приїде сюди вчитись на другий рік у вересні, тоді вже друга справа.

- Я знаю, Таня мені вже пояснила все як слід. Але я хочу тобі пригадати що в нашій родині вже таке було: знаєш як твого діда брат женився, і такої наженився, що до тепер ворожнеча в родині. Ти їхав в Івано-Франківськ, і там є татова сестра двоюрідна, а в неї діти, вже троюрідні до тебе, але ви не знаєтесь і знаєш чому так в родині?

- Тому що татів стрий Роман, залишив баби Ліди сестру, Дарку.

- Можливо тому тепер його донька повдовіла: вийшла заміж за Сергія з Нальчика, такої там гордості було що куди там, - мама Віра стала розводити руками, - яка Наталка була лікарка, яка вона вродою, фігура яка в неї, але тепер бачиш як вийшло в них?

- А Аліска з ким вела розмову? – Змінив тему хлопець, який не хотів вислуховувати давні образи і родоводи, тому що його це не цікавило в даний час.

- Зі мною, - призналась сестра.

- Що сказала?

- Коли я сказала що тебе нема вдома, хотіла прощатись, але я запитала як в неї справи, чи щось передати обов'язково. Я сказала просто, що коли ти дізнаєшся що ми мали бесіду, тоді будеш мене питати про що, тому потрібно нам щось обговорити хоча дві хвилини. Вона засміялась, відповіла що просто заскучала за тобою, а я сказала, що ти так само скучаєш за нею. Запрошувала її в гості до нас,

вона така була задоволена, я так по голосу зрозуміла. Але така вона вихована, не перебиває в розмові, вислухає, одним словом – все нормально в нас було.

- А про цукерки не сказала нічого?

- Які цукерки?

- Передала нам три кілограми шоколадних цукерків, я в машині маю.

- А ти чому не дав? Я була б подякувала їй. Точно, її ж мама на кондиторській працює, а ти бачу знаєш де приставати і в кого влюбляти, - Таня розсміялась.

- Що ще сказала тобі?

- Просила нас на Новий рік до себе. Я не хотіла так довго, щоб грошей не платила багато. Вона в школі вчить, щоб батьки не сварились за телефон

- Вони усі її просто обожать там. Вона дуже такою, що дається, щоб любити її.

- Так що сину, - далі почала мама, - дивись щоб все було добре, щоб ти не обманув в чомусь дівчину, тому що вона ще зовсім молодою і така людина, дуже вірить тому кого кохає.

- Ви б її побачили живою, вона така вірменочка гарненька, а волосся яке в неї, як я можу її обманювати?

- Тоді добре якщо так. Я хотіла від тебе цього почути. А тепер з армією нехай тато вже починає займатись, тому що час пробіжить дуже швидко. – Мама підвела підсумок, повчаючи сина.

- Давай малий, по цукерки біжи також швидко, - наказала Таня братові.

Володька справді побіг, окрилений новиною про те що любимим дівчина не може без нього навіть одного дня, коли він приніс цукерки, мамі вже не було в хаті. Таня стала вибирати які їй до смаку і запитала:

- А твоя вірменочка гарненька, хоча тебе на прощання поцілувала?

- Само собою. Що не бачиш як одного дня не може без мене?

- Надіюсь що так лишень в щоку тебе, як я колись малого бувало.

- Е, то не то цільованні. Так мене ще ніхто ніколи не цілував. В нас вже як повинно бути. Аліска з півдня, там дівки гарячі до такого; в них кров така і відповідно почуття такі ж самі.

- Ох малий, як ти скоро почав з таким, буде вона тут у Львові, ти точно оженишся поки вона закінчить Технікум харчовий.

- Завтра як скоріше прийду, може на три хвилини з нею хоча по телефону.

- Також дня не можеш, так само?

- Їж Танюха цукерки, ти вартуєш того, - посміхнувся Володька сестрі.

- Все правильно: ти не думай що мама зразу так погодилась як тепер перед тобою. Я від п'ятої години їй пояснювала хто така Аліса, як вона тобі подобається. Мама мені сказала, мовляв, а хіба не краще щоб він брав Светку Боднаручку, я їй пригадала який Светки тато був бабник і мама ту же замовчала.

- Я ж то слухаю і вухам не можу повірити що тут все іде так гладко, думаю собі: мама не знає Азарянів взагалі, навіть не питає які батьки в Аліси, скільки їй років і все решта.

- Я за тебе все пояснила; постаралась досить, якщо хочеш знати.

- Ти права Танюха, я тобі віддячусь може колись.

- А ти мене питав колись про семимісячних дітей, це може про Аліску свою ти питав?

- Так, про неї. Але як вона вже змінилась, тоді ще в Ольки як я був, була така як підліткова дівчина, а тепер вже в самий раз. Вже п'ятнадцять минуло.

- Ой, які вже дорослі люди, - посміхнулась Таня, - тобі вісімнадцятий, а їй ще рік до шіснадцять, вам ще двом гратись м'ячком.

- Два має нівроку, - Володька посміхнувся.

- Я тобі дам зараз, ти дивись чинись дитину не використай передчасно.

- Нічого собі дитина.

- Ану, що там в тебе? – Таня потягнула замочок спортивного светра, щоб побачити шию брата, - бачу вже щось ховаєш, якісь сліди на шиї; що воно таке малий?

- Сова в ночі покусала.

- Ой, хлопче, забирай цукерки, тому що я наберу ваги і буду як баба Ліда; скажеш, що я дякувала за них.

- Скажу завтра.

- Ех малий; молодець ти все ж таки, - Таня з радості за брата, сплеснула долонями і повторила сама про себе: сова в ночі покусала...

Наступного дня, хлопець хотів скоріше приїхати з роботи, але знову не виходило йому. Вже коли нарешті він звільнився, приїхав додому, побачив що його вже чекала сестра. Таня без вступу кинулась на нього:

- Малий, ти що припух чисто?

- Що таке Танька?

- Ще питаєш? Твоє щастя що не мама була в хаті, а я була; вже було б тобі як кажуть: співано і казано.

- Та поясни що за біда має бути! – Знервувався хлопець, який спішив щоб зателефонувати в Івано-Франківськ, а тут якась нерозбириха вийшла і ще невідома.

- Десь в такий самий час приблизно як вчора Аліса дзвонила, знов телефон. Я знімаю трубу, думаю знову вона мабуть, а може хто інший. Питає мене якась дівка про тебе, але чую що нашою мовою говорить, тому що Аліса російською зі мною вчора була. Я питаю хто така і для чого ти їй здався, а вона відповідає, що з першої точки, в кого ти був скоріше, а Сова це вже друга точка твоя.

- Олька може зветься?

- Не сказала, але буде ще нині дзвонити. Сиди тут, не ходи ніде і розбирайся з своїми поклонницями. Дивлюсь що там не так як я думала; займаєшся хто знає чим.

- Танька, я все тобі як на сповіді скажу, як все було, ти мені хіба...

Тут раптово дзвоник пролунав в хаті, хлопець кинувся до сходів, а сестра вслід вигукнула: йди там сповідайся.

Володька розсердився і вхопив трубку, він почув голос Ольги:

- Привіт, ти вже вдома?

- Так, ось лишень приїхав і мені сестра переказує, що їй за якісь точки фантазуєш.

- Ой який злий став, заспокійся вже і послухай.

- Олька, давай по справі, я спішу.

- Скажи мені якщо така справа: ти переказував про ту нашу розмову, коли я тобі сказала що Сова семимісячна, що брати її бандити?

- Нікому я не переказував нічого. Алісі точно не переказував, ані Арсенію.

- Тоді що може бути?

- Ти про що?

- Той Валера, щось вникає мене, але щоб то могло бути?

- І ти мені аж в Дубляни дзвониш про таке? А я що маю до того?

- Подумала, може ти своїй любимій Сові переказав, а вона Сенькові, а той вже його замовив, щоб втікав від мене. Але ти точно пам'ятаєш?

- Олька, твоє щастя, що ти лишень що сказала, що Сова моя і любима, а так, я б вже кинув трубу. Нашо мені якогось Валерки, і ваших непорозумінь? Давай сама подумай: якщо б Аліска, чи її брат, не хотіли щоб ти була в них, вони б не покликали тебе просто. Ти ж не знала що ми приїдемо, ось не сказала б тобі Аліска, і була б ти в школі собі сиділа на уроках, до половини четвертої, а так пішла додому. Іван також міг не знати і сидіти в Галичі. Але вас покликала Аліска; сама так хотіла.

- В принципі, так виходить як ти сказав.

- А тепер я умоляю тебе: не вплютуй мене в якийсь блудняк ваш, я не казав і ніколи не перекажу того, тому що воно мені неприємно було чути і я хочу забути про те раз і навіки. Ти сама бачиш яка собою Аліска, а мені все одно коли вона народилась: сім, вісім, дев'ять місяців, я тепер бачу яка вона виросла і яка вродлива. А про Сеньку я взагалі не говорив з ніким ніколи.

- Тоді я тобі вірю, якось буду шукати причину в іншому місці...

- Олька, я тебе прошу: шукай, копай, рий, але без мене. Не дзвони мені сюди, тому що сестра моя вже мене так «прочесала», думає що в мене там дівок море у вашому Франківську.

- А на тебе баби йдуть, і ти міг би мати хоча не море, але такий ставок русалок.

- Одну маю.

- Та вже пробач, я не думала що ти так її боїшся.

- Нікого я не боюсь, але не хочу, щоб моя любима переживала тим, чого нема.

- Тоді бувай Вовка, а то ще пошлеш мене кудись. Так що краще самій піти завчасно.

- На добраніч.

Володька кинув трубку, вийшов на двір. Саме в той час приїхав Віталій з науки, Володька поглянув за сестрою:

- А де Танька? – Зпитав він Віталія.

- На вулиці, там з сусідкою.

Володька підійшов до брами, а сестра вже побачила і відпровадила сусідку, мотивуючи тим, що спішить.

- Танюха, та Ольга якась пририта мокрим міхом. Її не захотів той Валерка, а вона мене питає чи я щось не наговорив йому, або братові Аліски. Сама тим язиком як віником мете, а когось шукає.

- Та заспокійся малий, що так розстроївся. Ти як так будеш на кожную дурницю нервуватись, тобі нема чому з дівками, а тим більше з жінкою починати навіть.

- Як ти така розумна, тепер порадь як мені бути: я маю сказати Алісі, що та мені дзвонила?

- Маєш. А як Ольга скаже їй, а ти не признаєшся, вже ти попадеш в поле підозрілості. А так все розкажи як було. Знаєш Вовка: правда вона є саме те, що вже відбулось в кожній справі, а неправду все треба придумувати якось. Просто попроси, щоб вона з нею не скандалила за такого і все на тому.

- Аліска не буде, вона така мирна; Ольга її підколює, а вона сидить і лиш на мене дивиться собі.

- Точно так як сова.

- Мамі ні слова, - вказав пальцем на сестру Володька.

- Параграф закритий, - похитала головою Таня.

- Все я погнав.

- Куди вже їдеш?

- Йду дзвонити в Івано-Франківськ.

- Заспокійся перше, а тоді видихни і все їй поясни.

- Добре Танюха, так поступлю.

- Женитись він збирається. Ой діти вони двоє ще, а вже за що вже взялись... – Таня зітхнула і пішла в літню кухню.

Володька розмовляв з Алісою того вечора, він признався про свою розмову з мамою і сестрою, сказав що його рідні чекають на неї, коли вона поступить у Львів на навчання. Також признався про попередню розмову з Олею, на що Аліса лиш посміхнулась і відповіла, що Оля перед нею старається бути дуже доброю тепер. А ще жалівся кохані, як він скучає за нею, як він думає пережити ще майже рік часу, а там не знає як буде з його армією, яку він відпочув десь на задні плани, тому що два роки десь служити і не мати можливості зустрінутись з дівчиною, жодним способом не могло бути прийнятним, як нормальним.

Після розмови, Володька сидів не рухаючись у великому кріслі, біля телефону. В кімнату зайшла Таня, вона глянула на брата і зупинилась:

- Вже бачу повеселішав; що лиш дівка може зробити з хлопця.

- Танюха, ти скажи мамі, щоб мене не прирівнювала до якогось старого Романа, як він там женився я не хочу про таке думати, тому що в мене так не буде. Я не залишу і не проміняю ніколи на нікого Аліску. Скажи мамі, що можу поклястись перед усіма, тому що Аліска моя доля, я вже це зрозумів тепер.

- Тобі скільки років, розумний? – Іронічно запитала Таня.

- Сама знаєш, тому не задавай такі питання.

- Послухай малий: мама не хоче, щоб більше в нашій родині, траплялись драми якісь на основі одруження, тому що наслідки таких драм, просто жакливі і довговічні. Так що думай добре...

- Танька, я тоді сказав і якщо хочеш можу повторити: я нічого не маю до того, що було колись, я не знаю тих хто там живе, якась вдова, якісь троюрідні, нехай собі живуть, а я сам своє життя буду будувати щоб в мене з Аліскою, з моєю вірменкою, було все добре. – Володька витягнув руки перед собою, встав з крісла і направився іти в літню кухню, щось повечеряти.

Забігаючи в майбутнє, слід зауважити, що бажання хлопця, щодо спільного життя з Алісою, було щирим і правельним, а ось на рахунок рідних дідового брата Романа, хлопець не знав того, як в майбутньому ще прийдеться бути близько і навіть досить з тими, хто знаходився на другій гілці, родинного дерева Біликів, дарма що на теперішній час сам Володя, ані його сестра Таня, не спілкувались з ними...

ЧАСТИНА ТРЕТЯ

ПРИМИРЕННЯ

1

В невеликому містечку що на Львівщині, в Ходорові, ранком світило яскраво сонце крізь вікна місцевої лікарні. За вікном був місяць квітень, але було вже досить тепло. В палаті знаходилось троє людей: один хлопець віку шіснадцяти, другий старшим від нього. Також лежав ще один дятько, віку шісдесят літ.

Хлопець який був старшим, спав. В нього було бинтом обтягнуте плече, а вірніше ліва ключиця, і його привезли вчора вечером просто з дороги після аварії.

Коло десятої години, зайшов лікар в палату, він оглянув пацієнтів і тут же направився до хлопця, який вже пробудився, почувши якийсь шорох в палаті.

- Як ти себе почуваєш? – Звернувся лікар, віку сорока років, з рівно підстриженими вусами.

- Болить плече, але краще як вночі.

- Я хочу твої дані якісь, ми будемо повідомляти твоїх рідних, що трапилось з тобою.

- Я що з Михайлом тим?

- З ним гірше як з тобою. В нього голова побита досить, зараз він не говорить ще.

- Казав мені дід, ніколи не вір тим хто п'є, нащо я погодився щоб він їхав; я ж міг їхати машиною.

- Того вже не зміниш, - лікар махнув рукою, - вже сьогодні ми відштовхуємось від того що відбулось.

- А коли я зможу поїхати додому? Я поїздом поїду.

- Краще щоб хто забрав тебе. Маєш когось хто машиною може приїхати за тобою?

- Маю друга доброго; він приїде.

- Тоді кому нам повідомити?

- Якщо можете подзвонити дідові, скажіть де я зараз, і щоб він переказав Володькові Білику, щоб той приїхав за мною і забрав мене.

- Давай мені номер телефону, я запишу собі, - лікар взяв блокнот і ручку, а хлопець продиктував цифри. Коли лікар вийшов, дятько який був в палаті, сів на ліжко і став дивитись на хлопця, якого вчора пізно вечером, привезли в палату.

- А що в аварію трафив? – запитав дятько.

- Їхав я з одним, тут в якомусь селі його брат живе, він мене попросив одну справу. Вже вертались, він не пив багато, але було досить, я так вже тепер зрозумів. Якісь повороти тут у вас як їхати з гори два таких, перший ледь вписався, а з другого викинуло нас і перевернулася його машина на бік. Я плече покалічив, а він головою до даху тріснувся добряче. Машина пішла на правий бік, там де я сидів. Я ж то з Дублян, ніхто вдома не знає де подівся; не приїхав вчора.

- Але могло гріше бути, ще добре обійшлося вам двом.

- Краще, був би я вдома сидів, але що тепер вже говорити.

- А ти вже після армії може? Кілько тобі років?

- Двадцять один буде, але в армію не пішов.

- Та то зараз хто вже йде до армії, не видиш що робиться в нас. А як тебе звати?

- Павлік. – Відповів хлопець і підтягнув подушку, щоб сидіти на ліжку.

- О, так як мого тата звали небіжчика. Добре хлопці, - дятько глянув на другого хлопця який слухав бесіду, - йду покурити на сходи.

Коли той вийшов, в палату зайшла медсестра, вона подала якісь порошки для хлопця, і вийшла.

- Як тобі така? – запитав хлопець молодший віком.

- Ніяк, - відказав Павлік.

- А що так болить рука що навіть не бабів не дивишся?

- Я ж то дивлюсь, але не на таких, а ти тим більше.

- А чого так?

- Їй скільки років? Мама твоя напевно по роках.

- Трохи старша, але так нічого.

- Слухай, ти тут видів красивих дівок колись?

- Може там у Львові маєте вибір більший, я знаю що там що хочеш можеш мати.

- В мого друга, в нього така дівчина, ти якщо б увидів, попенеш зразу.

- Львівська якась?

- Вона з Вірменії, але жила в Франківську. Зараз вже технікум закінчує, хоче поступати далі в інститут, але Вовка, друган мій, не хоче щоб вона вчилася.

- А чого не хоче?

- Боїться, щоб не приставали до неї; ревнує її постійно.

- Тоді женитись треба. Вже як жінка тоді може її покласти на місце і баба буде робити що чоловік скаже.

- Він хоче женитись. Але скоріше він буде робити що вона скаже.

- А я би так не робив. Я би своїй жінці поклав розум на місце.

- Не знаєш про що говориш, - зітхнув Павлік, і застогнав від болю ключиці коли ворухнувся. – Якщо б ти увидів її, тоді свій розум загубиш і не знайдеш де подівся.

- А що так афайна дівка?

- Щось надзвичайне. Правда носить окуляри, але їй так підходить дуже.

- Нічого собі; якесь таке вродилось на світі.

- Вовка, друган мій, там купив хлопців, які тримають той район, щоб вони «пресували» кожного, хто буде приставати до його Аліси. Їй пацани спокою не давали. А з нею подруга вчиться, Галя така, вона нам доповідає; свою маємо сексотку місцеву.

- Аліса звати подругу твого другана?

- Так, Аліса, а прізвище Азарян.

- Він той хто приїде тебе забрати до дому?

- Я так просив, якщо приїде тоді вже завтра напевно рано. О, я скажу що тобі фотку її показав.

- Скажеш, якщо приїде і буде мати фотку.

- Він постійно носить її фотки і не одну, так що скажу, - пообіцяв Павлік, ходорівському хлопцеві.

Великодень 1993 року, виходив на вісімнадцяте квітня. А так як до свят залишилось всього два тижні, Павлік був сердитим, що мабуть його ключиця не заживе до того часу. Насправді мого обійтись набагато гірше з хлопцем, адже їхавши в автівці в нетверезем водієм, він міг покалічитись значно гірше, але найбільш було образливо для хлопця, що він не повинен був їхати і тоді нічого подібного було б не трапилось з ним.

Сусід Михайло, який розвівся з дружиною, попросив щоб Павлік поїхав з ним, просто за компанію до свого брата, який мешкав біля Ходорова, в селі Вовчатичі. Павлік навіть не одівся нормально, так як був в спортивних штатанх, застрибнув в автомобіль «Москвич АЗЛК», і двоє помчали. А коли вже в гостях погостились, водій трошки випив, надіючись що все буде в порядку, але виявилось зовсім не так.

Аварія відбулась в п'ятницю вечером, біля десятої години, лікар пообіцяв в суботу ранком зв'язатись з дідом хлопця і повідомити про те що трапилось. А сам Павлік надіявся що в неділю, Володька точно заїде за ним і забаре його.

В неділю ранком, поспідавши, хлопець хотів знати чи лікар повідомив, але того не було, він не працював а був вихідний. Павлік запитав вартову медсестру, але вона не знала нічого. А коли хлопець її просив зателефонувати до лікаря, вона відмовила, мотивуючи тим, що лікар не любить, коли в неділю його турбувати.

Перед вечером, коли вже почали насувати дощові хмари, Павлік стояв і дивився у вікно, так як йому вже набридло лежати постійно. Дивлячись на темні хмари, він промовив до сусіда по палаті:

- Васька, а ти любиш відаки дивитись?
- Люблю, само собою що люблю.
- Зараз на дворі такі хмари, що можна знімати кіно якесь про страхи. Хочеш вір мені, хочеш не вір, але я боюсь дивитись старшні відаки. Раз подивився про якусь інквізицію і не спав цілу ніч, нерви собі зрушив був навіть.
- А про що там було?
- Навіть не хочу згадувати. А я признався старому, ну дідові своєму, а він знаєш що каже?
- Що?
- Каже мені: тобі дурню треба якоїсь нечесті, ліпше еротіку дивись якусь.
- Нічого собі дзідзьо в тебе.
- В нього така бесіда як батяра якого. Але старик все мене виручав, так що вартує його звати так ніжно як ти кажеш «дзідзьо».
- А в нас тут є таке місце страшне, нечисте місце.
- Що на цвинтарі десь, чи хата яка є що там не живуть?
- Не, в лісі, в Гайках на Калинці. Як йти так з Ходорва на села, в лісі є такий прохід поміж два береги з глини, там воно буває.
- А що таке там робиться?
- Блуд чіпляється людини. Можеш по лісі ходити поки сонце не зійде. А ще кого здибаєш, буде тебе парити як скажений і сам не знає чого.
- Що таке «парити»?
- Битись буде, ну тебе буде бити як скажений.
- Нічого собі. А ти вже там був «парений»?
- Я не йду там в ночі. А хлопи в нас на «цукровни» робили, з селів йшли, з Підлісок здається були, а може з Сугрова, здибав один другого, так парив, що думав що вже забив того.
- Так бив якогось?
- Спарив якогось хлопа на ніц.

Тут раптово відчинились двері, хлопці поглянули і думали що прийшов дятько який з ним лікувався, але поглянула санітарка. Вона промовила комусь в коридорі: Тут ваш товариш, заходіть.

Нараз в дверях появився Володька, він обрешним поглядом, поглянув навколо, а так на Павілка.

- Пашка, ти живий, можна зайти?
- Заходи Вовка, я вже чкаю тебе від вчора.
- Добре що ти стоїш, думав що може не можеш ходити після випадку.
- Ходи, що стоїш в дверях?
- А дівчатам можна? Зі мною Галя з Аліскою тут.

- Давай їх сюди, Васька хоче увидіти натуральних принцес, а то він тут зачухнув зовсім своїх Гайках.

Володька повернувся в коридор, щось там промовив і першою зайшла Галя, а за нею Аліса. Місцевий хлопець зхопився з ліжка і сів, розглядаючи дівчат. Звичайно що він зразу додумався хто така вірменка, по чорному кольорі волосся. Саме волосся не було накрученим, в цьому не було прртреби, тому що в дівчини була пишна зачіска, розділеною спереду в дві сторони. Аліса була одітою в кремову кофту, по ній в легку балонову куртку фіолетового кольору, з переду білими та малиновими вставками. Рукава курточки були підтягнутими, на правій руці був срібний обруч. Також в штанах вільного покрою, які звали «плащовки», світлого, майже білого кольору. На ногах були білі кросівки на помітній підшві; виглядали як дорогі.

Друга дівчина Галя, була одітою також в подібну куртку, а так в коротку спідничку, та чорні колготи.

- Ми були в Івано-Франківську, я за студентками поїхав, щоб вони не поїздом добирались до Львова. – став пояснювати Володька, - а твій дід, прийшов до мене, сказав Тані, а вже Танька набрала мене по трубі, переказала мені. Думаю їду до Львова і вже заодно в Рогатині заверну в сторону сюди і тебе заберу.

- Добре що дзідзьо тобі сказав, а ти приїхав. Правда я не знаю як мені виписуватись, вже ранком тут хтось буде, а тепер нема дохтора.

- Їдемо зараз, а завтра випишуть вже без тебе. Я Волжанкою, сядеш обережно собі заді на праву сторону, а звідти Галя приласкає тебе і поїдемо поволі.

- Васька, - звернувся Павлік до хлопця, - ти завтра вже скажеш що їхав по дорозі і заодно мене підхопив, не буде робоча людина, завтра в понеділок, знов по мене їхати.

- Скажу Пашка, без проблеми. Але дай мені телефон, чи адрес свій.

- Нашо?

- Я в Львові нікого не знаю, а так вже буду знати тебе і друга твого.

- О, записуй, - відказав Володька, - я тобі свій дам телефон, в мене машина є постійно. Якщо б хтось чіплявся тебе там, ти звертайся зразу.

Хлопець став записувати номери телефонів, а Аліса почекала коли він закінчить, запитала:

- А ти любиш цукерки шоколадні?

- Дуже люблю.

- Зараз принесу тобі, - дівчина поглянула на Володька, - Джанік, дай ключі він тачки.

- Усі не принеси, - посміхнувся Володька і кивнув оком на хлопця.

Коли дівчина побігла, Павлік пояснив:

- Васька, в нього теща на кондиторській працює, цукерків скільки душа бажає. От щасливий мужик: дівка як шоколадка і цукерків скільки хочеш.

- Пацани, - обізвалась Галя, - та я вже через її цукерки, набрала ваги вісім кілограм. Ранком джинси беру і дивлюсь: ой блін, мої ляшки в джинси не влазять. Але хворим потрібний шоколад, так що на здоров'я, - посміхнулась Галя, а хлопець справді глянув на ноги дівчини, які були в чорних колготах.

Коли Аліса повернувся, вона почала з кишень куртки, витягувати доволі шоколадних цукерків, хворому пацієнту.

- Ой, дякую, так багато. – Здивувався хлпець.

- Щоб здоровий був швидко, - посміхнулась дівчина.

- Тепер зразу піду на поправку.

- Я також малою хворіла; розумію тебе. Уколів хоча не боїшся?

- Не дуже.

- Він боїться якихось Гайок і Калинки, щоб його там не «спарив» який, - посміхнувся Павлік. - Ти Вася дивись не ходи через ту Калинку, щоб тебе якийсь не «парив» там посеред ночі.

- Та де, я там би йшов. Навіть вдень там не піду ніколи; страшно.

- Ти про що Паша? – Поцікавився Володька.

- Дорогою розкажу; їдемо давайте бо дзідзьо чекає на мене.

- Привіт там своєму дзідзеві передавай від мене! – В догонку вигукнув Вася.

Усі попрощались з хворим хлопцем і вийшли, а Павлік оглянувся в дверях, взявся за плече яке боліло другою рукою, Вася йому показав пальцем вогору, мовляв: дівки просто супер-клас, а так взявся розвивати папірець цукерка.

Від того часу, від коли Володька став дружити з Алісою, в Біликів багато чого змінилось. Не тільки в них: в країні все помінялось. Розсипався Радянський Союз, люди вже жили у вільній державі – Україна. Також хто працював, вже не так як це було скоріше. Але будова набирала обороти, людям завжди, при любому державному порядку, потрібно десь жити. Тому будівниче підприємство, перейшло на кооперативи, але ще не було все встановлено як повинно було бути.

Микола, батько Тані і Володьки, отримав нову квартиру, він вже її докінчив як сам хотів. Туди спочатку думали пересилити Таню з Віталієм, але в них народився хлопчик, то ж потрібно було щоб донька надалі продовжувала проживати вдома, поки малий підросте.

Батьки Володьки, вже знайомі були з Алісою, вона могла в любий час приїхати до них в Дубляни. Також про дівчину була доброї думки сестра Володьки, а чоловіки, батько і Втілій, вже само собою не мали нічого проти того, що хлопець дружив з студенткою технікума, а ще усі немов пишалися тим, що дівчина вірменка.

Володьку так і не взяли в армію, тоді на його дату вісімнадцятиліття, йому продовжили до осені, а так знову до весни, а там вже комісували, звичайно за певну договірну плату. Не він один таким був: вже почалось було так, що хлопці навіть хто народився весною рік скоріше, тобто 1971 року, могли вхилитись, а тим більше хто був роком молодшим. Правда були такі, що хотіли піти служити в армію, якимось ще по старій традиції рахувалось, що хлопець який не був в армії, немов він не чоловік. Але Білика молодого це не хвилювало, він був закоханим у юну вірменку, а тим більше, що його батько також не служив і оженився з Вірою відносно молодим.

Павлік Вівчар, дружив з Гаєю Воронюк, але це була просто дружба, хоча він не відмовлявся женитись на дівчині, правда вона, а тим більше він, цього не хотіли ще скоро реалізувати. Сама Галя хотіла поступати вище після закінчення технікуму, вона також тягнула за собою подругу, але Володька вперся що лиш тоді Аліса може продовжувати навчання, коли вийде за нього заміж, перед тим як поступить в інститут. Але тут була проблема, тому що батьки дівчини не годились на такий розклад, щоб тепер Аліса виходила скоро заміж і заводила сім'ю.

З Олею Сосновською, було все набагато складніше: вона знайшла собі одного хлопця, який вже відбув строк ув'язнення, але Оля вважала що саме такі люди, зараз в суспільстві найбільш популярними і уміють крутитись щоб добре жити і мати все що забагнеться. Звичайно, що її батьки були проти такого, але нічого не могли вдіяти. Але коли глянути більш придириливо, саме батьки були в певній мірі винуватими в тому, що товариш Арсенія, Влерій, якийсь час був не проти одружитись з Ольгою, але коли він став з нею дружити, надмірна увага її матері, відштовхнула його від дівчини. Валерій сам признався Арсенію і навіть Івану з Галича, що коли він в домі Сосновських, тоді немов не допиті, все батьки (особливо мама Ольги), хотіли знати про нього, зокрема скільки він заробляє, чому скільки, а чому не більше, як він думає в майбутньому, а що опісля і так без кінця. Виходило так, що батьки Ольги, розписали розклад життя доньки і зятя на роки вперед, не те що на роки: повністю життя до смерті було розставлено: що, як, коли і де, повинно відбуватись. Саме таким, вони відштовхнули хлопця від себе, і сама дівчина несла себе надто зухвало, що і спричинило в кінцевому результаті, що хлопець закинув дружбу з дівчиною.

А тепер вже, в квітні дев'яносто третього року, Валерій був одруженим, в нього вже була дружина і донечка, так що питання таке було вже закритим.

Володька Білик, вже переконав своїх батьків, щоб вони погодилися робити йому весілля, він хотів це зробити ще до наступного року, залишалось лишень вирішити ще з батьками дівчини, але тут він взявся за саму дівчину, щоб вона своїх також перетягнула в тому питанні. Сама Аліса не була проти того щоб вийти заміж, хоча вона скучала за своїми, і навіть проживши у Львові останніх майже три роки, хотіла якщо не кожних вихідних, тоді через неділю бути в Івано-Франківську. Воно не дивно: дівчина родилась четвертою дитиною в сім'ї, усі домашні її обожнювали, і тому вироставши в такому середовищі, в неї вже виробилось таке відчуття, що саме вдома вона відчуває себе найбільш комфортно з наявною увагою навколо себе. Навіть коли бувало що хтось ображав Алісу, вона коли приходила додому, завжди мала підтримку щоб не трапилось, а вдома в неї є поруч люди, які завжди їй допоможуть і поспівчують. Але саме так вона думала більш на початку свого навчання, а з часом стала првикати до Львова, навіть повертаючись на свою вулицю Набережну, через половину дня вже починала скучати за коханим, а побувши вдома вихідний день неділю, їй вже хотілось повертатись знову назад. І тут не було нічого

дивного, так як студентка знаходилась в такому віці, коли молода людина формується і налаштовується на щось тривале і стабільне у своєму житті.

З часом, Володька вивчив характер дівчини, вона була сентиментального характеру, завжди посміхалась, навіть на образі, але також любила коли її похвалити. Дівчина була крисиною вродою, темно карі очі, а особливо пишне волосся і чорні брови, також її, надавали їй красу. Обличчя було овальне, і в цьому вона пішла в маму, а коли вона розмовляла, було видно що два верхніх зуби, були трошки більшими за інших. А ще Аліса була, приємною в спілкуванні. Також вона легко могла почати розмову з невідомою людиною, в неї проявлялась кавказька простота в спілкуванні, тому як колись в школі, так само тепер в технікумі, в неї було доволі подруг.

В Алісі була еротична фігура тіла, але так званий Джанік, забороняв їй носити міні спідниці, також одяг, який дівчину обтягував, він не хотів щоб на ній зупинялись зайві погляди мужчин і хлопців. Бувало часто що коли приходилось дівчині купити щось з одягу, вона брала з собою Володьку, і він оглядав як їй підходить чи навпаки не підходить, одяг. Також окуляри Аліса лиш користувала під час науки, а так не носила і її коханий вже привик так її бачити, хоча прізвисько Сова, їй навіть подобалось і пригадувало про школу і дитинство.

Аліса вже повністю розмовляла українською мовою, і в цьому вплив був двох факторів: вона навчалась у Львові, а на початку дев'яностих, рівень націоналізму підносився швидким темпом, і як правело любі зміни в державі, зразу впливають на молодь; так було завжди і всюди. Другим поштовхом було те, що дівчина хотіла, щоб її мали за свою в домі Біликів, де усі звичайно розмовляли на рідній мові.

Насправді, Аліса мало знала вірменську мову, тому що живши кілька років в Спітаку, ходила в російськомовну школу, а все ж таки до десяти років, вона проживала в Івано-Франківську. В квартирі тоді з нею також проживала її бабуся, тож в домі, розмовляли (окрім батька, який часто був у відраженні і братів старших), українською. Правда кавказький акцент, було відчутно, також букву «р», дівчина не вимовляла доволі чітко.

Володька спішив якнайшвидше поєднати свою долю з Алісою, він хотів її бачити майже кожен день, правда не все в нього так виходило, але як лишень появлялась нагода, він їхав в квартиру де мешкали дівчата і коли вони були вдома після занять в технікумі, він проводив там свій час. А коли бувало що він не зміг по якісь причині, тоді вже навіть сама Емілія Войцехівна, питалась чому не було хлопця, тому що квіти вже здалося б замінити на свіжі, адже навіть господиня квартири вже привикла, що в неї букет квітів стоїть майже постійно у великій кімнаті на столі.

Але посеред таких планів Володьки, які він вже собі постановив, трапилась одна подія, і хоча хлопця розчарувала вона в де-якій мірі, все ж таки в майбутньому вона зіграла надзвичайну велику роль в його житті, хоча зараз він цього не розумів як слід, не тільки він: ніхто не розумів з його рідних.

Двадцять восьмого травня, день був п'ятниця. Два дні перед тим, Павлік Вівчар запросив двох дівчат до себе на шашлик, щоб посиділи в нього. Але так як в нього в хаті, в якій він проживав з дідом, був постійно безпорядок і хата схожою була на склад запчастин, тому якимось не зручно було просити когось, в гості саме в хату. Хлопці вирішили за хатою під виноградом посидіти, посмажити м'ясо і провести вечір в такій більш вільній обстановці і це була така молодіжна тусовка. Павлік запросив ще сусідного хлопця і дівчину сусідку також і поки запрошені прийдуть, сам Павлік вирішив прибрати місце для тусовки і вже від обіду розчистив територію, позамітав, приготував стіл, лавки, одним словом так наробилося, що вже був злий і на діда, що той так все запустив, а також на себе.

А ще він купив як написав йому Володька на списку, правда м'ясо мав привезти сам Володька, а також напитки. Виклав з цегли такий мангал, де повинні були розпалювати вогонь, а вже опісля став відпочивати і гладити вгорі своєю рукою, яка знову стала боліти від роботи, хоча після аварії, все було вже зажило.

Слід зазначити те, що Аліса відчувала до Павліка певну повагу, вона ще тоді від першого разу, від коли той просив в неї адрес для Володьки, зрозуміла що такі пацани правельні і на нього можна надіятись. А саме які пацани повинні бути, дівчина знала від своїх братів. Тому Аліса разом з Галею, подругою,

вирішили приїхати на таксі в Дубляни, щоб Володька не губив час після роботи, їхавши за ним на Підзамче.

Приїхавши перед вечером до Володьки, дівчата зайшли на подвір'я Біликів. Вдома нікого не було в той час окрім баби Ліди, так як Володька ще не повернувся з роботи, а Таня також з Віталієм були десь по своїх справах. Дівчата привітались з бабусею, пояснили чому вони тут сьогодні і стали чекати на Володьку.

Баба Ліда сиділа на лавці біля хати під сливками, то ж дівчата сіли поруч неї і почалась між ними бесіда. Спочатку розмова ішла про технікум, про екзамени, а так почала баба Ліда пригадувати минуле, як часто буває з пожилими людьми.

Раптово почали гавкати собаки, яких тримав Віталій, з нагоди цього, Аліса стала пригадувати також своє минуле, яке не було вже аж таким далеким.

- Я пам'ятаю коли був тоді землетрус у Спітаку, привезли були собак таких натренованих щоб вони людей шукали. І був один собака якого звали Ганц, а взнала я про нього тому, що побачила як люди його цілували і гладили. Я підійшла і стала дивитись, а мені жінка одна пояснила що лишень що, він знайшов дівчинку чотирьох років під плитами і її вже витягнули, взяли в лікарню щоб обслідувати, а це її рідні так цілують його тепер. Тоді я сама також його поцілувала в голову зверху, а він так дивися на усіх і не знав що таке відбувається.

Галя, яка слухала вже неодноразово такий переказ про той жахливий землетрус, пригадала один випадок про сусідів які мешкади поруч Азарянів, про який скоріше почула від подруги.

- Аліса, а ти пам'ятаєш про тих братів що сварились там; розкажи як то було.

- А це в наших сусідів, що жили на третьому поверху, але до них заходило з сусідного під'їзду. В неділю перед тим вони мали якесь родинне свято, напивлись і почали сваритись. Там була якась історія давня з грошами; щось батьки їх не поділили наслідством, чи як там було. Одним словом, коли вони сварились, їхня мама хотіла зупинити їх, а коли вже мужчини битись почали поміж собою один з одним, мама їм сказала дуже погано.

- Ти скажи як сказала, - немов допевнялась Галя, щоб було все в гостросюжетному тоні.

- Вона сказала до них на своїй мові: щоб ви провалились під землю двоє.

- Послухайте що було далі, - Галя швидко вставила своє речення, щоб приготувати бабу Ліду до фіналу.

- В середу коли був землетрус, один з братів приїхав додому на обід, зайшов в квартиру і тут як штовхануло, їхня квартира обвалилась нижче нашої, тому що ми були на другому, а західна частина будинку посипалась аж в підвал. А другий брат, працював на заводі в цеху, там бетонне покриття впало і усіх похоронило також. Мама їхня не загинула, вона приїхала там коло нашого будинку, кричала, стояла на колінах, говорила що все через неї, ніби тому що вона так сказала тоді була. Хоча насправді загинуло більше двадцять п'ять тисяч, але вона себе винуватила в тому..

- А як ви думаєте, - запитала Галя бабу Ліду, - якщо б так мама не сказала їм, може були б вижили, чи якось вийшли десь на двір в той час?

- Не знаю... - Баба Ліда зітхнула. - Чуєш як багато людей погинуло, хто його знає.

- Може краще були б побились ті хлопці, але не загинули, - міркувала Галя в слух і прибавила вже свою історію з дитинства. - Колись я була малою і мене мама набила, бо я подряпала згори новий телевізор. Я вже наплакалась, а потому кажу мамі про сусідку, що жила на одній площадці, таку Светку. Говорю мамі: а мою подружку, ніхто не бив ніколи і в неї кращі батьки як в мене.

Тато так слухає що я до мами так сказала і почав мені пояснювати; говорить мені: Галя, я знаю як в твоєї подружки заведено, її батьки наказуть по-іншому. Коли вона щось зробить погане, тоді батьки з нею не говорять один день, а коли щось гірше витворить, тоді три дні. Так в них хтось завів. І знаєш що буде коли ви обидві станете дорослими? Тебе більше мама бити не буде, тому що ти вже станеш доросла дівчина, а вони будуть так гніватись поки будуть жити. На такий вид покрання немає строку; в них так постійно буде. Ти з мамою вже говориш, хоча трохи позлилась, потерпіла, але ви через годину вже спілкуєтесь, а вони тижнями не говорять. Так що тут в неї гірше як в тебе і батьки в неї гіршими як твої.

Спочатку я не погодилась, але тато був правим: я коли пригадую той телевізор і маму, я сміюсь вже з того, мені смішно просто, більш того: мама правельно зробила тоді. Як нову мебель лаковану на телевізорі подрятпити копійкою, батьки скільки грошей дали і вже треба тепер чимось закривати згори, тому що я не мала роботи і вчепилась того що блищить? А ті люди, вони до сьогодні пригадують, як місяцями не говорили одне з другим і далі таке дурне практикують. Так що краще б ті люди в тому Спітаку, були б побились і помирились ще до тої середи страшної.

- Ніхто не міг знати що так відбудеться, - зробила підсумок Аліса.

- Але краще жити в злагоді і в спокою, навіть як щось трапиться таке, не бігаєш і не кричиш що воно через мене таке сталося. – Галя розвела руками.

- А я так живу; я з усіма в мирі - Аліса скромно стиснула плечами і посміхнулася.

- Ви лиш подумайте тьотя Ліда, - стала характерезувати подругу Галя, - Аліса в нас такою, що ніколи не свариться, промовчить, навіть як хтось її підколює, чи просто хоче принизити, але все так вийде в кінці як вона хоче. Хотіла знатись з вашим Володькою, так все їй склалось, хотіла вчитись у Львові, поступила і провчилася. А тепер ще заміж вийде напевно так як її серце любить і тоді все буде в неї просто прекрасно.

- Жаль що тоді тих два брати не помирились, хоча часу справді в них не було багато, всього два дні, тому що в середу вже вони не жили більше... – Аліса зітхнула і стала підвертати рукави джинсового піджака, і тут почувся шум коліс на дорозі, а так гальмівний свист.

На їхню розмову над'їхав Володька, він зрадив коли побачив дівчат, привітався і сказав що переодінеться і вже їдуть до Павліка. А через двадцять хвилин, усі троє поїхали до Вівчара.

Баба Ліда так залишилась сидіти біля хати, жінка щось думала. Вона не відказала нічого дівчатам на те що почула, хоча б здавалось їй, як людині яка прожила тривалий вік, належало висказати свій заключиний результат, але вона промовчала.

Молоді продовжували свій вечір у Вівчара, жартували, сміялись як і подобає молодим безтурботним людям. І ніхто не знав: ні Володька, а тим більше дівчата, як сьогоднішня розповідь про трагедію в Спітаку, подіє на давню незгоду в родині Біликів, просто дівчата взагалі не знали про те що колись відбувалось у Володьковій родині; вони вели розповідь на лавці перед бабою Лідою, щоб пройшов їм час цікавіше, але незважаючи що обидві були молодими, їхня розмова вплине на важливі рішення і принесе благородні наслідки незабаром, а також в майбутньому, якого ніхто не міг ще тепер передбачити.

5

Коли проминула середина червня, в Біликів трапилась одна подія. Одного спекотного дня, баба Ліда відчула що їй дуже погано зробилось. Саме в цей час, шістдесяті семи літня жінка була на грядках, і вона знепритомніла. Коли її лежачою побачила Таня, вона тут же наробила галасу і в той час прибіг сусід Василь Каленюк, так як вдома не було нікого, лиш сама Таня з малим своїм синочком. Сусід допоміг занести хвору в хату, хоча вона була досить важкою жінкою, але він з Танею справились двоє.

Перед вечером, лікар оглянув хвору і похитав головою. Усі домашні зрозуміли що виходу не буде і їм прийдеться прощатись з бабою Лідою.

Це трапилось в четвер, а вже в п'ятницю досвітнього ранку, Таня вийшла на горище в кімнату де спав Володька і розбудила брата:

- Що таке Таньку? – Запитав спросоння хлопець.

- Вставай давай, вже баби немаємо.

- Померла баба? – Володька зхопився з ліжка.

- Ми з мамою сиділи від третьої ночі, а без двадцяти шоста, вона померла.

- Ой, що тепер буде? – Хлопець розвів руками.

- Хоронити будемо, що таке питаєш?

- Воно само собою, але що мені тепер робити? Я ж думав женитись скоро, а тут похорон, почекати треба буде, як робити весілля зараз?

- Що кому: в нас похорон, а тому женення, ох ти малий який був такий лишився. Тобі що не жаль баби? Добре що жука знав в неї вкрасти; ходи на долину. Треба зараз тобі повідомити Афанасеча, може машину йому відгони, а тобі з татом треба багато чого вирішити нині.

- Само собою: що треба я тут буду.

Коли двоє зійшли вниз, в хаті вже були усі домашні. Мама звернувся до дітей:

- Таня, ти будь тут коло мене, - промовила Віра стомленим голосом, - а ти Володька, повинен вирішити одну справу.

- Слухаю вас, - Володька поглянув в кімнату, де на ліжку немов спала, вже покійна баба Ліда.

- Яюсь треба нам знайти телефон або адрес в Івано-Франківськ до Наталі, як це можна зробити?

- Думаю що є телефонна книжка, просто я попрошу там Арсенія, нехай пошукає прізвище Білик, але треба назву вулиці хоча; прізвищ багато може бути.

- В неї прізвище з дому Білик, а так вона по-чоловікові пишиться Альбінова. Також знаю що вулиця Лютчиків, а номер не знаю.

- Думаю що досить, щоб знайти людину.

- А ще вона працює в лікарні, але я не знаю адресу, там лікарня не одна в місті.

- Тоді маємо прізвище повністю, назву вулиці і знаємо що в лікарні працює. Може знайде яось, але що треба сказати їй?

- Повідомити що в неділю буде похорон, дати наш адрес, а сказати я маю сама їй особисто. Навіть якщо не приїде, тоді телефон мені знайти необхідно до неї.

- Добре мамо, я зараз вийду на Арсенія, або хто там буде, і також скажу щоб Аліска знала, яка в нас втрата нині. Я пішов набирати телефон.

Віра, була невісткою тут, але з свекрухою жили добре, навіть досить близько останні роки, коли вже баба Ліда була на пенсії. Правда сама Віра, мало часу проводила вдома, так як працювала постійно.

Того ранку, Микола вже поїхав вирішувати про труну і могилу, також Віра повідомила жінок з якими працювала і своїх двох двоюрідних сестер, які не були заміжними і мали доволі часу, щоб допомогли наготовити на поминки в неділю після обіду. Також рідна сестра Віри, яку звали Аня, відїзвалась з порозумінням, щоб допомогти в чому буде потреба.

День пробігав дуже швидко, усі бігали щоб все приготувати. Вже вечером, зателефонував брат Аліси, він вів розмову з Танею і повідомив про те, що шукав по довіднику телефони лікарень, і знайшов що дана особа працює на вулиці Матейки в Івано-Франківську. Але так як день був п'ятниця, вона вже після обіду пішла додому. Зате друга медсестра, яка знала напарницю, дала домашний телефон Наталі, і сам Арсеній особисто зв'язався з нею, все пояснив і дав адресу в Дубляни.

На кінець Арсеній сказав, що Наталя йому так між іншим натякнула, що сам хоче бути присутня на похоронах, тому що в неї також не дуже весело зараз в житті і їй також хочеться обговорити одну справу з двоюрідним братом Миколаю.

Так все дослівно передав Арсеній, а Таня йому від душі подякувала.

В суботу вечером, сусіди, а також люди які парцювали з матір'ю Миколи, приходили щоб попрощатись з тілом покійної.

Дівчата з Івано-Франківська, вже закінчували науку, і тепер були екзамени, то ж вони на той час ще знаходились на квартирі у Львові. Вечером також приїхали обидві і прийшов Павлік Вівчар, поспівчувати своєму другові.

В неділю відбувся похорон, і коли вже повернулись після кладовища, усі сіли за стіл. Але через якийсь час, Віра пішла кудись з Наталею, яка приїхала з якимось дятком Волгою з Івано-Франківська, і доволі з нею провадила якусь тривалу бесіду. Микола залишався з гостями, з сусідами, а також з тим чоловіком, який привіз Наталю на похорон.

Володька не міг повірити що вже немає баби Ліди в живих, все відбулось яось так швидко, хоча він не проводив час з нею, так як приходячи з роботи, набирив собі повечеряти і ішов до себе на вишку в хаті, але все ж таки бачив бабу в літній кухні, чи сидячою на лавці біля брами. Але якщо по правді, в хлопця було одне на голові постійно: він думав як літом Аліса поїде додому, а він буде без неї і тому думка про таку переміну, його дратувала постійно. Він пригадував минулі два роки, як це відбувалось коли в дівчат були канікули і як він постійно хотів хоча на кілька хвилин, зателефонувати дівчині і почути її голос.

А вже коли сонце похилилось і погідний червневий день закінчувався, гості почали розходитись, кожен співчував, зітхав, хитав головою, одним словом: все як повинно бути в такому випадку.

В кінці самому після поминків, Володька відвіз Емілію Войцехівну і двох дівчат на Підзамче. Коли усі вишли з автомобіля, Аліса обняла Володьку на прощання.

- Ой, слухай Аліска, я увесь такий мокрий, сорочки прилипла, духота така вдень була, - хлопець розщепив чорну сорочку на три гудзика.

- Нічого в тому не бачу чогось; ти для мене близька людина. – Аліса погладила коханого по гриві і знову обняла. - Повертайся і зразу відпочивати лягай; завтра понеділок. Ти такий сумний був увесь день, я тобі співчуваю і жалію тебе.

Володя повернувся перевтомлений додому, коли він приїхав, вже нікого не було на подвір'ї а лишень відчинені ворота. Хлопець відчув якусь пустоту в душі, він хотів поговорити з сестрою, але вона колисала малого і кивнула щоб мовчати, так як малий лишень починав засинати в колісці. Він пішов помитись, а опісля справді пішов щоб вже на кінець відіспатись як повинно бути.

Наступного дня, Володька як звичайно поїхав на роботу. Увесь день він чекав на свого начальника який щось вирішував в якійсь канторі. Коли він повернувся, батько його покликав в хату до великої кімнати, там де вчора справляли поминки. Так як багато їжі залишилось ще від вчора, і стояла вона в холодильнику, усі рідні сіли за стіл, а Віра з Танею поклали вечерю. Коли вже почали їсти, Віра промовила до сина:

- Володька, подякуєш тому братові Аліси, що все він вирішив з Наталкою. Ви просто не знаєте яку він зробив важливу справу.

- Ти давай скажи дітям, - вмшався батько Микола, - вони вже дорослі, щоб знали як було до тепер, а як вже буде тепер.

- Якщо була б не приїхала на похорон Наталка, я все одно була б їй дзвонила, тому що так пообіцяла мамі. Але дуже добре що вона була і я вже вільна від того.

- Про що мова ведеться? – Запитав Володька.

- Вечером, коли ще баба могла говорити так тихо, десь була восьма вечора в четвер, вона мене так поманила кивнувши головою вправо, я прийшла нахилилась, а вона мені говорить: Віронько, я тебе прошу, не вимовляй мені, вже воно в мене це останнє на цій землі.

Я почала плакати і кажу: мамо, скажіть що вам треба, може щось подати, може пити? А вона мені шепче, спочатку про якусь дитину, що хтось живе в мирі і в неї так все як вона хоче щоб було, а після того так тихо, але виразно: Знайти Ромкову доньку, скажи їй, що я прошу в неї прощення, скажи що я просила, щоб вона мені простила, щоб не тримала на мене нічого в серці, я хочу спокійно піти звідси. Вона не винуваютою що Ромко не взяв мою сестру, що ж діти винуваті в такому? Я була на неї сказала колись недобре, скажи що я просила. Дивись вона бідна повдовіла з двома діточками, я каюсь в тому, що ненавиділа її родичів, передай так як я прошу.

Я тоді пообіцяла, що все перекажу те що почула.

- А що Наталка сказала на таке? – Поцікавилась Таня в мамі.

- А в неї також біда, і вона також відкрила мені душу і свої переживання. Призналась мені, що донька в неї мала хлопця якогось, що в армії служив, а сама Наталка не хотіла щоб він женився на ній. Донька десь купила минулої осені документи якісь і по них виїхала в Америку, а тепер там і не хоче додому. Мене питає Наталка, що ж їй робити, як бути тепер, тому що все через неї так вийшло. Я так подумала і сказала, що я б на її місці, знайшла того хлопця і перепросила і нехай він одружиться, як молоді хотіли. Розповіла їй про тебе Таня, про Віталіка, як він тут приходив до нас, як ми його прийняли до себе.

- А про мене і Аліску? – Встромив запитання Володька.

- Про вас також: вона сама запитала мене про Аліску твою, побачила тут і поцікавилась хто така дівчина в нас на похороні була. Я вже їй призналась, сказала що вона з Івано-Франківська.

- Сказати треба було їй, - встряв в розповідь Микола, - щоб менше тої годині було в неї, може б і донька не тікала десь геть за океан, від мамі рідної.

- Одним словом вона так стала над тим усім думати, - продовжувала Віра, - і сказала що напевно я правую, треба їй віднайти того хлопця і буде з ним перемовлятись, щоб він знову з її донькою зійшовся.

- Мамо, - зраділа Таня, - ви ще своєю порадою, поєднаєте когось на щастя та на долю.

- Наталка, вона так горда досить, така була її мама, покійна Марія Володимирівна, але тепер вже бачу її притиснуло дость міцно, що вона плаче переді мною.

- А бабу Ліду простила? – Поцікавилась Таня.

- Звичайно що простила, ще сказала якось так, немов їй легше на серці, що приїхала хоронити стрийну свою. Так що подякуєш тому братові Аліси, від нас усіх за його старання що він знайшов Наталку там. А ще вона просила, коли будете там в Івано-Франківську, щоб заїхали познайомитесь з її сином. Я ж сказала що наша майбутня невістка живе там також.

- Його здається Володя звати, як мене.

- Вони були в нас на весіллі, коли я з татом побирались, а в них вже був хлопчик. Мені так він подобався, тому коли ти вже в нас народився, ми назвали тебе так само. А її Володька старшим від тебе на два роки, в інституті на дентистка вчиться.

- Воно добре що якось наладалось, - промовив батько, - повинна родина якось поміж собою знатись, а не так як до тепер було. Пам'ятаєш сину як ми вночі повертались з Франківська, тоді давно, а ти мене питав чому ми не заїхали до родини нашої, я вже тобі пояснив в чому справа була. А комусь другому, було б стидно пояснювати чому так живемо якось як не люди.

- А бабу Ліду воно мучило також, - зітхнула глибоко Таня...

- Я все зробила що пообіцяла, а тепер нехай спочиває мама собі; земля її пухом...

- Тату, а та Наталя, вона двоюрідна сестра виходить, - став міркувати Володька, - а вже я і Танька, до того Володьки як троюрідний брат.

- Також до тієї «американки», що там живе, - добавила мама Віра.

- А як її звати?

- Марійка, - пояснила мама.

- Буду знати. А прізвище в них якесь, я вже забув...

- Альбінові. Наталки чоловік був з Кабардино-Балкарії, з міста Нальчик.

- Нічого собі, так далеко. Але Азаряни дальше жили, в Спітаку самому.

- Ось такі справи в нас діти, - зітхнула мама...

- Шкода що наша баба так скоро померла, я думав ще в мене на весіллі буде... – Промовив сумно Володька.

- А тобі лиш весілля в голові, - обурилась сестра, - тут лиш з поминок встали, а ти далі своє провадиш.

- Танька, а ти забула як мені говорила: баба скоро на цвинатр?

- Ні, я не так сказала: я думала що не так скоро, а що на цвинтар, так усім нам туди дорога.

- Та що діти, - зітхнув Микола, який вже не мав ні батька, ані мами, - хіба від наших бесід щось міняється в житті? Буває, люди проклинаються роками і живуть роками. А буває що хтось слабує, лікують, ходять коло тої людини, годують добрим, а вона візьме і помре. Так що тут справи такі: Володька молодий і він повинен думати про життя, одруження, а ти Таня маєш сина вже, також думай про нього, щоб твій Богданчик коли виросте, не втік потому від тебе, як донька в Наталки десь за океан. Так що діти життя наше таке якесь на світі...

- А буває також тату, - підхопила Таня, - буває так, що дитина народиться хворою, чи скажімо семимісячною і усі дуже хочуть рідні, щоб воно жило маленьке і так день за днем і виростає з неї красива дівчина, яка потому не дає спокою якомусь хлопцеві, який закохається в ту дівчину.

- Буває; різне буває... – Погодився Микола, не підозрівши про кого велась мова.

Після вечері, Володька вийшов на двір, було вже досить пізно, тому що було вже темно, а так як завтра було двадцять друге число, а значить літне сонцестояння, тому день був довгим, а ночі короткими. Хлопець пригадав собі те, що почув від мами і став думати сам про себе: як так, моя троюрідна сестра, втекла кудись в Америку, що їй там робити і як жити? Просто я собі не уявляю такого – думав далі хлопець – які все ж таки є дивні люди на землі, але вона не чужа до мене, якась таки троюрідна, хоча я не бачив її ніколи яка вона собою. Може признатись Алісі про неї, але краще не буду, ще подумає що в моїй родині якісь ненормальні сестри, адже коли вона жила в Івано-Франківську я її не бачив, тим більше тепер коли поїхала так далеко, хто буде її бачити чи знати про неї...

Володька був здивований поступком таким, але коли б він знав що в майбутньому відбудеться, тоді він назвичайно б здивувався, але людина свого майбутнього знати не може. Людина може лиш думати про майбутнє, виходячи з того, про що вона планує, і ці плани жодним чином не входять в сюрпризи, які може припіднести саме життя...

Після того як родина похоронили маму Миколи, в домі зразу відчувлось що чогось не хватає. Володька коли приходив з роботи, бувало зайде в літну кухню, а їсти немає приготовлено. Таня також не мала з ким залишити свого малого Богданчика, а сама собі чогось приготує, якусь канапку з кавою чи чаєм, і жалілась що вона немає часу коло кухні стояти.

В результаті, усі члени сім'ї, досить похудали буквально за місяць часу після похорону, так що прийшлося мужчинам переставляти дві дірки в ремнях, а жінкам десяти давніший одяг і він був також доволі вільним.

Навіть Аліса запримітила що її коханий похудав, і вечером в суботу, коли двос сиділи в Жигулях, почалась поміж молодими розмова.

- Я тобі конфет буду збирать багато, бачу тобі один шоколад допоможе. – Промовила дівчина.

- Знаєш Аліска, яюсь коли баба жила, я не звертав так увагу що вона в нас таку велику справу робить, думав собі: живе баба тай нехай живе на многі літа. А тепер я вже побачив як воно коли ти прийдеш, мами ще нема, а коли навіть прийде, вона також хоче зразу до столу, а на столі нічого не стоїть.

- А як ти думаєш: я буду тобі готовить вдома?

- Навіть не сумніваюсь, тим більше що ти кулінарний закінчила вже.

- Мені не подобається на кухні готовить, - призналась відверто дівчина.

- А як тоді ти вчитись вибрала на кулінара?

- Я вибрала, щоб бути коло тебе недалеко. До інституту ще треба було чекати, поки школу закінчити, а технікум саме підходив. Я тебе вибрала, а не професію.

- Аліска, а там в тебе в тій Вірменії, є дід чи бабуся?

- Вже немає нікого... Мого прадіда, вбили турки, а дід мав тоді народитись.

- А що на війні був якісь?

- В п'ятнадцятому, турки робили геноцид на арм'янами, вони їм голови відтинали хто не хотів зраджувати свою віру. Тоді прадіда мого також вбили...

- Нічого собі. Добре що ти вже там не живеш, тут я буду тебе захищати від поганих людей, і турків тут нема в нас.

- Я знаю. Мене ніхто не торкав в технікумі, навіть Галюня говорить: як добре знати такого крутого хлопця як твій Гриб, вже і я себе почуваю у Львові як вдома.

- Фактично Пашка все вирішив з вашою безпекою, вона йому повинна бути вдячною.

- Але коли б не ти, вона не знала б ніколи Пашку.

- Це коли б не ти, ми б з Пашкою точно не знали її ніколи і вона нас, - Володька жартуючи, легенько вщипнув дівчину за ногу.

- Возможно, - Аліса скромно стиснула плечами.

- А я постійно забуваю тебе запитати: скільки років ти жила там в Спітаку тому?

- Ми поїхали коли я вчилась третій клас, але ми поїхали в февралі, в лютому як тут називають. Я третій не закінчила навіть тут. А так як я ходила з сімдесят п'ятим роком, тоді це було у вісімдесят п'ятому на початку року. А повернулись ми вже літом, як школа закінчилась вісімдесят дев'ятого.

- Тоді виходить, що там ти прожила чотири роки і чотири місяці.

- Так було.

- А чому ви так їздили, то сюди, то туди?

- Все через моє здоров'я. Там клімат теплий, а тут бронхи мене замучили вже були і маму також; школу пропускала через хворобу. Ми тому поїхали ще перед весною, тому що навесні, мені було найважче пережити такий сезон коли погода змінюється.

- А тепер вже не маєш з тим проблем взагалі?

- Тепер вже ти є в мене, а від тебе енергія позитивна передається мені, - Аліса посміхнулась і поправила окуляри, які зсувались їй з тендітного носика.

- Я пам'ятаю що ми їхали другого липня в Івано-Франківськ, і ти вже була тоді принесла касети до Ольки.

- Ми повернулись напевно в середині червня, - стала пригадувати дівчина.

- А ви поїздом їхали?

- Ні, ми літаком з Єревана в Москву, а вже з Москви в Київ літаком, з Києва поїздом.

- А я пригадую що ти тоді в Галичі сказала була, що літала літаком, я ще подумав: куди та мала могла літати вже, коли я ще навіть не стояв коло літака близько ніколи.

- Ми ще були перед тим у Вірменії, це було літом вісімдесят третього.

- А в листопаді того року, я тебе побачив вперше...

- Джанік, - прошептала Аліса і нахилилась до Володьки, - а ти мені тоді так подобався вже, але я подумала що Олька буде про тебе постійно мені говорити, що ти дивися на неї, а тут ти мені жука дав. Я не думала що колись тебе ще побачу, а тут приїхала, а Олька мені хвалиться, що ти був в неї.

- А ти зраділа від такої новини?

- Ні, я наоборот подумала: краще щоб він не приїхав до неї ніколи, щоб я не бачила його з нею.

- Нічого собі. А чому ти ніколи мені не признавалась в такому? – Здивовано поглянув Володька на дівчину.

- Сама не знаю...

- Ох правий той Вічар, він зразу сказав мені ще в вагоні як ми вертались додому.
 - А що сказав?
 - Сказав: я так зрозумів що Сова тебе ще любить від тоді, коли ти був в Галичі.
 - Він все зрозумів, тому адрес в мене став просити в кінотеатрі.
 - А ти що подумала на таке?
 - Якщо чесно, я не сподівалась що так зразу, думала може ти ще приїдеш, приглядатись будеш. Я вже побачила що з Олькою ти якось не дуже близько, тому появилась надія на майбутнє в мене. А коли вже сказав про адрес Пашка, я тоді багато чого зрозуміла. Ольга не хотіла щоб я їхала з вами на вокзал, сказала мені: Все Сова, давай на крила і лети на свою Набережну, тобі сьогодні більше як досить. Я пішла додому, а так було мені приємно на душі від того що ти мою каву випив, до тепер пам'ятаю. А ще я подумала була про той випадок з кавою: это такой первый его поцелуй, но пока что на дистанции.
 - Аліска, ти б знала якою є цінною в нашій дружбі, ось така твоя, як я називаю, «кавказька простота», що ти не вигадуєш щось, не вимотуєш душу як дівки не раз роблять. Мені Таня сказала одного разу, вже коли з тобою познайомилась, говорить мені: Аліса твоя, вона так чітко може думку висказати свою, вона ніколи не говорить зайвого, як буває нераз серед нас бабів: говорить інколи якась годину, а можна сказати те саме, одним реченням. В неї була подруга така в школі, також Оля звалась, Таня буває їй каже: давай з кінця переказуй, а я здогадаюся що ти хочеш, тому що поки ти мені все розкладеши, я вже засну від того.
 - А мені Ольки жаль... – Аліса зітхнула співчутливо. – Навіть мій Сенька говорить: Як вона думає жити з бандитом, він просто її має як об'єкт свого капризу. Такі люди, вони лиш рахуються з собою і з тими кого бояться. Просто Сенька знає їх, що вони говорять про дівчат, про жінок, а вона дура, вірить йому. Думає що вже сіла в іномарку і життя як в раю буде в неї.
 - А ти б ніколи не спокусилась на іномарку, якщо скажімо мене б не знала ще від вісімдесят третього?
 - В тій іномарці, до Ольки, вже не одна каталась і ще не одна буде.
 - А ти розумна досить, дивлюсь від того араратського винограду, розуму досить прибавляється.
 - В мене є брати, вони мені все пояснюють які бувають мужчини і як обминути проблеми. Також я знаю що не подобається багатьом хлопцям, і як заволодіти серцем того, хто приглянувся, а кого оберігатись потрібно і обходити стороною.
 - А про мене що кажуть твої брати? Мене не треба обходити другим тротуаром?
 - Ти зовсім інший, а Волгою, ти катаєш як що не мене, тоді сам знаєш кого
 - Я катаю когось? – Здивовано перепитав Володька. - Давай скажи кого?
 - Генадія Афанасеча, - просто відказала Аліса.
 Двоє почали сміятись.

Батьки Аліси, давно вже хотіла познайомитись з Біликами. Вони знали що їхня донька поступила саме у Львів для того, щоб зустрічатись з коханим юнаком. Хоча насправді коли Аліса збиралась поступати, батьки не вділили для цього такої уваги, думали хто його знає що з того вийде, а коли вже вона поступила, тоді вже щось змінювати було пізно. А з часом, Азаряни вже були привикли, до такого розвитку подій.

Але як скоріше не було такої відвертої нагоди, (побачити батьків майбутнього зятя), то тепер вона появилсь досить вагомим аргументом.

Справа в тому, що брат Аліси, рішив одружитись. Він вже повернувся з армії, і познайомвся з дівчиною яка була родом з Чернівців, але працювала в Івано-Франківську. Дівчина була єврейка, звалась Алла. Батьки Алли, готовились не переїзд в Ізраїль, але трапилось так, що донька захотіла виходити заміж саме перед виїздом. Батьки були проти такого рішення, як не старались тому перешкодити, але нічого не виходило в них.

Але якщо трошки повернутись в минуле, тоді справи розвивались наступним образом: поки Олександр повернувся з Тамані, де служив в армії, його молодший брат Рустам, вже навів доволі контактів в Івано-Франківську з торгівлею. А коли виникла потреба водіїв на маршрутки, він потягнув також старшого брата Арсенія, так як заробіток тут був значно вищим і постійним.

В той час, в Чернівцях, проходив великий речовий базар, а з Івано-Франківської області, курсували автобуси і мікроавтобуси, які відвозили і привозили людей назад. Два барати Аліси, Арсеній і Рустам, працювали на маршрутах, тому вони знали Аллу, яка часто моталась тим же маршрутом, так як крутилась також з торгівлею, разом з старшою сестрою.

Виходило так, що Арсеній не хотів женитись ще взагалі, а Рустам був молодшим від Алли на один рік, в результаті два брати, все знаючи про дівчину і вигідний варіант щодо одруження, вирішили не випускати таку особу з своєї родини і підставили її своєму середньому братові.

Коли Володька розповів про таку справу вдома, він показав світлину Олександра, другого брата Аліси, на якій він був з своєю нареченою. Побачивши світлину, мама Віра була в захопленні:

- Коля, - покликкала вона чоловіка, вийшовши на двір з хаги, - ти видів якого Аліса має брата?

- А що такого назвичайного, що в тебе стали такі очі, як фари в «Запорожця» Каленюкового? – батько взяв світлину щоб розглянути.

- Та ти подивись який вродливий хлопець, а наречена так собі.

- А наш що не такий самий?

- Наш також гарний, але виходить що розумнішим.

- В чому розумніший?

- Володька наш, собі красивішу дівчину вибрав, сам поглянь: куди її порівняти до Аліси.

- Згідний з тобою Віра.

- А я вже подумала: якщо Аліса народила б нам такого хлопчика, знаєш як було б гарно. Каже Володька, що та дівчина не хоче їхати за границю без нього, я вже тепер розумію її також. Де вона там знайде такого чоловіка як цей?

- Таки буде тут віддаватись?

- Нас на весілля будуть просити, маємо поїхати і вже познайомимось з сватами; треба ж колись.

- Звідки взяла таке?

- Володька сказав, що так Аліса йому повідомила.

- Тоді поїдемо. Вже давно пора нам бути ближче, що не кажи, а вже три роки тут провчилась їхня донька, в нас бувала багато разів, так що тепер ми поїдемо вже, - відказав Микола дружині.

- Напочатку, коли я дізналась що в нього є дівчина, подумала: ах, якось буде йому ще далеко про таке думати, а так поки вона вчилась тут, я вже привикла до неї.

- Я також привик.

- Але як бути далі: якщо вони захочуть доньку додому, тоді як нам бути?

- Навіть не знаю... – Микола почухав свої вуса, які забув підірвняти.

- Вона ж все таки дочка, хлопці розійдуться по сторонах, а доньку мама захоче додому на сторості літ. Якщо навіть не в одну квартиру, тоді десь там недалеко. Таня мені сказала що в Алісиної мами, живе ще мама, десь там поруч міста, якась Софіївка. Може Надія піде туди жити, а Аліса в квартиру свою, в них велика квартира і в дуже гарному місці, над рікою.

- В нас Вірка щось таке як тоді в Галичі мені та Ганя сказала була: В людей донька вдома, а син в зяті іде а нас наоборот: син вдома, а донька пішла з дому. Щось тапер нам передалось від тих людей напевно.

- А вони причому тут? – не зрозуміла Віра.

- Ніби не повинні бути вони до нашої справи, але сама подумай жінко: я їхав з малим, там він увидів Алісу, я пам'ятаю що така дівчинка бігала в окулярах, де ж я міг подумати що вона в невістки нам прибу'ється якось, і ще якимись колами через Вірменію. І що дивно, вона не жила в Галичі, а приїхала була до них в гості. Навіть пізніше жити була переїхала так далеко, але вернулась назад. Виходить, що якось ті люди мають до тої справи якісь невидимі проводки.

- Може і так. Але давай подумаємо, тому що мами твоєї вже нема, лиш ми тепер тут найстаршими. Як бути далі нам і дітям?

- Тоді проблема буде: мені Володька тут треба, ми будовою будемо заніматись, зараз як сказав Афанасеч, владнає в Сихові з місцевими і почнемо кооперативом будувати будинок перший. Сама видиш що з Віталіком не договоришся нічого толком, йому вчителювати в школі, а до таких справ треба мужчини, а не філософа.

- Добре таки щоб Володька жив тут вдома, в хаті нехай собі, а ми вже в літні кухні будемо. Таня нехай іде в квартиру, вже жити після Нового року.

- Там мебель треба, холодильник.

- Коля, та нехай вже Віталік щось думає, скільки можна вчитись? А тепер дивись який час: підприємства зачинають, все розпадається, а він інженером де думає працювати? Що на базарі може, чи тут будувати собачі будки?

- Ти права Віра, тут вже друга сім'я в нас буде скоро, він і так з нами роки вже собі так поволі. Але щоб не перестрашився і потягнув Таню до себе в квартиру.
- Ой, Коля, - Віра зітхнула і оглянулася, - де наша Таня буде терпіти його мамі, що не знаєш яка сваха?
- Але якось квартирантки живуть з нею; не жалілись ніколи.
- Коля, та квартирантка прийде з науки, закриється в кімнаті і спить, або переодінеється і пішла гуляти з кимось, як наприклад Аліса з нашим малим. А коли Віталік будуть там з Танею, а ранком Таня не приготує сніданок, а як приготує тоді не такий, скільки вона витримає думаєш?
- Вона така до кухні, як я коня кувати. Кине баняком в сваху і скінчиться програма «переселення народів». Вдома нічого не зготує ніколи; слухай, в кого вона такою лінивою?
- Тихо будь, наша донька, пізно виховувати вже?
- Дивись Вірка: люди не мають де жити, шукають квартири по Львові, а в нас є і квартира, і в зятя є квартира, а також якось не виходить ніяк нам.
- Мама твоя постійно все сама готовила, Таня бувало що зайде, а мама до неї: йди вчитись, я закличу тебе їсти, так постійно було. Але може щоб Володька пішов в квартиру, йому і на роботу ближче буде, а Таня вже нехай тут будуть з нами; куди Віталік свої собак забере? А Таню я немала часу навчити як треба, щоб з неї була господиня...
- Та що вже говорити як було, треба думати як буде. – Микола заклав руки на грудях і став насвистувати.
- Не свищи, бо грошей не буде, – пожартувала Віра.

9

Того року, Аліса не поступила в інститут у Львові, мотивуючи тим, що батьки хочуть щоб рік часу вона відпочила від науки і побула з ними вдома. Такий розклад, зовсім не подобався Володькові, але він не міг нічого тут зарадити, хоча сама дівчина обіцяла що все буде гаразд і вони будуть зустрічатись доволі часто.

В жовтні, відбулось весілля на якому були присутні Білики і не в Івано-Франківську, а в Чернівцях. Також саме весілля відбувалось не в суботу, як було постійно в людей заведено, а в неділю. А чому так, Білики не знали, і подумали мабуть тому, що наречена з єврейської родини і суботу її рідні святкують по-релігійному обряду.

Микола з Вірою і Володька поїхали машиною, Таня з чоловіком не поїхала, мотивуючи тим, що весілля у ресторані, кожне місце на рахунку і тим більше що ще не близько знайомі так відверто з батьками Олександра, який одружувався. Самим Біликам було дуже цікаво побувати на якомусь нетрадиційному весіллі, і вже Віра похвалилась в аптеці співпрацівникам, що коли повернеться, тоді детально розповість жінкам як і що там відбувалось.

На весіллі Володька вперше побачив батька Ашота, він був високого зросту, носив вуса, так само як Микола. Батьки познайомились, і гостей з Дублян прийняли як подобає з повагою.

А сам Микола зустрів там Степана, батька Ольги, і чоловіки впізнались, хоча давно в Галичі бачили один одного і від того часу пройшло вже десять років.

Володька, коли ще їхали дорогою в Чернівці, постійно говорив батькам щоб підняли питання його одруження з батьками Аліси, він не хотів чекати, не думав ні про армію, ні як йому прийдеться жити вже як сімейному, на голові було одне і те саме. Але як виявилось опісля, питання одруження вирішити не було так просто з новими сватами.

Вже коли було пізніше, люди гуляли весілля, Аліса повідомила Володькові щоб мама зараз буде вести розмову з його батьками, і так відбулось: Надія покликала Біликів в гардероб ресторану, в якому відбувалось весілля і почала розмову.

Слід зазначити, що в самих Біликів, одного часу на початку, було неправильне уявлення про сім'ю дівчини: вони уявляли собі, якщо батьки Аліси погодились щоб донька навчалась у Львові, тоді вони також погодяться зразу, щоб вона виходила заміж. Виявилось вже не так: Надія взагалі не хотіла погодитись, щоб так швидко дочка виходила заміж, але як сама призналась, Аліса не давала їм вдома спокою і вже вони змушені були погодитись на те, щоб сьогодні обговорити таке родинне питання.

Білики зрозуміли, що те що їхній син живе біля Львова, що він вже працює, має де жити, не було вагомим аргументом перед батьками дівчини, і Надія себе поводи́ла немов людина, яка може все вирішити з житлом і подібними необхідностями, якщо виникне така потреба.

Одне що було вагомим в такій справі на стороні Біликів, що Аліса любила їхнього сина, і як призна́лась Надія, їхня донька знала вже з дитинства, що їй змушені будуть поступитись, так як таким способом вона доби́лась щоб навчатись у Львові.

Микола вже погодився був, що хлопцеві ще одружуватись досить рано, але Віра тут же перед Надією стала відверто заперечувати чоловікові, мовляв, сам подумай що зараз буде, коли вони будуть їхати додому і скажуть таке рішення синові, що він буде робити їм в машині, а тим більше вдома, коли Аліси вже не буде у Львові і молоді не зможуть часто зустрічатись.

Надія вислухала нових сватів, висказалась, що вона не проти того, щоб Володька до них приїздив на вихідні дні, щоб проводив час з коханою, а ось одруження дітей, потрібно ще на якийс час відкласти. Вислухавши таку пропозицію, Віра подума про те, що скоріше була почула від Тані вдома, як їй призна́вся був Володька, що колись батько Аліси жив на квартирі в Сосновських, дружив з Степаном, братом Надії, і вже так залишився з Надією жити далі. Для Віри такий підхід був незвичайним, тому що вона порівнювала свою доньку, коли став заходити Віталій, як тоді вона з Миколою хотіли все вирішити правельно, щоб діти побрались і вчились разом, а також жили як повинно бути поміж людьми. А також цього так само бажала сваха їхня, Емілія Войцехівна, так що тут прийшлося Біликам зіткнутись з якимось не стандартним явищем, але вже діватись було нікуди.

А ще Надія призна́лась, що вона вважає що їхній син Олександр, в якого проходило в даний час весілля, женився також скоро, хоча йому вже проминуло двадцять три роки, але так як він хоче їхати з Аллою в Ізраїль, тоді чекати не було вже куди; потрібно робити відповідні документи на нього також.

Одним словом, Білики не сподівались на такий результат, але вони також зрозуміли що напірати на весілля, якое не етично з їхньої страни, тим більше що їхній син ще молодий, всього двадцять один минуло. А коли через якийсь час, хтось з жінок покликав Надію, і вона вибачилась що змушеною віддалитись на якийсь час, Віра тут же знайшла сина і все йому переказала.

Весілля продовжувалось, і через двадцять хвилин, Володька підійшов з Алісою до своїх батьків. Він без зайвих церемоній промовив перед дівчиною до тата і мами:

- Послухайте що Аліса мені сказала про нашу справу, - Володька кивнув дівчині, щоб та повторила перед його батьками.

- Все буде добре, так буде як ми двоє, - дівчина вказала рукою на Володьку, - як ми домовимось так буде. Я все вирішу вдома, ви тут веселіться і не думайте про якісь проблеми.

- А жити де ви будете, коли твої тебе не відпускають нікуди? – Запитала Віра, вже відверто як невістку.

- Ось мужчина, він вирішує, а я вже так буду як йому захочеться. – Аліса так спокійно і весело відказала, що Віра не знайшла слів.

- Ну і правельно! – вигукнув Микола. - Не ми ж Вірко женемось, а вони.

Того вечора вже Білики не піднімали більше питання про одруження дітей, хоча ще спілкувались доволі з батьками Аліси. Ашот розповідав про Вірменію, про свою професію, про своїх синів і так далі. Також подякував що Володька допомагав у Львові, коли Аліса навчалась, так як вони хвилювались вдома за неї, але вона завжди була веселою і впевненою що все буде добре у тому Львові і насправді так все було цілих три роки, поки вона навчалась.

На весіллі була також Ольга, вона приїхала з якимось хлопцем, хоча він вже був схожим на мужчину коло тридцяти років, але по золотому ланцюгу на шиї, було зрозуміло що цей чоловік при великих грошах. Ольга взагалі не спілкувалась з Володькою, просто півіталась коли побачила і все на тому. А сам Володька навіть був радий, що вона не обвинувачує Алісу, мовляв та відібрала в неї хлопця, хоча насправді молодий Білик сам зробив свій вибір, але було це в квартирі Ольги; воно правда.

Вже коли прийшлося гостям з Дублян повертатись, Надія запропонувала що вони поїхали до них в Івано-Франківськ і переночували. Але Микола змушений був повертатись додому, так як мав в понеділок неодмінно з'явитись на роботі, тому що розпочинали новий об'єкт і ще до морозів хотіли покласти фундамент. Тоді Надія натякнула що Володька може їхати з Алісою в квартиру двоє, так як вони самі ще тут залишаться на завтра в Чернівцях. На жаль Володька також не міг залишитись, тому що Афанасеч чекав його з понеділка на роботі і хлопець зранку повинен був бути як висловлювався сам Афанасеч «як штик», готовим до послуг шефа.

Попрощавшись з усіма з ким познайомились на весіллі, Білики виїхали на Львів, Володька вів автівку, мама сиділа спереду, а тато заді по середині салону. Дорогою почались розмови про Азарянів.

- Я так зрозуміла, - почала мама першою, - що в них Аліса найголовніша в домі. Тато постійно що не говорить, а все про неї заводять бесіду. Не знаю сину як тобі буде з нею, але якщо вона ними усіма керує, тоді тобою буде напевно. Якщо чесно, якось я не повністю розумію її маму: як це так публічно заявляти щоб ви двоє їхали з Алісою в їхню квартиру, ніби вже одружені особи. Ні, я розумію що перед весіллям буває інколи передчасні речі, але за спиною батьків, а не якось так відрито. Та в нас також Таня дівочилась, з хлопцем ходила, але якось воно не так було.

- Вірко, - обізвався Микола, - я так дивлюсь, дивлюсь...

- Що надивився? – Не видержала дружина.

- Так дивлюсь на нашу невістку і скажу тобі, що така вона найкращою там була. Знаєш, людину як вона сама, можна оцінити також, але як вона між другими людьми, тоді друга справа зовсім. Які брови в неї, як сукня їй підходить, такі хто б що не думав, але файна дівчина як на малюнку. А найголовніше, що вона не пішла в тата повністю, в нього ніс такий більшенький трохи, а в неї личко таке як в мами, хоча волосся чорне і брови як в тата. А такі файна Аліса, хто б що там не казав про їхні порядки вдома, а такі файна.

- А молода як була? – Запитав Володька, радий що почув комплименти від батька в адрес коханої.

- Дивлюсь і грішу сину: думаю собі про того жениха: хлопець такий вродиливий, високий і думаю: де твої очі були хлопче... Тобі що там в від землетрусу в тому Спітаку піском очі засипало, чи що?

- Він в армії був тоді, - виправив Володька.

- Тим більше. Навіть та сестра її старша, Вікторія здається, якась гладшою виглядає, а це таке худе, мале, що ж то робиться. Добре що ти хоча сину маєш очі такі як треба чоловікові. Краще був би він Галю брав ту що дружить з Алісою. Галя також вроду має, вона як стане жінкою, буде нівроку, молодичка як має бути.

- Що ж тоді Коля, - мама повернулася на сидінні, щоб бачити батька, - вартує потрепіти такій як Аліса, навіть якщо все буде як вона захоче?

- Певно що так.

- Що їй терпіти, - відказав Володька, - вона завжди добивається тому, що просити уміє, а такій хто відмовить, коли вона так щиро дивиться в очі тому кого просить. А ще вона ніколи не робить проблему на голому місці, як Танька наша не раз любить.

- Добре що ми поїхали, - зробив підсумок Микола. – Степана увидів, його донька також так нічого на вроду, а жінка, ой люди добрі: не дармо її старі з Галича випхали з хати, а собі невістку взяли, в неї на кожне слово десять пояснень; не баба, а якийсь транзистор з усіма хвилями, які лиш може мати радіо.

- А свати як тобі Коля?

- Так нічого не скажеш: сваха якась така делікатна жіночка, навіть діти ніхто в неї не пішов так дивлюсь. Вже так довго робити коло шоколаду, тоді повинна бути як як в нас в канторі Анна Олексіївна, але може не любить солодке людина; хто там що розбере. А сват як чоловік, такий відкритий як кавказці бувають. А що доньку люблять, воно добре, якщо люди добрі тоді і любляться поміж собою. Ще б нашого Вовку полюбили так само, тай нехай живуть собі молоді на многая літа. Люди ділові такі, навіть той син їхній: поїде за кордон жити, вже буде якось гонорово для них і для нас також. А ті брати її такі бачу що з такими не пропадеш ніколи, воно добре таких швагрів мати по житті. Ось наш зять Віталік сам був, ніби квартира йому буде, але якщо якісь гроші позичити, чи щось допомогти фізично, вже нема рідних. Я також сам такий був, тому знаю як воно одному: друзі друзями, а рідне рідним.

В середу, двадцять сьомого жовтня, Аліса зателефонувала до Біликів з Івано-Франківська. Вдома була Таня, і Аліса їй повідомила, що все домовилась з батьками і вони хочуть зустрінутись, щоб домовитись по поводу весілля їхнього.

Вечером Таня переказала своїм, а Володька зрадив від такої новини.

- А тепер, - підняла руку мама Віра, - я скажу щоб вони приїхали до нас. Я маю сина і трохи буду гоноровою. Так що будеш Володька мати переговори з Алісою своєю, скажеш що ми їх чекамо тут.

- А як вони не приїдуть? – Запитав Володька.

- Коли Аліса скаже щоб приїхали, так вони і поступлять, не бачиш що вона там вирішує і так постійно як вона хоче? Скажеш щоб дату назначала коли зустріч, щоб ми приготувались до сватів.

- Вже напевно конкретно вона навела порядок в себе, - посміхнувся хлопець.

- Володя, - почала вже мама серйозним тоном, - це не просто якийсь мій каприз, треба щоб вони поглянули на квартиру, тому що ти туди підеш жити. Тут вже Таня буде з нами, куди Віталік своїх собак трьох забере в квартиру? А так вони поглянуть, подумують що ви окремо будети жити, і напевно що погодяться відпустити сюди свою араратську красуню. Вона вже не за невісткою в нас буде, а сама з тобою.

- Ви кажете що Аліска в них все вирішує, а в нас собаки виходять: ось задля них Таня тут залишається, - посміхнувся Володька до мами.

- А що з ними зробити, я вже також полюбила їх, так ластиться той сіринький до мене, жаль кудись його дівати. А так як Аліса жила в квартирі, їй не привикати на нову квартиру.

- А там в квартирі ще не поклеїні обої, не помито від вапна.

- Не «обої», а шпалери треба казати, - виправила брата Таня, - вже твоя вірменка краще говорить по-українському як ти, а ще львів'янин якийсь ніби.

- Воно нічого що ремонт не закінчено, головне що квартира гарна, до сонця, тролейбуси ходять по вулиці, а люди розуміють що ніхто ще не живе там. – Пояснила мама синові.

- Так на коли їх просити? – Поцікавився Володька в мами.

- А якесь свято в них в листопаді здається родинне?

- В Аліски день народження п'ятнадцятого, але я тоді до неї поїду. – Володька підійшов до календаря який висів на стіні і поглянув на дні і дату. – Напевно чотирнадцятого поїду; дата виходить на понеділок.

- Скільки їй вже років випониться? – Поцікавилась Таня.

- Дев'ятнадцять.

- В самий раз заміж, - продовжувала Таня, - що вони її жаліють ніби маленьку дівчинку якусь. Було колись там хворіла, але тепер вже виросла нівроку, їй вже мужчина потрібний тому що так повинно бути в людей. А ти Вовка скажи щоб втекла Аліса до нас, якщо її старички будуть щось впіратись, як та Марійка втекла до Америки і вже так буде.

- А мені б здалось побути в Івано-Франківську, - замріяно щось роздумуючи, стала промовляти мама, - я б заїхала заодно до Наталки, запитала б як там з її американкою, чи вона віднайшла того хлопця.

- Телефон маємо до них, - пригадав Володька.

- Краще побути віч-на-віч... А дивіть ся діти: добре що покійна баба Ліда захотіла перепроситись за все що було, тепер може в Наталки наладнається з донькою і ти Володька також одружишся собі в мирі і в спокою, усіх на весілля покличемо наших.

- А я після похорону признався Алісі про нашу родину, просто хотів пояснити що в нас там в Івано-Франківську є наші, тому що все одно Азаряни визнають і чим скоріше тим краще.

- Ти хоча не розказував що там було з тими дідами і їхнім жененям колись? – З недовірою запитала Таня.

- Прийшлося трохи пояснити якось.

- А ти нащо таке про своїх розповсюджуєш? – Обурилась Таня на брата.

- Ой, Танька, що ти вже тут починаєш. Думаєш Аліска буде щось копати що було сто років тому? Правда вона відчула себе не зручно дуже після того.

- В чому незручно? – Допевнялась сестра.

- Коли вони чекали на мене одного разу, тоді як в Пашки ми були, Аліска з Галею сиділи на лавці і з бабою щось вели бесіди. Аліска там одну історію що була в Спітаку переказувала. Після того, вона вже тепер пригадала, що баба Ліда щось стала думати, навіть більше не розпитувала їх нічого.

- Нащо тобі малий копатись перед нею в якихось давніх...

- Таня, ти почекай, - раптово підняла руку мама, - про що з бабою Лідою була розмова і коли вона була?

- Просто Аліска з Галею чекали на мене, приїхали до нас і сиділи, а баба питалась про землетрус, потому Галя попросила щоб Аліска розказала як там посварились були два брати, як вони загинули. Одним словом ми про родини почали поміж собою як буває інколи, я тоді сказав, що в нас також було таке щось, що довгий час гнівались ніби, але тепер вже добре все. А тоді Аліска стала боятись, щоб так не вийшло, ніби вона якийсь натяк перед бабою про нашу незгоду хотіла вколоти. Але Аліска нічого не знала, воно правду сказала мені, а вже після того як Наталка приїхала була на похорон і простила, тоді я вже признався був.

- Ось воно що тут, - похитала головою мама, - я ж то думаю що мені так баба Ліда шепоче і повторяє: Правду каже та дитина, «А я так живу; я з усіма в мирі». Я подумала що вже людина не пам'ятає добре і

про якусь дитину згадує, але опісля мені про примирення почала просити, тоді я вже зрозуміла, що вона хоче просити прощення і все пам'ятає що колись було. А вже тепер, мені зрозуміло кого баба згадувала.

- Так що виходить, що Аліса наштовхнула бабу на такий поступок? – Змінила думку Таня.

- Так виходить. Знаєте діти, буває інколи що хтось буде сто разів казати, просити, і людина не послухає. А хтось з сторони, а тим більше така особа що взагалі не знає що робиться в душі того хто його слухає, і якось так скаже немов ненароком, так собі між іншим, а воно принесе таку перемену, що все в душі когось перекинеться і немов відкриються очі людині.

- Тоді що можна похвалили Аліску за таку бесіду? – Зрадів хлопець.

- Розпитай все детально якщо вона пам'ятає, - настояла мама, - а я тепер зрозуміла чому воно так відбулось... Питаєш чи похвалити? Та не те слово, потрібно нам розцілювати усім за чергою як з нашої сторони, так само з сторони Альбінових тих що там в Івано-Франківську тому.

- А як баба повторила щоб я перепитав Алісу? – Поцікавився Володька.

- Сказала такий вислів: «А я так живу; я з усіма в мирі». Я ще так подумала: хто таке сказав...?

- Так що Вовка, - зраділа також Таня, - не дарма кажуть що птахи сови, найрозумніші з пірнатих, напевно ще колись в школі запримітили, що твоя така розумна і назвали її Совою, хоча окуляри також тут доречні.

- Добре що все так відбулось, що примирення все ж таки прийшло, - підвела підсумок мама, - а про весілля ваше сину ми домовимось, воно вже простіше як те що було в родині нашій такий довгий час...

Опісля, коли вже Віра пішла по своїх справах залишивши дітей, Таня запитала брата:

- А що, таки будеш женитись?

- Танька, я так вже привик до Аліски як до жінки. Коли вона тут була, якось так не відчував її відсутність, хоча також не кожен день бачились, а тепер так скучаю, що просто невіносимо.

- Думаю що вона також скучає, коли за три дні вже «вламала» стричків, щоб її видали за тебе.

- Добре що хоча наші не впираються, а там вже Аліска вирішить за себе.

- Так почекай щоб хоча половина року пройшла; ми бабу поховали недавно.

- Я почекаю якщо треба, але дату щоб вже назначили коли, тоді мені чекати буде якось лекше з надією.

- Будеш мати тещу Надію, - пожартувала Таня.

- Тоді тим більше повинна теща надати мені якусь надію, - відказав Володька сестрі.

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА

ЧЕТВЕРТЕ ПОКОЛІННЯ

Змінюється час і змінюються люди, а також все навколо них. Звичайно, коли брати кожен окремий день, немов зміни не такі вже помітними, але взяти рік часу, тоді набагато більше їх буде.

З того часу, як Володька Білик думав про одруження, вже пройшов не один рік і навіть не трошки більше, а цілих двадцять літ, тому і зміни були відповідними не лишень в його домі, але в самій Україні. А самому Володеві, вже виповнився сорок один, адже на дворі закінчується 2013 рік.

Однієї ночі, в листопаді, в дверях квартири, почулось клацання в замку. Серед нічної тиші, було чути виразно, тому Володя який не спав, став прощатись, закінчуючи розмову в телефоні, так як йому було потрібно починати розмову з дружиною, яка повернулася о другій годині ночі. А розмова повинна була відбутись не про те куди вона пропадає так допізна, і не про вірність в подружжюму житті, зовсім інше, але також надто серйозне.

- Нарешті прийшла. Слухай Аліса, я хочу тобі.

- Ти з ким на телефоні був? – Несподівано запитала дружина, строгим тоном.

- З татом, він мені торочить про вашу справу з міддю на той купол і про трубки.

- Я ж пояснювала Васильовичу, скільки разів можна, - стала розводити Аліса руками, - такі бесіди жодним чином не можна по телефону вести. Ви що діти малі двоє? Ти хоча розумієш яка сума грає зараз? Вам не при Ющенкові такі речі вирішувати, ти не знаєш який час ми живемо? Я просто не можу з вами; мужчини мені знайшлись. Вже скоріше можна з нашою малою домовитись як з вами.

- Тато боїться, він не впевнений.

- Васильович завжди боявся, але треба так; розумієш нема виходу зараз. В мене дві фури ідуть з Гданська, гроші вже переказали компанії «Кальмар», що ж тепер все переробляти?

- А Федорчук також щось був не дуже в захваті казав тато, я вже не кажу про Афанасеча. Нащо ви кинули старика? Він що не буде в проекті?

- Афанасеч, він живе ще совковими принципами; так зараз не роблять справи; ми не образимо його.

- Як з тобою можна, коли в тебе на кожну пропозицію є аргумент. Не дармо тебе звуть наші сусіди Аліса-бандитка. Ти з тим своїм Рустамчиком, сядеш на довго я так думаю, якщо не гірше.

- Вирішили з одеситом також; ніхто не сяде нікуди.

- І що вирішили? Може посвятиш в такі деталі? – Став нервно ходити по квартирі Володя.

- Сплять заправку йому, і все на тому.

- Точно бандитка. Ні, Аліса, ти подумай.

- А що тут думати, - дружина перервала в розмові чоловіка, - наказати мусять, такі речі не пропускають, так що йому ще добре обійшлось. Я ж тобі повторюю: ми не при Ющенкові зараз, а свої я вже подарую йому; подумаєш, якихось там сорок штук зелених; переживемо якось.

- Слухай жінко, я через тебе з розуму зійду. Ти можеш мені.

- Давай ти мені принеси пити, я вже замахалась від ранку. - Дружина зняла пальто, присіла на диван і закинула стомлено голову вгору, збираючи пишне волосся в сторони.

Володя справді пішов на кухню, взяв апельсинового соку і налив у стакан. Коли він приніс в зал, дружина зняла окуляри, зробила великі очі на нього:

- Що ти мені в стакані як дитині, фужер візьми, і налий чогось нормального!

- Тихо, діти спять, - відказав Володя і повернувся щоб виконати каприз дружини.

- Вина білого тобі налив, - подаючи кришталевий фужер, Володя присів напроти.

Аліса перекинула ногу, чорне плаття було з вирізом, тому її нога оголилась в чорних колготках.

- Джанік, ти мене любиш? – Запитала Аліса, дивлячись в стелю, і видихнувши втомлено.

- Що вже треба? А то вже чую по запитанні, що якась послуга від мене вимагається.

- Бачиш який ти розумний. Зніми мої туфлі, я вже не в силах нагинатись сьогодні; пожалій мою спинку.

- Ой, ти бізнес-леді моя, - Володя став навколішки і справді взявся визувати дружинку.

- Чому ви Білики, так боїтесь ризикувати постійно? Що ти, те саме наш Микола Васильович.

- А якщо Федорчук кине тебе? Як так вірити йому, він же старий дід, може померти навіть.

- А тому що вірити людина мусить комусь, інакше не буває. А коли навіть кинуть, тоді все одно потрібно перетворитись на фенікса і вставати з попелу знову.

- Хто такий фенікс?

- Птаха така з міфології; згоряє і відроджується постійно, щось таке як бізнес в Україні.

- Я вже маю одну птаху. Хто б міг подумати, колись в тому Галичі, таке мале в окулярах, не знало як листопад по-нашому, питаю з якого місяця, а воно мені: «ноября». Показує пальчики скільки років, а тепер такими сумами обирає і рахує тими пальчиками самими.

- Давай так: в душ піду, а ти в мою спальню, в ліжко, але щоб не заснув мені.

- Засинеш тут коло такої.

- Хотів Сови, маєш тепер не спати так як сова також. – Аліса встала і почала роздягатись, знімаючи чорне плаття, вона вимкнула світло і розділась повністю, накинула шовковий червоний халат і пішла у ванну.

Через двадцять хвилин, Аліса зайшла в спальню, в неї було мокре волосся яке пахнуло полуничним шампунем. Жінка сіла біля люстра, щоб розчесатись.

- Уявляєш собі Джанік, я приїхала там на четвертий об'єкт, якісь вікна витягують з фури, а Валерка кричить на них. Я підійшла, запитала в чому справа, відправила його щоб носив езоляцію, а сама попросила мужчин щоб були обережними з вікнами і хто їх образить, щоб мені телефонували; дала їм візитку. Людину можна насварити, а можна попросити, в жодному випадку не витрачаєш грошей, а результат різний. Коли насварити робітника, він працює і заглядає де той подівся що кричав, а коли попросиш, він також працює, але вже дивиться щоб вікна не пошкодити, тому що його просила пані Аліса Ашотівна.

- Слухай Ашотівна, - обізвася Володя, - в спальні хоча можеш тут не про езоляцію і вікна?

- Вже йду до тебе, завтра субота, можеш гратись до ранку, скільки душа бажає. – Жінка посміхнулась, встала з перед люстра, і жартуючи застрибнула на широке ліжко, стала навколішки і почла нігтями дряпати чоловіка по грудях. Володя промовив:

- А годину тому, жалілась що нагнутись не може; спинку пожаліти їй.

- Вже могу все що завгодно, - прошептала дружина.

2

У Біликів, повелось якось не так як в людей, вірніше не традиційно. В результатів зять їхній Віталій, не вирішував нічого в родині, а невістка вирішувала практично все. Щоб привідкрити завісу часу минулого, потрібно підглянути як все відбувалось і повернутись у дев'яності, другої половини:

У 1995 році, в кінці січня, відбулось весілля, Володя одружився з Алісою. Хоча як відомо Володя тоді сердився і хотів якнайшвидше, все ж таки йому не вдалось одружитись дев'яносто четвертого року, по ряду причин і вони були зі строни дівчини, а вірніше її сім'ї. На час одруження, Володькові було двадцять два з половиною років, а його дружині пішов двадцять перший, так як минулої осені в середині листопада Алісі виповнилось двадцять років.

Перебравшись у Львів, вже тепер на постійне місце проживання, молода дружина поступила в інститут але на заочно, тому що Афанасеч запропонував взяти її секретаркою до себе в кантору. В той час він вже почав був будувати багатопверхівки навколо міста, і роботи було досить для кожного хто був близько знайомим з Ганадієм Афанасечем, а він довіряв лиш людям, яких знав давніше, ще коли вони займались кожен своїми справами. А вже через незадовгий час, їхня компанія почала будувати заправки, магазинчики, хоча з квартирами, бізнес ішов тоді стабільно і впевнено.

Молода вірменка, зразу взялась за справу з грошами, і стала виникати в саму суть ведення будівного бізнесу. Навіть брат її Рустам, почав агітувати на заробітки людей, яких знаходив в Івано-Франківську, щоб бригадами їхали працювати у Львів. Він став посередником і тому почав заробляти також.

Буквально за кілька років, Аліса вже вникнула в саме ядро бізнесу, вона давала корисні поради тестеві, якого вона на людях звала Васильович. Микола боявся ризикувати грошами і тоді невістка побачила що Білики годяться лиш для того, щоб виконувати, а не задавати програму бізнесу.

Спочатку Таня, почала лякати брата, куди той з такою бізнес-леді закотиться, адже вести такі справи в Україні не було так просто. Але з часом сама Тана переконалась, що в братової є таки талант до такого і

їй ніхто не може відмовити коли та що просить по двох причинах: Аліса мала психологічний вплив на слухачів, особливо на мужчин, а як правило саме будівництвом вони займаються. Але основна причина, що вона сама все прораховувала досить досконало і її доводи були переконливими.

Метою Аліси, не було щоб забагатитись, і коли спочатку Білики думали що невістка заробить один мільйон доларів і заспокоїться тоді, вони через якийсь час зрозуміли що вона не заробить його щоб мати, а тим більше не заспокоїться. Аліса не збирала гроші, не любила в надто дорогих речах, вона гроші зароблені тут же випускала в другий рукав бізнесу і постійно обіцяла що ще трошки і вже в них все буде що захочуть. Але насправді в молодиці була одна риса: вона любила владу і керувати, домовлялись і вирішувати, платити і отримувати плату, бути в центрі подій і постійно на виду в усіх.

Сім'я вже не мешкала по першому адресу на вулиці Івана Миколайчука, в тій квартирі яку був отримав Микола колись, вони продали її і вже жили в іншому будинку, але також в квартирі на четвертому поверху. Звичайно що пропускаючи крізь свої руки такі кошти, Аліса могла б купити особняк досить вмістимий, також якогось позашляховика крутого, але вона немала часу на таких речах зупинялись, для неї було головне, щоб бізнес розростається і конкуренти губились десь заді.

Навіть Емілія Войцехівна, яка досить знала дівчину ще від того часу як Аліса жила в неї навчаючись в технікумі, висказала свій прогноз на таку поведінку зовсім не зрозуміло для Миколи та Віри, а також для Тані. Вона сказала, що мабуть тому що Аліса була наймолодшою, тому вона усіх змушена була слухати, тепер в неї проявляється скрита агресивність від того, що зібралось за дитячі роки і вона хоче щоб її слухали в даний час. Але коли Таня заперечила свекрусі, мотивуючи тим що Алісу віддавна обожнювали і в такому вона не виростала щоб хто її принижував в домі, а скоріше навпаки, тоді мама Віталія розвела руками. Також вона не могла повірити в те, що теперішня бізнес-леді, є та сама Аліска, що з Галею проживали в неї три навчальних роки. А так як Галя, не зважаючи на вищу освіту, поїхала працювати в Італію, як багато її ровесників, тоді різниця поміж подругами була просто колосальною, хоча зв'язок вони підтримували систематично.

Коли Таня призналась про таку бесіду самій Алісі, вона розсміялась і відказала що вже вийшла з того віку, коли мріяла у Спітаку, щоб її бацько купив білу «Ниву», тому що такий вид транспорту, був тоді найбільш популярним у Вірменії і про такий автомобіль, мріяли багато вірменів.

Також Таня слідкуючи як Аліса відноситься до мужчин, вона зрозуміла що братова поводить себе досить гордо між ними і їй не просто зробити пропозицію піти на каву чи в ресторан, а якщо конкретніше: взагалі неможливо. Аліса майже не реагувала на дешеві комплименти від мужчин, а ось коли хто з жінок міг захопитись її красивим волоссям, чи похвалити за ділову хватку, їй таке подобалось. А ще вона не хотіла щоб її обслуговував водій, сусід по квартирі, молодий хлопець, який не просив великої зарплати, а сама водила свій автомобіль, який також не був надто помітним, як для такого рівня особи.

Сама Аліса змінила вже три автомобілі, але постійно купляла одну і ту саму модель «Audi», правда різних кольорів. По поводу цього, Володя жартував і говорив напевно дружині подобається такий автомобіль тому, що назва його починається на букву «а», так як ініціали дівочого прізвища та імені, складались з трьох букв «а». Одного разу Аліса навіть підказала чоловікові, що мабуть в дитинстві хворіла постійно, тому що її собі приглянув дохтор Айболіт.

А поміж тим усім, за певний час, сам Афанасеч, тим більше тесть Микола, зрозуміли що вартує прислухатись до порад Аліси, навіть ризики які вона не боялась реалізувати, не враховуючи кілька невдалих випадків, більшість виправдовувались. А коли вже вони вийшла на людину яка все вирішувала в адміністрації, а також з кредитами, тоді почався вже натуральний бізнес-бум і також в центрі опинилась саме Аліса.

Федорчук Мирослав Денисович, який був саме цією людиною і в минулому працював в фінансовій сфері міста, просто захоплювався невісткою Біликів, вона була для «старого банкомата» музою і одночасно ідеалом ділової жінки, а сам дятко вирішувати міг багато чого у Львові, так як усі його предки, завжди були при владі у місті в різні часи.

Ой, не один раз Володька згадував того Сеньку що продавав срібло, який сказав був, що людина такої породи, якої була Аліса, буде керувати колись, і все насправді так відбулось. Також не раз пригадував діда Вівчара, хоча вже не жив дід Павла, того ж самого Пашки, якого тепер вже звали Павло Михайлович, все одного старого Вівчара, згадували Білики доволі часто, особливі сам Володя. Сам Павло Вівчар також працював з Біликами в бізнесі, він завідував складом матеріалів і відповідав за них.

Але про все вище згадане, будівельники зрозуміли цілком в наявності яку ціну для бізнесу має Аліса тоді, коли вона завагітніла з дочкою, яку народила дві тисячі першого року весною, і час коли молодиця

не працювала, тоді було помітно безпорядок на підприємстві, почались сваритись робітники і частою стала затримка матеріалів.

Вже через місяць часу, після народження дочки, Микола сказав до невістки, що зараз багато роботи і ще їм потрібно підготувати іподром до візиту Папи Римського, який повинен відвідати Україну, а також Львів у двадцятих числах червня. Подія була історична і тому було нагоди заробити робіникам, але потрібний був у всьому порядок і вміння домовлятися з людьми. Микола став просити невістку, так як вона мала великий вплив на робіників, їй хватало терпіння вислухати кожного і зробити так, щоб незадоволений погодився і в компанії не проходила «текучка» робочих рук, а залишались люди які знали роботу і на них можна було покластись. Саме в стабільності Аліса бачила успіх їхнього бізнесу.

Як лишень Аліса погодилась і сказала що може приступити до праці знову, бабу Віру закріпили доглядати двох онуків, так як в Володі і Аліси був скоріше народився хлопчик, дев'яносто п'ятого, в жовтні і коли йому ішов шостий рік, народилась сестричка, і було потрібно доглядати дітей.

Бізнес добре пішов, коли в Україні був президентом Ющенко, тоді давали кредити і за той час можна було досить прорватись вперед особливо в будівництві, але це було без малого десять років тому.

Вже в 2013-му, почався неспокій політичний, і тому зараз ніхто не знав що буде далі. Хоча до того, при владі президента Януковича, донецькі бізнесмени практично вчинаючи так звані «рейдерські захоплення», витіснили інших з бізнесу, стараючись мати вплив по усіх регіонах України, але ще було без політичного протистояння.

3

Двадцять четвертого листопада, в Києві відбувся стотисячний мітинг, люди вийшли проти уряду який хотів зупити курс на Європу, і тоді ніхто ще не усвідомлював як будуть розвиватись події в країні. Але коли став дорожчати курс доллара, багато людей, а особливо бізнесменів, зрозуміли, що клімат для бізнесу в державі погіршився значно.

Протистояння влади і народу, набирало нечуваних оборотів в Україні. Особливо це почало бути очевидним в лютому 2014 року.

До Аліси зателефонував брат Олександр з Ізраїлю. Євреї як відомо, приймають завжди активну участь в політичних подіях країн в яких вони проживають, а також дуже схвильовано і боляче спостерігають за такими подіями в зв'язку з тим, що часто в вони стають об'єктом ненависті інших людей і теплять більш усіх в конфліктах.

Алла, братова Аліси, вже немала тепер рідних в Чернівцях, але сам Олександр мав батьків і братів, а особливо сестру, і тому він хвилювався слухаючи новини там в Хайфі, де він проживав. В розмові Олександр пригадав, що колись, ще перед двохтисячними роками, туди були приїхали гості з Америки, і жіночка яка була в гостях, розповідала що в неї невістка з Абхазії, що завдяки їй, вся родина виїхали в Штати. А тепер вони приїхали в Хайфу, тому що там жила одна землячка з Івано-Франківська. Олександр з нагоди пригадав, як розповідав чоловік якого звали Лев, про кнфлікт в Абхазії, як тоді страшно було там знаходитись, і тепер Олександр побоювався щоб чого такого не вибухнуло в Україні, де були його рідні.

Аліса слухала брата, але ні він, тим більше вона, не могли подумати що пройде час, і ті самі люди про яких брат їй розповідав, стануть дуже близькими до неї, але цього ніхто ще не міг передбачити тепер...

На початку березня, до Біликів приїхали батьки з Івано-Франківська. Батько Ашот дуже подався, в нього був цукровий діабет і він хворів. Мама ще виглядала доволі гоже, тим більше що вона була блондинка і як жартував сват Микола, жила в шоколаді довгі роки, в прямому розумінні слова.

Мама Надія, оглянула як живуть діти та онуки, почла розмову за столом під час обіду:

- А ти знаєш Аліса що Оля вагітною знов?

- Що правда?

- Трохи різниця поміж дітьми. Їхній Максимчик вже має десять років. Оля якщо б була ще мала діти з тим першим, тоді були б більші в неї. Вона і з цим народила аж через чотири роки, малого свого.

- А вона для чого колись мені наговорла, що в Аліси дітей не буде? – Пригадав Володя.

- Тому у вас таки того року коли ви побрались, хлопчик народився? – Посміхнулася мама.

- Якщо по правді, - призналась Аліса, - я не хотіла чекати, а щоб вона і її мама шептались про мене.

- Вони вже тепер не так говорять: хваляться яка в них ділова бізнес-леді у Львові, з родини їхньої.

- Знаємо. Сенька переказав мені, - призналась Аліса.

- Юлька його також вже давно тебе бачила, вас усіх давно бачила, - промовила мама Надія.

- Нема часу, не встигаємо вкласти в строки. На митницях помінялись люди наші, кожному дати треба, всюди наступають на п'ятки зараз.

- Аліса, - махнув рукою Володя, - лиши вже за столом ту бесіду. Не жінка, а якийсь другий Генрі Форд.

- Рустамчик до себе в гості просить, вже хочеться погрітись мені і посолитись у Мертвому морі.

- А гусака хто запікав? – Поцікавилась мама.

- Хлопці мої.

- Я так і подумала. Але дуже вдався гусак, правда Ашот? – Звернулась Надія до чоловіка.

- Жаль что мене нельзя пирога, такой хорошей смотрится, - батько зітхнув, і тим самим визвав жаль і співчуття в доньки. Аліса обійшла стіл, обняла батька за плече двома руками, притулилась щокою до його обличчя і похитала в строни.

- Папа, давай со мной в Израиль, я все оплачу тебе.

- Да нет, спасибо Алиска, птичка моя. Вот детей отвези лучше. Я больной человек...

- Через політику, тобі воно треба було, - запротестувала Надія.

- Ви про що мамо? – Поцікавився Володя.

- А ти хіба не знаєш той випадок в горах?

- Не знаю.

- Тоді як той Карабах почався в них, їхав тато і зупинили їх там міліція.

- Надежда, - втрутився в розповідь сам Ашот, - это какая тебе милиция, это азера были.

- Ну були вони, почали щось там, а тато кричить їм за Карабах, а вони тоді бахнули шофера, тато вистирибнув в канаву, вони чергою з автомата понад голову, він давай повзти в сторону і щастя що надіхала якась машина, вони до того вже стали чіплятись. Тоді тато перелякався, що так і сказав лікар: цукровий діабет від стресу і шоку нервного. Йому Карабаха треба якогось, а тепер хворіє.

- Надежда, не будь плохой женщина, вот Степан твой, он так и сказал: Карабах армян, Арарат наш также!

- О, ще піде зараз, - зітхнула мама Надія, - мер Арараті, мер Чарабагі, ой горе ти моє з ним і його Карабахом. Все від них на світі: люди від них, євреї також, виноград від них, вино, і все що на землі, пішло від них. Карабах їхній, Арарат їхній, перші вони християни, віра найправельніша і всюди першими, турків усіх в море скинути, раба має з'їсти, а рибу греки мають виловити і також з'їсти.

- Нет такой страны Греция, это турки так назвали, есть Еллада, и еллинес, зачем людей обманывать? – Не зупинявся Ашот.

- А мій, - вказала Аліса на чоловіка, - також не любить турків, також так само сказав одному; як тоді було?

- Я купляю куртку тут в нас, - почав Володя, - а турок мені так хвалить, а я тоді його питаю: Скажи чий Арарат: ваш чи вірменів? Він відповідає: Арарат наш. Тоді я йому кажу: якщо так, тоді носи сам свою куртку. Той кричить вслід: А что такой вйрменив? Я йому сказав що це по-їхньому Ерменістан, а той поглянув на нашу Жанку, побачив що мала така з вірменськими бровами і зрозумів зразу. Тоді кричить мені: Бери куртка і Арарат забірай, мой друг ерманілер, люблю Ермістан. Я тоді купив вже куртку в нього, а він ще до малої сказав: Дюзел бір Ермані кадні. Я сказав щоб повторив, а сам на телефон записав щоб не забути.

- Вот молодец, ай да молодец, - зрадів Ашот на розповідь зятя. - Учись Надежда как надо! Спасибо Алиса что научила мужа как надо.

- Буде Арарат колись наш, і Карабах буде. – Зробив підсумок Володя, а Аліса відчула гордість за чоловіка і посміхнулась, поглянувши на нього, якимось особливим поглядом.

Колись давно, коли в сім'ї Азараянів народжувались діти, тоді батьки давали їм імена, які їм самим подобались. Але коли народилась донечка, яку усі чекали, як батьки, так само три брати, (хоча

наймолодший з братів Рустам, мав тоді всього трохи більше двох років, і він не міг ще висказувати своє бажання в такому питанні), тоді дівчинку назвали Аліса.

Коли вже Аліса стала вимовляти імена братів, вийшло так, що в кожному імені була буква «р», а вона не могла вимовляти чітко саме таку букву. Також в прізвищі вона була присутня, правда в іменах батьків, її не було. Але як звичайно що батьків діти не зовуть по імені, і тому виходила для самої Аліси така незручність, що себе, ані батьків, вона не звала по імені, а ось братів, хоча одного звала Сенька, а другого Сашка, вже третього не могла щоб обминути букву «р», А також своє прізвище в школі, приходилось називати інколи.

Перейшовши через це в дитинстві, а вже в дорослому віці, Аліса не звала чоловіка Володимиром, вона назвала по своєму, а вірніше як сам Володя колись запропонував і звала вона його Джанік, правда в присутності людей ніколи старалась його не звати так, просто якось соромилась, тому що таке ім'я було немов для неї якимось інтимним і навіть визивало в неї еротичні почуття. Аліса на людях, а також перед батьками, стралась якось перебиватись і Володя про це знав. А вже коли народились у них діти, тоді Аліса при необхідності могла покликати чоловіка, промовляючи «наш тато», ніби від імені дітей, але ніхто з присутніх не знав в чому причина, крім Павла Вівчара, Галі подруги, і також Таня знала про таку справу.

Коли народились у них діти, тоді Аліса заропонувала щоб назвати їх такими іменами, в яких не буде букви «р», Володя звичайно що погодився. Так як вони побрались у січні 1995 року, вже 20 жовтня, в них народився хлопчик і назвали його Вадим. А через шість років, народила Аліса дівчинку, це було 11 квітня, 2001 року; донечку назвали Жанна.

Діти були схожими на родину мами, чорний волос, також брови, правда в сина були очі блакитні як в бабусі Надії, а в дочки світло-карі.

Діти виростили безтурботним життям, тому що батьки все для них придбали. Сама Аліса мало часу провдила з дітьми, але вона будши діловою особою, давала накази для них немов військова людина і діти знали що коли мама сказала, альтернативи бути не може. З батьком було простіше домовитись, тому вже в дітей були свої безобразні секрети з батьком від мами. Але так як вони проводили доволі часу з бабусею Вірою, тоді навчилися хитрувати і навіть обманувати, так як Віра дозволяла дітям багато чого зайвого.

Дивлячись на своїх знайомих, а також однокласників, діти зрозуміли що в них мама не проста людина, а тому вартує її слухатись і її поради брати до уваги. Якщо вже тато прислуховується, а також дід Коля і бабця Вірка, тоді напевно не просто так, а є для того вагомі підстави. Самий вигляд ділової жінки, її осанка, походка, надавала повагу такій бізнес-леді, а ще було помітно що в ній є кров іншої нації, навіть коли Аліса вже розмовляла чисто українською мовою, все одно відчувався який акцент і навіть наголос на де-які слова, вона ставила інакше як було прийнято у Львові місцевими мешканцями.

Одним словом, якщо коли б хто сказав вчителям її перших трьох класів, коли вона навчалась в Івано-Франківській школі, що тепер ось ця ділова леді є тією самою малою Азарянкою, що ходила в окулярах в школу і навіть часто пропускала уроки через нестабільне здоров'я, їм було б дивно і важко в таке повірити. Не те що вчителям, в родині Сосновських не могли всього повірити те що приходилось їм перечувати про ось ту саму малу Сову. Але факт залишався фактом як таким, тому що змінюється час і з ним також змінюється люди, і це досить часто буває зовсім не так, як думають про них ті хто знали їх скоріше.

А ще Іван з Галича, який також досить близько знав Володю і Алісу, і вже навіть був домовився щоб працювати в них, але його дружина, стала проти такого рішення. Іван одружився в Тернопільській області, його дружина походила з родини, яких називали на заході України лемками, тобто переселенцями з Лемківщини. Одного разу коли вона побачила Алісу, а ще коли Володя похвалив дружину перед нею, тоді її взяли такі заздрощі, що це було щось незвичайне. Так тому трапилось, що Іван їхав працювати під Москву, хоча він там заробляв більше як могли робітники заробити у Львові, адже так оплачувалась робота всюди. Коли б Іван працював в Біликів, міг бути частіше вдома, кожного тижня, лиш так не було.

Також дружина Івана в добавок приревнувала чоловіка до Аліси, так як сама Аліса не було родинною по крові, (тому що батько Івана Ігор, був братом Віри, яку взяв Степан, дятько Аліси). Такий фактор, виглядав досить нерозумно і смішно навіть, тому почувши про таке, Володя лиш махнув рукою, порухавши дружину Івана, якось взагалі неадекватною.

Ольга також не часто спілкувалась з Алісою, хіба що була якась на те причина, вона вийшла заміж вдруге і вже немов в неї наладалось в житті, хоча вже не жила з батьками, як це було з першим чоловіком.

Ось так час розклав все на свої місця, хоча люди завжди прагнуть як найкраще собі, нажаль не все в них так виходить. А буває що людина просто живе собі почуттями, не заглядає далеко вперед, але в неї якось виходить набагато краще і таких називають просто людьми вдалими, або щасливими.

5

В Україні продовжувався політичний конфлікт, а за короткий час Росія захопила півострів Крим, і також почалися бунти в Донецькій та Луганській областях. Конфлікт швидко переріс у військове протистояння, яке увійде в історію під абвіатурою АТО. Мужчин почали викликати у військомати і забирати на схід України де і відбувався конфлікт, правда було доволі добровольців.

Якщо скоріше Аліса рахувала невдачу в бізнесі негативним явищем, чи зріст ціни доллара у відношені до гривні, то тепер загроза виявилась куди більше страшнішою, адже двоє мужчин в сім'ї, підходи́ди віком щоб іти воювати з іншими коли стане в цьому необхідність, чи загальна мобілізація чоловічого населення.

В такому стані люди прожили до 2016 року, і якщо в шіснадцятomu нічого не змінилось такого в країні, зате відбулась подія, назвичайно важливою для родини Біликів.

Одного вечора, в доньки Володі та Алісі відзначалась дата народження, коли Жанці виповнилось п'ятнадцять років, батьки Володі були в гостях в своїх дітей. Обговоривши усі новини за столом, коли вже діти Вадим і Жанка пішли з друзями по своїх справах, мама Віра призналась одну справу.

- Я телефонувала в Івано-Франківськ. Скоріше мама Надя якось так в розмові сказала була що лікар який лікував тата Ашота, вже помер. Тепер вона шукає якось гарного лікаря, тому що є такі що лиш гроші беруть а нічого не можуть допомогти хворому. Я так собі подумала і думаю: а давай я зателефоную до Наталки, вона працює в лікарні неможливо щоб не знала гарного лікаря. Одним словом я поговорила з нею і вже тепер буде гарна лікарка в нашого Ашота, тому що Наталка як порекоменувала, тоді немає чому сумніватись, більш того; вона їх познайомить там.

- Ой спасибі вам, - зраділи невістка.

- Але що цікаво Наталка говорить: сказала мені що її донька, хоче літом приїхати в гості з Америки разом з дітьми і чоловіком.

- Та сама що втекла колись була від неї? – Пригадав Володя.

- Так. Але таки послухала мене Наталка: знайшла того хлопця, перговорила з ним і він поїхав туди до неї в Америку і там побрались двоє. Мають трое дітей: два сина і доньку. Вони вже були приїхали давніше колись, а тепер вже діти підросли і ще хочуть побути тут.

- Нічого собі, - Володя став слухати, так як зрозумів що мама зробила свого часу благородну справу, намовивши батькову двоюрідну сестру, щоб та перепросила хлопця якого відправила від своєї доньки.

- Првельно зробила що пепепросила, де коли і мамі треба зігнути голову, а не бути такою впертою.

- Добре що ви так порадили її тоді і як вийшло все гаразд. – Висказався Володя.

- Це добре що Аліса тоді бабі Ліді істрію сусідів оповідала, як щоб не та історія, я не знаю чи ми б переказували були про похорон. Ми ж не знали ні адресу, ані телефону до Наталки. А коли я вже пообіцяла перед тим як баба помирала, я вже змушеною була шукати Наталку. Тоді Арсеній допоміг нам.

- Бачите яка розумна моя дружина, не дарма колись любила араратський виноград.

- А вони не бояться їхати зараз в Україну сюди під час конфлікту? – Зпатила Аліса свекруху.

- Я питала Наталку так само, а вона говорить мені що в них вже є американське громадянство і вони не бояться нічого і нікого.

- Бачите що таке бути американцями, - похитала головою Аліса.

- Зять Наталки з Закарпаття, хочуть дітей відвезти в Карпати.

- А ким вони там працюють? – Поцікавилась Аліса.

- Донька Наталки, кардіологом, там вивчилась і працює лікаркою. Вона була дуже розумна, в школі вчилась на відмінно. Такий дід був Роман її колись, також травматологом працював, і своїх дітей вивчив. А зять Наталки, мав справу з яхтами, але зараз вони переїхали кудись де нема води і він працює на якись великій машині вантажні. Сказала Наталка, що Володька, син її, також напевно поїде до них.

- Зараз в нас неспокій і багато людей ідуть хто має до кого... – Промовила Аліса.

- А як брат твій там в Ізраїлі?

- Так нічого, але Америка це не Ізраїль, вірніше навпаки. Там краще як тут, але нема так щоб кожна людина свій автомобіль мала, кредити не такі дешеві як наприклад в Штатах.

- А як Арсеній твій і Рустам?

- Крутяться як можуть, лиш самі бачите що зараз відбувається з бізнесом. Якщо я скоріше могла передбачити хоча на половину року, то тепер навіть не знаю що за тиждень буде. Недавно наша фура ішла з Європи, везли умивальники, такі проблеми на митниці, що просто жах. Водій злий був як собака чорний; на митниці стояв довго, перекинули все уверх дном в машині. Одним словом мотаєшся як білка в колесі, а станеш все рахувати, дивишся, а вже навіть сорок відсотків немає того, що було скажімо ще в тринадцятому році, вже не кажу про десятій.

- Та вже не переживай так Аліска, - Віра ніжно звернувшись до невістки, розуміючи її старання, триматись на плаву в бізнесі. – Якось воно буде, головне щоб здоров'я і життя було.

- Ви праві мамо. Знаєте як колись мої батьки намучились зі мною, для них була найбільше щастя, коли в мене температура була стабільною, а не щось інше навколо.

- Але виходили тебе маленьку і тепер усім щастя, тому що для усіх ти є щастям Аліска. Дивлюсь на сусідів наших Горошків: діти ростуть, а батьки п'ють чорно-темно. Як так люди можуть жити, просто не розумію. А у вас так гарно, спокійно, діти такі виховані, слухнянні, і тому спокійно нам серед такого навіть неспокою, який навколо нас.

- Я коли побачила свого коханого, я не знала з якої він родини, не думала чи в нього випивають хто, чи розводяться як буває в інших, але мені пощастило в такому: виявилась родина дуже хороша. – Призналась Аліска, а вірніше вона завжди на комплімент, старалась відповісти також добрим словом людині, яка її похвалить.

- Як вчора воно було, коли знімку показав Володька. Прибігла Таня до мене і каже: мамо, а наш Вовка вже дівчину знайшов, але файна на вроду, якраз до нього. Я поглянула на знімку і подумала: правду Таня говорить. А нині дивлюсь, а ваша Жанка вже такою ростом.

- Так почекайте, - став підраховувати Володя, - ви вже так рахуєте як Аліска в бізнесі.

- Не розумію, - Віра поглянула на сина.

- Я коли побачив Алісу в Сосновських, їй було п'ятнадцятий рік, так само як Жанці нашій тепер. Тому кажу що ви не роздумуючи точно сказали про вік.

- Так, така була тоді на знімці дівчина; я ж пам'ятаю добре. А вже було видно що розумна буде, така в окулярах як вчителька яка.

- Не дарма кажуть що сова розумна птаха, завжди в дитячих книжках сова з книжкою і укаскою як вчителька. – Пожартував Володя.

6

Квартира у Біликів була простірною, не те щоб великі кімнати, але було їх багато. Насправді вони купили квартиру, а вірніше сказати дві квартири. Вже перед тим хтось з'єднав дві трох кімнатні квартири, розібравши стіну для проходу. Також в квартиру можна було потрапити через двоє дверей, які виходили на сходову кілтку. В результаті вийшло так, що усі мали по кімнаті, а в одній кухні розібрали також стіну, щоб була більша разом з однією із кімнат. Але стіну не розібрали повністю, а від стелі більше як половину вниз, так що по сторонах стояли колони з тієї ж самої стіни, вгорі арка яка була дугою з'єднуючи колони, а поміж ними нижче, таки на стіні зробили барний столик, так що можна було сидіти в залі, а з кухні подавати на барну стойку їжу. Звичайно це було для домашніх, а для гостей накривали дубовий стіл в кімнаті яка була поруч кухні і звали її гостинною.

З другої кухні зробив собі Володя маленьку спальню для себе і це тому що дружина мала свою спальню.

Аліска не спала разом з чоловіком по тій причині, що вона довго вечорами сиділа з планшетом і вирішувала багато справ по Інтернету лежачи в ліжку, припершись до розлогої спинки. Володя навпаки хотів спати скоріше, особливо на тижні, а ранком вставав скоріше усіх. Виходило так, що кличка Сова, навіть тут повністю відповідала Алісі.

Потрібно задля ясності, внести порядок відносин по поводу супружних обов'язків, так як Аліска ніколи не була наскільки занятою, щоб не вділити увагою чоловіка, а він взагалі не стерпів б навіть такого в

своєму домі. Але плюс до того, Аліса навпаки рахувала, що для продуктивної роботи розуму і правильних рішень, необхідними являються регулярні статеві потіхи. В такому випадку Володя приходив в спальню дружини, де було широке ліжко, а сама спальня була в куті квартири даліше від кімнат, в яких були діти.

Пізно вечером, після того як батьки Володі поїхали додому, Аліса не спала. Вона крутилась на ліжку в різні сторони, а тоді взяла телефон. Переважно, вона бувало що писала чоловікові на його телефон, щоб він зайшов до неї, і навіть коли він засинав, почувши повідомлення прокидався і проходив в спальню дружини. Також бувало що вже там спав до ранку. Звичайно що Аліса йому писала на телефоні прохання відвертого змісту; подібно: «Зайди, я чекаю», бувало що приходило повідомлення: «Мені сьогодні потрібний мій чоловік», а ще було інколи просто, як простіше не буває, писала: «Приходь полюбитись».

По ходу можна привідкрити завісу таких відносин, і коли Аліса одного разу призналась була Галі як вона замовляє свого коханого по телефону, подруга відповіла, що це так романтично і така поведінка напевно розпалює похлительність в чоловіки, так як чоловікам подобається такий унікальний підхід для такої справи.

Але того вечора вже пізно, Володя почув як телефон повідомив. Він поглянув і прочитав: «Джанік, зайди будь ласка. Я чекаю». Після того Володя встав, і пройшов в спальню дружини. Коли він зачинив двері, в спальні світилось світло, а як правело Аліса в такому випадку вимикала світло повністю, або вмикала маленьке нічне, але ніколи не було в кімнаті звичайного світла. Хоча в Аліси не було жодної вади на тілі, (окрім зору), все ж таки в неї була яка вродженна сором'язливість, яка не покидала її навіть в тривалому подружжю житті, а ще вона побачила що саме така поведінка з її сторони, подобалось Володі.

- Джанік, побудь зі мною сьогодні, - запропонувала дружина.
- А хоча висплюсь трохи з тобою сьогодні?
- Я собі щось надумала.
- Аліса, ти можеш не про свої думки зараз в ночі?
- Так послухай перше.
- Давай, я вже слухаю. – Володя справді приліг поруч дружини.
- Я собі надумала, щоб запросити твою троюрідну сестру, до нас сюди погостювати.
- Яку сестру? – Не зрозумів Володя.
- Американку.
- Скажи що вже якийсь проект обдумала з американцями.
- Коли батьки рахують що я стала причиною примирення в родині, тоді я думаю провадити подібну програму даліше.
- Яка та програма?
- Я хочу щоб наші діти знались поміж собою. Якщо вона поїхала дев'яносто третього року, тоді хлопець поїхав до неї і напевно в них діти такі як наші. Потрібно щоб в родині усі знались і тоді буде правильно. Дивись сам: вони вже були тут колись приїхали, а ні ми їх, ані вони нас, не бачили ще. Так жити не нормально, ми повинні з ними познайомитись і коли вони не проти, ми повинні дружити також.
- Тоді запросимо. Думаю що у Львові є що подивитись навіть самим американцям. Тут туристів бачиш скільки приїздить, підуть собі всюди, відпочинуть в нас.
- В картинну галерею підемо з ними, там такі гарні роботи є.
- Але як та американка такою гордою як її мама, тоді не знаю чи захоче.
- Я також гордою, але як бачиш захотіла. Думаю що домовимось якимось вже.
- Точно, я ж забув що ми вже не в тому статусі, коли в нас ремінь обірвався в нашій зеленій машині. Тоді тато не ризикнув їхати ночувати до тих Альбінових і ми вночі повертались додому.
- До нас треба було заїхати на Набережну. Але тоді тата Ашота не було вдома, а наш Микола Васильович також був сам, могло вийти гірше Карабаха опісля.
- Також вже як скажеш, - посміхнувся Володя.
- І я вже не та мала Сова, яка вхопила твого жука і заховала від Ольки.
- Хто ти ж тоді як не Сова? Половина другої, а її американці в голові сидять. Ти вже на їхній час перейшла напевно, що мені спати не даєш. – Володя сказавши про американців, вже встигнув подумати про давні роки, а саме коли його дружина була там в Галичі тією дитиною, поміж тими хто принижував її. Його наповнили такі ніжні почуття до дружини, що він взяв її ліву руку і поцілував протяжним поцілунком...

Наступного дня, Володя зателефонував до мами і сказав щоб вона, коли буде розмовляти з Наталею з Івано-Франківська, запитала коли приїде її донька з чоловіком і дітьми, тому що Аліса хоче їх запросити в гості. Вірі була до вподоби така ідея і вона пообіцяла що при першій нагоді все повідомить і довідається.

Буквально за три дні, трапилась така подія, що усі забули по візит американців і про гостювання одні в других; просто було зараз не до того:

У п'ятницю, мама Віра зателефонувала синові і сказала щоб він приїхав до дому, але щоб вже їхав. Володька зрозумів по голосі що щось серйозне і тут же застрибнув в автівку і помчав в Дубляни. Коли він приїхав, він зустрів батьків на подвір'ї, також з ними стояла Таня і гладила вівчарку.

- Володя, а де діти? – Несподівано запитала мама.

- Я думаю Жанка в школі, а Вадік в Рясному, там чекає на блоки коли привезуть.

- Слухай, щось роби з своєю жінкою, тому що Аліса нас усіх запровадить на той світ з своїм бізнесом.

- Що таке? Щось сталось може? – З непорозумінням глянув Володя на батьків.

- Дивись що нині було, - почав батько, - приїхав я ранком в офіс, дивлюсь стоїть якась машина чорна. Вийшли три цигани, питають про Алісу. Я закликав їх в офіс, почекали, але почув як вони домолялись між собою, хто і що має сказати зараз. Вони подумали що я просто там завгосп якийсь, я ж то одитий так як бачиш, не поголений, одним словом не сприйняли мене серйозно. Але приїхала Аліса, вони давай від неї вимагати чому машина не приїхала до тепер.

- Яка машина?

- З Житомира гарніт замовили, і заплатили сорок відсотків аванцом. А тепер вони кажуть що пропала машина і не привезли граніт. Сума ж коло тридцять тисяч долларів, і ще повинні були заплатити решту. Аліса тут визвала Валерія, але сказала щоб цигани почекали в машині. Приїхав Валерій, вона з ним почала про ту справу. Одним словом Аліса стала на своєму і сказала що цигани самі загнали кудись машину з гранітом, щоб не платити решту грошей. Тоді покликкала їх, і сказала що гоші їхні не віддасть, а знайдуть машину і коли вони мають до того якесь відношення, тоді ціна зміниться.

- Що сказали вони?

- Почали кричати, погрожувати, що знають про дітей, можуть викрасти, і так далі. А Аліса не така щоб її залякати, сказала що один раз вже була в подібних обставинах. А коли один з них сказав, що гроші вона все одно поверне, при тому усю суму, Аліса підійшла до нього близько і сказала йому: Снайпер, даже половини с того не попросит, а ты теперь думай, что мне выгоднее.

- Йому таке сказала?

- Навіть назвала якийсь номер, здаєть «дев'яносто шість», а що воно значить, сам не знаю.

- Не дарма сусідка наша говорить Аліса-бандітка, - зітхнув Володя.

- Слухай Вовка, - вмішалась Таня, - у вас є діти, нащо їй якихось циганів? Хто з циганами, що коли орудував? Ти можеш їй сказати.

- Танька, що їй скажеш? Вона що мене послухає? Мені навіть не признається вечером, якщо сам не запитаю. Я думав що наша Вадік жартує, коли сказав був може рік тому, що їхав з мамою в ліс і вона тренувалась стріляти з пістолета.

- Сину, - стала просити мама, - проси її, вона лиш тебе одного послухає, а коли не зупиниш, ще людей постіряє, нехай цигани, але люди якісь таки.

- А вона що дійсно знає якогось снайпера найманого? – Запитала сестра.

- А я звідки знаю... Сенька точно може знати, хоча я думаю тут вже і Сенька заді неї лишився.

- Щось потому вона сказала Валерію про Сеньку, - пригадав батько, - а ще той попав під її настрій.

- Хто попав?

- Валерій став щось їй доводити і матюкатись почав. Аліса була сердитою і як йому долонею трісне по морді; я очам не повірив.

- А він що на таке сказав?

- Злапався за лице і каже: ой вибачте Ашотівна, я більше не буду.

- Нічого собі, - Володя свиснув від здивування.

- А коли він десь поїхав вже, я кажу до неї: Аліса, нащо так вдарила хлопця? А вона відказує: він мені в сини годиться, я вже йому дала була попередження, щоб переді мною не дозволяв собі такого.

- А ти Танька кажеш поговорити з нею? – Похитав головою Володя.

- Взагалі то вона правельно думає, - став пояснювати Микола своїм, - сказала мені: граніт дуже важкий, його багато, тому що везли на оздоблення якогось басейну. Машина з дороги в ліс не поїде з такою вагою, а тим більше щоб перевантажити, потрібний кран. Зараз візьме своїх ментів Федорчук, вони нашу область провірять, склади які близько дороги, заправки, там камери всюди, а заправляти він зупинявся десь по-любому, тому що в ночі десь пропала машина.

- Ой люди добрі, - зітхнув Володя. – Одним сорок тисяч списала, а цих стріляти буде, що мені з нею робити тепер...

- Аліса говорить що по очах бачить, що ті обманюють, вони якісь не впевнені, просто подумали що жінка і налякають, а тут така, що сама кого хочеш перелякає.

- Ну і діла пішли, - Володя став глядити собаку.

- О, що ще було! – Вигукнув батько, - дивись забув головне: коли вони вже ішли їхати, тому що домовились почекаати до нинішнього вечора, може машина де поламалась дорогою, Аліса сказала до мене: Васильович, давайте швидко вийдіть і ніби так між іншим скажіть їм, що машину зараз знайдуть все одно, тому що там стоїть вмотований датчик якийсь електронний. Щоб я натякнув, мовляв Ашотівна не переживає і знайде все одно машину за кілька годин.

- І щоб було? Вони повірили? – Запитала Таня.

- Я вийшов, ніби оглянувся на двері, і так підійшов і кажу до них: ребята, вы это, с нашей пантерой не шутите, водитель не знал что на машине есть датчик и с космоса следят за товаром. Вы ж понимаете что деньги большие и гранит дорогой, не такая она наивная, чтоб так лохануться.

- Тату, - посміхнулась Таня, - а видно що ти з Алісою працюєш, вже можеш на понти брати циганів.

- В той час, вона спостерігала з вікна в бінокль як вони відреагують, і коли я пішов геть, вони стали сваритись поміж собою, виходить що прокололись цигани. А один ще так сказав, шофер їхній: точно пантера чорная.

- Який ще біноколь? – Запитав Володя батька.

- Аліса має таку манеру своєрідну: якщо вона з кимось щоб обговорила, якийсь план чи домовленість, коли той виходить вже з офісу, вона підходить до вінка, бере бінокль і спостерігає як людина поводитися; чи комусь зразу телефонує, чи зітхає невдоволено, чи нервується коли ремінь безпеки заціпає в салоні авто, одним словом так вона хоче щось з поведінки клієнта чи партнера, зрозуміти.

- Такий психологічний тест робить, - підказала Таня.

Після розмови, Володя набирив кілька разів дружину, але за третім разом вона відписала, що буде вдома коло восьмої вечора. Він став чекати і ходити по кімнаті немов тигр у клітці, не маючи спокою, тим більше що дітей не було вдома до тепер.

Вечером приїхала дружина, вона зайшла в квартиру, як звичайно.

- Аліса, а де діти що нема нікого?

- Підійди сюди, - промовила Аліса і пройшла у ванну, а Володя за нею.

- Дітей чому нема вдома питаю?

- Вони, - Аліса вічинила кран і стала текти вода, - вони поїхали до моїх, так було сьогодні потрібно.

- Двоє до Франківська поїхали?

- Коли хочеш питати такі речі, тоді телефон не носи в руках під час розмови і роби шумові помихи; це так на всякий випадок тобі; може коли пригодиться.

- Зрозумів тепер.

- Що вже тобі передав наш Микола Васильович? Боїться дуже? – Дружина посміхнулась і закрила кран.

- Питання перше: нащо ти Валерія вдарила?

- Якщо його тато з мамою не виховали, тоді я йому буду замість мами. Він заробив сьогодні на таке. Не переживай, я не жорстока, я все ж таки мама. Навіть не образився; терпилівий і вибачився як повинно бути. Я вже не один разу йому звертала увагу, а сьогодні під настрій попав мені.

- Друге питання: що з гранітом?

- Дурні цигани, думали що обведуть мене. Є вже гарніт; все в порядку.

- А що було?

- Джанік, давай ми самі сьогодні, пішли повечеряємо, навіщо воно тобі? Нічого страшного не трапилось, лиш настрої мені спотворили і розсердили. Я сказала що до барона поїду, йому ж басейн роблять, вони перелякались, мовляв вийшло непорозуміння. Валерій вже забрав гроші усі в них.

- Слухає він тебе, точно як маму.

- Авторитет, а такий статус, потрібно тримати на певному рівні і дистанції.

- І останнє: що таке номер «дев'яносто шість?»

- Нічого особливого. Я просто хотіла побачити чи вони справді круті, чи від почутого чогось для них невідомого, вони розгубляться, вийшло так, що не видержали психічного тесту. Людина впевнена, не боїться несподіванок, а як так просто когось хоче ніби навмання налякати, тоді впевненість зі строни співрозмовника, а ще невідомі штрихи, викривають становище більш реалістично.

- Ти хоча не підстрілила нікого нині?

- Обійшлося.

- А для чого ти малою возила з собою щоб він дивився як ти з пістолета стріляєш?

- Для того щоб не боявся, коли хтось його захоче шантажувати; а Жанці він перекаже що бачив.

- Все, пішли вечеряти; зараз щось приготую такий діловій леді.

Пройшовши на кухню, Володя став витягувати з холодильника нарізані овочі.

- Джанік, а ти хвилювався за мене?

- В Дубляни погнався; тато наробив шуму, немов Титанік затонув.

- Я підстрахувала нас, тому Вадима відправила з Жанкою в гості на Набережну.

- А вони, - Володя відкрив воду в крані і тихим зробив голос, - коли прийдуть?

- В неділю вечером, - Аліса почала сміятись від того, як чоловік засвоїв шпигунський урок від неї.

Після розмови, Володя вийшов на балкон, він думав про поступок дружини з Валерієм, і якимось мимоволі погодився з поступком Аліси. Адже сама вона, якою б не була сердитою, ніколи при жодних обставинах, не вважала погані слова, більш того: навіть колись ще в студентські роки, було подруга Галя розповідала хлопцям який анекдот з вульгарними висловами, Аліса завжди її зупиняла, а самій було соромно за подругу, а від самої Аліси, неможливо було почути щось подібне, незважаючи на те, що виростала вона колись з хлопцями вдома, і сама багато чого наслухалась і знала.

8

Сьомого червня, того ж 2016 року, приїхали гості зі Сполучених Штатів Америки. Наталя сама зателефонувала до Віри і повідомила; більш того: вона сказала що вони дуже зраділи тому що матимуть нагоду побувати у Львові і познайомитесь з родиною хоча дальшою.

Вже у суботу одинадцятого червня, гості приїхали до Біликів. Володя вперше в житті побачив троюрідну сестру Марійку, а також її чоловіка В'ячеслава. З ними приїхало троє дітей: старший син якого звали Сергій, а так його назвали на згадку про покійного батька Марійки, яки загинув в Афганістані, працюючи там військовим лікарем, ще коли Марійка навчалась у четвертому класі. Перший син Сергій, був з 1996 року народження, йому ще не виповнилось двадцять років. Молодший брат його, якого звали Константин, або просто Костик, народився рік після брата, він був з 1997 року, йому вже виповнилось дев'ятнадцять років. А сестра їхня, була народженою 2001 року, на той час їй вже пішов шіснадцятий, так як дівчина була з січня місяця. Дівчину звали Наталя, так як бабусю, а прізвище в гостей було Лемур. Правда чоловік звав свою американку інколи Машка, а частіше Мері, тому так вже повелось опісля, що Марійку звати Біликама також подобалось ім'ям, Мері.

Виходило так, що син Біликів Вадим, був старшим від гостей молодих: від Сергія на один рік, а Жанна, була молодшою від доньки Лемурів, на три місяці.

Молоді гості були досить скромними, навпаки львів'яни, набагато шустрішими і діловішими перед ними. Коли вже перед тим як мали гості приїхати, Жанна пробувала спілкуватись з братом англійською мовою, то після зустрічі вони побачили що можна і на рідній мові, так як молоді американці хоча не досконало, але щоб розмовляти, розуміли українську мову. П'ятеро молодих людей, швидко знайшли спільну мову і вже через дві години Вдим взяв усіх з собою, батькову автівку і кудись поїхав з ними погуляти.

Володя з Алісою взяли гостей і поїхали в ресторан, щоб погостити американців, там почались розмови про все. Слід замітити, що сама Марійка, знала про те яку випадкову роль зіграла Аліса в тому що перед смертю баба Ліда просила прощення, але про це ніхто не пригадував відверто. Про це давніше Віра призналась Наталі під час розмови, а та вже все передала, так як Марійка також стала цікавитись в своїй мамі, чому мавши родину у Львові, вони не знались колись близько.

В ресторані, Марійка розповіла як вона втекла в Америку, як потому до неї приїхав В'ячеслав, як вона вчилася на кардіолога, потому переїхали в інше місто і зараз знову будуть повертатись, щоб жити поруч Нью-Йорка, тому що там вона знайшла роботу по своєму фаху.

Аліса стала розповідати про бізнес, про те як важко стало в даний час його вести, і вже через повний час, люди стали жартувати і сміятись, згадуючи давні події. Воно не дивно: колись Машка, (як її звали в школі), виростала також в Івано-Франківську, але на другій стороні міста, так що з Азарянями вона не зналась, тим більше Аліса з братами не жили постійно в Івано-Франківську. Дві жінки почали пригадувати рідне місто в якому народились, і тому розмови пішли більш відвертими. Також було немов щось спільне в тому, що батько покійний Машки, був з Кабардино-Балкарії, з міста Нальчик, а батько Ашот з Врменії, і хоча воно не близько там, але немов Кавказ об'єднував дві родини все ж таки.

- А для чого ви переїжджаєте знову? – Поцікавилась Аліса в гостей.

- Ми жили на самому початку в Брукліні, біля води, так гарно там було, - стала розповідати Марійка, - але ми були на квартирі однієї жіночки, і прожили там поки я не закінчила навчання. Опісля мені запропонували працювати у місті Ватертаун, воно на північ в штаті Нью Йорку. Місто маленьке, була потреба у кардіологах, і ми вже там купили хату свою. Тепер появилася ваканція в одній з лікарень на Лонг-Аленді, а там вода близько і мій хоче знову працювати з яхтами, він в цьому досить вже має практику. Але хату ми не станемо продавати, нехай живуть там квартиранти, тому що коли продати у Ватертауні, тоді біля Нью-Йорка, за виручену суму, можна придбати хіба гараж на одну машину. А діти не дуже хочуть їхати на нове місце, але вони не вирішують за нас, хоча вже дорослими хлопці.

- Так що ви знову на квартирі підете жити?

- Спочатку так буде, а там побачимо.

- Я працював на вантажній машині, - став розповідати В'ячеслав, ваги набрав, жінка заставляє бігати, а коло води моє задоволення робити.

- Так ти на фурі їздив по Америці? – Запитав Володя, який вже спілкувався з гостем на «ти», так як був молодшим всього на один рік від В'ячеслава.

- Ні, я возив гравій на дороги, на будови різні. Великий такий вантажник, на двадцять тон. В кар'єри їздив, і розвозив на замовлення.

- О, тоді нам б такий водій здався на будовах.

- Скільки на годину можете запропонувати?

- Не смійся вже так з нас, - перекинула голову Аліса. – Наша зарплата, щось таке як ваша хата, в порівнянні з хатою в Нью-Йорку.

- Ти вже з нас смієшся, - відказала Марійка і справді усі почали сміятись, а Володя відчув гордість за дружину, як вона влучно зробила порівняння. Він вже знав, що Аліса на комплимент відповідь тим же, а якийсь жарт чи усний укол, в неї також відповідь може бути відповідною.

- А все ж таки так для порівняння, якщо не таємниця звичайно? – Повторив Володя, який хотів знати про плату водія.

- Я коли пішов працювати, тоді мені платили на годину менше, а зараз вже маю сорок баксів.

- А скільки залишається в результаті скажімо на місяць? – Запитала Аліса.

- Послухай Машка, - здивувався В'ячеслав і звернувся до дружини, - видно що Аліса бізнес-дама. А то знаєте як тут: скажу що за годину сорок долларів, людина пережахує в голові що за вісім годин триста двадцять, а за місяць вже мішечок грошей.

- Я ж добре знаю як тут заробляють і які розходи, а ще особливо зараз. Також розумію що там у вас приходять через один рукав, а через другий витікають тут же; хіба не так?

- Все правельно. Залишитись може тридцять п'ять, або тридцять відсотків заробленого. Це коли все стабільно, а ось коли щось непередбачене трапиться, тоді в банк по кредити.

- Звичайно що коли хату купляти чи квартиру, тоді не мішок розв'язується, а кредит потрібний, - зробила підсумок Аліса.

- Я навіть про таке мовчу вже. Нехай скаже моя половина, які забаганки в неї, тоді зрозумієте куди я влучив свого часу і яке в моєї Мері хоббі.

- А що любить бренди: золото, може діаманти? – Посміхнулася Аліса і глянула на американку.

- Та я б вже мовчав на таке, воно близьке жінкам до серця, а вона любить машини стародавні. Люди дивляться щоб на нових їхати, а вона такі ще з сімдесятих років.

- Що правда? – Здивувалась Аліса і Володя також.

- Є такий порок в мене. – Посміхнулася лікарка.

- Ціле літо їздить без кондиціонера, тому що її тарадайка не знає що це таке.

- В мене дах знімається; нормально мені.

- Скажи як тобі заклінув той дах і як ти змокла була.

- Ой, це було щось. Я їду на швидкісній, заховатись немає куди і тут такий ливень, просто як хтось мені хмару вкинув на мого Мустанга. Дивлюсь хоча б який міст був, щоб зупинитись під мостом, а як на збитки його нема. Так змокла, що в машині вода була на долівці. Мені фарба з очей сплила. Піїхала я, а Сергійко, а може Костик, як побачив, говорить мені: мамо, ти як баба Яга.

Усі четверо почали так сміятись, що люди з сусідних столиків поглянули на дві веселих пари. Аліса також зробила влучне порівняння як завжди:

- Це так як в мене: ношу годинник, а завжди питаю яка година.

- А що не ходить він? – Поцікавився В'ячеслав.

Аліса повернула руку і той глянув що на годиннику немає подіок, а лишень дві стрілки.

- Орієнтація приблизна. – Похитав головою В'ячеслав.

- Але мені потрібно час точний, в мене день інколи по хвилинах розписаний.

- А тоді чому саме такий носити?

- Також порок напевно... – Аліса скромно стиснула плечами.

- Зате виглядає дуже гарно на твоїй руці, як не як: бренд Мовадо, - похвалила вибір Аліси, Мері.

- Я не сумніваюсь що така дама в Мустангу також дивиться доволі колоритно, - відказала Аліса.

- А особливо коли дощ, а дах складений задієсь за сидінням, а очі пофарбовані. - підкинув В'ячеслав.

9

Гості були у Львові ще два дні, а в понеділок вечером стали збиратись щоб їхати в Івано-Франківськ, тому що в середу хотіли їхати на Закарпаття. Вони сказали що ще іншим разом заїдуть у Львів, а також в Дубляни, візьмуть з собою тоді маму Наталю. Але молодший син Костик, став просити, щоб Вадим і Жанна поїхали з ним в Карпати, тому що так буде цікавіше і веселіше.

Почувши таку пропозицію, проблема виникла з Жанною, тому що в школі, хоча вже навчання не було, але була якась програма, що по ній учиниця підготовлялась до вступу у вищий заклад, і їй потрібно було там бути в середу. Також Вадим працював з батьками, але з ним було простіше.

Коли вже гості зібрались, Аліса полянула на Костика що хлопець був сумний, вона запитала:

- А ви не проти щоб діти поїхали з вами туди в гори?

- Ми б хотіли навіть дуже, тому що вони собі підуть куди захочуть там погуляти, - стала промовляти Марійка, - але ваша Жанка не може, так сказала вона моїм.

- Нехай їдуть якщо так. Там в Івано-Франківську залишіть їх в моїх батьків на вулиці Набережні щоб переночували собі, а в середу нехай їдуть як така справа.

- Аліса, - Марійка здивано глянула, - та колись моя мама за науку не знаю щоб мені зробила, та я так повинна була вчитись, а тут бачу у вас якось тепер лекше з тим.

- Головне щоб тут важче було, - Аліса вказала на гаманець, який тримала, тому що хотіла дати свою візитку з номером мобільного телефону.

- Я зрозуміла. А там так гарно, в нас там хата така старинна стоїть, ми колись назвали наше місце там Лемурія. Правда там ніхто не живе в даний час, але ми побудемо, оглянемо все. Я за дітьми пригляну, хоча ваш син вже дорослий: мужчина, я так побачила.

- Ми хочемо щоб у ваших дітей залишилась гарна згадка про Україну і про нас. – Відповіла Аліса.

- Вона вже в них появилась. Вчора цілий день по Львові гуляли, гарно тут у вас; правда, дуже гарно.

- Жаль що ви не надовго тут, ми б в Оперу пішли нашу, - сказав Володя.

- Ой брате, - Марійка нахились блище до Володі, - добре що наша родинна драма, нарешті вийшла на правельну дорогу.

- Ми повинні так жити, щоб ми дружили і діти знались також.

- Вдячна вам, тобі Аліса особливо велике спасибі, - відверто промовила американка.

Коли вже гості поїхали, в квартирі залишились одні Володя з Алісою, (так як діти також поїхали в Івано-Франківськ). Аліса розставляла помитий сервіз, з якого пили каву гості перед дорогою.

- Аліса, а виходить що вони знають про те примирення і що ти маєш відношення до нього.

- Тоді добре. Хоча я не зробила нічого стараючись, якось так вийшло само собою. А якщо точно: тоді Галя мене попросила щоб пекеказати таку історію.

- Аліса, а як тобі вони?
- Діти дуже виховані, такі скромні, ввічливі. Знаєш, як колись ми в школі були на уроках літератури і читали про класику, як тоді були пани, хтось наприклад приїхав і вони так по саду ходили, розмовляли; така аристократія. Я так собі уявляла таких людей, що завжди когось вислуховують, не пербивають в розмові, цікавляться тим що ти хочеш до них донести і так дивлюсь на них, і вони такі люди мені виглядають. Якось так як я собі уявляла давню аристократію, тепер мені все те пригадалось.
- Аліса, ти таки розумна людина. Дивись: ти сама захотіла їх до нас просити, вони то ніби моя родина, але ти чомусь захотіла. Хто його знає: може колись хто з дітей поїдуть подивитись на Америку, а так вже когось там будуть знати. Ми вже масму свої в двох країнах: Хайфа, а тапер ще в Нью-Йорку будемо мати.
- Як звучить, лишень подумати. Правда я ще маю знайомих у Вірменії, і Галя в Італії також.
- А Гальки де чоловік?
- Міша, він також за границею, але не з нею разом. Шкода що Пашка не женився на ній, вже так були близькими, а потому вона повернулася додому і якось погубились вони...
- А діти; син в них був?
- Він тут, з старими Воронюками.
- Що за життя таке? Вона без чоловіка, він без жінки, хоча я сумніваюсь в ньому.
- Вона таке саме; також можеш не сумніватись, чи навпаки сумніватись.
- Ти що серйозно?
- Джанік, це я тебе тримаю поруч, це твоя Сова такою, сидить на дереві і спостерігає як там Гриб під деревом росте, а в людей: мають те що мають.
- А той В'ячек також ніби з тою Мері так нічого.
- Бачиш як в них там: він водій, вона кардіолог, але живуть собі, не принижує вона його. Я думаю якщо він скільки заробляє, тоді що про неї казати вже.
- Аліса, ти не чуєш які в неї забаганки: машини стродавньої їй хочеться. В нас тут хіба оліарх який може дурачитись такими іграшками.
- Так людям добре Джанік...
- Мене інколи серце поболіє, треба було сказати щоб перевірила мене.
- Зараз я тебе сама буду перевіряти і лікувати, - Аліса поглянула на чоловіка.
- А чому ти вже тиждень окуляри не носиш? Я вже забув яка ти в них. А ти не забувай що саме в них, ти мені стала подобатись, і як ти сказала, «Первой понравилась».
- До Ольки мені зателефонувати. Вже забула коли з нею розмовляла.
- А скажеш про американців їй?
- Скажу звичайно. Хоча вона завжди про бізнес цікавиться, а тепер в нас з бізнесом не дуже як ти знаєш.
- Тоді вона радіти буде, подумає: вже і в них пішло в долину.
- Нехай радіє, в неї доля не дуже її балує.
- А тому що треба було бути людиною, а не так як вона на тебе. Ти ж все ж таки сестра їй, а не якась людина що зло робить постійно для неї.
- Я не ображаюсь.
- Пригадую, коли я Пашкові признався що в нас буде дитина, він аж скрикнув: Скажи тепер тій Ользі, що вона нічого не знала, не знає і не буде знати!
- А бачиш навіть американці коли там побрались, також заразу дітей стали заводити, хоча Машка вчилась, все одно не відкладали на пізніше.
- Молоді люди перше щось роблять, а так думають над тим, так буває часто. – Зробив підсумок Володя.
- Тут пролунав виклик в телефоні Аліси, вона поглянула і промовила: мама Віра, напевно хоче розпитати про американців, як все відбулось в нас.

В п'ятницю після обіду, зателефонувала мама Надія з Івано-Франківська і сказала що дітей відправила у Львів і вони вже в дорозі додому. Також вона сказала, що Марійка хотіла щоб її брат

відвіз їх машиною, але прийшлося переконати американку, що в цьому немає потреби і діти собі спокійно поїдуть автобусом просто з Івано-Франківська додому.

Вечером, коли вже усі були вдома, Аліса помітила що діти щось шептались поміж собою, і Жанна сердилась на брата, але сама Аліса хотіла вже сісти за стіл і під час вечері все розпитати де вони були і як провели час в Карпатах.

Коли вже Володя покликав дітей, дочка не хотіла їти вечеряти, але Аліса пішла і сказала щоб вже ішла в кухню. Жанна пройшла, сіла за стіл і мама побачила що вона плакала.

- Так, Вадик, що поміж вами вже? Чому вона плаче? – Строго запитала Аліса.

- Вона не скаже. А мені також не дозволить, але я про себе давай скажу, - хлопець звернувся до меншої сестри, - я можу так як я тобі говорив?

- Тихо будь, а то я вже йду від вас. – Жанна встала за столу.

- Так, тихо двоє, - наказом промовила Аліса, - Жанка сядь де сиділа!

- Я не буду тут, тому що він.

- Будеш. Я сказала і ти будеш. Так що Вадик ти хотів сказати?

- Я хочу просто так запитати. Ви не подумайте що воно правда, але я хочу просто так знати.

- Так питай вже, - не вдержався батько і розвів руками в недорозумінні.

Тут Жанна закрила вуха двома долонями, поклавши лікті на стіл, а Аліса зрозуміла що тут щось питання стоїть не про те що хоче знати син, а про дочку.

- Мамо, ось ця Наташка мала що приїхала з Америки, вона мені хто виходить по родині? Сестра, але вже дальша досить?

- Майже вже не сестра, а скажімо знайома тобі. – Відказала Аліса.

- А я зміг би на ній женитись? Ні я не хочу, я просто так питаю, - швидко вимовив Вадим.

- Звичайно що можеш. Навіть тато якщо б був хотів, він міг одружитись за її маму. Вона ж троюрідна йому, тим більше що немає прямої лінії по братах.

- А де ми б тоді були народились? – несподівано запитала Жанна, яка хоча тримала закриті долонями вуха, але все слухала.

- Не зрозумію, - що ти хочеш знати? – Перепитала Аліса.

- Я питаю, - Жанна рукою зупинила брата, щоб вона запитала першою, - де ми б тоді родились були: в нас, чи в них? Хто була б мені мама тоді, тому що тато був би той самий.

- Я сама не знаю навіть, - розгубилась Аліса.

Усі четверо засоромились і почали самі з себе сміятись, тато Володя найбільше усіх. Коли втихли, Володя підніс руку, щоб запитати, так як зрозумів, що вже в них появилась черга в тому.

- Почекай Аліса, а причому ти сказала пряма лінія братів?

- Ось дивись сам: твій дід Василь і Роман, були брати. Твій тато Микола і Романа син, той що в Ленінграді, також брати, і вже тобі щоб взяти за жінку того Богдана з Ленінграда дочку, напевно було б ризиковано; могло відбутись кровозмішання. А коли вже Наталі дочку, тоді вже немає по братах, а де була сестра, воно вже нормально тоді. Тут бачиш як виходить: Наталя жінка і Марійка жінка, воно вже не так зовсім як скажімо по мужській лінії.

- Слухай, а ти звідки таке знаєш? – Здивувався Володя.

- Я про таке знаю з Вірменії. Тут в нас людей доволі, а там у Вірменії, людей менше значно, живуть по селах дальше і часто молодь закохується поміж собою, а в селі люди походять з двох чи трьох родин. Ось тоді розбирають батьки чи можуть одружуватись діти, чи це небезпечно для них. Тому якщо не пряма лінія по братах, навіть в третьому поколінні, вже можна розглядати таке питання.

- Мама про все знає, - з радісним обличчям висказалась Жанна.

- Так що ти запитував Вадік? – Аліса стала дивитись на сина. – Тобі що їхня Наталя подобеться може?

- Ні, вона худа, не мій смак. Що за дівка, як штахета в паркані.

- О, все зрозуміло з тобою, мужчина який став, - посміхнулась Аліса і повела очами по синові.

- Я просто так. – Вадим кивнув на сестру, мовляв: ти почула.

- А чому вона плакала? Тепер я вже вас запитую.

- Жанка, так скажи вже, бо в понеділок питатись буде.

- Хто кого і про що буде питатись? – Поцікавилась мама.

Тут дочка схопилась і пішла швидко з кухні, Володя розвів руками, але Аліса все зрозуміла в чому справа.

- Мамо, - почав несміливо Вадим, - Жанка вона не хоче щоб ви з татом знали, а сама хоче знати.

- Давай я тобі допоможу: котрий з них вділяє її увагою?

- Костик, той менший.

- Звідки ти таке взяв?
- Ходив з нею всюди постійно там як ми були.
- А батьки його як дивились на таке? Вони побачили його поведінку таку?
- Навіть не питались нічого; в них там демократія, не так як тут.
- А при чому тут понеділок?
- Вони приїдуть до нас, хлопці приїдуть. Може Костик лиш один, але приїде.
- Так ти не сказав мені: чому вона плаче?
- Не знає чи її дозволять з ним дружити, щоб не просто так, а як хлопець з дівкою, ну самі знаєте вже.
- Я ж сказала вам, що він вже не брат для неї, тому що вже четверте покоління.
- То я скажу так вже їй, - хлопець схопився з крісла і шмигнув з кухні.
- Що таке в нас твориться і як тепер буде? – Здивовано запитав Володя, оглянувшись за сином.
- Ой, слухай, мені спина вже мокрою стала від такої новини; так несподівано і цікаво одночасно.
- Ось тобі гості-американці і примириння твоє, може не вартувало починати з тим усім і з ними? Може краще вже жили так роками і було б далі так...
- Хіба воно нормально так роками жити? Як сказав твій тато давно: до тепер було так, а тепер буде не так вже; якимось так він словився був; ти ж мені переказував його слова.
- Але що тепер буде?
- А чому, все нормально. Правда якщо його мама втекла з дому і він пішов характером в неї, а ще влюбився в нашу Жанку, тоді він не відступиться вже напевно. А хлопці обидва гарні і виховані.
- Ти Аліса почала собі з ними, тепер далі розбирайся поміж них.
- Але вони здається твоя родина, - Аліса розвела руками.
- Ти ж сказала, що вже не родина, бачиш що плаче за ним?
- Кому родина, а хто кому буде дружина, а нам свати будуть. А коли хто запитає, ми будемо відповідати: четверте покоління. – Аліса розвела руками і посміхнулась.
- В мене слів нема: ти точно Сова якась араратська.
- А ти що може проти такого розкладу?
- Та моя Танька як почує, її не те що спина буде мокра, вона завіє як той Рекс їхній від здивування.
- Тихо вже, все буде добре, видихни спокійно і жий собі як жив до того. Діти вже вирости, що тут дивного чи надзвичайного?
- Піди до неї, щось розпитай.
- Не зараз, нехай привикає. Вадік їй все пояснить, а завтра я спробую.
- Я думав будуть знайомі в Америці, а тепер ще може вийти що донька ще там буде.
- Ой я не можу як вона запитала: а де ми би родились: в нас чи в них? – Аліса почала сміятись, а Володя за нею.
- Аліска, - Володя взяв стакан, - налиий мені того вашого араратського, така подія раз в житті як нині.
- А куди вони хочуть піти в понеділок... Я ж працювати буду зранку.
- А допоки вони тут будуть ті американці?
- Здається що до серпня навіть, тому що Мері сказала мені, в неї тринадцятого липня день народження, тут будуть святкувати і нас покличуть також.
- Точно закрутить голову малі до того часу. Що зараз: телефони, зв'язок, не так як в нас було. Пригадую як Танька придумала про пса якогось, щоб тато машину дав.
- А той Рекс ваш перший, скільки жив років?
- На пам'ятаю навіть, але довго жив. Та в них вже якийсь третій, чи навіть четвертий, Рекс. Щось таке як в Біликів діти в четвертому поколінні вже.
- Ой Джанік ти мій... Вирости діти, але як швидко... – Аліса зітхнула і налила собі вина також.

До понеділка, все ж таки Аліса не провела розмови з дочкою жодної. На таке рішення вплинуло дві причини: Аліса хотіла переконатись, чи це просто не юначя інтрижка, і скоро вона пройде коли американці поїдуть додому, а основна причина була такою, що вона розуміла і не сумнівалась в тому, що донька яка ще не освідченна в коханні, все признається тому самому Костику, що про нього розпитувала

її мама вдома. А так як Аліса себе рахувала діловою особою, і насправді була нею, вона не могла так поступати. Також Аліса пам'ятала, як колись надмірна увага яку виявляла мама Ольги, не подобалась Вівчару, який спостерігав тоді буди в гостях, і тому в такому питанні потрібно було повестись якось делікатно.

А ще було також дві в добавок причини: Аліса хотіла розглянути Костика ближче, щоб приглянутись як він поводить з Жанною, і взяла до уваги як Вадим сказав, що батьки хлопця не втручались коли їхній син водився з юною львів'янкою там в Карпатах. Аліса також хотіла вигадати і залишитись в уяві Костика як сучасна людина, відповідно свого статусу у суспільстві. Хоча насправді, в неї з голови не виходила думка про дочку і про Костика, більш того: Аліса хотіла з кимось зі сторонніх людей, обговорити таку справу.

Найблищою подругою для Аліси була Галя, з якою вона навчалась в технікумі і ділилась таємницями. Але їй не було поруч, а якщо навіть телефонувати, то тоді вечером. З Танею, сестрою Володі, Аліса не хотіла, ще було скоро починати про такі речі, тому що Таня хотіла все знати наперед, багато випитувалась, а тут Аліса сама мало чого знала. Також можна було поділитись з братовою Аллою, але вона також працює сьогодні, так що не виходило з тими з ким можна було.

В понеділок, приїхавши в офіс, Аліса побачила Валерія який ставив ящик з рукавицями для робітників.

- Доброго ранку, - привіталась Аліса.

- Добрий ранок Аліса Ашотівна, - ввічливо відповів хлопець, якому було двадцять п'ять років.

- Валерій, тебе можна на хвилину?

- Само собою. – Хлопець став дивитись на свою начальницю і потер напоголену щоку, подумавши що вона дасть йому зауваження чому той не поголився.

- Давай вийдемо на двір, так тепло і гарно.

Вийшовши перед офісом, Аліса приперлась до цегляної колони і заклала руки.

- Слухаю вас, - хлопець став уважно дивитись.

- Не ображаєшся на мене?

- Ні що ви? Як я можу, ви все правельно.

- Скажи мені таку справу, але правду: якщо хлопцеві подобається молоденька дівчина, яка ще з жодним не дружила, скільки часу таке захоплення його буде полонити?

- Можна я закурю, - посміхнувся Валерій і взявся за кишеню сорочки.

- А без того не думається тобі? Де твої батьки дивляться? Одружишся і що буде тоді: задихнешся коло жінки молоді?

- Все не буду. Ви не лишень про мою зарплату думаете, але і про здоров'я.

- В мене синові також двадцять років, але я не запідозрила жодного разу, щоб він курих.

- А коли б він спробував?

- Навіть не пробує. Тебе я наказала на правах боса, а його б на правах матері, і він про це добре знає.

Так що влетіло б йому значно більше як тобі; ось так.

- І він влюбився, я так зрозумів.

- Ні, не він. Моя донечка закохалась і сам розумієш як буває. Я не хочу її витягувати на розмову, але боюсь щоб той хлопець не передумав, щоб вона не страдала опісля. Я себе пам'ятаю малою, якщо вона ще в мене пішла, тоді навіть не знаю...

- А що так закохались були?

- До речі також пробувала курити, захоплення не з кращих; повір мені.

- А про кохання не хочете таки?

- А чому, можна і про кохання. Коли мені було дев'ять років, я побачила одного хлопця трохи старшого за себе. Це було випадково, але я думала про нього, тому що він мені подарував одну штучку. А коли вже мені було п'ятнадцятий, тоді знову його зустрінула і вже почалось. Задля нього навіть у Львові навчалась.

- І хоча виявився вірний?

- Мій Володимир Миколайович.

- О, тоді гарно. Думаю якщо ваша донька так само закохається як ви, тоді повинен бути вірний їй той кого вибрала, так само як вам був і є до сьогодні.

- А чому так подумав?

- А тому що буде не чесно якщо інакше.

- Бачиш як правельно думається без цигарок і диму в голові?

- Ви постійно правими, - посміхнувся Валерій, - щасливі у вас діти, що в них така мамочка.

- Знаєш, з вами, з хлопцями, якось простіше. Може тому що я з братами виростала, але таки простіше. А ось з дівчатами: не скаже тобі, не признається, хоче чогось, сидить, плаче, хоча б поради запитала.

- А зять щасливий напевно такий ваш, - посміхнувся Валерій.

- Чому так подумав?

- Мені б за щастя таку тещу, але я вже старий до вашої Жанки.

- В тебе ж є дівчина, гарна, розумна.

- Я жартую так: хто такий я, а хто ви: окуляри і телескоп.

- Зять ще не маємо, є хлопчина один, він американець. – Аліса справді поправила окуляри.

- Американець? – Валерій здивувався над міру. – Я ж в «десятку»: хто я, а хто американець.

- Не в тому справа. Приїхав в гості, батьки його наші люди, але він вже там народився.

- А в чому тривога ваша? Чому ви щось думаєте негативно, Аліса Ашотівна?

- В тому, щоб не погрався тут, не спортив мені дитину, розумієш тепер?

- Якщо американець, він не зробить того.

- Чому так думаєш позитивно про нього? Ти ж його не знаєш взагалі.

- А тому, що в них, це не в нас. Там якщо жінку, а тим більше неповнолітню торкнув рукою лиш, вже може вона пред'являти йому скаргу. Ви що не дивитесь як в них навіть у фільмах, постійно судяться за таке. Це в нас б'ють дівку за ляшку і потягнув в машину. А як впирається, урвав по дупі і порядок. Там з тим строго; повірте мені.

- Виховання інше в них; ти правим тут. Досить скомні вони, ввічливі.

Тут пролунав телефонний виклик, Аліса повела поглядом Валерію що відпускає його і той пішов до автівки своєї, а вона пішла в офіс, так і не почувши відповіді на своє запитання.

Коли вона приїхала додому, дочки не було, але на кухонному столі, було не прибрано і це говорило що хтось був з гостей. Аліса тут же набрала номер до сина, Вадим повідомив що він, Жанна, Костик і син Володі Альбінова, (брата Марійки), сидять в кав'ярні. Ще трохи побудуть і гості поїдуть в Івано-Франківськ, а вони прийдуть додому.

Так все відбулось, діти прийшли біля дев'ятої вечора, але літом це зовсім не пізно. Жанна не зайшла з братом в двері які переважно користували мешканці квартири, а інші, які були для гостей. Аліса тут же зрозуміла в чому справа, але не встигнула побачити, як донька була одітою пішовши на побачення з Костиком, тому що та зразу забігла в свою кімнату і швидко переоділась, щоб мама не побачила. Вже пізніше вечером, Аліса спостерігала за дочкою: Жанна жартувала з братом, щось шептались і знову гучно сміялись. З того всього Аліса зрозуміла що справи не стоять на місці, а щось відбувається в області кохання і досить інтинсивним темпом. Правда, того вечора, вона не питала дітей про таке; навіть Вадима не стала питати, тим більше доню.

Перед датою тринадцяте липня, Марійка зателефонувала до Біликів. Вона стала просити щоб вони приїхали до неї на день народження, так як їй випнюється сорок перший рік. Дата виходила на середу, але Марійка сказала якщо їм не виходить на робочий день, тоді вони перенесуть на вихідний. Аліса зрозуміла що американці таки настоюють щоб вони були, і мабуть щось почнуть про дітей, коли навіть задля гостей зі Львова, готовими перенести дату. А вже коли Марійка в кінці стала просити щоб діти були також, тоді вже все стало зрозуміло і Аліса пообіцяла бути в середу в Івано-Франківську.

Білики виїхали у вівторок перед вечером, Аліса хотіла піти вечером ще до Ольги, і переночувати в батьків. Завжди не виходило їй по часі, а тепер появилась нагода, так що потрібно було залишити усі справи і поїхати. Вони взяли автомобіль Володі, хоча він був старіший, але більшим і зручнішим на чотири особи.

Коли їхали через містечко Галич, тоді показали дітям хату, де вперше вони побачились. Львів'яни не зупинялись, тому що знали старі господарі Михайло і Ганя вже померли, а коли хто вдома, тоді мабуть Іванова дружина, яка не дуже подобалась Біликам, а вірніше вони їй.

З нагоди роздумів, Володя замовив дружині, щоб розпитала Ольгу про Івана, як він поживає і де зараз знаходиться, тому що останнім часом, про нього немов забули, і сьогодні його рідна хата пригадала про

нього, тим більше що тепер було мало вірогідно, щоб він працював під Москвою і хотілось знати де ж він все ж таки перебуває в такий час.

Але того вечора не вдалось Алісі піти до Ольги, батько жалівся на своє здоров'я і просто не відпустив доньку і зятя нікуди, хотів щоб побули з ним, а діти, зразу зустрілись з молодими американцями і поїхали до них того вечора.

Аліса призналась мамі як справи стоять з Жанною, правда хотіла завтра щось довідатись і тому замовила щоб мама нікому ще не признавалась, особливо братовій Вірі, (тобто дружині Степана і мамі Ольги). Надія пообіцяла мовчати, але просила щоб коли Аліса щось дізнається, тут же повідомила їй.

Наступний день після обіду, усі зібрались в одному з ресторанів. Був присутній брат Марійки, його дружина, яку звали Світлана і їхній син. Також була бувша однокласниця Марійки Оленка з чоловіком. А ще був один не жонатий мужчина, якого звали Ярослав. За столом також якийсь час молоді сиділи з батьками, і Аліса постійно спостерігала за Жанною і Костиком, які сіли разом поруч і шептались поміж собою як справжні закохані, тому не звертали уваги на інших молодих.

Костик був вищий ростом за старшого брата Сергія, і Жанна виглядала поруч не також вже дорослою, тому що була середнього росту. Також хлопець був світлішим від брата, і взагалі Аліса зробила для себе висновок, що він красивішим і це мабуть тому що вже певний час думала про нього, а якщо правельніше: уявляла його поруч доньки.

Вже коли люди поїли, а В'ячеслав розповів як він їхав одружуватись, пожартували, пабажали довгих літ життя іменинниці, Марійка покликала Алісу на двір, щоб поспілкуватись віч-на-віч. Аліса чекала цього, вона сьогодні хотіла внести ясність в те що відбувається поміж дітей.

- Аліса, - почала першою іменинниця, - ти хоча добре що приїхала. Мене вже моя братова просто як кажуть «замахала» конкретно. Можна, якщо дозволяєш, я тобі пожаліюсь?

- Само собою що дозволяю, навіть вдячна за довіру. А що такого з нею?

- Ні, ось ти з своїм Володькою: двоє працюєте, стараєтесь для дітей, на ноги встали. А вона жодного дня не працювала, і мені постійно жаліється на важке життя тут. Знаєш скільки ми вже їм грошей передали? Я мамі даю, а мама їм віддає вже навіть свої. Я вже мамі сказала: якщо я дізнаюсь що ти не купляєш собі чогось, а все їй віддаєш, я не передам жодного долара більше.

- Що мама відповіла?

- Та я задля спокою, щоб вона не їла печінки Володеві, мені вже скільки треба. А мені мама ж так не догоджала ніколи, я лиш повинна була вчитись, тому що в люди вийти треба було мені. А тепер Света сидить, Володька крутиться як може, а їй лиш подавай. А головне, що вона на підіатра закінчила; може працювати. Я особисто коли в Штати потрапила, викликала свого Лемурчика, я вчилась, два хлопці в той час народились, не спала, він працював на воді з тим яхтами, а вони тут сидять собі і нам заздрить, що у нас все є. Ні, я вже брата переконала і він погодився їхати в Америку, розуміючи що там він не буде працювати по професії, він вже готовим залишити стоматологічний кабінет і піти щось робити інше. Він годиться - а вона не поїде!

- А чому?

- Її мама не відпускає. Людині сорок три минуло, вона мами боїться! – Американка розвела руками.

- Я думаю що просто така причина в неї; перекладає на маму, а самій так добре.

- Ось тут ти права Аліса. Я вже сама з її мамою мала бесіду; вона справді впирається. Я ж пояснила, я сама втекла з дому практично, але тепер я усій родині допомогти можу, а вона знає що відповіла?

- Не знаю, але хочу знати. – Аліса посміхнулась від того що американка так захоплено їй розповідала, а також від того, що вона побачила що з такою Мері, можна відверто розмовляти на лобу тему, а самі й Алісі це було зараз просто необхідно. Так що слухаючи американку, Аліса раділа в душі і старалась зробити вигляд обличчя співчутливим, щоб не виявити передчасно свою радість щодо дітей.

- Тоді допомагайте, в чому тут проблема.

- Нічого собі, таки так сказала в очі?

- Так і сказала, прямо в очі, - Марійка зітхнула.

- Люди є якісь нерозумні. Я б особисто ніколи не впиралась, коли б скажімо в мого сина чи дочки, появилася така нагода, щоб поїхати кудись нормально жити. Тут я бачу що з бізнесом не так вже просто, так вже закручують гайки, що просто неможливо. Коли б я скільки коштів і енергії вклала була в Штатах, думаю що вже б стояла не так як тут зараз. По крайній мірі, гараж вже б купила десь поруч Нью-Йорка.

- А що, - Марійка оглянувшись і стала вимовляти тихіше, - ось якщо б твоя скажімо Жанка, хотіла поїхати, ви б не були з Володею проти такого?

- Звичайно щоб не були. Зараз зв'язок всюди, можна спілкуватись хоча кожен день. Яка різниця що мої тут в Івано-Франківську, а я у Львові, чи скажімо хтось в Нью-Йорку; зв'язок працює однаково.

- Ось нехай Света послухає як розумна людина дивиться на такі речі.

- А ти поклич її, я їй скажу так само.

- Залиш те, мені друге цікавить, просто не знаю з якого боку почати. Я про наших дітей хотіла.

- Тоді я почну, а ти продовжиш, - Аліса, хоча провадила багато перемовин з різними людьми, але коли питання стало про дітей, вона засоромилась і поглянула на бетонну площадку, а так поправила окуляри. – Дуже хвилювалась моя Жанка, що ваші діти родина для неї, я вже все їй пояснила. Ми ж то повинні жити як родина хоча дальша, але це не ставить границь для їхніх почуттів, які можуть спалахнути за рамками родинних відносин, тому що вони вже дальшими досить; вже четверте покоління

- Аліса, я бачу що ти доступна людина, мені такі люди подобаються, я скажу відверто: ми не проти щоб наші діти дружили, але я бачу, що тут щось більше: вони одне одному подобається.

- Жанка наша хоче так приховати від нас; нам важче побачити.

- А тепер хвилюється наш Костик, і не менше мабуть Жанки.

- В нього гарний смак, може вибрати дівчину хорошу, не дивлячись що молодий віком, - Аліса завжди могла висловити дві важливі думки одночано: похвалити сина Лемурів, а також свою дочку.

- Аліса, ми вже як матері ведемо відверту розмову, тому що я зрозуміла, що ти вже знаєш те саме що я про дітей. Але є одна справа, і тому ми як батьки, хочемо знати про неї. Ні, ви можете подумати ще, але все одно ми хотіли б почути ваше враження по цьому поводу, поки ще не зайшло дуже далеко.

- В чому суть справи?

- Сказала йому Жанка, що її ніхто ніколи в Америку не відпустить.

- Звідки вона взяла такий аргумент?

- Не знаю... Він ходить, думає, вже навіть згідний сюди перебиратись.

- А перспектива яка в нього тут буде? Я роками в бізнесі, і не можу кінці звести, а тут щось починати, взагалі немає сенсу.

- Жанка йому наговорила що вчитись піде у Львові, що вона нікуди зі Львова ні ногою.

- Що вона знає: все в неї готове як в тієї братової Світлани, на яку ви працюєте разом з В'ячеславом. А вчитись їй саме час починати але не тут, а там, де можна закінчити науку і працювати нормально. Ось ти вчилась і твій брат, двоє медики, а тепер бачиш різницю?

- Аліса, давай так між нами: ви не проти щоб Жанка поїхала і вчилась вже там в Штатах?

- А де вона там жити буде?

- Знаєш, ми постійно вдома вчили дітей, щоб вони дружили з нашими, і нам би дуже хотілось, щоб якщо не усі троє, щоб хоча хтось одружились з українцями, а коли ще з земляками, так це взагалі пріоритет. До чого я веду: якщо б Жанка ваша заміж вийшла, а після поступила на навчання, ви батьки не проти?

- Як я можу бути проти, можливо ще мене забаре до себе колись, якщо зять погодиться звичайно.

- Мені не віриться що в мене сьогодні сорок один, - посміхнулась Марійка, - відчуваю себе як двадцять один, такою Машкою як тоді... Скажу Костикові, нехай не переживає, нехай тепер з нею домовляється.

- Досить що зі мною домовлено: я куди скажу, туди вона і поїде, - пожартувала Аліса.

- А Володя твій, він точно не буде проти?

- Досить що я не проти; як скажу йому, так він і буде.

- Справжня крута леді, що не кажи, а порядок бачу в тебе у всьому.

- Стараюсь як можу.

- До речі, - Марійка оглянувшись на двері, - мені мама призналась, що коли вона була на похороні там у вас, в Дублянях, не знаю хто там був помер.

- Це баба Ліда, Микола Васильовича мама, - уточнила Аліса.

- Тоді, мама жалілась на мене, що я втекла в Штати, а твоя свекруха, стала її намовляти, щоб мама знайшла мого Лемурчика, перепросила і старалась нас об'єднати. Правда мій зразу погодився, навіть не прийшлося перепрошувати, але суть в тому, що мама твого чоловіка, має відношення до нашої справи.

- А коли твоя мама про це призналась?

- Буквально недавно. Я тобі поясню все як було: ми почали про Костика і про вас розмову, а мама не вірить що таке може відбуватись і говорить тоді мені: Віра напевно навіть не знає що старалась для своєї онуки. Але якщо глибше глянути, все пішло від тебе Аліса: ти щось там розповідала тій бабі Ліді, вона врішила після тієї розповіді помиритись, правда не встигнула фізично, але якщо людина хоче, може все ж таки зробити через когось. Тоді моя мама, також була в такому стані переживання за мною, приїхала туди до вас, а там така порада. Вона вже думала щоб якимось нас назад звести, але твоя свекруха їй ще піддала охоти для такого. Моя мама гордою досить, але коли побачила що так думає інша людина, тоді зрозуміла що нічого тут немає неможливого, щоб виправити опісля, неправильну поведінку. Правда

просила щоб я не признавалась своєму Лемурчикові, щоб не подумав ніби вона його надмірно не хотіла поруч мене, і що десь в Дублянах, їй мізки вправили інші люди.

- Я не скажу нікому, - пообіцяла Аліса, - головне що результат позитивний, а хто учасником став такого, нехай собі лиш вони знають.

- В мене скоріше, коли я лиш приїхала туди, була замлячка там в Мерріку, на Лонг-Айленді, вона завжди говорить: Хто що робить, те робить своїм дітям, наступному поколінню. Воно правда, я так побачила...

- Американка якась?

- Ні, така Ліза. Вона також тут жила в місті. Зараз я загубила з нею зв'язок, але коли переїдемо вже з Ватертавна, я постараюсь якось віднайти її знову.

13

Коли Білики повертались додому, Аліса поглянула на задне сидіння на якому знаходились діти, і запитала:

- Жанка, як в тебе з англійською в школі?

- Так собі. Я ж хочу на адвоката, нащо вже мені та англійська.

- Візьмемо приватного вчителя, щоб підтянув твою англійську як можна вище.

- Для чого?

- Не «для чого», а для кого.

- Тоді для кого?

- Для тебе. Англійська мова тобі необхідна.

- Мамо, ти вже з американцями зв'язалась і що мене на якусь переводчицю готуєш в свій бізнес?

- Ти поїдеш в Америку і там будеш вчитись.

- Я не хочу нікуди їхати, я Львів не проміняю на ніяку Америку. А чому ти мені сьогодні про Америку?

- Буде так як я сказала. До речі: двадцятого числа, ти поїдеш в Мукачево, двоє поїдете з Вадіком, і там так перекажеш все йому.

- Кому йому? – Дівчина засоромилась і в її запитанні відчувалась посмішка.

- Жанна, - серйозним тоном промовила мама, - я є людина бізнесова, я не граю ігри, я коли що кажу, тоді конкретно і чітко; розумієш мене?

- Зрозуміло, а що конкретного тут?

- Тобі подобається Костик Лемур?

- Мамо, що такий допит як в більшовиків?

- Я повторяю запитання: тобі подобається він?

- Навіть дуже, якщо конкретно так треба комусь тут знати - дівчина засміялась від того, що призналась перед рідними і закрила обличчя долонями.

- Тоді останній раз пояснюю: будеш з ним в Мукачево, там йому ось так скажеш: Коли ти мене покличеш за собою, я поїду куди ти скажеш. Запам'ятала?

- Майже.

- А тепер повтори.

- «Коли ти мене покличеш, за собою, тоді я поїду куди ти скажеш». Все правильно?

- Так, правильно.

- Аліса, - обізвався Володя, - але ти даєш. А як він нічого не знає про таке?

- Все він знає, я з його мамою вже все вирішила.

- Про мене щось говорилося там? – Здивовано запитала Жанка.

- А ти подумала, що ми поїхали просто так салату поїсти? Люди приїхали і в них час обмеженим, їм потрібно знати як бути далі. Такої нагоди з нашої сторони, згубити не маємо жодного права, тут вирішується доля і місце проживання. А хлопець гарний, ти йому подобаєшся, і його рідні про це знають.

- Мамо, - вмшався в розмову Вадим, - а може вони нарочно дітей привезли щоб тут повінчати, може вони думають, що я ще візьму Наташку їхню? Хоча вона може поправитись колись, і тоді буде класна дівка.

- Вони не проти щоб їхні діти були з українцями, але на рахунок одруження, не вимагають такого від старшого сина, від Сергія, а це говорить про те, що вони не готовились для такої події коли їхали сюди. Також про Наташку, зовсім жодної розмови не було. Вони живуть в Америці, а там одруження не так як тут: там є вибір також поміж наших людей і можливості.

- Мамо, але ти вирішуєш, а кажеш про вибір, - закинув Вадим.

- Я вирішую після того, як ти сам мені сказав, що сестра твоя закохалась в Костика; було так?

- Було щось подібно.- Признався Вадим.

- А я колись щось вирішила погано? Особисто в питанні до вас, до дітей: мама щось зробила для вас погано чи не зручно?

- Алльо, народ! - обізвалась Жанка, - тут про мене здається щось ведеться.

- Суто про тебе, - відказала мама, - ось не знаю що Вадіку не сидиться, а якісь запитання нерозумні його думки мотають.

- Тоді я буду англійську вчити якщо треба, - пообіцяла дочка. – Але коли я поїду, я вже не буду Жанка там, а напевно Жанна д'Арк, так як Костика мама тепер Мері вже в Америці.

- О, це вже розмова дорослої людини. – Відказав Володя, який слухав і захоплювався дружиною, яка не тільки могла вести бізнес і отримувати сім'ю, а також вирішувати сімейні питання з дітьми. – Слухайте маму і добре вам буде: мама прожила вже доволі в неї життя не було одноманітне, всюди побувала, багато чого знає, а вам хоче щастя і добра.

- А для тебе мала, - Вадим звернувся до сестри, - для тебе ще хоче сама вже знаєш, - хлопець склав губи і жартуючи, видав звук поцілунку на цілий салон Волги.

Жанна у відповідь вдарила брата по щоці, щоб замовчав.

Коли приїхали додому, зайшли в квартиру, Володя пішов спати, так як був перевтомлений поїздом. Аліса пішла в свою спальню, взяла ноутбук і стала щось переглядати. В той час Жанка зайшла в спальню до мами, вона присіла поруч, а так обняла Алісу за шию і дивлячись в очі промовила:

- Мамо, добре що колись наш тато не взяв собі за жінку тьотю Олю, а ти йому подобалась, ти такою в нас класною, я така щаслива що ти наша мама.

- Ти пам'ятаєш що повинна сказати в Мукачево?

- Я вже йому повідомила.

- Що він відповів?

- Прислав сердечко таке червоне.

- Іти спати, я ще маю попрацювати трошки.

- Облиш, скільки працювати вже. Якщо я поїду в Америку, я заберу вас до себе.

- Спасибі тобі Жанка, - Аліса поцілувала дочку в щоку і повела рукою їй по спині.

Наступних кілька днів, Аліса на роботі була зовсім розгубленою. Навіть коли приїхав постачальник плит, і щось її став питати, вона звернулася до тестя, але не як завжди при людях офіційно, а по-родинному:

- Тату, розберіться будь ласка там. Я зовсім не можу зібратись сьогодні з думками.

- А що такого доню? – Ласкаво запитав Микола. – Може прихворіла? Щось тобі погано може?

- Думаю постійно про Жанку нашу...

- Може я вийду? – Запитав постачальник, коли почув що тут не звертаються люди як в офісі, а як вдома на кухні.

- Спасибі вам; будь ласка, - Відказала Аліса постачальнику.

- Казала мені мама, що сватається до неї той хлопець, а що ти не хочеш може?

- Я ж то хочу, просто якось не привично: знаєте тату, коли я вже стала дружити з вашим сином, тоді якось було так довго, я навчалась, ми зустрічались і привикала одне до одного, а тут все за одним разом, швидко дуже. Але з другої сторони така нагода в нас, про яку мріяти лиш можуть інші.

- Воно правда Аліска, друга мама, вже не забирала б навіть додому доньку, щоб вже з американцем жила таки. Знаєш доню, я пам'ятаю коли я приїхав був з Івано-Франківська, тоді коли ми помпу везли,

мені Вірка моя каже: Таня кудись ходить допізна і має хлопця. А тут вже онука хлопця має, як час пробіг... Та мені вже за два роки сімдесятка.

- Що ви сказали? – Здивувалась Аліса.
- Сімдесят років мені скоро, я ж з сорок восьмого року.
- А на вид не скажуть.
- Невістку маю добру, і зятя також не поганого.
- Спасибі вам, коли звете невіску «доню», тоді вартуєте такої.

Аліса в своїй звичайній манері, похвалила тестя і себе не вділила комплементом як завжди.

Микола справді виглядав досить збереженим на свої роки, навіть не посивів так як його ровесники, яких вже не так багато залишилось. Він ще працював, хоча не так вже багато, але крутився на об'єктах, що не сидіти вдома і любив спостерігати як невістка провадить бізнес.

Аліса наскільки перейнялась дочкою, що забула про все на світі, а кілька днів швидко пробігли і діти збирались їхати з американцями в Мукачево.

Вечером коли Вадим збирав речі щоб їхати батьковою машиною, Аліса стала наставляти дочку:

- Жанка, якщо ви завтра вдосвіта виїдете в Закарпаття, тобі може пропонувати Костик, щоб ти переночувала в нього, ти не роби такого.
- Я знаю. Я вже йому написала що ранком вони нас заберуть з собою.
- Дивись як там будете, щоб не обіймались перед людьми. Він американець, а його родина тут, щоб там в Мукачево не думали про вас чогось пересудного.
- Мамо! – вигукнув Вадим, який вже все склав в багажник автомобіля, - а цілуватись можна вже їй?
- Якщо в щоку на прощання, тоді можна.
- Чуєш мала! Дивись щоб не чмокались там, я все перекажу, - жартував брат.
- Мамо, я не поїду з ним, він так постійно мене тролити буде.
- Давайте вам пора, поволі і не спішіть дорогою. – Аліса повернула навколо дочку, оглянула як вона в нових штанах, поправила футболку, а опісля поцілувала сина і доньку.

Діти поїхали, а Аліса пішла в квартиру. Вона хотіла щось переглянути з бізнесом але нічого не бралось її в голову, тоді вона поклала планшет, зняла окуляри і закрила обличчя двома долонями. А полежавши трохи, Аліса заснула, так як була перевтомленою.

Пробудилась Аліса через три години, їй тут же прийшло в голову те про що вона не думала скоріше, немов хтось відчинив в її пам'яті якусь таємну скринечку і тут же пригадалось: завтра двадцятого липня і саме колись в такий день, мені мій Джанік, написав першого лист в Івано-Франківськ. Щоб не забути йому сказати коли повернеться сьогодні, а з того часу пройшло вже двадцять сім років...

Аліса стала пригадувати свою школу, вулицю Набережну і тут раптово пригадала, що коли була останній раз там, тоді хотіла була зутрінутись з Ольгою, але не зустрінулась. Аліса взяла телефон і набрала до Ольги в Івано-Франківськ, так як була половина дев'ятої вечора.

- Алло, - відізналась Оля.
- Доброго вечора Ольга, як ти поживаєш?
- О, пригадала що є така Ольга, нарешті далась чути наша бізнес-птиця.
- Хотіла заїхати коли була, але тато хворіє і не відпустив мене.
- А ти ще зі Львова дзвониш чи вже може з Америки зразу?
- А чому я повинна тобі з Америки?
- Все правельно, звідти ти вже точно не будеш.
- Ольга, ти чому не ішла на сценариста в театральне десь?
- Тоді свою першу п'єсу чи постановку, я б назвала «Надпита кава».
- Я не проти, але якщо ти правду напишеш все як було.
- А другу я вже знаю половину назви.
- Яку саме?
- «Жанна зі Львова» і, як той з Америки?
- Що ти сказала? – Аліса як лежала схопилась з ліжка. В неї за дві секунди пробігли дві думки: перша була: напевно мама сказала їм про Жанку, а друга: якщо Ольга наговорить американцям як колись на неї перед Володькою, що ж тоді може трапитись?
- А я вже знаю, а вже відаю ваші плани.
- Ольга, що вигадуєш, що ти знаєш і звідки?
- Давай я тебе запитаю як таке зрозуміти: я годину тому сиджу у вас в квартирі, дядя Ашот мені розповідає про літак який збили недавно в Луганську, тут дзвоник в двері, тьотя Надія відчиняє і чує

голос дівчиська в коридорі: Бабуся, а мій американець вже є тут, він повинен був приїхати, я ж писала йому! Твої язички ковтнули старички, а я подумала: але попались, ой попались.

- Олька, як твій малий менший, скільки вже йому?

- Твоя дівка не для нього, ти мені не заговорюй зуби, ти мені про американця вашого давай викладай. Сама сказала щоб правду писати, а коли ні, я і придумати можу, але вже сама знаєш який тоді буде сценарій.

- Хто б сумнівався в твоєму «таланті».

- Тоді давай, давай, колися.

- Олька, давай не будемо, я тебе умялю: вже не починай.

- О це так сюрприз, що я чую, як баба Гані говорить: падоньку мій, мене така крута дама умяле, ой що ж воно робиться на світі. А що Аліса: на кожному птаку є сільце, навіть на Жар-Птицю?

- Нема вже Жар-Птиці Олька; бізнес пішов так вниз, що навіть на пригадую щоб так було.

- Нічого, скоро почнеться новий, але вже там. Де ти всидиш коли така нагода, хто тебе зупинить, я ж знаю твою породу добре.

- Олька, коли мені буде добре, тоді і ти щось скористаєш, а коли будеш язиком мести, тоді може мені і буде так само, а тобі, вже сама подумай.

- Давай так: я мовчу, а коли будете їхати, тоді свою машину залишите для мого Максимка.

- Домовились. Але у нас дві машини, тобі яку?

- Одну однісіньку, а вже яку захочете.

- Тоді одну Тані, а одну вам. Сенька має мій, а Рустамчик в Ізраїль скоро.

- На постійно?

- Спочатку на роботу, а там знаде собі може якусь Адассу.

- Але мала твоя вже така дівка, люди мої добрі. Їй вже шіснадцятий напевно?

- Дитина ще.

- Скільки там радості, напевно гарний хлопець, ви не допустите якогось лузера до себе.

- Олька, мовчи вже ти; я тебе просто умялю.

- Вже мовчу, а то машину мені не прибережеш для мого Максимка.

Тут Ольку хтось покликав. Вона попрощалась дуже швидко, а Аліса зраділа що вже розмова закінчено на сьогодні з нею. Аліса далі лягла на ліжко, вона подумала про Жанну: що ж з тою дитиною, не можна на годину саму залишити між людьми, нічого: ти мені приїдеш додому, я тобі випишу добре.

Аліса від почутого забула, що хотіла запитати Ольгу про Івана з Галича, а також пригадати чоловікові про дату, «двадцятого липня...»

Двадцять другого липня, в п'ятницю, Аліса разом з Володею, були в ресторані. Були не одні: з ними ще сиділи два бізнесмена, і одна секретарка. Жінки були одягнутими у літні плаття, так як було доволі жарко на дворі. Мужчини щось жартували з секретаркою, якій було мабуть не більше двадцяти п'яти, а Аліса задумливо дивилась на світільник ресторану.

- Аліса, ти чому не їж? – Звернувся Володя до дружини.

- Не маю апетиту.

- Така відбивна смачна, ти лиш спробуй.

- Візьми з'їш мою також, - Аліса взяла виделку і перклала відбивну в тарілку чоловікові, а сама стала дивилась на свого годинника фірми Movado, на якому були лиш дві стрілки і золотий кружок на чорному циферблаті, а сам годинник був такого розміру, що можна було носити як дамі, так само чоловікові.

Нараз на телефон прийшло повідомлення, Аліса наділа окуляри і прочитала: «Мамо, ми вже приїхали».

- Джанік, - шепотом звернувшись до чоловіка, - давай закінчуй трапезу; діти вже вдома.

- Тоді добре, а нам куди спішити?

- Мені не терпиться запитати малу, чому вона кричить на усю квартиру в мами, а Олька сидить і слухає.

- Я вже, я майже закінчив. Почекай зап'ю водою і погналі.

Білики встали за столу, вони вибачились що змушені покинути партнерів по роботі і поїхали геть. Приїхавш додому, Аліса зайшла в квартиру з Володькою. Поки Аліса пройшла на кухню напиться води, так як добре собі посолонила салат в ресторані, Володя зайшов в кімнату дочки:

- Жанка, готуйся зараз отримати добре від мами.

- А що такого? Що не так може?

- Ходи на кухню, там поясниш їй.

Двоє пройшли, Жанка несміливо глянула мамі в очі, поклала руки заді до кабінету кухні і приперлась на них. В той час Аліса заклала руки на талію, почала:

- Жанна, ти коли влетіла в квартиру там, що ти кричала, немов провалилась в ополонку?

- Я привіталась з бабусею, Вадік також.

- А хто питав про американця?

- Я вже все зрозуміла коли побачила тьотю Олю там.

- Тебе без догляду, не можна відпускати на одну хвилину. Для чого тепер щоб вона знала про Костика?

- Я вже не буду більше.

- А вже і не треба більше! Вона вже знає, вже почула твою радість.

- Мамо, ти б почула що там сказав тато Костика, я думала під землю провалось в тому Мукачево їхньому, не те що в ополонку.

- А що він такого сказав?

- Давайте собі двоє уявіть як там було: приїхали ми на бусику такому. Виходимо, а з того подвір'я вибігає такий дятко і така маленька жіночка. Той дятко починає кричати, - Жанка піднала руку і стала махати кулачком, змінивши голос на мужський, - Ти аж тепер приперся! Як вже місяць тут, а тепер ти собі нагадав що старі Лемури ще десь доживають віку! Ще було почекати тиждень і вже старий Лемур був би не витримав того! Я ще хочу подивитись на живих твоїх Лемурів, які наш рід продовжити мають. А ти не везеш їх так довго, що чекаєш аби я здох, як той мій пес Ека, минулого місяці?

А тоді В'ячеслав Михайлович йому говорить: Купимо вам пса нового, і ще до зими виросте. А той дятко відповідає: Такого паса як був мій Ека, не було, нема, і вже ніколи на світі не буде.

Я ж то зразу додомалась, а Наташка перелякалась, думала що той дідо Місько Лемур, так свариться насправді. Він так з жалю, тому що вони ж приїхали ще сьомого червня, а тепер двадцятого липня вже і до тепер не були в Мукачево.

- А тобі чому було «під землю» провалюватись? Нехай собі розбираються там. – Промовив батько.

- А слухайте далі що було. Тоді вже стали знайомитесь, вони ж тих онуків знають, тому що давно вони вже були колись там, а пізніше фотки прислали їм. І тут усі на мене дивлять ся і на Вадіка нашого, тому що ми якісь нові люди і разом з ними приїхали. А тоді тато Костика каже їм: Не переживайте тату, не переведеться рід Лемурів. Скоро ось ця молоденька особа, вона продовжить рід наш. Вона народить Лемурів доволі нашій усій родині.

- Про тебе так сказав? – Здивувалась Аліса.

- А та жіночка, маленька така, так дивиться на мій живіт і подумала напевно що вже повинна народити через якийсь час, так дивиться і питає: «А то вона чия жіночка, того, чи того?» Так рукою то на Сергія, то на Костика.

- А ти що тоді? – Аліса хотіла розсміятись, але тримала себе в руках з усіх сил.

- Я мовчу, лиш так Костика за руку взяла, пригадала собі як ти мене вчила щоб не обійматись перед людьми, але тут вже треба було показати їм якимось хто є хто. Тоді мама Мері вже сказала: Ось ця дівчинка вона подружилась з Костиком, вона львів'янка, ми були в них, а тепер вона тут з нами. А та маленька тьотя далі своє: «А коли вони весілля мали, що ви не сказали нам навіть? Тай так ще ніби не видно, певно що буде родити десь по Новім році».

Я так почервоніла, ну хоча під землю провалилась, не буду за себе сама об'яснювати. А тоді вже мама Костика відповідає: В них ще буде весілля, і так мене взяла за плече ласкаво.

- Тоді файно сказали, - став сміятись Володя, - колись тьотя Оля про твою маму мені не так сказала була, а ці вже наперед тебе зробили «мамою».

- Не поїздка, а якась п'еса ціла, - відказала Аліса.

- А їсти нам дали щось таке зелене в молоко вкинули і я не їла того, ані мама Мері не хотіла. А наш Вадік з Сергієм їли багато. – Жанна поглянула чи брат де не слухає.

- А Костик? – Запитала мама.

- Так трошки спробував і поглянув на мене і вже також не їв; взяв щось там друге.

- А як там в них? Хата є якась? Де ви їли хоча? – Поцікавився батько.

- Так нормально. Але там люди хати мають на Закарпатті; просто замки. Мені не привикати, а американці так дивились, немов з Марса прилетіли. Але мені там в Карпатах подобається в тій Лемурії, як вони звучать, там справді круто; Буковель відпад порівняно

- Окей діти, ідіть поїсти чогось, ти особливо Жанна, тому що Вадік їв там багато. – Сказала Аліса, а сама трималась щоб не розсміятись перед дітьми.

Коли вже вечером Аліса була в своїй спальні, дочка прийшла до мами:

- Мамо, я трохи була перелякалась, вже подумала: якщо я вийду заміж і мені скажуть народити Лемурів хоча п'ять штук, коли я буду вчитись тоді?

- Ой не можу з тебе Жанка, - Аліса почала сміятись.

- Але я свій жах виявила Костику, а він сказав що такого не буде, хіба коли я скажу і коли захочу. А ще сказав, але можна не буду...

- Що саме ти не будеш?

- Переказувати.

- Не знаю навіть, а може все ж таки треба...

- Окей, я скажу. Сказав тебе боїться, що ти виглядаєш такою строгою дамою, ще в окулярах як вчителька така вимоглива.

- Тоді буду ласкавою з ним коли побачу, і без окулярів обов'язково.

- Та він просто так; він жартує.

- А коли вони вже їдуть в свою Америку, а то я вже забула?

- Четвертого серпня, ще є трошки часу, - відказала дочка і стрибнула з ліжка, щоб іти в свою кімнату.

- Як той собака звався в них що мигулого місяця помер і такого вже ніколи на світі не буде? – Запитала Аліса в догонку Жанну.

- Ека. А що такого?

- Просто не чула ще щоб хто так звав собак. Якась назва як в екстимосів яких. Треба підказати дятьку Віталію, може йому підійде і ще буде все ж таки на світі другий Ека.

- В тих Лемурів, ще не таке можна почути, - пожартувала Жанна.

Незадовго після таких подій, Володя приїхв на склад щоб набрати фарби, яку мав завести малярам на один з об'єктів. На складі був Павло Вічар як звично на своєму робочому місці. Коли Володя привітався з давнім другом, а тепер ще й робіником в одному бізнесі, Павло вказав щоб той сів поруч.

- Паша, я спішу, - заперечив Володя.

- Для мене виділи час, я думаю що вартую того, - якимось ображеним тоном, відказав Вічар.

- Для тебе виділю навіть не годину, а як треба цілий день. – Володя присів поруч друга.

- Будеш? – Павло протягнув цигарку.

- Не хочу, вірніше хочу, але не курити, а пережити роками діда Василя, який курих і так помер молодим. Яюсь в нас вдома після того, посилилась особлива непрянь до куріння. Тато не курих і Віталій також не курить і я вже так само як вони.

- Чую що твоя мала вже має якогось хлопця. – Павло прикурих і затягнувся димом.

- А хто вже тобі доклав так скоро?

- Танька твоя, зустрінув був надавно її в крамниці; сільотку брала.

- Щось таке в нас тепер відбувається. Молода ще вона і він також.

- Не бороніть нічого дітям, бо буде потому так що не зможе знайти собі пари.

- Може ти правий Пашка. Та не те що може, ти таки завжди правий був. Але щось ти подавлений дуже.

- Погано в мене, Вовка, дуже навіть.

- А що таке Пашка?

- Моя жінка, має якогось «бульдога».

- Ти що серйозно? Твоя Нюська?

- Все пропало... Що за життя таке в мене собаче? Пощастило тобі Вовка, хоча ти чекав так довго, але добре що дочекався і такий оженився на тій що любив її.

- Треба було тобі Пашка Галю сватати.

- Треба...

- Що не кажи а первачки - такі первачки. Воно буває по-різному, і кожен дивиться з своєї як кажуть двінниці на світ, але я думаю що такі правельно як спочатку все піде рівно.

- Галя в мене перша була в усіх питаннях. Якось я думав і так, і ще інакше, якось так не відносився до того так як ти. Думав, погуляю, а там якось буде. В результаті погуляв, а тепер вже настало те «якось», тому так є в мене тепер.

- Мені постійно Аліса дорікає, мовляв: Пашка подумав про тебе, старався адрес мій взяти, виручав тебе, а ти не подбав про нього.

- Твоя Аліса, таку людину ще пошукати: про тебе дбає, про дітей, бізнес тягне, а тепер де та Ольга нехай подивиться що з її балаканини вийшло. Знаєш що я тобі скажу Вовка: ось так жеже хлопець, коли візьме людину, буде в нього порядок всюди, а коли візьме скотину, не буде з ким навіть вийти поміж люди.

- Правий ти Пашка. Так само колись мій тато сказав був, ще я малим був тоді.

- Виходить комусь можу допомогти і порадити, а собі не можу, - Вівчар розвів руками в сторони.

- Пашка, та я б тобі якнайкраще, всією душою, просто не знаю як і в чому.

- Знаєш, якщо б ще діти були, може була б яка надія що прийде до тебе син чи донька, а то нема в мене нікого. Вона мене брехала все що в неї викидиші було два, але тепер сказала що просто не хотіла мати дітей зі мною і так далі. Коротче нема про що, і нема про кого.

- Жаль Пашка що так пішло в тебе якось, не так як повинно бути...

- Давай Вовка; вези фарбу.

- А може двоє десь поїдемо, посидимо.

- Я сам хочу побути, передавай привіт своїй вдома, я вже Ашотівну не бачив два тижні.

- Зайди коли до нас.

- В суботу зайду, посидимо.

- Тоді чекаємо.

Володя поїхав, він думав про свого друга і нажаль не в силах був йому допомогти. Того вечора приїхавши додому, він побачив що дружина вже сиділа коло столу на кухні, а так бувало дуже рідко щоб вона була першою вдома. На столі стояла тарілка, а в ній трошки салату. Він підійшов, нахилився поруч дружини і взяв її за плече і без передмови прошептав:

- Аліска, я тебе дуже люблю.

- Джанік, сядь поруч і вислухай мій монолог. – Дружина зняла окуляти, потерла свої очі.

- Я уважний. – Володя сів поруч за кут столу.

- Я так замучилась сьогодні і сіла щоб відпочити і мені немов очі відкрились про моє життя. Послухай уважно: Колись давно, мої усі чекали, що в них хтось народиться, після Нового, сімдесять п'ятого року, а я народилась скоріше, тоді коли не чекали. Опісля вже мене лікували, думали як воно в школі буде, я доволі пропускала школу, і тоді один єврей-лікар, порадив батьків, щоб ми поїхали у Вірменію. Знову усі плани змінились і вже думали що так буде надалі. Але трапляється землетрус, і тоді ми змушені повертатись в Івано-Франківськ назад.

Батьки вже мене готовлять на медсестру, але тут ти появився; приїхав до Ольки. Я тоді почула як Галя про Львів мріє, вирішила з нею їхати сюди на навчання. Три роки навчалась, але не стала кулінаром жодним. Знову все не так як планувалось. Вийшла заміж, пішов бізнес і так до сьогодні. Але так не буде в нас: ми поїдемо звідси і будемо жити в іншому місці. Що ти думаєш про таке?

- Добре тобі перелітати з місця на місце як та Сова, я то Гриб, виріс під одним деревом. Я навіть в армії не був, а лиш в Дублянах і тепер тут недалеко.

- Бачиш, навіть хтось дав нам клички, які відповідають тому, яке наше життя. Тоді, хто хотів жартуючи назвати тебе і мене, не думав про таке навіть, а так якось відбулось в нас...

- Аліса, я хочу їсти, - посміхнувся Володя.

- Правельно було б якщо я встала б і приготувала тобі, але сам бачиш якою я: закінчила Харчової промисловості, а господиня нікудишня з мене. А все через маму і її шоколадну фабрику імені Комсомолу. Мама принесе, ми візьмемо, запили чаєм і вже не голоні тому що шоколад тримає досить. А Сосновських постійно готовили на кухні, лиш чомусь ти мене вибрав і тепер терпиш такій Сові.

- Коли любиш, тоді і терпіти не важко, навіть інколи якесь не зрозуміле задоволення від того.

- Чому ж тоді не признався скоріше, - посміхнулася дружина і якимсь особливим поглядом, поглянула на чоловіка.

- Я бачу ти срібло носиш, а колись мені сказав такий Сенька, в якого я купляв тобі браслет, що жінки які люблять срібло, такі командиршами над кимось. Бачу правду знав; ти саме такою.

- І все ж таки Джанік, пробач що я такою втомленою, я б тобі щось приготувала, але не зараз.

- Аліса, ти ж не сидиш вдома так як Ольга постійно і все її подавай готове. Постійно мотаєшся по спарвах, так що тут я не вимагаю від тебе, але хоча в суботу постарайся.

- А чому в суботу?

- Пашка прийде до нас.

- В ресторан сходимо.

- Можна і ресторан. Ми вже також як американці будемо, так що в тебе ідея.

- Знаєш, коли люди вдома щось вирішують за столом, вони забувають, а ось коли в ресторані, чомусь пам'ятається; в мене так завжди.

- Аліса, а що ти думаєш буде далі з бізнесом нашим?

- Поїдемо до Жанки, а тут все так розвіється як пір'я на вітру.

- А скільки в нас всього, що з тим будемо робити?

- Квартиру продамо, а одяг мій нехай Ольга забере, машину одну також для неї. Може Таня що з одягу, хоча вона не влізе і мої сукні.

- Ольга колись казала що ти прийдеш з Спітатка і в неї будеш позичати одяг, а тепер як вийде? Ти тепер їй хочеш дати просто так?

- А для чого воно мені... Я бачила вже в своєму житті, як не одна людина вийшла з дому, і залишилась без нічого зовсім за кілька хвилин, там в Спітаку. Та що тут хоча хтось покористується, а там бульдозер все згортав разом з бетоном, ламаним паркетом і окровавленою арматурою на яку падав дощ, змивав порох, а коров не змивалась. Тим більше що все ж таки ми вдруге побачились в квартирі Сосновських, а по рахунках потрібно платити навіть через багато років; такий закон...

Двоє замовчали, Аліса стала продовжувати їсти салат, вона взяла одну оливку на виделку і поглянула на чоловіка, немов чекаючи відповіді. Володя все зрозумів з погляду:

- Аліса, все буде як ти скажеш і захочеш. Куди їхати, кому що залишати, продавати і так далі.

- А скажи правду Джанік: чому ти так зразу погодився? В тебе є сестра, в неї син Богдан.

- Тому Аліса, що коли б не ти, моя покійна баба Ліда, померла б не примиреною з мамою Марійки, а наші діти, Костик і Жанка, ніколи б не зустріли одне одного. Тому я зрозумів: що все що ти робиш, виходить на добре. А чи ти це свідомо, чи немов випадково, але результат позитивний.

- Спасибі тобі Джанік.

- Аліска, я пригадав собі як ти мені дякувала колись за жука. Іди до мене, - Володя вказав щоб дружина сіла йому на коліна. Аліса справді встала, і сіла як він просив, а Володя відчувши ніжне її тіло, провів рукою дружині по спині звеху вниз, а опісля пригорнув до себе...

Про свого друга, Пашку Вівчара, Володя не признався сьогодні; якимсь слів не знайшов...

Перед тим як Лемури повинні були повертатись назад, вони заїхали до Біликів. Батьки хотіли обговорити одруження дітей. Аліса хотіла щоб дочка поїхала не чекаючи щоб повністю закінчити школу, так як рахувала що перспективи немає в тому жодної в даний час. Аліса була подумала що коли Лемури повернуться в Штати, і коли Жанні виповниться шіснадцять років, тоді Костик почне робити документи на неї, а вже опісля вона приїде до нього. Але під час розмови, яку вели суто батьки, Мері запропонувала свій варіант:

- Я думаю що так як ви бізнесмени, тоді є нагода зробити спробу: поїхали з Жанкою в консульство, сказати правду, так і сказати: наша дочка хоче вийти заміж, їй лишень шіснадцять, ми батьки згідними на таку справу, але дозвольте поїхати нам з нею, щоб там побути на весіллі.

- Думаєш можуть дати візу? – Поцікавився Володя.

- Спробувати можна, - відказав В'ячеслав, – там в консульстві, вже будуть документи на Жанну, так що вони будуть бачити що все правда. А коли навіть скажуть що ви не можете довести що повертатись будете, тоді їм так обрешно пояснити: а для чого нам там проживати нелегалами, коли наша дочка виходить за громадянина Америки, зробіть нам документи на возз'єднання сім'ї, і ми до двох років часу, можемо приїхати легально як повинно бути? Ось так покласти їм запитання. – В'ячеслав розвів руками.

- А ти коли розписався там був колись з своєю Машкою, за скільки часу зробився легітимим? – Запитав Володя майбутнього свата.

- Ти вже як наш бувший Янукович, «легітимий», - пожартувала Аліса до чоловіка.

- Коли я їхав, тоді по виграшу грін-карти, - пояснив В'ячеслав. - А там ніби оженився, тому що Машка не мала статусу на постійне, а просто студентську візу. В нас так вийшло: вона мене фактично забрала з України, але по документах американських, вийшло що я виграв дозвіл легалізуватись і коли одружився, вона вже там зі мною залишилась. Звичайно я не мав громадянства як такого, щоб вона вже була на усіх правах, але все тому зробили ми. Я вже забув як воно було так до точності; то ж роки пройшли...

- Якщо б дозволили, я б не їхав, нехай Аліса поїде, - погодився Володя.

- А чому так? – Запитала Мері.

- Не можемо так тут все залишити, ще є роботи трохи в нас. А коли я поїду, побуду там, приїду назад, тоді Аліса мене розпитувати буде, а я не зможу їй всього пояснити, тому що треба там побути і самій їй оглянути все. Вона ж цікавиться усім: як там бізнес проходить будівельний, які ціни на землю, матеріали, а я не зможу так всього їй пояснити. Так що я не проти того щоб вона поїхала з Жанною, якщо дозволять американці звичайно. Також малого Вадима як тут залишу: він роботу закине зразу, почне компанію водити в квартиру, самі розумієте що він ще хлопчисько собі такий.

- Так що нехай іде Жанка в школу, - стала пояснювати Мері, - а тоді коли вже будуть відповідні документи в консульстві, потрібно буде поїхати і просити візу.

- Але мороку будете мати там зі мною якщо я приїду, - стала промовляти Аліса. – Ви ж збираєтесь переїхати, чи може до того часу вже переїдете?

- Точно не знаємо, але якщо навіть в той час, тоді допоможеш мені з переїздом, - посміхнулася Мері.

- Якщо по правді, мені б хотілось поглянути як там все.

- Морока може бути і буде таки з братовою, з Світланою, коли вони прийдуть з моїм братом, тому що ні робити не захоче, ані сидіти тихо, а з такою леді як ти Аліса, мороки жодної не буде навіть в Африці не те що в Америці.

- Все буде добре, - завірив В'ячеслав, - ми ж свої людини, родина як не як.

- Яка вже родина? - оглянувшись Мері, хоча дітей не було в квартирі, - я скоріше не знала брата свого львівського і вже тепер не зможу його так звати навіть.

- Я про родину, як сватів вже, - посміхнувся американець.

- Ми ще не зустрічались з таким, - вже почала серйозними тоном мама Костика, - щоб хто з дітей одружувався в молодому віці, тому що в нашому штаті вже людина рахується дорослою від двадцять одного року, але все розвідаємо.

- А якщо швидше побираються люди?

- Є ще вісімнадцять років певний бар'єр, хоча в нас посвідчення водія від шіснадцять видають.

- Я думаю, - став пояснювати В'ячеслав, - що коли побираються молоді до вісімнадцяти, тоді батьки дають згоду просто на таке і все розписують як повинно бути. Так що коли діти розпишуться, нехай зразу виробляє Жанна документи на з'єднання рідних. Просто тоді, Аліса повинна буде повернутись, щоб тут зробити документи як потрібно.

- Та вона нехай там побуде тиждень-два і повертається назад, я ж не буду сам жити, - Володя розвів руками. - Я доньку віддаю до Америки, а не жінку відправляю від себе.

Усі четверо почали сміятись.

- Володька, - стала промовляти Мері, - два тижні це зовсім ніщо, хоча побуде половина року.

- Так не піде: а якщо Жанна скаже що родити збирається тоді вже з дитиною потрібно буде сидіти і так лишиться там Аліса?

- Такі з дітьми не сидять, Миколайовичу, - відказав В'ячеслав, - де ти видів щоб така бізнес-леді діти бавила, а ще в Америці?

- Все одно я довго тут сам не буду, так що як на короткий час, тоді ще можна.

- Я ще не маю візи, - Аліса стала дивитись задоволено на чоловіка, перед гостями, що він так за нею буде скучати, - вже коли дійдемо до того, якось будемо вирішувати разом.

- Маємо два сина, і ще будемо мати дві дочки в родині, - промовив В'ячеслав, - я про Жанку: вже маємо Наташку і ще Жанка буде в нас.

- А в нас син прибавиться, - відказав Володя взаємно.

- Скажіть нам, - звернувшись Аліса, - а там в Америці також кличуть батьків других «тото» і «мама»?

- Хто як вважає, але є також натуральні американці що звать так як тут, - пояснила Мері, - тестя татом, тещу мамою і навпаки. Але мужчинам просто якось з тим, а ось я якось не можу В'ячека батьків звати. Правда його мама померла, а тьотя Люся не мама йому, а вже через неї, я також не можу тата Міська так

звати. По телефону, коли не ввічі не бачу, ще можу сказати, а ось якщо б ми поруч, якось навіть не знаю як пояснити. Можливо тому що в мене тато давно загинув, я не звала так нікого від одинадцять років, тому такий бар'єр в мене психологічний; навіть не знаю...

Так якщо Жанка не захоче мене звати мамою, я не претендую, може просто по-батькові, чи навіть по імені. В тому питанні, я лібералка повністю.

- Машка, - звернувся до дружини В'ячеслав, - ти кажеш що в нас мужиків з тим простіше? Послухайте, я вам повім зараз як все «просто» в мого зводного брата Андрія.

- Ой не можу з його Андрієм; ви лишень послухайте, - Мері почала сміятись, а Білики зрозуміли що зараз почують також щось таке, що будуть сім'ятись і вони.

- Коротче кажучи, - почав В'ячеслав, - ходив наш Андрій роками, не жинився роками, йому щось не пішло з першою яку любив і так заходився. Але вже якось його оженили, тому що було за тридцятку йому. Взяв таку одну, а її мама, тобто вже теща Андрієва, вийшла заміж четвертий раз. І що головне: кожонго разу вимагає щоб дочка і зять звали її чоловіка татом. А останній, цей четвертий, від самого Андрія старшим всього на шість років. Був якийсь такий собі бомжик, а вона хоча старшою багато від нього, але привела в хату щоб зробив їй щось там коло лічильника електричного, і він вже все оглянув, побачив що варіант не програшний як для нього, і вже залишився коло неї.

Почав жити і вже жінка Андрієва далі стала намовляти, щоб того також кликав Андрій як попередних. А тоді вже Андрій не витримав і сказав тещі: а я скільки вже тих «татів» маю і чи буде тому кінець? Та мій рідний тато, колись на тракторі втопився в каналі, а я маю половину села звати «татом»? А теща йому відповідає: твоя жінка кличе і ти повинен. Тоді Андрій каже: а хто натуральний тато в моєї жінки, вона хоча знає, чи треба судмедекпертизу зробити?

- Ви почули що відбувається в людей? – Почала сміятись Мері, а за нею усі решта також почали сміятись з того, що розповів В'ячеслав.

Білики зрозуміли, що весілля великого Лемури робити не будуть і не хочуть щоб також робили його в Україні, так що в такому питанні дійшли згоди досить швидко.

Сама нареченна, була незадоволеною таким розвитком подій, вона після того як Лемури поїхали назад в Івано-Франківськ, почала розмову з батьками:

- Тату і мамо, а чому я не можу тут мати шикарне весілля, щоб мої однокласниці прийшли, щоб усі побачили, що було як в людей кінець кінцем?

- Аліса, поясни її, - звернувся Володя до дружини.

- Жанна, з весіллям, а ще таким як ти собі надумала, не все так просто.

- Тоді в чому проблема?

- Тобі немає, а ось в людей вона є. Батьки Костика переїзджають, їм потрібно гроші економити. Тепер вони приїхали сюди і не розраховували що їхній син знайде собі дівчину, а в них все по розрахунку там.

- Ще мені американці одні; грошей нема в них - іронічно висказала Жанна.

- Тепер в нас також не все так просто, ти не знаєш в яких боргах наш бізнес.

- А до родини так відноситься воно нормально?

- Ми шануємо родину: як татову, так само мою.

- Це така пошана, щоб не робити весілля; що родина подумає?

- Жанка, ти не працюєш, ти думаєш дитячим розумом. А родина подумає, що саме так розумно. Це не колись у вісімдесятих, коли в селі усі люди ішли на весілля, напивались і веселились, зараз все не так. Ось сама поміркуй: Тьотя Таня, дід з бабцею, вони хіба не будуть тобі купляти подарунки? А ті що там живуть в Мукачево, вони багаті дуже? Тепер подумай: людина прийде на весілля, купить подарунок дорогий, тому що усі вважають що ти розбалована і живеш ледь не в домі оліархів. Людина витратиться досить, поїсть трохи, нап'ється і пішла додому. Ти поїдеш в Штати, тобі подарунки не брати з собою, тоді для чого це все робити? Ти лиш подумай скільки вартує з Мукачево у Львів приїхати.

- А ще не забувай, що наша Україна воює на Сході. Люди гинуть там, молоді хлопці і навіть дівчата, а ми веселитись будемо? – Добавив батько. – Наші сусіди вже називають маму Аліса-бандітка, а як ще таке дізнаються, що тоді будуть казати?

- Тату, ти вже так кажеш, бо мама так хоче. Якщо б вона хотіла весілля шикарне, ти б не думав що там і хто воює, а тим більше про сусідів наших.

- А мама хіба не правельно говорить тобі. Ти хіба не знаєш яка вона розумна в нас?

- Як мені не знати, - Жанка закрила долонею праву сторону рота, щоб шепотом сказати батькові жарт, - мама розумна як Сова

- А ти тут з чимось не згідна може?

- Тату, я рахую що жінка повинна слухати чоловіка, а не так як в нас.

- Тоді ти будеш слухати Костика? – Запитала мама.

- Буду, він мій чоловік буде.

- А давай зробимо так: ти йому передаш нашу позицію про весілля і послухаєш що він скаже. Але щоб опісля ти не відмовлялась своїх слів: ти будеш все слухатись і робити як тобі він скаже.

- А він ще не чоловік мені. А що він скаже я вже сама знаю.

- І що саме?

- Так само як ви усі.

- Тоді ти одна, проти усіх хочеш?

- Ой, що з вами робити, - дівчина зітхнула, - вже робіть собі як хочете зі мною і з ним.

Тут підійшов Вадим, він не почув всієї розмови, але зрозумів в чому справа, він промовив сестрі:

- Жанка, ти що не розумієш, що ти ідеш першою від нас як паровоз і потому нас тягнеш за собою туди.

- Ти сам «провоз», але такий що лиш димить, а їхати на може.

- До речі, - помітив Вадим, - твоя мама Мері, молодшою від брата свого, дятка Володьки, на п'ять років, а ти від мене на шість. Ти бачила як вона його поважає? Не говорить як ти зі мною.

- Ой, вибачте Вадиме Володимировичу, - Жанна покривилась братові.

- Жанна, - строго промовила мама, - ти вже забувай свої як кажуть показухи, тому що те що тут круто, там в Америці може виглядати просто диким. Я провела досить бесід з мамою Мері, вона мені пояснила як там люди живуть; особливо молоді люди.

- Що саме? – Поцікавила дочка.

- Наприклад: батьки так не роблять як тут: старі за кордоном день і ніч працюють, а діти гуляють тут за їхні гроші. Там все як повинно бути: школа, коледж, праця, і так кожен живе.

- Але живуть усі окремо і це просто клас. – Жанна поглянула на брата. – А ти Вадік, тут будеш так існувати: або в зяті, це в кращому випадку, а в гішому, ти будеш тут і ось наша мама, тобою, твоє жінкою, твоїми дітьми, буде постійно ке-ру-ва-ти. І ще татом також, але він вже привик; йому так добре.

- Ну що за якзик в дівки, - не видержав батько, - друга моя Танька нівроку. Почув би той бідний Костик.

Усі почали четверо сміятись коли вже закінчили, стали дивитись усі на маму; Аліса побачила і промовила:

- Коли будете мене слухати, ми вибиримось з нашого бінесу, в якому ми вже почали тонути, як закладники перемін в нашій крїні, а коли вибиремось, почнемо жити далі нормально. Я вже проходила такі етапи по житті, і нічого: живу як бачите.

- Мамо, як так можна помінати свій курс: з бізнесу будівельного на Америку? – Запитала Жанна.

- Все можна, головне не боятись перемін і ризику, - пояснила Аліса, своїм домашнім.

Аліса не пішла в свою маму: якщо Надія боялась видати доньку заміж після технікуму, то Аліса не хвилювалась коли її Жанна вийде за Костика скоріше. Вагомим доведенням того що за кордоном діти можуть навіть без допомоги батьків дати собі раду і придбати все необхідне, була на думку Аліси немов жива легенда, троюрідна сестра Володі, Марійка. Якщо будши студенткою дівчина виїхала сама в Америку і опісля забрала свого коханого, вивчилась на кардіолога, створила з чоловіком сім'ю, народивши троє дітей на протязі семи років, тоді можна там нормально жити.

Коли Лемури попрощались з Біликами і поїхали назад додому, вони підтримували зв'язок як діти, так само батьки; правда діти доволі частіше.

Жанна пішла в школу, вона наполегливо вчила англійську мову. А майже кожного вечора, практикувала розмовляючи з Кости́ком, який також навчався ще останній рік в школі. Саме коли хлопець повертався зі школи, у Львові вже був вечір, і тоді молоді мали час для розмов.

Насправді справа відтягувалась мінімум на рік часу, так як потрібно було все зробити правильно з документами. Також дівчина розуміла що так як її батьки тривалий час дружили поміж собою до того часу поки побрались, так само відбувалось в Лему́рів, також роками знали батьки Кости́ка. Але якщо колись це було набагато складніше: писати листи, замовляти перемовини щоб хоча на кілька хвилин почути голос любимі́ людини, то тепер це набагато простіше і зручніше.

В Жанки була подруга, вона дуже стала цікавитись хлопцями-американцями, а побачивши братів Лему́рів на світліні, стала намовляти, щоб Жанна розпитала про Сергі́я, тому що вона була не проти з ним дружити і вийти за нього заміж. Але через короткий час, подругу в цьому плані, чекало розчарування.

Жанка дізналась від Кости́ка про його брата старшого, який не хотів їхати жити разом з батьками на Лонг-Айленд, тому що навчався в коледжі у місті Сіра́к'юс, яке не далеко від Ватерта́вна на південь, там в нього були друзі, а також особисті плани на майбутнє.

Жанна зрозуміла що Сергі́й, далеко не такий як його брат, тому що Костик признався як той веде образ життя, зовсім безвідповідальний і вільний в сімейному плані. А коли дівчина призналась що її подруга також не ідеальною, Костик відповів що все одно Сергі́й не захоче з нею дружити по тій причині, що йому подобаються дівчата темніші на вигляд і навіть досить темніші, а не такі як слов'яни. Також він в своїй наївності признався, що в них в домі постійно скандали між ним і батьками, так як батьки не можуть змиритись з тим, кого вибирає їхній старший син, але він нікого не послухає, тому що впертий, як його прадід Яким Лему́р, з тієї Лему́рії.

Жанку дуже здивувало це і вона стала більш вникати в сім'ю Лему́рів, і тепер їй стало зрозуміло чому саме вони приїхавши привезли усіх дітей сюди, і чому тато В'ячеслав так радів від того, що рід Лему́рів продовжить саме львів'янка. Якщо скоріше було якось немов доволі просто і доступно дружба з Кости́ком і згода щоб діти такими юними побрались, то тепер стала очевидна реальна ситуація навколо родини Лему́рів, там в Сполучених Штатах.

З нагоди такого розвитку подій, може тиждень часу Жанна себе стала високо цінити, роздумуючи над тим, що вона дуже красива, і просто немов незамінима. Вона стала себе підносити в своїх очах, і тим сами вважала що вона такою в очах самих Лему́рів, але це було недовго, а семе до одного вечора.

В школі Жанка не призналась подрузі в чому справа, просто сказала що в Сергі́я є вже дівчина, і нічого не виходить, а про те які Сергі́ю подобаються дівчата, не призналась, не хотіла щоб однокласниця обговорювала сім'ю, в яку входила Жанка. Подруга вислухавши не то в серйоз, не те пожартувала, що вона не проти його віддати якісь інші, але пізніше, а тепер щоб він забрав її в Штати, а там нехай іде собі з ким хоче і куди хоче, на що Жанка відповіла, що в них так не прийнято в родині. Після тієї розмови, питання була закритим, щодо старшого з Лему́рів.

А одного вечора, Костик прислав знімку Сергі́я і його дівчини, тоді і Жанна зрозуміла що ту зовсім не так як вона собі вже була надумала. Справа була такого роду: дівчина яка дружила з Сергі́єм, навчалась також разом з ним в коледжі, вона була родом з штату Луїзіана з міста Новий Орлеан. Дівчина була винятково красивою, в усіх пропорціях, її пародичі були з Індії і пермішані з іспанцями, а також французами. Студенку звали Аврора, і побачивши її світліну, Жанка зрозуміла що дівчина старшого з Лему́рів, зовсім не такою, якою вона собі її уявляла, і тепер їй також треба скинути кілька балів гордості в тому, що вона львів'янка. В результаті Жанна сама собі призналась в тому, що про Америку вона знає доволі мало, а про людей які там живуть і навіть якими вони на вигляд, знає ще менше.

А ще Костик передав жарт батька, мовляв вже тато погодився що до них, (як батько жартував), запливе «Крейсер Аврора», в Лему́рівську родину, і народить їм лему́рів чоно-білих, таких як хвости в натуральних лему́рів що живуть на Мадагаскарі. Правда мама, як пояснив Костик, не може погодитись і вже мабуть в них так іде по роду, що бабця Наталя спочатку не хотіла тата за зятя, а тепер мама не хоче жодної Аврори.

Наступного вечора, Жанна запитала батька:

- Тату, а що таке «Крейсер Аврора»?

- А тебе що так потягнуло на історію? Ніби такий апарат нічого не мав до Америки.

- Просто почула, а не знаю що воно таке було.

- Був такий корабель, і коли робили Жовтневу революцію в Петрограді, тоді він подавав постріл, щоб починати штурм царської резиденції. Навіть його виробляли і ставили на «Орден Революції» в Союзі.

- Зрозуміла. А в Америці дівчат так називають.

- Виходить що корабель мав назву жіночу. А якщо б якийсь крейсер назвали «Жанна», також міг би бути.

- Тоді вже «Жанна д'Арк», саме для військового корабля підходить.

- Якщо дівка має таке ім'я, - пожартував Володя, - тоді пре як крейсер і ніхто не зупинить таку.

- Я також так думаю, - посміхнулась Жанна, але не призналась батькові, хто така насправді Аврора.

Взагалі дівчина подумала: якщо мама Мері не призналась про Аврору, виходить Лемури скривають таке явище в родині, тож і мені не потрібно про це розповсюджувати, щоб чого гіршого і мама не розпитувала як мене, так само маму Мері, про Сергія та його дівчину.

Наступив 2017 рік. Бізнес в якому працювали Білики, пішов стрімко вниз. Подорожчав долар, відносно до української гривні, і тому високі ціни на матеріали, не могли виправдати себе в кінцевому результаті. Також робітників, які б працювали на певному рівні, знайти було вже важко. Але найбільши ударом по бізнесу, тріпилось те, що в березні того року, помер старий Федорчук. Хоча він вже не був тим активним банкіром як десять років тому, але все ж таки якимось хоча було з ким порадитись, а тепер вже Микола здав повністю, тому що зрозумів що їхньому бізнесу прийшов кінець.

Потерпіли не лишень компанії будівельників, всюди почалась криза і в безповоротному напрямку, а хто мав борги, в таких проблеми наростала кожного дня і прояснення в цьому не було жодним образом.

В квітні, після того коли Жанні виповнилось шіснадцять років, Аліса з Володею були в батьків, в Івано-Франківську. Вечером сиділи і пригадували часи які були в них хоча не чудовими, але все ж таки кращими як тепер. Мужчини були на кухні, пили чай, а Аліса з мамою в залі сиділи на дивані.

- Як я за тобою заскучала Аліска, - призналась мама Надія, - ми так не раз сидимо з татом і про вас усіх пригадуємо... Про Сеньку нашого, Сашку, Рустамчика і про тебе найбільше.

- А правда що Сенька, дочку Юльки перезвав і зве її так як мене? – Запитала Аїлса.

- Правда. Юля зве її далі Валюшка, а Сенька, Аліскою. Вже підросла така, але якась така тиха дитина. Бавить хлопчика їхнього, і вже їм з малим простіше... Але ніхто, ні Юлька, ні Алла, не кличуть нас «татом» і «мамою», лиш один твій Володька. Таки донька може навчити щоб любив її чоловік, батьків своєї жінки. Я не ображаюсь, кличуть мене Михайлівна, тай добре. Я вже привикла що так на роботі мене звали і нехай так буде. Але Володька твій таки нас шанує.

- Він завжди мені пригадує, що не один кілограм наших цукерків з'їв, поки я пішла до Львова жити.

- Ой Аліска, поїде наша онучка в Америку, а так ти за нею... Що думаєш там робити?

- Займусь будовою, а може ремонтами помешкань; так само як тут.

- А як ти зможеш, мову треба знати добре?

- Я вже все вирішила: там кредити можна брати, робітників є доволі наших, головне «стати на рельси» як кажуть і можна вже починати, і ще мову підтягнути також наобхідно. В'ячеслав і Мері, вони знають там людей доволі, так що якимось на когось вийду, щоб розкрутитись. Не зразу звичайно, але з часом, поступово. Головне що там стабільність, ніхто не погрожує, не забере в тебе об'єкт просто тому, що він з Донецька приїхав чи з Кривого Рогу. Мамо, як є закон, ти можеш щось домовитись чи з адвокатом, чи з банком, а коли немає закону, тоді виживає хто сильніший і нахальніший.

- Був в нас Юлі тато, сват наш, Володимир Степанович, і так говорить нам: Подумайте самі в який час ми живемо. Колись прийшли комуністи, вони забирали землю, хто мав млин, кузню, олійню, все забирали щоб зробити колгоспи. Але хати чи сади, вони не брали в людей, там залишали на город, грядки, щоб людина могла собі посадити щось, чи виростити і продати комусь. Потому стали квартири роздавати людям, роботу дали і вже так люди наші втягнулись були жити.

Тепер, ніби ніхто в тебе не забирає нічого, але такі умови, що ти сам залишаєш щоб десь поїхати заробити на газ і на електрику собі, чи якийсь бензин купити до машини. І людей дуже багато виїхали, а ті люди, все залишили. Залишили не лиш землю, а також хати, машини, батьків старих і малих дітей на тих батьків. Навіть ту саму квартиру, що тобі дали безплатно сорок років тому, ти мусиш приватизувати і всюди оплатити за таку послугу. Людям грошей треба і ідуть по світу. Кожен думає що повернеться, але

якщо порухати хто повертається, то ще може такі що десь тут в Польщі чи в Європі, а хто вже за океан, тоді можна сказати що на завжди.

Володимир Степанович був партійним і так говорить, хоча так тепер є воно. Але що буде далі хто його знає, так не раз думаємо але не знаємо, хоча скільки вже життя прожили.

- Нічого мамо, я коли поїду, заберу вас до себе. Дадуть вам там пенсію і лікувати будуть.

- Якщо б ти так постаралась доню, ми були б радими з татом. Ти в нас єдинна донечка наша. Ти пам'ятаєш як ми усі тебе любили, мені навіть Віра каже Степанова: моя Оля, постійно нам казала колись: Я єдиначка, але ви не так мене любите, як вдома Алісу люблять.

- Мамо, коли я якось випадково, так зробила що Миколи Васильовича мама помирились перед смертю, і тепер наші діти побираються, тоді для вас я зроблю все що в моїх силах; обіцяю. А Оля мені заздрала від коли я її пам'ятаю, мене навіть, як каже наша Жанка, «заводи́ла» така поведінка Ольки.

- Наш тато, він також любить твого Володьку; так і сказав мені.

- А як колись тато, і ви двоє, не хотіли погодитись, щоб я заміж виходила і пішла у Львів?

- Я скажу тобі правду: ми вже так приглянулись до Біликів в нас весілля, в нашого Сашки, але якщо б вони були, а Володька особливо, якийсь такий скажімо до тебе просто так як бувають чоловіки: женеться бо так треба, тому що роки має для того. Якщо б так, тоді ми б не погодились були тебе видати за нього. Але ми приглянулись і навіть почували від так м'яко кажучи, від неприятелів.

- Яких неприятелів?

- Одного разу, я так щось почала з Вірою, братовою. Кажу їй: може твоя Оля злиться на нашу Аліску, може думає собі: хлопець до мене приїхав, а вона його відбрала. А мені відказує Віра: моя Оля, все одно не вийшла б за того хлопця, ні за його друга також. Я питаю: чому так? А вона відповідає: тому що твоя Аліска розумніша, хоче інтелігента, а моя хоче такого щоб курив, з хлопцями бився, щоб був такий всюди першим. А при цих двох хлопців, Оля говорить: вона як монахи, чи ксьондзи, або активісти комсомолу, такі дуже правельні, моральні, навіть не матюкнеться жоден з них, а мені такий не треба.

- Нічого собі, такого мені Оля не признавалась.

- А тоді я почувала і вже зрозуміла що Володька твій нормальний до життя, а якщо б інший, тоді ми не виховували тебе для якогось, щоб знущався з нашої дитини.

- Розумію вас: я вам дорого вартувала поки виросла.

- Ми вже побачили більше, як Володька ніжно відносить до тебе, вділяє тебе увагою і вже ти після того як у Львові закінчила, була доволі впевненою в собі. Тому ми вже погодились тебе відпустити далі жити. А ще мову як ти нашу почала вживати після навчання там, так що тут також є плюс.

- Мамо, ми будемо разом знову жити. Переїдемо туди і будемо якщо не під однією стелею, тоді поруч, близько. Так близько, щоб ви з татом двоє могли пішком пройтись і зайти собі до нас. Я, буває бігаю увесь день, бізнес, морока, а коли вже ляжу і думаю над усім, мені так не вистачає вас поруч. – Аліса піднесла руку до обличчя, зняла окуляри і витерла сльози...

- Треба любитись в родині, тому що все воно набуває і пропаде. Я пригадую скільки ми грошей мали там в Спітаку, а тоді привезли їх сюди і пропало багато нам тисяч в дев'яносто першому році. Але якось ми пережили те все, тому що в нас було таке сімейне мірило і нам воно допомагало.

- А що таке було?

- Як щось колись нам траплялось не так як хотілось, ми з татом завжди сами собі так говорили: Головне що Аліска наша тепер здоровенька, а все решта пусте. Навіть тато вже був вивчив нашою мовою за мною повторяти. Бувало не раз як тобі краще ставало, і ти починала гратись, я так молилась щоб ти вже була так надалі. Все пережилось нам Аліска... А чоловік добрий в тебе і діти у вас слухаються.

- Воно правда мамо: Головне щоб Бог дав здоров'я людині, а все решта, воно пусте... – Повторила Аліса за мамою...

Володя з дружиною, виїхали на Львів, додому. Аліса стала шукати зарядний пристрій для свого телефону, але його не було, так як вони їхали автомобілем Володі. Поглянувши що мобільний телефон повністю розрядився, Аліса покляк його в свою сумочку, також свої окуляри туди.

- Вже сьогодні зможемо собі так як колись, коли ми ще жили без тих телефонів, поговорити між собою. Так що в цьому також є свій плюс, - промовив Володя дружині.

- Тоді закинь тему для розмови, - Аліса заклкала руки на грудях.

- Про що з мамою ви говорили там двоє собі?

- Мама призналась мені що тебе любить, що ти звеш їх «татом» і «мамою».

- Твої батьки, вони того заслуговують. Живуть собі разом все життя, мама доглялає тата, а не так як нам В'ячек розповідав про якогось братильника свого, що вже теща рекорд побила.

- Тато мій, буває що зривається інколи, але мама все списує на кавказький темперамент, мовляв що візьмеш з вірмена, він же в своїй природній вдачі.

- А мамі підходить ім'я Надія, вона якась така поважна людина. – Похвалив Володя тещу.

- В мені також інколи може проявитись вірменський характер, коли стану на своєму, - призналась Аліса.

- Я знаю. Але ти такою мені подобаєшся. Я вже зрозумів про тебе, якщо ти на вигляд можеш бути в окулярах і без них, так само в характері: проханням чи наказом, але свого досягнеш.

- А про що ти з татом там вели бесіду таку активну?

- Про Вірменію.

- Вірменія, моя лікарня, там я загубила хворобу свою. Саме в такий час коли я переростала, я знаходилась там, а сонце там таке літом, зовсім не так як тут. Пригадую, коли я бувала в діда в селі, називається воно Уджан, а дід мені завжди давав апельсини щоб я їла. Там так гарно було...

- Хто був той Уджан: дід чи село?

- Село так звалось, а діда звали Баграм. Мій тато Ашот Баграмович.

- Гарні батьки твої Аліса. Мої також не погані, але твої батьки коли були б іншими, хто знає чи ти б вижила була після народження.

- Воно правда. Я вже коли прожила може п'ять-шість років, дуже укола боялась. А тоді знаєш як в нас лікували: уколів більше як поділок на градуснику. Мама завжди просила лікарів, щоб мені порошки, а більше мене лікувала так по-народному; трави різні, настойки. В лікарні жонного разу мене не залишила, бувало що два дні я там знаходилась, мама сиділа поруч день і ніч, і забирала мене додому постійно, щоб лікувати вдома. Бувало що медсестри сварились з мамою, мовляв інші батьки не дивляться на капризи дітей, тим більше що усі діти бояться лікарні і це нормально коли дитина плаче і не хоче залишатись. Батьки слухають лікарів, а не як діти плачуть, вони розуміють що потрібно пройти курс лікування. А мама тоді на мене погляне і своє робить, вірніше те що я прошу. І так мої мучились зі мною до того часу, поки не вирішили щоб переїхати туди в Спітак. Вірніше їх порадив один лікар такий розумний, вони подумали, послушали його, і ми виїхали.

- І ти відчула що тобі там краще?

- Зразу відчула.

- Тобі пощастило, тому що коли ти була там, тут в нас Чорнобиль вибухнув. А ти там далеко тоді була і вітер ту хмару радіоактивну поніс на північний захід, туди на Білорусію а далі на Швецію. А Вірменія далеко досить, в протилежній стороні і ще за Кавказом. Так що ми тут дихали радіацією, а ти чистим кавказьким повітрям.

- Я так ожила там, апельсини, гранати постійно, і головне виноград який.

- Араратський. – Володя посміхнувся і глянув на дружину, хоча було темно в салоні автомобіля.

- Я рости там почала швиденько, гратись з дітьми в дворі разом, зі своїми братами. А тоді вже бувало що пригадувала тебе, але скажу правду: не думала що колись тебе ще побачу.

- А я, - признався Володя, - їхав ось цією самою дорогою і думав про тебе тоді коли повертався з татом додому. Просто думав собі: чому та мала Сова мені в голові сидить...? Не міг зрозуміти що воно таке, а виявилось що вона моя доля. Вже коли я фотку побачив в Ольки, так глянув і подумав: як вона вже виросла, така учениця вже стала. А так хотів тебе побачити живою, що просто не можу пояснити звідки таке бажання в мене появилось.

- Буває так в людей інколи, але не часто так відбувається як наприклад в нас.

- Про нас Аліса, можна написати книжку, щоб люди читали і розуміли як воно буває. Можеш тата мого запитати, але якщо він пам'ятає таке, ось тоді коли ми їхали, я його питав чи воно є дуже погано принижувати когось і сміятись над кимось. А тато ще мені розповів про якогось однокласника, що коли той покривився якомусь жебракові, зразу в люк провалився на тротуарі. Так що я коли питав, тоді мав на увазі тебе, як тоді стралась Олька тебе принизити переді мною. Вона не знала як мені противна така її поведінка, хоча я тому сказав їй про те все був. Ось така історія наших молодих літ...

- І як ти б назвав такий твір, коли б так все описати?

- А хоча б «Сова і Гриб», - спонтанно висказався Володя.

- Звучить як казка якась.
- Тоді ти придумай, може ти щось вірменське знаєш, чого тут ще не чули ми.
- Потрібно подумати.
- Думай, до Львова ще повних сто кілометрів; маєш час.
- Хочеш, я тобі розповім свої дитячі думки, чи може воно мрії такі були в мене...
- Давай, щоб я не хотів дрімати.
- Одного разу пам'ятаю, там в тому селі де я була, вийшла так ранком, сіла на такі кам'яні сходи і відриваю шкірку апельсина. Дивлюсь, а кіт сидить і водить очами по небі. А вгорі там птаха літає, досить так високо такими колами постійно, але небо чисте таке блакитне і видно гарно.
- Сова може літала?
- Ні, не сова. Ранок був, які сови в такий час, - Аліса посміхнулася з своєї розповіді.
- Припустимо якась інша птаха.
- Мабуть орел був, тому що крила розпростерті і так кружляє високо. І час від часу та птаха подає свій голос, а вже згаданий кіт, він лежить на сонці і коли почує голос, так гляне за птахою і спостерігає лишень. А я собі думаю: птаха вона не є міцна істота, як скажімо лев, чи кінь. Також її може зловити якийсь звір, але в неї є те, чого немає в тих великих тварин, яких вона боїться.
- В неї є крила.
- Правильно. В птахи є крила, і вона підіймається на них високо і проблема чи небезпека, залишається там внизу. До неї не може досягнути хижак, який не літає, хоча крила в птахи це не кіхті чи міцні зуби, вони тендітні, і ними вона підіймається завдяки пір'я, але вони її виручають завжди.
- В тебе вже тоді такі думки були філософські?
- Я порівнювала собі, коли людина потрапить в якусь проблему, тоді потрібно якщо не фізично, тоді морально, своїми думками, мріями, силою волі, просто взяти, розпростерти крила і піднятися над проблемою. І знаєш Джанік, багато разів в моєму житті так бувало, що я щось втрачала: змінювались друзі, улюблені місця, мені приходилось щось покидати, але я собі постійно пригадувала про невидимі крила, щоб так над тим усім піднятися і ні про що не жаліти. Подумай як в нас зараз відбувається: скільки сил вкладено в наш бізнес, але тепер я бачу що можливо все розсипиться, але в нас шанс появився, і він в наших дітях, вони нас продовжують в житті. Так що над проблемою потрібно підійматись вгору і не думати про те що втрачилось, а про те що можна ще надбати для себе і для близьких.
- А про нас, ти так і не відповіла мені, - пригадав Володя.
- Що саме?
- Як книжку назвати було б доречно таку, якщо б описати наше життя від того часу, коли наше Жигулі поламалось в Галичі на горі?
- А назвати? Можна так і назвати: «Розпростерті крила», - правда буде там чотири букви, яких я не можу вимовляти так скажімо красноречиво.
- Звучить красиво і зміст глибокий...
- Вже літо скоро закінчиться, - зітхнула Аліса і змінила тему.
- А мені знаєш який місяць найбільш подобається?
- Думаю що серпень, коли ти народився...
- Ні, мені листопад.
- Все зрозуміло, - Аліса взяла за руку чоловіка.
- А мені тоді якось подобалось так, коли я запитав з якого ти місяця, а ти відповіла «ноября», і було тоді в листопаді коли ми їхали, тому що вітер був вже такої вистояної осені. А тоді вечером, такий погляд твій був, просто коли б зараз якась дитина так повторила, я б її взяв так двома руками за голову і розцілував в обидві щоки просто від захоплення і без жодного пояснення на таке.
- Мене розцілуєш Джанік, я та сама що тоді була тією дитиною. Правда окуляри в сумочку поклала.
- Та без проблем.
- А Ольга не ображається на тебе що ти мене вибрав, сказала її мама моїй мамі, що ні ти, ані Пашка їй не подобались, мовляв дуже виховані і правильні.
- А хоча б і ображалась, мені було б все одно. Я не обіцяв на ній женитись так як скажімо Костик нашій Жанні. Але якщо так, тоді ще краще. Воно одне що тобі подобається якась, а зовсім інше, якщо полюбиш. А тоді коли вона тобі сказала щоб ти на крила і на свою Набережну летіла, думаю що все їй стало ясно про нас. А ще каву випив був.
- Я ж то полетіла на Набережну, розпростерла крила і полетіла, але не сама вже.
- З ким тоді?

- З твоїм серцем...

- Точно. Я ж то їду у вагоні кажу до Пашки: мені каюк. Думав що ж таке може бути, а я ж то вже серце загубив; Сова викрала і знялись над Бистрицею вашою на розпростерті крила...

- Як гарно сказано Джанік, - Аліса схилила голову до плеча чоловікові, а він відчув запах її волосся...

За кілька днів, в квартирі Біликів, виникло непорозуміння з сином Вадимом. Справа в тому, що Аліса повернулась додому швидше як звичайно і в той час вона почула випадково розмову у своїй квартирі.

В квартиру було два входи, і як правило мешканці користувались тим, через який відчинивши двері, папало в квадратний коридорчик, а з нього на кухню. Головний, чи як називали самі жителі квартири «парадний» вхід, був завжди зачиненим, хіба коли приїхала які гості і туди їх проводили в простірну залу.

Того надвечір'я, Аліса була перевтомленою і в поганому настрої, а тут трапилось ще в добавок. Вийшовши з ліфту, вона побачила що центральні двері квартири привідкритими. Аліса зразу подумала що мабуть хтось обікрав їх і тому втікаючи не зачинив дверей. Вона зупинилась і стала думати де в даний час діти: а вони повинні були бути в Івано-Франківську, тому що повезли лікарство для діда Ашота.

Раптово з квартири став доноситись голос, вірніше два голоси і стало зрозуміло, що ведеться якийсь емоційний діалог. Аліса насторожилась, підійшла під самі двері. В квартирі було чутного голос Вадима і якоїсь дівчини, але це не була Жанна, а хтось інший. Невідома особа не вибирала слів, вона щось спорила і досить на підвищених тонах.

- А старика ти випхаєш з ними, чи не зможеш?

- Я не знаю, ще ніхто не їде нікуди. – Відказав Вадим.

- Тоді я з Богданом не порву до того часу, поки ти не будеш знати точно. В нього хоча на Підзамче буде квартира, а ти тут сам не знаєш нічого.

- Яка тобі різниця, ти ще і так вчишся, а там якось буде.

- Типу я дивлюсь уперед і там марить щось, я так пригладаюсь і бачу напис ніби такий, коротше розмазня якась, дивлюсь так добре і читаю «якось». Так мені не пре: або я ставлю ставку на тебе, але ти знаєш як все буде, або Бодя стриків своїх пресує. Вже моя стара так мутилась і хотіла бути добренька, так в неї ноги усі витерли. Я собі сказала ще давно: якщо мужика не візьму за жабри як сома, інакше не піде в мене.

- А я що вже сам все вирішую може?

- А старим так і передай: ви повинні мені по наслідству. Я син ваш, чи чийсь других? О, скажи що ти стрший, а мала меншою, а вже виходить за того якогось сера. А якщо тобі хочеться так про кохання, там про романтику, тоді можна, але перше як я сказала. Я повинна бачити куди я просуюсь, інакше не піде.

- Що ти вже так конкретно, якось буде.

- Ти далі своє «якось»? А якісь ще слова знаєш більше?

Тут Аліса, похила головою в сторони, а після того зайшла в квартиру. На дивані сиділа дівчина, в червоній шкіряній куртці, і в джинсах. Вадим ходив по кімнаті. Коли двоє побачили насподівано що Аліса прийшла не вчасно, вони розгубились.

- Мамо, а що так скоро? – Запитав Вадим.

- А що не чекали може?

- Та тут зайшла одна знайома наша, її звати Іра, вона знає Богдана тьоті Тані.

- Я вже зрозуміла. – Аліса стала дивитись на дівчину.

Вийшло мовчання, а так дівчина встала і промовила до Вадима:

- Ну давай, я провалю, а то якась не пруха нині, просто абзац. – Після цих слів вона пішла до дверей, а Аліса поглянула що та навіть не зняла взуття.

- А що це таке було? – Запитала Аліса сина, коли вже зачинились двері з другої сторони.

- Я вже сказав: знайома, знає Богдана і мене також.

- Я вже почула, але звідки знає все решта: про Жаннку, про Костика, про твої права на наслідство?

- Мамо, не роби якогось скандалу з нічого.

- Чому вона тут? Що вона тут в нас робить?

- А якщо вона мені подобається?

- Тобі подобається? Ти бачив її поруч з собою?

- Мамо, мені жінку ви з татом не буде вибирати. Може Жанка вас слухає, а я не Жанка.

- А для Жанки хто вибирав? Хіба не першим Костик запов на неї? Чому ти нас батьків дескредитуєш так безспідставно? А взагалі, я вам доброго бажаю і якщо б я навіть тобі стала вибирати, повір мені: я б вибрала для тебе не таку як тут сиділа недавно. І вона, якщо ти слухав уважно її бесіду, вона не тебе вибирає, а вигоду, а тим більше коли дізналась що твоя сестра буде жити в Штатах. Зараз таких більше чим досить, які шукають спонсорів родинних, так що я вже тут точно правою сину.

- Мамо, Наташка Лемурка така нічого на рожу, але мені просто такі худі ніяк не підходять. Може нехай ще підросте. Я вже думав що її мама такою була, а потому вже стала такою як зараз, але мені фотку показувала Жанка і я побачив що Мері дівчиною була зовсім не такою, а Наташка не пішла в Альбінових, а в Лемурів, тому худа така і ще висока буде напевно більше норми.

- Я не нав'язую тобі Наташку, звідки ти взяв таке?

- Якось боюсь, щоб не вийшло як колись дід Коля розказував про свого стрія Романа, що хотіли щоб він в родині женився. Ні, Наташка так нічого, не подумайте усі, що я вона мені вже зовсім не подобається. А якщо вже усі хочете знати, тоді запитай Жанку, вона скаже в чому справа.

- Так в чому? – Аліса стала дивитись на сина.

- Я не буду; стидно мені.

- Залишимо Наташку, ти мені скажи і пообіцяй що з цією, що тут була. В тебе не буде нічого. Тобі не стидно з такою що так про твоїх батьків відзивається як про сміття якесь?

- А я що женюсь вже що такий скандал зразу?

- Тато ще поговорить з тобою як мужчина з жінчиною.

- А Жанка залишилась до неділі в діда і баби там. – Вадим змінив тему.

- Ти сам повернувся? А може ти її залишив щоб ось цю привести в квартиру?

- Жанка хотіла з Валькою піти кудись там.

- З ким ти сказав?

- Валя, ну дяді Сеньки прийомна донька. Вона там була якраз, ми розбалакались і вже щось там Жанку зацікавила, щоб та пішла з нею на якісь змагання, чи виставу якусь; я вже забув.

- А ось ця дівчина, вона що знає Богдана тьоті Тані?

- Знає. Вони вже давно знайомі.

- А тьотя Таня знає хто в неї в невітки готувиться, і як вона буде брати свого мужчину як «сома за жабри»?

- Мамо, не починай з ними про таке, маєш з нами мороку вже.

- З тобою точно маю. Так ти обіцяєш мені що з нею не будеш мати нічого і я не починатиму з ніким.

- А що тут назвичайного? Знаємось і добре.

- Та не добре сину: сам мені сказав що боїшся драми в родині як було колись поміж Біликами, мене застережив щоб я не починала нічого, а сам куди вліз? Тоді нехай розбирається Бодя з нею, а ти мені пообіцяй щоб я не хвилювалась, тому що в мене скільки всього, навіть не можу розібратись тепер.

- Ой, - зітхнув хлопець і поглянув на маму, - добре, не буду з нею вже нічого говорити як тобі так хочеться. Виходить що Жанка вже виросла, а я ще маленький ніби.

- Слухайся нас, і все буде добре.

Після розмови, Алісі не давало спокою те що вона почула від сина. Аліса подумала можливо щось молоді Лемури проговорились і там щось відбувається про що синові стидно признатись. Аліса хотіла знати, адже донька виходила заміж і входила в родину про яку не так багато зналось їй.

Переодівшись, Аліса взяла телефон і вийшла на двір, щоб син не підслухав розмови. Вона набрала номер дочки і стала чекати.

- Так мамо, - відізвалась Жанна, - я тут залишилась, я хотіла тобі повідомити вже, але думала що ти зайнятою ще на роботі.

- Жанка, все нормально. Мені вже Вадік наш все пояснив. У мене запитання до тебе інше.

- Слухаю.

- Ти сама там, може хто поруч знаходиться?

- Ні, я на балконі тут і дивлюсь на твою любиму Набережну вулицю.

- Тоді скажи мені таку справу: Вадік мені сказав що є якась причина по якій йому не підходить Наташка.

- А що ти вже вирішила його женити також?

- Ні. Я просто хочу знати, може він щось побачив з сторони, щось почув про Лемури, тому що сказав мені що йому самому соромно мені про таке. Виходить що є все ж таки щось. Я не за тим щоб він брав Наташку, просто знати причину хочу, щоб не було чогось такого, як інколи буває і люди скривають в родині такі речі.

- Мамо, вона сама не дуже на нього задивлялась, вона така собі ще вільна пташка-Наташка.

- З нею зрозуміло, але Вадік яку причину знає?

- Ніяку. Просто сказав мені коли я запитала, він сказав що в неї «нульовий» розмір, а йому такі не підходять. А я ще сказала що їй всього п'ятнадцять, а він відказав, що вона такою буде, тому що в неї вузькі плечі, такої вона будови і не пішла в маму, тому що в мамі Мері, розмір нівроку, самі усі бачили. А нашому Вадік, подобаються жінки з б'юстом. Може якщо б сама Наташка його покохала, ми б вже його вламали, але як вона не хоче ще нікого, тоді для чого нам його заставляти. А якщо все так дослівно, в них Костик, він відрізняється і від Сергія і від сестри. Він такий поміркований і дуже хоче щоб в нього була сім'я.

- Ой, що з вами діти, а я ніколи б не подумалась, що наш Вадік, такий цінитель жіночих форм, але вже що маємо те маємо. - Аліса задоволено зіхнула, так як розраховувала на щось більш жахливіше, а те що почула було смішно і з другої сторони зрозуміло, що син не просто так прглядається до дівчат, а має свій смак на такі приємності. Тому тепер стало зрозуміло, чому йому було соромно мамі признатись.

23

Скоріше Білики вже стали були думати що допоки Лемури не переїдуть на нове місце проживання, в питанні одруження нічого не зрушиться. Але все відбувалось зовсім не так, а це тому що батьки Жанни, думали по-своєму, як вони б поступили в подібні ситуації. Але насправді Костик, все розвідував про документи дівчині не залежно від того, коли його рідні переїдуть і де їм прийдеться проживати, тому що він сам вже собі намітив місце проживання і в нього було два варіанти: перший з них, це коли батьки переїдуть жити ближче Нью-Йорка, а йому залишатись у Ватертавні, щоб жити в батьківській хаті, правда будинок був досить великим і все оплатити, було б йому м'яко кажучи скрутно. А другий варіант був простішим навіть: взяти собі не великий апартамент, але також у Ватертавні, і там починати спільне життя з Жанною.

Костик коли повернувся з України, тут же повідомив що взявся за справу, щоб забрати до себе Жанну. А коли дівчина повідомила батьків що вона мабуть скоро поїде в Штати, Володя трохи розгубився, так я подумав що справа займе до двох років як мінімум, а натомість Аліса зраділа такому розвитку подій.

- А ким твій Костик працювати думає? – Запитав батько одного вечора Жанну.

- Він не любить вчитись, хоча мама його хоче заставити. Сергій вчиться на якогось програміста, і Наташка хоче на медика поступати, а Костик сказав що він так як гуцул, любить волю і працювати хоче не з інтелігенцією, щоб носити поглажені сорочки і костюм, а з простими людьми і на природі.

- І скільки він заробить з такими людьми? Він що піде ліс рубати може? - Настроївся батько.

- Йому коли виповниться двадцять один, тоді піде на таку машину як його тато, там платять дуже добре. А до того часу, він хоче працювати на дорозі. В них є якась програма від шатату, що там дуже вигідно і тим більше його друга батько, там начальник. Одним словом вони двоє туди підуть після школи, щось таке як колись мама і тьотя Галя, пішли вчитись до Львова нашого. А там не так як тут: там техніка така дороги робить що люди лиш стоять з прапорцями і рух автівок регулюють.

- Я так бачу, що ми тут зовсім не можемо зрозуміти того стилю життя який там. Та в нас коли батьки вчені, тоді хто б сина відпустив на дорогу робити? Але якщо вигідно, я навіть не знаю вже.

- Костик мені сказав що роблять переважно вночі і зимою мало роботи, зате літом скільки платять, що хватає зимою відпочивати на Флориді собі. А йому подобається працювати на повітрі, на природі, він справді як Лемур з Карпат.

- А ти знаєш Жанка, - батько почувався в бороду, яку не підголював вже тиждень, - твій Костик, мені подобався зразу, а тепер ще більше став подобатися. Думаю що він правий, і для тебе великий плюс.

- Я там не жила ще, але думаю що так првельно як він мені сказав.

- Ні. Ти не зрозуміла: знаєш Жанка, ти вже доросла ніби і я тобі скажу правду: коли мужчина працює в офісі десь, воно ніби круто, але не для його жінки. В офісах постійно секретарки молоді, а вірніше як

каже на них дятько Павло Вівчар, то не секретарки, а секретутки, і вони постійно старіються якісь драми розвернути з начальниками. Воно, так: ще коли люди молоді, ще тоді половина лиха, а ось коли скажімо дружині сороківка, а в нього секретарка двадцять п'ять має, тоді спокуса недобра впливає. Колись я підслухав як мама моя вела розмову по телефону, там в Дублянах, і одна жіночка їй жалілась на чоловіка свого, а мама відказує їй тоді: в мене з тим добре, мій працює на будовах, а там самі хлопці, роботяги і з тим в мене спокій.

- А тієї жінки де чоловік працював?

- Я не питав маму; не знаю. Але напевно десь лікарем, бо вона в аптеці з мамою разом працювала, або в якійсь канторі сидів.

- Я би за таке вбила, - Жанна нахмурила свої вірменські брови.

- Костик не такий, він гарний в тебе буде. Його батьки живуть разом, так що все буде добре в тебе Жанка.

- Дякую тату. Я скажу Костикові, що ти його любиш і вихваляєш.

- Можеш сказати, воно правда. Тепер він не лиш твій, а вже наш Лемурчик, там що ми ним пишаємось.

Жанна з радості підійшла до батька і взяла його за шию, а так поцілувала в непоголену щоку.

А коли вже донька побігла по своїх справах, Володя став думати сам про себе: але моя жінка також працює в офісі, хоча вона постійно їздить більше чим сидить там, але ніби ніколи такого не замічав за нею, хоча мабуть не одному з мужчина приглядалась. Одне що добре, в неї немає часу на пусті бесіди, вона коли з кимось спідується, тоді лиш суто по справі, це вже з своїми вона може вести якісь розмови.

Володя пригадав собі як колись давно, вони вперше сиділи на лавці біля Бистриці в Івано-Франківську, і тоді Аліса запитала чи він для неї просто друг, чи щось ближче як друг. Вона зразу хотіла точно визначитись щодо нього, такої вона вдачі, і любить щоб вирішувати все швидко і конкретно.

На такі думки, раптово відчинились двері і появилась сама та, про кого Володя думав. Аліса була одіта і світло-кремового светра, майже білого. Він був витканий з смужками які тягнулись вгору і комір заходив на шию. Володя підійшов близько до дружини:

- Аліска, тобі так підходить така кофта, ти такою симпатичною в ній.

- Я ж не перший раз оділа, що ти так задивився?

- Аліска, я люблю тебе, а коли ти поїдеш туди з Жанкою, я буду дуже скучати за тобою.

- Я знаю Джанік. Сьогодні в мене будеш, - дружина стала знімати туфлі, нахилилась і зловила лівою рукою за ремінь чоловіка, а так посміхнулась і очима повела на двері спальні.

У жовтні того ж року, плани щодо одруження перемінились. В'ячеслав зателефонував, вечером до Біликів. Було вже доволі пізно, і Володя з Алісою пройшли на кухню де поклали планшет на стіл а самі сіли перд ним, щоб провести розмову по відео.

- Доброї ночі вам львів'яни! – Привітався американець.

- Доброї і вам, - з тривогою відповів Володя, і старався додуматись що спонукало так пізно викликати їх і тим більше що в так званого свата, був якийсь незрозумілий, а вірніше веселий, як для такого випадку, настрій.

- Ви ще не заснули?

- Ні, ще не спали. – Відказав Володя.

- А то я бачу що вже в халаті господиня і окулярів не має на очах, подумав що спали напевно.

- В нас вже без десяти дванадцята, але ще не спимо.

- Володя, і Аліса, чому я так посеред ночі, в нас одна справа.

- Ми вже так зрозуміли що не просто так; ми уважні. – Володю не покидала тривога.

- Зараз підійде Машка, але вона ще десь в магазині, а я не хотів чекати щоб ви не пішли спати вже. Вона мені говорить по телефоні: набирай львів'ян, а я підтягнусь зараз.

- У вас все порядку? – Не видержала Аліса, яка не любила довгі вступи, а завжди практикувала зразу переходити до основної теми.

- В нас воно так, але наш жених розчарувався тому що довідався що коли все зробить, треба йому чекати трохи довше. Може навіть до двох років.

- Я так само думаю, - признався Володя.
- Ми то так думаємо, але він не хоче так думати. Я не знаю чи йому Жанка сказала, чи він сам так собі постановив, поки документи будуть робитись, він хоче поїхати туди до неї.
- Тоді, я запитаю що вона йому сказала, - якось відчуваючи незручність, відказала Аліса.
- Якщо хоче приїхати, тоді може, - відказав Володя.
- Ні, я з Машкою придумали інший варіант. Як ви знаєте, Мері моя досить ризикована особа, і вона підкинула ідею. Ми нині про теке говорили і я тут же набрав вас, бо наш жених робить проблему з тим.
- Так яка ідея? – Запитала Аліса, зрозумівши що В'ячеслав доволі водить колами в розмові.
- В нас зараз вже з грудня Машка іде працювати туди, переїде, а я ще тут буду може два місяці, тому що почали будову одну велику і роботи досить в мене. Також тут залишиться Костик зі мною, а за малу нашу ще вирішимо. Сергій там живе де вчиться, а в нас якось так виходить.
- А ідея яка у вас виникла? – Повторила Аліса.
- А, я забув. Ідея такого роду. Розумієте одне одному не поміха, якщо так зробити, тоді документи можуть робитись, а діти жити, але якщо вже тут, тоді...
- В'ячеславе, - Аліса зітхнула, - давайте все по порядку і поволі, я хочу зрозуміти.
- Ану, хвилику. О, Мері моя появилась, зараз вона пояснить як слід. – В'ячеслав встав за столу і вийшов кудись в інше приміщення.
Поки ніхто з Лемурів не появился перед камерою, Аліса поглянула на чоловіка, розвела руками, видихнула повітря вгору, так що її розділене волосся порухалась. Але незабаром почувся шум і двоє Лемурів прошли в кімнату, Мері сіла напроти камери.
- Доброго вечора вам, як ви там?
- Нічого, добре, але не знаємо як у вас там справи. Нам вже почав В'ячеслав розповідати що у вас якісь переміни, хочемо почути конкретно що і як. – Висказалась Аліса і стала чекати.
- Ми подумали, щоб ви обидві, спробували поїхати в консульство і просити візу в гості. Так ти Аліса маєш бізнес, а Жанна вчиться в школі і іде з тобою подивитись на Америку, думаю що ваше прохання буде задовільнено. Чекати два роки Костик не дуже готовим, хоче туди їхати. Якщо вас не відпустять, тоді вже він зробить щоб викликати Жанку, так як наречену свою.
- А коли нам відмовлять, такий крок зі строни консульства не пошкодить на документи їй? – Поцікавилась Аліса. – Щоб чого гіршого не натворити нам таким поспіхом молодих...
- Ні, зовсім нічого воно до того немає.
- Ми так зрозуміли, що Жанка вже залишиться там жити, а я повернусь назад.
- Так, все правельно. Я не хочу сама жити на новому місці, так що ти Аліса будеш зі мною і Наташка також моя, а Жанка з Костиком будуть там у Ватертавні, будуть тата доглядати поки не переїде до мене. Тут зробимо весілля, гостину і все буде окей.
- Навіть не знаю, хоча ідея заманлива я вам скажу, - Аліса посміхнулась і справді зацікавилась.
- Вони розпишуться і зразу на вас Жанка подасть документи, так що ти поживеш тут, повернешся за своїми, а тоді усі переїдете сюди.
- Слухай Мері, видно що ви американці. Так впевнено можеш розкласти на роки вперед, видно що ви живете в державі в якій закон і стабільність, не те що ми тут від виборів до виборів. В нас самі знаєте як відбувається: один президент, одні порядки, вибирають другого, той заводить свої порядки.
- Бізнесменам дають візи американці. Ти Аліса, візьми документи, кредитні картки, все щоб довести яка ти крута леді там. А так як ти справді такою, тоді повинно все нам вдатись.
- Я навіть можу взяти з міському документи, мене ж тут знають багато хто.
- Але поїдете до Варшави в консульство, думаю так буде краще для вас.
- Вже буду мати над чим думати і не зможу заснути сьогодні. – Промовила Аліса.
- Я ж сказала своєму Лемурчику, щоб завтра вам все пояснити, а він був дома і з Костиком вели бесіду, і під впливом емоцій, поки я повернулась з лікарні, він тут же вас набрав.
- Я ж бачу що ти в якомусь зеленому вбранні, це спецодяг такий у вас в лікарні? – Запитала Аліса.
- Так, це така наша уніформа.
- Ой, коли В'ячеслав сказав про молодих, я вже подумала що Жанка щось наговорила чого не повинна, думаю я їй випишу зараз. А тут у вас ідея нова, досить приваблива навіть.
- Все тоді, ідіть спати, тому що у нас ще вечір починається лишень.
- Добре тоді, ми ту все обдумаємо і будемо вирішувати з тим. Скажіть Костикові, що задля його бажання, ми постарасьмося, - пообіцяла Аліса.
Після розмови, Володя промовив до дружини:

- Що ж Аліска ти моя любима і єдинна, виходить хоча Костик не мій син по крові, але увесь в мене пішов: не може без коханої як я колись не міг без тебе сидіти в Дублянах. Не те що ти сиділа в своїй Вірменії, дивилась на птаху з розпростертими крилами, а мене вже не думала що колись ще побачиш...
- Прости що призналась про таке, зате коли вже в Ольки побачила, а ще коли каву випив мою, зразу зрозуміла хто моя доленька. А тоді що я могла вирішувати, а ще так далеко у Вірменії? Сиділа собі така дівчинка, відривала частинки від мандаринки і мріяла собі...

25

- Після тієї розмови, Аліса собі надумала щось і стала вести розмову вдома; в той час були усі четверо.
- Я все обдумала і мені так здається що Мері в одному не правою все ж таки.
 - Ти про що мамо? – Поцікавилась Жанна.
 - Вона сказала щоб ми їхали до Варшави просити візу в американців, а я думаю що потрібно просити нам тут у Києві.
 - Але ви не в наших просите, а в американців і яка різниця в якій країні? – Запитав Вадим.
 - Послухайте мене і розсудіть самі: влюбій країні, де знаходиться американське консульство чи посольство, вони мимоходом беруть до уваги потреби, побут, стиль життя мешканців тієї країни, в якій вони знаходяться.
 - Для чого їм таке? – Не здавався Вдим.
 - Ось послухай і подумай: якщо давно хтось хотів виїхати з Союзу, і його відпускали скажімо органи свої, тоді американці зразу перевіряли таку особу на наявність шпигунства, тому що обидві країни, шпигували одна за одною. Якщо хтось просить візу з Афганістану, вони його перевіряють чи він не має відношення до терористів: хто йому телефонує, хто йому родина, друзі і так далі.
 - Хто в Афганістані телефон має? – Відказав Вадим.
 - Закрийся вже ти! – Вигукнула Жанна, - дай мамі сказати що вона хоче і вчись від неї, поки ми ще тут і не поїхали в Америку.
 - А якщо їде хтось з України зараз, - стала продовжувати Аліса, - тоді вони не перевіряють такого скажімо на тероризм: халіфат, джихад, зв'язок з Хезболлою, Аль-Каїдою, і Вартою ісламської революції, також не запідозрюють такого в шпигунстві чи чомусь подібному. Українців не хочуть впускати в Штати, тому що вони там залишаються для того, щоб нелегальним способом заробити грошей, або залишитись там жити.
- Коли ми поїдемо до Варшави, їм не буде так скажімо яскраво світи в очі доводи про те що у нас тут бізнес, а ось в Києві, ми зможемо довести такі важливі пункти: ми не намірені там залишатись, тому тут маємо справи, ми їдемо до родини, тому що все ж таки Мері, троюрідна сестра татові і цього ніхто не відміняв. А ще тобі Жанка, потрібно взяти фотки де ти з молодими Лемурами, мовляв: вони були в нас тут, а тепер тобі до них хочеться. Не будемо признаватись що Костик вже в четвертому поколінні, хто там буде розбиратись в такому. Але про бізнес, саме я можу себе підстрахувати тут у нас, в Україні.
- О, Жанка, - пригадав Вадим, - ти покажеш ту фотку що я зробив тобі і Наташі разом там в Сенівирі. В Америці таке зараз модно дуже.
 - Тихо вже будь нині, - Жанна засоромилась і щоки так почервоніли, що Аліса здивувалась і не залишила такий момент без уваги.
 - А в чому справа?
 - Ніхто нічого не буде таке показувати. – Відказала Жанна.
 - Я скажу, - вмшався Вадим, - наша Жанка до знимки просто обняла Наташку, так як в нас дівки не раз подружки роблять селфі собі, а я зняв їх. Наташка говорить нам: в Америці неправильно б зрозуміли таке, що дівки обнялись. Коротше подумали б що вони обидві, іншої орієнтації.
 - Ой з тією Америкою, все в них якось навіть не знаю. Але добре було б щоб я завтра це все обговорила з Мері, по поводу куди їхати краще, тому я собі так думаю тут, а там бачите які в них погляди?
 - Та в мене з Пашкою таких фотографій може з тридцять штук, що ми руку на плече чи на шию ставили як пацани, як друг друзіві, - сказав Володя. – Хоча не показуй нікому там, що ті американці подумують.
- Усі почали сміятись на цілу квартиру.
- Часи міняються і звичай в людей також. – Промовила Аліса.

Після тієї розмови, усі повечеряли і пішли спати.

Зранку наступного дня, саме коли в Америці був час обіду в лікарні (а про нього знала Аліса), вона набрала на кілька хвилин Мері.

- Привіт Аліса, - відізвалась сваха і вмикнула камеру телефону.

- Я на кілька хвилин. - Аліса все переказала те саме що вчора на кухні своїм. Мері вислухала і відказала:

- А знаєш що, я таки зараз зателефоную до такого Ельмана, він колись робив мені документи тут. Він вже на пенсії, тому що з сорок четвертого року, але має практику в такому, працював постійно з емігрантами і їхніми візами. Думаю він якусь свою версію скаже.

- Тоді мені повідомиш. – На прощання сказала Аліса.

Того вечора, коли вже був час щоб Мері поверталась з лікарні, Аліса почула виклик.

- Слухаю уважно, - відізвалась Аліса.

- Знає що сказав мені Борис Станіславович?

- Хіба коли ти признаєшся, тоді буду знати.

- Сказав мені, що ти дуже розумна людина. А ще сказав щоб я висла тобі фотки, що я тут в кардіології, щоб вони побачили що ти крута і я також маю нормальну роботу тут.

- Але ти ж сама на фото будеш, а коли подумують там що я б могла з інтера взяти якісь фотки і їм показати.

- В тебе ж є знімки що ми у вас, просто я там не в лікарському одіта, але людина ж та сама.

- Ой, точно. Як я не додумалась такого, добре що твій Станіславович не почув; подумав б про мене протилежне зразу.

- Так що збирайтесь, беріть документи, фотки з великими босами, депутатами, мерами і до Києва.

- Марійка, в мене є нескромне запитання, навіть незнаю чи питати.

- Питай обов'язково.

- Якщо на знімках є Костик і Жанна і вони обіймаються, можна показувати? Ми ж будемо наголошувати що до родини ідемо, можуть не зрозуміти правельно нас.

- Американцям чим більше такого, тим краще для вас. Головне щоб не показувати як на кухні посуду мис Жанка, ще подумують що там в ресторані працює і в Америку хоче їхати заробити десь на кухні. А різні роваги, молодь там, спортивні ігри, одним словом різного виду кайф, приймається тут прозитивно. Жанка повинна виглядати як донька оліархів. А ще з собаками, котами, попугаями, нехай фотки зробить.

- Добре що ми обговорили таке питання. А собаки є в Дублянах кілька штук, Жанка поїде знятись з ними.

- Добре що ти додумалась до такого щоб в Києві просити візу; що не кажи але як сказав один тут дятько з Абхазії такий Аркадій Ілліч: Кто дышал воздухом Кавказа, той умный и обоятельный. – На прощання сказала Мері.

В середу п'ятнадцятого листопада, Володя ходив в Києві під Американським посольством. Він став слухати як якісь мужчини розповідала як три тижні тому, в місті відбувся теракт в якому загинув полковник та постраждали ще три особі. Володя став розпитувати мужчин причину такого випадку, і коли один почав розповідати подрібно як відбувалось, другий трокнув Володю за плече і сказав:

- Пане, до вас напевно якась дівчина махає рукою.

- Хто махає? – Володя оглянувся і побачив Жанну яка бігла до нього, а за нею ішла Аліса. Він тут же залишив мужчин і направився до своїх:

- Тату, ми маємо їх, - дочка запищала з радості.

- Кого маєте?

- Візи в Сполучені Штати. Мама на шість місяців, а я вже там залишусь але тихо, - дівчина оглянулась на будинок, щоб хто не почув її намірів.

- Аліса, що дали візи вам? – Володя підшов до дружини.

- Хіба на бачиш скільки там радості? – Аліса посміхнулась та повела очами в сторону дочки.

- А як там обійшовсь вам?

- Я коли подала йому усі папери, знімки, сказала до кого хочемо поїхати і так дивлюсь на того мужчину і стала просити: зробіть мені подарунок на моє день народження. А він так глянув що я таке йому сказала, а тут Жанка пояснює: сьогодні в мами день народження. Він тоді поглянув в паспорт яка дата народження, знову на знімки і говорить: А ваша дочка схожа до родини, яка у вас там. Я йому відкакую: в них син одружується, ось цей такий вродливий, хочемо на весіллі побути. Вдома чоловік залишається мій і син також, а ось вона не відпускає мене саму, дозвольте їй також.

- А той сер мене питає – стала захоплено розповідати Жанна, - Чому маму саму не відпускаєш? Я йому пояснюю: це тато маму не відпускає, просто мама бізнес-леді і не хоче признатись в такому вам. А тато сказав, якщо мені дадуть візу, тоді мама поїде, а коли ні, тоді ніхто не поїдемо. А я ще таку сумну гримасу зробила, що він аж посміхнувся і говорить мені: розумний твій тато, що твою маму, саму не відпускає.

- А тоді мене запитав, - промовила Аліса, - чи Мері моя сестра, а я відповіла що мого чоловіка, просто він занятим в бізнесі і може поїде колись пізніше.

- А він що тоді?

- Подумай сам Джанік, якщо б моя сестра там проживала, якось було б невпевнено, мовляв хто його знає, може не повернеться до чоловіка, з сестрою там буде, а тут твоя сестра і вона не захоче щоб брата дружина, не поверталась до чоловіка.

- А він хоча питав в якому поколінні Мері сестра мені?

- Ні, він коли переглянув знімки, так промовив: Бачу тісні контакти поміж вами. А я йому: ось на весіллі просять нас, просили щоб хоча хтось приїхав, а ми вас просимо. А він посміхнувся і говорить: Що на весіллі також мене просите? А я відкакую: будь лaska, будуть вам там раді.

- Ніби мужик все зрозумів, хоча насправді нічого не зрозумів.

- Але це все що ми тобі розповіли, воно не головне, а ось як мені прийшло на розум раптово, думаю що зіграло вирішальну роль і вага його роздумів схилилась в нашу сторону.

- А що саме? – Володя як ішов поволі до автомобіля, зупинився.

- Під час промови з ним, я так глянула, а там на тумбочці в нього стоїть така меленька менора. Тоді я так ніби між іншим промовляю: нам в Сполучені Штати лиш щоб на весіллі побути, тому що весною нас просять в Хайфу, а там ми вже між своїми почувасємось. А він так зупиняється і питає: А хто у вас там? Я відповідаю що брат рідний, і вже другий їде до нього також. А він мене питає знову: а по якому статусі ваш барт поїхав туди? Я йому відкакую: на постійне місце проживання. Тоді він так глянув на мене і на Жанку, напевно подумав що ми також маємо єврейського досить. Питає мене: А тут маєте брата на фото? Я йому відповідаю що є в мене на телефоні, але якщо він дозволить користуватись тут в приміщенні телефоном. Він відказав: Окей, я вам вірю. Після того вже нічого не питав, а взявся робити нам візи.

- Напиши Жанка Костикові, але там ще він спить може . – Володя став рахувати години, загинаючи пальці рук. – Але що воно відбувається тепер в Біликів, якщо б моя баба Ліда встала і подивилась. А Таня моє думає що Жанна поїде десь через півтори року, скажу нині, вона не повірить просто.

- Тьотку Таньку як кажуть москалі «Кондратій» хватне зразу, - пожартувала Жанна. – А ще вона не повірить як на їхніх собак дивився той сер, сказав що в нього є якийсь собака, але я забула породу. Я ще так йому закинула: скучати будуть коли я поїду, мої четверогогі друзі.

Коли вже усі троє виїхали, Володя запропонував десь посидіти в ресторані, щоб відмітити таку справу, але Жанка стала просити щоб їхати швидко додому, тому що зараз Костик піде в школу, а поки вони приїдуть він повернеться і буде чекати на розмову з нею по відео.

Дорогою Аліса стала думати як тепер все розкласти на свої місця, тому що поїздка яка намічалась на наступний рік, перенеслась на скоріше. Але її думки перервала Жанна, яка сиділа заді і обняла маму, пропхавши голову поміж спинки сидінь.

- Мамо, я добре що ти мені сказала тоді, щоб я вивчила те правело.

- Яке правело?

- Щоб я тоді коли ми їхали в Мукачево, сказала Костикові що поїду до нього, коли він мене покличе за собою. А тепер я таки поїду.

- Вийдеш ти за Костика свого, а нам ще Вадіка кудись потрібно намістити. Ти хоча слухнянною в нас, а з ним не знаю як бути навіть. Як почне водити таких як недавно був привів, я тоді сама не знаю як зможу щось направити...

- А я йому знайду якусь гарну міс в Штатах, таку як йому подобається.

- Звідки тобі знати які йому подобаються?

- Щоб не худою була і розмір мала відповідний.

- Якщо так, тоді вже маємо якусь мінімальну орієнтацію, - Аліса посміхнулась і погладила дочку по руці, так як Жанна обняла маму разом зі спинкою сидіння, і схрестила руки в неї на грудях.

Усі близькі і рідні хто знав про справу весілля, думали що Аліса з Жанною поїдуть в Штати десь мабуть після усіх зимових свят, а може навіть весною, але так не відбулось. Аліса стала тут же збиратись в дорогу і вже через три тижні, а саме на сьоме грудня, було куплено два квитки в Нью-Йорк.

Справа в тому, що з першого грудня, Мері вже стала працювати в одні з лікарень пригорода НьюЙорк Сіті, і вона переїхали жити разом з дочкою в містечко Кінгс-Пойнт, яке на північному заході Лонг-Айленда.

Знайти житло і допомогти влаштуватись на новому місці, допомогла давня знайома, яка навчалась на медика разом з Мері, а тепер працювала в тій же клініці. Звали жінку Ева, і її батьки були родом з Кракова, хоча по нації слов'яни з українських земель і православної віри.

Навколо нового помешкання, була всюди вода, тому роботи з яхтами для В'ячеслава було більш чим доволі, хоча він ще залишався на якийсь час в Ватертавні. Також було узгоджено, що після весілля, Костик з Жанною будуть мешкати саме у Ватертавні, а В'ячеслав ще якийсь час працюватиме на своєму місці, а так переїде вже до дружини і доньки і це займе не більше двох місяців часу, тобто до ранньої весни.

Старший син Сергій, навчався і не жив вдома в даний час, хоча міг приїхати на вихідні, тому що навчався не далеко від дому, всього сто десять кілометрів, а по американських мірках, це одна година на автомобілі, рівно на північ по шосе під номером «81».

Перш чим приїхала Аліса з дочкою, вже було домовлено дату весілля, а так як все вирішували Лемури, за винятком того що Аліса хотіла дати грошей, Мері сказала що гроші хіба нехай залише дітям на перший раз, а з весіллям вони все вирішать щоб було зручно для усіх.

Весілля Лемури вирішили робити на старому місці, тобто у Ватертавні, там було простіше домовитись про ресторан і також тут проживало більш знайомих які знали з В'ячеславом і його дружиною, а особливо однокласників самого Костика і друзів Сергія та Наташі. А коли вже Аліса з Жанною придбали квитки, тоді Костик замовив ресторан і це було на дату в суботу тринадцятого січня 2018 року.

Костик хотів скоріше, але Білики, особливо в Дублянах батьки Володі, стали вговорювати, щоб не робити весілля на українське Різдво, тобто тиждень скоріше, Володя передав таку пропозицію В'ячеславу і той погодився щоб поговорити з сином і продовжити на тиждень вперед. Так що в результаті такого рішення, в Жанни було доволі часу, цілих п'ять тижнів, щоб трохи привикнути в Штатах і тоді вже стати дружиною Костянтина Лемура.

Було потрібно запросити людей з якими працювали Лемури і ще близьких знайомих, і таких назбиралось більше сімдесяти осіб. Також повинні були приїхати з Нью-Йорка люди, які колись допомагали на початку Лемурам, яких сама Мері переконливо просила, і таких було кілька сімей. По поводу гостей з Нью-Йорка, Мері провела розмову з Алісою особисто, і це було вечером в суботу, двадцять п'ятого листопада:

- Які новини чи зміни, відносно всілля? – Поцікавилась Аліса в свахи, після того як привітались.

- В нас людей ще прибавилось більше, воно приїдуть, - промовила Мері.

- Ви там знаєте і як зробите так ми згідними, - скромно відказала Аліса.

- Ми запросили таких Ельманів, я колись жила в них коли приїхала. Правда та сама місіс Айнес вже померла, шість років тому як ми їхали на похорон, але її син з дружиною будуть. Він є той самий Борис Станіславович, бувший адвокат. Також я знайшла Левчуків, але як вже мені Ліза виписувала, прочесала як малу дитину. Я ще таке могла від своєї мами почути колись, коли четвірку отримувала в школі.

- А що таке відбулось, що тебе так прочесала якась Ліза?

- Ми з ними загубили зв'язок, а вона нас шукала тому що цього року літом, їхній син женився, такий молодий, йому лиш сімнадцять, тому що Русланчик їхній з двохтисячного року. Виходить молодшим від нашого Костика на три роки. Батьки дівчини, вже тепер невістки Левчуків, з Івано-Франківська, і Ліза хотіла щоб ми на весіллі побули, познайомились з земляками, тому що виходить так, що Ліза сама, її

свати, і я також, усі з одного міста. А зять Лізи, між іншим, він зі Львова, так як Володька твій, так що коло замикається наше тут. Виходить яксь цікаво: Кавказ – Івано-Франківськ – Львів.

- Вже нас познайомиш з тими людьми, коли приїдемо.

- Ой, там ще я просила Гурменів, також Любчик наш земляк, а жінка його Ріта, але крута леді, тобі саме вона до компанії, про бізнес буде з ким потолкувати.

- А в якому вона бізнесі?

- Ювелірний, золото, срібло, і все що з тим.

- Цікаві там земляки у вас виходить.

- Але вони не у Ватертавіні усі, а тут коло Нью-Йорка. А так як ти тут зі мною будеш проживати, тоді в нас компанія буде нівроку. Але якщо серйозно, ті самі Левчуки, вони дуже гарні і культурні люди.

- Вже не довго залишилось нам і все побачимо своїми очима, - відказала Аліса.

Одним словом в Штатах чекали на наречену і все було майже готовим, лиш потрібно було вибрати сукню для Жанни і електронною поштою, розіслати запрошення.

З друзями, також Костик вирішив разом з Жанною, і першою повинна була бути Наташка, (так як в Штатах так практикують, щоб рідна сестра нареченого чи нареченої, була дружкою), а другою погодилась бути та сама Аврора, яка дружила з Сергієм, вірніше сама Жанна її вибрала, тому що хотіла bliще з нею бути знайомою.

А в Україні, таку подію, знайомі Біликів не сприняли однозначно, були люди які хитаючи головами ухмилялись мовляв, це не що інше, як такий собі бізнесовий план і розрахунок самої Аліси, вже коли вона побачила що тут не дуже з її бізнесом іде гаразд, зарзу використала нагоду перебралась кудись на зручніше місце, хоча хлопця який женився на Жанні, не бачили багато хто знав Біликів, але поглянувши на Жанну, без того було зрозуміло, що молода дівчина заслуговує на такого жениха і тут не має чогось надзвичайного.

У Львові, одна вчителька в школі, почала сварити на Алісу яка та такою легковажною і коли потрібно учениці закінчити навчання, посеред такого періоду, та відвозить дочку кудись за кордон, на що Аліса навіть не стала відповідати, просто поглянула на протертий костюм вчительки, яка працювала і була віддана освіті тілом і душею, а сама не могла заробити навіть, щоб нормально одітись в школу.

Коли вже все було домовлено, і залишалось до рейсу всього два дні, Білики поїхали щоб Жанна попрощалась в Івано-Франківськ до Азарянів, також вона зайшла до Ольги, щоб також попрощатись, як повинно бути в людей. Правда прийшлося підказати нареченій, щоб менше ділилась в Сосоновських про своє вінчання, так як Аліса розуміла що хоча задля виду люди похваляють такий поступок, лиш насправді все до точності навпаки. Аліса розуміла що так як Ольга ще здавна заздрила їй, так само тепер нічого не змінилось у відношення до Жанни, але піти було потрібно, щоб опісля не було зайвих бесід і нарікань в родині в такій справі.

Сьомого грудня, коли вже Володя попрощався з Алісою і Жанною, він разом з сином Вадимом, виїхали з Варшавського аеропорту, в нарядок додому. Володя був сумний, так як він знав що донька залишиться вже там проживати і він думав собі чи на добро ось ця вся драма, яка пішла по його родині...

- Тату, - обізвався Вадим, щоб розвеселити батька, розуміючи його по вигляду обличчя.

- Що сину?

- А ти знаєш як називається цей аеропорт?

- Не знаю. Якось мама казала про той в Нью-Йорку, якісь букви називала, імені якогось президента, а про цей я не знаю.

- Цей називається імені Федеріка Шопена, був такий польський композитор і піаніст.

- Щось чув про таку людину. Але я думаю що аеропорти повинні називати іменами пілотів відомих, або авіаконструкторів. При чому тут піаніст до літаків, чи президент?

- А нам в школі давніше одна вчителька розповідала про нього, про того піаніста. В нас така була гарна вчителька, дуже розумна, знала мови різні, і нам одну історію про цього композитора розповіла.

- Як звали вчительку, я знав її?

- Леся Степанівна, вчила німецьку мову в нашій школі.

- Так яка там історія була з тим піаністом?

- Він жив також у Франції і подружився з однією письменницею яку звали Аврора Дюпен. Вона була старша від нього, але він її любив. А вона дуже була така прикра напевно, тому що так сталося що він дуже страждав через неї, і молодим помер.

- А на маєш тобі, - посміхнувся Володя.

- А я питав про дружку яка буде в Жанки, її також звати Аврора.

- Мене також щось скоріше Жанка питала про якусь Аврору.

- Жаль що вона поїхала. Знаєш тату: не раз ми цапались з Жанкою, але мені вже скучно без неї...

- А що я маю казати сину. Як мені без мами і без Жанки прожити тепер?

- Мама повернеться до нас.

- Через половину року. А це не тиждень сину.

- Я буду тебе підтримувати тату.

- Знаєш сину, ось так само я їхав ще малим, мав одинадцять років з своїм татом, а твоїм дідом Колею. Ми так вели бесіду про нашу родину, тоді була одна драма в нас, а тепер друга драма, протележною тій що була. Там не любились і хотіли жити одні від одних подальше, щоб не бачитись, а тепер вийшло так що полюбились і хочуть жити разом, щоб бачитись постійно. Хіба не чудо якесь сину?

- Я знаю, все мама наша так зробила; мама мудра дуже і гарна на усі випадки.

- А коли мама захоче щоб ми не жили тут а в Америці, там де Жанка з Костиком, ти також будеш рахувати за розумне рішення?

- Мені тут подобається, але мама правою про наше майбутнє. Навіть як вона сказала одного разу: якщо б так в Америці землетрус зруйнував їхню квартиру чи хату, там скільки б заплатили, що людина мала зразу нову хату і більшу набагато. А в нас що дадуть за таке?

- Тут правда; мама тут правою.

- Я думаю що коли я і Жанка будемо її слухати, тоді все буде окей в нас.

- А колись як я її побачив вперше, яка вона була бідненька, хвора, в тих окулярах. Я так відчув жадь до неї, якось так мене взяло за серце, до тепер пам'ятаю. Так буває що гляну на неї і не віриться що це та сама людина. Добре що я тоді пожалів маму, а тепер вона в нас така дама; уся родина пишається нею.

- Ми з Жанкою також.

- Казав мені мій тато колись: В яку родину підеш, таке і твоє життя буде. Так що я тобі так само кажу тепер: дивись як батьки живуть, тому що діти так само часто ідуть тією дорогою що батьки, а про Лемурів, а вірніше про Альбінових, ми знаємо все ж таки трохи і тому надіюсь що Жанка приживеться там з ними.

- А я б хотів щоб женитись на такій, щоб так жив я в ви двоє з мамою. Може не бути в бізнесі, я сам буду робити, але щоб характером зійшлась зі мною нормально.

- Дивись добре сину, а то зараз знаєш якого всілякого розвелось на тому світі... – Володя зітхнув і поглянув на Вадима.

- А Костик сказав що його дід, Сергій звався, загинув в Афганістані колись, ще коли Костиковій мамі було одинадцять років всього.

- Ану почекай! - здивовано майже вигукнув Володя.

- Що таке? – Не зрозумів Вадим батька, подумавши що той щось забув в аеропорті.

- Скільки років було Маші тоді?

- Казав що одинадцять.

- Казав мені колись мій тато а твій дід, що математика цікава наука, а я не вірив.

- А причому математика тут?

- Зараз, почекай нехай подумаю... Виходить що коли я їхав тоді вперше в Івано-Франківськ, ми підвозили якусь жінку і вона нам розповідала про якогось що загинув в Афганістані солдата, а я тоді також мав одинадцять років. Жінка нам побажала «щасливої дороги», а нам машина поламалась, але саме цей випадок привів нас на подвір'я де також приїхала в гості в той день твоя мама.

- А що вона могла знати про Костикова діда?

- Ні, він ще тоді живий був. Костикова мама з сімдесят п'ятого року; вона з липня. Виходить що коли її тато загинув, тоді був вісімдесят шостий рік, тобто три роки після того, як я побачив вашу маму в Галичі.

- А мама тоді напевно вже в Спітаку жила, - підрахував Вадим.

- Так виходить, тому що мама ходила також в школу з сімдесят п'ятим, вона ж з листопада, і провчилася не повних три класи. Вийхали вони в місяці лютому, вісімдесят п'ятого, а в червні, вісімдесят дев'ятого повернулись. Прожила мама у Вірменії чотири роки і чотири місяці.

Добре пам'ятаю що вона в своєму першому листі, немов просила пробачення що пише російською, і написала була що лиш три класи провчилася була тут в нас, хоча насправді без однієї четверті.

- Так все запам'яталось, - здивувався Вадим.

- Знаєш, якщо інше якое не тримається голови, а все що відноситься до мами вашої, пам'ятаю просто ідеально.

- А я також пам'ятаю що нині сьоме грудня, і колись в такий день був землетрус там у Спітаку.

- Точно, сьомого був. Ти хоча на половину, але вірмен правельний, адже кожен вірмен пам'ятаю таку трагічну дату; молодець ти в нас.

- Я думаю що ми двоє будемо скучати за Жанкою і за мамою.

- Я вже сину скучаю, хоча вони ще летять в даний час над Європою і ми їдемо ще по Європі також...

В самий день весілля, в Івано-Франківську, вирішила Наталя Альбінова, щоб зробити гостину. А так як тут проживало дві родини, тоді було узгоджено щоб Володя з сином, а також з батьками, приїхали туди до них. Також була запрошеною Таня, але вона відмовилась по тій причині, що мама Віталія, Емілія Войцехівна, знаходилась важко хворою, і якое було не етично залишити її саму і поїхати веселитись.

Закарпатці, тобто дід Костика, Місько Лемур, такж не мав здоров'я для дороги, тим більше що в горах випали сніги і йому їхати через перевал, не було так просто. А зі Львова, повинні були приїхати всього четверо, хоча Володя запросив свого давного товариша Павла Вічара, тому що той в даний час проживав сам, так само як тимчасово Володя. Вадим залишився вдома і сказав що буде дивитись по відео.

Гостину погодилися зробити в Альбінових, хоча Азаряни також пропонували, але вже так як Наталя Романівна запропонувала першою, вона сказала щоб коли що вони приготують, взяли до неї. А ще вона просила щоб прийшов також Арсеній з дружиною, прийомною донькою і своїм сином, так як Рустам вже поїхав був в Ізраїль до брата і його не було в той час вдома.

Наталя Романівна вже робила гостину подібно коли її дочка була втекла в Штати, а за нею поїхав В'ячеслав, саме тоді його відпроваджуючи з самого Івано-Франківська, обидві родини, Альбінові з Лемурами, мали подібне родинне свято. Це відбувалось восени дев'яносто четвертого року, а тепер немов все повторилось і вийшло так, що рідні не змогли бути присутніми на весіллі онуків і навіть батько Володя, також не міг бути в своєї дочки на її святі.

Звичайно що коли б в Україні був спокій як скоріше, тоді могли б рідні критикувати саму Мері за таке рішення; адже тут було більше людей, які мали відношення до Костика і Жанни, але вже як склалось так і відбувалось, і ніхто не хотів це розглядати як суперечливим явищем в родині.

А ще також усі розуміли, що їхавши сюди усі п'ятеро Лемурів, не думали що їхній син покохає львів'янку, то ж молоді тепер не хотіли чекати довго. А щоб приїхати знову зробити весілля навіть через два роки часу, також не було просто і не дешево. Одна з причин було нове місце роботи для Мері, яким вона не могла ігнорувати. Одним словом для самих Лемурів зробити весілля в Штатах займало один день часу, і при тому вихідну суботу, а коли б робити в Івано-Франківську чи у Львові, тоді таким терміном не обійшлося б навіть приблизно, не говорячи вже про кошти.

А ще батьки Володі а також Аліси, розуміли суть справи, і чому так швидко Аліса з Володею погодилась щоб саме там діти побрались, а це тому що Аліса сама хотіла побувати в Штатах як найшвидше, щоб визначитись чи вартує щоб дочка робила їм документи на постійне місце проживання. Але це було марення не майбутнє, а тепер весілля там як вже домовлено і без змін, а тим паче, що першим закохався саме Костик, і від нього вийшла ініціатива одруження з молодою львів'янкою.

Володька, рідний брат Марійки, все приготував щоб дивитись відео родинне свято, так як усі повинні були зібратись в його мами на п'яту годину після обіду, тоді через дві години, повино було розпочатись весілля у Ватертавні, тобто коли в Штатах буде дванадцята година дня.

Коли усі запрошені зібрались, Наталя Романівна розклала стіл, і почали люди гоститись. Звичайно що розмова велась про молодих, і саме задля них тут все відбувалось. Микола, батько Володі, не міг собі колись був навіть уявити що так все може повернутись в родині, і тому він вперше знаходився в кварирі своєї двоюрідної сестри Наталі. А коли вже продивились значну частину весілля, Володя, знав що запис

йому передадуть і він собі вдома перегляне вже сам один, тепер покликав свого друга і двоє вийшли на балкон. Вівчар підпив собі і мужчини почали розмову поміж собою.

- Пашка, - Володя взяв друга за плече, - що ти думаєш про таку справу що в нас відбувається?
- Думаю що вже тебе записали в таке товариство, яке покидає своє місце і просто відлітає туди.
- Піднімає розпростерті крила?
- Так Вовка. Взяв я тобі колись в кінотеатрі адрес, а тепер ти вже мені пришлеш свій адрес, з Америки.
- Пашка, повір мені як другові.
- Я тобі вірю і поважаю. Ти Вовка в мене такий як був все: Білий гриб! Білий, а не чорний, і воно важно.
- Я не про то, я хочу відкрити душу тобі Пашка. А Гриб я був і є далі, і білий, все правельно сказано.
- Приймається рішення: душу розкрити - дозволяю.
- Мені пагано Пшка, дуже погано.
- А чому? Доньку видав вдало, люди люксові, свати що треба.
- Не то Пашка. Мені погано одному... Я не можу без Аліски своєї; розумієш, не мо-жу...
- А, того ти не хотів дивитись відео? Ти що ревнуєш що вона там, мужики, американці.
- Ревную Пашка. За Жанку я радий, нехай буде щаслива моя дитина, вона ніколи мене нічим не засмутила. Жанка слухалась в мене, в мене взагалі діти добрі, і це не я Пашка такий, ніби: який я тато гарний. Не Пашка, не я навчив, це Аліска моя. Вона одна так може Пашка, розумієш тепер чого я такий покоцаний?
- Приїде твоя, вона тебе любить ще знаєш від коли?
- Від дев'ять років Пашка, - мужчини почали сміятись, і стали один проти другого, нахилили голови один до одного і вперлись ними наче барани, які готовляться битись.
- Вовка, любов вічна, вона не вмирає, а твоя, вона Дама серця, твого Вовка серця; твого. – Вічар зібрав праву руку в кулак і став стукати ним друга по лівій стороні грудей, де було в того серце.
- Пашка, пощастило мені найперше на друга, потому на жінку і на дітей.
- На сватів також, - добавив Вівчар.
- Тут відчинились двері балкону і виглянула мама Віра.
- А ви що твоє мерзнете тут, ану вже в середину пішли! Хочеш один з другим простудитись? – Наказом промовила мама Володі.
- Вовка, в тебе діти слухнянні і ти будь. Мама твоя, Віра Петрівна, а в мене уважуха до неї; пішли кажу, - пробурмотів Вівчар.
- Володька вже не слухав про що велась розмова за столом, він був перевтомлений і чекав коли поїде щоб переночувати в тещі на вулицю Набережну, так як його батьки, Микола з Вірою, залишались щоб спати в Наталі Романівної.

Коли відбулось весілля, Вадим набрав сестру щоб поспілкуктись з нею. Це було зразу наступного дня в неділю коли в Штатах був час перед вечером.

- Мої вітання Жанка! – Вигкнув Вадим.
- О, привіт Вадік, як ти там у нашому місті лева?
- Камеру вмикай, не бачу тебе, - відказав Вадим.
- А тепер вже видно?
- О, вже видно. Ти що волосся таке мокре, може як казала мама «в ополонку провалилась?»
- Я в джакузі була.
- А ти сама там чи є хто? Гості там не спали у вас?
- Ні, хто приїхав ті в готелях собі, а хто повернувся зразу додому.
- Тоді так тихо там, ніби в замку якомусь старинному.
- Тато десь на долині. Тут така хата, давня, але два поверха, дах такий з круглою баштою, як з казки Червона шапочка. Ми на горі живемо, а тато там внизу поки що.
- А ти вже кличеш В'ячеслава Михайловича татом?
- Само собою, так повинно бути. А маму Мері також мамою.
- Не знаю чи я б так зміг зразу, в тебе все якось так просто Жанка.

- Не все просто, але ще з таким справлюсь.
- А що не просто і з чим не можеш справитись?
- А тобі для чого таке знати вже? Наша справа інтимна з Костянчиком.
- А там так тепло в хаті, що лиш у футболочці на шнурочках?
- Само собою. Тут газ не економлять як там вдома. На дворі січень, а в нас теплота як в Єревані літом.
- А Костик як твій: ну там американець такий як треба? – Пажартував Вадим.
- Ви що домовились мене доставати разом?
- Хто «ми»?
- Сергій вже те саме зранку, і ти туди тягнеш?
- Хочу знати як твій американець, тому що вони трохи іншими стають після того як вродяться, як наші хлопці, думаю ти вже знаєш про що я намікаю конкретно.
- Не твоя справа; мій американець, а тобі для чого таке знати? Головне що американки такі самі; про них думай; пригодиться тобі коли приїдеш.
- Тоді можна щось друге знати?
- Питай, що ти хочеш?
- А скільки людей було на весіллі у вас?
- Сто п'ядесят дев'ять дорослих, плюс ще діти малі; їх не порахували.
- Там я так переглянув відео і фотки: з друзками все зрозуміло, Наташка, Аврора, а на фотках хто такі стоять, така дама крута і ще якісь там поруч?
- В чорному платті?
- Так, вона.
- Це Тамара Соколик, вона заміжня, має сина. До речі старшою від тебе на два роки.
- А через троє людей, якась така кругленька як пампушка, хто така?
- А менша, це Белла, молодша сестра Тамари і Руслана того, що обняв таку блондинку пострижену. А батьки тієї блондинки з Івано-Франківська, а мама народилась і жила у Львові здається.
- Вона також заміжня і ще пострижена ніби з армії втекла, - махнув рукою Вадим, - а та мала така, їй скільки років?
- Точно мала ще. Беллі всього тринадцять минуло тепер недавно.
- Нічого собі, я вже подумав що їй десь шіснадцять як мінімум.
- Дитина ще Вадік, що ти на таких задивляєшся. Там собі очі намалювала мала, і може тому так тобі виглядає. - Жанна посміхнулась братові.
- Ой яка вже жінка пережита, тебе хоча там розпишуть по закону? Чи може ще не доросла?
- Вже розписали. Тепер я вже не Білик, а місіс Лемур Жанна.
- Ой нещастя в мене, - Вадим вдарив долонями по столі.
- Що таке у вас там трапилось?
- Та тут нічого не трапилось, а ось там у вас: одна старша і заміжня, а друга мала ще.
- О, тепер ясно з тобою. Але мала підросте, а ти почекаєш.
- Десять років різниця, вона буде рости, а я старіти буду.
- Нічого, приїдеш сюди, тоді щось знайдемо тобі по середині, щоб п'ять років молодшою була.
- А де твій Костян?
- В магазин післала його, захотілось полуниць мені серед зими.
- Жанка, а скажи правду: можна там жити?
- Тут місто менше таке, не таке як наш Львів, а Нью-Йорк самий, це вже щось і з чимось.
- Ти вже там навіть була?
- Ти також будеш. Я зроблю вам документи, вже почну скоро робити, лиш щоб мені прийшв дозвіл на постійне проживання.
- А мама що говорить: хоче там жити?
- Тут ми були в ресторані з такою Рітою, вона має бізнес по золоту. Вона коли вислухала маму, як у Львові щоб мати бізнес потрібно платити відсотки, а ти сам знаєш кому, Ріта так розсердилась що почала матюкатись. А пані Ліза, вона така дуже ввічлива, вихована, стало їй так незручно за Ріту, це ж її сестра двоюрідна, що почала опісля за неї вибачатись. До речі та сама Тамара, вона з ними в бізнесі ювелірному.
- А сестра Тамари також там?
- Белла? Та вона мала, в школу ходить десь там в горах, вона живе навіть не з батьками, а з дідом своїм.
- А що батьків нема в неї?
- Та сама пані Ліза її мама, а тато автомобілі продає тут.

- Не можу розібратись, хто там і що до кого має.

- Так послухай про бізнес: в них також тут платять податки, але все законно, все стабільно, так що мама вже має американський вірус.

- Який вірус? – Не зрозумів Вадим.

- А це коли хто тут побував, він коли повертається назад, його вже починає так скажімо сверліти з середини і знову хочеться в Америку. Тому тут так говорять тим, хто туди повертатись буде, що там зразу відчують що вже підхопили вірус місцевий.

- Бачу і чую так, що ти вже людей там знаєш досить за один місяць.

- Все Вадік! – Вигкнула Жанна, - мій приїхав Костик, йду їсти полуниці, набирай коли щось собі надумаєш, а тепер бувай.

- Щось тебе на таке соковите і квасне вже так скоро потягнуло сеструха.

- Мовчи братуха, - Жанна встала за столу.

- Смачного, - Відказав Вадим, але вже не встиг, так як камера і звук вимкнулись. – Ось тобі маєш Лемур Жанна, - сам собі промивив хлопець.

Опісля Вадим став знову на планшеті розглядати світліни з весілля, він дивися уважна на кожну особу, і не міг повірити що ось ця дівчина, про яку сестра сказала, що їй лиш виповнилось тринадцять, такою ще малолітньою, тому що виглядала вона стправді на більш дорослу особу.

31

Після весілля пройшло більше тижня, в неділю, двадцять першого січня, Володя вже кілька разів набирив дружину, але відповіді не було. Але вже коли у Львові була половина дванадцятої ночі, роздався виклик. Володя вмикнув екран, і побачив дочку.

- Це ти Жанка?

- Тату, як ти там? Ми приїхали з Костиком сюди до мамів наших, але завтра їдемо назад і Ватертавн.

- З тобою все зрозуміло, ти поклич мені маму сюди, я ж до неї стараюсь увесь вечір.

- Вона приїхала недавно, вони їхали...

- Нащо мені хто куди їхав, я що там знаю місцевість може? Ти маму поклич кому сказав. – Володя говорив наказом, як людина яка розстроїлась невдачею.

- Вже даю маму. – Жанна посміхнувся батькові і похитала головою в сторони.

Коли Аліса підійшла до столу, вона сіла напроти камери, наділа окуляри.

- Ой, ти чому не поголений? Сумний такий чомусь, що хворий може...? – Запитала Аліса чоловіка.

- Аліска, ти коли додому?

- Не знаю ще точно. В мене ще в запасі майже п'ять місяців і Мері не проганяє. А тепер ще в мене тут діти вже проживають, так що я на правах мами і тещі, можу ще побути скільки завгодно мені.

- Ні, так не піде. Мені не завгодно і тому я тобі хотів сказати щоб ти терміново вилітала до дому.

- Як додому? Що трапилось такого?

- Я сам, що може гірше трапитись?

- А ти що маленький, потерпіти не можеш?

- Аліса, вертайся я тобі сказав і не вчи мене моралі зараз тут.

- Я ж не в Івано-Франківську, що ось так сіла в машину і поїхала на Львів.

- Я знаю де ти є, і тому коли б ти була тут, зовсім інше, а ти навіть не у Вірменії, а дуже далеко.

- Так чому я сюди їхала?

- Щоб видати заміж Жанку і вже все відбулось.

- Відбулось, але в мене є ще плани. Я ще хотіла...

- Плани твої ти реалізуєш коли разом поїдемо туди.

- Навіть на водопаді Ніагарському не була ще.

- Разом поїдемо на водопад і літом колись.

- Так поясни що з тобою кінець кінцем?

- Аліска, я не можу без тебе більше.

- Що так скучаєш? Похудав навіть бачу. – Спокійнішим голосом стала промовляти дружина.

- Не можу, приїжджай якнайшвидше.

- Я ж було що все занятою, мало час проводили разом, тобі ж не привикати, а тепер що такого з тобою?

- Але я знав що ти тут. А тепер ти далеко, я тебе не бачу вдома.

- Коли б хто послухав з сторони. Я розумію коли б Костик таке вимагав, він одружився недавно, але чому тобі так не терпиться?

- Аліска, мені дуже важко без тебе; повір мені.

- Що робити мені з тобою? – Аліса глянула чи зачинені двері, - хочеш, я роздінусь перед камерою?

- Не в тому справа. Ще таке можна потерпіти. Я морально так подався, я хочу тебе поруч. – Володя підняв руки щоб було видно що в нього в руках бурштиновий жук, якого колись він подарував в Галичі Алісі, не знаючи тоді навіть її імені. Коли дружина побачила, вона стала дивитись уважно на нього, а на очі їй навернулись сльози:

- Джанік, що тобі справді так важко без мене? – Цілком серйозним тоном, запитала Аліса.

- Я не жартую, дуже важко; коли приїдеш?

- Давай я кожного дня буду з тобою спілкуватись, але я ще тут хочу вирішити де-які питання.

- Не згідний на таке. Аліска, все залишай там і прилітай, просто умоялю тебе. Хіба тобі мене не жаль зовсім? Я не сплю, не можу їсти, взагалі нічого не можу сам...

- Джанік, у вас вже пізна година, давай іди спати, а завтра я тебе наберу, все вирішимо разом. Повір, тобі відпочити потрібно, а ранком тобі перейде може.

- Тоді завтра я буду чекати, але не так щоб я викликав, а тебе не було увесь день.

- Я коли встану, зроблю собі каву і тут же тебе наберу; домовились?

- Буду чекати.

- Все цілую, - Аліса помахала рукою, проводжаючи чоловіка задумливим поглядом...

Але буквально через через п'ятнадцять хвилин, роздався знову виклик. Володя не спав, він ходив по квартирі, правда тихо, щоб не розбудити сина який вже заснув.

- Так Аліска, щось пригадала собі?

- А ти не спиш таки?

- Не можу. Я ж сказав тобі що не сплю і не їм нічого, мені важко дуже.

- Я вже зрозуміла...

- Мені не потрібно ось такі співчуття по екрані, мені ти потрібна тут, зрозумій таке.

- Окей, послухай уважно: я не проти того щоб повернутись, і рейси є постійно в Європу, але скажімо до Варшави може не бути, наперед квитки потрібно замовляти.

- Візьми в любе місто європейське, я поїду за тобою машиною. Навіть поїду в Афіни, Рим чи Лісабон.

- Джанік, може подумаємо разом як краще.

- Тут подумаємо, і справді разом.

- Окей, - Аліса зітхнула, - тоді дай мені хоча двадцять хвилин, я перегляну рейси і коли буде найблищим часом, я тебе наберу зразу, щоб ми домовились.

- Я буду чекати; все одно не засну.

- Джанік, я тебе обожаю просто, а скажу Мері зараз, вона в таке не повірить.

- Мені все одно кому ти скажеш і хто і що повірить. Мені головне, щоб ти сказала дату прильоту.

- Двадцять хвилин. – Аліса підняла долоні рук.

Володя встав, підійшов і зробив собі каву, він справді глянув на годинника який висів на кухні у вигляді півника. Сівши занову біля столу, Володя дивися на годинника і думав. Прошло чотирнадцять хвилин і роздався виклик на планшеті.

- Так Аліска, що там?

- Найблищий рейс коли можна, американської компанії Дельта, Нью-Йорк – Бухарест.

- Коли, в який день прильот?

- В п'ятницю перед вечером.

- Все, бери бронню квиток. Сьогодні у нас неділя, вже понеділок можна сказати.

- Джанік, ти за мною в Бухарест поїдеш?

- Поїду. Замовляй квиток поки ще є місце.

- Та це ж майже вісімсот кілометрів від Львова.

- Нічого страшного. Прелетиш, зустріну тебе і візьмемо готель там десь.

- А нам горами їхати по Румунії, це ж зима, сніги.

- Це не проблема а романтика. Ти збирайся додому, щоб в п'ятницю була в Бухаресті.

- Джанік, але ти даєш, про тебе точно книжку написати потрібно. Романтики йому захотілось, - Аліса похитала головою в сторони.

- Давай, розпростирай крила і лети на Європу.
- Вже жартувати почав, який ти в мене все ж таки душевний, рідний і близький.
- Ти ж писала що Джан, звать дуже і дуже близьку людину.
- Тоді іду оформляти квиток, цілую і до зустрічі.
- Почекай, нехай надивлюсь на тебе. Ти бери роби собі там на компі, а я буду дивитись на тебе.
- Окей, нехай буде цього разу як тобі хочеться. – Аліса взяла ноутбук, і почала оформляти квиток на рейс до Бухареста.
- Дякую тобі Аліска, ти моя любима яка мене розуміє.
- А знаєш, якщо по правді: я скільки живу і думала що вивчила тебе, а виявилось що не знала того, який ти можеш бути без мене.
- А я також якщо чесно, не надіявся що ти так зразу і сьогодні погодишся.
- Колись мене пожалів малу в Галичі, напевно тому жука взяв щоб мені пригадати. Хоча я все одно пам'ятаю як тоді було.
- Тепер ти мене пожалієш.
- Джанік, - Аліса оглянулася хоча нікого не було в кімнаті, - якщо чесно, може твоя печаль за мною мені на здоров'я; тут так сиво зараз зимою, всюди вода і вологість. Я вже почала відчувати як мої легені, щось не так дихають як у Львові.
- А мої вже майже не дихають, - Володя усміхнувся. – А ти ще на водопад зимою зібралась? Там тебе ще десь водою облиє і крила в Сови намокнуть.
- Посміхайся так мені, не будь сумний, - дружина, еротично облизала свої губи перед камерою на прощання.

Володя не взяв сина з собою, хоча Вадим був не проти щоб поїхати з батьком. Володя вирахував відстань і час, і завчасно виїхав на Івано-Франківськ, а так на Чернівці, а тоді через границю і на Сучаву. Він вибрав щоб вже в Бакеу, не їхати попід гори, а поїхав на Брашов, хоча через гори, але дорога йому здавалась якась більш з інтенсивним рухом, а значить її доглядають дорожні служби.

Дорогою перепадав дощ, але сніг не падав і це вже можна було рахувати хорошою погодою як для січня.

Приїхавши в Брашов, Володя став шукати готель, щоб коли зустріне дружину, сюди повернутись і тут відпочити як їй після перельоту, так само йому після дороги. В готелі, працювала молода дівчина, вона не володіла російською мовою, а Володя не розумів по-румунськи, ані по-англійськи. Тоді вона покликала якусь жінку років п'яти десяти, а та вже володіла російською мовою, як сама призналась, що вчилася в школі при Чаушеску і тоді знала про Радянський Союз, більше як про свого тата і діда.

Володя оформив номер від дванадцятої години дня, на двадцять чотири години, щоб відпочити і завтра виїхати перед обідом вже додому. Опісля він виїхав на Бухарест, а вірніше в міжнародний аеропорт, імені Анрі Коанди. Дороги залишалось біля двох годин і аеропорт знаходився саме на північній стороні Бухареста, тобто де зручніше було для Володі.

Літак зі Сполучених Штатів, прилетів вчасно. Володя стояв там де виходили люди, які прелетіли з-за океану. Прошло може половина години, і він побачив дружину. Аліса була одита в чорні штани і в чорну куртку на подоби пуховика, але коротку до пояса. Куртка була перешитою не горизонтально як звичайно, а спереду у вигляді латинської букви «v», а на капюшоні був волохатий комір також чорного кольору і кінчики були світлими. В одній руці вона тягнула чемодан на коліщатах, тримаючи його за ручку, а другою притримувала сумку через плече. На очах були окуляри і вона виглядала такою привабливою, що Володя мимовилі потер від щастя долоні рук. Коли Аліса побачила Володю, вона посміхнулася, хоча було видно що дружина перевтомленою перельотом через океан.

- Джанік, ти приїхав, а я молилась щоб снігу не було багато. - Аліса поклала сумку і обняла Володю, поклавши голову йому до плеча.

- Дякую тобі Аліска, ти справжня моя половина. – Володя обняв дружину і не відпускав, гладив ніжно по спині, - знаєш Аліска, коли я прочитав що літак вже твій приземлився, я пригадав як тоді ти в Галичі сказала була: «А я на самолёте летела», така ти була маленька дівчинка, а вже заглядалась на мене.

- Що правда, так пригадав? - Аліса заплакала від почутого... А постоявши кілька секунд, вона витерла сльози, - Джанік, мені також було не зручно там без тебе... А коли ми сіли, я також подумала як мені Ольга покривлялась, вірніше тобі, повторяла як ти сказав був в неї: «Сова повертається», а мені навпаки подобалось коли вона пригадувала про таке. А сьогодні я знову повернулась.

- Я коли сказав Пашкові що ти повертаєшся тепер, він не повірив, а такий був радий, немов його в депутати вибрали.

- А Вадік з тобою? – Аліса зняла окуляри, щоб знову витерти очі від сліз, які набігали від радісних емоцій.

- Ні, я сам приїхав.

- Ну все зрозуміло, виходить що скучав не на жарт. Ходімо тоді.

- Так почекай, нехай надивлюсь на тебе. Ти вже не на екрані, а жива і поруч стоїш.

- Стояти в даний час для мене зручніше аніж сидіти, - Аліса посміхнулась і двоє почали йти поволі, Володя тягнув валізку і взяв сумку в дружини.

- Голова не болить від літака?

- Слухай, як далеко летіти, - Аліса взяла під руку Володю, - а Жанка наша там залишилась.

- Як думаєш Аліса, вона добре буде жити там з тими Лемурами?

- Там усі добре живуть, хіба що собі самі мороки шукають.

- Тоді їдемо, вже дорогою завтра все мені перекажеш дослівно про Америку.

- Як Вадік: слухався тебе коли мене не було?

- Він змінився також; бачу скучає за Жанкою і за тобою. Взагалі він коли почав з тими Лемурами дружити, якийсь став більш такий ввічливий, одним словом джентельмен зробився.

- А мені призналась Мері, які вона проблеми мала в школі з Наташкою своєю. Дівчисько так б'ється гірше хлопця якого. Ще коли б вона навчалась в самому Нью-Йорк Сіті, там різні діти і так собі, а в тому Ватертавні, люди такі тихі, культурні, діти також в школах. Мері мені говорить: мала наша гуцулка натуральна з Карпат, нікому не потерпить ніколи.

- Але Костик не такий?

- Костик навіть від Сергія відрізняється, він працювати любить, мене кличе так по-їхньому «мамі», я не могла привикнути зразу навіть.

Двоє сіли в автомобіль, який був брудний від зимової дороги і на запарвці Володя промив лиш світла і фанарі, а також номера.

- Але казала мені Жанка що не хоче жити в Нью-Йорку; там їй краще подобається.

- Це Костик так хоче, але коли вони двоє заодно, тоді добре.

- А ми будемо їхати? Як тобі там якщо так по правді?

- Мені Ріта вже пропонувала працю, але там в Брукліні. Сказала що є доволі там нелегалів, над ними потрібно бути менеджером, слідкувати за порядком, і є доволі роботи по реставрації офісів.

- Тобто по нашому фаху роботу можна знайти.

- Звичайно, це ж великий маґаполіс, там знайдеш для любої професії. Ріта не знає що я втекла до тебе, як почує, її шокує така новина.

- А Мері що сказала коли почула?

- Такі очі зробила, більші моїх окулярів, хотіла з тобою говорити, але я сказала що не потрібно, тому що я так вирішила і таки поїду до тебе. А вона почала: я колись молодію була, скільки чекала тут, а як у вас так, давай переконаємо його разом. Я ж відповіла: я полечу назад у Львів.

Коли вже двоє приїхали в Брашов, зайшли в готель, Аліса не хотіла спати, так як вона змінила час.

- Може щось поїхати купити в який магазин? - Запитав Володя дружину.

- Ні, я в літаку поїла, а тут є вода мінеральна в холодильнику.

Двоє вийшли на балкон і стали дивитись на вогні старинного міста.

- Тут недалеко є замок Бран, але він в стороні трохи, - промовив Володя.

- Не віряться мені що ми в Ромунії. Якось так все швидко відбулось: буквально якихось тринадцять годин я ще була в Нью-Йорку, а тепер вже тут. Але тепер тут Європа, а коли ми в школу ходили, яке тут було важке життя з тим диктаром, як люди терпіли, молодь яка тепер тут ростуть, вони не знають вже, а наші ровесники, ще скуштували досить.

- Якщо взяти назад так скажімо тридцять років, ми не могли б тут знаходитись як туристи. Я б навіть не поїхав в таку країну колись, страшно якщо по правді. Ось так могли б прийти, двері відкрити люди Секурітате і сказати що ми шпгуни і нас в тюрму двох. Але тепер такого вже не буде; можна спокійно спати нам.

- Все міняється... В нас які переміни, ось приїдемо ми, а наша Жанка вже не живе з нами, десь в Америці собі. А як все буде добре, ми знову збираємось разом, тому що ті хто там, вони такий шлях проходили своїми родинами і нам потрібно пройти.

- Знаєш Аліска, я зрозумів одну справу для себе, дуже важливу.

- Що саме?

- Є речі, які не можливо замінити кимось іншим. Ось наприклад: ти поїхала і тебе ніщо не замінить. Ти не думай що так нараз подумав і став тобі казати щоб ти повернулась. Я хотів трохи з Пашкою зайнятись справами, з Вадіком там поїхати кудись, яось замінити твою відсутність іншим, але воно не працює. Чоловікові дружину ніхто і ніщо не замінить. Діти вони ідуть по другій лінії, там робота ще по іншій, а ось половина таки відчувається коли її нема поруч.

- Я також скучала за тобою, - призналась Аліса.

- Якщо взяти під увагу що ти прийняла так швидко рішення повертатись, тоді є вагоме доведення цього.

- Підемо спати може, чи ти хочеш інтимної уваги від мене? – Аліса поглянула в очі чоловікові.

- Відпочинь собі, в тебе важкий день був, і я вже можу також спокійно спати тепер, - Володя поцілував дружину і двоє пройшли в широку кімнату по середині якої, стояло розкішне ліжко з оббитою спинкою кремовими подушечками у вигляді сітки.

33

Коли Білики повернулись додому, Вадим також дуже зрадів що приїхала мама. Насправді Аліса навіть не встигнула купити подарунків своїм домашнім, але нікому нічого не хотілось, головне що в них життя пішло тепер тим самим темпом, як було до сьомого грудня минулого року.

Черед два дні, тобто після вихідних, Алісу набрала Мері. Сваха вже знала від Жанни що мама заїхала щасливо, вже у Львові і тато вже заспокоївся нарешті. Але в Мері була розмова інша, хоча мала відношення до несподіваного повернення Аліси додому.

- Що там про мене, а вірніше про нас, подумав твій В'ячек, я навіть не прощалась з ним? – Запитала Аліса, після того як обидві привітались.

- Він нічого не сказав, але я зустрічалась з Рітою і Лізою, так як ми були домовились, щоб в ресторані посидіти в суботу, якщо ти пам'ятаєш. Я приїхала, вони поглянули, а ти не приїхала зі мною. Почались питати, я пояснила в чому справа, а Ріта не могла повірити. Вона вже домовилась з одним дятком, і він хотів з тобою зустрінутись, щоб обговорити деталі роботи. Можливо тобі набрав був би він бригаду мігрантів, є досить тут наших з українців, навіть мови не потрібно на перший раз, просто вести контроль за доставку матеріалів і щоб робота ішла по розкладу, щоб не було безпорядку в бригаді. А тут Ріта питає, а тебе нама вже в Нью-Йорку.

- Як вона коментувала такий поступок?

- Перше що сказала: Аліса не українка, потому что они по два года и более не живут вместе, они по заработках постоянно. Я ж відказую що ти наполовину вірменка, а тоді вже Лізу зацікавило про вас. Ліза знала що ти також маєш коріння з Кавказу, але коли ти тепер повернулась до чоловіка, вона стала думати про вас вже більш так конкретніше.

- І що сказала та сама Ліза?

- В ресторані так нічого, а ось коли ми повернулись, вона мені десь через три години телефонувє і ми почали розмову. Ліза мені говорить: якщо твоя невістка пішла в маму, тоді Костику пощастило просто не реально. Це ж так бути відданою до супружого обов'язку через скільки років спільного життя, такий поступок заслуговує щоб на Бродвею в театрі сцену покласти.

- А ти що відповіла?

- Я тоді питаю Лізу: а якщо моя невістка в тата пішла, а не в маму, що тоді?

- Ліза відказує: тоді те саме, тому що виходить так, що тато без мами не може жити, а мама розуміє його і на першому місці ставить ціну його почуттям.

- Все правельно сказала Ліза.

- А я вже від Жанки взнала як ви повертались двоє, як в готелі були там в Ромунії, і те все передала щоб Ліза знала, вона просто була в захваті він вас.

- Жанка ще всього не знає, - призналась Аліса, - мій побачив що я втомленою, погодився щоб я ішла відпочивати, навіть після такої тривалої розлуки, не використав своє невід'ємне супруже право. Можеш додати Лізі таку персональну інформацію, коли їй цікаво звичайно.

- А це буде «вишенькою на торті» як кажуть. А ще Ліза мене запитала, чи можна їй переказати Маковським, своїм сватам, тому що вона вчора їхала до них в Нью Джерсі.

- А це сватів прізвище Маковські?

- Так, це батьки невістки, така блондинка була на весіллі з Русланом Левчуком.

- Я ж почула було що Тамара носить прізвище Соколик, ще так подумала собі: таке гарне прізвище в неї, мабуть тому запам'яталось мені.

- Це зять їхній зі Львова, а я про Русланових тестя і тещу; про Маковських.

- Я пригадую того Руслана і його дружину, така блондинка як ти сказала.

- Ось такі справи в нас і такі розмови про вас.

- Ти ж дозволила надіюсь щоб Ліза поділилась про нас сватам своїм.

- Нехай знають яких нових батьків наш Костик придбав собі, так що про вас вже тут легенда ходить.

Після розмови, Аліса взяла планшет і стала переглядати світліни весілля, тому що там якось не було часу а тепер вже можна в спокійній обстановці все розглянути. А переглянувши світліни, Аліса вийшла на балкон, вона стала дивитись на вечірнє місто, над яким опускалась зимова мряка.

Раптом поруч неї з'явився Вадим, звідкись повернувся і навіть не знімаючи куртки, побачив що мама на балконі, пройшов до неї.

- Як ти тут без Жанки, не скучаєш за нею? – Запитала мама.

- Скучаю, але я радий що в неї чоловік нормальний тепер.

- Знаєш Вадік, нам потрібно туди усім періхати. Я коли повернулась, мені все воно якось не так.

- А що саме не так?

- Я поглянула там як люди спокійно живуть, навіть платять ті кредити, ніяких бандитів, ніхто не говорить тобі про газ кожного року, що він дорожає, його не буде, а тепер вже змінять, переоформлять і постійно щоб людині на гірше було. Послухай мене: ось я повернулась, їдемо ми з татом по тій Ромунії, ніби вже Євросоюз, але всюди люди на підводах, на конях тих, де лиш глянеш за містом. Воно далеко не так як там в Штатах. Ось приїхала Жанка наша з Костиком туди в Кінгс-Пойнт, з Ватертавна, посиділи з нами а так сіли двоє собі на нову автівку і поїхали. Дорогою усі зручності: купити каву, все в ночі працює, чисто всюди, рівно. Ось якщо там така мряка як зараз в нас, воно навіть не так виглядає. Я тобі не можу так пояснити, тому що потрібно все самому побачити, але повір мені: все воно там не так.

- А причина все ж якась мусить бути в такій різниці?

- Там сину, роками укладався такий порядок, все воно якось так по людянному, без обману, без тих інтриг таких нахальних, щоб когось обвести постійно, використати, обманути. Навіть такий простий приклад: на границі ромун так дивиться на мене як вовк на вівцю, там навіть погляди людей іншими. Я коли розповіла одній жіночці такій що веде бізнес з золотом, як в нас постійно треба годувати бандитів, як тут органи безсильні перед криміналом, вона була такою сердитою, аж надто. Вона не могла повірити що в нас, щоб в Брюховичах на кладовищі зробити пам'ятник, потрібно дозвіл від влади, а поки його виходиш, тоді краще взятку дати тим хто керує на цвинтарі і зробиш тоді. Ось такі у нас справи кепські синок...

- А якщо б я поїхав, там можна собі дівчина знайти гарну?

- Ще питаєш таке, там такі американочки симпатичні, саме до тебе. – Аліса взяла сина за плече і посміхнулась. – Я хотіла б щоб ти мав таку жіночку гарну, щоб любила тебе.

- Але мені призналась так по секрету Жанка, що ті Лемури не хочуть щоб Сергій їхній брав Аврору. А вона так нічого, правда досить така чорнява як по наших мірках, може тому так.

- Ні, не тому. справа така там, що батьки її не живуть разом, вже її мама буда заміжня два рази і тепер навіть не знають з ким вона живе. А коли таке в сім'ї, тоді є ризик що може повторитись.

- А зараз спробуй лиш знайти ідеальну родину, не так просто.

- Також правда. Родину цілу не просто, а щоб батьки якось жили більш-менш нормально, можна постаратись.

- Що тоді виходить: дивись на дівку чи підійде тобі виглядом, характером, і роками. Тому що може подобатись, а тут дізнаєшся, що вона молодшою десять років від тебе. Дивись на батьків як вони живуть, і що вони мають, тоді такий конкурс досить складний виходить.

- Вадік, в кожній людині, якщо вона живе правельно, є доля від Бога. Але коли людина сама вже комусь проблем наплутає, тоді і собі не може зарадити опісля. Якщо ти будеш чесним, розумним, і головне

відповідальним, тоді твоя доля появиться одного дня на твоїй дорозі і ти це зрозумієш без жодних пояснень від когось іншого.

- Напевно ремінь обірветься в машині як дідові Колі колись, а там вже треба буде вибирати як тато вибирав: Оля чи Аліса?

- Він не знав тоді мого імені, вибір був в нього: Оля і Сова.

- І все ж таки Сова, - Вадим посміхнувся до мами.

- Все буде добре в тебе сину, слухайся нас батьків і сам побачиш. - Аліса поцілувала сина в щоку, а він засоромився, тому що все ж таки Вадиму пішов двадцять третій рік і він тепер вже не був хлопчиком, якого мама часто гладила по голові і цілувала в обидві щоки. Але для мами, він був немов таким самим, тому що діти вони дітьми в батьків, допоки ті батьки живуть на землі...

Весною, того 2018 року, батьки Аліси, Ашот і Надія, поїхали в Ізраїль до своїх синів: Олександра і Рустама. Наймолодший з синів Рустам, так і не одружився до тепер, а в Саші, вже було два сина. Батьки їхали на невизначений термін часу, але вони погодились щоб доглядати дітей Саші та Алли, тому що син з невісткою працювали, а дітей потрібно було відпровадити в школу і зустрінути опісля.

Саша працював у порті, а Алла у військовій частині Армії оборони Ізраїлю. Батьки поїхали до них, в кінці місяця березня. Квартиру свою для догляду, Азаряни залишили старшому синові Арсенію, хоча він мав гарне помешкання, але так як в його дружини Юлії була дочка від першого чоловіка, (який трагічно загинув на полюванні), тоді донька Валентина, готовилась щоб жити вдома, а син, якого вже Арсеній мав разом з Юлею, міг піти в квартиру на Набережній, щоб також не починати свої перші дні шлюбного життя в когось зятем.

Але це так гляділи люди в майбутнє, якого насправді ніхто не міг передбачити навіть по тій причині, що Україна була практично в стані війни і ситуація накалялась кожного місяця і в сторону гіршого.

Через короткий час свого перебування на Близькому сході, мама Надія повідомила що батько Ашот, став себе почувати значно краще, так як клімат в Ізраїлі, йому був на користь. Воно не дивно: Ашот народився і виріс у Вірменії, де також клімат був схожим до того як у Хайфі, незважаючи що тут було море. А ще медицина тут була на відповідному рівні, і лікарі хотіли допомогти на відміну від тих, яких він знав вдома, коли навіть найменшу послугу потрібно було оплати.

Аліса була рада за батьків, вона часто з ними мала розмови і вже сама багато чого знала про Ізраїль. Напевно коли б Жанна була не вийшла заміж і не стала жити в Штатах, Аліса вже б поїхала на розвідку в Хайфу щоб оглянути як там живеться і як там можна працювати в сфері будівництва. Але таке питання знімалось з повістки дня по тій причині, що в преспективі були плани на дальший переїзд за океан.

Білики, вже думали лиш про Америку, так як Жанна кожного разу пересилала флеш-моби і світлини щоб показати рідним як вона тут прижилась, батьки були радими за доньку і вже самі набирали охоти переїхати кожного разу більше і більше. А як правело, коли людина вже щось думає, тоді нічого рук не береться, так само було і в сім'ї, яка скоріше жила як багато людей мешканців Львова, а тепер вже такий стиль життя помінявся і люди знаходились немов на вокзалі, в стані очікування.

Жанна призналась батькам, що в Костика дуже гарний характер, і навіть самі Лемури, не можуть зрозуміти в кого він такий пішов, тому що ні в батька, ані в маму, тим більше не діда Міська, який міг закотити скандал як кажуть на рівному місці, не говорячи вже про бабусю Наталю, яка була строгою жінкою по характеру і завжди повинно було бути так, як їй хотілось цього. Такі подрібності про Лемурів і про Альбінових, Жанна почула особисто з вуст мами Мері, яка доволі відверто розповідав про своїх і не закривала зовсім їхні погані сторони характеру чи поступків.

Також Жанна збиралась цього року поступати на навчання в коледж, брати уроки англійської мови, яку вона вивчала вже вдома, а в даний час рахувалось що молоді живуть в батька на квартирі, тому сам В'ячеслав мав також вигідну позицію в цьому як отримальник двох людей за свій рахунок, перед федеральним законом, і також законом штату. Йому не приходилось повертати зароблені гроші зверх норми, як це буває в тих, хто не має куди їх витратити і певний відсоток, потрібно первенути державі і штату, і ті вже вділять немаючим.

Так як в Жанни і Костика ставало кожного разу краще і зручніше, вдома в Біликів до точності навпаки: ставало кожного місяці складніше і гірше на економічному і фінансовому полі.

Бізнес майже вже видихав останні подихи, борги наростали, вже навіть гроші які ще скоріше Аліса з Володею були виділили для дітей і хоронили у валюті, і ті вже почали тягатись ними, тому що була така необхідність.

А тим часом, проходив день за днем і немов все вляглося в привичне русло, хоча насправді родина Біликів проживаючи по обидві сторони Атлантичного океану, спілкувались доволі часто, все одно Жанна наполегливо працювала в тому питанні, щоб своїх рідних взяти до себе в Сполучені Штати. Костик, як американець знаючи мову і все що необхідно, тому він слідував за документами, щоб не спричинилось жодної затримки з їхньої сторони і наскільки це можливим було, щоб приблизити дату переїзду батьків дружини за океан.

Навіть батьки Володі, Микола та Віра, вже погодились що їм прийдеться віка закінчувати біля доньки та зятя, так як зрозуміли що син поїде від них геть далеко. Правда був один член родини що ніяк не міг погодитись на такі речі, і це був син Тані і Віталія.

Богдан, одного разу навіть досить гостро висказався був перед Павлом Вічарем, мотивуючи тим, що нормальні люди не шукають дітям порядку за кордоном, а стають до діла, щоб дбати про свою державу і про своїх людей. Павло відповів: саме такою була Аліса, яка дбала щоб люди мали роботу, і навіть не заробляла так як інші, а це тому що її мета не була в тому щоб нагребсти побільше грошей, а щоб люди: одні мали працю, а другі житло.

Але Павло нічого не переказав Біликам, він не хотів переносити подібні бесіди, просто подумав що Богдан ще молодий і пройде час, і можливо він сам себе буде картати що так в своїх очах принижував дятка Володю, тож Павло промовчав і немов не почув того.

Мимоволі усіх планів, бажань, намірів, розрахунків, ніхто з людей не запідозрював що чекає усіх в недалекому майбутньому. Ще в грудні 2019 року, вже просочилась інформація про нову хворобу яка десь в Китаї і хтось там захворів. Але мешканці розвинутих країн, не думали про це, тим більше що люди були впевнені в розвитку медицини і науки. Незабаром майже усі змінили свою думку і впевненість в здібностях сучасної медицини розсипалась в головах людей.

Наступний 2020 рік, став роком неймовірних втрат, початку двадцять першого сторіччя. Вірус який отримав назву «Корона», або ще відомий як «Covid -19», стрімко почав ширитись по усій землі. В Китаї, де він почався, пішов масове вимирання населення, особливо старшого віку. Перебравшись в Європу, вірус потужно поразив Італію, Іспанію, а на Близькому сході потерпів Ізраїль. Саме розвинуті країни, в містах яких були інтернаціональні аеропорти, стали середовищем розповсюдження хвороби. Багато країн зачинили аеропорти, призупинився туристичний бізнес майже повністю, спортивні змагання та інші мироприємства; стадіони і театри, стояли порожніми. Уряд багатьох країн зачинили школи, церкви, бібліотеки, навіть щоб оформити номерний знак на автомобіль, потрібно було замовляти прийом на визначений час.

Увесь світ натягнув маски на обличчя, студенти навчались з дому по Інтернету, людей багато загубили працю, так як зачинились ресторани і різні розважальні майданчики.

Білики хвилювались за батьків, як про тих що в Дублянах, так само про тих хто був в Ізраїлі. Якщо напочатку Аліса була впененою що в Хайфі медики справляться з вірусом, то через тиждень часу вона розчарувалась і стала боятись особливо за батька, який і без того не мав здоров'я.

Мері повідомляла про жахи які творились в самому Нью-Йорку, особливо в пригородах де проживало бідніше населення, таких як Бруклін, Квінс, Бронкс, так як густина населення в цих районах, стала причиною швидко розповсюдження хвороби. Люди помирали масово, лікарі працювали вже не боячись щоб самим не заразитись, так як розуміли що скоріше всього їм обминути хворобу практично не можливо.

Жанна те саме передавала батькам, хоча в них там у Ватертавні не було такого жахиття як навколо великих міст, особливо в порівнянні статистики смертей, але все одно лікарні були заповнені людьми

наскільки, що пацієнти лежали на коридорах, а коли хто жалівся на якусь іншу хворобу, його просто ніхто не забирав до лікарні по причині переповнення приміщень.

З Італії, Галя, подруга Аліси, повідомляла ще більш жахливі дані, і всюди куди не глянь було чути одне і те саме. Якщо соріше люди мали плани, то тепер, особливо люди літнього віку, думали шб якось пережити епідемію, а вже опісля нехай буде що буде. В багатьох родинах приходилось прощатись зі своїми рідними чи знайомими, тому що пошесть передавалась дуже швидко багатьма способами.

Володя з Алісою боялись також за сваху, адже Мері працювала в лікарні, і вона найбільше знаходилась в зоні ризику, але сама Мері заспокоїла сватів, сказавши що в неї з дитинства доволі міцний імунітет організму, вона мало хворіла, постійно плавала у воді, і на відміну від Аліси, яка натерпілась доволі колись від простуди не хворіла майже ніколи.

Сама вершина епідемії, відбувалась не однаково, в різних країнах і по-різному, хоча, починаючи від березня, двадцятий рік, був поневолений таким жахливим явищем в суспільстві. Помирало багато людей, не зважаючи на знаменитість, авторитет, чи наявність великих коштів, тому що не усім могла зарадити медицина і відомі лікарі, які також помирали від цієї хвороби.

Коли було винайдено вакцину, а розробляли її кілька країн одночасно, люди поділились на два табори: одні брали вакцину, а інші відмовлялись. На такому почали багато блогерів спекулювати, люди вже не знали хто правим, а хто просто заробляє вподобайки на цьому. Бувало що люди які отримували вакцину, після важко переносили, а бували випадки що навіть помирали. Багато людей не хотіли брати її і тому де було постановлено що вакцина обов'язкова, а це переважно місце праці особливо в публічних місцях, такі люди покидали роботу і залишались без праці.

Але як в кожній справі є початок а також кінець, так само відбувалось з епідемією. Вже до року часу, вірус почав спадати, інколи знову підноситись але далеко не з тією силою що було в двадцятому році весною і літом. Хто пережив епідемію, зрозуміли що життя продовжується далі, хоча ті для кого вірус став фатальним, цього вже не побачуть більше...

Вже на початку наступного року, багато країн стали приходити до попереднього стану, хоча не так швидко і не так конструктивно, як воно б хотілось людям. Почали знову збільшуватись рейси перельотів, стали відчинатись ресторани і різні місця для розваг. Люди стали знімати захистні маски, вже не було їх носити обов'язково як скоріше кілька місяців тому. Хоча багато хто перехворів цією хворобою, відчували ускладнення в організмі, також з окрема проблеми з нюхом і смаком, але люди були раді що все ж таки пережили таке страшне явище з яким вони зустрінулись.

Правда багато хто змінив свої погляди на науку, яка як виявилось стала доволі безсильною перед вірусом, на медицину і доволі людей зрозуміли що коли настає кара Божа, тоді людина безсильна перед нею, а хто з цим був незгідний, таким залишалось хіба що мовчати, тому що статистика жертв епідемії, була колосальною для цілого світу...

ЧАСТИНА П'ЯТА

КОРВЕТ

1

В місяці травні, 2021 року, Білики виїхали в Сполучені Штати Америки. Але перед тим, вони розпрощались зі своїм майном, яке вже досить було збіднілим як для бувших бізнесових людей епохи президента України Віктора Ющенка, тобто на початку двохтисячних. Не з одними ними таке трапилось, це проходило майже по всіх вітках економіки, і кожен хто мав справу до бізнесу відчув це боляче на собі.

Як обіцяла скоріше Аліса, вона свого автомобіля віддала для сина Ольги, для Максима. Хоча автомобіль вже не був новим, але дане слово було дотриманим, і Максим був задоволений.

Володя, свою автівку віддав Валерію, який увесь час працював з ним в будівництві і дуже важко переносив розлуку з Біликами, тому що за багато років привик був з ними працювати.

Також розлуку важко переніс Павло Вівчар, хоча до того часу він вже почав був співатись, і хоча багато разів Володя його просив, Пашка не міг нічого з тим собі порадити. А сама Аліса, обвинуватила в цьому бувшу дружину Пашки, тому що коли б вона була на своєму місці, тоді нічого подібного не відбувалося б з старим другом.

Квартиру свою Білики продали, хоча сестра Таня була проти, мотивуючи тим, що можуть вони повернутись і не будуть мати де жити, Аліса запевняла якщо навіть коли повернутись, тоді куплять собі яку захочуть, а гроші їм потрібні в даний час. Звичайно що ціни на житло в Україні впали у відношення перпередних років, але Білики як бізнесмени не міряли минулим часом доходи, а виходили з того що на даний час здавалось вигідним, по крайній мірі хоча не програшним варіантом.

Спочатку Жанна хотіла щоб батьки приїхали до неї у Ватертаун, але Аліса вибрала саме Бруклін пригород Нью-Йорк Сіті, там можна було розкрутитись навіть не знаючи досконало мови і вже починати працювати після приїзду. Звичайно що самий Ватертаун був чистішим містечком, дешевшим, але Аліса сказала що туди будуть їхати відпочивати, а саме в Брукліні будуть заробляти щоб стати на ноги.

Слід по ходу замітити, що Аліса була такою людиною, яка могла жити як в розкішній віллі, а коли б завтра появилась вигідна справа і задля неї тимчасово прийшлося б жити десь в гаражі, чи у якомусь вагончику в пустелі, тоді вона б не роздумуючи переїхала. Те що Аліса з дитинства поміняла кілька місць помешкання, виробило в неї, якусь неприв'язаність до одного місця проживання, і на протязі її життя, це в її характері проявлялось.

В Брукліні, Білики стали проживати в апартаменті, хоча в них вже була мрія що коли вони зможуть, тоді куплять собі хату дальше міста в глибину острова Лонг-Айленда, але це марилось в преспективі, а зараз було те що було. Також Аліса хотіла забрати своїх батькі з Ізраїля сюди, тому що батьки Володі, Микола і Віра, вже не хотіли з Дублян нікуди рухатись в старому віці.

Апартамент в якому проживала сім'я з тоьох осіб, був на другому поверху, а під ними була кав'ярня. Заходилося в помешкання заді будинку, а вікна виходили на вулицю на якій вже зранку було доволі транспорту. Спочатку було важче привикнути, але люди себе на таке налаштували морально і вже до місяця часу, увійшли в такий ритм життя.

З влаштуванням праці, допомогла Ріта, вона знала доволі людей які мали справу з будовою і з мігрантами, і тому один дятько, якого звали Анатолій Натанович, займався ремонтами офісів. Але він мешкав далеко в Флориді, і тому йому потрібні бли люди відповідальні за робочі об'єкти. Ріта

поручилась за Алісу, а в Ріті був авторитет набутий вже тут і не який будь, так як вона була членом якогось таємного ордену і про неї далеко не все знали навіть рідні і близькі, а коди щось знали, тоді впевнено те, що Ріта може вирішити багато питань, особливо коли їй цього хочеться зробити для когось. А сама Ріта відчувала симпатію особисто до Аліси тому, що та мала відношення до Кавказу, який для самої Ріти був як спогад чогось величного і незабутнього.

Володя також працював з сином, вони доставляли будівельні матеріали, так як Анатолій Натанович, дав для цього мікроавтобуса, вантажного типу. Володя став просити щоб поки сам знайде адрес, син став його виручати шукаючи адреса в такому «мурашнику», тому що Вадим з цим справлявся досить швидко.

Життя Біликів пішло наступним розкладом: ранком усі вставали, заходили в кав'ярню, де вже знали місцевих турків, за столом вирішували хто куди повинен поїхати і Володя з Вадимом сідали в буса, а Аліса їхала по своїх справах, щоб все тримати під контролем і вести порядок на трьох, і навіть п'яти об'єктах одночасно. Вже у вихідні дні, усі відпочивали і відсиплювались від праці.

Аліса, за багато років своєї праці, уміла з людьми ладити, в неї була дуже хороша риса в характері, що вона могла вислухати кожну людину і пояснити в чому вона може допомогти чи змінити, а в чому не може поступитись, в результаті мігрувати, (а такі були з України, Боснії, навіть з Узбекистану), стали її поважати. Також мужчини відносились до неї з увагою, ще за того, що жінка була красивою, також гарно одівалась

Аліса старалась так керувати, щоб в неї люди працювали одні і ті ж самі, щоб не приходили і через короткий час ішли геть, тому вона кожного понеділка, знаючи що після вихідних людині складніше взятись зразу за працю, приїздила з кавою і бубликами, звала працівників і не спішивши, спілкувалась з людьми.

Вона розпитувала хто як провів вихідні дні, чи спілкувався по телефону з рідними, а коли хто показував їй світлини на телефоні своїх рідних, дітей, або де побував, вона розглядала уважно, коментувала і порівнювала з своїм враженням. В трьох бригадах, Алісу прозвали робітники «Арм'янка», а Володю і Вадима, жартуючи називали «Раби Арм'янки».

Коли за певний час вже все було налаштовано, люди почали заробляти більше, так як в такі роботі головне порядок і раціональне використання матеріалів. А щоб не було затримки, бувало що Вадим завозив фарби чи що інше в суботу, а вже в понеділок брав собі вихідний.

На початку, перших два місяці, самі Білики дуже мало заробляли, менше як їхні працівники, але коли вже все було впорядковано, тоді стало краще і в них і в заробітчан також.

Володя з Вадимом, значно похудали, так як мотались постійно занятими, а ще хоча Вадимові було вже двадцять п'ять років, а в жовтні повинно було виповнитись двадцять шостий, він не думав про одруження, не приглядався до дівчат, якимось було йому не до того зараз. Батьки вже навіть стали думати що він піде так по родинній лінії як мабуть його дядько Рустам, який не хотів одружуватись до тепер. Хлопець бувало що вів перемовини з сестрою, з Костиком, Сергієм, навіть друзями які залишились у Львові. Правда з Вадимом це все відбувалось так без особливих змін до певного дня, а вірніше сказати до однієї світлини, яку він побачив, а тоді все перемінилось.

Все перемінилось не лишень для нього, але для усіх і несподівано зовсім, тому що скоро пройде важлива подія в родині, до якої батьки хлопця, були зовсім не приготвлені, більш того: здавалось що зараз геть не на часі така справа, але задля неї потрібно було все залишити в стороні і взятись за таку нагоду яка появилась в родині немов несподівано.

Аліса стояла на маленькому балконі свого апартаменту який виходив на вулицю і був над брезентовим, зеленим, дашком кав'ярні. Вона тримала горянтко з кавою, а одну руку поклала на чорні чавунні перела, які були вже пофарбованими може разів сорок за свій вік, так як фарба була не рівною і потрісканою. В Аліси була така привычка ще з Івано-Франківська, а пізніше у Львові, щоб коли пити гарячий напиток, тоді не за столом, а стоячи на балконі.

Аліса думала на самоті про все що відбувалось навколо. Вчора розмовляючи з батьком, вони пригадувала Вірменію, давніх знайомих, і все що там приходилось їм разом переживати на протязі більш чотирьох років років.

Раптово Аліса почула як їй на телефон прийшло повідомлення. Вона поглянула і побачила знимку якогось автомобіля. Спочатку Аліса подумала що хтось помилився мабуть, але приглянувшись і побачила що прислала Жанна.

Через кілька секунд прийшло знову повідомлення, на ньому була знимка того ж самого автомобіля, а поруч стояла дівчина, в неї в руках була губка для мийки, палстикове голубе відерко і руки були в шампуні. Дівчина стояла босими ніжками на мокрому від води асфальті, була одітою в джинсові шорти, в сорочку яка була в кліточку, білих червоних кольорів, а під грудьми були зв'язані кінці тієї сороки, живіт оголеним, а волосся було зібране у два хвостики, які забавно стирчали в обидві сторони.

Аліса поглянула і подумала про дівчину яку побачила: як гарно бути молодій людині, а коли ще від батьків вуспадкувала таку вроду. Опісля вона поклала телефон, і далі стояла, пригадувала Вірменію...

Пройшло може двадцять хвилин, на балкон вийшов Вадим, він звернувся до мами:

- Як тобі така «тачка» крута?

- Ти про що Вадік?

- Жанка пише що тобі скинула також; не бачила ще?

- Якусь машину прислала старинну.

- Це не просто машина, це американський Корвет, випуску вісімдесят другого року. Уявляш собі що машині вже на сьогодні тридцять дев'ять років.

- Є різне на світі сину... Хтось собі прибиріг таку машину, а тепер має антиквар такий.

- Мамо не хтось, це мама Костика купила собі таке чудо.

- Мері купила? – Здивавно глянула Аліса на сина.

- Вона, а ти жаліла що вони нам мебелі дали, нову стануть купляти, ніби грошей нема. Дивись тепер як балує себе наша лікарка серцево-судинна. Ти подумай, скільки така іграшка вартує.

- Як вона могла купити, коли на другій знімці ця сама машина і якась дівчина в шортах з шампунем. Це ж реклама якась на шампунь для автомобілів, я так зрозуміла.

- Ой мамо, ти вже відстаєш бачу від реальності.

- Тоді просвіти мене.

- Та дівчина, вона вимиває машину для Мері, це реальна машина і дівчина також реальна, а не рекламна модель. Її тато, продає машини, а вона там з ним в бізнесі також.

- Так і сказав б мені, що не червоний Корвет тебе цікавить, а дівчина з мочалкою в шортиках.

- Я пішов, - Вадим повернувся, а Аліса зрозуміла що син не просто так завів розмову про повідомлення.

Але коли Аліса хотіла щоб піти розглянути на планшеті того червоного Корвета, якому скільки багатого років, раптово почула виклик в телефоні, вона тут же глянула і побачила що викликає не Жанна, а Мері.

- Так, я уважна до цінительки антиквару на колесах, - пожартувала Аліса, увімкнувши відео зв'язок.

- Доброго вечора, ти вже вдома, після роботи?

- Я стояла на балконі, дивлюсь на такий обрій оранжевий над дахами будинків.

- Жанка скинула тобі фотки?

- Бачила, але мені повідомив Вадік що це твоя машина така; воно правда?

- Машина моя, я купила. Дивись що відбулось: я побачила такого Корвета про який мріяла, дивлюсь: червоний колір, машина в гаражі стояла постійно і ще накритою покривалом, фарба взагалі не вигоріла і ще оригінальна. Я подумала що вже не знайду такої машини ніколи. Навіть в Америці буває так що один раз тобі випаде нагода і більше не повториться.

- Якщо дуже чогось людині хочеться, тоді можна собі дозволити, - пожартувала Аліса.

- Але що цікаво: я дивюсь де вона продається і бачу що в Коммаку на Лонг-Айледі, а там Вітя, чоловік Лізи, не так далеко, він машинами займається. Я швидко йому скинула фотку, стала просити щоб він поїхав і розвідав що там з тією машиною. І в результаті ми таки взяли того Корвета. Слухай яка тачка, я коли побачила такий кайф отримала, не передати.

- Гарна машина, я так не цікавлюсь технікою, але коли тобі подобається, тоді я впевненою що не простий рерарітет. А колір червоний справді гарно для такого авто. Правда фар не бачу там; вони відкриваються як очі напевно.

- Як очі сови, - пожартувала Мері, - лиш вночі підіймаються і що гоовне: на фарах шкло натуральне стоїть а не пластик як зараз роблять і там чотири фари. А форма яка закруглена, все так гармонічно; саме для мене така техніка.

- Ти ж не проста дама собі, тому і відповідно машина в тебе, так що вітаю з покупкою. Надіюсь що мене покатаєш, може до дітей поїдемо на твоєму Корветі.

- Поїдемо, правда не знаю що мій Лемур зі мною зробить, коли визнає що я гроші витрачаю на таке. А я машини такі любила ще зі школи, щось мене вчипилось таке і до тепер не відпускає.

- Йому не привикати.
- А то в ньому почавсь останнім часом проявлятися тато Місько, як заведеться інколи, годі зупинити.
- Не гріши вже на свого так: знаєш, чоловіки інколи як діти бувають.
- Все тоді Аліса, іди відпочивати. Я вже похвасталась перед тобою, тому що не маю перед ким так дуже.
Зараз як Светка братова дізнається. Скаже що я здуріла повністю.
- Не звертай уваги хто і що скаже, тоді довше будеш жити.
- Правельно: серед моїх пацієнтів, найбільше тих, хто зрвав на все увагу.
- Ось бачиш, так що катайся на здоров'я на своєму червоному Корветі.
- Спасибі тобі Аліса, видно що ти модерна особа. Навіть як щось тобі не подобається може, ти не видаєш свої емоції, а це вже так в англійському стилі, як наголошувала когось моя добродійниця місіс Айнесс.
- А я справді поважаю захоплення людини чи хоббі, навіть таке, якого не розумію зовсім, а автомобіль це ж попутник по житті в наш час, так що тут я вже можу вникнути в суть справи все ж таки.
- Я вдячна тобі за те що розділила мою радість, - відповіла задоволена покупкою Мері.
Коли вже обидві попрощались, Аліса пішла на кухню. Але десь через дві години, маму викликала Жанна, Аліса вийшла знову на балкончик, щоб не зважати розмовою Володеві.
- Мамо, я ви там усі?
- Нормально, як завжди.
- А Вадік де там?
- Був, але вийшов в дворик напевно.
- Вже йому немає спокою і сверлить його з середини, як колись тата твоя кава в тьоті Олі. Думаю що вже почалось в нас тепер нарешті з ним також.
- Ти про що Жанка?
- Як тобі та дівчина що там коло машини?
- Ой, слухай, я коли побачила, подумала що реклама якась на шампунь для авто.
- Я дуже серйозно, хочу знати твою думку.
- Вже Вадік мені сказав про машину і шмигнув кудись, тепер ти щось загадками?
- Він казав колись що Наташка худа, а ось ця вже як сама бачиш: розмір самий популярний між хлопцями.
- А хто вона така? Американка якась?
- Левчучка мала.
- Дочка Лізи і Віті? Та мала що була на весіллі у вас тоді?
- Вона сама. В тата в салоні машину вимиває для Мері.
- Нічого собі яка вже дівка нівроку. Їй скільки років?
- Вже сімнадцятий. Вона з січня, дві тисячі п'ятого.
- Ти подумай як діти ростуть швидко. А я один раз лиш бачила її на вашому весіллі, але не розглядала, вона ще дитиною була тоді.
- А де її побачити коли вона не живе тут. Напевно приїхала на канікули зараз і в тата в салоні там підробляє собі.
- А я подумала що модель рекламна, вона ж повністю відповідає такому статусу.
- Вадим має можливість з нею познайомитись, він вже мене про неї цілу годину випитує. А я не знаю так багато, знаю що живе десь в лісі у Вермонті. Вадік хвилюється що десять років старшим від неї, але є дівки що люблять старших хлопців, він гарний на вроду і ви батьки трошки вже знаєтесь.
- А як звати її?
- Белла. Повне ім'я Ізабелла.
- Гарно батьки назвали і кликати зручно, - Аліса подумала що нема в імені букви «р».
- Що ж Жанка, задала ти мені над чим думати. Буду спостерігати за нашим Вадимчиком, а там побачимо.
- Нічого не кажи йому там, він мені не буде більше довіряти ніколи.
- Все тихо буде; а зараз піду розгляну фотки знову.
- Подобається Корвет?
- Корвет нехай В'ячеслав розглядає і вмикає діда Міська, а я Беллу розгляну, - Аліса посміхнулася і оглянулася на двері.
Після того як обидві розпрощались, Аліса стала вдивлятися на знімку яку переслала їй дочка, вона відчула що ось ця юна Белла, саме та сама, кого ще не хватає їм в родині, для повного щастя.

Надалі, Аліса нікому нічого не сказавши. Стала спостерігати за сином. Вадим буквально наступного дня постригся в салоні, також накупив собі кілька літніх сорочок і футболок нових. Не видержавши, через три дні, Аліса зателефонувала до Мері щоб чось довідатись, так як знала що Жанна вже сказала їй те що знає сама, а якщо навіть щось довідається більше, тоді буде думати що можна мамі повідомити, а чого не потрібно, Аліса судила по собі, коли переконувала батьків що їй потрібно вже виходити заміж за Володьку, і старалась лиш все гарне наголошувати в його адресу.

Набралши номер телефону, через два сингали, почувалась відповідь:

- Так Аліса, слухаю тебе уважно, - відказала сваха.

- Мері, я тебе хочу одну делікатну справу розпитати.

- Скільки я отримала від свого Лемура, за свого Корвета?

- Ні, це ваша інтимна справа. А про інше, правда також така справа, не для розповсюдження.

- Давай вже розколись, а то так заходиш як мій інколи: поки що розкаже, такими кругами виводить, що вже другий хтось шепне з сторони тобі на вухо. Я не раз сміюсь і кажу до нього: вже усі гори обійшов навколо Лемурії і прийшов на ту саму колибу.

- Я хотіла запитати: в Левчуків є дочка молодша?

- Є така. Навіть недавно я з Лізою про неї мали мову випадково.

- А що саме? Я зараз поясню чому я питаю, - добавила для ясності Аліса.

- Нічого особливого, просто Ліза сказала мені, мовляв, мала від рук відбилась, різні подружки в неї там у Вермонті, і просто переживає щоб не зв'язалась з компанією якось поганою. Волосся була пофарбувала якось на світлий колір, батькові Лізи не подобалось дуже, одним словом така рутинна з підлітками. Дівчина така нівроку, а таку не заховаєш поміж хлопцями в школі, ані на вулиці. Але в Лізи ще золоті діти, навіть коли порівняти з моєю Наташкою.

- Я питаю тому, що мій Вадим вже про неї щось питав Жанку, але ніби тихо. Якщо б Ліза коли тоді натякнула що в дочки якийсь хлопець появився, щоб ти знала хто такий, тому що цілком реально що може ним виявитись наш Вадік. Правда він старшим від неї, але буває різне в наш час.

- Ой Аліса, я коли б сказала що це ваш син, тоді Ліза її заміж видасть ще цього року за нього.

- Звідки таке взяла?

- Ліза, вона ж захоплювалась як ви двоє живете поміж собою, сказала була що пощастило нашому Костику, а тепер ще може і її Белла може мати таке щастя.

- Нічого ще не говори поки що. Щоб не було так, що ми вже сватаємось, а діти нічого не знають ще.

- А скажи правду Аліса: якщо б дійшло до того, ти б не проти була і твій Володька?

- Ні, ми не проти. Слухай, така дівчина нівроку як на малюнку. Я ж тобі сказала була, що подумала ніби рекламна модель вона.

- Я буду мати на увазі, коли Ліза щось почне на таку тему, я вже буду підготовленою. Але повір мені: Левчуки, вони дітей швидко одружують, в них такий стиль родинний, може з Кавказу так передалось, навіть не знаю...

- Нашому також вже пора, але проблема що він доволі старшим від тієї Белли.

- Скільки років?

- Сказала мені Жанка, що Белла з січня п'ятого року, а наш Вадим, двадцять жовтня, дев'яносто п'ятого, виходить десять років.

- Дев'ять і два місяці. А дивись свати Левчуків, Маковські: Саша також від Іванки на вісім років старшим. Але живуть добре двоє, вона його так доглядає, тому що Саша має астму вже багато років. Так що тут вік не помиха, якщо прийде до справи.

- Але вони не знаються, хіба що в Інтернеті знайдуться якщо захочуть, тепер такий час що не так як було в наших молодих роках.

- Все одно, можна тому допомогти, тому що я знаю як воно прикро, коли батьки в чомусь не підтримують. Пригадую свою маму, через її бачення, я втекла в Штати, правда тепер на краще вийшло. Але тоді мені так хотілось щоб мене рідна людина зрозуміла, вже опісля мама вибачалась, але воно вже мені непотрібно було, тому що я вже сама своє життя влаштувала.

- А коли людина вибачається, навіть пізніше, тоді також добре, - заперечила Аліса.

- Якщо глянути в родину Біликів, тоді навіть дуже добре. – Погодилась Мері.

В п'ятницю дев'ятого липня, відбулась одна подія, яка буде мати своє продовження до визначної дати але про таке не могли додуматись навіть особи, які матимуть пряме відношення до цього.

Ранком десь біля дев'ятої години. Мері зетелефонувала до Аліси.

- Добрий ранок Аліса.

- Вітаю тебе, також тобі доброго ранку.

- Ти можеш мене виручити? Вірніше не ти, а твій Вадимчик?

- В чому справа?

- Ти як начальниця його, могла б відпустити на сьогодні щоб мені допоміг в одній справі?

- Думаю що зможу, а ще коли для тебе. Яка справа?

- Мені потрібно перевезти мого Корвета у Ватертавн. Тут Вітя не хоче щоб він стояв в нього на парковці, а в нас на подвір'ї тут також мало місця, на машину ще немає відповідних документів тому що це антиквар, і там потрібно мені почекати.

- А як ти збираєшся перегнати її туди у Ватертавн?

- Вітя дає свого Форда і прицепчик такий, там мій Корвет вже завантажений і прив'язаний. Просто перевести його туди, а там Костик допоможе його зняти і тоді назад сюди повернутись.

- Думаю що зможе. Для тебе любий каприз, а Корвета твого, відвести тим більше.

- Тоді нехай одвіається, а я йому вишлю адресу куди приїхати. Скинь мені його номер мобілки.

- Вже пишу, і скажу йому щоб збирався в дорогу.

Вадим подумав що потрібно їхати в гараж до Віктора Левчука, він там ще не був, але виявилось зовсім інше місце. Мері написала щоб він взяв «Убер», і приїхав на дану адресу, коли він поглянув на мапу телефону, він побачив що там комплекс магазинів.

Саме на таку стоянку був наданий адрес Вадимові, а коли він приїхав, він побачив пікапа з алюмінієвим причіпом, а на ньому накритий чехлом Корвет. Самий вантаж був прив'язаний за колеса, жовтими ремнями.

Мері ходила навколо, рукою спробувала ремні, вона була одітою в одяг медпрацівника.

- Доброго ранку вам пані Мері, - привітався хлопець.

- Добре що ти прїхав, тому що мене на роботу викликають. Дивись яка справа: там є навігатор, першим маршрутом поїдеш у Ватертавн, а звідти у Вермонт, а тоді вже сюди.

- А тоді хто цього трока забере коли повернусь; куди мені його відвезти?

- Я тобі вишлю адрес стоянки, туди де Вітя Левчук продає автомобілі. А вже там хтось в нього буде, щоб тебе додому завіз.

- А у Вермонті я повинен забрати якусь машину також для нього?

- Ні, ти сам не поїдеш. Там в Форді сидить дівчина, Віктор хотів їхати щоб відвести її до діда, а немає часу, я вже сказала що заберу свого Корвета повезу і заодно їхню Беллу завезу, хоча трохи в сторону треба, але на північний напрямок все одно. Вітя зайнятий дуже, а мій Корвет не може там стояти в нього. Поки документи зробимо і все решта. Нехай там постоїть в Костика, там є місце в них. Він накритим, так що може на дворі стояти десь в холодку. Коли приїдете, Жанна вам дасть чогось поїсти в себе.

- А та особа, яка там, - Вадим вказав рукою на транспорт яким повинен був їхати, - вона на якій мові може спілкуватись?

- На різних: англійська, українська і російська і навіть трохи єврейської та абхазької.

- Треба було мені написати хоча, щоб я одівся нормально.

- Ти нормально одітим, що так перелякався, не їдеш до шлюбу сьогодні.

- Тоді я поїхав. – Хлопець зрадів і одночасно якось збентежився.

- Вадим, - стала строго дивитись Марі на хлопця, - ти вважай на неї, дівчина молода, щоб ти з нею ніжно, ввічливо, тому що я сама тебе запитаю коли щось не так буде. Віктор не знає що водія підмінили, він мені її довірив, так що будь слухняний, і пам'ятай, що я не ваша мама; я строга дама.

- А каву можна їй купити?

- Можна, але про таку справу нікому ні слова. Думаю ти все вже зрозумів.

- Але Жанка побачить, вона мамі скаже.

- Нехай тебе це не хвилює хто і що кому скаже, ти за себе відповідаєш, а все решта не твоя справа. Не переживай тим що з трони, тоді ніколи не будеш моїм пацієнтом; це в мене така поговорка своя вже появилась, - Мері посміхнулась і хлопець побачив яке в неї задоволення від того що придумала якусь інтригу.

- Я зрозумів, але вас можуть розпитати Левчуки, чи ще хтось.

- Ти не знаєш на що була спосібною свого часу Машка Альбінова, так що слухайся і все буде окей. Там гроші на заправку і поїсти собі купите; там доволі.

- Як залишуться гроші, я вам поверну.

- Не роби такого, не економ перед дівчиною.

- А коли повернешся тоді її тато буде бачити що то я приїхав.

- А коли повернешся, Вітя вже буде знати що ти їхав; все нормально і тебе відвезуть додому опісля. А тепер я побігла, вже мене чекають, - Мері вказала на якусь Тойоту, яка стояла і жінка в окулярах чекала на неї. – Адрес в навігаторі, і Белла про все знає! Щасливої вам дороги! – Мері оглянулась і посміхнулась, повівши бровами вгору, мовляв: давай, не ламайся довго.

А їхати є куди – подумав хлопець – цілий день віч-на-віч з тією самою Беллою, хто міг таке подумати – Вадим немов вже такий серйозний водій, ще раз оглянув як тримається Корвет, щоб набрати сміливості і зайти в кабінку Форда.

5

Того вечора, Жанна зателефонувала до мами. Аліса в той час викладала продукти в холодильник, але тут же все кинула з рук і взяла телефон.

- Жанка, добре що ти хоча є, а то я вже кілька разів набирала нашого Вадіка, а він не відповідає.

- Може в горах їде і немає антени там.

- Може бути.

- А в яких ти думаєш горах він зараз?

- Якщо поїхав туди до вас, тоді через Олбані напевно, а там гори трохи.

- Він вже поїхав геть від мене і тепер у Вермонті напевно.

- А він що там робить?

- Дівку свою повіз додому.

- Яку дівку? Ти про кого Жанна?

- Був з нею в мене, такий радий і веселий, як кіт який злизав сметану.

- Не розумію нічого: мене Мері просила щоб відігнав її Корвета до вас; щоб відтягнув на прицепі якомусь туди у Ватертаун.

- Все так було, і вже Корвет стоїть тут в нас, але він ще взяв заодно Беллу від батьків, щоб у Вермонт завести. Були тут поїли і вже поїхали, тому я хочу по секрету тобі признатись.

- Виходить що Мері розіграла драму таку; напевно сама Віктору сказав що поїде, а Вадікові і Белі, організувала такий план для знайомства. Але подуматись до такого... Цікаво чи батьки Белли знають?

- Якщо не знають, тоді будуть знати. Як сказала Белла, що його не відпустять вночі додому з Вермонту, там гори такі і ліси як в нас в Карпатах.

- Він що спати буде в неї?

- Я думаю. Сказала що дід з бабусею не погодяться що він повертався сам посеред ночі, тому що дорога не близькою в Бруклін.

- А ранком що буде коли Левчуки визнають, що вони подумують?

- Про кого?

- Про нас, про Вадіка нашого?

- А що їм думати: ви справді нічого не знали, Мері просила щоб послухав Вадік, ви в них мебель взяли, свати, хотіли віддячитись і поїхав він. Звідки він знав що Белла в машині сидить? Ніхто не знав: ні він, ані Белла також. Та вже не діти вони кінець кінцем.

- А про Лемурів що подумують?

- А нам що до того, хто про кого думає? Правело яке в Лемурів: не думай зайвого, не переживай, щоб не бути пацієнтом кардіолога.

- А як тобі Белла? На знімці дуже мила виглядає дівчинка.

- Ой, така вже кицька, а Вадік такий смішний: я подала їм каву, а він сказав щоб не добавляти цукру, тому що кава повинна питись гіркою. Так дивлюсь, Белла бідна спробувала, скривилась, але п'є так по трошки, тому що він так сказав.

- Для чого таке робити над дитиною?

- А я їй розповіла як тато колись твою каву випив.

- А вона що відказала?

- Поглянула на Вадіка і зразу в стелю стала дивитись, щоб не так було помітно як вона завстидалась.

- Що та Мері витворює, лиш подумати. А Белла хоча оділась, чи так само в тих шортиках як на знімці?

- В шортах, але вже по футболці взяла ту саму сорочку в кліточку. Правда розмір в неї нівроку як для нашого героя, в самий раз.

- Розмір сорочки чи футболки?

- Мамо, ти все зрозуміла добре.

- Ой, що ж воно таке в нас відбувається, - Аліса зітхнула.

- Все гарно, усім так подобається.

- Ой не знаю, коли Ліза дізнається, вона тій Беллі відміряє розмір, в неї все по-кавказьке в домі.

- Тоді нам краще: Вадіку пора женитись, а її видадуть і все в порядку буде. Так що люба гостросюжетна драма, Біликам на руку грає.

- В тебе все так просто Жанка.

- А наш Вадік такий до неї увагою, навіть не думала що в мене брат такий джентельмен перед дівчиною. Все на мене кричав, підколював, але тут все зрозуміло.

- Але телефон може взяти? Я ж думаю де він і ще Мері нічого не скаже як яка партизанка.

- Мамо, заспокійся, підіть каву в турків випийте собі з татом.

- Мені турків тих ще не хватало: там в Спітаку наслухалась про них жахів і ще тут живу над ними.

- Правельно мама: «над ними». Так що каву можна випити в них.

- Що ще там з Вадіком і Беллою, може щось ти помітила, почула?

- Про ліс нам Бела розповідала, про собаку якогось що там мають вони. Все гарно, так як повинно бути. А давай я скину фотки, побачиш їх коло Корвета того. Я думаю що той Корвет, це те саме що бурштиновий жук, якого тато дав колись. Я так побачила що в де-яких людей, якась річ матеріальна їх поєднує, так що тут можливий роман поміж ними. Вона така американка доступна, відверта, тут виростала вже.

- Тоді скинь мені знімки, - Аліса хотіла справді переглянути і щоб побачити поруч сина і доньку Левчуків.

- Зараз скину, є така що вона сміється і там видно ямки в щоках.

- Ліза коли сіметься також має ямку, але з однієї сторони.

- Белла взагалі симпатулька така.

- Висилай вже, нехай розглядаю, - не терпілось побачити Алісі.

Буквально через хвилину, повідомлення посипались на телефон Аліси, вона вийшла на балкон, і стала кожному світлинку розглядати більш детально. Аліса подумала: видно що дівчина в горах виростає, ноги такі спортивні, і навіть Вадим поруч коли стоїть такий веселий, зовсім інакшим виглядає як вдома, особливо коли ранком не хоче вставати на роботу. А вже з такою дорослою дівчиною і Ліза не в усьому може справитись, так що самий час для Белли вибирати куди і з ким їхати.

Вдивляючись в світлинку меншої дочки Левчуків, Аліса не могла пригадати де вона бачила подібне обличчя, щоб було знайоме їй, але пригадати ніяк не вдавалось, хоча як не думала Аліса про таку схожість, пригадати не змогла...

Вже досить пізніше, того таки вечора, Володя запитав дружину, поглянувши на годинника який висів на стіні кімнати:

- Аліса, а де подівся наш Вадік? Вже година така що повинен вдома бути.
- Він у Вермонті.

- У Вермонті чи Ватертавні?
 - Вермоті.
 - Одне на букву «в» і друге також; вже заплутався в тому.
 - Вермонт, це шатат, а Ватертавн, це містечко. – Пояснила дружина.
 - А що він там робить? Ти його післала за чимось?
 - Поглянь на таке фото і скажи щось, - Аліса показала на телефоні світлину Белли.
 - Ну, дівчина якась і що таке?
 - Не якась, а можливо наша невістка буде.
 - Ану покажи, а це хто така і звідки?
 - Левчуків дочка наймолодша.
 - Хто такі? Щось знайоме...
 - Ріти сестра, така Ліза з Абхазії, вона мама цієї дівчини.
- Тут роздався телефон, Володя як тримав в руках, повернув його дружині. Аліса поглянула на невідомий номер, взяла до вуха.
- Алло. – Аліса не знала на якій мові будуть розмовляти з нею.
 - Доброго вечора, скажіть будь ласка, я з Алісою розмовляю, - почувся тихий жіночий голос.
 - Так, з вами Аліса.
 - Аліса, у вас напевно немає мого номера, можливо не знаєш хто так пізно телефонує. Це Ліза, і я на дві хвилинки всього.
 - Можна і на довше, завтра субота, ми вихідними, - Аліса хотіла розмовою вслухатись щоб зрозуміти в якому настрої Ліза і чи не буде зараз ставити незручі запитання.
 - Я надіюсь що ви вже знаєте про те що ваш Вадимчик, він не повертається сьогодні від Костика і Жанки, він ще поїхав до моїх батьків.
 - Знаємо Ліза, мені Жанка повідомила. Але він телефон не брав, тому що мабуть там гори і немає антени.
 - Все добре, будьте спокійними, його мої батьки не відпустили; дорога далекою, вночі їхати і для чого коли мона відпочити, а вже завтра собі виїхати ранком спокійно.
 - Жанка так само мені передала. Ми вже знали.
 - У вас там немає невдоволення по цьому поводу?
 - Ні, зовсім немає. Вадим наш вже хлопець відповідальний, він послухав, поїхав, ми ж свої люди тут. Мері така задоволеною тим Корветом, так що ми також хотіли бути учасниками її радості.
 - Справді? – По голосі було чутно як Ліза посміхнулась. - Я хотіла сказати вам, але хотілося б мені щоб мене правильно зрозуміли як батьки.
 - Все що потрібно, можна нам сказати Ліза; ми зрозуміємо.
 - Не подумайте будь ласка чогось пересудного, там наша дочка живе з батьками, але мій батько з Кавказу, все буде етично, в батьків є три спальні, в домі два поверха, так що все буде нормально.
 - Ліза, це мені потрібно так вас батьків вговорювати, у вас донечка така молоденька і хороша вродою.
 - А мені так смішно: говорить Белла наша дідові, батькові моєму: Дед Арк, я тебе с твоим земляком познакомлю сейчас, его дедушка жил рядом там. Белла, вона ж не розуміє де на Кавказі Вірменія, де Абхазія, хоча ми дітям показували на глобусі, але вони там не були ніколи.
 - Прийняв батько за свого нашого вірмена?
 - Звичайно, в кавказців гостеприїмство на першому плані завжди.
 - Тоді ми вже будемо спокійно спати якщо так.
 - Спасибі вам Аліса, подякуєш також Володеві за порозуміння.
 - Немає проблем Ліза; все дуже добре.
 - Тоді на добраніч вам. Мені мій Вітя сказав: що будеш за малої робити якусь драму цілу, а я таки думаю скажу вам і дізнаюсь щоб ви не були сердитими.
 - Спокійної ночі вам Ліза; все дуже гарно і ми не можемо сердитись на такі речі ніколи.
- Коли Аліса вже попрощалась з Лізою, Володька запитав дружину:
- Що там: «Промовка про вовка, а вовк прийшов?»
 - Так, сама пані Левчучка зателефонувала щоб внести ясність про подію. А він, той Вадік наш, не скаже нічого, хто його такого навчив?
 - Не знаю. Приїде запитаєш, а ми Аліска вже скоро самі будемо може: донька в Ватертавні, а син буде десь у Вермонті, лиш не знаю як там місто чи село зветься.
 - А красива Белла, правда? Десь в лісі живе і в горах там, виходить лісова принцеса, або принцеса гір.

Аліса вже пішла у ванну, вона сушила опісля волосся, і тут Володя прийшов до неї. Дружина була підв'язана рушником на талії, так як нікого окрім чоловіка вдома не було.

- Аліса, я нарешті додзвонився до Вадима, хочеш з ним поговорити?
- Зараз я його запитаю де він і що там робить. – Аліса взяла телефон від Володі, - Вадік, що з тобою?
- Нічого, а що так зразу, - спокійним голосом відказав син.
- Де ти пропав?
- А Мері що не пояснила нічого вам про мене що там вдома такий шухер?
- Я знала що ти поїхав до Жанки, але скільки вже звідти повернутись? Чому ти не вдома?
- Мері сказала щоб я нікому нічого не пояснював, вона повинна була вам пояснити.
- Тоді виходить в тебе вже Мері мама? А ми з татом думаємо що трапилось з тобою.
- А що ніхто не сказав вам? Жанка нічого не сказала?
- Не лишень Жанка, а вже Ліза також зі мною недавно, дуже хвилюється щоб ми не сердились.
- Тоді вже добре; ідіть спати.
- А ти також вже спати пішов?
- Ми ще тут вогонь палимо на дворі, такий вечір гарний.
- А хто це «ми»?
- Я, і ведмідь такий прийшов з лісу, - пожартував хлопець.
- А може лисичка прибігла?
- О, точно: лисичка краще звучить.
- Вадік, ти дивись щоб ти нас там не осоромив, люди з Кавказу і в них не так як в американців.
- Мамо, але тут зорі, як тут гарно. Я вже не знаю чи зможу жити в Брукліні.
- Я тобі дам за твоє «не знаю». Ще та Мері отримає від мене добре за того Корвета свого.
- Та все добре, відпочити людині треба колись, а я хіба не людина.
- Хто там поруч так щебече по англійськи?
- Одна особа з Жанкою розмовляє.
- Що з вами усіма відбувається...
- Нічого поганого, просто одна людина, купила собі Корвета, - почав сміятись Вадим.
- Але під програмою «Корвет», відбувається те, про що ти мріяв напевно.
- Я нічого не знав, Мері попросила, все вона. – Вадим швидко щоб мама його більше не розпитувала, змінив тему. - До речі її Наташка також вже має хлопця, Мері вам не призналась до тепер? – Тихішим голосом повідомив Вадим.
- Хто такий: наш, чи який американець?
- Олег такий, брат двоюрідний Тамари і Руслана.
- Чому не продовжуєш?
- Прізвище Ковальський. Віктора Левчука, рідної сестри, син молодший.
- Чому зупинився на двох, хіба Тамара і Руслан лишень двоє в Левчуків?
- Є ще одна менша в них, правда живе далеко від них.
- Так «далеко», що сидить поруч тебе там?
- Все мамо, спати ідіть з татом двоє, я завтра повернусь.
- Ти також іди вже; година бачив яка і будь там слухняний. – На прощання промовила Аліса синові.

7

Через тиждень часу, тобто на наступну суботу, все повторилось. А так як тиждень був дуже насиченим працею, Білики замучились просто були і вже чекали суботи щоб відпочити.

На роботі, вони користувались мікроавтобусом, який був вантажний для такої роботи, але Аліса мала автомобіль Лексус, якого їй віддала Мері на користування. Машина не була новою, але так як такі автомобілі служать довго і безвідказно, саме він був своєчасним транспортом в даний час. А Вадим не мав ще персонального атомобіля і прична була не так в коштах, щоб його придбати, як в тому, що не було місця де його паркувати в маленькому дворіку, заді будинка в якому мешкали Білики. Більше місця займав їхній робочий бусик і також той самий Лексус, яким користувалась Аліса.

В п'ятницю вечером, Вадим повідомив батьків, сидівши з ними за столом:

- Так, я хотів просити вас, особливо маму, щоб мене не тривожити до понеділка.

- А ти що на рибалку поїдеш кудись? – Запитав Володя сина.

- Чому на рибалку?

- Тому що лишень коли людина на рибалці, тоді її не можна тривожити, а то клювати не буде карась.

- Ні, я поїхати маю в одне місце.

- Що може в Рочестер знову? – Запитала мама.

- Який Рочестер? – Вадим показав що не розуміє про що йде мова.

- Такий що у Вермонті, - Аліса відповіла і стала накладати синові салат, так як усі троє сиділи і вечер'яли.

- Припустимо що мені туди треба, я ж не маленький якийсь.

- На якій машині ти поїдеш? – Запитав Володя сина.

- Транспортний засіб в мене буде.

- Хіба немає машин в Левчуків, - підкинула Аліса і поглянула на сина.

- Так ми домовились вже? – Запитав Вадим, і глянув перше на маму, а так на батька.

- А я завтра сам маю мішки з цементом вести на Фалтон стрит? – Запротестував Володя.

- Якщо обіцяє що повезе ранком в понеділок о п'ятій годині, - промовила Аліса, - тоді нехай їде собі завтра, а мішки купиш і постоять тут в машині через вихідні. В магазині тобі допоможуть закинути.

- Та він лиш приїде може в обід в понеділок. – Розвів руками Володя.

- Два дні там будеш? – цілком серйозно запитала Аліса сина.

- Не знаю, якщо стануть просити мене лісові господарі, тоді важко відмовити їм. Самі розумієте що людям скучно там, раді гостям любим і так далі.

- Тоді завтра я підіму Воїслава, - звернулась Аліса до Володі, - дасиш йому п'ядесят баксів, він за такі гроші сам понесе на Фалтон стрит, а тим більше підбереш його і він лиш допоможе тобі викласти їх.

- Той поїде, - похитав головою Володя. – Вже буде мати в бар вечером.

- А він звідки? Якимось так говорить, я нічого не розумію його, - запитав Вадим.

- Босняка, десь з якоїсь Баня-Луки. Роботяга сильний, але ще колись нарветься на грубість в когось, дуже докопується ікноли. Правда за гроші на міну ляже і спати буде. – Засміявся Володя.

- А що прийдеться його мочити як обнагліє? – Вадим жартуючи глянув на батька.

- Я його трогати не буду, але нарветься на грубість рано чи пізно на когось другого.

- Залишіть в спокою чоловіка, - запротестувала Аліса, - ти Вадік давай, розповідай нам, що там в тебе на твоєму персональному фронті. Я ж бачу, що вдома дня не всидиш.

- Нічого нікому не скажу. Для чого мені що зараз такий ланцюг пішов: мама, потому Мері, а так Ліза, Ріта, Анка, Олеся, і назад до баби Тетяни повернулось. Я ще не враховую Тамари і Аліни.

- А ти вже усіх знаєш, але забув мого головного агента, - посміхнулась Аліса.

- Жанку нашу? Вона мене здає, але їй можна, хтось мусить, то вже краще ближча, чим якась Олеся.

- Тоді коли ти поїдеш завтра і на чому?

- За мною Олег приїде, бойфренд Наташки і ми усі поїдемо у Вермонт, в ліс на природу.

- Син тієї самої Олесі, якої ти боїшся щоб не знала? Саме в десятку мітиш я бачу; піде коло з іншого кінця, - пожартувала мама.

- Який світ малий, - Вадим розвів руками, - в Нью-Йорку тут сминадцять мільонів людей, а в мене коло замкнулось і нема куди заховатись.

- А таки мусиш їхати, не можеш почекаати хоча два тижні? – Запитав Володя сина.

- Тату, колись мамі була важче все кинути тут і вернутись у Львів, тому що хтось не зміг почекаати трохи.

- То ж мама мені жінка, а та в шортах з мочалкою, і голим животом, хто вже тобі, не смію питати?

- Мамо, може поясни якимось зрозуміло, але не зараз, потому, - Вадим посміхнувся до батьків.

- Тоді нехай вже так буде, - погодилась Аліса, а Володя розвів руками і вже не сказав нічого, тому що зрозумів: якщо мама дозволила, син поїде, а якщо б не дозволила, тоді все одно поїде, правда якимось втече з дому, але поїде, тому що інакше бути не може в такому випадку.

Нступного дня, Аліса набрала Жанну. Вона спочатку запитала про здоров'я, про науку, (так як Жанна вже перейшла на третій курс в коледжі).

- Слухай Жанка, а той Олег, йому скільки років?

- Він з двохтисячного, ровесник Руслана Левчука. Наташка один рік молодшою від нього.

- Наташі вже двадцять років тепер?

- А що думаєш, ми старіємо а вона чекає?

- Люди добрі, як скоро діти ростуть.

- А Белла молодшою від Наташки на чотири роки, їй сімнадцятий вже. Але Беллі пощастило більше.
- Чому так вважаєш?
- Олег, він не хоче женитись, дружити не проти, але щоб женитись якось не рішається.
- Типічний американець: хоче дівки і не хоче обов'язків жодних.
- Але Белла потонула з головою, в неї перший хлопець такий серйозний. Призналась мені що в школі приставали до неї, але то ровесники, а їй хочеться такого як наш Вадимчик; щоб вже мужчина був.
- Хочє мати мужчину? – перепитала задоволено Аліса.
- Як такий тай без мужчини? Не чесно виходить тоді.
- Белла вже десь чекала на нього там увесь тиждень.
- Мамо, це я колись у Львові чекала, а вона на Лонг-Айленді була, там в Мерріку. Вони тепер разом поїхали знову. Вже як скажеш: чекати вона буде; ой не сміши мене.
- А хто її привіз був сюди?
- Тамара. Белла просила і та погналась за нею, щоб виручити сестричку, привезла і вони зустрічались цього тижня там у вас десь.
- Точно Жанка щось було. Як тато заправив буса, а в середу заглядає чи бак не пробитий, тому що дивиться десь бензин пропав. Вже грішить на турків, подумав що вони витягнули з бака бензин.
- Які турки мамо, хто тут таким займається. Вадік до Белли їздив, а ви з татом не бачили.
- Тоді все зійшло з бензином.
- А ще Вадік смішний який: щось за Олега почав скоріше, а я йому пояснила що той брат двоюрідний до Белли, нехай не ревнує його до неї. Тато Белли, а Олегова мама, вони рідні, як я з Вадимом нашим.
- Щоб почекав трохи, йому ще не тридцять років, в нас з грошами сама знаєш як зараз.
- Він то може почекати, але чи кавказці погодяться; вони Тамару видали скоро досить, а Руслана взагалі ще юнака оженили з Аліною Маковською. Де таке світ видів, щоб хлопця в сімнадцять років оженити, а ще в Америці? Таке лиш кавказці можуть вчудити, або ще десь на Близькому Сході.
- Вже як буде.
- А ще Белла, вже здала на пермит, і коли вже буде мати право водити, тоді вже сама буде напевно що тижня їхати туди до вас.
- Хіба що одружити їх прийдеться як так далі піде, тому що справді становище якесь складне виходить: їхати не близько а бачитись хочять двоє кожного тижня і як бути?
- А я про що? І я про те саме.
- Люблю коли зі мною годяться і не спорять, - відказала Аліса.
- Навіть мій Костик радий що так розвиваються події.
- Бачиш який він у нас розумний.
- А якщо інакше, я б не виходила за іншого і ще Львів свій залишати прийшлося мені.
- Зате маєш Лемурчика.
- На все добре «мамі», - відказала Жанна, так само як звав тещу її молодий супруг.

Белла, дуже любила золото. Воно не дивно, адже вона була з родини ювелірів. Правда від сестри своєї Тамари, вона відрізнялась в корені, тому що Тамара не любила носити прекраси на собі жодні. Руслан так собі, по середині, а ось мала Левчучка, насили б на себе якщо можна, цілий ювелірний магазин.

Дівчина бул м'якого характеру, ніколи про ніщо не спорила, і мабуть це тому, що вона виростала постійно посеред людей, які її любили. Белла була досить довірливою, і коли хто що їй розповідав, вона вірила в те що почула. Була одна риса в неї, вона не принімала самостійно рішення, постійно когось питала щоб порадили як їй бути, в тому чи іншому випадку. Саме така риса їй передалась від Левчуків, тому що в Арланів, такого в родині не зустрічалось.

Одним словом, дівчина виростала такою родинною лялькою, над якою усі старались розпростерти своє добродушне піклування.

Правда від коли Белла переїхала жити з дідом і бабусею у Вермонт, вона почула волю, тому що людей літнього віку, було легко вговорити на те що їй хотілось, хоча вона не ходила нікуди з дому і такої поведінки було доволі, щоб бути спокійним за неї.

Коли в дівчини появилася дружок, вона з подружками, (а було їх в Белли троє), постійно вела мову про нього, і розмовляючи по телефону, вона не могла так щоб ніхто не почув, тому за короткий час, дід з бабусею вже знали хто такий для їхньої онуки Вадим з Брукліна.

Не зважаючи що Вадим був старшим від Белли більше дев'ять років, рідні дівчини віднесли до цього позитивно, навпаки, вони рахували що він вже досягнув віку в якому можна одружитись.

Молоді надалі дружили, але коли почалась школа, тут і почалась проблема. Справа в тому, що сама Белла, надалі старалась щоб не лишень вести відео розмови, а бути з Вадимом близько. Вона почала просити сестру Тамару, щоб в неї перебувати коли вона на Лонг-Айленді, таким чином стала пропускати школу. Вадим також кожних вихідних став їхати у Вермонт, але цілий тиждень він працював, а ось Беллі не сиділось вдома спокійно. А вже в кінці вересня, вона викрала автомобіль в діда і поїхала сама в Бруклін. Дорога була відстанню приблизно коло триста миль, (п'ятсот кілометрів), і це не було так просто. Того дня вона провозилась в робочій машині цілий час поки Вадік працював, а вечером поїхала до сестри спати.

Після такого поступка, Мері повідомила Біликів, що скоро Левчуки будуть мати з ними перемовини щодо дітей, так як бояться щоб ситуація не вийшла з під контролю. Вдома Аліса передала інформацію чоловікові, а Володя вже почав висловлювати своє невдоволення, щодо поведінки сина:

- Аліса, ти мені поясни на трезий розум: як треба так дівчисько любити, щоб вона за ним їхала таку далеч і хотіла його там кожної неділі?

- А що тобі не зрозуміло тут Джанік?

- Ні, я розумію, але є якась робота, наука, ще щось. Вона ще молода, можна зрозуміти дівчисько, але наш вже ма би щось думати про таку справу. Пояснити якось їй, чи як сказати?

- Він вже тобі пояснив: чому тобі не сиділось коли я була в Штатах, а тепер ти хочеш щось вимагати від дівчини в якій перше кохання, поклоник квіти привозить, ніжно відноситься до неї, та їй лиш одне в голові в даний час. Вона не може щось інше думати, тим більше кров кавказька в її тілі.

- Ось так як ти також маєш таку кров, тоді сама і поясниш Левчукам.

- Самі знають Джанік; не прийдеться такого пояснювати.

- Тоді якщо вони так все знають, про свою лісову принцесу, для чого їхати з нами на якісь перемовини?

- Дату домовитись.

- Весілля може?

- Весілля Джанік, але без твого «може»; такі весілля.

- Це капец мені. Як так Аліса: Лемури приїхали, вже можна зрозуміти що наша Жанна у Львові, Костик тут жив, відстань така далека, а тут в чому такий поспіх?

- Джанік, - Аліса почала сміятись, - ти знову приїхав там де був і все з початку починаєш. Як різниця де хто живе, чи вони сто кілометрів, чи десять тисяч, люди закохані хочуть разом бути. Ти забув якої було радості в тебе, коли давно колись твоя Сова вирішила в техніком поступати у Львів? А коли я закінчила, чому тобі не сиділось там на роботі з Афанасечем, а їздив і просив щоб вламала своїх Азарянів, мене видати за тебе?

- Тоді сама і домовляйся з тими кавказцями своїми, а я в стороні.

- Домовлюсь, не хвилюйся вже так багато, хоча в стороні також не відсидишся, тому що ти батько.

- Але Беллу дід з бабою не відпустять сюди, вона там буде жити і як тоді?

- Тоді вони їй залишать хату напевно свою і вже наш Вадік буде мати своє помешкання з Беллою разом.

- Що про нас люди подумують?

- Ти про що?

- Скажуть так: доньку пхнули в Америку і в хату до зятя, а сина в ліс, в хату до невістки, ти можеш собі уявити що Олька скаже коли взнає?

- Я можу уявити собі, коли Мері почує що ти мені наговоив і знаєш що скаже тоді?

- Не знаю; прсвіти мене.

- А скаже: не думай про когось і не будеш моїм пацієнтом ніколи.

- З вами бабами, не знаю як вирішити і як жити.

- Джанік, - Аліса підійшла і сіла чоловікові на коліна, - ти вже пробував жити без баби, і як тоді нажилось довго? Так що будь в мене слухняний, видихни усі переживання, розпростори крила і знімайся високо над проблемою, якої до речі навіть немає в нас. А є в нас щастя, тому що в наших дітей все гарно і вони люблять своїх половин.

- Йду до турка вип'ю каву з того всього, - відказав Володя.

- А я з тобою; не втечеш сьогодні від мене. – Жартуючи Аліса вщипнула чоловіка за руку.

- Тоді ходи; від вас ніколи, нікуди не втечеш тепер.

Коли двоє зайшли в кав'ярню, турки які вже знали сусідів по апартаменті, стали вітатись і налили кави яку просила Аліса для себе і для чоловіка. Двоє взяли стаканчики і кусочки сирника, сіли собі в кав'ярні.

- А я ще хотіла запитати, - звернулась Аліса до Володі, - коли Белла тут каталась на роботі з Вадіком нашим, ти бачив її?

- Бачив, він був привіз плитку хлопцям.

- Як вона тобі?

- Сиділа там на переді, якісь ланцюжки золоті на руках були, в окулярах сонячних, тай я не смів так дивитись дуже зблизька, подумає дівчисько: старий якийсь всюди лізе. Але я почув як наші робочі поміж собою говорили і були здивовані де він таку знайшов.

- Хто б сумнівався, я бачила молодих Вітю і Лізу, така пара були, що куди там.

- Як все в нас в житті повелось... Ніколи б я до такого не додумався...

- Надіюсь, що пощастить нашим дітям; гарних людей приводять в родину нам.

- Я думаю Аліса, що так як ти немов випадково, але все ж таки помирила нашу родину, вона дало такий плід в нас; все завдяки тобі, так що ти, моя аратська і розумна Сова, - Володя взяв салфетку і витер дружині кутик рота, на якому білілось трошки крему від сирника.

- Ти сказав «Сиділа там на переді», а я собі пригадала дитинство і школу... Справа в тому, що я також колись в класі, сиділа на переді, на першій парті від вікна. Я ж була малою ростом, а таких на перші парти садили. Напроти сиділа вчителька молодших класів, така Ганна Семенівна. Бувало, що я пропускала школу, а вона не знала чи я буду сьогодні, чи не буду, і на мою парту зошетів накладе, які преносила з дому після перевірки домашнього завдання, сама ходить по класі, пояснює урок, а однокласники мені шепочуть постійно: ей Сова, яка там в мене оцінка, подивись.

- А ти напевно була першою в журналі по алфавіту?

- В перших класах, в Івано-Франківську, я була другою, тому що був хлопець на прізвище Адашев, а у Вірменії була третя навіть в журнальному списку. Була першою: Авазян Маріана, другим був Абаков Едуард, а так вже я була.

- А в нас не було учнів на букву «а» в класі.

- Але коли я повернулась, тоді того хлопця вже не було: його батько був військовим, і кудись переїхали вони. Тоді я вже була першою в списку.

- Впізнали тебе в школі твої однокласники?

- Звичайно, хоча я так змінилась була після Вірменії. Наша сусідка коли мене побачила і говорить мамі: Надя, але яка вже дівка твоя стала, очам своїм не вірю.

- Це я вже сам запрямітив був зразу, коли тебе побачив, - посміхнувся Володя дружині, а вона вже слухала про це не один раз, як він описував її, після того коли побачив, в квартирі Сосновських.

Після тієї розмови з чоловіком, Аліса сама зателефонувала до Мері. Вона хотіла обговорити про сина і про Беллу, може щось Мері знає від Левчуків більше.

- Привіт Аліса, - привіталась Мері, побачивши від кого прийшов виклик.

- Вітаю і хотіла запитати: думаю собі над усім що в нас проходить і хотілося б знати: а як Левчуки вважають, де повинні молоді жити коли поберуться? Ти взагалі про таке щось почула може від них?

- Цього я не знаю... Вже хіба сама запитасеш коли ви там будете про весілля вести з ними.

- А як той дід Аркадій дивиться на таке щоб Белла вийшла заміж? Чому я запитала, тому що сама подумай: Белла ходить там в школу, немов немає аж такого значення де навчатись, але ось працювати це вже питання зовсім інше. Якщо б Вадік став жити там, чого б ми не дуже хотіли, тому що для роботи він нам тут портібний, але якщо б вже так трапилось і нікуди йому подітись, тоді де він там працювати зможе?

- Ти правою Аліса: що там в лісі робити йому? Не буде їхати на роботі по п'ядесят миль кожного дня, хоча там і на такій відстані навряд щось знайдеш нормальне.

- Бачиш що не все так просто, хоча зрозумій мене правельно: Белла і кохання не першому місці, ми це приймаємо як наше родинне щастя. Не подумай що ми будемо робити проблему з цього велику.

- Я думаю що вони також про це знають. Але про діда Аркадія Ілліча, я щось почула від Лізи, лиш думаю що вона тобі про це не признається.

- А ти признаєшся?

- Хіба так між нами. Одним словом коли Ліза сказала вже батькові що в Беллі серйозний кандидат на руку і серце, він відказав їй, мовляв вона ще молода, але так як вона дівка рання, тоді треба її заміж видати. Сказав що в неї є подружки там, а вони американки і розмовляють з нею англійською, думаючи що дід нічого взагалі не розуміє, а він не такий простий собі. Він боїться щоб ті подруги, не потягнули кудись Беллу в свій напрямок, тому що вони заміж не думають виходити, мовляв це старий стиль і розмови ведуть такі сучасні, що Аркадію Іллічу вкрай не подобається. Ліза ще не запідозрує в такому чомусь Беллу, але як далі вона буде з ними, вони бояться, щоб кудись не потягнули подруги. Так що тут і батьки і дід з бабою, не проти щоб вашого Вадіка прийняти як чоловіка в родину і для Белли наглядника відповідного.

- Я розумію їх. Знаєш Мері, колись наші батьки боялись щоб ми з поганими хлопцями не водились, а зараз навпки бояться батьки, щоб дочка з такими не зрозумілими для нас, подружками не гуляла.

- Аліса, знаєш тобі Ліза не признається навіть про сестру свою двоюрідну, про Ріту.

- А що з нею?

- Коли я лиш приїхала, ми тоді молоді були, Ріті виповнилось двадцять один, вона всього спробувала. Мені особисто ще тоді, признавалась про нічні клуби, що там твориться, також вона на карнавалі була в Ріо-де-Женейро; де лиш її лихо не носило. Але в чому тут суть справи: Ріта опісля, в цьому обвинуватила своїх батьків, чому вони їй лиш про науку постійно, хіба вони не розуміли що вона вже має потребу щоб бути з чоловіком. А в цьому Ліза згідною з Рітою, тому що опісля коли Ріта вийшла заміж, а вийшла вона вже після тридцятки, вона не зраджувала чоловіка свого, так що могло все бути в неї також нормально. Вона якогось хотіла хлопця ще в школі, а батьки були проти, мовляв: наука, професія, і немов вони праві, але є дівчата що не можуть так собі чекати до тридцять літ, тому що батькам так захотілось.

А тепер Ліза про таке знає, а знає точно, вона звичайно що боїться за дітей, особливо за дочки свої. Ти ж бачила Тамару якою вона, але вже має чоловіка і це його морока з нею, а ось Белла там без догляду такого, а дівчина сама бачила яка собою.

- Красивим завжди складно, - зітхнула Аліса, - я пригадую як колись у Львові вчилася, як мій постійно тримав мене в полі зору, також там різне творилось.

- Я так з своїм Серьожкою не раз починаю відверту розмову. Він мені відказує: мамо, я не можу контролювати Аврору, так як наші люди роблять з жінками, в неї є також французька кров, а французи, вони живуть як собі самі постановили. Вона може йому запросто сказати: ти відпочивай після науки, а я пішла до подруги на день народження, але ти там зайвий, тому що я хочу побути вільною. Як таке зрозуміти Аліса? Якщо ви живете разом можна сказати, як ти можеш бути вільною? Але це ми розуміємо, а вона так собі від понеділка до п'ятниці як жінка, а на вихідні, як вільна птаха. Там в них, в тих французів, таке почуття як сором, взагалі відсутнє: ні жодних релігійних границь, ні моральних, може не усі такі, хоча молоді напевно усі все ж таки.

- Коли візьмемо що Лізи батько з Кавказу і вона такою вихованою хоча наполовину як він, вона не може прийняти такий стиль життя повністю безвідповідальний, як нормальний.

- Ти про Арланів, тобто про родину Лізи, і все правельно ти сказала. Але сам Віктор, він досить високо моральна людина. Звичайно що перед жінками, багато мужчин ввічливі, культурні, але що мені сказав мій В'ячеслав про Віктора. Мужчини коли самі, тоді вони не так поводяться як перед жінками, а ще коли перед чужими, а мій мені говорить: Вітя Левчук, він ніколи не скаже як в нас хлопці постійно мають дві теми: випивка і баби. Вітя, ніколи про горілку не говорить, ніколи мат не почувеш від нього, все скаже до ладу, вчасно, розумно, і його мама, вона досить побожна людина. Про життя він так може розсудити як філософ який, в нього такий розумний і виважений підхід до всього, на любую тему.

Сказав мені мій Лемурчик так: знаєш Машка, якщо б я не знав так ближче Левчуків, я б звав Вітю, Віктор Володимирович, і постійно на «ви», він такого заслуговує своєю поведінкою. Я одного разу був там в салоні, в якому Вітя продає машини, і з ним Тамара залишила свого малого, тому що кудись поїхала. А малий щось там мотався, як буває хлопчина непосидючий, і якимсь випадково вилив на підлогу шампунь, яким хтось там вимивав автомобіль. Вітя так спокійно взяв, все повитирав, і ще сам себе обвинив, що поклав відерко тут де дитина бігає.

Мій, мені говорить: якщо б я колись, коли мій тато Місько малював хату і вилив фарбу йому, він вже таким б словами мене крив, що та фарба вже б висохла і змінила колір від енергії його слів і нервів.

- Я навіть тоді зрозуміла що вони гарні люди, коли Вадим поїхав був з твоїм Корветом, а вони не відпустили його щоб в ночі їхав назад. Інші б собі подумали: привіз Беллу, дякуємо, і щасливої тобі дороги хлопче. А вони запросили в хату, повечеряли разом і відпустили йому спальню щоб переночував.

- Аліса, я людина яка може прорахувати наперед, я завжди так робила, - похвалилась Мері, - і тому я б ніколи не підсовувала вам, вашому синові, щось не зрозуміле чи сумнівне. Все ж таки ми родина, колись були діди рідними, батьки двоюрідними, ми вже ніби віддалились, але зійшлись знову через дітей наших. Тому я не хотіла б в родині нашій, бачити нашій якісь сумнівні особи, а ось цих людей, я знала зразу коли приїхала сюди ще на початку дев'яностих. Знаєш Аліса, якщо б навіть хлопець чи дівчина пішла за друзями, чи потрапило молоде в якісь обставини, все ж таки генетика, тобто з якого воно роду походить, має значення. Людину можна виправити, якщо в неї було правильне виховання, а тим більше яка кров в неї, від кого передалась. Виховання, людина може пригадати, а може багато чого забути, а ось спадковість, вона сама дає про себе знати, тому що з цим, кожна особа народилась.

- Я згідна з тобою, тим більше що ти лікарка все ж таки і знаєш про генетику доволі.

- Дивсь Аліса ще ону справу: Аліни батько, Саша Маковський.

- Свати до Віті і Лізи, і тесть для Руслана? – Швидко запитала Аліса, щоб уточнити.

- Так, Маковські Анка і Сашка, вони свати вже Левчукам. Так Саша, він хворіє на астму, досить так важко переносить хворобу. Але жінка в нього така що піклується про нього, щоб він не промез десь, не нервувався, воно до речі народилась у Львові, а жила потому в Івано-Франківську нашому. Виходить в тебе було навпаки з місцем проживання.

Але до чого я веду: коли був той вірус, він почався тоді в дев'ятнадцятому, але тут в Штатах об'явили карантин здається що двадцять другого березня, двадцятого року, тоді зразу маски усім, ще вакцини не було так зразу, люди почали в лікарні поступати масово. А тут в Нью-Йорк Сіті, а особливо в Брукліні, Квінсі, творився жах такий, подібно як в Італії. Але перед тим, Ліза сама запропонувала щоб Анка, відвезла чоловіка туди до батьків у Вермонт, тому що коли він підхопить вірус, тоді не переживе його; шанс в нього пережити, просто нульовий. Маковські послухали і поїхали туди. Сашка так залишився був на два місяці і там вони ніхто не мали тієї «корони», ні батьки Лізи, ані Саша.

- А Белла також нікуди не ходила напевно?

- Беллу сюди забрали були, тому що школи не було все одно в той час коли самий пік зараження проходив. А там в Арланів все було в підвалі, продукти, запаси, готовили собі вдома і лиш новини перглядали.

- А бачиш які сумлінні люди, погодилися прийняти хворого мужчину, хоча він сват, але знаєш як буває інколи свати живуть поміж собою?

- Просив Аркадій Ілліч свого брата до себе Тимура, але той посміявся, не поїхав, захворів і помер.

- Нічого собі. Це батько Ріта мабуть? - здивувалась Аліса.

- Так, батько ріти і Гаріка, старшого брата Ріти.

- Я звідкись почула що хтось Ріту звав, Маргарита Тимурівна, тому так подумала що це її тато.

- Тому я тобі сказала і ще раз повторюю: я знаю кого просити щоб відвіз мого Корвета і з ким він повинен був його везти, тим більше, що я вже знала про те як Белла подобається Вадимові через ту фотку.

- Мері, я тобі вдячна, правду кажу, щиро від серця: дуже вдячною тобі.

- Ми ж свої, що лиш для своїх не зробиш. Я скажу тобі правду: з малої, я з братом були обмежені щодо родини, не було в нас навколо двоюрідних як інколи буває в інших, тому я тепер високо ставлю відносини такі. Були в мене подруги, але ти з ними не будеш про родину чи своїх, вони ж не знають всього і не дуже цікаво комусь чужі драми, так що своя людина таки близькою.

В неділю ранком Володя пробудився. Він пішов в кав'ярню щоб купити каву. Звичайно що не складно було собі зробити вдома, але так як завжди Аліса купляла каву робітникам зранку, (в понеділок постійно і в п'ятницю, тому що привозила їм тижневу плату, а також траплялось посеред тижня), то вже і самі Білики почали не варити каву вдома, а собі також купляти, було б якось не зрозуміло: робітник п'ють з

кав'ярні, а начальниця і її чоловік з сином, на кухні готують собі. Але це так між іншим, а Володя насправді думав собі щось ще від того часу, від коли прокинувся.

Повернувшись в квартиру, тому що почався дрібний дощ, він побачив дружину яка також вже помила зуби і оділась у домашний халат. Вадим ще спав у своїй кімнаті.

- Аліса, як ти відчуваєшся?

- Спасибі, нормально.

- А мені сон приснився, я аж перелякався якщо чесно.

- А що тобі такого наснилось, що тебе могло перелякати?

- Снилось мені ніби я у Львові, але не там де ми жили, якась друга квартира, а ти ніби в Америці, так як було тоді на початку вісімнадцятого року. І тут по новинах повідомляють що зачинають кордони, тому що почалась війна. Я так почув і подумав: як я тепер з своїми побачусь? Нас з Вадіком заберуть двох на війну, ми ж то чоловіки. Думаю так в сні: він молодий, якось виживе ще, а мене точно застрілять зразу. Я так почав бігати по квартирі і ніби шукаю Вадіка де він і тут чую на дворі такий грохот, вибігаю на балкон, а уся вулиця забита танками, а чомусь такі кольори в них як американські: якісь пісочні, а не зелені. Я став звати Вадіка і так в сні ніби кричав що проснувся. Відкриваю очі і бачу стелю, тихо так, і тут дивлюсь твоя рука відкинута мені на грудях.

- Зразу лекше стало? – Посміхнулася Аліса і взяла стакан кави з рук чоловіка, надпила з його стакана.

- Таке щастя відчув, подумав зразу: Вадік також тут спить в квартирі за стіною і ніяких тут нема танків. І такий чую звук, раз щось скрипнуло і залізо запищало, я додумався: турки відчиняють решітку свою металічну, вже кав'ярня зараз запрацює під нами. Думаю: все нормально в нас.

- Та ні Джанік, саме в нас не нормально, якщо так глибше вдуматись...

- А в чому справа?

- А в тому, що сьогодні неділя, люди в церкві, а ти пішов до турків, які також замість того щоб в мечеть свою піти і помолитись, вже зранку риплять своїми решітками. Для них головне гроші, і ми вже такі стали також нажалі.

- Тоді знайдемо десь церкву тут, підемо якщо ти хочеш.

- Позавчора, я мала розмову з Мері, вона мені про Вітню розповідала, про маму його, люди якось живуть правельніше як ми. Колись давно, мого прадіда за віру вбили, а коли б він поглянув на мене зараз, на братів моїх, нам лиш гроші в голові і так рік за роком ми живемо і не думаємо що прийде час, нам потрібно буде все залишати назавсіді тут...

- Тоді ще не збирайся нікуди так скоро, Вадіка оженемо, Жанка народить нам когось. Ти кого хочеш щоб народила вона: хлопчика чи дівчинку?

- Навіть не знаю... Вже хто буде, тому будемо раді, але Костикові на маленького Лемурчика чекають напевно ще від тоді, від коли побачили нашу Жанку в Мукачево.

- Можеш пити мою каву, я вже не буду, - Володя підсунув паперовий стакан дружині.

- Знаєш Джанік, я собі так думала вже кілька разів: дивлюсь по житті: Олька немов немає долі такої як я, в нас якось краще як в неї. Думала собі: а може я в неї долю відібрала, можливо вона з тобою жила б добре...? Ти що про таке думаєш?

- Знаєш, тоді Пашка мені сказав досить точно: Олька гарна дівка, але ти її не любиш. Якщо я тебе не побачив був, може були б ми дійшли з Олькою до того щоб ми побрались, вона не погана була на вигляд. Тоді в Галичі як було весілля у Василя, її дятька, я її побачив і подумав: нічого собі яка вже дівка стала, але чомусь я все одно питаю Івасика про тебе. Ніби воно нормально, адже я колись вас трьох бачив і зустрінувшись знов, людина питає про того, кого з тих трьох нема перед нею, але коли він мені сказав твоє справжнє ім'я, тоді я відчув якість таке задоволення, подумав: Сову звати Аліска, як романтично звучить.

- Але коли б навіть тоді Олька за тебе спорила б зі мною, я б не відступилась. Пригадую коли ви вже з Пашкою сіли в Москвича щоб їхати на вокзал, Олька мені говорить ніби з такою гордістю: Давай Сова, тобі більше як досить на нині, на крила і лети на свою Набережну. Якось так вона сказала тоді, а я відчула в її словах не гордість, а розчарування і мене так воно зворушило, що напевно гріхом мати таку радість від невдачі когось. Але коли питання стоїть вибору на все життя, тоді вартує триматись за нього.

- Вже коли я тебе побачив, з моєї сторони, в Ольки шансів не було, так що не обвинувачуй себе в такому. Дивись на нашого Вадіка: він також не побіг брати Наташку, і це лиш тому що так виходило ніби правельно: Костик Жанку, а він його сестру, але тепер справді вийшло на добре. Ніколи не треба за обставин підтасовувати своє особисте життя, так що тут питань немає.

- Я для Ольки посилку вишлю, накуплю їй всього. – Аліса зітхнула і поглянула в очі чоловікові.

- Аліска, - Володя посміхнувся і поглянув на двері спальні в якій спав син, - а знаєш що? А ти таки класна леді, щоб хто не думав. Я до тепер твою спинку пам'ятаю як ти стояла на колінах тоді в квартирі Сосновських, така талія була як на замовлення щоб позувати для художника чи скульптора.

- Я відчула що ти дивися на мене, не знаю як це пояснити, але я була впевненою що ти мене смакуєш очами. А в мене з дитинства було щось таке, ось так бувало: коли хто дивитись на мене спереду, там оцінює мене поглядом, я соромилась, опускала очі, і думала: вже доки буде. А коли оглядався хтось за мною, чи як тоді коли ти дивився, я навпки хотіла показати якою я є насправді і щоб мене розглядав.

- Що підемо в спальню відпочивати, такий дощ, погода сонна... - тихо промовив Володя.

- Ні, не зараз, давай одівайся, поїдемо фруктів накупимо, мені чомусь захотілось ківі. – Аліса жартуючи вщипнула чоловіка.

- Тоді їдемо, я також захотів чогось зірваного з дерева чи виритого з городу, - погодився Володя.

В магазині, в якому продавала араби овочі і фрукти, Аліса стала набирати абрикоси і виноград, також щоб не забути купити ківі, а Володя походив, переглянув все навколо і нараз підійшов заді дружини. Аліса була одітою в коротку куртку, а внизу довгу спідницю.

Володя раптово взяв дружину за талію, і повів долонею вниз по спині, пхнувши руку під куртку.

- Джанік, - оглянулась Аліса, - люди дивляться, що з тобою сьогодні?

- Саме тому що дивляться. Якийсь араб носатий тебе поїдає поглядом, а я йому так культурно післав меседж що ти не вільна птаха, а моя персональна Сова.

- Давай вже їдемо додому, бачу на тебе сьогодні дощ подіяв по-особливому.

- Вадік вдома, - скривився Володя.

- Вже поїхав напевно з Олегом кудись; де ж він в неділю всидить вдома.

- Тоді бери що хотіла і їдемо.

- Джанік, - Аліса оглянулась і поглянула в очі чоловікові, - хтось мене про онуки питав сьогодні ранком здається, а тут бачу що тебе в молодість тягне кудись.

- А пам'ятаєш як ти до мене на Набережній тоді, на лавці: а ми друзя просто, или больше?

- Тогда, я так поняла, что сегодня тебе надо больше конечно. – Аліса відповіла також російською, як було в юності.

- Все поїхали я сказав; розвела романтику в арабському склепі, - Володя жартуючи вщепнув дружину. – Давай на крила і полетіла понад Брукліном.

Вже коли двоє сіли в автомобіль, Аліса почала розповідати спогади свої з дитинства...

- Знаєш Джанік, мене коли в школі назвали Совою, я так інколи бувало думала про таку птаху. Вона нічого не боїться вночі, живе інколи десь на розвалинах, під дахами високо, але там де людей нема, і тоді мені було якось так романтично від того, що ніхто не знає де гніздо такої птахи, де вона вдень спить, як вона маленькі своє совенята виводить; одним словом, таємниця і жахи одночасно.

- А живою ти колись бачила сову натуральну?

- Бачила у Вірменії. Ми були приїхали з татом до одного дятка Ладою нашою, а так через дорогу на такому горбочку, стояв такий старий млин, він вже не працював. Коли тато щось там вирішував з тим дятком, я з Сашкою, братом своїм, почули як сова подає свій голос на тому млині. Сашка мав ліхтарик такий з трьома батарейками, ми побігли почали світити і побачили її. Потому вона злетіла і полетіла кудись, а сама така велика сова була.

- В нас також були, але в місті де ти побачиш, треба десь де замки старі, або церкви такі що там ніхто не ходить, чи як ти сказала, млин якийсь закинутий.

- Одружиться наш Вадік, а ми збиремо грошей і поїдемо туди у Вірменію, все тобі там покажу. Побудемо в Спітаку, в Єревані, Арарат поглянше який. Поїдеш зі мною?

- Поїдемо, - погодився Володя з дружиною, - знаєш що саму не відпущу більше нікуди.

- А щоб ти робив опинившись на місці Пашки, друга свого?

- Не знаєш що він робить: п'є як той верблюд. Вже коли Вадік одружиться, тоді я займусь Пашкою. Не можу собі дозволити такого, щоб я тут жив нормально, а той пропадав там.

- Там люди завжди пили нажаль, не він один таким...

- Ще залежно хто, - став пояснювати Володя, - якщо наприклад пив Афанасеч, якого я возив колись на роботі, тоді він з майстрами, прорабами, але вони закусувала добре. Не раз наріжуть шинки, ковбаси такої як казали не неї «Кремльовка», така з салом була, також самого сала, а воно все масне і в череві добре. Бувало не раз що вони вийдуть з вагончика перекурити, а я собі зі столу кілька кілець тієї ковбаси потягну щоб жувати, тому що пити не міг з ними, не той статус по роботі і «за рулем» був, як тоді казали шофера.

Так само було в колгоспі: начальство пило і мали чим як казали «поляну накрити», там бригадири, агроном, парторг. А як взяти якого конюха чи тракториста в селі, як він закусував? Принесли на поле самогону бутлю, напились хлопці, тай в посадку за псючкою, щоб закусити.

- А що таке «бутля» і «псючка»? – Засміялась Аліса.

- Бутлі, це банка шклянна, ще казали «слойок» в селах. А «псючки», яблука такі дикі, ще називали їх «дички», а вони квасні такі, що очі вилазять як вкусиш. Так що той хлопець, а ще як тим яблуком закусить, тоді вже навіть наша Мері не полікує опісля такої гостини.

- А давай якось заберемо Пашку якось до нас. Жаль його, він не погана людина характером і боюсь що він шинкою точно зараз не закусує, - запропонувала Аліса.

- Важко забрати, але може щось придумаємо. Він тут став би працювати як інші люди і перестав пити.

- А де його батьки, ти так і не бачив їх ніколи?

- Не знаю навіть. Померли вже можливо навіть. Щось там не чисте з ними було, він не любив щоб його питати про них навіть. Одного разу він прийшов до мене, ми ще в молодші класи ходили, а Танька моя щось мене набила була; мені ж то сидно перед ним, ніби я вже підліток такий, може років дванадцять мені було, і ми вийшли на двір, я щось там на Таньку почав перед ним. Знаєш як то хлопець, не хоче щоб хтось подумав що він боїться когось, і так щось там сказав був не наї. А мені Пашка говорить: не знаєш ти Вовка що воно таке, коли людина нікому не потрібна на світі. Коли б мене була хоча сестра така як в тебе, мені б було б за щастя з нею в одній хаті жити...

Навіть пам'ятаю, як вчителька в школі його покликала на бік і щось з ним там розмовляла, а вже ми ідемо додому, я його питаю що вона хотіла. Пашка так оглянувся і каже мені: в мене два гудзика нема на сорочці а вона сказала щоб я їй приніс сорочку завтра, вона мені пришиє вдома, а взяв другу собі на уроки. А я тоді кажу: давай пішли вже до мене, баба Ліда вдома і зараз пришиє тобі гудзики. Він прийшов і баба Ліда пришила тих два гудзики йому.

- Напевно мама якась була безвідповідальна, тому що батько мужчина, залишили його з дідом.

- Він розумний досить, пригадую в школі на ручній праці, він щось зробити з металу чи з дерева, постійно був першим, а доля з ним так поступила якось несправделиво...

- Зателефонуй до нього може.

- Він не має телефону, якщо якийсь мав, вже вийшло йому: або карточка, чи хвилини, а він не купить. Хіба Тані скажу щоб пішла до нього в неділю і з її телефона зможу його почути.

- А мені потрібно купити собі ланцюжок для окулярів, щоб не забувала де поклала їх.

- Такий щоб коли знімеш на грудях висіли?

- Тоді вже будуть постійно під руками.

- Але в тебе є здається три види окулярів, прийдеться три ланцюжки купляти.

- Хоча один, для тих що працюю з ними постійно.

- Я бачу що вдома до комп'ютера ти користуєшся другі, і ще святкові маєш такі гарні.

- Далеко бачу нормально відносно, а ось щось близько мені розмазується в очах.

- Тоді коли я поруч, для чого знімаєш? Щоб я був такий як невдалий акварель?

- Коли ти поруч, я тебе відчуваю, - Аліса взяла Володю за праву руку, яку він тримав на речагу автомобіля, і тісно стиснула, а він відчув її обручку, яку носила дружина на лівій руці і між іншим не золоту, а срібну.

ЧАСТИНА ШОСТА

РОЗЛОГЕ ДЕРЕВО

1

В суботу другого жовтня, Ліза зателефонувала до Біликів. Вона сказала, що вони просять їх завтра о п'ятій вечора в один з ресторанів на Брайтон Біч, щоб там посидіти і вирішити разом одну важливу справу. Аліса подякувала за пропозицію і призналась, що вже сподівалась найближчим часом почути про таке звернення.

Ліза телефонувала одинадцять година перед обідом, саме коли Вадим став збиратись і знову просив в мами автівку. Насправді, машина все одно стояла на вихідні, так як навіть в магазин кудись піти було близько і вже так повелось що саме в суботу і неділю, в Аліси був день інформаційний. Вона по відео телефонувала до своїх в Ізраїль, опісля в Україну до Ольги, бувало, що до Галини Воронюк в Італію, і ще у Львів до Тані, а також до де-яких людей, які були колись з ними в бізнесі.

Аліса не любила готувати коло кухні, це робив інколи Володя, але в більшості вони купляли готову їжу, так як в Брукліні, в порівнянні з заробітною платою, продукти не дорогими, тим більше у магазинах, власники яких були переважно євреї-одесити. Також в таких магазинах, готували їжу, і було всього на любий вибір, притому дуже смачно, так як працювали в на кухні дівчата, та жіночки, з України. Також слід зауважити, що в Біликів на продукти, витрачалась доволі велика частина сімейного бюджету і на харчах, вони не економили ніколи, так як любили смачно трапезувати.

Вадим збирався їхати у Вермонт, але він хотів щось запитати маму:

- Мамо, можеш мені розповісти щось про Вірменію і Кавказ?

- А чому тебе так зацікавила така тема?

- Мені буде чим похвалитись, коли буде щось мене питати Аркадій Ілліч. Знаєш як перед ним: знаю про предків своїх, про прадідів; звучить круто.

- Скажеш йому, що твого прапрадіда, турки стражили за віру: відтяли йому голову.

- Я пам'ятаю як колись бабця Надя нам розказувала, ми були малі ще з Жанкою.

- Ти краще мені скажи, що завтра я повинна сказати батькам твоєї Белли, вона нас в ресторан зовуть і будуть про вас вести мову.

- А що сказати? Скажіть що ми з Беллою дружимо, їй гарно зі мною час проводити. А ще можете там сказати, що мені подобаються її батьки, розумні такі; дітей виховували правельно.

- А коли вони скажуть що вас потрібно одружувати, щоб так не їздив кожного тижня і їй щоб сиділось вдома, тому що зима іде і в горах сніги будуть?
- Мені вже Белла щось таке була проговорилась, напевно вона знає про таке. Але їй ще в школу ходити, як їй виходити заміж?
- Ти за себе відповідай: ти будеш женитись чи ні? Якщо вони питання покладуть ребром, як кажуть.
- Буду, яка проблема, але не думаю що Белла захоче так швидко.
- Вони їй скажуть і так вона буде робити.
- Тоді я б їм вдячний був.
- А що так подобається тобі вона? – Аліса посміхнулась до сина і запитала тихим голосом.
- Мамо, давай ключі, мені треба їхати вже.
- Заїдь квіти купи.
- Знаю, куплю.
- Уважний будь, щасливої дороги тобі Вадік, - Аліса обняла сина і поцілувала.
- Як щось взнаю від Белли про завтрашню розмову, що вони будуть там вясняти, я передзвону.
- Скажеш їй так між іншим, що ми також її любимо, і вона подобається нам усім.
- Вона вже знає; Жанка все передала.
- Так швидко?
- Мамо, добре ти мені тоді сказала була про ту дівку що Богдан з нею щось почав був крутити, я зараз як пригадаю про неї, мені так сдидно перед самим собою, що хоча в ополонку провалитись. І знаєш що? Тут дівки кращими як там були. Ось послухай: Белла, жодного разу не запитала мене скільки я заробляю, чому я ще машину не купив, куди я відпочивати їхав і так далі. А в нас лиш дівкам в голові бабки, одні для них серйозні пацани, другі лохи, поділили хлопців на касти, мені там було ніби нормально для мене, а тепер я собі думаю і порівнюю: де ж воно нормальок, воно дико якоесь. Ви там мали бізнес і я ніби крутий був, а коли б що трапилось, що тоді? Було б так як в мого однокласника такого Цюпика Міші. Оженився його брат старший, мав бізнес, жінка як модель, а тут його кинули як лоха, донецькі бізнес рейданули і жінка залишила його, знайшла собі якогось розведеного, але той буси має на маршруті. От тобі кохання маєш з такими моделями. Вона дивиться який гаманець в чувака, а не щоб любила людину.
- А тобі не подобається коли хтось понижує іншого?
- Тепер страшно не подобається. Я вже можу порівняти все, тому що там жив, і тут живу.
- Ти такий як тато колись був, він також не любив як мене принижували Оля з Іваном.
- Мамо, де тепер та Оля і той Пацюк?
- Давай не будемо про таке.
- Дивись і послухай: питаю Беллу, звідки в неї золота скільки, а вона мені відказує що позичає в Тамари в крамниці: в них відділ є в якому продають користоване золото, вона собі поносить і туди віддає. А в нас де б дівка сказала тобі правду: зараз таке на понтах, в неї «рижуха», в неї «бабоси», ну типу: роздай ся море, жаба тоне.
- Гарне ім'я Ізабелла, якесь літературне і до речі кавказьке. А ще виноград є такий, називається також «Ізабелла», хоча звати просто Белла, також звучить піднесено якоесь.
- Скажу їй. – Вадим направився іти до дверей.
- Будь уважний і не спіши, хай ангел-хоронитель буде над тобою.
- Дякую мамо. – Відказав Вадим і вийшов з квартири.

В неділю, як було домовлено поміж батьками Вадима і Ізабелли, четверо зустрінулись в Брукліні, а вірніше на вулиці Брайтон Біч. Усі зайшли в ресторан і Віктор сказав що так як ідея була їхня, щоб собі гості замовляли що завгодно, тому він платить за ресторан, хоча Білики не погодились на таку річ.

Вже коли розпитались про життя та здоров'я, а також замовили вечерю, через якийсь час, першою почала Ліза, мама дівчини.

- Володя і Аліса, ми вже знаємо що відбувається в наших сім'ях, з нашими дітьми. І ми рахуємо що діти мають невідемне право на свої почуття, тим більше коли ми це вже проходили і нічого тут нового немає як для нас батьків. Що ви думаєте по такому поводу і як нам бути надалі?

- Нехай батько першим скаже свою думку, - Аліса дала слово Володеві.

- Поміж нашими дітьми, Вадимом і Беллою, ми так зрозуміли, що відносини доволі серйозні, – почав Володя. - Тому ми, вже так вдома про це домовились і син сказав так само, що він буде робити все як ви скажете, тому що у вас школярка, а нашому Вадимові вже саме пора про сім'ю думати. Правда він може почекати, я ж то чекав свого часу і доволі чекав. Тут як ви думаєте насамперед.

- Белла ходить в школу, - почав Віктор, - але в нас вже було таке: Руслан з Аліною одружились, жили разом і в школу їхали разом. Але живуть гарно, правда дід Арка достає Руслана нашого інколи.

- Знаєте, - Ліза чимскоріше, хотіла пояснити в чому справа, - мій батько, що в нього Белла наша зараз проживає, він питає постійно Руслана як чоловіка, чому в них дітей немає до тепер. Вони ж побрались ще сімнадцятого року, літом, перед тим коли ваша Жанка виходила заміж за Костика через половину року, так дід Арк хоче, щоб ще онуків було більше. Правда вже Тамара наша носить дівчинку, чекаємо на квітень. Дід Арка такий вже радий, він дівчаток любить дуже.

- А невістка мабуть вчилася як Жанка наша, і тому вирішили почекати ще? – Поцікавилась Аліса.

- Так, вона закінчила вже, але справа в тому, що в сватів Маковських, в Саші і Анки, довго дітей не було коли вони побрались, здається шість років чекали, а брат рідний Саші, взагалі не мав своїх дітей з дружиною. Мій батько, він боїться щоб не пішло так по роду і щоб Русланчик нас не залишився без наслідників і коли б Аліна народила, тоді ми б заспокоїлись і знали, що все окей в них.

- Я навіть ще не бачила особисто, віч-на-віч Беллу тепер, тому що давніше на весіллі Жанни вона була.

- Справді? – Здивовано поглянула Ліза на Алісу. – Як це ми прийшли домовлятися, а Белла навіть не була ще у вас жодного разу?

- Я бачила на знімці така вродлива нівроку, я подумала що модель якась і рекламує шапмунь до автомобілів.

- Аліса, - Ліза раптово приклала руку до рота, - а що може та знімка у вас де Белла Корвета вимиває?

- Так, це найперша яку я побачила після весілля Жанни.

- Ой, мамка рідна, - Ліза взялась рукою за щоку, - вона ж там так одітою, вірніше роздітою в таких шортах, така шотланочка на грудях лиш; просто гаряче доволі було в той день.

- А що тут такого, як про нас, так все нормально. – Аліса зрозуміла в чому справа, так як скоріше Мері сказала була, що Ліза досить консервативна на рахунок одягу.

- Але самі подумайте: колись мій батько, ніколи б мені не дозволив так одітись. Там ще в Івано-Франківську, я штани не надівала ніколи, навіть вдома в квартирі. Тут коли приїхали, я вже носила штани. А мала в нього живе, а він їй нічого не говорить, не впізнаю рідного тата тепер, - Ліза посміхнулася.

- Америка, все нормально, - промовив Володя.

- Давайте так, - Ліза надпила вина з фужера, - нехай Вадимчик, тепер їй становить дисципліну; ми не проти і втручатись не станемо. Молодим дівчатам, а особливо жінкам, інколи це просто необхідно. Чому наприклад на Кавказі більш порядок в сім'ях? Тому що чоловіки вимогливими до дружин і виходить на краще. Чоловік повинен все ж таки в якісь мірі, домінувати над жінкою, звичайно люблячий чоловік, тоді все буде прекрасно в них. Дуже часто буває така підміна правельного розуміння: інколи дівчина думає, якщо поруч з нею дуже ласкавий чоловік, тоді він таким насправді. Але коли виявиться що він її використав, і тому висміяв перед товаришами, вже тоді вона може зрозуміти чого вартує його ласкавість, яка в поганих хлопців, виражається одним словом «вламав». А коли справді хлопець любить дівчину, а тим більше чоловік дружину, коли її ревнує, звертає увагу, і це саме тому що її любить, він не зробить з неї опісля об'єкт насмішок. Правда не усі це хочуть зрозуміти; особливо молоді і недосвідчені.

- Ліз, а чому ти скоріше мені про це не сказала, я тепер спробую, - відказав Віктор і усі почали сміятись.

- Наш Вадік по характеру такий собі не вибагливий хлопець. – Відказав Володя.

- Дивиться як інколи буває, - почав Віктор, - наприклад наша невістка Аліна, вона з другої родини, в них навіть більш консервативніше як в нас було, але ми вивчаємо її, що їй подобається, а чого вона не хоче, чи не любить. Вже знаємо що вона не любить щоб її щось випитувати, просто замикається в собі. Моя сестра Олеся, бувало що прийде і як слідовий з Лубянки, посипались запитання, я кажу до Олесі: залиши молодичку в спокою, нащо тобі того, де вона що купила і скільки заплатила.

- А мені вчора похвалилась Белла, - почала шепотом Ліза, - говорить мені: мамка, Вадимчик такий букет мені купив і що цікаво, коли він їхав, йому мама сказала щоб не забув мені подарувати.

- Що серйозно? – Здивувалась Аліса.

- Так мені повідомила.

- А воно так було, це правда, - призналась мама хлопця.

- Знаєте, - продовжила Ліза, - скоріше Мері була загубилась, поїхала працювати і забула про нас. А тоді коли вже ми на весіллі були тут, я вже побачила і прийняла вас як земляків наших. Правда глибше я стала так думати про вашу сім'ю, коли мені Мері назвала причину такого несподіваного повернення Аліси у Львів; мені так дивно було, і одночасно якось так ідеально і піднесено з моральної сторони, тому що нам також приходилось перейти через розлуку і подібне страждання свого часу.

- Аліса в мене усім керувала, - признався Володя, - але воно не те щоб я через організаційні питання так подався був, просто самому бути так важко, ніколи навіть не міг сам в таке повірити.

- Ми тебе розуміємо. – Відказав Віктор. – Ми чотири роки не бачились. Уявіть собі таких молодих як наші діти зараз і роз'єднали нас на чотири роки, воно важко дуже. Я в армію пішов, а Ліза з батьками в еміграцію подались.

- Окей, - Ліза звернулася до присутніх, - давайте до основної теми зядля якої ми тут. Що ви думаете на рахунок такої події щоб наші діти одружились, тому що ми вважаємо як батьки, що так їздити одне до одного, воно виснажливо і якось не правельно. Ми не проти щоб діти побрались і жили разом собі як повинно бути в молодих людей. Але знаєте, якось зараз так живуть без весілля, без шлюбу, ми не так навчені, тому ми б хотіли щоб було все як в нас було і в батьків наших колись.

- Ми також не проти абсолютно, - відповів Володя. – Порядок повинен бути у всьому і відповідальність. Коли люди поберуться, тоді вони знають що законні супруги, а так інакше різне може трапитись.

- Тоді ми б хотіли почути вашу пропозицію на рахунок весілля і коли вам зручно?

- Напевно літом наступного року, щоб Белла школу закінчила, але я свою думку сказав, а ви тепер говоріть як ви вважаєте, - Володя дам місце Левчукам.

- Вітя, ти скажиш може? – Ліза звернулась до чоловіка.

- Яка різниця; ти вже почала, тоді вже веди збори родинні.

- В нас якось діти швидко одружувались, - продовжила розмову Ліза, - Тамара вийшла заміж в липні десятого року, їй через два місяці виповнилось сімнадцять років, а Руслан також женився в травні сімнадцятого року, йому також восени сімнадцять виповнилось. Ми не планували так нарочно, якось так склалось нам по житті і так діти побирались.

- Тоді як вам виходить: літом чи весною хочете? – Запитав Володя.

- Я думала скоріше. Як вам скоріше щоб діти побрались? – Ліза обережно вимовила, дивлячись на Біликів.

- Ліза, тоді скажи що ти думала, чи ви двоє думали? – Відповіла і одночасно запитала Аліса.

- А коли б в січні, наступного року?

- В січні? – Перепитав Володя. - Двадцять восьмого січня, дев'яносто п'ятого, ми з Алісою мали весілля, а Жанка наша виходила також тринадцяте січня, у вісімнадцятому році.

- Я дивилась дату, двадцять друге січня. Як вам така пропозиція?

- Нехай буде, правда Джанік? – Аліса глянула на Володю.

- Як ти сказала? – Перепитала Ліза здивовано.

- А це я так. Я так інколи зову свого, таким інтимним ім'ям.

- Володею, це мене батьки назвали, а для Аліски, в мене персональне еротичне ім'я. – Пожартував Володя і взяв дружину за талію.

- Як у вас справді все так гарно і так романтично. - Ліза глянула на Біликів і побачила як Аліса засоромилась і стала поправляти окуляри.

- Тоді нехай буде в січні, - швидко промовила Аліса, щоб відвернути від себе увагу, вже в нас родинна традиція така буде.

- О, слухайте! – Вигукнув Віктор, - там в нашої Олесі день народження якраз тоді, заодно відсвяткує в нас на весіллі.

- Ваших гостей не буде аж багато, так що ми все зробимо, Лемури також наші гості, ми їх знали скоріше тут, хоча вони втекли були від нас певного часу, - пожартувала Ліза.

Володя подумав чи часом Мері не призналась про те що відбувалось в родині довгі роки і як пройшов процес примирення. Але якщо навіть знає, тоді ще один плюс в сторону Аліси, а значить і в сторону Вадима вже також.

Того вечора дві пари ще сиділи довго, вона вели ведверті розмови про все що прийшло їм пережити до сьогодні, і як привычним було завжди для Левчуків, ще на стоянці біля автівок простояли годину часу, розмовляючи з сватами. Особливо Лізу цікавило як живуть брати Аліси в Ізраїлі, тому що Левчуки мали свого часу досить своєрідне відношення до євреїв, і як призналась Ліза, що в неї є також частина єврейської крові, правда по батьковій лінії.

Повернувшись додому, Білики двоє навіть не роздягаючись лягли в спальні на ліжко і підклала собі подушки під спину, приперлись до них.

- Джанік, я так думаю собі як воно колись було: жили ми в Львові, бізнес, біганина, зустрічі, контракти, а прийдеш додому, навіть не бачиш як діти ростуть, як навчаються, що їли, і взагалі що з ними відбувається. І при такому бардаку, вони вирости і ще слухняними і ще вдало знайшли собі пари; хіба не чудо якесь в нас? А скільки людині потрібно: ось прийдеш в чужу квартиру, протягнеш ноги на ліжку яке Лемури подарували і думаєш собі: щастя, воно коли є здоров'я і діти щасливі твої. Так слухаю як Ліза розповіде про батька свого Аркадія Ілліча: був чоловік, літав на літаку, авторитет, виїхав в Америку ще в тих роках, а тепер сидить собі і думає: чому та Аліна ще не народила до тепер...? Бачиш що в людини справді цінне?

- Аліса, а ти чому мене не звеш перед людьми як на самоті? Ти там застидалась була, ніби дівка після першого поцілунку.

- А ти про еротику ще закинув, також ніби тобі двацять років.

- Гарні вони люди; усі кого ми вже знаємо, так відзиваються про Левчуків.

- А мені Ліза показала фотку, коли Белла була малою, вона досить смуглявою була, а тепер світліша. А очі такі як в Лізи, тому що Тамара має татові очі, а в Руслана карі.

- Ти так усіх розглянула.

- А про дівчат Ліза правою... Знаєш, я так пригадую Галю з якою я вчилась, може б Пашка був її взяв, тоді в неї було б гарно і в нього також.

- А він на неї що вона його кинула, воно правда?

- Правда. Там другий появився і так точно було як Ліза змалював: ласкавий, ніжний над міру, а потому сміявся з неї. Пашка дізнався про те все і вже сам почав щось з себе показувати.

- Він не правим також: якщо він був в неї першим, я про статевий контакт, тоді міг би і простити того другого, так що тепер сама бачиш яке життя в того Пашки, а який він розумний був пацан колись. Ось так через іншу людину, життя може помінятися в когось...

- Як через Костика в нас усіх життя змінилось. Буває ж так що через людину одну, як ти сказав, яка навіть не ставить собі за мету щоб щось змінити в когось, адже він просто закохався в нашу Жанку, а який результат того всього кінцевий. А тепер ще Вадік наш буде мати таку жіночку собі. А ще Ліза мені сказала, що до Тамари була більш вимогливою, вона першою дитиною була і тому така увага не неї, щось таке як в нас було: хлопці поб'юються поміж собою, а мама постійно сварила Сеньку, він найстрашій і повинен за усіма слідкувати. А вже Белла якось собі росла непомітно для них; так Ліза признався мені.

- Цікаво що Левчуки про нас зараз розсуджують, також напевно так як ми, - посміхнувся Володя і заклав руки за головою.

- Слухай, а Лізу вино не бере взагалі, я лиш торшки і вже мене ломить, хоча я більше часу була на Кавказі як вона. Я там п'ять років жила, а Ліза лиш літом їхала в Абхазію туди до бабусі в гості.

- А що вірмени також вино п'ють так як грузини?

- П'ють також, там виноград такий росте гарний. Пригадую як бувало в діда, сяду собі на кам'янні сходи і кусаю чучхелу.

- А що воно таке, що ти кусала? А то ти не знала що таке псючка, а я не знаю про якусь чучхелу.

- Там роблять такі сухі фрукти, заливають їх і вони такі на вигляд як палички. Літом сонце, все висушити можна і потому залити солодким сиропом, і таке робиться що взяв собі в руку і кусаєш поволі.

- Щастило тобі на солодоші: там гризла якусь чучхелу, а тут шоколадні цукерки мама носила з фабрики.

- Я в школі роздавала дітям постійно цукерки, вже проїлись були. Пригадую як нам тьотя Ганя з Галича, постійно передавала якусь банку закручену, інколи були огірки посолені, бувало що помідори, салат якийсь з перцем і хлопці мої налітали на ту банку. Хотілось чогось пекучого і соленого, тому що як ти сказав, солодоші були постійно в домі.

- Це та сама тьотя, що ми в них перший раз побачились тоді вечером?

- Так, вона. Дятько Степан їхав до них часто, і вже моя мама цукерків дасть йому щоб Івасикові дав, а вони нам банку якусь також.

- Я думаю чому його Пацюком назвали, та це ж наша мама Надя так його випасла свого часу.

- Так тоді люди жили; виручали одні одних, тому що в когось було чогось доволі, а ось чогось іншого не було. Хто з ким міг, так обмінювались.

- Воно правда: мій тато комусь мішок цементу, а йому вже бензин злиють в бочку для нашого Жигуля. Як бувало баба Ліда розповідала нам: сидить в крані і дивиться з гори на робочих і так бачить як хтось там вже якусь арматуру приховав, поскладав кілька прутів собі під стіну і дошками накрит, а вже вечером потягав кудись на дачу чи в село на господарку. Але баба нікого не здавала, лиш любила похвалитись що вона знає і все бачить, це для того, щоб той злодій, як тоді казали, «стояв в ласку». Зійде з крана вже додому після зміни і так мимо ідучи попри того хто приховав, закине йому ніби між іншим: Ти накрит щоб не змокло? Дощ буде посеред ночі. А той так гляне і лиш посміхнеться до баби Ліди.

- А я пригадую як в Спітаку, ми щось в школі почали про птахи, це було на уроці зоології, шостий клас, і мене запитала вчителька, як буде зватить по українськи птаха кукушка; в нас була школа російськомовна. Я коли сказала слово «зозуля», діти почали дуже сім'ятись, я побоялась щоб мене ще не презвали з сови на зозулю.

- Постійно в тебе з птахами якісь історії, а як по вірменському буде зозуля?

- Дуже важко вимовити, зразу дві букви приголосних: «Кку», з уклоном на букву «ю». А орел буде «Артсів», ворона «Агррав».

- Дуже слів багато на буква «а», тому тебе напевно Алісою назвали також.

- Брати так хотіли, і вже тато з мамою так назвали, але це було в Івано-Франківську; я ж там народилась.

- А чому ти так про птахів часто згадуєш?

- Не знаю... Можливо тому що Совою назвали. Але птахи є на гербах багатьох країн, виходить не одна я заивлялась на них, а також королі давно. До речі у Вірменії була птаха, занесеною в Червону книгу, але я забула як її звали там.

- А як там люди жили, була різниця як в нас скажімо?

- В місті звичайно як всюди, а в селах, якось не так було. Наприклад: ми були в Галичі, там вийдеш на двір, і можеш почути: півень співає, якісь гуси, собаки гавкають, хтось щось стукає на подвір'ї в себе. А у Вірменії в селі я була в Уджані тому, якось вийдеш ранком і таки тихо, лиш орел час від часу може подати голос. А літом спека така, але я вже привикла була до такого клімату.

- Я щось пити захотів, нагадала про спеку. Маємо квас здається такий бочковий, будеш квас? – Запитав Володя дружину.

- Джанік, мені роздітись, але так важко встати, розіднеш мене, як колись по-молодості бувало?

- Якщо така послуга, тоді я мигом.

Але тут раптово відчинились двері і Володя схопився з ліжка, так як не знав хто зайшов. Насправді повернувся Вадим.

- А ти що так скоро? – Запитав батько.

- Я вернувся, завтра на роботу.

- А це від коли ти так за роботу почав думати? А ти часом щось не посварився з Беллою і тебе вона прогнала?

- Мені чому з нею сваритись?

- Ти дивись мені, ми вже посватались нині з Левчуками.

- Вона також приїхала, тому що завтра її мамка Ліза поїде до батьків у Вермонт, в Белла захотіла прокататись сюди і назад. В неї завтра немає школи, якийсь там мітинг в школі чи як там. Ми замучені дорогою і я відвіз її туди в Меррік до батьків.

- Сюди потрібно було привести, - промовила Аліса синові.

- Вона така замученою, дорогою дощі падали і вона спати хотіла.

- Іти також відпочивати, завтра потрібно на об'єкт зранку.

- Добре мамо, вам Аркадій Ілліч і Тетяна Андріївна, привіт передавали.

- Приймаємо і дякуємо, - промовили батьки в один голос.

Через два дні, до мами зателефонувала Жанна. Вона була у веселому настрої, так як вже знала від брата що той буде після Нового року женитись на Беллі. Аліса взяла телефон, вийшла на балкончик,

нахилилась над перилами і стала дивитись на вечірню вулицю, яка вирувала своїм життям, як це звично в Брукліні постійно.

- Мамо, я маю новину для тебе, - промовила донька.

- Слухаю тебе уважно Жанка.

- В нас з Костиком, буде бейбі.

- Ти що завагітніла може? – Здивувалась Аліса.

- А що не пора вже? Ми вже ніби більшенкі такі і навіть вже знаємо як дітей замовляти в бузька, а тим більше, що вже і бузьки приєднані до Інтернету, і вони через Амазон можуть доставити, - пожартувала Жанна.

- В принципі давно пора. А скільки вже часу?

- П'ятий тиждень.

- Тоді гарно; вітаю вас.

- Лемури вже знають також.

- Туди в Мукачево передайте. – Пригадала Аліса.

- Вони там від тієї «корони» ще відходять, дід Місько ледь не помер від того вірусу.

- В Ізраїлі також дуже хвороба та перебушувала.

- Так що готуйтеся з татом, бути дідом і бабою скоро.

- В нас зараз жовтень, виходить десь на травень наступного року.

- Коли потепліє і стануть виводитись гуси, птахи, коти і усяка живність, - посміхнулась Жанна.

- Вже коли дід Аркадій почує, він не дасть спокою Русланові і Аліні напевно.

- Ой, розповідав мені Вадік наш, яка його Белла крута, як вони по горах ходили. Він вже так замучився був, а вона такою витривалою, така спортивна дівка, що їй хоча з того лісу, на Лонг-Айленд пішки з рюкзаком великим. Не боїться вона ні води холодної, ані ведмеда, одним словом: дитя гір.

- Але я бачила на телефоні в Лізи Беллу, вона меншою мала чорне волосся, а тепер якесь світле в неї.

- Намалювала, хотіла бути до Аліни подібною. Але Аліна Маковська натуральна блондинка, а ця щось почала дурачитись, а дід Аркадій як увидів, такий кіпіч підняв і сказав так: якщо ще раз змінить колір на голові, він вночі постиже повністю машинкою, якою свою бороду підстигає. Так що до весни і Белла почорніє також.

- Молоде Жанка, хоче всього спробувати.

- Добре що наш Вадік з Наташкою не зв'язувався, тепер вийшло на краще.

- А чому так?

- Жалівся йому Ольго, ну в смислі Олег той, що такою впертою, коли чогось захоче, тоді хоть лягай пластом перед нею, а вона не поступиться.

- Напевно в Наталю Романівну пішла. Мері мені призналась де-які сценки їхнього життя вдома там на вулиці Лютчиків коли вона з братом жили. Я так зрозуміла що наші Білики львівські, якісь були простішими людьми, а ті що там в Івано-Франківську, досить такі напористі в своєму. Але Костик твій, надіюсь, що не таким?

- Ні, Костик в мене роботяга, правда ще грати любить ігри інколи. Але вже після роботи нехай відпочине і пограє собі, я також не капризна.

- А як Сергій там?

- Нічого так, він з Костиком рмовляють постійно, правда мене злить інколи бесіда їхня.

- А чому?

- Ой, мамо: Сергій про Аврору йому хвалиться, а мій про мене. Але вони такі Лемури з такими язиками довгими, як натуральні лемури з хвостами, що тут зробиш.

- Брати рідні, виростили разом, і сама бачиш як в тій Америці люди про все що думають діляться одні з одними. Мої брати також поміж собою про дівчат колись вели розмови. В мужчин це основна тема по житті. Не бери близько серця таке явище; воно нормально. Буває що вони нас жінок винуватять ніби ми постійно язики чешемо про все і про усіх, а самі порою такі самі, а то ще й жінки відпочивають в такому інколи проти них.

- Але в нас все окей, не боюсь що він щось передасть такого, що мені не поглянути потому в очі комусь.

- Сергій брат Костикові, так що можеш бути спокійною.

- Мамо, а Белла, вона так людбить щоб постійно вести розмову про Вадіка нашого, буває як зателефонує, питає мене про нього, так хоче знати все який він, що він про неї говорить. Їй подобається коли він сміється і вона його лоскочить для того. Знаєш, вона ніби мала ще, але там вже головка працює як «айфон» нового випуску. Так що такою Белла наша.

- Якою мовою ви спілкуєтесь?

- Англійською.
- А з Вадіком якою вона?
- Також англійською.
- І він вже так вільно з нею може?
- Мамо, кохання навчить краще любої школи і любих курсів англійської.
- Воно правда Жанка. Я вже також на роботі на п'яти мовах: наша, російська з узбеками, англійська, боснійська і іспанська.
- Тоді вже шість виходить.
- Іспанська ще така в мене не дуже, але вже що за спиною чоловіка про мене, тоді вже розумію, хоча вони думають що я не знаю про що вони.
- Тоді для тебе краще: знаєш що думають про тебе і що говорять поміж собою.
- Ой Жанка, не важко без мови додуматись що мужики поміж собою; їм лиш одне в голові сидить, а ще тим заробітчанами, що жінок не бачать своїх роками. Бідні мекси, в них вже очі червоні як в кролів, але грошей треба і так люди свій вік коротають по заробітках.
- А наші українці хіба не те саме що мекси? Так само по всьому світу заробляють гроші.
- Також правда, - погодилась Аліса з дочкою.

5

Через кілька днів, Аліса набрала на зв'язок батьків. Вона призналась їм і розповіла про Вадима і Беллу, але тут трапилась цікава річ: розмовляючи в кімнаті, розповідь Аліса випадково почув брат Олександр, і він тут же нахилився над мамою, щоб Аліса могла його побачити на екрані.

- Аліса, як ти сказала про тих людей, що ваш син хоче женитись в них?
- Що саме ти хочеш знати Сашка, а то вже мамі сорок хвилин про них розповідаю.
- Ти сказала, що мама тієї дівчини з Абхазії родом?
- Так. Але вона малою переїхала в Івано-Франківськ.
- А як її звати?
- Ліза. Елизавета, якщо так офіційно.
- А є в них якась людина в родині, що зветься Марія і чоловік її Лев?
- Є такі люди. Марія Федорівна, це мама Віті, свата нашого без трьох місяців так скажімо. А Лев це брат Аркадія Ілліча, рідний брат його і другий чоловік Марії Федорівни; перший помер давно.
- Слухай, я знаю тих людей.
- Ти знаєш? – Здивовано перепитала Аліса брата.
- А ти пам'ятаєш як колись, тоді коли у вас Майдан почався, я з тобою говорив і сказав, що тут до нас в Хайфу були давніше приїхали одні люди з Америки і мені ось ця Марія, вона про конфлікт в Абхазії розказувала. Вона ще сказала, що в неї невістка з Абхазії. Я ще так запам'ятав, тому що все ж таки Кавказ.
- Сашка, я забула... Можливо було таке, але вже скільки років пройшло.
- Точно було. Вони щось з золотом торгували, той Лев, такий мужик худий, високий.
- Тоді це вони; вони справді ювеліри здавна.
- Точно вони. Запитай може мене пригадають. Вони були приїхали до одних євреїв з Івано-Франківська, колись ті виїхали. Такий Євгеній Ігорович, в порті в нас працював, а скоріше в Одесі жив, а мама його там в нас жила. Він так само не женився, як Рустам наш.
- Який світ малий, - похитала головою Аліса, - як говорить наш Вадимчик: в Нью-Йорку сімнадцять мільйонів, а про мене усі знають, так коло замкнулось навколо нього.
- Це в нас коло замкнулось: Кавказ, Івано-Франківськ, Львів, Нью-Йорк, але через Хайфу.
- Бачиш як виходить.
- Я бачив вашу невістку, гарна дівчина.
- Таня мене просить, щоб їйньому Богданові я знайшла тут таку саму, я їй відказую що людей не буває таких самих, хіба коли близнятами народились.
- Аліса, ми так скупаємо за тобою, - признався брат, - добре що хоча придумали люди Інтернет, а так я навіть не знаю.

- А дивіться яка доля, як повторяється: колись мій жив далеко, сто двадцять кілометрів, ми хотіли бачитись, я у Львів поступила, а тепер також ніби вже є на чому їхати, а наш Вадимчик знайшов собі дівчину далеко. Що цікаво: вона тут народилась поруч де ми зараз, батьки тут, брат її, сестра, а вона там живе, немов так нарочно втекла, щоб їхати, щоб хотіли зустрічі; як теке розуміти?

- Досить просто: виходить що треба одружитись і заводити дітей.

- Напевно що так, - Аліса посміхнулася.

- Гарно виглядаєш, - промовила мама.

- Ой, спасибі. Стараюсь триматись у формі, тому що в мене мужчини працюють, а коли в них босом така леді, тоді вони не підуть нікуди.

- Знаєш Аліса, - мама оглянулася на Сашу, щоб той ішов геть і заважав їй розмовляти і він кивнув до сестри що все зрозумів і тут же пропав десь за екраном, - так думаю собі про вас, про моїх дітей.

- Ми усі думаємо про своїх дітей.

- Але думаю собі як воно було колись. Ти так хворіла і я вже думала один час, що ти не вийдеш заміж, будеш так коло нас батьків жити. Хлопці розійдуться, будуть жити сім'ями, а ми будемо ще працювати, і ти собі вдома будеш коло нас. Але одного разу ти так гралась собі в квартирі, і нікого тоді не було. Я так поглянула на тебе як ти ляльку одягала і подумала: напевно тобі також захочеться діти мати, мамоюю стати, ти так ляльку обережно одягаєш, розмовляєш з нею. Тоді мені думка така зразу: а коли вона не зможе народити, і який тоді чоловік захоче терпіти хвору жінку в себе... Кожен мужчина хоче дітей щоб йому народила, щоб була нормальна. Мені такий жаль зробився, я стала боятись щоб коли тебе який візьме, не знущався над тобою, щоб не був жорстоким. Виходило так, що ні заміж тобі, ані самій бути. Тоді я вийшла на балкон щоб ти не побачила і почала дуже плакати. Напевно Бог побачив мої сльози тому що буквально десь на третій, а може на четвертий день, ми пішли в дитячу лікарню там на вулиці Дадугіна і тут надійшов якийсь лікар такий з борідкою. Він нас так пройшов коридором і повернувся назад. Привітався, запитав чому ми тут. Я стала йому жалітись, так обняла тебе, він так гягнув, поглядив тебе по голові і сказав мені: Вам необхідно змінити клімат і вона виздоровить.

- А пам'ятаю коли воно було. - Аліса зняла окуляри і витерла сльози. - Він ще так присів напроти мене і запитав мене: а знаєш хто тебе полікує, щоб ти була здоровенка? Я так похитала головою в сторони що не знаю, а він посміхнувся і сказав: тебе полікує сонечко.

- Було так... А вже коли мені сказала Віра, братова, що Ольга не хоче жодного з тих хлопців львівських, тому що вони такі як ксьодзи, якимось так вона сказала була. А тоді я подумала: такий нашій Алісі потрібний, щоб відносився до неї добре. А тепер як вийшло: ти американка вже, заміжня, чоловік тебе шанує, діти дорослі, вже навіть Жанка мамою стане, а коло нас Рустам залишився замість тебе, але він здоровий, міг оженитись, лиш все немає часу для такого і так йому літа сходять.

- Я ще хотіла про того лікаря: мені здається що ви з татом ходили до нього додому. Це не так що він сказав на коридорі і ви зразу вирішили їхати у Вірменію.

- Так. Той лікар, він не працював навіть в дитячій лікарні, він був військовим; польова хірургія. Але саме в той день, там проходив консилиум лікарів, питання стояло якимось складної операції в якогось хлопчика і його викликали як авторитетного лікаря, щось мені таке здається. А тоді він в коридорі сказав мені щоб я прийшла до нього додому, і ми з татом поїхали таки другого вечора. Він мешкав в центрі, заді магазину «Дидячий світ». Там такий скверик був невеликий, не знаю чи ти знаєш де воно, і з нього заходилося в той будинок де він мешкав.

- Мамо, я хіба не жила в Івано-Франківську, так мені пояснюєш. Магазин «Комісійний» був вдолині на першому поверху, а скверик заді медичного інституту, тоді він ще не був академією.

- Точно, була там крамниця така. Ось тоді він нас прийняв, а мені ще було дивно що він нашою мовою так чисто розмовляв з нами. А коли тато сказав що він з Вірменії, той лікар вдарився долонми по колінах і промовив: а ви ще тут до тепер і дитина так терпить?

- І ми усі тоді на літак і полетіли. Я добре пам'ятаю як ми переїхали в Спітак. В нас так холодно було, лютий місяць був, а там також зима, але далеко не така. Такі хмари були сірі, а літак піднявся і нараз сонце так засвітило над хмарами, а вдолині все було біло. Мені ще сказав Сенька: Аліска, ми ще трохи і вже буде космос: я буду Гагарін, а ти Терешкова.

- А за два, а може три тижні як ми переїхали, помер був Черненко у Москві.

- Щось таке відбулось. Я пригадую, що в школу я ще пішла була, щоб до кінця навчального року ходити.

- А там вже я так побачила що з тобою кожного дня краще і краще. Так день за днем і ти у нас виросла.

- Як швидко час пробіг, скільки колись всього нам пережилось...

Після розмови з мамою, Аліса взяла горнятко кави, на якому було зображено герб міста Івано-Франківська, вийшла на балкон і стала думати: напевно мама колись ділилась своїми переживаннями з Вірою, мамою Ольки, що до того, чи я зможу народити в майбутньому дітей, тому в Ольга так сказала була про мене. Але краще не питати про таке, для чого щоб когось докоряло сумління, добре що все зараз нормально і коли прийдеться дожити до весни, тоді вже навіть, хтось буде з онуків в нас...

6

На балкон до мами вийшов Вадим, який повернувся з праці. Він також собі взяв банку з квасом, і став поруч. Аліса поглянула на сина, надпила каву і промовила:

- Як Вадимчик, замучився?

- Я люблю бути занятим. Я коли нічого не роблю, яюсь більше замучений.

- О, навіть так?

- Я вже так думав над тим і зрозумів, що Жанка наша пішла в тата, їй треба показати що робити, пояснити а сама вона не дуже добігає в такому, а я вже не такий: я сам дивлюсь де можна і як скоріше.

- Тоді ти в кого таким думаєш?

- А хто в нас все вирішує, керує, заміж видає, женить і так далі? Без кого тато і я не могли жити самі?

- Все зрозуміло, лиш не я шукаю вам за кого заміж і женитись на кому, а тут ви вже самі собі знаходите. Там Костик захотів женитись, просто я підказала як Жанці відповідати, тому що молоді дівчата і хлопці також, вони інколи роблять рокові помилки. Колись, як я ще в школу ходила, моя мама вела розмову з братовою, я яюсь мимоволі прослухала але така запам'яталось мені, як кажуть: на все життя.

- А про що таке що так запам'яталось?

- Колись не було Інтернету, не писали блоги різні, не було жодних Фейсбуків, Однокласників і Твітерів. Але люди читали книжки, в багатьох були бібліотеки, читали журнали, газети і так далі.

- Мамо, я вже зрозумів як жили тоді, а то так починаєш як дятко В'ячеслав Лемур: поки скаже що він завтра працює, перекаже усіх хто там з ним і як туди кожен попав на роботу.

- А знаєш чому? А тому що він виріс в горах, там людей мало було, вечори довгі і коли хтось хотів сказати що наприклад купив інкубаторних курчат, так починав від того як ранком встав, як пішов на автобус, хто стояв на зупинці, чи водій автобуса був зранку сердитий, чи жартував. А коли вже в місто приїхав, як люди одітими там, яка молодь розпущеною, в яких коротких спідницях дівки ходять, сорому не мають там жодного, які губи в жінок намалованими і так кілька годин, а в кінці вже сказав що купив п'ятнадцять курчат, щоб росли коло хати.

- А чому саме «п'ятнадцять», а не скажімо більше чи менше?

- Я просто так, кількість тут не така принципіальна, головне щоб історія поїздки було довгою на половину вечора як мінімум.

- А я думаю що тому, що в тебе п'ятнадцяте число день народження, і вже підсвідомо така цифра завжди поруч для прикладів.

- Мабуть ти правий. – Аліса стала пити далі каву.

- Мамо, я чекаю?

- На кого?

- Де історія яку бабця Надя прочитала?

- Ой, забула вже для чого я почала, а ти мене через В'ячеслава заплутав. Так слухай уважно: так як не було Інтернету колись а люди хотіли своїми новинами чи переживаннями поділитись з кимось, були такі жіночі журнали, і туди писали листи, описували своє життя чи окремі випадки, такі гостосюжетні. І там одна жінка написала про себе, а мама перечитала і вже тьоті Вірі розповідає:

Жила-була одна дівчина, і в неї закохався хлопець, пілот. А вона щось показувала з себе, там перед ним, мовляв в мене таких сотні, ще не таких бачила, і так далі. Він трохи походив за нею і так пішов собі шукати іншу. Вона чекала що той повернеться, а він вже знайшов собі якусь таку, що такого не показувала перед ним. В результаті він одружився, а тоді була така мода: якщо військовий, чи моряк, або пілот одружувався, робили фотографію під час весілля і він був у парадній формі. А коли була якась дуже красива пара, бувало що ставили на вітрині у фотоательє, щоб люди які ідуть собі вулицею, дивились і любувались на людей і вже заодно знали які тут гарні портрети роблять.

Одного дня, іде та дівчина і бачить весільну знімку свого коханого з нареченою за склом в ательє. Вона ходила туди кожного дня, щоб на нього дивитись, і накінець викрала ту знімку щоб мати вдома. А вдома відрізала наречену ножницями, щоб не бачити її, а його залишила собі і ще приклеїла своє фото поруч. Дивилась на те і плакала сама на себе... А пізніше описала свою трагічну драму в журнал, щоб інші читали і не повторяли таких рокових помилок.

- Я Беллі перекажу; в неї дід також коли женився був у формі, але надіюсь що історія не про діда Арка.

- Ось тому я тоді Жанці сказала коли ми їхали в машині: коли Костик тебе покличе, ти поїдеш куди він скаже. Я пам'ятала все життя таку історію.

- Але яка в нас розумна мама, - висказався Вадим немов від третього лица, - я пишаюсь батьками своїми.

- Спасибі тобі Вадимчик наш. – Трошки постоявши на балконі, Аліса продовжила. – Навіть коли тато був приїхав до мене на день народження, ми пішли вечером пройтись над Бистрицею, я тоді його запитала чи ми просто друзі, чи щось більше. Мені хотілось знати правду і не веляти як дівчата люблять інколи. Хоча тоді я вже зрозуміла; якщо тато хоче щоб я його звала Джан, так як ніхто з його близьких, це вже багато чого мені свідкувало про його почуття до мене.

- Мамо, а знаєш що Белла плуває твоє ім'я постійно замість того щоб казати Аліса, вона говорить Асілла. Я вже кілька раз почув і питаю її чому вона тебе так презвала, а вона відкажує що в її сестри Тамари, була така подружка в школі що так звалась.

- Цікаве ім'я таке.

- А та подружка з Марокко, вона така смуглява як Аврора, навіть більше ще.

- Нічого жажливого коли навіть мене назве так Белла, я була багато років Сова, так що не привикати.

- А вона буде звати вас «тато» і «мама», а не по імені.

- А коли не захоче, чи не зможе? Є такі люди що просто не можуть так звати батьків чоловіки чи жінки. Ось наприклад Мері мені призналась, що від одинадцять років була без батька і тому не може звати діда Лемура тотом. Що тут порадиш? Не може людина і годі.

- Тоді як: Белла свою маму кличе «мамка», тому що в них так заведено в домі, а вас як тоді?

- Як сама захоче. Ми ж в Америці живемо не десь в Польщі, в якомусь вісімнадцятому сторіччі.

- А Костик як в такому питанні?

- Я не часто його бачу тепер. Але звав мене після весілля, «мамі», так по-американському; було таке. Я не дуже звертаю увагу на теке сину, головне щоб ви поміж собою жили в злагоді, тому що я маю тата поруч, а ви свої половини вже.

- А я так замітив, навіть Беллі сказав був, що коли тобі хочеться щось сказати татові при людях, ти не звеш його Джанік, а просто торкаєш постійно його рукою, чи так за лікоть, чи руку ставиш йому на спину.

- Ой, ти навіть таке запримітив? – Аліса зробила великі очі на сина.

- А воно так гарно з сторони, така пошана проявляється посеред вас.

- Який ти уважний до відносин між людьми, не дарма приглянув собі Беллу таку молоденьку. Знаєш: коли я так покличу тата перед кимось, в людини зразу виникає запитання чому я так до нього звертаюсь і тоді потрібно пояснювати, а так ті хто знає вже, тоді знають, а іншим для чого такі персональні дані.

- А її батьки схожими до нас: тато не п'є спиртного, не курить, правда він з автомобілями, а мама з золотом мають справу, а в нас ви двоє з будовою.

- А як живуть поміж собою сестра і брат Белли? Вона щось тобі признається про них?

- Я не питав; ми так не дуже про когось, але думаю що нормально, не жалілась нічого Белла на них.

- А ти можеш їй передати: якщо їй не зручно, тоді нехай мене називає як їй подобається. Я наприклад перед людьми, постійно твого діда Колю, звала Васильович, а вже десь так коли нікого не було, тоді татом.

- Добре мамо, і іду ще маю щоб з Беллою вяснити щодо поїздки одної.

- Спасибі що вділив мені часу і ми мали таку розмову двоє конструктивну, - посміхнулась Аліса до сина, якого дуже любила і стала набирати до Жанки телефон, щоб також запитати як вона себе почуває, адже любила доньку, не менше сина.

Рік перед тим як Білики переїхали в Штати, тобто 2020 року, в родині Арланів відбулась втрата. Помер найстарший з чотирьох братів, Тимур, він був батьком Гаріка і Маргарити. Дружина його Анжела, ледве вижила, і на відміну від чоловіка, пережила коронавірус.

Батьки Маргарити, яку усі знали як Ріту Арлан, (хоча по чоловікові в неї прізвище було Гурмен), скоріше жили у своїй хаті, але коли батько помер, Ріта забрала маму до себе додому. Хата залишилась стояти і Ріта вирішила щоб не продавати поки живе мама, а впустити туди квартиратів, щоб там мешкали. Хоча Ріта перекладала все на маму, мовляв та не хоче щоб хату продавати, але насправді їй не хотілось саме тепер, ділитись з братом грошами, які б вона виручила у разі продажі, а так як будинок знаходився в престижному районі, тоді кошти можна була отримати не малі.

Ріту також можна було зрозуміти: маму, літню жінку, вона ж то обходить, а коли хату продасть тоді не відійме частину грошей братових лиш тому, що вона свій обов'язок щодо мами виконує, а він в стороні, а краще було домовитись з бачом що поки мама живе, вона буде її доглядати і отримувати плату за квартиру від людей які будуть жити у батьківській хаті. А ось коли мама помре, тоді хату продадуть і розділять гроші порівно, тому що так заповів батько перед смертю дітям.

Ріта була єврейкою, і тому уміла зробити вигоду з кожної сторони, тим більше що вона працювала, а маму доглядала працівниця по програмі догляду за літніми людьми, але на таку справу сам Гарік і дружина його Фаїна, закривали очі, так як невістка знала що сама мама Анжела не простого характеру і жодним образом, Фаїна не посягала на місце Ріти.

Ліза з своєї строни також використала нагоду, вона домовилась з Рітою, тобто з двоюрідною сестрою і близькою людиною з самого дитинства, щоб діти коли поберуться, ішли жити до неї квартиратами саме в хату яка стояла порожня ще з двадцятого року, від місяця серпня.

Ліза стралась щоб ціна була доступною, щоб діти не платили завдаток, вона сказала що домовиться щоб зять сам косив траву, підрівав кущики, збирав листя восени, і це все Ріта буде економити на цьому, щоб вже не платити тим хто доглядав подвір'я. Також сніг коли випаде, (хоча тут не часто він стіть зимою), не потрібно буде прогортати заїзд для квартирантів, і ще різні послуги як наприклад полагодити коли що з водою, опалюванням, кондиціонером, чи що інше, не буде потреби все зробити за законним правом, тобто за добу щоб все було готовим, так як квартиранти які платять, інколи маю більші права в чужій хаті як власник дому, і це по штатовському законодавству. А так як Вадим був знайомим з будівельним ремеслом, тоді любу спарву в домі, міг сам полагодити і не морочити Ріті голову з таким.

Ліза уміла переконати, хоча основна прична була такою, що родина лагодила поміж собою, і допомагали одні одним, і це так навчила колись Ріту та Лізу, їхня покійна бабуся, в якій дівчата проводили літо в Абхазії, колись в дитинстві.

Насправді, Левчуки були більш зацікавлені в тому, щоб їхня дочка вийшла заміж, хоча Белла була молодою дівчиною, але батьки розуміли як краще для неї самої і тому вони різним способом хотіли щоб все було з їхньої сторони зручно для Вадима, який до речі цього ще як слід, не міг до кінця зрозуміти.

Коли батьки Ліза стали жалітись що їм буде скучно, якщо Белла піде назад жити на Лонг-Айленд, Тамара, пообіцяла їм залишити свого сина, а з тим вже точно скучти не прийдеться нікому. Малому в травні виповнилось десять років, а Тамара ходила вагітною з другою дитиною і чекала на дочку щоб народити в квітні наступного року. А сама Белла, дивлячись на свого племінника, уявляла що таким приблизно вже був Вадік, коли вона народилась, і це було їй доволі цікаво, вона навіть попросила щоб той знайшов свої світліни коли він був таким і їй скинув на мобілку. Також Белла призналась Вадиму, що їй якщо колись прийдеться народити, в неї бажання, щоб в них був хлопчик, по крайній мірі прийдеться до того часу, поки він не народиться в них.

А незабаром, Белла повідомила Вадима, що вже тато дав їй автомобіль, і це був двох дверний Jeep Wrangler, насиченого жовтого кольору. Саме такий автомобіль не був просто так собі вибраний спонтанно, а він мав далеке відношення до тих часів, коли ще Белла не була народилась, а її батьки лиш недавно побрались. Ось тоді коли Вітя став працювати він купив був собі саме такого джипа, і це було ще в дев'яностих, ще тоді коли навіть самого Вадима батьки не були одруженими, одним словом як говориться: давним давно...

Також таким позашляховиком, можна було їхати у Вермонт, навіть зимою, тому що в нього проходимість досить впевненою в таких умовах. Белла похвалилась що так як вона допомагала батькові в салоні приготувляти автівки для продажу, (хоча це було доволі рідко по тій причині що дівчина не жила з батьками останніх чотири роки), все одно така допомога не була непоміченою батьком, а також це побачив сам Вадим, на світліні з тим самим Корветом.

Одного вечора на початку місяця листопада, Володя повернувся додому і сів на диван відпочити. Незабаром, Аліса повернулася також додому, вона була одітою в чорні шатани і чорну шкіряну куртку, яка була короткою до пояса, так як дворі падав осінній дощ. Волосся було не зібраним, а у вухах срібні кільця. Володя коли побачив дружину такою, оглянув наколо і промовив:

- Аліса, ти такою в тій курці крута, як байкерка якась. Знаєш, я колись я був молодий, мені Пашка був приніс журнал, і там були фотки таких дам на мотоциклах американських. А віком були такі після сорок, але Пашкові дуже вони подобались навіть.

- А про себе чому мовчиш?

- Я вже тебе знав, ти моє серце взяла з собою і розпростерла крила щоб летіти на свою Набережну.

- А коли б наш Васильович був знайшов той журналу в тебе, а ще гірше твоя Таня?

- Аліса, що таке про мене: журнал був нормальний, це не такий як ти вже подумала. Хоча я б татові не показував його само собою. Це вже зараз діти з батьками можуть на різні теми, а тоді була дистанція така моральна так сказати поміж поколінням одним і наступним.

- А що мені підходить так одіватись? – Аліса підійшла до Володі який сидів повернутим коло столу, взяла його коліна в середину і сіла на них обличчям до його лиця. Аліса поклала руки йому на рамена і стала щиро дивитись в очі своєму чоловікові.

- Слухай, а ти таки жінка суперова, в усіх питаннях. – Володя став водити по спині дружині і по тілії.

- Трошки простудилась, навіть голос змінився в мене.

- Дивись не захворій мені ще, я не повезу тебе до Вірменії на сонці гріти перед весіллям Вадима.

- В нас вже є лікарка Мері, полікує коли буде потреба.

- Якщо серце, тоді я сам зможу, а ось простуду не знаю; уколи не умію ставити і не дозволю нікому також. Так що дивись мені і вважай на себе.

- А Вадимчик чому ще не приїхав?

- О, ти мені пригадала щось.

- Що саме?

- Ти знаєш що в нас на роботі вже знають про наше весілля?

- Нічого надзвичайного, все одно з нашої сторони гостей не так багато, одні лиш Лемури, так що робітників наших будемо просити також; їм приємно буде.

- Я не про таке хотів, я про друге. Той дятько, що його Воїслав привів, він дость розумний, він працював вчителем історії там в Боснії.

- Його звати Небойша?

- Так, він. Що мені сказав цікавого нині: Вадік там усім став показувати свою Беллу і показав йому знимку Белли, а він подивився і сказав що в імператора Миколи другого, була дочка дуже схожа до неї.

- А котра саме: в Романових було чотири доньки.

- Велика княжна Марія. Вона була третя.

- Що подібна, ти бачив?

- Дуже подібна. Там зачіска не така як зараз носять, але з очей і форма обличчя, дуже схожа до Белли.

- Зараз знайду на телефоні і сама погляну. – Аліса встала з колін чоловіка, взяла телефон і стала шукати.

- Що сама дізнаєшся котра з них, чи може ти набрала її окремо? – Володя зрозумів що дружина вже знайшла і розглядає княжну Марію Романову.

- А ти знаєш, дуже схожа. Правда не на кожній світлині, але на де-яких як близнючка до Белли. А волосся яке в неї пишне, і видно що не з простої родини; найкрасивіша з усіх сестер. А знаєш що: я коли дивилсь на знимку Белли, думала де я бачила такі риси, а це напівно з світлини црської родини, звідкись таке личко мені було вже знайоме.

- Покажиш Левчукам, може вони не знають такого навіть. А Белла не так до кавазців, як до Вікторових схожа, тому що Тамара більше до Лізи придалась.

- Руслан найбільше в маму пішов.

- А точно, він дуже схожим, воно правда. – Погодився Володя.

- Джанік, але ти скажи мені: для чого таких дітей гарних, тоді було нищити зі світу? Що за темнота і неграмотність була в тих більшовиків. Випровадіть людей за кордон і нехай собі живуть, хоч б дітей були пожаліли. Невжеж на землі місця мало, якщо навіть тобі хтось заважає поруч.

- А знаєш що сказав той Небойша нам: Поки в Росії не стане знову монарх, там не буде добра для простого народу ніколи. Коли б не революція, зараз руські б жили як британці або німці. А так вони знищили усю інтелігенцію, розумних людей, а самі повлазили в кабінети просто з нарів і з каторги. Сіли в тюрми за грабежі і вбивства, а повиходили революціонерами. А тепер ще Україна терпить через них, тому що той дух більшовитський ще дає про себе знати, через такі довго роки.

- Цікавий дятько він, той Небойша.

- Ти поговори з ним, він тобі багато чого розкаже; розумна людина.

- Але боснійці мосульмани, вони зрадили віру християнську і коли була Османська імперія, вони перейшли в їхню віру. А вірмени не хотіли так, вони терпіли, їх вбивали, палили дома їхні і до тепер там у Вірменії правдива віра, вона навіть більш правельною як православна, не сказати вже про католицьку.

- Тоді він ворог наш по релігійній лінії виходить?

- Сам Небойша нічого не вирішував, він вже народиася в такому. Але який народ такі його нащадки.

- Здається мені що ромуни також терпіли від турків там в ті часи, - пригадав Володя.

- Болгари дуже натерпілись, я колись кіно бачила про їхню боротьбу з османами. В них був такий повстанець Левський, його турки стратили. А вірмени найбільше, але вони стійкий народ. На Кавказі взагалі люди витривалими і цілеспрямованими.

- Воно правда, ти поглянь на тих Арланів: приїхали сюди і золотом торгують, не хочять робити як другі в нас на будові, видно що мають кров єврейську.

- А ти бачив вірмена з віником колись чи з лопатою? – Посміхнулась Аліса.

- Ой, скільки там вже гордості, вона вірменка, - почав лоскотати дружину Володя і знову посадив на свої коліна. – Хоча ти вірменка, хоча ти Сова араратська, але я маю до тебе право, до тіла і душі. Я львівський Вовка, той самий Гриб, і ти моя все ж таки, тому що я захочу, так з тобою і зроблю. Діти маємо разом, так що я також не «останніх випасав» як кажуть люди.

- Джанік, я винуваю і ти також.

- В чому?

- Нам було потрібно ще народити дітей більше. Нас Азарянів, було четверо, тож мені було так далі рухатись, але ні, я на Біликів дивилсь, вас лиш двоє було. Я так побачила що наші діти мають золоту візитку в сіменій життя, але розійдуться, а тут ще б бігала якась коло нас донечка, чи хлопчисько такий як ти був колись. Ти лиш подумай: що з того нашого бізнесу яким ми були постійно зайнятими там у Львові, нічого не залишилось, як в тій поговрці про баранів: що скошили, те і з'їли.

- Аліса, воно добре коли діти такі як треба, а коли проблеми з ними, виродиться таке що жити не дасть нікому, що тоді? Колись в баби Ліди рідної сестри, тієї самої Дарки що через неї вийшов був такий тривалий скандал поміж Біликами, був син, такий Петька. Що вона з ним мала; міліція через день в хаті. А мій тато також був вліз в подібну компанію, також ледь не посадили.

- А що він такого натворив, наш Микола Васильович?

- Був якийсь там що на складі тушонки крав, ще якісь консерви, здається для солдатів був склад. Тато з другом своїм продавали в Львові, десь за четвертим виходом їх накрыли. Добре що дід Василь когось там знав і ледь відмазали тата, а так був би сидів як має бути в такому випадку. Але то початок шістдесятих, біднота була, кожен хотів якось одітись, чогось поїсти, тай хлопці займались таким.

- А мій Сенька вчителю був надавав добряче, також міліція приходила, але була вагома причина і мент став на нашу сторону, навіть справу не хотів заводити.

- В школі коли вчився?

- Сенька вже не вчився, а вчитель фізкультури, такий молодий був і вдарив Рустамчика на уроці. А вдарив його дуже по шиї. Рустамчик прийшов, перекривив голову, але нічого не сказав батькам, а пожілівся Арсенію. Сенька перейшов вчителя і так надавав йому, що вже ніхто нас в школі не торкав ніколи, хоча не задовго землетрус трапився і ми переїхали назад в Івано-Франківськ.

- Првельно зробив, а то є такі борзі, але над малими пацанами показувати щось.

- А коли мент прийшов, мама все розповіла як було і він сказав, що в нього також є діти і він нас розуміє. Міліціонер сам був вірмен, а вчитель був якийсь дагестанець чи ще хтось там, забула вже. А тоді вже національні питання стояли гостро у Вірменії.

- Що ж ходімо на каву може до турків? – Запропонував Володя дружині.

- Ходімо, зараз переодінусь.

- Не треба, ти така крута в тій куртці, ходи так як одіта.

- Пішли тоді, - погодилась Аліса.

В кінці листопада, на День подяки, Левчуки запросили Біликів до себе в гості. Святковий стіл домовились накрити в мами Віктора, і це вже була родинна традиція. Туди приїздили в такий день Ковальські, Олеся з чоловіком Юрієм, також були запрошені Маковські, свати Левчуків.

Лемури також робили гостину, і Жанна з Костиком повинна була знаходитись в них, так само Сергій з Авророю і ще хтось з працівників які працювали у лікарні разом з Мері.

Аліса зрозуміла що вже там побачить Беллу, так як Ліза повідомила що діти будуть з ними також. Білики зрозуміли що вже там познайомляться ближче з родиною Белли, щоб не робити цього на весіллі, яке було досить скоро спланованим.

Коли наступив день четвер, (так як завжди таке свято в саме в четвер), Білики поїхали в Меррік до Левчуків. На подвір'ї, стояли молоді люди і щось розмовляли, Аліса зрозуміла що саме тут їх будуть знайомити з невісткою, так як сам Вадим поїхав скоріше і вже тут стояв також.

- Hello young people! – Привітався Володя.

- Ласкаво просимо, - відповіла одна молодичка українською і Білики додумались що це Тамара.

- Дякуємо вам, по нашому тут можна також бачу, - додавив Володя до вітання.

Тамара підійшла і подала руку гостям, вона повернулася до своїх хто стояли і стала знайомити:

- Ось цей молодий мужчина, мій брат, - Тамара вказала на Руслана, який після її слів подав руку Володі а так Алісі.

- А можна ми продовжимо? - Запитала Аліса Тамару. – Хочу здати тест на знання вашої родини.

- Нас тут ще мало, - Тамара засміялась, - але давайте, послухаємо.

- Ось ця красива блондинка, мабуть дружина Руслана, звати Аліна, а батька Олександр, мама Анка.

- А взагалі мама Іванка зветься, правда? – Запитав Володя Аліну.

- Ой, перепрошую, я знаю що усі Анка звать маму. – Аліса поглянула на присутніх.

- Не вибачайтесь, ви праві: так маму усі вже привикли; все добре, - відказала Аліна.

- Аліса, ти так про Сашу офіційно Олександр, а я вже про Анку також повним ім'ям, - пояснив Володя.

- Зате ми вже добре знаємо хто така Ізабелла, - немов тихим голосом, але щоб усі почули, промовила Аліса і глянула на майбутню невістку.

Белла була одітою в джинси і в кофту, а по ній куртка яка була до стану дівчині; куртка була з капюшоном і червоного кольору. Белла однією рукою поправила волосся, і хотіла протягнути руку, але тут з дверей дому вийшов господар, вітчим Віктора, Лев Ілліч. Він став просити гостей в хату і вже усі почали іти окрім Тамари. Володя оглянувся і хотів запитати чому та не іде, але Аліса взяла його рукою за рукав і кивнула очами на двері.

- А та молодичка що гнівається що сама там? – Тихо запитав Володя дружину.

- Вона з дитиною ходить, може на кухні готують і їй тут краще; таке буває. – Аліса прошептала що ніхто не почув.

Коли усі зайшли, привітались, Віктор пояснив гостям хто тут мама, вітчим, сестра, швагер, також свати Маковські, які також вже були на місці.

Тамара насправді чекала на чоловіка, на Юліка, який був львів'янин, тож Володя надіявся що буде з ким пригадати Львів за столом, але Тамара з чоловіком не сіли за стіл разом з усіма, вони знаходились в залі.

Запрошені сіли до столу, почались бесіди, Аліса спостергала як Вадим був уважним до коханої. А через короткий час почались розмови про Івано-Франківськ.

- Ми усі троє, а також Саша, з одного міста, - промовила Ліза.

- А де ви жили в Івано-Франківську? - запитала Аліса, поглянувши на Маковських.

- Я на вулиці Коперника, коло вокзалу, а Саша мій коло спиртзаводу. – Пояснила так звана Анка.

- Тоді ми майже сусіди були. Я на Набережній, але роками різниця була поміж нами. В мене брати були: Сенька, також Сашка і Рустам. Сенька на таксі їздив, а Рустамчик на базарі крутився там.

- Може знав Харитонича? – Запитала Анка.

- Знав. В нас хлопці про нього часто згадували. Яюсь звати його не ординарно, мабуть тому запам'ятався, хоча я його не бачила ніколи особисто.

- Так тоді що виходить, - звернула увагу Ліза, - мій тато і Анка, також брати Аліси, усі знали одного і того самого чоловіка?

- Так виходить. – Похитала головою Аліса.

- А ви знаєте панове Маковські, - промовив Віктор, - що ось ці цукерки, які ти Саша постійно купляв для Анки, їх виготовляла мама Аліси на кондиторській фабриці.

- Але смачні були, правда не все грошей мав щоб купити найдорощі, - посміхнувся Саша, - не буду брати дорогих сто грам, а вже краще дешевших, лиш щоб більше було трошки.

- Я що хотів, - почав Володя, - може ви Марія Федорівна пам'ятаєте в якому році ви їхали в Хайфу?

- Ми один раз були всього і тоді був, думаю що дев'яносто восьмий рік.

- Мій брат Саша, з вами там зустрічався, він, коли почався був Майдан в нас, тоді в чотирнадцятому, про вас пригадував. – Промовила Аліса.

- Можливо... Я не пам'ятаю вже, давно воно було. – Мама Віктора, не могла пригадати...

- А в якому році ви Анка переїхали зі Львова? – Поцікавився Володя.

- А можна щоб не на «ви» до мене? Ми вже земляки тут, тим більше що там були, - Анка посміхнулася.

- Справді, - підтримала ідею Ліза, - будьмо як усі давні знайомі, ми ж усі свого часу по одній Стометрівці гуляли, на одному вокзалі прощались і зустрічались, і переглядали на телебаченні програму «Галичина».

- Я переїхала в травні вісімдесят сьомого. – Пояснила Анка.

- А ми повернулись з Вірменії вісімдесят дев'ятого літом, - промовила Аліса.

- А я виїхала з Івано-Франківська за кордон, вісімдесят дев'ятого року, двадцять сьомого листопада, - стала пригадувати Ліза.

- Анка, - звернувся Саша до дружини, - а дату ти пам'ятаєш коли ти переїхала до Франківська?

- Десятого травня, вісімдесят сьомий рік.

- А з Вірменії коли ви усі повернулись? – Саша поглянув на Алісу.

- Був червень, дати не пам'ятаю, напевно перший тижень був червня, - відповіла Аліса.

- Тоді виходить що від червня до кінця листопада, тобто взгалньому коло п'яти місяців, того вісімдесят дев'ятого року, ви усі троє проживали в Івано- Франківську. – Підрахував Саша Маковський.

- А я п'ятнадцятого листопада того ж вісімдесят дев'ятого, я приїхав був до Аліси на день народження, і над Бистрицею сиділи і тоді в мене був перший вечір такий назабутний.

- Тоді точно незабутний коли запам'ятався, - промовила Олеся, сестра Віктора, яка подавала на стіл.

- Будь ласка поясни людям, що нічого такого не було, що діти подумують, - в Аліса спалахнули шоки як в юної дівчини, вона навіть зняла окуляри щоб протерти очі.

Усі присутні почали сміятись від того що сказала Аліса.

- Я тоді подарунок подарував срібний для Аліски, вона також пам'ятає той вечір. А тоді срібло було знайти не просто щоб купити.

- У Львові можна було коло Оперного театру, - відказала Анка, - мені Сашка там купив срібний перстень з квіткою в такого чоловіка, забула як він був.

- Сенька може? Такий з горбатим носом? – Підказав Володя.

- Точно Сенька. – пригадав Саша Маковський. – Я пам'ятаю як Соломонівна його кликала тоді.

- Ні, який світ малий, - зітхнула Аліса, - і Харитонича пригадали і Сеньку.

- Жаль що немає сьогодні з нами ще однієї Франківчанки з вулиці Льотчиків, - сказала Ліза, - але щоб нам дожити до січня, тоді збермось в нас на святі.

- В нас на святі, - виправила Белла маму і вказала рукою на себе і на Вадима.

- Так запрошуєте нас? – Запитала Анка молодих.

- Welcome everybody, - відповіла Белла.

- А кого нема, про кого мова? – Перепитав Саша.

- Машки і В'ячека Лемурів. Вони десь з дітьми сьогодні святкують. – Пояснив Віктор сватові.

Через якийсь час, Вадим з Беллою встали і вийшли за столу, вони пішли до Тамари і Юліка в зал. Гості ще довго вели розмови, людям було про що пригадати, і при таких спогадах, виявилось що багато чого спільного було у мешканців Івано-Франківська, також Анка пам'ятала Львів, якого залишила у віці дванадцять років.

Люди такого віку, усі ще ходили в школу за часів Радянського Союзу, коли сама програма навчання були всюди однаковою, одні і ті самі підручники, одне і таке саме відношення вчителів до учнів, і тоді були однакові бажання в молодих людей. Хлопці хотіли щоб вже відслужити армію, одружитись і побудувати сім'ю, тому що такий образ життя сприймався суспільством як правельний. Також кожна дівчина мріяла

про кохання, про вірного і щедрого жениха, щоб вийти за нього, щоб народити дітей, тому що без них, якась сім'я буде не тривалою.

Слід зазначити, що на цьому святі, були люди які в житті не розводились, які мали дітей і чоловіки жили зі своїми дружинами, за винятком Марії Федорівної яка була повдовіла свого часу і через багато років вийшла заміж вдруге за рідного брата Аркадія Ілліча, Лева Арлана.

10

Після того коли вже Білики повернулись додому, була доволі пізна година. Але Аліса поглянула чи дочка є ще в соцмережі, а також розуміла, що вона мабуть засиділась на вечері так само як вони, набрала до неї телефон, щоб хоча на кілька хвилин поспілкуватись.

- Так мамо, слухаю уважно, - відповіла Жанна.

- Жанка, як ти там? Вірніше тут поруч, ви ж в Пойнт Кінгс.

- Нічого, нормально. Недавно закінчилось наше парі.

- Ми також з татом прийшли, а Вадік ще десь залишився там з Беллою.

- Як час провели?

- Час провели гарно, але тебе не було і я бачу Левчуки усі з дітьми, а я так заскучала за тобою, навіть не хотіла чекати до ранку, щоб не набрати тебе хоча на хвилинку.

- Були ті Маковські також?

- Так, були. І знає що Жанка: мені здається що Аліна також вагітною, якось так вона не хотіла вечеряти і по обличчі я так побачила. Можливо скоро Аркадій Ілліч, буде мати радість; мрія виповниться.

- Не питала нікого про таку річ?

- Ні, я не можу питати коли люди самі не стануть признаватись. А сама Аліна така делікатна молодичка, волосся таке кучеряве, правда постриглась коротко, може так Руслан хотів, хоча вони усі мають довге волосся. В Лізи волосся довше і в Тамари також, і навіть Белла також має таке гарне; зійде фарба, краще щоб не фарбувала більше, може сама її попроси про таке. А Тамара, навіть не сиділа коло столу, також мало свого не взяла, де він, з ким, не знаю навіть...

- В діда можливо, там у Вермонті.

- Як ти почувашся, як твоє маленьке Лемурнятко, питаю в середньому роді, тому що не знаю хто буде.

- Нормально. У вівторок йду до лікаря, думаю вже тепер побачить хто у нас там. Минулого разу не хотілось показатись як вони не старались; народиться щось дуже стидливе в нас.

- Тамара вже знає що в неї дівчинка буде, а ми не знаємо ще. Але давай про Беллу: що ви з татом думаєте?

- Все гарно, але як тобі хочеться як кажуть посудачити про неї, тоді що сказати можу такого: любить солодке, я так побачила що вона печево ласує більш як що інше. М'яса взагалі не пробувала, може вона вегетаріанка, навіть не знаю.

- Тому вона така пампушка виглядає напевно.

- Ми також колись усі четверо на шоколаді виростили і на карамелі.

- А як виглядають вони поруч двоє?

- Знаєш Жанка, вона такою як бувають такі ранні дівчата, видно що з личка молоденька, але вже такий бюст нівроку, що в самий раз заміж.

- Наш Вадимчик шукав такий розмір, а тут пані Мері, Корвета знайшла. Може вони були б побачились десь, хоча їй ще б у тому Вермоті навчатись треба було б в школі.

- Але досить вони гарні люди, тут Мері правою як про них мене оповідала. Я так побачила як Вітя і Ліза також з тією невісткою гарно, як вони відносяться до неї.

- Руслан хоча молодшим від нашого Вадіка на п'ять років, але так по вигляду не видно такої різниці. Може тому що Вадік світлішим від нього.

- А ще тому, що він вже чоловічина сімейний, що не кажи, а вже з жінкою живе п'ятий рік.

- Вже є досвід, навіть буває що за такий час люди розводяться.

- Вони гарно виховані. Ліза старалась, я так почула від Мері.

- А мені Белла розповідала як вони виростили. Бувало що Тамара брала на шантаж свою мамку.

- А в чому саме?

- Коли Тамара росла, вона першою і була вся увага на неї, там виховували, не дозволяли, а вже Руслана менше, хоча він хлопець був собі такий бешкетник. А коли Белла росла, немов їй більше дозволялось, а Тамара тоді почла батькам ставити в приклад як колись вона не мала права одіти щось, там нафарбуватись в школі і так далі. Сказала мамі що вона Беллу більше любить і поміж ними двома якось не справедливо виходить.

- А чому не справедливо: так в усіх сім'ях відбувається.

- Та все нормально, просто Ліза дуже такого боїться щоб її хто з дітей в такому не обвиняв, вона постійно наголошує що любить усіх однаково. А Тамара побачила що мамка боїться такого і вже почала зловживати тим, в результаті Ліза почала і Беллу брати до рук щоб не було такої різниці між старшою дочкою і меншою. Хоча вони по характеру майже однакові, може Белла більш слухнянна; я так думаю. Тамара любить шантаж, колись діда Аркадія шантажувала щоб він їй платив за те, що вона терпить як Белла маленька плаче і коли мама на кухні, вона її колише.

- І що дід пішов на такі умови?

- Пішов як миленький. Одного часу знайшли гроші в Тамари і не знали звідки в малої скільки соток. Запитай Лізу вона розповість про те все.

- Виростала та Тамара в гарній сім'ї і вона повинна таких батьків цілувати в руки, не знає вона що таке коли тато алкоголік, або мама якась як вітер в полі. Нехай послухала б Пашку Вівчара, що таке батьки не на місці своєму.

- Тут все правда, - погодилась Жанна з мамою.

- А я побачила що Ліза з особливим задоволення признається про дітей, по те як вони жили скоріше.

- Тому що все було в них окей, а коли б якась неприємність, так втаювали б вони, як усі люди роблять.

- Але щоб було як ти сказала «все окей», потрібно старатись і немало; повір мені.

- А тато що сказав про Беллу? Дав їй свою якусь характеристику може?

- Сказав мені коли ми повертались: праві Левчуки, так дівку вже точно заміж треба видати.

- Також правда...

- А до нас коли заїдете? – Запитала Аліса дочку.

- Ми завтра до вас заїдемо з Костиком, поки тут в Кінгс-Пойнт. Ранком Серьога поїдуть з Авророю поглюяти про Менхеттені, а я не хочу ходити багато, тим більше холодно буде завтра. Аврора хоче на вертольоті політати, а мені куди зараз такий екстрім.

- В жодному разі навіть не думай. Піднімуть вас, а тебе тошнити почне і що тоді буде?

- Не важко додуматись; вертольота того будуть відмивати після моєї прогулянки.

- Тоді іди вже спати, завтра побачимось; цілую тебе Жанка і твого Костика.

- На добраніч мої хороші родаки, - Аліса відчула по голосі як донька посміхнулась.

Коли Володя вже заснув, Аліса пройшла на кухню, вона зробила собі каву, оділась в куртку і вийшла на балкон. На дворі був вітер і було відчутно, що погода змінюється на холоднішу. Аліса стояла і думала, вона пригадала як колись пообіцяла батькам, що забре їх до себе і вони будуть жити десь поруч, так щоб пішки можна було їм прийти і посидіти коли їм захочеться. Але в даний час вони доглядали дітей в Хафі і клімат там для батька був більш сприятливим як в самому Брукліні. Але Аліса хотіла щоб батьки приїхали хоча в гості до неї, звичайно що на весілля їм не буде це реалізувати просто тому, що мало часу, а ось на весні, можна буде спробувати, щоб вони приїхали все ж таки.

Наступного дня, були усі вихідними і так до понеділка. Ліза зателефонувала десь біля дванадцятої години, вона сказала що хотіла б взяти Володю і Алісу, щоб поїхати показати хату батьків Ріти, в якій можуть жити діти після вінчання, квартирантами.

Аліса зраділа, так як про таке якось не було розмов, а вже навіть вона подумала що на якийсь час, поки Белла вчиться у школі, Вадим поїде туди в Рочестер що у Вермонті, а тим побачуть як бути далі. Але як виявилось, що Левчуки вирішили забрати Беллу назад сюди, тому що так складались обставини по житті.

З Лізою також приїхав Віктор, вони взяли Біликів і поїхали в Литал-Нек, щоб поглянути на хату. Ліза вела позашляховика, поруч сиділа Аліса, а заді два мужчини.

- Трошки прийдеться їхати в Бруклін Вадимові, - промовив Віктор, - але хата неподалік швидкісної траси, туди іде траса «чотириста дев'яносто п'ята». Правда назва містечка по-нашому звучить кумедно, коли перекласти звучить: «Маленька шия».

- Але вже не з Вермонта таки, - відповів Володя сватові, - нехай вже буде якась «шийка», але близько.

- Там потрібно буде помалювати може кімнати, Ріта сказала що який колір собі захочуть, хоча можна вже заходити щоб жити, але коли захочуть тоді можна помалювати. Собаки не було в хаті, як тут часто буває, так що як молоді захотять по поводу ремонту; на долвці паркет там гарний, - пояснив Віктор.

- Ми візьмемо робіників, - відказав Володя, - я навіть сам можу кімнати перемалювати з Вадимом, не така вже робота важка.

- Джанік, - Аліса оглянулася, і була змушеною назвати чоловіка, тому що не сиділа поруч щоб його доторкнутись рукою, - пішлемо Воїслава і Небойшу, вони гарно зроблять все як потрібно. Вони дуже акуратні, тим більше що там паркет гарний.

- Серби якісь чи боснійці? – Поцікавилась Ліза.

- Боснійці, але такі працьовиті люди, - відповіла Аліса.

- Ой, я одного разу фільм бачила про їхню війну, називається «Спаситель», американці зняли з сербами здається. Я не могла спати опісля; така трагічна драма.

- Ліз, - вмшався Віктор в розмову, - це той самий фільм що героїня трохи схожа до Анки, з такими губами як подушечки?

- Той самий, але краще не дивитись таке взагалі. – Ліза відпустила кермо і розвела руками, подібно коли людина жестом хоче сказати: ні - таке не для мене.

- Я пам'ятаю як ти була розплакалась опісля, добре що я не бачив кінця в тому фільмі.

- Вітя, фільм звичайно сценаристи пишуть, але насправді там куди було жахливіше, - Ліза глибоко зітхнула, поглянувши на Алісу добавила, - не дивіться ніколи таке, якщо хочете спати нормально. Я до кінця наділась що героїня якось виживе, але ні: вбили її.

- В мене був такий друг Пашка, - став розповідати Володя, - на нього так фільми діяли, що просто не реально. Ось так подивиться якийсь і вже говорить про нього кілька днів. Був такий вийшов в нашій молодості про хлопця музиканта, дівчину покохав, а вона за шведа віддалась якогось старого. Пашка так її кляв, що його дід подумав що вона десь тут живе, і Пашку таки справді образила.

- А фільм звався «Шоу-бой», якщо я про то самий; там Маркова грає роль, - пригадала Ліза.

- Може бути, - погодився Володя, який сам не пам'ятав, а можливо і не бачив ніколи того фільму.

- Фільми, воно звичайно що взято з життя, - став міркувати Віктор, - але те що Аліса пережила тоді у Вірменії, справді жахи були реальні. Я пам'ятаю коли я був в армії, дивились по телевізору як передавали про землетрус, самий Спітак постійно показували, і звідки було мені знати тоді, що там знаходиться в даний час учениця, яка через роки народить хлопчика, а він виросте і стане нашим зятем...

- А я б могла подумати про таке, що буду жити не в Спітаку, не в Івано-Франківську, і навіть не у Львові а в Брукліні, - відповіла Аліса.

- В таку епоху ми народились, що на наш вік, випали великі політичні перемини у світі і також в житті кожного з нас... – Зробив Вітя заключення перед тим як заїхав на вулицю, яку їм потрібно.

Приїхавши на місце, Володя побачив якийсь автомобіль під гаражем, Віктор тут же пояснив:

- Я заберу цю машину, вона сватова, Саші Маковського. Я не мав де там тримати в себе, попросив Ріту щоб тут використати стоянку. Тут район гарний, ніхто нічого не вчепить.

- А Маковські далеко живуть? – Запитала Аліса Левчуків.

- В Нью-Джерсі, на західній стороні туди. Містечко Лівінгстон. – Пояснила Ліза.

- Вони хату купили там? – Хотіла Аліса знати.

- Ні, вони живуть в хаті дядька свого, він помер, а хату залишив братові Саші, такий Іван Маковський.

Коли усі четверо зашли в хату, Білики стали роглядати досить шикарне помешкання. Заді хати був великий дерев'яний поміст, де можна було проводити час не одній сім'ї, але і гостям також. Мужчини пішли в граж, а жінки стали вести розмову на подвір'ї.

- Слухай Ліза, коли б не робота там в Брукліні, ми самі сюди перебрались десь тут поруч, поки хати не купимо. Так тут гарно, вулиці пророжні без транспорту.

- Чути дорогу швидкісну, особливо коли дощ. Але привикнути можна до такого. А ви хочете хату купляти?

- Ми б хотіли, але таку може на дві сім'ї, як у вас, щоб два поверха окремих і входи два окремо.

- Хочете Жанну свою забрати сюди?

- Костик сюди не переїде, - категорично відказала Аліса, - а ми б жили в одному будинку з Вадимом і Беллою, щоб їм менше платити було за помешкання в майбутньому. Також коли хтось народиться в них, завжди хтось з нас може залишитись з дитиною вдома.

- Так це було б дуже гарно, – Ліза зраділа від почутої пропозиції.

- Ми так подумали, але не знаємо чи Белла захоче так, якщо нас полюбить, тоді можна такий план реалізувати, тому що ми вже її полюбили, - призналась Аліса за себе і за Володю.

- Справді? Як гарно звучить, - Ліза взяла Алісу за руку. – Спасибі вам; ми вам віримо.

Коли вже все було оглянуто, а після того ще четверо поїхали в ресторничок на вечер'ю, а вже вечером коли Володя з Алісою були вдома, Вадим повернувся також. Коли побачив маму на балконі як звичайно з горнятком кави і вийшов до неї:

- Смачного, - промовив Вадим.

- Спасибі синок. Я поїла в ресторані, а тут так каву взяла. Хоча я турків не дуже в душі розположеню, але кава у них смачна.

- Що там? Белла сказала що ви усі їхали на нашу квартиру дивитись, як там?

- Гарно. Хата велика не таке як тут у нас житло.

- Тоді коли ми вже там будемо жити?

- Після весілля.

- Белла сказала що до Нового року там в школі, а так буде тут переводитись кудись в школу тут.

- А сільки часу вона жила там у Вермонті тому?

- Після весілля барата переїхала, а він женився в травні, сімнадцятого року.

- Вадік! – Вигкнула мама здивовано, - ти подумай що виходить в нас: я в Спітаку жила чотири роки і чотири місяці, а Белла також виходить чотири роки але шість місяців; дуже схоже все в нас.

- А можна щоб ми вже з першого січня ішли там жити?

- Не думаю що батьки Белли на таке згідними.

- А ви з татом?

- Також ні.

- А чому так? Ми в Америці, а не десь в Афганістані якомусь.

- Вадік, хіба за три тижні часу вартує такі питання піднімати в родинях?

- Зрозумів... Белла також таке сказала, правда не мені, Жанці нашій.

- А скажи правду: що довго для вас буде три тижні від Нового року до весілля чекати?

- Що буду пояснювати, все одно нічого не зміниться в нас.

- Нічого, потешиш, воно не довго.

- Добре, я пішов.

- А до нас коли Беллу привезеш сюди?

- Таки сюди в квартиру?

- Можете собі тут на балконі постояти як Ромео і Джульєта у Вероні.

- В любий час; на таке не треба чекати до двадцять другого січня.

- Чекаємо. – Аліса поглянула за сином і сама до себе посміхнулась, вона пригадала себе, як колись давно вона стояла на балконі і дивились на вулицю, коли ж то вже над'їде світло-зелене Жигулі, а в ньому той, на кого вона чекає...

Тридцятого листопада, у вівторок, в Аліси зателефонував телефон, але вона не могла відповісти так як був на конференції по роботі. Справа в тому що приїхав Анатолій Натанович з Флориди і вирішував про новий об'єкт з Біликами. На зустрічі були присутні Аліса з чоловіком, а також ще два чоловіки, які приїхали щоб домовитись і підписати контракт.

Продалась одна споруда, і там планували власники зробити зал для спортивних занять. Але так як скоріше в тому будинку знаходився цех по виготовленню швейних голок, потрібно було багато чого переробити.

В той час коли вже три виклики поступило на телефон Аліси, після них надійшло повідомлення. Дочекавшись коли вже все домовились, Аліса з нетерпінням хотіла вийти щоб відповісти, але прочитала повідомлення від дочки. Було написано: «Мамо, в нас буде хлопчик, Лемурчик такий собі маленький».

Вийшовши з офісу, Аліса заразу набрала дочку але тепер Жанна не відповідала, напевно що була зайнятою. А коли Білики сіли в автомобіль щоб їхати, Володя промовив:

- Як думаєш Аліса, ми справимось коли на одну точку нагонять усі бригади?

- Що про таке переживаєш, в нас новина яка.

- Яка ще новина?

- Жанка написала що в них народиться синочок.

- О, це вже там в Мукачєво гульбан буде; вони чекають там щоб рід їхній Лемурівський продовжився. В'ячеслав знає і Мері?

- Думаю що знають. Мері працює на пенно.

- Чекай Аліса: а та Тамара здається також буде родити десь тоді, в неї хто буде?

- Тамара чекає на донечку, і вона скоріше буде родити, десь на початку квітня, а наша в травні.

- Тоді коли діти виростуть, ще поберуться поміж собою.

- Не знаю. Якщо її донька буде такою як Белла, що захоче старшого, тоді навряд чи так вийде.

- А невістка Левчуків, та біла така, вона вчиться чи десь робить?

- Золотом торгує разом з ними. А чому тебе вона цікавить?

- Наша вже навчалась Жанка, а та могла б була народити вже, щоб дід дочекався нарешті.

- Аркадій Ілліч і Тетяня Андріївна хоча вже мають онуків і правнуків, в Тамари скоро двоє буде, а ось Маковські бідні не мають.

- А що вони лиш одну доньку мали?

- Одну. Той Саша такий бідний хворий, також напевно вже б хотілось йому щоб онуки були.

- Та Аліна, вона якась така егоїстка мені виглядає. Левчуки так їй догоджають немов якісь королеві.

- Може тепер побачить вона яка в Тамари донечка буде, в Жанки синок, і собі захоче.

- Їй треба моєї Таньки, вона б скоро їй виписала.

- Не може до тепер Таня знайти невістку, а Богдан так заходиться як мій Рустам. – Аліса зітхнула, пригадавши брата, який не одружився до тепер.

- Як думаєш: заробимо добре на цьому спортзалі? – Змінив тему Володя.

- Мені щоб автомобіль купити гарний; Вітя знайде для мене, порадить, і допоможе в такому.

- Дивись щоб не радилась з Мері, та як знайде, тоді вже навіть Вітя не допоможе.

Двоє почали сміятись самі з себе.

- Джанік, поїхали кудись над водою походимо, не дуже холодно зараз.

- Що серйозно?

- Ми почули новину, вірніше прочитали, потрібно щоб запам'ятався такий день.

- Давай поїхали. Їдемо на Брайтой Біч?

- Куди завгодно, лиш щоб вода була і чайки такі великі що ледь літати можуть.

- З розпростертими крилами?

- А тоді як інакше літати? – Аліса взяла чоловіка за руку.

- Я забуваю тебе запитати постійно: які цукерки ти любила найбільше, коли мама приносила?

- Були такі в круглій шклянній коробці, називались «Стріла».

- Може такі в трикутних циліндриках таких?

- Так, вони. Можеш собі уявити, що ті білі крапочки зверху, наносились вручну працівниками.

- Нічого собі.

- Смачні були вони. Я вже була так привикла до солодкого, дивлюсь Белла любить також.

- А воно добре чи погано для характеру людини?

- Добре, поїш солодкого і спати хочеться...

- А коли чогось пекучого, чи риби соленої, що тоді хочеться?

- Воду пити.

- А як та біда називалась, що ти гризла там в тому Уджані?

- Чучхела. І воно не «біда» зовсім, а така собі лакомка. А що, ти б хотів спробувати?

- Ти в мене лакомка, - Володя поглянув на дружину, а Аліса посміхнулась і поправила окуляри.

- Я пригадую, коли я повернулась з Вірменії після землетрусу тоді, Олька мене як побачила, так прикладається і говорить мені: Аліса, а в тебе такі губи темні, тобі навіть не треба малювати під гранатовий колір. Тоді я її питаю: а воно гарно чи навпаки? Олька так перехилила голову і відказує: не

думаю що хлопцям такий колір дуже подобається, хоча може який кліне. Я промовчала, але все зрозуміла.

- Що саме зрозуміла?
- Що потрібні їй вислів сприйняти до точності наоборот.
- Шоколаду скільки з'їсти і щоб губи не були темними і не лишень вони, - пожартував Володя.
- Джанік, такі деталі в голос не висказують, - Аліса жартуючи штовхнула в плече чоловіка.
- А ти як колись встидалась давно, такою залишилась.

Двоє приїхали на Брайтон Біч. Поклавши свого Лексуса, пара пішла пройтись по дерев'яному помосту понад берег океану. На піску справді ходили великі чайки, яких тут годуть літні люди, і птахи тут більше ходять як літають.

13

Наступив Новий 2022 рік. Ніхто не знав що він принесе людям, але усі звичайно надіялись на щось гарне і добре. В самий день першого січня, Білики почули дві новини: одну не веселу, а другу приємну.

Поганою новиною була така, що Володя розмовляв з швагром Віталієм і той сказав що війна між Україною і Росією неменучою. Сказав що їхній син Богдан, знається з людьми, як точно знають що вже перміни бути не може і це питання навіть не місяців, а тижнів.

Друга новина була коли Жанна зателефонувала батькам, привітала з Новим роком знову після вчорашньої ночі і поділилась тим що довідалась:

- Мамо, - Жанна була у веселому настрої.
- Що такого Жанка?
- Ти була правою.
- Для того я мама щоб перед вами дітьми, бути правою.
- Таких як я, уже троє.
- Не розумію, ти про кого?
- Аліна Русланова також вагітною; ти правельно визначила її по обличчі.
- Хто тобі сказав?
- Белла сьогодні ранком.
- Тоді добре, вже не будуть боятись ніхто що в них дітей може не бути.
- А Аркадій Ілліч такий радий, що просто з радості свою собаку цілує від ранку.
- Маковським хочеться також напевно і може найбільше, тому що Левчуки вже мають онука і чекають на дівчинку від Тамари, а ось Саша з Анкою вже чекають довго; вже п'ятий рік виходить.
- А ще Белла після весілля поїдуть з Вадіком на Флориду, вже Аркадій Ілліч їм купив готель гарний.
- А хто робити тоді буде коли він поїде?
- Мамо, я тебе не візнаю. Що за питання в тебе?
- Справді, що я таке почала; перепрошую.
- Добре що це я почула, а не Ліза чи Мері.
- Беллі не скажеш?
- Не скажу, але тоді, коли мені щось підкажеш.
- Що тобі підказати?
- Як назвати нам малого нашого?
- А Костик що на таке говорить?
- Він сказав як мені подобається, головне щоб не був Яким, як його прадід.
- А чому так?
- А тому що коли вони були ще малі, поїхали першим разом в гості і були там в тій Лемурії. Тоді ще жив старезний Лемур Яким, і перелякав Костика. Він так пожартував, а малий налякався був до смерті.
- А що там такого відбулось? А взагалі коли вони їхали перший раз?
- Вони їхали коли Наташка мала два роки. Виходить, що це був дві тисячі третій рік, літом. Тоді Костикові виповнилось вже шість років.
- А що там було такого, що він перелякався?

- Одним словом мама Мері, чи як вони її там звали Маруся, приготувала обід. Зварила картоплю, а підливку зробила з грибів місцевих. Діти поїли собі смачно і пішли гратись. Через якийсь час дід Яким вийшов, поглянув що Костик сидить десь там коло хати і питає малого: Як тобі в череві, тебе ніщо не болить? Бо я не хочу казати так перед усіма, але мама переплутала гриби які мала варити з отруйними. Тоді Костик такі очі на старого і питає: а чому отрені гриби у вашій хаті? А дід далі йому: та я мишей трою ними, дуже люблять гризти сухі і так трохи погресе і коло того гриба зразу здихає. Але ти нікому не кажи, бо зараз крики і плачі будуть, а я йду десь в гори, щоб не видіти того горя в своїй хаті.

Костик повірив, дітей в Америці ніхто не обманює, не жартує з таким, а дід хотів з малого посміятись. Старий сказав тай пішов собі кудись, а малого як живіт став боліти, вже думав Костик що помре зараз. А ще прийшов в хату, дивиться тато спить, той подумав що вже помер тато; почав плакати.

- Ой, люди мої добрі, - почала сміятись Аліса.

- А Костик каже: я вийшов і думаю: що тепер буде, бо я в Ватертавні позичив ігрову приставку в сусідного хлопця, а коли я помру і ми усі тут помремо від тих грибів, хто йому віддасть ту приставку. Одна Наташка не їла лиш, і дід також не їв.

- А тому дідові скільки років було тоді, що в нього такі жарти?

- На той час було виходить вісімдесят чотири, бо старий був з дев'ятнадцятого, казав мені Костик.

- А він що розуму немає? Дитина з нервів захворіла зразу.

- Повірив був, вже прощався зі світом.

- Тому знелюбив того так на все життя?

- А коли дід помер, через дев'ять років, вже повідомили їм і Костик прийшов тай почув що говориться в хаті, що хтось помер, і питає що трапилось? Сергій каже що дід помер, а Костик у відповідь: добре зробив. Мері коли почула, Костика як трісне по лиці, мовляв: ти як про покійника відзиваєшся?

- Ой не можу з твої Лемури. – Аліса почала сміятись на цілу кухню.

- А знаєш що Наташка була виробила в школі одного разу?

- Не знаю, розповідай, - Аліса зняла окуляри витерла сльози від сміху.

- В школі вона не любила одну дівку, і та дівка з нею також як собака з котом. Одним словом в тієї дівки був день народження і сказала що вона принесе торта в школу і після уроків підуть в їдальню погоститись. А дата виходила десь на початок листопада, і та дівка запросила дівчат, а Наташку і ще одну китайку не запросила нарочно.

Наташка приїхала зі школи, вийшла на сходи тут в нас, і сіла собі. Дивиться, а в сусідів на Галовін якась декорація: якісь скілети, руки ніби відрубані і така різна нечесть. Фактично свято відбулось в кінці жовтня і люди ще не зібрали те все. Тоді Наташа підійшла, взяла ножика і від однієї руки, відрізала гумовий палець.

Вже коли прийшла дата, та дівчина принесла торта, якимось Наташка припилювала коли діти побігли на фізкультуру, вона тоді взяла картон, просунула поміж складки торта, припідняла і того пальця гумового, а він був ніби з кров'ю такий, поклала в середину, і картон витягнула. В результаті той палець потонув там, тому що торт м'який в середині.

В їдальні, дівки взяли торт, взяли каву, і почали різати кожній такий трикутник, тому що торт був круглий. Починають їсти і одна дівчина як починає верещати на усю їдальню, ніхто не знав в чому справа. А Наташка спостерігає і знімає на телефон флешмоб такий.

- Нічого собі придумала.

- Ось такі Лемури бувають.

- А в школі що сказали на такий жарт?

- Щось там розбирались, до батьків телефонували.

- А ми дивувались що Мері собі Корвета купила, а тут бачиш які справи в них. А ти напевно з Костиком тоді в Мукачево не хотіли їсти щось там підозріде тому?

- Я ще не знала того випадку тоді, а Костик може і оберегався вже.

- Що за дід такий в них був і Яким звався...

- Так я мені вибрати ім'я для Лемурчика? – Пригадала Жанна.

- А може Джанік? Як думаєш?

- Точно. Буде Джанік вже натуральний, а не так як тато такий собі підпільний.

- Я просто так сказала, не подумай що так повинно бути.

- Наша мама коли щось скаже «просто так», тоді так повинно бути, а коли не просто так, тоді обов'язково так повинно бути.

- Смійна ти Жанка.

- Не більше, як прадід Яким небіжчик був.

- А як ти думаєш Жанка: Белла вона захоче зразу дітей чи пізніше може?
- Навіть не знаю... Але я думаю що захоче якщо не зразу то пізніше, вона не егоїстка щоб лиш про себе.
- Вже як буде, вони молоді нехай собі вирішують самі, - промовила Аліса.

До весілля залишалось два тижні. Але так як для такої справи потрібні лишень гроші, Біликів час не притискав. Натомість Вадим узяв відпустку в мами і з Беллою вирішував про аренду одягу весільного і все решта що потрібні.

Ліза наголосила на тому, (як зрозуміли батьки нареченого), що вона таки хотіла, щоб молоді брали шлюб в церкві в яку ходили Левчуки. В ті же церкві вінчалась Тамара з Юліком, також Руслан з Аліною. Так що традицію порушувати в домі Левчуків, було якось не коректно.

Білики без зайвих питань погодилися на таку справу, тим більше що Аліса з дитинства мала якась переконання що правдива віра це така яка збереглась у Вірменії, і цього навчив її дід Баграм. Так що протестанська віра, не була помихою і навіть в уяві Аліси, була більш прийнятною її душею як католицька.

Гостей весільних прийшлося запросити доволі, так що весілля яке робилось Вадимові, було набагато більшим від того, яке відбулось в Жанни, і це в більшій мірі тому, що в Белли була простірна родина.

За весільних друзів, Вадим взяв собі Олега, Ковальського, а також Артура, старшого сина Ріти, а Белла покликала двох подруг з Вермонту.

Білики вирішили запросити людей які у них працювали, тому що Аліса вважала що це посилить взаємопрозуміння поміж нею і працюючими, а також довіру.

Тим часом, в домі де повинні були мешкати молоді, робився ремонт. Туті Володя направив трьох майстрів які пофарбували кімнати і де-яку мебель винесли геть на сміття, так як Белла не хотіла багато речей в хаті, а Ріта погодилась щоб навіть усе викинути, воно їй було зовсім не потрібним.

Але про таке довідався Саша Маковський, і хоча Анка просила Лізу щоб хто не проговорився перед ним про таку річ, (по тій причині що той звозив, що лиш міг додому), якось він взнав. Саша перебирав що добре в його очах, а що потрібно викинути далі, чи також комусь віддати, і дружина його вже не могла з ним в тому питанні. А довідався він чисто випадково від Руслана, свого зятя. Так що Саша все ж таки приїхав в Литал Нек, а перед тим, вже вдома випорожнив свого мікро автобуса, щоб там чого пхнути побільше.

В той час там приїхав Вадим з Беллою, яка вже від Нового року не навчалась в школі, а планувала піти щоб закінчити школу вже тут і після того коли вони повернуться з медового місяця, тобто десь при кінці лютого. Белла сказала щоб залишити лиш стіл на кухні з кріслами, так як стіл був дубовий і гарний, а також гарний сервант, а все решта коли Маковський хоче щоб забрав.

Вадим допоміг йому звантажити першу ходку і опісля сказав Беллі щоб їхати завідси, так як зрозумів що той повернеться сьогодні ще не один раз і так піде їм увесь день з тим. Тому після того як Саша помчав вивантажуватись в Лівінгстон, молоді поїхали геть по своїх справах.

Взагалі, Віктор планував взяти дочку в свій салон, щоб вона вела документацію на автомобілі які він продавав, оформляла номерні знаки, і страховки, так як в нього на такі справи ішло доволі часу. Вадим же залишався працювати з батьками в ремонтному бізнесі, хоча йому вже не було так зручно їхати на роботу, але тут нічого не порадиш, тому що так складалось в нього.

А одного вечора, коли вже майже все було закінчено з ремонтом і Білики повертались додому, в Аліси зателефонував мобільний. Вона глянула і побачила що її викликає Мері.

- Так Марія Сергіївна, - відізвалась Аліса.
- Ой, як мене давно так хто вже звав, Аліса Ашотівна.
- Що там в тебе?
- Я думаю що у вас там, забули про мене зовсім тепер.
- Ми вже готуємось. Зараз роботи досить, Вадим з Беллою постійно і ми без нього.
- А він туди поїхав?
- Белла тут, вона вже не вчиться у Вермонті від Нового року.
- Я уявляю собі щоб моя мама робила на такому місці, коли б я закинула науку на такий час.

- Пізніше піде вчитись, нічого страшного не відбудеться аж такого. Казав Вадік що вона може буде працювати в тата свого в салоні.
- Бачиш Аліса, як воно добре що батьки тримають дітей коло себе. Взяли невістку в бізнес свій, тепер Беллу в салон, вона напевно любить автомобілі так як я.
- Ми також коло себе Вадіка тримаємо.
- Я коли вже вивчилася, думала що увесь світ біля моїх ніг, але коли почала працювати, побачила що не так все як я собі уявляла. З американцями разом працювати, це не так просто. Воно гарні люди, але коли питання не торкається грошей їхніх. Знаєш як собака лежить, ластиться до тебе, а ти забери в нього кістку, тоді побачиш його прихильність. Так само в них: добрі коли ти менше заробляєш, а коли ти вже підіймешся вище, тоді заздрощі такі, що ті сусіди в мультику «Злидні», просто відпочивають.
- З рідними навіть коли що поспориш, але швидко дійдеш якогось консенсуса, а з чужим не так просто.
- Ти розумієш; з людьми постійно працювала.
- Що лишень не зустрічалось. В нас у Львові працювали разом таких два електрики. Двоє були рибалками і в них постійно розмова про рибу. Ось так люди можуть двадцять чотири години про рибалку вести мову. Одного разу ми роз'єднали їх на кілька день, приїхав мій свекор Микола Васильович на об'єкт, а один електрик такий злий, на помічника нервується, кричить постійно. Мені Васильович все повідомив, а я вже вдома кажу: Джанік, завтра ти поїдеш до його напарника і почуєш таке саме: не справа в помічникові новому, і не в роботі, а в іншому: вони разом як два пара коней в одній упряжці. Повертай назад їх разом на один об'єкт і все буде добре.
- Воно правда.
- А як в тебе справи? – Змінила тему Аліса.
- Скоро ми будемо мати вже такого родинного Джаніка.
- Ой, послухай: я просто так сказала, нехай собі називають як хочуть самі.
- А чому? Наприклад усім подобається. Правда я сказала, щоб не Джан, а таки Джанік записали, щоб було все в оригіналі. Ми дітей називали по моїй родині: Сергій так я був мій покійний тато, Наталя, це вже так як моя мама, а Костик, це довга історія, саме через одного хлопчика Костянтина, ми стали знайомі з моїм Лемуrom.
- Цікава історія?
- Поїдемо після вашого весілля колись разом до дітей у Ватертавн, дорогою все тобі розповім; історія довга і навіть трагічна.
- Ліза знає про неї?
- Знає. І Ріта знає також.
- Мері, а ти знала тоді в Івано-Франківську Анку?
- Знала про Маковських, вірніше мій барт Володя знав їх. Івана бачила старшого; в них свій будинок був, а самої Анки не бачила, тому що вони тоді ще не одружені були. Але вдома, коли я сварила з мамою, наводила приклад про неї, мовляв вона моя ровесниця, а вже роками дружить з хлопцем.
- Як все замотано у відносинах, немов гіля на дереві переплетено.
- Таке життя наше і других людей також.

Двадцять другого січня, дві тисячі двадцять другого року, наступив день вінчання Вадима Білика і Ізабелли Левчук. Погода була сонячною, хоча вітер був прохолодним і вже зранку уся родина була на ногах, хоча сама церемонія повинна була розпочатись о дванадцятій годині дня.

Коли приїхали запрошені на весілля, людей була повна церква. Воно не дивно: за роки життя в еміграції, Левчуки вже видали двох дітей скоріше і тому родини прибавилось, а також появились нові друзі яких також батьки нареченої запросили.

Зі сторони Біликів, були робітники які працювали разом з ними і таких набралось чотирнадцять чоловік, правда лиш п'ятеро з них були з дружинами, тому що решта жили самі і знаходились тут заробітчанами. Також Лемури, хоча Ліза з Рітою знали Мері скоріше, але так як вже Лемури були сватами до Біликів, ті вже їх порахували своїми гостями. А з сторони нареченої, було людей значно більше, так як в них було

доволі знайомих тут і ще двоє дітей одруженими, але так як зять був сам, тому лиш невістка привела нових людей до родини.

Після церемонії шлюбу, усі запрошені поїхали в ресторан, і це був той самий, якого Левчуки вже орендувати втретє для своїх дітей. Під час гостини, коли грала музика, Ліза взяла сватів щоб з усіма їх познайомити хто тут був і кого Володя з Алісою ще не знали. А такими були брат Ріти Гарік з дружиною, також Вадим і Ліля, старі знайомі ще здавна, Іван Маковський з дружиною Наталею, також Василь Ковальський з дружиною, який був рідним братом Юри, що приходився швагером Віктору.

Віктор з дружиною обходили усіх присутніх, щоб поздороватись, подякувати за їхню присутність і перемовитись хоча кількома словами, щоб ніхто з гостей часом не відчув що він тут зайвий. В самих Левчуків, вже відбувалось третє весілля, і вони на кожному так вділяли уваги гостям.

Опісля Володя підійшов до мами Віктора, яка стояла біля дверей і спостерігала за усім що тут відбувалось. Володя запитав:

- Що так задумались, Марія Федорівна?

- Знаєте Володька, так дивлюсь і думаю про все що пережила, а мені вже дякувати Богу сімдесят один. Пригадую своїх батьків, дітей, як Вітя з Олесью грались на траві, там коли ми жили коло Богородчан. Мені здається що це я книжку прочитала про таких людей і просто наскільки захопилась ними, що не спостерегла як моє життя пробігло мимо. Багато людей яких я знала, вже немає в живих, а натомість молодих народилось, онуків моїх, правнук, і вже скоро буде правнучка. Здається що життя таке коротке але скільки всього було в ньому, що так подумаєш і навіть не можеш всього пам'ятати.

- Ліза нас вже познайомила з багатьма тут.

- Та це лиш такі люди вашого віку, а молодих скільки, дітей їхніх, вже сім'ї мають свої.

Тут підійшла Ліза з Алісою, вони стали слухати розмову. Марія Федорівна все повторила ще для них, особливо для Аліси.

- Ваша родина, - промовила Аліса, - а тепер вже наша спільна, разом з вашими сватами Маковськими, а у нас з Лемурами, це таке розлоге дерево, і кожна гілка відростила ще свої менші гілки, а ті ще прутики такі свої також.

- Знаєте пані Аліса, - Марійка взяла Алісу за руку, - бувало мені дуже важко в житті, але тепер коли я вже скільки перейшла, я зрозуміла що вартувало жити мені щоб побачити які будуть щасливі діти мої, бувші сироти, - Марія Федорівна почала плакати.

- Все мама, - Ліза взяла за плече свекруху, - не плачте, ми ж на весіллі все ж таки.

- Не буду; я вже тихо.

Аліса пригадала свою маму, батька свого, все через що їм прийшлося переходити коли вона виростала, і їй також стало на душі одночано урочисто і якомсь так зворушливо, що самій хотілось заплакати.

Підійшов Віктор, він звернувся до мами:

- А Олесю привітати щоб не забути, їй вже сьогодні сорок дев'ять.

- Вітя, сину, та недавно немов було їй дев'ять, а ще сорок літ від тоді, все ж таки життя коротке наше.

- Я також пам'ятаю коли мені було дев'ять, - промовила Аліса і пригадала вечір в Галичі, коли був такий осінній вітер, а двоє мандрівників, ремонтували своє Жигулі...

Коли гості веселились, Володя вишов щоб взяти зарядний пристрій до телефону, який стояв в автомобілі. Біля дверей стояв мужчина, він курих кубинську сигару. Коли він тримав її, за руки звисав золотий годинник на золотому браслеті. Володя вже з ним познайомився на весіллі, але призабув як його представляла Ліза, воно не дивно: людей було доволі.

- Як вас по батькові? – запитав мужчина.

- Миколайович. Володимир Миколайович, - Володька добавив для ясності повне ім'я.

- Ви вже дітей повінчали двох, хочу признати що вагомий момент в житті сімейної людини.

- А вас звати...?

- Іван Зеновійович. Іван Маковський.

- Саша це брат ваш, правда не знаю чи старший чи молодший, - Володька побачив що мужчина виглядає молодшим насправді, але не багато, і тому боявся щось переплутати і таку помилку висказати в слух.

- Сашко молодшим, але він хворіє і часто нас переставляють місцями. Там всього то різниці два роки: я з шістдесят п'ятого, а брат з сьомого. Може пройдемо? – Запропонував Іван.

- Ходімо, - Володя защепив пальто і підняв комір.

- А ваші батьки тут, чи вдома там?

- Там. Мої в Дублянах, а тєсть з тєщою в Ізраїлі зараз вже кілька років.

- Вітя з Лізою були правими: лиш одружились, тут же зразу почали робити так, щоб родину усю забрати сюди і хочу вам сказати що розумне рішення як виявилось в процесі і часі. А мої також там, ще й сестра з сім'єю, і знаєте що, - Іван оглянувся, - вже скільки грошей пішло туди їм від нас, що тут я б їм був хату купив і ще раба одного щоб прибирав в хаті і на подвір'ї.

- Те саме моїй дружині жалілась Мері Лемурка.

- Мері, - повторив Іван, - я пама'ятаю як вона приїхала сюди, як мама її переказала щоб я знайшов, вона в Брукліні жила тоді там внизу коло моста того великого. Така молоденька була, смішна, говорить мені: я не поїду назад, мене мама приб'є вдома. Але вона дуже така спрямована коли чогось хоче в результаті вийшло на краще. Так що не завжди батьки правими; таке також буває.

- А ви знали там Альбінових вдома?

- Моя мама кравчиною була і шила в театрі костюми. Також на замовлення працювала, а Наталя Романівна з жінками які працювали з нею в лікарні, приходила щось пощити їй час від часу. Донька втекла, а мама дізналась що я тут поруч і вже стала просити щоб я чого дізнався і передав. Також Володьку я знав, він вам брат троюрідний, так нам Анка сказала.

- Саме так. – Володька тут же хотів перемінити тему, щоб Іван не став чого питати про минуле в родині, тому що хвалитись не було чим, що відбувалось до того часу поки не помирились. – А скажіть Іван Зеновійович, так як ви вже тут довго і ваша племінниця в родині Левчуків. Як ви думаєте, або що можете підказати щоб скажімо ми були в курсі, щоб якось чи Вадіку шепнули, щоб він знав як поводитись щоб було добре в родині, може є щось аке що вони не люблять, чи щось з чим вони не можуть змиритись, одним словом ми б хотіли щоб все було гаразд.

- Навіть не знаю що відповісти, - Іван розгубився, - ніколи Сашко не жалівся на сватів чи на зятя, хоча Аліна, племінниця моя, досить така собі легковажна натура, я б навіть так сказав. Та ні, не хвилюйтесь, ваш син пішов в хорошу родину, вони розумні люди. Колись Сашка з Анкою грошей так не мали, вони і зараз не мають їх, а тоді Левчуки весілля самі зробили, ніколи не жалілись, що треба з машиною поремонтувати, чи іншу якусь справу. Бувало Вітя задзвонить і Сашкові говорить: Саша, я маю для тебе бусика, ти вже свого списуй на колгоспний металобрухт. А дітей вони правельно виховували, я їх особисто поважаю як батьків. Я порівнюю свою сестру рідну Ірку: яка вона була самолюбива, вседозволенна, а воно погано як такою людина росте. Одне можу вам сказати? Ось так пройде рік часу, а може два, і ми коли будемо живі і здорові десь зустрінемось і ви мені скажете: добре Іване ви тоді на весіллі в нас говорили про нашу нову родину, все так є насправді: молоді живуть гарно і ми в залгоді з сватами. Повірте мені: так буде.

- Бачу, що ви людина авторитетна, розумна, і я вам від тепер вірю, - відповів Володя.

Через якийсь час, Аліса шукала за чоловіком, коли вона побачила що він ходить з Іваном, вона вийшла з дверей будинку і стала на нього чекати. Іван побачив її і разом з Володею направились до будинку в якому проходило весілля. Коли мужчини підійшли, Іван кивнув головою до Аліси і пішов в середину.

- Джанік, як тобі ось це все що відбувається?

- Нормально, все як повнно бути.

- Так гарно, правда?

- А ти мене шукаєш може?

- Так, я шукаю тебе тому що фотограф знімає усіх для знимки.

- Та вже робив їх.

- Він знімав, але я з Лізою домовились щоб він зробив кожну пару, таке погруддя а потому він збере усіх і надрукує таке фото з усіма.

- О, щось таке як в нас в школі робили колись? На одному листку такі овальні знимки були.

- Ми лишень що про такий альбом вели мову. Дивись як зробимо: внизу діти, потому друге покоління, такі як наші діти, а так ми будемо, а потому старші віком. Я буду просити щоб мої переслали фотки, особливо батьки, і твої також і вийде таке дерево родинне.

- Нічого собі придумали, але дерево буде я тобі скажу досить велике якщо усіх зберемо.

- Розлоге дерево Джанік. В нас тепер прибиравось родини.

- Як тобі Белла?

- Ой, така смішна, говорить мені «мамі», так по їхньому тут.

- Гарна така вродою, такі очі має зелені; в маму з очами, як ти скоріше помітила була.

- Давай хотімо, там вже люди знімаються на таке «дерево» родинне.

Опісля коли вже фотораф яко звали Ростислав усіх зняв на камеру, а Ліза переглянула тому що усіх знала особисто, Володя підійшла до Саші Маковського який сидів і спостерігав за людьми. Так як вже Володя з ним познайомився на День подяки в домі Марії Федорівни, він з ним спілкувався вже на «ти».

- Що так задумався земляк? – Володя присів на вільне місце за круглий столик, так як Анка кудись пішла.

- Вітаю Володя і поздоровляю; вже сина оженив.

- Йому вже пора, а Белла ще могла походити, але наш Вадим не дав.

- А в нас також радість: наша Аліна буде мати дитину.

- Тоді добре, - Володя не признався що вже десь почув про таке від дружини вдома.

- А ви вже двоє зробили знимку?

- Так зробили. Щось так захотіли усіх мати мої свати.

- А тому що тут коли ще буде така нагода щоб усіх зібрати разом? Таке може хіба що не весілля трапитись, а так як в них вже остання донька віддалась, сам розумієш що такої нагоди чекати немає вже звідки. Зараз усі гарно одітими, веселі обличчя, тому так взялись за таку справу.

- Цілком логічно, а я не подумав, - погодився Володя.

- Тут розійдуться завтра, з понеділка робота і так вже не знаєш коли знову побачитись зможеш. Ні, є телефони, відео контакт, все на високому рівні, але щоб ось так разом в один час, це не просто зібратись так. А в Левчуків ми були і бачили такий портрет в них є там. На ньому уся родина, ще мама жила Аркадія і Лева. А час пройде і вже хто помре, хто постаріє і так життя біжить наше. А ще тут якось особливо з часом. Два роки тому приїхав мій швагер Олег, рідний брат Анки моєї, правда він молодшим від неї доволі, але не приїхав сюди, а в Атланту, це в штаті Джорджія. Там родина його дружини, тому що вона з Молдови, її барти там. Вже вони тут скільки часу, а в нас ще не були, ось так по відео часто ми маємо контакт, а приїхати нема часу їм і нам також.

В залі почала грати скрипка, усі замовчали і побачили що грала Тамара, кожен старався пригадати мелодію, але не усі могли. Насправді Тамара грала на замовлення Мері. Справа в тому, що Мері здавна подобалась Італія, а також все що пов'язано з цією країною. Вона також часто прослуховувала собі пісню «O Sole Mio», тож Тамара могла заграти її на втіху для Мері. А так як мікрофона почепили на скрипку, чудова мелодія розлилась по всьому залу. А скрипачка уміла грати досить професійно, тому усі присутні були в захопленні. Коли вона закінчила і схилила голову, в одній руці тримаючи скрипку а в другій смичок, зал зірвався оплесками. А так як присутніх було двісті сімдесят три особи, було відчужно таку подяку Тамарі. Сама Ліза здивувалась від такого дійства, вона витерла сльози радості.

Після того почали просити щоб вона ще щось заграла, і наступною була мелодія української пісні, яка хоча зветься «Україна», але доволі людей знають, що така пісня починається словами: «Дороги іншої не треба, поки зорить Чумацький шлях», і тут вже було до вподоби львів'янам, як бувшим мешканцям українського патріотичного міста. А так пішли єврейські мелодії; Ліза хотіла щоб дочка заграла мелодію пісні «Кінерет», так як для самої Лізи, співачка Офра Хаза, була одна з любимих виконавці єврейської естради. Пізніше пішли ще якісь мелодії, одним словом все що Тамара уміла грати.

Музикантом ще був Любомир, чоловік Ріти, але цей грав на баяні, і досить вправно. Також була одна дівчина яка ходила в одну церкву з Левчуками, вона грала на саксофоні.

А ще Володя звернув увагу на одного чоловіка, який немов батько, щиро вітав Беллу. Володя хотів знати хто це такий і кому він родина:

- Вітя, - відвіши в сторону, став розмовляти з сватом Володя, - а що це за мужик такий?

- Це такий Іван Павлюк, він з Чикаго приїхав. Він, Олесі моєї сестри, однокласник. Іван тоді в Америку приїхав був, саме коли Белла народилась була, навіть у роддомі був, вітав нас тоді, і тому здивований яка вона вже виросла тепер.

- Я бачу що він такий радий тут нині.

- Односельчанин наш, ми тому його запросили з дружиною, - пояснив Віктор.

Родина Арланів, щедро обдарували молодих, і подарунки були у грошовому вигляді, щоб Вадим з Беллою, могли купити собі що їм завгодно, чи просто поїхати куди їм хочеться.

Після того як відгуляли весілля, молоді поїхали до себе на квартиру, де вже було приготовлено щоб нормально жити. А зразу наступного дня в неділю, Руслан відвіз їх в аеропорт Ла-Гуардія, коло першої години після обіду і вони вилетіли в Маямі на відпочинок.

Того вечора Аліса з Володею хотіли знати як там з дітьми і чи гаразд вони добрались до готелю, але ні син, ані невістка не відповідали на телефон. А коли вже була десята година вечора, зателефонувала Жанна, і тут же Володя покликав Алісу, так як вона більше з мамою була відвертою в сімейних розмовах.

- Жанка, ну хоча ти в мене слухнянна дитина, - замість вітання промовила Аліса.

- Я хотіла повідомити що зі мною навела контакт Белла і вони вже на місці там; все добре.

- А той жених чому не може мамі чи татові, хоча сказати слово?

- Ой мамо: від нього лиш одне слово зараз можна почути, вірніше двоє; моє бейбі.

- Це він так про Беллу?

- А про кого? Музика в готелі грає, вона сміється щось, в душ пішла, чи де вона там була, тому що вода шуміла здається мені, а він до неї; My Baby.

- Можеш не продовжувати, і так все зрозуміло. Добре що в повітрі все було окей.

- А знаєш, Аліна та постижена, така нормальна тьолка, питалась мене як я себе почувала скоріше, ми так з нею розбалакались, немов в одному дворі жили колись. А як вона того Руслана шугає, він так коло неї як який раб коло королеви. Мій також Костик мені не перечить, але я так не роблю з ним ніколи, щоб накази давати. Я так побачила що хоча Ліза з Кавказу, але діти їхні, такі собі м'які люди характером.

- Воно не дивно про Аліну: росла єдиначка, як колись тьотя Оля, так що з такими саме так буває.

- Я питаю її коли вона народить, чи буде дитину возити щоб батько сидів, тому що дядя Саша не працює, а вона мені відповідає що Руслан буде сидіти. Мовляв вона працює в ювелірному, а так як в Тамари також Юлік був вдома з малим постійно, тепер цей буде так само. Уявляєш так прямо перед ним мені говорить.

- А Руслан як повівся?

- Лиш рукою по животі її погладив.

- Так їм добре Жанка, думаю що все нормально, навіть романтично доволі.

- Аліна ще сказала що вона феміністка, а я подумала: якщо вже з Русланом вона так, що тоді Наташка з тим Олегом зробить?

- Біда Жанка коли чоловік працює, а жінка лишень грошей хоче над міру, сама сидить і лиш йому печінки їсть. А коли сама хоче працювати, тоді як колись говорилось: вперёд за орденами.

- В Маковських так: тьотя Анка працює, а дядя Саша вдома, але він хворий. Але і в нас так було у Львові: тобі приходилось тягнути бізнес, тата в ньому і ще діда Колю також.

- Друга нашого Пашку теж саме. Бувало нап'ється але ми його терпіли; друг давній все ж таки.

- Так що всього надивилась вчора, але вже пізно на сьогодні; давай завтра.

- Все Жанка іди спати, година пізна.

- Я піду, а той наш з своїм бейбі, навіть не знаю як на рахунок сну.

- Жанка не гріши, - посміхнулась Аліса, - Вадимчик нехай зве собі так свою Беллу, а ти не повторяй так, тому що сама розумієш; може їй бути якось не по собі, щоб не подумала, що ми її так назвали поміж собою.

- Приймаємо пропозицію на розглядання, - пожартувала Жанна.

- Все, на добраніч.

- О, почекай я пригадала: говорить Руслан про якусь машину там, мовляв він має десь забрати чи перегнати, а Аліна так при мені йому: ти готуйся вже для другої машини. Він так глянув і я також ніби не слухаю, а тоді Аліна пояснює мені: йому вже буде така машина що на колесах, а двигун на двох ногах. Я такі очі зробила, а вона розсміялась і пояснила: коляску буде дитячу возити, ось і буде сам двигуном і водієм для такого виду транспорту.

- Нічого собі, а цікаво чи її батьки знають що вона так про нього? Вони якісь скромні люди, навіть я так зрозуміла що не багато живуть собі.

- Тоді все зрозуміло: синдром Попелюшки як кажуть.

- А може Русланові так подобається, нехай як самі знають.

- Я вже собі уявляю коли вона народить, як там вже Левчуки будуть бігати коло неї.

- Ти подумай як Мері буде коло тебе.

- А вона далеко, а в такому випадку завжди гарні відносини. А там одна стеля розділяє Левчуків з Аліною і Русланом. Так що тут зовсім інше.

- Але вроду має Аліна, тоді я бачила її, вона була в таких штанах обтягнутих, які в неї ноги красиві.

- Тому Руслан женився в сімнадцять літ: задивився на ноги і голову згубив.

- Ми з Лемурами, скоро до вас приїдемо, - змінила тему Аліса.

- В любий час і в лобу погоду.

- Все, іди вже спати Жанка.

- Бай, бай мамі...

Але Аліса спати не пішла, чомусь на хотілось. Вона вже побачила що телефонувати пізно, до кого б то не було, тим більше у Львів, чи в Хайфу, пройшла на кухню щоб напитись чогось холодного. Тут прийшов Володя також, він поглянув що дружина витягнула банку якогось соку, строго наказав:

- Ану поклади назад де був він!

- Джанік, ти що спав і пробудився?

- Поклади, я кому сказав!

- Що з тобою? – Аліса в непорозумінні поправила окуляри, як вона завжди робила, коло чогось не могла зразу зрозуміти.

- Не зі мною, а з тобою. Хочеш простудитись, не бачиш яка сира погода за вікном? Захотілось їй холодного, я тобі дам зараз з холодильника пити.

- Окей, все зрозуміла, - Аліса поклав банку назад.

- Чаю собі, чи каву, зробити не можеш гарячу?

- Можу, але що з тобою все ж таки?

- Так роби і не зли мене. Усі порозходились, я тут лиш з тобою, мені на легені захворієш і що я тоді? Я вже тепер буду тебе пильнувати як Анка свого Сашка, щоб ти жила довго і була здоровою.

- Я вдячна якщо так. – Аліса посміхнулась.

- І на балконі нема чого там стояти вечорами. Ти що Джульєта яка Ромео виглядає там? В травні можеш виходити, а від вересня до травня, щоб тебе там не було. А коли побачу, тоді пиняй на себе.

- Я на балконі коли не телефону з Жанкою чи з Мері, щоб тобі не заважати коли ти тут.

- Якщо вже аж таке треба щось щоб я не знав, тоді я сам вийду на балкон.

- Ні, ми нічого такого, просто щоб так собі язика «почесати».

- А натуральна сова, вона має язик? – Запитав Володя і став дивитись на дружину.

- Звичайно що має, а сова хіба не птаха? Кожна птаха має язика; співає ним.

- А точно, - засміявся Володя, - тоді будеш тут співати мені, а не на балконі. Як колись говорила в Галичі тьотя Ганя, «Щоб не простудилась Надена мала, вона не має такого здоров'ячка».

- Лиш я вже не «мала» тепер.

- Нічого, але я ще пергну через коліна і дійде через друге місце, коли вуха не передають до мізків, інформацію належним образом. Я несу відповідальність за тебе перед собою, дітьми і ще перед твоїми Азарянами усіма.

- Ой Джанік, я в шоці від тебе сьогодні.

- Ти ще будеш в тому шоці, якщо не послухаєш мене.

- А все ж таки хроший ти в мене мужчина в усіх питаннях.

- Тепер вже Гриб буде Сову стерегти, а не як колись було. Так що складай свої крила і слухайся як слід.

- Ой Ліза коли почує і Мері, що лишень подумують про нас...

- Я не жартую, я серйозно з тобою про твоє здоров'я, А будеш легковажити, тоді дійсно буде що почути тій Лізі, Мері, і ще Анці, і тій Олесі вже заодно.

Все вляглося після весілля і своє привичне русло і життя стало протікати тією течією як перед тим. Вадим вже повернулись з Беллою на Лонг-Айленд, молода дружина пішла щоб закінчити школу, вона туди їхала своїм джипом. Вадим працював з батьками і навіть свого робочого буса, забирав з собою, щоб батькам було більше місця в Брукліні на малому подвір'ї, заді свого дому, так як на другій половині жили люди і ставили свою автівку в дворику також.

Одного вечора, в середині лютого, коли Аліса повернулася з роботи, об'їздивши чотири об'єкти, тому що сьогодні була п'ятниця, день, коли платили робіникам і вона розвозила чеки, а також готівку людям, Володя вже був вдома. Побачивши дружину, він промовив до неї:

- Аліска, знаєш що я бажаю?

- Звідки можу знати, коли ти не признаєшся мені?

- Щоб та сестра моя, жила сто, ні, сто двадцять літ і була здорова.

- Ти з Танею спілкувався може?

- Не про Таню, я про Мері. Вона також мені сестра, хоча в нас вже не популярно так про це, краще сказати сваха наша.

- Я не проти також.

- А що саме ти не проти; щоб звати свахою, чи щоб жила сто років?

- Одне і друге.

- Послухай, я не просто так сказав. Говорить мені Вадік наш нині, ми їдемо двоє, веземо клей хлопцям на Корт стрит. Він мені каже: Тату, мене так Белла слухається в усьому, не так як мама наша постійно керувала тобою і дідом Колею. Белла дуже слухняною, я навіть не можу повірити, що тут в Америці, такі жінки можуть бути.

- Ох я йому випишу, який мені знайшовся: «не так як мама наша». Тепер зрозуміло хто мені проблеми робить, і чому ти вже став контролювати мене що я беру з холодильника і чому я на балконі стою. Хотів перевірити чи в тебе буде працювати така форма відносин вдома?

- Та ні Аліса: я тоді ще не знав про таке, Вадік нині мені сказав. А за тобою я сам вирішив дивитись. Я так послухав про Анку Маковську, як вона за чоловіком стежить і зрозумів: якщо людей лиш двоє живуть, тоді одне повинно стежити за тим хто хворіє. В нас тепер так само: ми двоє і хто тебе пригляне?

- Тоді Вадіку прощається, - посміхнулась Аліса.

- Постаралась Мері для нього, він навіть сказав, що став поважати Лемурів більше як це було скоріше.

- А що справді така слухнянна Белла в нього?

- Так сказав мені. Сказав що в неї, з усіх трьох дітей, найкращий характер.

- Як гарно, і в Жанки все добре, і в Вадимчика нашого. Я думаю що Костик також має характер більш м'який як Сергій, а про Наташку я вже мовчу.

- Що таке помирити людей в родині. – Володя похитав головою і поглянув у вікно.

- Та я просто так, Галя якимось так мені пригадала, навіть сама Галя чомусь тоді мене просила щоб я переказала про наших сусідів.

- Е ні Аліска, все воно не просто так: і Галя чомусь так сказала, а коли б не була почула від тебе того скоріше, вона б не сказала була. А ще скоріше, ремінь нам тоді обірвався, і ти тоді приїхала була в Галич, могла вдома бути, тим більше що ти хворіла, а тоді був вітер. Я тоді ще так подумав, тому що ми підвозили якусь жіночку в Галич, вона нам побажала як звично «щасливої дороги». Ми поламалися, а я подумав: маєш тобі «щаслива дорога» тепер. Але саме тоді почалась вона бути для нас Біликів, щасливою...

Двоє сіли за стіл щоб вечеряти, Аліса приготувала рис і мультіварці, також нарізла з овочів салату до нього, якого посипала потертим сиром, оливками і поклала на стіл банку італійської підливки, щоб Володя сам собі полив як йому до смаку.

Коли двоє вечеряли, нараз почувся стук в двері, Володя встав, повів здивовано очима, хто б такий міг бути що не зателефонує, тим більше що поштова доставка вже не працює так пізно, пішов поглянути. Нараз роздалися голоси і Аліса почула як Володя запрошував в квартиру когось.

Насправді приїхав Вадим з Беллою, він хотів забрати свій старий ноутбук, в якому були світлини. Двоє пройшли на кухню. Аліса тут же встала щоб привітати дітей.

- Ой як сюрприз для нас, а як вчасно, ми вечеряємо. Давайте роздівайтесь і сідайте з нами.

- Я казав Беллі щоб я сам побіг, бо коли вона піде зі мною, тоді довго буде.

- Як так, до нас сюди приїхати і їй не зайти, а тобі забігти лишень? Ні, давайте сідайте. – Аліса промовила рішуче так, що Вадим справді став знімати куртку, а молода невістка дивлячись на нього, собі почала також розтягувати замінок своєї куртки.

- Хіба що лиш каву, - промовив Вадим.

- Ми маємо рулет солодкий для Белли; любиш рулет? – Тихо запитала Аліса невістку, обнявши її за плече.

Белла поглянула на Алісу, посміхнулась, і в неї на обличчі показалися дві ямки. Вона похитала головою в знак згоди і сіла за стіл.

- А ми про вас з мамою говорили, і ми вас любимо, ви такі файні нівроку двоє, - Володя з радості став заді по середині і обняв дітей які сиділи за столом.

Аліса подала рулет на стіл, і поклала ніжик, також паперові тарілки і пластикові одноразові веделки. А Вадим за той час зробив каву собі і дружині.

- Белла, а як він: тебе не ображає? – Запитала Аліса.

Невістка у відповідь похитала головою вниз, так як вона ласувала рулет і не могла відповісти.

- Мамо, - вмішався в розмову Вадим, - вона не зрозуміла правельно, тому що дід там ромовляв на російські мові і вона знає скоріше всього слово «обижаєт», а тепер вона подумала про слово «обожаєт», і тому хитає тобі що ніби воно так.

Усі стали двитись на Белу що та відповідь, а Вадим добавив:

- Baby, I insult you?

- Oh no, he very gentle with me. – Відповіла Белла.

- Якщо не так, ти мені скажи, ми його тоді разом будемо вчити, - посміхнулась Аліса.

- Мамо, а тьотя Олеся вже хоче щоб Олег женився за Наташку. – Сказав Вадим.

- А він що думає?

- Олег, - стала пояснювати Белла українською як могла, - но, не він, а мама його, Олеся, вона все хотіла що в них було так як ми.

- І як в неї получалось щось? – Запитав Володя.

- Но, невер. Але вона хоче так далі, - відповіла Белла.

- Вона може хоче, але не завжди так як людина хоче, - промовив Володя.

- В них два сина, Володимир і Олег, вони окей, але вони не так як ми. Якщо Руслан щось так робить, а Олег, він друга людина, не може так як мама його хоче.

Біликам було смішно як пояснювала Белла, але вони не посміхались, побачивши як вона старалась розмовляти українською, хоча звичайно що англійською їй було б простіше і виразніше висказати свою думку, але Белла хотіла спілкуватись так само, як батьки Вадима.

Коли діти пили каву, Аліса пройшла заді. Вона поглянула згори на волосся Белли щоб побачити який в неї на колір природний волос, так як він відростав. Аліса побачила що все ж таки хоча він був темним, але не таким чорним як в Лізи і Тамари. Обійшовши стола, Аліса стала знову напроти дітей і любиалась ними, їй наповнювали такі приємні почуття, і вона пригадала як колись давно, коли прийшов був перший лист з Дублян від Володі, коли вона ходила понад рікою Бистрицею, там в Івано-Франківську, і тоді, якось так подібно як зараз, було їй на душі приємно і урочисто...

Двадцять четвертого лютого, в четвер, почалась війна між Україною і Росією. В ночі коло четвертої години ранку, російські військові підрозділи, перейшли кордон в напрямок на захід. А після того почався масовий обстріл по території України, зокрема аеропорту в Івано-Франківську.

Білики в той час вже спали, правда від коли Вадим переїхав від батьків, Володя заняв його кімнату і спав окремо як це було колись у Львові. Причин було кілька: Аліса допізна бувало що щось перглядала, також вона не могла з кимось знаходитись в ліжку цілу ніч, тому що дуже вертілась і перетягувала покривало постійно в одну сторону. Вже так повелось було в Біликів здавна що вони спали окремо і так було зручніше.

В ночі, половина другої, прийшло повідомлення на телефон Аліси. Вона почула і глянула, повідомлення прислав брат, Арсеній. Аліса тут же накинула шовковий чорний халат, пройшла на кухню, вона поклала планшет на стіл і набрала брата.

- Привіт Аліска, - відізався Арсеній вмикнув камеру і знаходився в автомобілі за кермом.

- Привіт. Слухай, що там у вас такі жахіття?

- Собачились, гаркались, а накінець зірвались з ланцюга.

- І що тепер буде?

- Дивись, я зрза в Словачії, їхав додому, а Юлька мені сказала щоб я не їхав. Але що я тут буду робити?

- Ти людей везеш з Праги?

- Так. Але я можу їх на границі висадити, гроші поверну і сам куди захочу тоді; але куди?

- Давай до нас тоді. Правда не знаю як американці на рахунок біженців будуть, знаєш скільки попре зараз народу за кордон?

- Я б скоріше в Хайфу, там старички наші і два братильники.

- А з машиною що будеш робити?

- Аліска, ще нічого не знаю. Їду до границі, а там побачу. Мені ще чотири години їхати, а там щось може придумаю. Все, іди спати, у вас там ніч.

- Сенька, Юлька права твоя: не спіши повертатись. Гроші є в тебе, може я тобі скину зараз якось.

- Маю ще гроші, якщо щось, я в Рустама попрошу; ви там весілля зробили недавно.

- Брежи себе Сенька, будь розумний і уважний.

- Все Аліска, цілую сеструха.

- Тримайся, я буду молитись за вас. – Аліса вимкнула планшет.

Тут почувши голос дружини, Володька проснувся і прийшов на кухню. Аліса побачила його, зняла окуляри і потрела очі,

- Джанік, твій сон справдився.

- Який сон?

- Війна почалась в Україні. Ракетами обстрілюють міста.

- Пішли таки москалі. Казав Байден пару днів тому, що війна буде і це питання не місяців чи тижнів, а вже днів. Знала розвідка американська добре що буде там

- Джанік, там Богдан, племінник твій, мій племінник також, можуть хлопців взяти.

- Будуть брати мужчин і не лишень хлопців; жонатих також.

- В Ольки Максим такий віком, також боїться напевно. – Аліса стала тісніше закриватись халатом, тому що на кухні було не так тепло як в спальні.

- Слухай, зараз ще в нас війна тут буде, - сердито промовив Володя, - ти що не можеш якусь кофту одіти?

- Мені нормально.

- Що нормально? Натягнула той шовковий халатик на голі сиськи, я що не бачу, мені ще не хватало щоб ти простудилась зараз під весну.

- До речі шовк, робить жіноче тіло дуже еротичним; чи ти може не згідний?

- Знаю і пам'ятаю ще ту блузочку темно-земну в якій ти була в квартирі Ольки, але зараз піди одінься, бо простудиш ся і буде не до еротики тоді ні тобі, ані мені.

- Я вже йду в ліжку. – Аліса встала щоб іти.

- Побіжиш зараз, - Володька вдарив дружину жартуючи по сідниці, і сам пішов за нею в її спальню.

- Джанік, ти що адрес поплутав? Тобі на ліво здається повертати було.

- Йду загірти тебе, там ще поговоримо про політику також.

- Якщо так, - Аліса взяла чоловіка за руку, - тоді ходи, щось справді холодно в нас і ще такі жахи там.

Вже коли двоє були в ліжку, Аліса стала переглядати на планшеті що відбувається в Україні, вона зрозуміла що вже ранком на роботу немає чого їхати, тому що цілий день будуть телефонувати як з України, так само Галя з Італії і само собою батьки з Ізраїлю.

Ранком саме так все відбувалось. Спочатку Аліса вийшла на зв'язок з Ольгою, та розповіла що багато мужчин пішли самі у військомати добровольцями. Правда Іван з Галича був за кордоном в той час на заробітках, так що про нього Ольга детально не знала.

Опісля Аліса мала розмову з батьками Володі, але вони не знали нічого більш того, що було в новинах.

Насправді навіть самі новини, передавали інформацію протиречиву, і більше було припущень експертів і політологів, як самих реалістичніших даних і фактів. Було зрозуміло що так як почався військовий конфлікт, надавання приватної інформації, такої як флешмоби, знімки, відео з телефону, було небезпечно виставляти в ефір, так як могли органи поцікавитись таким особами.

Війна набирала оборотів, багато людей, особливо жінки з дітьми, кинулись щоб виїхати за кордон. Найбільший наплив біженців прийшовся на сусідню країну Польщу. Зі сходу України день і ніч їхали автомобілі з людьми, які втікали подальше від зони бойових дій. На самому сході країни почалось масове

руйнування міст та сіл, які опинились в зоні конфлікту. Якщо в перші дні війни виявилось багато добровольців щоб захищати свою країну, то через якийсь час, їх ставало що раз менше і вже тоді віськомати почали викликати людей за повістками в так звані Територіальні центри комплектування підрозділів.

Білики слідували за подіями, так як мали там рідних людей: батьки Володі і сестра з чоловіком і сином, які проживали в Дублянах, а в Алісі брат Арсеній також з сім'єю мешкав в Івано-Франківську.

В місяці квітні, Володя почув, немов Сполучені Штати почали надавати право українцям, щоб могли в'їхати на їхню територію як біженці від війни. З нагоди такої новини, Володя зв'язався з Павлом Вівчарем через свою сестру, а після розмови з ним, він сказав до дружини:

- Аліса, я мав бесіду з Пашкою і він мені сказав що його можуть взяти на війну.

- Що Пашка думає про те все?

- Він що може думати, сказав мені що не «стоїть» в своє життя, в нього сама бачиш як тепер вийшло. Але як його візьмуть, таких можуть десь в таку горячу точку покласти, тому що ніхто за ним не буде жаліти.

- А він все ж таки людина і навіть для нас хто його знаємо, він добра і розумна людина. Яюсь доля з ним зіграла як кажуть поганий жарт, і таке життя в нього як перекотиполе.

- А я йому сказав, щоб він їхав сюди, до нас. Я ніколи так не віддячився йому ще до тепер, а він мене виручав не один раз. За кого він там піде воювати? Жінки нема, сім'ї нема, а коли вб'ють його, навіть не буде кому похоронити.

- В принципі можна таку ідею реалізувати.

- О, ти не проти? – Здивовано поглянув Володя на Алісу.

- Зовсім ні. Нехай приїде. Шоб я була проти того щоб Пашкові допомогти?

- А що я так щось ляпнув як з гарячки: він же сприяв нашій дружбі колись.

- Не лишень твій друг, але мій також, - зауважила Аліса.

- Житло десь знайдемо і може пити тут перестане.

- Може в нас, у Вадимовій кімнаті.

- Ні, я хочу сам там бути. Знайдемо йому, не така вже аж проблема велика.

- А він захоче приїхати?

- А ти забула хто в нього босом? Ти скажеш щоб був тут на кант.

- Пашка, - немов про себе промовила Аліса, - а він заслуговує щоб ми йому допомогли. Тепер вже діти наші намістились, і ми маємо можливість хоча трошки йому віддячитись за його дружбу. Я пригадую як він тоді адрес в мене питав для тебе, в мене серце так стукало, що зі мною такого ще не було. Я тоді дівчина була ще ніким не занятою, і до того часу, ніколи ще так не дивися на мене жоден, як ти тоді.

- Дякую тобі Аліска що ти в мене розумна все ж таки.

- Зараз багато людей приїдуть сюди; сам побачиш.

Після тієї розмови, наступного дня Володя зателефонував до Тані. Він хотів знати як вона з Віталієм думають про те щоб переїхати на період війни до них. Але коли піднялось таке питання в родині, рідна сестра Володі, відмовилась їхати до брата, тому що їй не дозволяло становище в якому вона опинилась. Потрібно було доглядати батьків, які вже нікуди не хотіли рухатись з Дублян. Також син її Богдан, не хотів нікуди їхати, тому що був патріотом своєї землі як багато жителів України, а особливо міста Львова. Він навіть про свого дядька Володю і його дітей, був не доброї думки; мовляв той взяв собі якусь вірменку, якій лиш бізнес і гроші в голові і тому задля того щоб жити краще, виїхали за кордон, використавши свою доньку Жанну як наживку для Лемура молодшого. Правда про таке, Богдан сам не висловлювався перед батьками Володі, тобто перед дідом Миколою і бабою Вірою, але свою думку він зберігав про дядька Володю і навіть не охоче спілкувався з Вадимом, не говорячи вже про Жанну, яка немов усіх потягнула за собою туди.

А через кілька днів, Володя знову почав розмову на таку тему:

- Аліса, мені Вадим наш сказав, що він не проти щоб Пашка йшов жити до них в підвал. Там зроблено все як в хаті: є спальня, кухня, туалет, душ, одним словом квартира.

- А Белла що на таке сказала?

- Нічого не має проти, просто Ріту треба запитати, все ж таки вона, а вірніше її мама, господиня дому.

- Запитаємо Джанік, і не думаю що заперечуть. Яка їм різниця, чи одна людина більше чи менше, все одно воду і газ, а також електрику, платать окремо від квартирної плати.

- Якщо будуть проблеми, тоді Лізу попросимо, а та точно вирішить все.

- Ліза не відмовить, - впевнено промовила Аліса.

- На роботу разом будуть їхати з Вадіком, дуже зручно виходить.

- Хто б міг подумати ще після Нового року, що таке почнеться там і що Пашка зможе тут побувати.
- В такий час живемо, що ніхто нічого не в силах передбачити. – Володя розвів руками.
- І все ж таки як гарно, що наша Жанка вийшла за Костика свого часу. Тепер ми тут і ще допоможемо комусь хто там.

Однієї суботи, Мері приїхала в Бруклін до Біликів. Вона хотіла поїхати до дітей і взяти з собою Алісу у Ватертаун. В той час сама Аліса вже готовою чекала на Мері, правда перед тим, Володя сам переглянув чи дружина тепло оїділась і обов'язково щоб взяла шалю у вигляді хустини в кліточку, тому що на дворі було гостре повітря.

Коли вже обидві сіди в позашляховик Maserati, і виїхали в напрямок на північ, Аліса почала розмову:

- Слухай Мері, дивись яка в тебе тачка крута, а тобі ще якогось Корвета забаглось.
- Ось ця машина на кожен день, а Корвет, так в ресторан поїхати вечерком. Мустанга свого, буду продавати; бензин не напасешся на нього.
- Якийсь тризубець такий гострий, хто виробляє таку машини?
- Італія. – Мері погладила по центрі керма знак концерна Мазераті.
- О, я ж забула що ти любиш Італію дуже. Правда твій Корвет зіграв певну роль в нашій родині.
- Як там ваша донна Белла? – Почала Мері невістку Біликів.
- Ти вже по-італійському звеш нашу Беллу.
- Як живуть молоді ваші?
- Щоб не наврочити, живуть добре і я б сказала, навіть дуже добре.
- Не переживай не наврочиш: ні ти, ані хто інший.
- Ти такою впевненою, мені ласкає слух така твоя впевненість.
- Я знаю як Ліза вчила дітей, і тому такою.
- Дітей усіх батьки вчать, правда не однаково. Можливо в Лізи якесь особливе навчання.
- Немов на перший погляд нічого особливого, але коли вдуматись, тоді навідь досить розумно, хоча можливо де-які люди, це не зрозуміють правельно, але результат позитивний хто що б не казав.
- Навіть Жанка моя говорить, що молоді вихованими гарно.
- Ліза мені призналась ще давніше, тоді коли ти повернулась була у Львів і ми так про моїх мали розмову: про Сергія, Костика. А тепер послухай що сказала мені Ліза: багато жінок жаліються на чоловік що ті гуляють, але самі жінки винуватими в тому. Щоб чоловік не заглядав за іншою, тим більше не пішов до неї, потрібно йому віддавати те чого він хоче і це не просто так як прийнято в загальному розумінні слова. Кожна жінка повинна вивчити свого мужчину, і є такі речі, про які він сам не признається ніколи, і все ж таки коли жінка дізнається про його таємні помисли і бажання, тоді вона багато чого може з ним поєднатись не лишень тілом але і душею. Особливо таємниці поєднують двох в подружжю житті.
- Виходить що в них є такі таємниці.
- Сказала мені: коли ми побрались, я вивчала свого Вітю, хоча я вже знала багато чого до того часу, поки ми стали жити разом. Я не боялась що його якась може повести за собою, за виключенням однієї. В мене на шляху, була лиш она особа, яка про мене знала багато чого ще з дитинства і тому саме за неї я боялась.
- Нічого собі, досить цікаво, - Аліса поправила окуляри дивлячись на Мері.
- Мені також було цікаво, я таки вмикнула таку нахалку і запитала. Ми сиділи вечеряли, також вино пили, тож я подумала: зараз їй язик розв'яжеться, повинна проговоритись, і тут я поклала перд Лізою два питання: хто така та сама особа і що такого ти особливого вивчила в своєму мужчині. Ліза призналась мені, що боялась вона за Ріту, сестру свою двоюрідну, тому що вони грались від малих і знали одна про другу різні підліткові фантазії. А саме такі фантазії, нікуди не діваються опісля, і вони через якийсь час повертаються до людини саме тоді, коли є можливість їх реалізувати.
- А ось друге питання, вона не призналась. Ліза сказала: пробач, але ти можеш неправельно зрозуміти і це наша таємниця посеред двох, і Вітя також про такі справи не проговориться ніколи, тому що ми так з ним домовились.

Звичайно я тут же викрутилась, мовляв, немов я подумала, що вона якийсь чай уміє заварити для чоловіка, а Ліза, вона все зрозуміла, лиш посміхнувшись і так мене жартуючи взяла за руку, при тому промовила: але хитра Машка Альбінова, заглянула в рот львиці, використавши нагоду що та привідкрила його, і тут зразу: ой, вибачаюсь, я думала що тут телефона свого забула.

- Нічого собі маю сваху як одну, так само другу, - зітхнула Аліса.

- Ми так тоді стали сміятись обидві. А ще була Ліза так засоромилась, як дівчина в тринадцять років.

- Цікаві вони люди я тобі скажу...

- Так якщо Ліза так зі своїми дочками провела якщо не відверту, але таку направляючу в певне русло розмову, як вивчати свого чоловіка, тоді я такою впевненою, що в того Юліка, який живе з Тамарою і також у вашого Вадима, все буде просто суперо. А Ліза воно може пояснити досить в серйозному тоні, такі речі про що переважно батьки з дітьми не ведуть розмов. Звичайно що можна два слова, а решта молода людина сама додумається і все зрозуміє. Так що тут така школа своєрідна.

- А Руслан також напевно окей живуть з Аліною?

- Вже як єдиначка не біжить десь коло батьків щоб бути, а нижче поверхом живе, тоді можна зрозуміти що в їхньому домі все романтично з якимось своїми таємницями, але вони приємні для тих, хто увійшов у їхню родину.

- Воно правда, кожна людина має таємний світ своїх фантазій, а це ключ до взаємного порозуміння між нею і нею. А про львицю і телефон, придумала досить образно і оригінально - признала Аліса.

- Типу львиця це вона, а телефон це збірник інформації, який її зберігає і розповсюджує також.

- Хто знає, що Белла навчила нашого Вадима, але коли дорбе їм, тоді нехай вчить.

- До речі, я Анку питала, ми так з нею розмовляли про все. Анка така пережита людина, доволі різного в житті в неї траплялось, але вона не знає нічого чогось такого. Хоча я думаю що Ріта, ось ця про все знає.

- Запокійся ти Мері, не забудь щось про Лізу її питати часом.

- Ріту не буду. Та така львиця, що вуха відкусить зразу.

- Ой Мері, почула б Ліза як ми про неї посудачили собі тут.

- Навіть не образилась б вона. Ліза любить навіть коли про них хтось говорить. В них все гарно, тоді є чим похвалитись перед іншими. Ми ж поганого нічого не сказали, не придумали на неї, так що все окей.

- Що ж, почну вивчати свого більше детально і під мікроскопом, правда трохи запізнилась, але краще пізніше як ніколи, - поджартувала Аліса.

- В багатьох сім'ях на першому місці стоять речі другорядні: гроші, кар'єра, наука і ще вимагання з сторони когось і чогось. Буває сваряться двоє тому, що прийшла якась тьотка з родини і сказала чоловікові, що твоя жінка не так тобі сорочку прасує.

- На рахунок грошей, я так побачила що в Левчуків вони не на першому плані, навіть, а про кар'єру їм нічого думати: ювелірний бізнес в родині іде нормально, так що тут все вже вирішено здавна в них.

- Все правильно: це я приїхала і вчилась щоб вийти в люди, а їм хіба що покласти на перше місце свої еротичні фантазії і практикувати їх. Я навіть одного разу якось була висказала про свою подругу з Івано-Франківська, таку Оленку, мою однокласницю. В неї чоловік з Запорізької області, такий Діма. Мужик так нічого, але Оленка від нього вимагає більшого чогось, і я так висловились перед Лізою, мовляв Оленка вже хоче бачити свого чоловіка як якогось раба коло себе, щоб все робив як їй забагнеться. А Ліза так вислухала і відповідає: щоб такого досягнути, воно в принципі реально, але багато жінок не розуміють що коли буде спочатку навпаки, тоді можна досягнути практичного домінування на серцем чоловіка, але це тонка психологічна грань така.

- Ой, слухай, ти вже мені такого різного, що я вже назад додому захотіла.

- Заскучала за своїм?

- Мене такі інтригуючі розмови, як тобі пояснити, - Аліса поправила окуляри.

- Ой не можу з тебе Аліса, та ви з одного Кавказу і тому напевно з Лізою думаєте однаково.

- А ти ніби нічого не маєш до Кавказу? Вже б Анка щось таке мені сказала, а не кабардинка в якій коріння з Нальчика. І до речі, прізвище на букву «а», так як в Лізі і в мене.

- В Анки також.

- В неї хіба що лиш ім'я.

- Ні, ім'я в неї Іванна, це вже так звуть її вкоротчено. А прізвище в неї дівоче знаєш яке?

- Не знаю. Маковська, тай Маковська.

- В неї прізвище Аташек.

- Так що тоді виходить: ми усі четверо, кожна носила свого часу прізвище яке починається на букву «а» і жили в Івано-Франківську?

- Так виходить.
- Скажу своєму Джаніку, він любить бачити якусь закономірність і вироки долі.
- Добре, що ти зі мною поїхала: наслухалась і будеш мати над чим думати.
- Все, вже не продовжуй про різні еротичні фантазії, - Аліса поправила окуляри, і це вона так завжди робила коли в неї підносились емоції.
- Все, я мовчу, але вже таки думаю собі: якщо поміж нашими дітьми відбудеться якийсь непорозуміння, тоді ми їх на курси до Лізи хіба випровадимо зразу.
- Обидві розсміялись в салоні Мазераті, немов дві давні подруги.

Відвідавши дітей, в неділю після обіду, Мері з Алісою виїхали додому. Дорогою Мері почала про те що Жанна вже перейшла на дев'ятий місяць, хоча дату пологів визначили на двадцять восьме травня.

- Вже будуть Лемури усі тішитись, - промовила Мері.
- Я була б залишилась хоча до вівторка, Костик сказав, що мене відвезе чи Вадим приїхав б за мною, але що зроблю коли смішно навіть сказати про таке.
- А все ж таки: ти про що, чи про кого?
- Жанка чекає на бейбі, а мене в дома чекає також ніби дитина мала. Вчора вечером телефонує і питає коли я приїду. Я ж пояснюю як дорослому: хочу допомогти тут Жанці в хаті прибрати більш так акуратно, вона ж не може вже зараз, Костик також працює кожного дня.
- А твій що сказав?
- Якщо я не повертаюсь, тоді він їде сюди також. Не може два дні побути без мене; хіба не дитина?
- Причину яку назває?
- Скучає, не може спати коли мене нама в квартирі.
- Слухай, а ви з Левчуками схожі таки. Колись скоріше, а може і тепер, але колись це точно знаю: Ліза їхала бувало до свого Віктора в салон.
- Не розумію; куди їхала?
- Що не розумієш? Говориш на свого Володьку що він як дитина, а запитуєш точно як дитина.
- Ти хочеш сказати, що бідна жіночка не могла дочекатись поки чоловік з роботи повернеться?
- Бачу, додумалась без пояснень.
- Нічого собі... – Аліса взялась долнями за щоки.
- А ще в них вже було двоє дітей, і усі думали в родині що сім'я укомплектованою, але Ліза ще захотіла і в результаті такого бажання, появилась на світі Белла.
- Добре що захотіла. Але ти такі таємниці про них знаєш.
- Це зовсім не таємниці, а справжні таємниці, в них справді напевно цікаві.
- Ой, ми вже скільки про Левчуків, давай щось інше будемо, - запропонувала Аліса.
- Насправді Аліса вже стала думати щоб Мері не переказала випадково Лізі, що дорогою у Ватертаун, в одну сторону і другу, про її відносини з дітьми і чоловіком, велась бесіда. Аліса хотіла бути обережною в таких питаннях, тому що їй хотілось зберігати відверті відносини з сватими як з Лемурами, так само з Левчуками.
- А ти не гріши також на свого мужчину, якщо він хоче щоб ти була поруч, тоді це для тебе щастя, а не якась проблема. Біда коли вже хоче мужик сам бути і ще там де жінка не знає.
- Але твій тебе відпускає. Дивись ти в Кінгс-Пойнт жила, а він у Ватертауні два місяця майже.
- Скоріше ми жили душа в душу як кажуть, але з часом у нас появились розбіжності. Ні, це не розбіжності щодо почуттів інтимних, а просто по житті мій Лемурчик став прикрити трохи. Я ще дівчиною помічала що він такий собі м'яко кажучи сварливий, але тоді було поміж те все постійно в нього на вустах: Машка, любима, і так далі. Жалів мене в тому що мама не справедливо зі мною поступає, я йому за це вдячною все життя. Знаєш, як молодій дівчині немає кому пожалітись, а тут хтось тебе без пояснень розуміти починає. Не так просто було все там залишити в Мукачево і в Америку податись задля малої Машки Альбінової.
- А зараз в чому його прикрість? Дивячись які ти машини собі купляєш, дозволяй не погодитись з тобою що твій В'ячеслав прикрим.

- З фінансами в нас все нормально, але можеш не повірити: в мене свої гроші, а в нього свої, лиш при такому розкладі, ми ніколи на грошах не сваримось. Домовились хто за що платить, все нормально, а зайві гроші ми собі купляємо що захочемо.

- Тоді в чому непорозуміння, якщо мені можна знати про таке звичайно?

- Ось про дітей, ми не можемо якимось бути однієї думки. Він починає сварити хлопців, вони мені жаліються на нього, такий в Мукачево тато Місько: як почне торочити, годі зупинити людину. Але діти вони також досить хитрими інколи: Сергій побачив що тато не проти його дружби з Авророю, все, вже тато в нього золота людина. А я кажу до свого: ти не бачиш що з такою дівкою він ненаживеться довго, скажи ти йому як тато, як мужчина, як хочеш, але переконай. Мій відповідає: Аврора красива, гарна, я його розумію, хоча не кажу такого перед ним. – Мері розвела руками.

- Мужчини дивляться не так як ми; воно правда.

- О, який аргумент в нього вагомий; говорить мені: Івана Маковського жінка, також була проти що її син взяв собі Лору, а її мама була кубинка, але живуть добре. Так що інколи як говорив покійний дід Яким Лемур, буває так, що «віник вистрелить раз в рік».

- В діда Якіма, був аргумент куди крутішим як приклад про Лору, - Аліса почала сміятись.

- Я б тобі сказала як Ліза відізвалась була про твій несподіваний візит назад додому тоді, але ти вже забронула сьогодні про неї вести наш діалог.

- Заборона знімається, мені цікаво навіть дуже, тим більше тепер коли ми в одній родині усі.

- Вона сказала: виявляється, що Аліса не лишень жінкою для свого чоловіка, а також йому подруга, з якою він ділиться як з близькою людиною не лишень по тілу, а також душею, а це досить не часто трапляється в подружжю житті в людей і таких пар досить мало.

- Правду сказала, ми коли не бачимось довше, тоді скупаємо одне за одним.

- А Жанка ваша, вона вже немов американка, - змінила тему Мері, - я не можу зразу пояснити, але якась поведінка в неї така, як в американців.

- А воно добре для тебе чи навпаки?

- Щоб для Костика було добре, а мені для чого туди поміж молодих влазити? Моя мама, такий мені урок припіднесла своїм вихованням і втручанням в моє особисте життя, що я ніколи не стану так розставляти порядки поміж дітей. Ще коли були мої діти підлітками, я вже апріоріті так постановила.

- А ти мені колись обіцяла розповісти чому ви назвали Костика саме так, ніби якась історія була з тим.

- Там на Льотчиків де ми жили, були сусіди в дворі: чоловік майор в армії, а жінка його вчителька в школі. Дочка в них була яксь така собі м'яко кажучи. Одним словом народила вона молодою, а хлопчик мав ваду серця. З військової частини, взяли мого В'ячеслава, щоб він доглядав того хлопчика, а звали його Костик. Там в дворі він мене побачив, а я його взаємно. Ми почали дружити, а коли я втекла сюди, а В'ячеслав вже після армії повернувся в Мукачево, той Костик помер на серце.

- Виходить що саме через нього ви побачились?

- Так. Дуже такий був він, що його усі любили там в дворі нашому. Тому ми назвали старшого як мій батько був, меншого так як той хлопчик, а малу вже як моя мама.

- А Лемури не образились що усіх дітей в твою родину?

- Досить що усі їхнє прізвище носять. Чого не хватало ще, щоб дітей називати Яким і Гнат?

- І рід продовжується також по чоловічій лінії.

- А у вас свати також прізвище на одну букву, - замітила Мері.

- А точно: Лемури і Левчуки. Інколи щось таке буває в житті, що якісь цифри чи букви співпадають

- Так як Ліза замітила, що вона народилась сімнадцятого числа в квітні, і діти усі троє одружувались в сімнадцять років також.

- Цікаво так. Вже дівчата можна зрозуміти, але Руслан також захотів женитись так скоро.

- Ти ж бачила яка в нього блондинка; щоб не хотіти такої?

- А знаєш Мері: Маковські мені подобаються, такі люди гарні вони.

- Анка лиш одну проблему має з Сашею своїм.

- Я знаю, в нього астма.

- Я не про здоров'я. Він тягає додому різне барахло. Щось таке має чоловік як лишень увидить десь щось, вже риеється там. Гараж заклав повністю, для чого йому того, сама не знаю...

- Коли додому, це ще не біда, ось коли навпаки з дому виносить, тоді гірше. Там в Дублянах жили такі сусіди коло Біликів, звали їх Горошки так по-вуличному. Постійно старий щось візьме і вже комусь носить щоб за кілька гривень пхнути, і напитись опісля. Покійна баба Ліда гонила його з під брами постійно, а він ходив десь дальше на околиці Львова і там вже люди його не знали. Уяви собі: жінка щось

купить до хати, а він вже потягне і продає, а тому вона ходить по сусідах і відбирає свої чайники чи віники.

- Розповідь Анці, скажеш їй, як вона часто любить повторяти за своїм також сусідом, який мешкав там на вулиці Коперника давно, що в неї ще «не мировая революція».

- Життя, взагалі складна і таємна штука, інколи так думаєш і не можеш всього того зрозуміти... – Задумливо промовила Аліса дивлячись у вікно.

- Думаєш це одне, а ось коли бачиш, тоді як зрозуміти? Я не один раз була присутня під час операції на серце, і так дивисься: грудна клітка розкрита, там все в крові звичайно і дивисься як серце рухається в людині. Здавалося б такий собі фізично невеликий предмет мускулів, і він постійно працює. Дивисься і думай: нема батарейки, ані пружини якоїсь щоб заволодила його, а воно рухається і кров перекачує по тілу. А коли перестане, тієї людини просто нема.

- Думаю, якесь є Боже, а нам невидиме, дистанційне керування таким органом, тому воно працює.

- І спробуй тут зрозуміти... Ніби наука пояснює принцип живлення організму, але все ж таки важко собі те все уявити, знаючи що в тебе те саме в тілі відбувається і серце буде працювати до певного часу, але поки воно працює, тоді без вихідних і відпочинку... Справді програма Божа, не інакше, - погодилась Мері.

Дев'ятнадцятого квітня, Тамара Соколик народила дочку. Дівчинку, батьки назвали Джесіка. Дізнавшись про це, Білики привітали сватів з такою подією в родині. Під час спілкування по відео, Віктор, який стояв заді Лізи перед камерою, признався одну справу:

- Ми усі чекали пізніше, але вона народила три дні перед датою, про яку сказали лікарі.

- Тоді сюрприз для вас, - промовила Аліса.

- Казала колись мені моя сестра Таня, - став пригадувати Володя, - що дівчата скоріше хочуть на світ білий, їм потрібно скоро, щоб женехів не розхепали.

- Лікарі сказали двадцять друге число, - стала пояснювати Ліза, а мій тато хвилювався про таку дату.

- А чому? – Не зрозуміла сказаного Аліса.

- Тому що двадцять другого квітня, народився колись Ленін, - пояснив Віктор.

- А ми вже збули про нього давно, - Аліса посміхнулась і пригадала школу.

- А наша Аркадій Ілліч, не любить дуже Леніна, ще з дитинства в нього алергія на того.

- Виходить хтось йому якусь прикрість зробив і вона пов'язана з лідером більшовиків. – Висказався Володя перед сватами.

- Ще б не зробив? – Став пояснювати Віктор, - колись родина його мами, мали свій бізнес там в Абхазії, по усій Грузії золотом торгували, а прийшли ті драби червоні і все забрали в них. Аркадій Ілліч не раз мені говорив: хто його знає, якщо була б залишилась монархія тоді в Росії, може моя родина була стояла б зараз в ювелірному бізнесі як компанія «Девід Юрман» чи якась «Булгарі». Поки Арлани тут почали наново, вони загубили час відрізком сімдесят п'ять років.

- І все заново почали тут? – Запитала Аліса.

- Звичайно, щось трошки привезли були золота з дому, - стала пояснювати Ліза, - але інструменти закупити, ливарню, а найголовніше, що досвід було вже втрачено через покоління. Гарік брат Ріти, цікавився золотом ще там, але він стоматологом був, так з батьковими братами перепродували. Вже тут стали все відроджувати родиною разом.

- А наші хочуть назвати малого Джанік, - призналась Аліса.

- Тоді імена починаються навіть подібно, - замітив Віктор, - наша Джесіка маленька. А діти будуть рости і знати одні одних в родині.

- А можливо поберуться колись, - натякнула Ліза і посміхнулась до сватів, - вони ж по крові не мають відношення жодного.

- Ми не проти, але ваша вже росте, а наш ще чекає.

- Нічого, і він народиться, нехай Жанка вважає на себе, будемо надіятись що вже не так довго їй.

- А як Аліна, ваша невістка? – Запала Аліса.

- Так нічого, насилу ми її впросили, - Ліза зітхнула і похитала головою.

- Щоб народила бейбі? – Хотіла впевнитись Аліса.

- Ні, в неї було бажання одне, ми просили щоб не зараз.

- Ліз, можна поясню, щоб близькі нам люди знали? – Запитав Віктор дозволу в дружини, щоб поділитись якоюсь сімейною справою.

- Будь ласка, це не таємниця якась, - Ліза дала місце чоловікові.

- Послухайте що було, - почав Вітя, - Аліна дуже любить Антарктиду. Хотіла поїхати туристом туди погянути. А зараз в нас до літа іде, а там навпаки до зими вже. Вона ходить з дитиною, тому ми стали просити, щоб не їхали вони з Русланом. Там ніби все гарно з обслуговуванням туристичним, але все ж таки холод, а коли б що трапилось непередбаченого, ми боїмось все ж таки. Там особливо коли потрібно проходити пролив Дрейка, шторми постійно, небезпечно все ж таки. Маковські нас просять, сказав Сашко, щоб ми Аліну переконали, тому що його вона не послухається.

- Так буває часто, що своїх батьків не дуже слухається, а вже других задля пошани, - пояснила Ліза сватам, (щоб ті не подумали немов Аліна не поважає свого батька).

- А що вона так любить холод і айсберги? – Поцікавився Володя, який був здивованим від почутого.

- Любить, полюси і також про Еверест переглядає постійно відео, про інші гори високі. – Сказав Віктор.

- Цікава людина, правда? – Промовила Ліза.

- Воно цікаво, але небезпечно досить, - відповів Володя.

- Молоді, вони люблять екстримальні умови, - відказав Вітя, - але добре що вже на рік часу перенесли свою мандрівку. Коли буде все добре, народить синочка, тоді ми залишимось з малим, а вони можуть поїхати собі, але щоб там літо було, хоча яке там літо на Антарктиді.

- Алінка наша напевно в маму пішла з тим, - Ліза стала захищати невістку, - тому що Анка колись дуже любила туризм, навіть матроски носила, військову форму купила собі була. Колись будемо в Маковських, я попрошу, щоб фотки показала якою була в молодості, так що тут все по генах передалось.

- Думаю що Мері також погодиться на такий висновок, що до ген, - відповіла Аліса і пригадала собі розмову, коли вони їхли у Ватертаун до дітей.

Після того як Білики розпрощались з Левчуками, Володя сказав дружині:

- Руслан запізнився правда, але добре що в них також буде синок.

- Покоління живуть такими періодами: ми були молоді, побирались, діти народжувались, а хто залишився від такого темпу, як ось мій брат, так і сам живе до сьогодні. Тепер нове покоління дітей народжують, а ми вже хилимось уступаючи їм дорогу.

- А я так слухаю і думаю що ті Маковські, так само розпустили свою єдиначку як Сосновські свою Ольку. Заблаглось їй Антарктиди, ще б білий ведмідь десь там наздогонить і захоче шашлика живого.

- Що їй там треба? – Аліса розвела руками.

- От шукає собі, а той Руслан такий собі американець і ще з нею збирається.

- Ой Джанік, можна подумати наша Жанка коли щось захоче, ти їй заборониш?

- Тепер вже пізно... Але Жанка не хоче такого, вона у нас вихованою правельно.

- Якщо так глянути які проблеми були в Мері з її Нташкою в школі, тоді немає чого на Жанку жалітись нам, - погодилась Аліса з Володею.

- А як Ліза закриває невістку, вступається за неї, немов та цікава людина, по генах від мами передалось.

- Воно добре коли так. Пригадую як колись щось на твою Танно була ополчилась Віталія мама, і вона по телефону комусь там переказувала. Нам не було приємно таке слухати з Галею, коли ми там знаходились в квартирі. Але це було на початку, а коли вже побачила що ми не просто друзі з тобою, а щось більше, тоді вже оберегалась таких розмов, по крайній мірі переді мною.

- Якщо Ліза захищає так Аліну, тоді і нашого Вадіка буде, тому що наш не збирається на білі ведмеді і пінгвіни йому не наскільки цікаві, щоб в Антарктиду їхати до них, через пролив якогось Дрейка, де шторми постійно - пожартував Володя.

Двадцятого травня, Павло Вівчар направився в Сполучені Штати як біженець дізнавшись що так можна потрапити в Америку в даний час. Щоб виїхати з України, Павлові допоміг Арсеній, так як він перевозив біженців (жінок та дітей) за кордон, мав право виїздити у ролі водія і повертатись назад в Україну.

Слід зауважити, що на перших місяцях після початку війни, потрапити за кордон не був так важко як опісля, і тому хоча Павло підпадав віком під мобілізацію, усіх мужчин не забирали зразу, але поетапно. Також багато молодих мужчин які були за кордоном, з виїздом на кілька місяців заробітчанами, не повертались додому, а хто міг вибирався з країни. Звичайно під час війни подібні поступки не сприймалися як нормальні, про це не повідомляли ні по телебаченні, ані в іншому інформаційному просторі, але насправді саме так відбувалось, так як реальність постійно іншою, від тієї яку припідносять суспільству.

Вівчара, Арсеній оформив як другого водія з яким він працює разом, замінивши один одного під час маршруту, і коли Павла випустили, той вже не повернувся, а просто з Варшави полетів в Мексику разом з іншими українцями, з якими вже познайомився в аеропорті.

Коли він перейшов кордон в Штати, з одними людьми які були з Тернопільщини, він добрався до міста Сан-Антоніо що в Техасі. Звідти йому взяли квиток на рейс «Сан-Антоніо - Нью-Йорк Сіті», і це все оформили Вадим з Беллою, так як вже з Мексики Павло вийшов на зв'язок з ними.

Прилетівши до Біликів, Павло став жити в підвалі дому, в якому проживав Вадим з дружиною. Він почав працювати разом з Біликами, а ще значно подався на вигляд, якщо навіть глянути було на Володьку і на нього, було видно різницю, дость помітною. Роботу він міг робити яку завгодно, тому що не боявся братись за неї, а тим більше десь по ремонту приміщень, так як тут не пекло сонце і не приходилось мокнути в дощову погоду. А про таких людей як був Павло, часто кажуть люди: в нього золоті руки; за що візьметься - доведе до ладу.

Після його приїзду, почало багато людей проситись щоб заробити, так як масовий витік людей з України і навіть з Росії, дав про себе знати по усіх штатах, а тим більше в Брукліні, де було багато так званих земляків, які свого часу виїхали з Радянського Союзу.

Але в Біликів було хвилювання ще особистого родинного характеру, так я дата підходила коли Жанна повинна була народити сина. А коли вже наступила дата яка була вказала лікарями родити Жанні, Аліса з Володькою чекали вістки з Ватертавна кожної години, але малий Лемурчик не спішив появлятися на світ і тому усі були змушені чекати.

Останній день травня, у вівторок, Володька приїхав додому коли вже дружина була вдома. Він вийшов на балкон і став поруч неї.

- Що там в наших дітей; розмовляла з Жанкою? – Поцікавився батько.

- Ще вдома, сказала що іде відпочивати. Вже проминуло три дні від назначеної дати, але це ж хлопець, так буває інколи з мужиками.

- Аліса, я з Пашкою мали розмову по душам, як колись бувало.

- Що він тобі такого наговорив?

- Дуже хвалив дітей наших. Вадіка само собою: він його возить на роботу, про Львів пригадують; одним словом мужчини-земляки, хоча у віці різниця досить. І сказав Пашка, що наш Вадим вихований і поважає старших як повинно бути, а це вже нам подяка; так сказав Вівчар.

- А про Беллу щось казав?

- По неї особливий параграф. Говорить мені: Я так люблю ваших дітей як рідних. А Белла така мила ваша, що я їй кажу: ти мені не так що невістка моїх друзів, а просто донька, якої я не мав до тепер.

- А вона що?

- А вона йому відказує: О, я вам дякую: тоді я вже маю три тата.

- Ой не можу Джанік які вони смішні усі там, - Аліса з радості торкнула Володьку за лікоть.

- Говорить Пашка, що готувить вечерю постійно; уміє готувити.

- Белла готувить? – Аліса зробила великі очі і поправила окуляри.

- Бачиш, ми не знали, Вадим нам нічого не признається такого. Питався Пашка де вона навчилась, коли в школу ходить ще, а вона відповіла, що там у Вермонті дід з бабою вчили її готувити на кухні. Тетяна Адріївна їй підказувала, а Белла готувила вечерю постійно. Салати дуже гарно робить і навіть борщ варить такий як в нас вдома. Але сама в магазин ходила за продуктами, тому що знає що їй треба для кухні. Навіть сама говорить, що з тим вона пішла не в Арланів а в Лечуків, а вірніше в Бойчуків.

- А Бойчуки це батьки Мрії Федорвіни, я так зрозуміла.

- Добре що ти хоча зрозуміла правельно, а я Пашкові повинен був розкласти все по етажерці хто такі Арлани, Левчуки і так далі. А він не просто так собі слухає: цілу фанеру списав олівцем як який слідчий в ментовці; він як щось хоче знати, тоді все фіксує щоб таки запам'ятав собі. Розмалював, як ти сказала була, «Розлоге дерево» таке родинне.

- Хоча б Мері не дізналась випадково.

- А чому так боїшся? – Не зрозумів сказаного Володя.

- Стане порівнювати з Жанкою нашою, мовляв чому така несправедливість: Белла виросла в Америці і борщ готує, а наша у Львові і не знає як його приготувати. Хіба ж не парадокс який?

- І сказав Пашка, що живуть вони гарно поміж собою. Ще сказав так: Але твій Вадим мужчина, він з жінкою поводить як повинно бути, не дає їй скучати; просто молодчик, клас.

- Що Пашка хотів тим сказати?

- Я також так глянув на нього як ти зараз на мене, а він так подивився по стелі і сам до себе, такий нтяк культурний: ой, вже не ті роки, і спати в ночі, не спиться вже старому...

- А Левчуки хвилювались, що там шум від швидкісної дороги чутно, а твоєму Пашкові не мішає дорога і в підвалі може почути навіть щось інше.

- Але молоді наші виходить, що правельно життя розуміють: як в такому згода, тоді у всьому буде.

- Мені Жанка таке саме сказала була коли ми були в неї, мовляв їй Белла сама похвалилась, що їй пощастило з ним як з мужчиною.

- Білик, що тут думати. – Володя випрямив груди як молодий півень

- Ой, усі достоїнства, він собі приписує, - Аліса жартуючи вдарила долонею Володьку.

- А що так як твій Рустам, до тепер не женився? Ти забула як як ходив, щоб твої Азаряни віддали мені свою Сову колись?

- Хто таке забути може.

Тут раптово телефон роздався, Аліса глянула і промовила швидко:

- Джанік, тихо, Костика номер.

Володька став спостерігати за виразом обличчя дружини, він почекав поки вона вислухає зятя і коли розмова закінчилась, запитав:

- Що там Аліса?

- В лікарні вже, як бачиш, ще один мужчина як повинно бути справився в нас.

- Щоб все було добре лиш, - Володька зітхнув і поглянув на небо, - подумати лишень Аліса: наша Жанка родить зараз нам онука...

Аліса пройшла в кімнату, вона ходила колами, водила руками по шиї, потому нервно потирала долоні, і так постійно, а ще бралась за телефон, але не хотіла заважати викликом; залишлось чекати, тому вона ходила і шептала молитву...

Половина десятої вечора, роздався виклик. Аліса схопила телефон і вмикнула зв'язок. Вона не розглянувши ім'я хто викликав, так як телефон стояв екраном вниз і ще вона не мала окулярів на очах, думала що це Костик, але почула голос Мері.

- Аліса, вже народився наш Джанік, - промовила сваха, - з Жанкою, відносно все добре.

- Богу дякувати, - Аліса почала плакати з радості.

- Костик мені повідомив, а я тобі в першу чергу, ще навіть моя Наташка не знає, ані Сергій.

- Спасибі тобі що повідомила.

- Ти ж мама і за рідну дочку переживаєш як вона там в даний час в лікарні.

- Перший онук в нас і у вас також.

- Ой, в Мукачево треба, там вже прадідом став дід Місько.

Того таки вечора, а вірніше ночі, Аліса поспілкувалась з Жанною, також привітала Костика з сином і двоє з Володею пішли на сонний відпочинок, так як очікування вже було позаді.

Наступного ранку, Аліса повідомила батьків, а також Галю в Італії. А вже десь після обіду, Аліса пригадала про Ольгу, тут же вирішила її набрати, щоб запитати про те, що відбувається в даний час в Івано-Франківську.

Набравши виклик, Аліса стала чекати, а коли вмикнулась відео камера, Аліса побачила вуйну Віру, тобто маму Ольги.

- Вітаю вас Віра Михайлівна, - привітлась Аліса.

- І я тебе. Ти напевно Олі хотіла щоб поговорти але її нема, а мені малий онук включив комп'ютер, бо я сама не вмію.

- Як ви там поживаєте, що там нового?

- Ми, як тобі сказати, ми так як треба. Зараз війна, на нас напали, і ми не так як ви.
- Не зрозуміла, - Аліса поправила окуляри.
- Що не розумієш? Ми тут в своїй державі, а не так як ви поїхали хто знає де.
- Ми вже давно поїхали; ми не втекли коли війна почалась.
- Війна в нас від чотирнадцятого року, вже вона була, а ви тоді свою Жанну віддавали.
- Так не буде дівчина чекати поки закінчиться війна.
- Та певно що не буде.
- Я хотіла сказати Олі що Жанка вже народила хлопчика нам.
- Тоді добре там у вас: спокій, діти родяться, а Оля переживає за свого, який пішов воювати за вас всіх.
- Не розумію; за кого за нас пішов?
- За вас усіх; бо ти до панів, тато з мамою твої до жидів, а Максимко наш воює.
- А тут багато є українців, збирають кошти допомагають армії.
- Нащо їм збирати аби потому хвалитись; тут добре їм платять в армії?
- Тоді він за гроші воює, а не «за нас», як ви сказали.
- Ади яке воно мені так відказувати. Тебе хто так навчив з старшими говорити?
- Віра Михайлівна, ви щось не в настрої сьогодні, можна я другим разом колись?
- Давайте там американці тіштеся поки що, бо той з Москви і до вас добереться скоро.

На Алісу немов хтось вилив відро холодної води. Але все не закінчилось. Справа в тому що Аліса вимкнула саме зображення, але зв'язок працював і вона почула як мама Ольги, (яка не уміла вимкнути зв'язок, а побачивши що зображення більш нема на екрані), сама з собою почала розмовляти: Тоже мені знайшлась, вона помагати буде. Як щось треба, то їх нема нікого, а вже вродився малий, хоче щоб ми тут усі скакали з радості. Другим разом вона буде, хіба через десять років, як щось треба їм.

Аліса вимкнула щоб не слухати далі, вона навіть не хотіла признаватись Володеві про розмову з мамою Ольги, якось соромно було, адже все ж таки вона дружина її дятка Степана.

Але через кілька хвилин, почались сипатись світлини на телефон Аліси, тому побачивши маленького Лемурчика Джаніка, в Аліси зразу піднявся настрій на позитив; вона забула що було недавно в перемовинах з Вірою Михайлівною, які провельсь не дуже вдало. Аліса набрала до Мері, щоб обговорити онука, так як він в двох родинх був першим онуком. А ще Мері сказала що до неї приїдуть гості з Івано-Франківська, приїде мама з своїм другом, а також в даний час вирішується щоб підписати спонсорство дя подруги, яка жила там поруч і колись Мері з нею дружила.

Насправді багато хто мешкав за кордом, зокрема в Штатах, ті приймали людей, так як біженців від війни, стали впускати на територію Сполучених Штаів не дивлячись чи хто має рідних чи не має. Також якщо хтось з мужчин також приїжджав, його ніхто не питав чому він не пішов воювати і чи має звільнення по хворобі від армії, тоді багато молодих людей стали переходити кордони в Європу, особливо в Румунію, тому що в Карптах, вдавалось це реалізувати і ніхто з Європейських країн, не повертали людей назад.

По програмі переїзду в США, найбільше по кількості людей, приїхало до Лемурів. Допоки мама Наталя Романівна вирішувала як їй бути, першою приїхала подруга і одноклсниця Олена Лисенко, та сама Оленка Конащук, яку знав В'ячеслав ще за хлопця з її дівочим прізвищем, і яка була посередницею щоб його познайомити з Машкою.

Чоловіка її не відпустили, ані сина, тож вона приїхала сама щоб використати нагоду побачити давню подругу і коли буде можливість, щось підзаробити собі.

Після неї приїхала мама Наталя Романівна з давнім другом сім'ї, Валентином Ярославичем, правда брат Мері так і не приїхав, дружина його не погодилась ні самою їхати, ані відпустити чоловіка, хоча йому було не просто, так як мав медичну освіту і тим самим був військовозобов'язаним. Ще хотіли приїхати до В'ячеслав з Мукачево, але Мері сказала що вже в них, немає місця більше.

Також важливо замітити, що після початку війни, багато родин стали поділиними поміж собою не лишень фізично, а також ідеологічно. Були люди які обвинувачували на сто відсотків Росію, були такі що

також бачили неправильну політику Українського уряду, яка привела до цього. А ще були такі, що не надто переймалися політикою, а використовуючи нагоду, виїхали геть за межі України.

Коли в одній родині зустрічались люди різних поглядів, тоді починалась ненависть один на другого, люди хотіли довести хто правим і прогнозували результат закінчення війни, якого насправді ніхто до точності не міг передбачити.

В Лемура також відбувся скандал по поводу таких подій, і Мері хотіла поділитись з кимось про пережите вдома. Вона викликала Алісу просто з роботи в один з ресторанів в Брукліні, щоб з нею посидіти і поділитись своїми емоціями. Ресторанчик був м'якого кажучи не з кращих, доволі пошарпані столи, але тримали його італійці, і тому Мері саме тут зупинилась, тим більше що Аліса знаходилась тут поруч, так як недалеко був склад будівельних матеріалів, якого винаймав Анатолій Натанович, (власник будівельної компанії, в якій працювали усі троє Біликів, а тепер ще з ними Паша Вівчар).

Поки Аліса приїхала на зустріч. Мері вже замовила меню, вона знала що приблизно Аліса буде і сьогодні не було свято, просто потреба висказати те що наболіло в душі.

Коли Аліса приїхала, вона швидко зайшла в приміщення ресторану, пояснила молодому юнакові який працював і розсаджував клієнтів, що її тут чекають і місце за столиком її замовлено.

- Я ще повинна була поїхати на Атлантик евеню, - промовила Аліса, сідаючи за стіл напроти Мері.

- Ще поїдеш, ти мені сьогодні потрібна, щоб я могла все перед тобою висказатись.

- Що там такого в тебе? – Аліса зняла окури поклав на стіл, а також свій телефон, а сумку поруч на лавку, яка була на два місця і на якій саме сиділа Аліса.

- Бери пасту, я вже замовила для тебе таку саму як собі.

- Ой дякую, я справді від ранку ще нічого окрім кави не мала в роті. Що там в тебе особливого?

- Мій свариться зі мною, обвинувачує мене що я лишень свою родину визнаю. Приїхала Оленка, подруга моя, а тепер його Андрій хоче, а я не хочу його тут.

- А в чому справа? – Аліса стала дивитись на Мері, яка намотувала на веделку довгі макарони з пастою.

- Немає де жити вже, але це ще б вирішили; справа інша і давня.

- Так давай розколнойся вже, я ж для того тут зараз, хоча ти кардіолог а я не психолог, але досвіт вже маю якийсь все ж таки по житті.

- Ти знаєш що В'ячеслава мама померла під час родів, коли його народила. Тато Місько, взяв собі таку тьотю Люсю, а в неї вже був син. Він постійно колись був проти того щоб ми побрались, вже йому якусь там підсунув був місцеву, але це ще як кажуть так собі: гріхи молодості. Тепер взяв собі якусь що її мама вже не знаю який раз заміжня, а в тієї скільки запитань, і так тепер виходить, що мій має їх просити сюди переїхати немов на весілля гостей просять.

- Я перепошую: а це може той самий, хто половину села мужчин, повинен звати «тотом»?

- Той самий. А саме головне що моя мама вже так вступається за мого Лемура, що не візнаю її тепер. Чомусь за мною ніхто ніколи не вступався, за винтком Ельманів колись, які мене тут пригріли в Брукліні, ще та Света Володькова дуріє також, я вже просто не можу. Ні, знаєш Аліса, я колись молодою була якась терпилива більше, а тепер такою стала, що все мене дразнить і не можу потерпіти нікому.

- Мері, а хто колись мене вчив не думати про когось, щоб не бути твоїм пацієнтом?

- Точно, - Мері зупинилась, підняла виделку в руці, - тепер потрібно начхати на все і на усіх, - Мері взяла апельсиновий сік і запила посолену добряче пасту.

- З Светою що такого? Також твоя мама її тут хоче?

- Питає мене Света, чи буде тут працювати дитячим лікарем так як там. Я ж поспію їй і кажу, що не зможе; потрібно все перездати заново, вона вже не молода і так далі. А вона мені торочить: але може якось там домовитись з кимось, такого не може бути щоб серйозні люди, не могли вирішити чогось за бабки.

- Знайомий аргумент, - похитала головою Аліса. - Я вже таке не від одного могла почути.

- Аліса, вони там усі крутять і брешуть все життя, вони не знають що є на землі країни де закон і право. Вони коли роблять щось по правилах, їм скучно і відчувають себе лохами, а коли щось накрутять, набрешуть, тоді вже серйозною людиною себе відчуває. Навіть коли все правдиво буде дешевше, а через якийсь обман дорожче, вибере другий варіант. Я вже Оленці також виписала добре; питає мене: а можна щоб якось я тут без прав водила автівку, тут менти не зупиняють. Я ж кажу їй: а в мене яка буде страховка тоді коли ти попадешся? Вона ж буде користувати нашу машину. Те саме своїй мамі сказала: ви тут приїхали і будьте добрі слухайтесь, тому що ми вже не на Льотчиків живемо, тепер я тут встановлюю правела поведінки. Правда, Валентин Ярославич вже так перелякався мене і питає: Машка, а я білкам хліба дав трохи, воно нічого страшного?

- Ой Мері, я не можу з вас. – Обидві почали сміятись. - Але ти правую тут, я з тобою згідна на усі сто.

- Але Оленку я поважаю все ж таки. Вона чесна людина навіть у відношенні до свого сина. Дивись що було: ми коли були приїхали тоді в гості, до того коли ще не були зустрінулись з вами у Львові. Зайшли ми до неї, і про дітей питаємо як звичайно. Вона мені відказує так на самоті: в мене син такий віком, щоб міг вашу Наталю взяти собі, але їй такий не потрібний. Я здивувалась і запитала чому вона так про нього? А Оленка відказує: він не зупиниться на одній, і нащо твої Наталі таких проблем з ним, щоб їй життя поламав. Я так подумала: нічого собі; батьки як правило закривають такі речі про дітей, а в вона чесна людина в такому. Вже вдома я маму питаю про нього, мама мені те саме сказала.

- А смачно тут готують, - змінила тему Аліса.

- Ресторан старий якийсь, але їжа нормальна в них.

- Вже давно в бізнесі виходить. Постійно зайнято і тому ремонт нема часу зробити. Тим більше коли люди приходять, це говорить про те, що в них без ремонту все нормально.

- Як Жанка, не жаліється що їй важко з малим? – Поцікавилась Мері.

- Ніби нічого такого не сказала.

- А Ліза мені говорить, що Тамара коли ставить спати свою Джесі, грає на скрипці для неї. Любить мала музику, напевно якась співачка виросте колись. Я Жанні сказала, щоб знайшла якусь музику таку лагідну і малому Джаніку також включала.

- Жанна не маленька, їй вже двадцять один минуло. По місцевих правелах вже доросла людина. А малий спокійний такий собі Лемурчик.

- Я народила першого свого, коли мені було також двадцять один, - пригадала Мері.

- В мене так само виходить; немов домовились усі між собою. Ми мали весілля зимою в січні, а вже восени малий народився був.

Коли дві жінки закінчили трапезу, Аліса витягнула гаманець, а з нього кредитну картку, щоб оплатити.

- Я заплачу, ініціатива була моя, - запротестувала Мері.

- Ні, ти маєш мороку вдома, і це я повинна тобі ресторан покласти, так по-вірменському звичаю. Признаюсь, що коли ти мені сказала щоб я сюди прїхала, я вже тоді так вирішила була, тим більше тут справді смачно поїла. – Аліса повела рукою під грудьми над животом.

- Тоді я вечерю тобі винна в ресторані наступного разу.

- Нічого подібного. Ми вам більше винні, так що все окей. А наступний раз візьмеш з собою Оленку, свою подругу, і може Анку землячку, тому що Ліза зайнятою постійно, її важко витягнути з Мерріка того.

- Спробувати можна.

- О, тоді було б просто супер, - посміхнулась Аліса.

Мері раптово підняла руки вгору щоб розправити волосся і тут з середини лівої руки з під рукава, Аліса замітила наколку, вона здивовано запитала:

- А ти що титуровки маєш на собі?

- О, ти побачила? - Мері підняла рукав та показала чотири номери, а саме було виколено номери «8165».

- Ніби не дата народження... – Не могла зрозуміти Аліса.

- Бортовий номер вертольота, в якому загинув мій тато. А ліва рука коло серця близько. Мій брат, Володька, він також носить наколку подібну, і такий номер, але в нього на грудях.

- Зрозуміло, що не будеш на грудях колоти як чоловіки роблять, а так поруч серця також. А правда що син твого брата, також зветься Сергій?

- Правда.

- Він був колись в нашій квартирі, коли з Костиком у Львів приїхали були до Жанки, але я не була в дома тоді і не бачила його, а вже в коли ми були в Івано-Франківську, коли ти дату справляла День народження, я там бачила твого племінника.

- Буває інколи, що присниться мені тато і завжди щось важливе мені скаже, лиш коли я просинаюсь немов пам'ятаю, а так засну знову і вже ранком не можу пригадати. Чому воно так, сама не знаю... – Мері замріяно поглянула у вікно на дорогу.

- Я співчуваю тобі... Бувало що мій тато також працював і не був вдома постійно, я скучала за ним, але завжди могла його дочекатись.

- Щасливі наші діти, які ще мають батьків, - Мері глибоко зітхнула і обидві встали з-за столу.

При кінці червня, Ліза зателефонувала до Біликів і повідомила що вже нарешті Ростислав зробив знімки з весілля. Хоча насправді знімки він вже давно був зробив такі загальні, а ось альбом, якого назвали вже так як була висловились Аліса, «Розлоге дерево», він був замовив і чекав поки зроблять, певний час.

В альбомі були сторінки які відповідали поколінню і рокам, а на них твердий подвійний картон кремового кольору, на якому були вирізані овальні ячейки і внизу місце для напису імені тієї особи, світлина якої вставлялось поміж картонами в певну ячейку, відповідно по роках. Також було доволі місця щоб добавляти коли хто народиться в родині. Усіх хто був тоді на весіллі, він зробив світлини відповідного розміру і дав щоб Ліза сама вставляла і підписувала так як він не міг знати хто кому дружина, син чи донька.

Аліса переглянула альбом, якого вже Ліза заповнила, побачила що родинне дерево починається від прадіда і прабаби. Кого не було на світлинах, там писались лишень імена і роки життя. Спочатку йшли предки по батьковій лінії Арлани, мешканці Абхазії, і були написи без фото: Давид і Ніно, Бенянмин і Глафіра, перша пара були батьки діда Іллі, а друга бабусі Сусанни. Після них вже були світлини Іллі Давидовича і Сусанни Беняминівної, а так їхні діти: Тимур, Йосип, Аркадій, Лев. Дружин, а також дітей їхніх, (тобто двоюрідних братів та сестер), Ліза не збирала, так як їх доволі було і не хватило б альбому; були лиш рідні по крові і пряма лінії через батьків до дітей та онуків.

Після них на другій сторінці інша гілка, вже по маминій лінії і також перші без світлин: це були батьки, Тетяниного тата, старі Лук'яненки з Косова: Марко, Ганна, сини Семен і Андрій, донька Олена. Далі напис матері Тетяни з під Богородчан, Анастасії. Нижче ішли діти Андрія і Насті: Олександр і Тетяна.

Після наступна сторінка вже були предки Вітора. По батьковій лінії, Левчуки: Василь, Анна, їхні діти: Ліда, Володимир, Ірина. А по мамині лінії, тобто по Бойчуках, були усі світлини, хоча люди мешкали в селі, але світлини собі зробили свого часу; на них: Іван і Оріся, сини їхні: Микола, Федір. Батьки баби Журкевички: Степан, Марта, їхні діти: Михайло, Анастасія. Після донька Федора і Насті, Марія, тобто мама Вітора і Олесі.

Далі вже була сторінка так званих «сімдесятників»: Віктор, Олеся, Руслан, (покійний брат Лізи який помер маленьким), сама Єлизавета, а після них вже діти Віктора і Єлизавети: Тамара, Руслан, Ізабелла, а поруч їхні половини: Юліан, Аліна, Вадим. Вже на передостанній сторінці, були малі наслідники в родині, тобто дітки Тамари: Арчик і Джесі.

Алісі дуже подобався альбом, Ліза сказала що коли мала Джесіка підросте, тоді замінить світлину на іншу. Також Аліса побачила що в стороні де були Руслан і Аліна, а також Белла і Вадим, були вільні ячейки, вона подумала що мабуть Левчуки чекають коли Аліна, а також Белла, народить в родину, щоб дерево було справді розлоге.

Ліза пояснила що в другому альбомі, зробить так, щоб були світлини сватів, також гілка Ріти, яка була найблищою до Лізи, тому що в один не змогли усі помітитись, скільки усіх було.

Тим часом, коли жінки розглядали альбом, Володя разом з Віктором пішли собі в зал, і там двоє сіли один проти одного на двіан, покладали напитки поруч і вели розмову.

- Як там у вас на ремонтних роботах, набрали людей нових що приїхали з України? – Запитав Вітя.

- Взяли лиш Пашку, друга мого. Були такі що просились, але Анатолій Натанович не хоче більше людей брати. Є морока з ними: не мають транспорту, а так возити кожного не зможеш, затори всюди, це ж Бруклін, а не десь в степу працюємо.

- А до сватів ваших Лемурів, приїхав якийсь дятько також, він вже напевно не може працювати.

- В'ячеслав бере його там яхту позамітати, а до нас не просився.

- Тут швагрового брата син, такий Валерій, він має бізнес по кущах, оранжереях таких на будинках високих, вазони різні, одним словом: зелень і краса. До нього почались проситись, він набрав, але має проблеми. Люди не розуміють, а може не хочуть розуміти, якісь вони зовсім іншими якими ми колись були.

- Воно правда Вітя; ми жили в другу епоху і відповідно наші привички були не такими.

- Я розумію Валерія перкасно, тому що сам маю бізнес. Він розповідає: дав одному садити, той сидить по своєму, доказує що так в Польщі не роблять як тут, і коли б побачили - тоді засміють. Почав вимоги ставити, і постійно наголошує що він біженець і йому усі винні і зобов'язані допомагати. Валерій пояснює і відказує, що йому не цікаво як хто де робить, тут портібно так робити як він показав, і нікому нічого не винен ні він, а тим більше Америка, тому, хто сюди приїхав. Коли щось допомагають, тоді потрібно бути вдячному, а не вимагати немов свого допевняєшся.

- Правильно сказав.

- А ще якийсь там є працівник в нього, що російською розмовляє, але вже давно з ним працює. Цей що приїхав, почав Валерію доводити, щоб той його заставив змінити мову, а коли ні. Тоді він не буде відповідати на запитання взагалі. Сказав що він патріот і поводить відповідно де б не був і з ким б не працював. Тоді Валерій йому вже таки висказав: коли б ти був патріот, тоді б не втікав з своєї держави через ромунську границю, і не давав б вязтку тим, хто тебе перевели лісами до границі. Мовляв коли ти вже тут, тоді немає що показувати свій патріотизм. А той попер на Валерія різними словами, - Віктор махнув рукою.

- І роби добро людям.

- Так дивлюсь що час на місці не стоїть: ми старіємо і покоління міняється в корені з своїми поглядами, бажаннями і планами на майбутнє...

- Як в тій пісні про родину співається; «В дітях ми себе лишаєм, себе продовжуєм в житті», і коли діти живуть добре поміж собою, тоді батькам потіха на старості літ.

- Життя воно не проста справа, але коли побрались молоді покохавши одне одного, тоді в них є стержень такий, який порою може гнутись в одну чи в другу сторону, але не ламається, тоді є за що триматись все ж таки і різні переживання, негаразди, двом протити таке лакше як самій людині.

- Воно правда. Дивлюсь на свого друга Пашку, і бачу як йому самому важко... – Володька зітхнув і похитав головою...

Коли Білики вже стали збиратись додому, Ліза повідомила їм, що в неділю в них буде родинне свято, в їхній церкві будуть звершати молитву над онучкою Джесікою, як це в них заведено по обряду. Коли Володя поцікавився чи це відбувається коли батьки домовляються, чи є якийсь певний період, Ліза пояснила що коли народжується дівчинка, тоді після дев'ять тижнів, проводиться така молитва, а коли хлопчик, тоді через п'ять тижнів, тому що так згідно єврейського закону. Ліза просила, щоб Білики також були присутніми, а ще сказала що приїдуть її батьки з Вермонту, і будуть Маковські на тому святі.

Володя тут же погодився, йому стало цікаво як тут хрестять дітей, тим більше що Білики вже були в тій церкві, коли брали шлюб Вадим з Беллою, а Аліса вже давно збиралась відвідати якусь церкву, тому що рахувала такий стиль життя якого вони ведуть, (не відвідуючи жодні церкви), не нормальний. Також була нагода особисто привітати Тамару і Юліка, побачити Маковських і усіх Арланів, яким Білики були вдячними за те що щедро обдарувалаи Вадима і Беллу на весіллі. Володя з Алісою пообіцяли бути на родинному святі, тим більше що Аліса хотіла побачити маленьку Джесіку не на світлинці лишень, а живою, яку до тепер ще не бачила.

Третього серпня, того ж 2022 року, в Руслана і Аліні народився син. Батьки назвали хлопчика Річард. Белла зразу стала жартувати, мовляв тому що прізвище Левчук, тоді тепер племінника буде звати «Річард львине серце». В Маковських радості було просто без меж; вони чекали цього дня більше п'яти років. Навіть сама Аліна вже призналась, що коли б знала якими тато з мамою будуть щасливими, тоді була б народила для них скоріше. А у Віктора та Лізи, вже появився третій онук в родині.

З нагоди такої радісної події, Маковські запросили до себе на каву Біликів, також сказала Анка, що буде Іван, брат Сашка з дружиною, якого вже доволі знав Володя. Левчуків нажалі не буде, так як вони поїдуть в такий день до батьків у Вермонт.

Білики погодилися, але запитали, чи можна їм взяти з собою давного друга Павла Вівчара, так як він тут ще нічого не бачив крім роботи, і Маковські звичайно що не були проти.

Коли гості приїхали в суботу після обіду, Володя з Алісою, а також разом з ними Павло, побачили позашляховик Мазераті, і було зрозуміло що Лемури також є тут.

Білики, приїхавши привітати Маковських з нагоди народження онука, також привезли з собою «Київський» торт, а Лемури не домовившись з сватами, купили торт «Наполеон», але жінки посміялись і вирішили що мужчини люблять колодке і проблеми в тому жодної немає. Привітавшись, мужчини зразу всілись заді хати за стіл, якого Сашко поклав на дворі, бачивши що погода просто чудова, а жінки пішли щоб допомогти винести що приготовлено до столу.

Першою темою за столом, почалась розмова про новонародженого. А так як недавно Жанна народила також, Мері як медик, почала тему про обрізання хлопчиків, які народжуються в Америці.

- А воно обов'язково так? – Запитав Пашка Вівчар.

- Ні, але багато так роблять. Лікарі батьків питають, вірніше заповнюєш там в анкеті коли перед родами дають, - пояснила Мері.

- А наші так роблять усі емігранти? – Хотів знати Пашка.

- Я лиш знаю що Олеся не хотіла, сестра Віктора. В неї два сина також, а з інших не знаю. Мене питала Жанка, що я думаю про таке, - стала пояснювати Мері, - я донесла свою думку, я їй сказала: ви батьки і вирішуйте, хоча коли глянути з медичної сторони, для мужчин зручніше так як багато тут роблять.

- Тобто так сказати: розчехлити зброю, - пожартував Пашка.

Усі почали сміятись, особливо жінки.

- Наша Аліна також вже пішла в родину таку, що там так прийнято, і вже не може відрізнятись наш маленький від їхніх мужчин, - пояснив Сашко, - хоча нас не питали, але ми думаємо що коли виросте наш онук, гніватись не буде за таке. Я коли був в армії в Калінграді, там був один мусульманин, хлопці ходили усі в баню разом і він відрізнявся від нас, а тут тепер хіба було б навпаки.

- Давайте другу тему, - запропонував Іван, який чомусь відчував себе не дуже зручно, слухаючи про такі речі, в товаристві разом з жінками.

Анка, тут же підняла тему про Івано-Франківськ, тому що присутні хто навіть не мешкав там, були споріднені з таким містом. Наприклад, В'ячеслав хоча не був мешканцем цього міста, все одно два роки служив там в армії, і служба в нього була такою, що опісля не хотів повертатись додому, тому що не відпускало його кохання, яке було до Машки Альбінової. Так само Володька Білик який знав кілька вулиць в Івано-Франківську, знав також вокзал і дамбу над Бистрицею, з якої було видно вікна і балкон, на якому часто стояла його кохана. Павло вже також побував там, і його роль була не маловажною свого часу. Одна лиш Наталя, дружина Івана Маковського, не була там ніколи, тому їй приходилось слухати спогади і уявляти собі як все там відбувалось на переломі вісімдесятих та дев'яностих років, і це не був просто перелом, в той час ламалась ціла епоха; ціла сестема соціалізму.

Коли Аліса призналась що пропонувала батькам приїхати сюди щоб хоча погляднути на Бруклін, так як в них в даний час є нагода, Іван став розпитувати про сім'ю Азарянів. Коли довідався що в Алісі було троє братів старших, він пригадав дваний випадок коли працюючи на «швидкій», їх викликали на дорогу тому що відбулась аварія, і тоді він бачив як померла дівчина з Іраку, в якій також були старші брати...

Опісля присутні стали розпитувати Алісу про землетрус у Вірменії, хоча воно було давно, але усі хто тут був, пам'ятали, так як про таку трагедію передавали по телебачення в Союзі. Аліса була тоді в центрі подій, так як саме місто Спітак, потерпіло найбільше, де шкала Ріхтера, показала 10 балів.

- А ти не бачила тоді там Горбачова? – Запитав Іван Маковський.

- Він зі Штатів зразу в Ленінакан прилетів, але кому там було до нього. Навіть охорону йому не надали місцеві органи. Його дружина, Раїса Максимівна, плакала дуже коли все оглянула. А я пам'ятаю коли несли одного чоловіка, і мені хтось долонею закрив очі щоб я не бачила, а потому сказали що голова в нього була відірвана. А так покалічених людей скільки було, мертвих також. А навколо так бурдно, сніг, дощ, і все перемішано з брудом і цементом. Мій брат Арсеній, також допомагав; він сам витягнув може вісім осіб, навіть один хлопець був написав йому листа вже в Івано-Франківськ. Я також воду носила яку привезли були, не одна я: багато дітей допомаги, хто як міг допомогти.

- Я так само за роки праці на «швидкій», надивився на роботі різного; викликають інколи на дорогу і вже знаєш що там аварія жахлива, - зітхнув Іван Маковський.

- А давайте щось веселіше будемо, - Аліса глянула на присутніх навколо столу, а так на господарів дому, - все ж таки ми тут задля того, що онук народився у вас; нове життя почалось.

Побачивши що тут є нагода покласти Володю Білика в таке становище в якому хотіла його побачити в даний час Мері, вона перед усіма запитала:

- Я хотіла свата, Володимира Миколайовича щось просити.

- Ого, як офіційно, - не втримав Пашка, щоб не висказати своє здивування.

- Але хоча ми добре живемо, хоча в нас гаразд в родині, хоча ми тут одного торга ласуємо, лиш я не впевненою дорогою присутні, що мене послухається наш Володимир Миколайович.

- А що такого? – Володя не міг додуматись про що піде розмова.

- Так як домовимось? – Мері дивилась на Володьку.

- Не знаю про що?

- Я хочу просити, щоб ти відпустив на один тиждень лишень, свою половину з дому.

- Куди відпустив? – Володька оглянув усіх присутніх.

- Один тиждень, тому що я також більше вихідних не зможу взяти в лікарні.

- Мері, ти вже скажеш нарешті? – Володя зрозумів, що вже є якоесь домовленість поміж жінками.

- В Італію. Я хочу поїхати в Італію, але не сама.

- А В'ячеслав чому з тобою не їде? – Володя глянув на свата.

- Не може, в нього робота; зараз літо і сезон човнів. Повинен яхту велику зробити одному власнику гольф-клуба. Дорога яхта, але має пробоїну і хто будь не візьметься щоб ідеально полатати.

- Навіть не знаю...

- А мене чому ніхто не питає? - Промовила Аліса і поправила окуляри, яка насправді нічого не знала.

- Про тебе апріоріті вирішено, - Мері махнула рукою, - тут львівського лева такого кам'яного потрібно з місця зрушити. А я думаю що він любить свою дружину і не проти щоб вона відпочила від Брукліна, походила по Римі та Флоренції.

- Мері, - промовила Аліса, - ти вже берешся шантажувати.

- Так що домовились Володимире Миколайовичу? - Не відступалась Мері.

- В'ячеславе, - звернувся Володя до свата, - ти відпускаєш свою, не проти?

- Я б не відпустив саму, але з ними теща поїде і Валентин Ярославич, наш романтик музикальний. А Мері мені плаче, що мама буде водитись з тим дружком давнім, а вона сама буде тоді, тому захотіла когось до компанії. Наташка не може, тому що вчиться, Жанка Джаніка пильнує, тоді з ким їхати?

- Так почекайте: а як можуть виїхати зі Штатів, Наталя Романівна і її друг, а потому хіба вони зможуть повернутись сюди? Чи вони вже в Україну зразу поїдуть? – Поцікавився Саша Маковський.

- В них візи на десять років, ще давно хотіли приїхати, аж тепер коли війна почалась нарешті вибрались, - пояснила Мері, - тоді щось не виходило їм їхати, чи паспоти міняли як це в Україну роблять кожних кілька років, а так ми вже до них були стали збиратись в гості

- О, тоді можна відпустити, - здався нарешті перед гостями Володя.

- Ой, я там до Галі заїду, до подруги, - зраділа Аліса.

- Тоді вже мене беріть, якщо до Галі, - пожартував Пашка.

Усі почали сім'ятись.

- А коли ви плануєте? – Запитав Володя.

- Ще не скоро, щоб спека там впала, десь в жовтні; на початку жовтня. – Поснила Мері.

- Тоді ще є час, - Володька взявся далі їсти торта.

- Але ми домовились тут перед свідками, щоб потому не було так немов нічого не знаємо, які поїздки і таке інше, - допевнялась Мері.

- Що ж свате, - розвів руки В'ячеслав, - Альбінова, тут нічого сказати.

- Окей, я не проти, але на один тиждень; не більше, - погодився Володька.

- Тоді по руках; коли львівський мужчина сказав, тоді виконає, - Мері справді протягнула руку Володі, щоб завірти домовленість перед присутніми за столом, а Володі вже було нікуди діватись і також подав їй руку.

На початку місяця вересня, батьки Аліси Ашот і Надія, прелетіли в Сполучені Штати. Вони використали нагоду немов біженці, будучи громадянами України. Азарани прилетіли з Тель-Авіва в Неварк, так було дешевше для них, хоча квитки купила батькам Аліса.

Батьки не планували щоб залишатись тут жити, але так як Аліса настояла щоб вони хоча б побули тут і поглянули як вона живе, а також їхні онуки.

Батько Ашот, виглядав краще від того яким він був в Івано-Франківську, медицина в Ізраїлі, а найбільше клімат, пішов йому на користь. А Надія, мало змінилась на думку Аліси, але це можливо тому, що дочка бачила часто батьків по відео зв'язку і тому не бачила різниці в тому.

Аліса хотіла щоб батьки поїхали також у шатати Вермонт до Арланів, щоб там як двоє кавказців, постідикувались поміж собою. Також планувала відвезти батьків на Ніагарський водопад, на якому ще навіть самі не були, так як завжди відкладали таку поїздку. Але перш всього потрібно було відвідати Жанну у Ветертавні, а також Вадима, побачити своїх онуків і правнука Джаніка.

Через два дні, виник скандал в кав'ярні; Ашот не володіючи англійською, лиш мінімальним набором турецьких кількох речень і також вірменською мовами, почав спорити з турками які продавали каву. Спочатку ті на нього накинулись, але коли мама Надія прибігла і поклікала Алісу щоб та щось зарядила

в тому, Аліса побігла зупинити скандал. Турок старшого віку коли її побачив, зрозумів що вона донька Ашота і постійна клієнтка кав'ярні, нараз став таким добрим і почав вибачатись посилаючись на те, немов не зрозумів правильно, що цей сер з сивими вусами хоче, так як не може пояснити в чому суть справи. Аліса також вибачилась і вийшла з батьком з кав'ярні.

- Нет, ти смотри только, какой большой город, а тебя сюда нарочно пхнули жить!

- Папа, никто меня сюда не пхнул, мне здесь удобно. А в драку не надо лезть?

- Ты меня сюда позвала на этих смотреть?!

- Да не надо тебе на никого смотреть, на меня смотри; ко мне ведь приехал.

- А они может тебя знают, почему так сразу присел?

- Да знают, мы у них кофе иногда.

- Что?! Ты к ним ходит кофе пить?! Да за такое, тебя пороть надо! Это какой позор! Тюрк'єрі апуш єн!

- Папа, не надо меня пороть, ты со мной никогда так не поступал, тем более теперь не надо.

- Вот за такое, ещё как надо! Ты была когда-то ласковой девочкой, слушалась, в детстве играла с армянами, а теперь турки у тебя друзья?

- Ну если надо, так у меня есть свой мужчина для подобного дела, - пожартувала Аліса, - а ты просто успокойся, ну пожалуйста папа. Я так ждала тебя здесь, ждала так мого лет, ну зачем ты так?

Аліса знала що батько хоча спалахує раптово, але йому переходить швидко, просто потрібно потерпіти одну хвилину. Вона пригадала як колись покійна бабуся Марія, в Івано-Франківську, коли зять, тоді будиши молодим щось спалахував і ставав кричати на усіх, вона не спорила з ним, а сама про себе повторяла немов на жарт, щоб той не почув: «так, так, попусти, попусти маляріє». З часом хлопці взяли собі такий вислів і вже жартували один до одного так постійно. А тепер пригадавши як було колись, Аліса тримала себе в руках щоб не розсміятись і не розілити батька, тому що вона жаліла його, боялась щоб зараз йому не піднявся «цукор» в крові.

Зайшовши в квартиру, Аліса відпровадила батька в кімнату, сама пройшла до мами:

- Для чого тато вліз в сварку з ними? – Аліса стала розмовляти шепотом.

- Не знаєш тата? – Надія ровела руками.

- Добре що хто поліцію не визвав.

- Ти там піди вибачся перед людьми, - тихо промовила мама щоб батько не почув, - але так щоб не знав ніхто. В нього алергія на турків з дитинства.

- Я владнаю, може татові якесь лікарство, він перенервувався там.

- Ой горе моє з тими вірменами і турками, - зітхнула мама і пішла до Ашота в кімнату.

Аліса подумала сама про себе: поїдеш тепер в Італію, залиши тут тата без догляду, він ще десь підпалить туркам кафе їхне.

Наступного дня, прямо на робочому об'єкті, Аліса випадково зуструнілась з Володею, своїм чоловіком. Він поїхав вдосвіта коли ще було мало транспорту, а дружина ще спала. А тепер привіз дерев'янні бруски, а вона робітникам гроші за роботу.

- Джанік, можна тебе на хвилину? – Аліса покלקа стакан з кавою на фанери які стояли складені поруч.

- Я спішу, може вдома.

- Ні, давай тут. Дивись яка в нас проблема: Мері хоче щоб я в Італію з нею їхала за два тижні, а як з батьком бути? Я їй сказала, а Мері все вирішує дуже швидко, і вже домовилась з Лізою, щоб на тиждень часу, батьки поїхали до Арланів у Вермонт.

- Тоді нехай ідуть. Якщо треба я відвезу, або Вадим поїде з ними.

- Джанік, мені треба знати як Аркадій Ілліч і мій Ашот Баграмович дивляться на ті чи інші речі на Кавказі. Не можливо щоб вони не зачепили питання Нагірного Карабаху, війни в Абхазії, війни з азербайджанцями, Осетинського питання, їхніх: Аланії, Аджарії, Адигеї і так далі. Якщо мій тато не стерпить, щоб тоді буде?

- Аркадій Ілліч також напевно не з «сплячих вулканів».

- Почнуть там і що тоді? Як тоді Лізі пояснити?

- Ліза розуміє такі речі, вона також їхню кров має в тілі. Це Сашові чи Івану Маковським, пришлось би нам пояснювати, а кавказці в курсі справи таких дискусій.

- Я з тобою тут, тому що вдома не буду перед батьками.

- Слухай Аліса: ми так ніби зводимо двох призедентів країні.

Аліса полала руку чоловікові на рамено і підійшла в притул. Володя не зрозумів що вона хоче тим сказати, здивовано дав крок назад, дружина тут же пояснила:

- Небойша дивиться, ще подумає що ти не вдома ночуєш і тому я тут якийсь конфлікт вирішуюю на роботі.

- А, зараз ці сумніви розвію. – Володька схопив раптову рукою дуржину заді за талію і почав цілувати.

- Джанік, - Аліса насилу звільнилась від нього, - да что с тобой, люди что ведь подумают?

- Головне щоб окуляри не зламав, а ти що з переляку російською почала вже?

- Та ну тебе; хуліган ти львівський, - Аліса розсміялась сама з себе і засоромилась, оглядачись навколо.

- Ні Аліса: в Італію ти поїдеш. Що Мері подумає про мене? Вона не повірить що ти не можеш, а тоді обвинуватить мене, а про тебе подумає немов ти мене захищаєш. З Азарянами твоїм лекше впоратись як потому реставрувати свою репутацію перед Лемурами і Маковськими. Я ж львівський, як подав руку, тоді відповідаю за слова, тим більше перед дамою.

- Похвально коли так.

- Так Аліска, саме так...

- Тоді з Лізою потрібно перемовитись про політичні погляди її батька, щоб належним образом, підготовити візит вірмена до абхазця, - посміхнулась Аліса.

- Галя вже знає що ти будеш в Італії?

- Знає.

- Мені подарунок якийсь купи там.

- Що тобі подобається, якщо не сюрприз повинен бути?

- Може щось зі срібла, якась шутчка для мужчини, так що пам'ятка була як колись про мого жука в тебе залишились спогади і самий жук.

- Окей, знайду для тебе щось срібне, щоб було з самої Італії. Ти ж мені браслета якого був привіз і перстень; скільки в мене радості тоді було.

- Добре що я не ображав тебе в житті; ти так все пам'ятаєш.

- Ти також бачу коли пообіцяв мене відпустити, пам'ятаєш, - взаємно похвалила Аліса чоловіка.

- Тоді скажеш Мері, що все без змін відносно поїздки.

- Похвалю тебе, який ти мужчина і держиш слово перед дамами. - Аліса надпила каву, і поцілувала чоловіка в губи, а він відчув привкус кави на її губах.

З поїздкою в Італію, співпало три фактори: у Флоренції проживала давня подруга Наталі Романівної, яка колись разом з нею навчалась і Медичному інституті, також Мері з дитинства обожнювала цю країну, а для Аліси була нагода провідати Галю, також подругу, однокласницю, з якою навчалась колись у Львові.

Звичайно що Наталя Романівна могла поїхати з Валентином Ярославичем з України у Флоренцію, це ж ближче набагато, але Мері розуміла що кошти їм не дозволяли реалізувати свою мрію. А так як колись племінник викрав був гроші у свого дядька, того ж самого Валентина Ярославича і за ці гроші Мері виїхала в Штати, вона немов хотіла віддати ось такою поїздкою і оплати як за маму, тим більше за давнього друга їхньої сім'ї, який постійно виручав їх продуктами і усім необхідним ще за часів Радянського Союзу.

Аліса також захотіла розв'язтись, навіть не так вона, як Володя собі постановив мету. Він приглянувшись на Левчуків, як вони живуть з сватами Маковськими, також взяв такий невидимий курс на те, щоб в злагоді жити з одними сватами і другими. Так що враховуючи інтереси Мері, як свахи і ще сестри, він сам наштовхував дружину на таку поїздку.

Квитки були куплені на сімнадцяте жовтня, Мері знайшла щоб було не дорого. Програма маршрутів була такою: побудуть у Флоренції кілька днів, а опісля поїдуть в Рим. Вже з Риму, двадцять п'ятого числа, вилетять в Штати, тому що довше Мері не могла звільнитись з роботи. Хоча Мері хотіла побувати у Венеції, але не цього разу, хіба що колись іншим разом.

Галя, подруга Аліси, повинна була приїхати в Рим, в готель в якому зупиниться гості, так як вона працювала і проживала в Остії, недалеко самого Риму.

В понеділок, Аліса перед обідом виїхала з Володею в аеропорт імені Кеннеді. Дорогою Володя пожартував до дружину:

- Там вже Сова на Колізей полетить і сяде, також ще не якусь колону старинну. Саме і Італії багато таких споруд, що Сові підходить; вже політає собі вдосталь.

- Бачу ти тепер жартуєш, але побачу за два дні що буде коли сам залишишся.
- Я знаю що Сова повертається до того, хто її любить, тому що вона розумна птаха.
- Пашку тут не розпусти без мене, щоб пити не став.
- Скажу щоб італійські канолі їм цілий тиждень, тим самим такою акцією, підтримував мандрівку твоєю по Італії і нехай думає про Галю.
- Дивись сам щоб не ходив голодним, щоб не похував допоки твоя Сова повернеться.
- Нічого, я в невістки буду харчуватись тепер, разом з Пашкою.
- Джанік, ти просто мій супер Джан, - Аліса була веселою і раділа поїздкою немов дитина.
- А ти дивись щоб там не ходила з тією Мері десь по спа салонах, і по барах; я ж тобі вірю.
- Не переживай ти вже так: ніхто мені там масаж на спинку не зробить так як ти це умієш.
- Я лиш на спинку умію?
- А щоб ти сказав, коли б я собі зробила якусь татуровку на тілі, так як Мері має?
- Залежно яку. Якщо б ти написала «Джанік», але сама написала, тоді може бути.
- Можеш не продовжувати; все зрозуміло з тобою.
- Ой Аліска, не дарма Пашка мені після тієї вечоринки в Маковських сказав: але бабів усі собі вибрали ви свого часу; одна краща другої.
- Бачиш які Франківчанки красиві бувають?
- Анка наша, львів'янка.
- Все одно там жила.

Тут надійшло повідомлення; Мері питала чи вже вони виїхали, так як сама вже знаходилась в аеропорті. Назабаром і підїхали Білики, Володька попросився з дружиною, побажав туристам гарно провести час, а сам повернувся в Бруклін на роботу.

Перед вечером літак авіакомпанії Alitalia, піднявся і взяв курс на Італію. Мері сиділа поруч Аліси, через короткий час почалась розмова:

- А як батьки твої? – Запитала Мері Алісу.
- Позавчора в суботу, Вадим відвіз їх у Вермонт. Їхали з Беллою туди і моїх взяли. Я мамі дала гроші на продукти, і ще сказала щоб татові не давала, а сама купляти ходила, тому що зараз Аркадій Ілліч скаже: Да ладно, у нас есть деньги. А мій тато заховає гроші і так буде, а мені як перед людьми буде після такого?
- Аліса, я дуже тобі вдячна що ти погодилась зі мною поїхати. Люди, до яких ми їдемо, вони однолітці мами і там в них будуть розмови як про не здоров'я, тоді про спогади минулого. А я хочу поглянути всюди там, побути. Знаєш, буває в мене інколи, немов я повертаюсь в дитинство: ось так чогось хочеться як колись в десять років. А Валентин Ярославич, наш давній друг і соратник, він підтримує такі речі, щоб вповні реалізувати мірню дитинства.
- А чому твій В'ячеслав не поїхав все ж таки?
- Він не любить мандрувати. Говорить мені: знайди «Орел і решка», і подивись на відео про Італію, і для чого себе мучити скільки. А я люблю щоб реалізувати свою мрію...
- Це звучить романтично.
- Колись, коли я вперше поїхала туди в гори, на Закарпаття, ми пішли і там була така стара колиба під лісом. В ній було сіно і я собі уявила що ми двоє там кохаємось по-дорослому. Само собою, що тоді мій ще був солдатом, не ризикнув на таку справу, але все ж таки коли ми туди в гості поїхали вже з Америки першим разом, я вечером поклала дітей спати, а його потягнула туди, - Мері оглянулася і посміхнулася.
- Надіюсь, що вже так як кажуть відірвались, як лишень можна; колиба скрипіла мабуть? – Аліса жартуючи штовхнула лівим плечем Мері, так як вони сиділи поруч.
- Ой було, було: і колиба скрипіла, і мрія виповнилась.
- Ви не одинокі в такому; знаю що є такі люди, що їм подобається проводити час десь так як ти ви тоді.
- Аліса сама про себе подумала: тоді, коли малий Костик боявся що не таких грибів з'їв, а мама з татом реалізували свою мрію давно. Ох, вже ті Лемури...
- А знаєш Аліса, я коли ще жила квартиранткою в такої Інесси з Нальчика, як я тоді її звала місіс Айнесс, питала її чому американці зображують на пейзажних картинах старі барни такі фермерські, доволі часто. Вона мені пояснила, що з тим в багатьох людей, пов'язані спогади про кохання, коли бувало що приїжджали родини чи друзі в гості одні до других, а проходили такі зустрічі вдень звичайно. Траплялось інколи так, що діти їхні закохувались і немов вийшовши прогулялись на природі, ховались від батьків, і саме в таких барнах, вперше торкались одне одного, перші поцілунки і все таке. Місіс Айнесс, багато читала про англійську культуру, про їхні порядки, вона мені сказала, що колись бувало так в Англії, що доволі часто влюблялись двоюрідні кузени і своїх кузенки, і звичайно, що в них не було

перспективи одружитись. Люди багаті коли не жили в містах, а десь так що мали свої землі, угіддя, змушені були шукати пару своїм дітям таких як самі по статусу.

- Коли б люди ставили чисту любов не перше місце, не було б скільки на світі того всього, що породжує проблеми опісля такі, що годі з того вийти, - зітхнула Аліса.

Якийсь час обидві мовчали, відчували втому, але коли вже поїли, Мері почала про одяг.

- А в тебе чемодан такий великий, чого там набрала з собою всього скільки?

- Щоб там переодіватись було. Зараз не літо, потрібно тепліше одягатись, особливо мені. Знаєш як мій Джанік мені про те нагадує; боїться як за малу дитину.

- А який йому стиль подобається з одягу?

- Так не знаю щоб якийсь особливий, правда любить коли я в чорному одіта, - призналась Аліса.

- Якийсь секрет в цьому може?

- Сказав що йому еротичною виглядаю.

- А мого розпалює мій погляд, коли я дивлюсь знизу вгору, - Мері нахилила справді голову і поводи́ла кумедно очами перед Алісою.

- Все з вами ясно, - Аліса посміхнулась, - можеш не продовжувати.

- Для тонуса необхідно, як медик тобі признаюсь.

- Давно знаємо, не в першому класі, - відповіла Мері і поправила свої окуляри.

Обидві глянули одна на другу і почали сміятись, немов підліткові подружки з одного класу. Буває інколи так, що дорослі люди немов повертаються в дитинство чи юні літа, і тоді забувається що вони вже в іншому часі насправді...

Пройшло три дні після того як Аліса полетіла в Італію. Ранком на роботі, Володя заїхав на один з об'єктів. Він покликав Павла Вівчара, дав йому стакан з кавою.

- Пашка, ходи щось покажу, - Володя взяв телефон і знайшов якусь знімку.

- Галя? – Здивовано глянув Павло на жінку і осінньому плащі.

- Вона сама. Зустрінулась Аліса з нею.

- Що казати: пані така як італійка натуральна.

- Скоро буде американська пані.

- Як буде?

- Сюди їде. Зараз українцям є нагода перебратись в Штати без проблеми. Аліса з нею там мала бесіду що до переїзду до нас. Жалілась Галя що з роботою важко там; наїхало молодих дівок з України зараз, навіть вони не можуть знайти роботу. А вчора Аліса мала розмову з Лізою, вона сказала що Олеся, може взяти Галю в свою пекарню, їй не зайві в даний час ще одні руки там.

- Та сама жінка що в неї син щось крутить з малою В'ячеслава?

- Вона. Жалілась до Лізи, що їй не пощастило і з двох невісток не будуть їй допомагати в бізнесі хлібному: старшого сина жінка вивчилась на медика і тепер Наташка так само на медика пішла. Немов обидві зговорились невістки.

- А що Аліса зараз там коли Галі десь близько? – Хотів далі провадити бесіду про Галю, Вівчар.

- В них там програма маршруту змінилась; спочатку повинні були їхали у Флоренцію, і поїхали, але не усі. В аеропорт приїхала Галя і забрала Алісу до себе. А завтра Мері в Рим приїде і усі троє, вже там погуляють, подивляться на місто. Так що такі справи Пашка.

- Слухай Вовка, я не можу повірити що я був першим в такої пані, яка вона зараз; сам собі не вірю.

- Питала про тебе.

- Не бреші Вовка! – Павло як пив каву, тут ще зробив великі очі на товариша.

- Не брешу: сказала Аліса вчора, що Галя питала про тебе, вона ж знала що ти тут коло нас.

- Вона як мене увидить, перестаршиться як мій дід колись тебе, коли Волгою був приїхав перший раз.

- Є баби, що їм подобаються страшенькі, також мужики є такі що шукають страшних баб. Так що тут як вийде вже. Знаєш Пашка, це молодичка живе так як повинно бути, а вже жінки після сорока літ, вони вже люблять щось не ординарне, так що шанс в тебе є як такий.

- Щось типу мріє як іде в лісі посеред ночі і тут розбійник напав, вона перелякалась, а опісля виявилось що їй пощастило в тому лісі.

- Лиш щоб так не «парив» її як той на тій Калинці в тих Гайках, що нам в Ходорові якийсь сплітав колись.

- А давай про Галю розміркуємо: колись може ще б хотіла романтики навіть в лісі, але тепер на фіг я їй здався? Я їй так треба, як рибі парасоля.

- Пашка, в наш час, і рибі парасоля не помиха, і птаха парашута може надіти...

- Ще скажи, що гриб також може побігти лісом на одній нозі.

- Ти казав тоді в Маковських, щоб тебе взяли в Італію до Галі, а тепер Галя приїде до тебе з Італії.

- Головне щоб таки приїхала, а тут вже якось буде.

- Головне щоб ти не пив, а там щоб невістка наша, скажу, щоб Белла тебе пончиками підгодувала, як колись моя теща, того Івасика-Пацюка в Галичі цукерками шоколадними.

- Ой Вовка, вип'єш тут з вами, хіба що соку якого, або так як було в тих Маковських ваших.

- А що тобі там не подобалось?

- Все б нічого, лиш налила та Анка якогось кампоту, а каже ніби наливочка своя. Я то пустив в черево, а кампот кампотом.

- Пашка, - Володя взяв товариша за плече, - забувай свій самогон тут, тому що ти попав в таке товариство і тому коли наливають кампот, ти випив і подякував.

- Вовка, але так дивлюсь і думаю: ти мене не забув, а Аліса твоя також подругу виручає... Добрі ви таки люди; на мене, на ткого доходягу, увагу звернули, - на очах в Павла показали сльози.

- Діти вже намістились, батьки наші забезпечені, тепер лиш про друзів подбати самий час. А дивись Мері також Оленку взяла, так само пам'ятає подругу, так що не ми одні такі зараз. Хоча ти мені пригадав як колись мені в першому листі написала була моя Аліска; написала так: это так благородно помнить старых знакомых, это так приятно, просто замечательно.

- Пам'ятаю Вовка як нині: ти приїхав Волгою, а діди втік до пивниці був. Тоді ти мені і читав того листа.

- Точно Пашка, було так...

- А знаєш, я вже б там може і загнувся б був, а тут, ще може щось з мене буде.

- А я про що? Пий кампот на здоров'я Пашка!

- Якщо з пончиками, тоді можна. – Повло повеселішав і витер очі.

- О, я вже тепер маю надію на тебе.

- Ти про що Вовка?

- Приїде Галя і побачить свою «першу любов».

- А де її мужик? Вона розведена чи як?

- Спився і помер. Так що другого такого самого їй не треба вже. Син десь в Швеції здається, вже також більший, сам собі раду дає.

- Думаєш мене треба їй?

- Вона зробить людину з тебе Паша, що ми не доробили тут, вона вдосконалить.

- Ну і діла пішли Вовка, - Павло почухався в голову.

- Постижись також нормально, - з нагоди підкинув Володя другові.

- Зайду там коло квіткового магазину є перукарня дешевша.

- Правильно думаєш: квітковий магазин також тобі пригодиться скоро.

- Вовка, ти тут пригадав про той Ходорів, як ти був з дівками нашими до шпиталю приїхав за мною, які вони тоді молоді були. А тепер буває як погода міняється хоче, відчуваю свою лопатку потерпілу.

- Нічого Пашка: пережили коронавірус, тепер буде може в нас краще і в тебе також.

- Мені вже нема чого грішити; добре мені коло вас і навіть дуже добре, - признався Вівчар.

- А наші Азаряни не так відзиваються, тесь з тещею сказали що тут їжа не така смачною як в Ізраїлі. Може там кошерну вони їдять, а ми вже привикли тут.

- Ціле життя шоколадні цукерки їсти, тут все зрозуміло Вовка. Я не раз так сяду за стіл і думаю: хоча б один раз мій дід небіщик був би так поїв чогось доброго, а він все життя перебивався на чому будь. Та в твого швагра в Дублянах, пес карше їв як мій старий.

- Бідовий хлоп був твій дід...

- Тому що треба було йому триматись одної жінки, а не лазити як він лазив. Нічого добро собі такий не придбає. Ось твої батьки, чи Аліси батьки, разом прожили як люди і двоє старих тепер доживають. Вже як помре хтось, тоді друга справа. Твоя баба Ліда сама жила, бо дід вмер був.

- Я так пам'ятаю його. Один момент добре запам'ятав: він їхав лісовозом і я малий з ним їхав, так як зараз перед очима мені така дорога в лісі і його машина така здорова: Зіл, сто п'ядесят сьомий. Дід

мені говорить тоді: дивись як мене машина слухає: хочу стану, хочу їду, дивсь зараз в калабаню заїду. Так взяв рулем повернув і моя сторона в якийсь ривчак, я перелякався. Так дивлюсь капот хилиться вправо вниз, а дід сміється і лиш газу підкинув. Я так відчув яка сила мотора, яка тяга, так капот вгору підноситься; нічого собі мій дід може - подумав я тоді.

- А тепер Вовка і ти вже дідом став.
- Нічого Пашка, ще «тріпанемо стариною» як кажуть. Дивись, щоб погладився рожею поки Галька тебе увидить, ти ж львівський мужчина, а не якийсь з тих Гайок, чи Калинки якої.
- Але ти так пам'ятаєш про все як було давно.
- Гриб для того має велику голову, - пожартував Володька.
- Вже соку хочу з пончиками, - посміхнувся Пашка до Вовки.
- Пішли десь посидимо разом, пообідаємо чогось, - запропонував Володя.
- З білими грибами може?
- Давай ходи, зараз на Брайтон Біч, а там з грибами як ти хочеш. Поїш за себе і за діда небіжчика свого.
- Я на роботі Вовка. Зараз мені висохне фарба і другий раз буду котити валком.
- Ходи, завтра покотиш, або після обіду, якщо не захочеш спати. Все погналі; я ставлю нині ресторан.
- Поки нема нашої Ашотівної в Брукліні? – Посміхнувся Пашка.
- Погналі, поки наша бізнес-леді по Італії розважається, а ми тут будемо як в добрі старі часи колись, на Краківському базарі у Львові.
- Давай Вовка, - Павло махнув рукою, - де наша не пропадала!

32

Наступного дня, коли вже була половина восьмої вечора, раптово почувся виклик на планшеті, Володя швидко схопився і пройшов на кухню; викликала його дружина.

- Так Аліска, - Володя вмикнув камеру.
- Джанік, як ти там? – Аліска виглядала веселою.
- Нічого, поволі. А ти чому не спиш; у вас ніч там?
- Не можу час перемінити. Як тобі день пройшов?
- Вчора відвозив Пашку в Литал Нек. Був там у Вадима.
- Як діти?
- Ой, слухай: Белла така молодичка, ще красивішою стала як була дівчиною. Хотіла нас до столу, але я поїв в Брукліні. Я такий радий за Вадіка нашого, він такий мужчина щасливий, геть чисто як я.
- Ой списибі Джанік, так мені вушка приласкав.
- А ти як там?
- Зараз ми у Флоренції, так гарно тут, дахи усі чеп'янні, червоні, як казка якась. Сюди коли попадаєш з нашого Брукліна, це те саме що з гаражу в оранжерею якусь. А яка їжа смачна; італійці уміють здивувати.
- Тоді добре що тобі подобається. А як Мері, що каже про Італію; яке перше враження?
- Мері зайшла до тих людей на кухню, - Аліска почала шепотом, - і мені сказала: я тут їсти не буду. Я їй відкажую: давай самі помиемо все, приберемо, люди вже не молоді. Вона мені: ти поглянь які в них тарілкі; ми ще в дитячий садок ходили, а їх вже користували.
- І що не їла там?
- В ресторан пішла і мене потягнула з собою; говорить мені: я лікар-кардіолог, а не якась заробітчанка з Бельців щоб їсти всячину, лиш щоб дешевше вийшло.
- Нічого собі, але правельно зробила. Для чого їхати і щось економити: як розваги, тоді гонорові.
- А я собі пригадала як нам Жанка розповідала коли вони були тоді в Мукачево, Мері також не хотіла там їсти; бачу вона така доволі капризна в такому.
- А гроші має, тоді для чого їй гвалтувати свій апетит.
- А ще ми бачили статую «Давид» тут, ту саму яку зробив сам Мікеланджело.
- Як тобі?
- Щось на тебе схожим його персонаж, - пожартувала Аліска.
- На мене? – Здивовано перепитав Володя. – Таким як я в Галичі був тоді?

- Ні, вже таким коли я в технікумі навчалась.
- А Мері бачила також?
- Ой, що сказала, - Аліса почала сміятись, - але то язик в неї, щось таке як в твоєї Тані.
- Про статую щось, чи про мене сказала?
- Ні, не про тебе. Приїду все розповім; не по телефоні.
- Як той Лемур не боїться її кудись від себе відпускати?
- А цим людям, що ми до них приїхали, якої вона вже їм «лапші» на вуха навішала; говорить що Костик працює в департаменті доріг, мости проектує, а Жанка наша адвокатом, а вона сама їздить в якісь відому клініку по кардіології в Огайо на конциліум лікарів, які вона поради дає там. Я так глянула на Наталю Романівну, та в стелю дивиться, а Валентин Ярославич хитає головою за Мері, немов все так є.
- Ти там трошки пригальмовуй її амбіції.
- Тут один дятько-сусід, має старе Феррарі, вже дав їй покататись. Взяла того Джовані в машину, дах знятий, вітер волоски дідові підняв як антени і погнали двоє. Мері в своєму репертуарі постійно.
- Ще розіб'є якомусь старому тарадайку і його загробить.
- Вона так на передачах шпарить, як Шумахер який. Машина з вісімдесятого року.
- Ти з нею не возись, нехай того старого італіяшку катає, ще колеса погубить та Машка Альбінова.
- Машина на двох: вона лишень з дідом. А він такий радий, Мері до нього нашою мовою, дід лиш очами кліпає і повторяє: Сеньйора Марія. Але вже не буде більше може: дав один раз і хватає з неї.
- Відпусти вас двох з дому. Я собі уявляю, що колись та Наталя Романівна пережила з нею. А Мері ще щось на свою Наташку жаліється? В самої дурості, хоча роздавай усім по Італії.
- Джанік, я тобі вздична що ти відпустив мене; ти такий класний в мене.
- Скучаю вже за тобою.
- Мені також тебе хочеться вже.
- А Галя точно приїде? Я вже Пашкові її пообіцяв.
- Приїде, може навіть разом з нами. А коли ні, тоді десь через два тижні опісля. Її тут нічого не держить, взяла зібрала свої речі і в літак.
- Яка вона там собою?
- Гарно виглядає, працювала не на сонці. А ще сказала що чоловіки хоче, як молодичка в двадцять літ.
- Навіть таке призналась?
- Щоб мені Галюня не призналась?
- Так почекай: у вас квитки вже на дату, а вона як зможе з вами?
- Буває що хтось повертає квиток; зараз українці їдуть в Штати більше з Польщі, а з Італії може бути місце, тим більше що зараз не літо і не свята католицькі.
- Тоді вийде так як співали: «Їхали козаки із Дону до дому», а я буду співати з Пашкою: Їхали кавказці, із Риму додому, підманули Галю, забрали з собою.
- А Галя над морем живе, сварила з мною чому я літом не приїхала, покупались були б в морі. А я їй сказала, що ти мене б не відпустив літом саму.
- А вона що?
- А Галя відповідає: добре робить; він ще тебе з технікума пильнував і правельно робив, а я болталась як колесо на фірі і тепер сама бачиш.
- Дійшло до неї аж тепер.
- Я а тобі подарунок купила; срібний, як обіцяла. – Аліса змінила тему.
- А що таке?
- Хотіла сюрприз зробити.
- Аліса, а коли я був купив, ти мене питала, я ж тобі признався тоді. Так що давай щоб було чесно.
- Браслет такий чоловічий. Так шикарно виготовлений, не те що ланцюжок, а якісь немов декоративні кусочки трубок, з такими вушками: одним словом дуже гарний. У самій Флоренції купила.
- Буду носити якщо так, - пообіцяв Володя.
- Джанік, я скоро прилечу, не скучай без мене любимий. Хотілось щоб в Неаполі побути, у Венеції, але часу мало для такого; може колись з тобою поїду.
- Буду чекати. Добре що ти хоча мені щось скажеш, а то Жанка взагалі до мене не дзвонить.
- Тоді все нормально напевно в них, тому якщо б проблема яка, тоді зразу до батьків; так з дітьми завжди.
- Але з Беллою в неї постійний контакт, і приїдуть на вихідні з Костиком до Вадима і Белли.
- Тоді дуже добре що вони разом. Як на роботі там?
- Нормально, завтра плитку везу хлопцям і вже почнуть підлогу в тому кафе.

- Завтра п'ятниця, не забудь усім заплатити.
- Не переживай: якщо навіть забуду, самі нагадають; особливо Воїслав.
- Тоді я піду поспати трошки; завтра в Рим ідемо.
- Щасливо вам, вважай на себе і пильнуй сама ту Мері з її машинами, щоб не ганяла там.
- Давай Джанік; цілую і приємних тобі снів.
- Пришли мені якусь казку, щоб я заснув добре, - прошептав Володя.
- Неодмінно.

Володя вимкнув планшет, встав, протягнув руки над головою. Він мимоходом порахував години в Італії, вийшло так, що там вже друга година ночі. Володя сам до себе промовив: точно Сова, моя Азарянка, ніч, а їй в голові чи я зарплату повезу завтра.

А через кілька хвилин, прийшов жарт на повідомлення, з нагоди того що говорив Володя про народну пісню; він прочитав як написала дружина: «Ой летіла Мері, із Риму додому, тай везла з собою, сову і ворону».

Мадрівники повернулись в Америку двадцять п'ятого жовтня. Галя Воронюк, також приїхала з ними, правда місце було лиш в бізнес-класі, тому квиток був для неї дорожчим. Але Аліса вже вирішила виручити давню подругу і додала їй більш як половину суми, щоб та все ж таки летіла разом з ними. В літаку пересадили Валентина Ярославича в бізнес-клас, щоб Галя сиділа поруч Аліси, а Мері сиділа поруч мами.

Гостей зустрів Володя разом з сином, також в аеропорт приїхав В'ячеслав. Коли вже Мері попрощалась з Алісою і Галею, Володя взяв речі в дружини і усі четверо пройшли на стоянку до автомобіля.

- Галюня, ти глянь, - Аліса вказала на сумку в якій стояв планшет робочий Володі.
- В Італії, ваше вікно вже було б розсіпане, а сумка «отримала ноги» - промовила Галя.
- А що крадуть там з машин? – Здивовано запитав Володя.
- Страшно крадуть. Запитай свою Алісу яке я її вчила перше правело.
- Телефон в руці, а рука в кишені, - повторила Аліса.
- Галя, ти вже тут, - Володя розвів навколо руками, - так що тут не крадуть, хоча в Брукліні може і таке трапитись також.

Четверо всілись в автомобіль і помчали. Вадим взяв пакета якого подала йому мама, там були подарунки для нього і для Белли; він вийшов коло хати в якій проживав.

- Слухайте, так дивлюся який ваш Вадік вже мужчина зробився, мені не віриться, - промовила Галя.
- Час проходить, все міняється і люди також... – Зітхнув Володя.
- Бачу що і в мене життя міняється повністю; ніколи не думала що буду в Америці.
- Ось Аліса, також моє життя перемінила в іншу сторону, але живу як бачиш.
- Бачу що добре живеш коло такої Аліси.
- А чому не пожити, коли в мене є така особа, яка мене полюбила ще від вісімдесят третього року.
- А жити де я буду? – Цілком серйозно запитала Галя.

- Я все поясню, - відповів Володя, - тому що Аліса лишень знає що ти будеш працювати в пекарні, а я з Віктором про це мав розмову. Справа стоїть так: там поруч пекарні, тобто продовження того самого будинку, Олеся викупила десь може вісім років тому. Тут усі хто мають бізнес, з часом стараються обзавестись нерухомістю, щоб на старості літ квартиранти платили, а людина отрмувала гроші і доживала віку. Бізнес не зможе вести скажімо до дев'яносто літ. Ось там і будеш ти жити. А я тобі скажу, що досить зручно: встав ранком і ти вже на роботі, вже години клацають робочі. Де ти знадеш таке, щоб відкрити очі і ти вже на роботі?

- Ми зараз ідемо до нас, - пояснила Аліса, - в нас відпочинеш, а там вже коли захочеш підеш працювати.
- Я вже хочу, - посміхнулась Галя.

- О це розумію прцівниця, - Володя глянув в центральне люстро на Галю. – Казав Вітя, що Олеся питала про тебе: чи ти тепер з України приїхала? Я пояснив що ти вже роками в Італії, він сказав що Олеся зрадіє, тому що в неї була якась що приїхала, там роками не працювала, так само в пекарні сиділа

в гаджетах постійно. А Олеся така що не сміє так людині просто в очі сказати, але якось ледь її позбулась. Скоріше там мама їхня, Марія Федорівна допомагала, але мамі вже за сімдесятку перейшло. Вона ровесниця мами Надії; також з п'ядесятого року.

- Вітя і Олеся, вони такі люди, - стала розповідати Аліса, - що бояться кого скривдити, щоб на дітей яка кривда не впала, так вірять що любий проклин може виконатись, такі сумлінні люди.

- Може віруючі, такі як є штунди? – Запитала Галя.

- Майже такі. Ліза також дуже побожна людина, в церкву ходять постійно таку гарну.

- Мені там в Італії допомагали на початку такі віруючі, я також ходила в їхню церкву скоріше.

- А потому що лишила церкву? – Запитав Володя.

- Ой, куди мені до них: вони люди порядні, в них життя як молоко, а в мене як сажа. Так побудиш коло них і ще більше бачиш що живеш не правельно. Знаєш як буває: коли людина живе поміж таких як сама, думає що усі такі, а коли станеш поруч людей побожних, тоді розумієш що багато помилок в тебе.

- Тепер Галя, новий континет, нові люди, нове життя без подібних помилок, і все буде окей. – Володька глянув знову на давню знайому.

- Лиш ми, друзі старі в тебе тут, - посміхнулась Аліса.

- Ви для мене навіть більше як друзі; ви як рідні люди мені. Хто б зі мною возився так як ви це робите?

- Зараз багато допомагають Україні: хто грошами, хто продуктами, а ми хоча нашим людям допоможемо, тим більше друзям нашим. Ось Пашку взяли, а йому тут скучно самому, - натякнув Володя.

- Та вже знаю що він тут; цікаво чи такий яким колись був, як себе мав що він пацан львівський.

- Правда його відгодувати треба, але так як тепер в нього буде знайома пекарка булочок, тоді таке питання можна сказати що вирішено, - пожартував Володя.

- А він знає що я приїхала?

- Не те слово: пішов постригись зразу, - Володя посміхнувся.

- Нічого собі. Якесь осіннє щастя для мене і романтика змальовується, - Галя почала сміятись

- Не бачиш яка осінь на дворі, тому щастя осіннє, - пожартувала Аліса.

- Ти Галя колись натякнула Алісі щоб вона моїй бабі Ліді розповіла історію свої сусідів, і знаєш що відбулось опісля?

- Аліса мені в Остії за столиком, на Вія Армандо Армуці, все дослівно переказала. Але ви б могли не признаватись про таке і я б ніколи не взнала навіть.

- Ми люди чесні, як мій тато колись казав мені: все по-чесному треба робити. Так що тепер ми тобі хочемо віддячитись хоча частинно, адже справа відбулась насправді дуже важлива і глибока, тому в родинні переміни відбулись такого масштабу. Діти побрались, свати наші гарні і в цьому є також твій вклад.

- Вже Вадима побачила, а тепер ще зятя, невістку, і онука вашого маленького хочеться побачити, - призналась Галя.

- Побачиш, нікуди не втікаєш: а завтра Жанна з Костиком, заберуть батьків з Вермонту. – Володя звернувся до дружини.

- Ой, та нам місця мало буде, батьки тут і ще я вам на голову.

- Галюня, - махнула рукою Аліса, - ти не знаєш як ми після землетрусу жили усі колись там у Вірменії. Хіба воно проблема зараз; не думай навіть про таке.

- Батьки ще у Ватертавн поїдуть на тиждень, діти наші до себе заберуть діда з бабою, - пояснив Володя.

- В Жанки будуть? – Запитала Аліса, яка також не знала про плани батьків.

- Костик на роботі, хата як замок стоїть, і знаєш що найголовніше там?

- Джанік малий мабуть якого хочуть бачити? – Запитала Аліса.

- Турків нема в долині, яких не хочуть бачити - Володя розсміявся, а Аліса за ним.

- Батьки поїдуть в Хайфу на початку грудня; там Сенька приїхав з Юлею до Рустама, - пояснила Аліса Галі. - Їм тут не дуже подобається, там якось привикли і погода татові підходить там. Сашові діти їм ближчі як наші, змалку їх знають, а ми колись у Львові жили, тепер тут, і так не були близько діти наші до них.

- А як Сенька виїхав з України? – поцікавилась Галя.

- Ось чесно признаюсь, - Аліса поклала руку на груди, - я сама не знаю. По телефоні не буду таке питати, просто написали мені повідомлення що він там, а вже пізніше запитаю. Я в Італію прилетіла в той день, коли він в Хайфу переїхав.

- Мотаються люди наші, як ті переліті птахи по всьому світу, - зітхнула Галя.

Так як день був вівторок, коли повернулась Аліса, вже до кінця тижня Галя знаходилась поруч подруги і Аліса хотіла їй показати Нью-Йорк Сіті, також брала її з собою на роботу, щоб та поглянула як тут

працюють і живуть люди. Правда туди де працював Павло Вівчар, Аліса нарочно не заїздила, щоб Галя не бачила його в робочій обстановці, тому що Володя сказав, що треба буде в неділю поїхати до Вадима і взяти з собою Галю і там буде також Пашка, по-недільному одітим.

Але перед тим як таку поїздку реалізувати, в суботу Мері зателефонувала і повідомила про те що усі франківчани, львів'яни і також кавказці, будуть мати зустріч і родинне свято, і це буде на наступну суботу. Деталі такої події, пообіцяла уточнити пізніше, але щоб на п'яте листопада, Білики нічого не планували, а також щоб були присутні їхні батьки, тому що Жанна з Костиком вже пообіцяли приїхати, тим більше що вони планували привезти старих Азарянів в Бруклін.

Почувши про таку пропозицію, Володька вже вирішив щоб там усі побачились разом і познайомились, враховуючи Пашку і Галю, а завтра в неділю, щоб поїхати до Олесі і обговорити про парцю і житло для Галі, тому що та хотіла працювати якнайшвидше, щоб собі щось заробити.

В'ячеслав Лемур, який виріс в горах і звертав особливо увагу на природу. Саме він став ініціатором такої зустрічі для усієї родини, а також їхніх друзів і знайомих. В'ячеслав ремонтував в одного дятка яхту. Дятко той був по національності шотланець, він власник клубу, а також поля для гри в гольф. Коли В'ячеслав побачив територію яка була над океаном, а також гарний павільон, в нього виникла ідея.

Спочатку він запитав дятка, запропонувавши йому знизити ціну за ремонт, коли той погодиться на одну справу, і той погодився охоче.

Вдома, обговоривши свою ідею з дружиною, не відкладаючи, Мері зателефонувала до Лізи. Вона запитала чи в них не намічається якась дата десь на наступний тиждень, тому що В'ячек працює в одного дятка і той може віддати павільон для родинного свята, так як в даний час вже сезон для гри був закритим і павільон стояв порожнім і є нагода побути разом над океаном. Вони вдома подумали, що так як приїхала Оленка до них і мама з Валентином Ярославичем, а також до Біликів батьки і Ізраїлю і Галя з Італії, не погано було б усім зустрінутись, щоб ближче познайомитись і зробити такі своєрідні «проводи літа».

Після розмови, Ліза зателефонувала може через дві години і сказала що вона обговорила ідею з своїми, і батьки не проти приїхати з Вермонту, також Марія Федорівна сказала, що саме четвертого листопада, дев'яносто четвертого року, вона приїхала в Штати, і це була дата для родини Левчуків досить вагома, так опісля змінилось в корені життя усієї родини.

Маковські само собою підтримали ідею, правда Анка сказала щоб кожеш нехай принесуть, просто щоб Олеся, яка мала постійно справу з продуктами, була вожатою в цій справі і сказала що кому приготувити.

Ріта коли почула, зраділа від такої ідеї, тому що її мама вже хворіла і ще хотіла побути з Арланами разом, усіх побачити і пригадати минуле...

Білики повідомили Жанну щоб з Костиком і з маленьким Джаніком неодмінно приїхали, тому що є люди які хочуть побачити їх, а також Джаніка.

Так як було домовлено провести таку зістріч в суботу п'ятого листопада, напередодні Ліза з Олесєю поїхали оглянути павільон, і лиш Ліза вийшла на стоянці з автомобіля, зразу зраділа побачивши таке гарне місце, вирішила що саме тут просто необхідно провести родинне свято, скільки б не вартувала оренда.

Олеся оглянула зал, там були столи і крісла, так як такі забави тут проводили для членів клубу. Також була кухня, щоб підігріти коли що потрібно. Приміщення опалювалось там було все необхідне для людей і при тому на високому рівні. У вестебюлі стояли шкірянні дивани, великий камін, було доволі місця побігати дітям, коли навіть на дворі була б негода.

Було погоджано щоб розіслати адрес усім запрошеним і в суботу п'ятого листопада, о третій годині після обіду, починати зустріч.

Гості почала приїжджати на умовне місце, на дворі був вітер і океан шумів так, що кожен хто виходив з автомобіля, міг почути шум хвилів які набігали на піщаний, північний берег, Лонг-Айденда. Так як В'ячеслав приїхав першим від інших, він відчинив павільон і зустрів гостей. З ним також був Валентин Ярославич. Мері з мамою Наталею Романівною, і з дочкою Натшкою, а також Оленкою, приїхали пізніше.

Від Маковських приїхав Сашко з Анкою, також Іван з Наталею, і ще син Наталі Майкл з дружиною Лорою, які на вихідні приїхали чисто випадково відвідати своїх. Вони привезли з собою дочку, на яку усі стали зветати увагу, так як дитині був третій рік і вона була з чорними великими оченятами. Іван водив дівчинку за руку, хоча вона не була його онука по крові, але так як в нього не було своїх дітей, він був радий цій дитині, яку батьки назвали Сабріна.

Після них приїхали Ковальські, Юра з Олесею, також їхній син Володя з дружиною Джоаною, а через хвилин десять, приїхав молодший Олег, який напрошувався в зяті до Лемурів і дружив з їхньою донькою.

Приїхала Ріта з чоловіком Любомиром і з мамою Анжелою, також їхніх два сина Артур і Арнольд, хлопці були доволі рослими, досить ввічливими з усіма чемно поздоровились.

З родини Арланів, ще приїхав Йосип, старший брат Аркадія Ілліча і Лева, (він був другим так як найстаршого з Арланів Тимура, на той час вже не було в живих).

Білики, Володя і Аліса, а також Галя, приїхали одночасно з Левчуками. Вітя з Лізою взяли маму Марію Федорівну і Лева Ілліча з собою. А після них приїхав Руслан з Аліною і з маленьким Річі. Аркадія Ілліча і Тетяну Андріївну, привезла Тамара, з нею була донечка Джесі. Юлік приїхав пізніше, з сином Арчиком.

Опісля усіх, приїхав Вадим з Беллою, вони також взяли з собою Вівчара Павла, а Костик і Жанна перед тим приїхавши з Ватертавна, були зупинились в них і тому своєю автівкою, приїхали разом, а з ними також знаходився батьки Аліси: Ашот Баграмович і Надія Михайлівна і звичайно маленький Джанік.

Хоча думали що Вадим останній з присутніх, але після нього ще приїхав Гарік з Фаїною, старший брат Ріти і вони двоє вже були справді останніми.

Ось так немов випадково можна сказати, Лемури зібрали скільки людей, на таку своєрідну родинну зустріч. З тих кого запрошено, не змогли приїхати: Сергій з Авророю, також дружина Йосипа, яка хворіла, а син їхній Давид з сім'єю, не жив близько. Не змогли також бути діти Гаріка і Фаїни.

Коли Олеся усіх переглянула, вона сказала, що вибачились Вадим і Ліля, давні знайомі, які працювали в неї в пекарні, по тій причині, що Вадима мама померла в Україні чотири дні тому.

В залі стояли три столи: на одному була їжа, на другому солодке, а на малому напитки і кава. Присутні не сідали як звичано один проти другого, а набирали собі в одноразові тарілки, чого кому хотілось, тоді сідали за круглі столики, хто коло кого собі вибрав і ласували спілкуючись одні з одними. В залі грала музика, але не гучно, щоб люди розмовляючи, могли вислухати один одного.

Оленка, одноклсниця Мері, побачила червоний камінь на кофті Лізи, вона поцікавилась, так як зрозуміла що оправа і ланцюжок з рожевого золота, а це говрить що прикрасу куплено скоріше всього вдома колись. Коли Ліза розповіла історію свого подарунка, інші за столом стали пригадувати що кому запам'яталось з молодого життя. Аліса призналась про бурштинового жука, вона розповіла як тоді було в Галичі вечером на подвір'ї. Анка також розповіла як вона знайшла портмане на вулиці колись і Сашко коли приїхав, привіз їй пачку цукерків «Вечір». Але нараз усі стали смітись коли В'ячеслав розповів, як він бувши в армії, отримав перший подарунок від своєї Мері, банку шпротів, і це тепер було немо смішним, а тоді це було вперше коли хлопець спробував, що таке шпроти.

Коли люди так проводили спокійно і задоволено свій час, Аркадій попросив слова і подякував усім присутнім що вони приїхали і він усіх зміг сьогодні побачити. Але коли він сказав що усіх присутніх сьогодні знаходиться сорок дев'ять осіб, тут відбувся сюрприз, хоча не зразу про нього дізнались усі хто знаходився в павільоні. Жанна підійшла до мами, відкликкала її в сторону і промовила:

- Мені лишень що Белла сказала по секрету, що Аркадій Ілліч не знає.
- Що він не знає? – Запитала здивовано Аліса, поправивши окуляри.
- Сказала Белла що нас тут рівно п'ядесят.
- Може не дорахувались кого.
- Мамо, ти не зрозуміла: усіх пороховано правельно, але все одно нас п'ядесят тут.
- Виходить котрась молодичка вагітною хіба.
- А хто думаєш?
- Що може Белла наша? – Аліса поглянула на Жанну і оглянулась чи хто не почув.
- Нікому не кажи, Вадік не хоче щоб знав хто, тому що лиш позавчора самі дізнались.
- Мабуть поглянули що у вас, в Тамари і Аліни діти і собі вже захотіли.
- Нікому ні слова, мені Белла вірить. Я вже порохувала: виходить липень наступного року.
- Ліза знає вже?
- Не думаю, але нехай вона сама признається своїм, а ми знаємо для себе.
- Спасибі Жанка що мені довірила таємницю, а я буду тихо; нікому ні слова.

Тут підійшов Володя, в нього на руці був срібний браслет, подарунок з Італії, оглянувшись, він промовив:

- Аліса, дивлюсь де Пашка подівся, а мені син Ріти сказав, що бачив як той з якоюсь леді пішов понад берегом кудись.

- Точно Галюні нема тут, - Аліса оглянула усіх присутніх, але в неї думки були вже про інше.

Двоє підшли до Саші Маковського, який тримав онука на руках. Володя посміхнувся і запитав:

- Як Саша, вже і на вашій вулиці свято тепер?

- Колись моя Анка хотіла ще хлопчика, а тепер є в нас він, Аліна народила нам втіху і кров в ньому наша.

- Вже тепер може собі їхати в Антарктиду з Русланом, а ось цього маленького з вами залише.

- Ще грудьми годує, так що ще скоро їхати їм.

За якийсь час, батько Ашот, покликав Алісу щоб пройтись з нею на дворі, вони вийшли з павільону двоє. З океану дмухав вітер, а по небу плили хмари на материк. Місяць світив ясно, так як доходив до повного.

Аліса взяла батька під руку, вона пригадала собі як колись в дитинстві, вона бувало що трималась його, а тепер вже батька приходилось підтримувати самій. Аліса знала що батьки скоро повернуться назад в Ізраїль, тому що там привикли і їм там подобалось жити, але сьогодні усі ще тут, і у вихорі часу та турбот, щоб ось так усіх зібрати в злагоді і пошанні одні до одних, щоб таке розлоге родинне дерево розглянути зблизька, таких днів в житті, не так вже і багато. Тому саме сьогодні був такий час і такий вечір, який усім присутнім хто тут знаходиться, пам'ятатиметься доволі довго і пригадуватиметься не один раз в житті, як одина з приємних згадок про минуле, якого вже нажаль, не повернути...

35

П'ятого грудня, Азаряни Ашот і Надія, повертались в Ізраїль. В аеропорт приїхали також онуки щоб прощатись. Жанна з Костиком, були ще день скоріше, тобто в неділю, вони зупинились у Лемурів, в Пойнт Кінгс, а коли вже відпровалили гостей, зразу з аеропрту поїхали назад у Ватертаун. Вадим з Беллою попрощались і також поїхали додому, тому що сам Вадим ще повинен був їхати працювати сьогодні.

Володя з дружиною опісля повертались двоє. Володя вів автомобіль, а Аліса писала повідомлення братам про те що батьки вже повертаються, їхній літак злетів і прямує в Тель-Авів.

- Що ж поїдемо в Ізраїль подивитись як твої просили? – Запитав Володя дружину.

- Але перше хату купимо, а тоді вже поїдемо.

- Ти хочеш щоб до того часу поки Белла родити буде?

- Буквально після Нового року станемо шукати. Вже мені хочеться щоб на своєму місці так всістись в своє гніздо і бути там.

- Будемо мати своє гніздо, як колись та сова в млині тому там у Вірменії, - пожартував Володя.

- Ти так пам'ятаєш про все що я тобі розповідаю.

- Цікаво мені як ти, а також твої батьки, пригадують про все що було колись...

- А я тоді ще питала брата, чому сова тут живе, а він сказав що в млині є зерно і там мишей доволі і вона ловить їх. Я тоді подумала що він так жартує до мене.

- А ти сказала що ви Ладодою їхали, а яка модель у вас була машини?

- Так що мала квадратні фари і не було багажника, а такий продовжений салон.

- «Четвета» модель напевно. А який колір?

- Білий, і мама дуже не подобався такий вигляд Лади якою вона була. Там такий пологий багажник був, і мама жартувала, що так ковбасу нарізають, а коли та машина потерпіла, мама не дуже жаліла за нею навіть.

- А що з нею тоді трапилось?

- Тато на роботу поїхав, поклав десь там, а поруч труби складені були одна на одній так високо. Коли почало трясти вони почали котитись і по даху машини кілька штук. Труби важкі були, і не знімав ніхто їх, тому що не до машини було нікому, там людей розкопували, і мертвих витягували. На початку солдатів привезли, вони дитячі садки почали розбирати, лікарні, такі жахи були що не передати. Уяви собі:

елетрики немає, ні телефону, вогні палають в дворах поміж розвалинами будинків, холодно, зима, дощі, брудно всюди наскільки, завалено: ні пройти, ані проїхати. Я коли собі те пригадую, просто муражки по тілі.

- Воно було саме в такий час: в нас нині п'ятого грудня, а землетрус відбувся сьомого, - замітив Володя.

- Бачу що ти доволі серйозно перейнявся такою трагедією; так пам'ятаєш дату.

- Я пам'ятаю який переполох був тоді по всьому Союзу, у Львові також усі про це говорили, але коли б я був знав що там ти знаходишся, тоді я б справді перейнявся був тим надміру.

- Ти б тоді плакав за мною; ти так жалів мене постійно. Якщо по правді, все що у нас тепер разом, це результат твого співчуття до мене, а коли б ти був іншим, тоді мої б батьки не видали мене за іншого ніколи.

- А хату де будемо шукати?

- Десь так, щоб сусіди не були турки, - Аліса посміхнулась.

- А давай поїдемо на Бартой Біч, пообідаємо разом. Що тобі б хотілось чогось такого домашнього?

- Мені зараз багато чого хочеться тому що я нічого не їла від ранку, а вже скоро вечір.

- Посидимо двоє як в старі добрі часи...

- Тоді їдемо: батьки в літаку будуть вечеряти, а ми собі також, - погодилась Аліса.

- Таки легко з тобою щось домовитись, ти бачу лиш в бізнесових питаннях на своєму стоїш як Арарат, а так в іншому м'ягенька як виноград стиглий, також араратський.

- Як не погодитись в ресторан з таким мужчиною? Кожна вірменка для такого готовою завжди.

Приїхавши на Бартой Біч, Володя поклав Лексуса на стоянку. Двоє вийшли щоб іти в ресторан. На дворі був доволі поривистий вітер, який дмухав з океану. Аліса підняла комір зимового пальто, тісніше стягнула пояс, зав'язала його і промовила:

- Джанік, якою я виглядаю в пальто новому?

Володя пропустив дружину наперед себе, поглянув на неї:

- Ух ти, коли стягнутим пояс, форми виділються доволі еротично. І виглядаєш гарно з кожної сторони.

- Задля тебе страюсь бути такою, - Аліса поправила своє пишне волосся, яке вітер завертав їй на очі.

В ресторані, замовили борщ і смажену картоплю з рибою, також салат з червоних бурячків. Аліса спробувала борщ, промовила:

- Смачний, такий як Белла готувить.

- Зараз я переконаюсь, - Володя взяв ложку, дихнув на неї і став протирати салфеткою.

- Ти вже так як Мері став все стерелізувати, - посміхнулась дружина.

- Зайвий раз не нашкодить, хотя тут досить чисто як для Брукліна, - оглянувся Володя на столи та підлогу.

- Джанік, поглянь на дворі сніг починається, - Аліса стала дивитись у вікно.

- Зима, що тут такого. А ти собі сметани побільше вкинь, також побіліє твій борщ. А а я пригадаю собі, як колись давно, з татом їли борщ в Галичі, а ти бігала на дворі під хатою...

- Жанка з Костиком в дорозі, щоб снігу не було багато хоча.

- Ти вже не переживай так за них; не маленькі.

- А маленький Джанік мене боїться, не бачить мене часто і не знає тому.

- Привикне, підросе і дізнається хто така в нас важлива особа, з сонячної Вірменії.

- А мама мені сказала, що навколо нас дуже гарні люди, побачила тоді усіх на вечоринці, усі так батькам подобались наші друзі тут. А тато ще сказав мамі, щоб коли б не зять, тоді Аліса жила б з нами в Ізраїлі, а так живе в Америці.

- А мама що відповіла?

- Я відповіла замість неї, про себе сказала: Я ему первой понравилась...

- Правду сказала.

- А мама постійно мені пригадувала, що я гарно виглядаю. Я їй пояснюю що мене любить мій чоловік, тому я такою збереженою.

- А ще я люблю дивитись коли ти щось ласуєш, в мене такий апетит появляється.

- Слухай Джанік: хліб такий смачний, я пригадала дитинство як колись хтось з хлопців приносив з хлібного магазину ще теплим, такий житний круглий. Я завжди собі відрізала край хліба, виходила на балкон і серединку відривала, ставила на перила, щоб горобчики брали.

- Завжди в тебе щось було з птахами.

- Так по житті повелось: я і пірнаті навколо мене. А батьки дуже боялись за мене колись, але тепер вдячні Богу що я такою стала.

- Я також боявся коли ми у Львові жили; з тим твоїм бізнесом, було мені старашно. Але тепер вже можу відпочити від того всього і спокійно жити тут з тобою.

- Яке життя в людини непередбачене; я ніколи собі не могла уявити, що саме так прийдеться мені по житті, пройти такий шлях...

Двоє їли не спішивши, так як сьогодні вже на роботу не їхали. За вікном ресторану падав рівномірно сніг, досить великі сніжинки коли торкались тротуару, тут же топились. Снігові хмари пропливали понад Брукліном, а внизу вирувало життя; люди кудись спішили, щось вирішували, працювали, а двоє сиділи спокійно за столиком, і немов час для них зупинився...

Двоє відчували що вони щасливими, і для цього не потрібно чогось надзвичайного, просто в буденному житті приглянутись до кожної хвилини, щоб побачити в ній те, що опісля згадається з душевною теплотою і особистим задоволенням...

Кінець роману.

Пенфілд, Нью Йорк. 2023р

ГЕРОЇ РОМАНУ В ДАТАХ

Білики

Василь (батько Миколи) – 1924 -1981
Лідія (баба Ліда і мама Миколи) – 1926 - 1993
Микола (Коля) -1948
Віра -1949
Тетяна (Таня) -1968
Володимир (він же Вовка, Джан і Джанік) - 1972
Віталій Пасічник (зять Біликів) - 1966
Богдан Пасічник (син Віталія і Тетяни) - 1992

Азаряни

Ашот - 1947
Надія - 1950
Арсеній (він же Сенька) - 1968
Олександр (Сашка) - 1970
Рустам -1972
Аліса (вона же Аліска і Сова) -1974

Сосновські

Степан - 1949
Віра - 1948
Ольга (Оля, Олька) - 1973

Павло Вівчар (Павлік, Пашка) - 1972
Галя Воронюк (Галюня, Ворона) - 1974
Іван (Івасик, Пацюк) - 1972

МОЛОДЕ ПОКОЛІННЯ

ДІТИ БЛІКІВ

Вадим (Вадік) - 1995
Жанна (Жанка) - 2001

ДІТИ ЛЕМУРІВ

Сергій - 1996
Костянтин (Костик) - 1997
Наталя (Наташка) - 2000

НОВЕ ПОКОЛІННЯ

Соколик Джесіка (донька Юліана і Тамари) - 2022
Лемур Джанік (син Костянтина і Жанни) - 2022
Левчук Річард (син Руслана і Аліни) - 2022

By author Ivan Khrushch.
